

การพัฒนารูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา
ของประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

วรรณดี นาคสุขปาน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการการศึกษา วิทยาลัยครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

พ.ศ. 2557

**Development of an Educational Cooperation Model for Thai Secondary
Schools' Cooperation with Other ASEAN Secondary Schools**

Wandee Naksukpan

**A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for the Degree of Doctor of Philosophy in Education Management**

Department of Education Management

College of Education Sciences, Dhurakij Pundit University

2014

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนารูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ของประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน
ชื่อผู้เขียน	วรรณดี นาคสุขปาน
อาจารย์ที่ปรึกษา	ศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ สินลารัตน์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิณสุดา ลีริชรังศรี
สาขาวิชา	การจัดการการศึกษา
ปีการศึกษา	2556

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาไทยในการดำเนินการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และ 2) พัฒนารูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน วิธีการวิจัย เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน ระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพ และการวิจัยเชิงปริมาณ ผลการวิจัยพบว่า

สภาพปัจจุบันการดำเนินงานการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเข้าสู่ประชาคมอาเซียน พบว่า 1) ด้านนโยบาย โรงเรียนใช้การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการกำหนดนโยบาย 2) ด้านหลักสูตร กำหนดเรื่องค่านิยมและมรดกร่วมทางวัฒนธรรมอาเซียน 3) ด้านครูผู้สอน พัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน 4) ด้านสื่ออุปกรณ์ทางการศึกษา จัดหาสื่อและพัฒนาสื่อเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน 5) ด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอน มีการจัดกิจกรรมเสริมความรู้ 6) ด้านผู้บริหาร มีวิสัยทัศน์ในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา 7) ด้านงบประมาณ มีการจัดสรรงบประมาณตามแผนงาน 8) ด้านบรรยากาศของสถานศึกษา มีการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้อาเซียนศึกษา และ 9) ด้านผู้เรียน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ในส่วนปัญหาพบว่า การประสานงานด้านนโยบายยังมีน้อย หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนไม่กระจายตัว ครูส่วนใหญ่ไม่สามารถสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษและขาดทักษะการใช้สื่อเพื่อการศึกษาไร้พรมแดน นอกจากนี้การร่วมมือกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียนยังมีน้อย งบประมาณไม่เพียงพอ และขาดการกำหนดเป้าหมายแลกเปลี่ยนนักเรียนกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน

การสร้างความร่วมมือด้านการศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศกลุ่มประชาคมอาเซียน พบว่ามี 5 รูปแบบ ได้แก่ 1) รูปแบบสัมพันธแบบทางการ 2) รูปแบบสัมพันธแบบเครือข่ายความร่วมมือ 3) รูปแบบสัมพันธแบบกึ่งทางการ 4) รูปแบบสัมพันธแบบไม่เป็นทางการ 5) รูปแบบสัมพันธแบบอิสระ และรูปแบบการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษามี 4 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การสร้างข้อตกลงความร่วมมือ ขั้นตอนที่ 2 การประสานความร่วมมือประกอบด้วยองค์ประกอบการจัดการศึกษา 9 ด้านคือ 1) นโยบาย 2) หลักสูตร 3) ครูผู้สอน 4) สื่ออุปกรณ์การเรียน 5) รูปแบบการจัดการเรียนการสอน 6) ผู้บริหารและบุคลากร 7) งบประมาณ 8) บรรยากาศของสถานศึกษา 9) ผู้เรียน ขั้นตอนที่ 3 สรุปผลของความร่วมมือ ซึ่งประกอบด้วย ผลผลิต ผลลัพธ์และปัญหาอุปสรรค ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงพัฒนาความร่วมมือ ประกอบด้วย ปัจจัยเงื่อนไข ประเมินผล และการแสวงหาวิธีการพัฒนาความร่วมมือโดยที่มีการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังพบว่ารูปแบบที่ประสบความสำเร็จชัดเจนคือรูปแบบสัมพันธแบบทางการและรูปแบบสัมพันธแบบกึ่งทางการ

Thesis Title	Development of an Educational Cooperation Model for Thai Secondary Schools' Cooperation with Other ASEAN Secondary Schools
Author	Wandee Naksukpan
Thesis Advisor	Prof. Dr. Paitoon Sinlarat
Co- Thesis Advisor	Asst. Prof. Dr. Pinsuda Siridhrungsri
Department	Education Management
Academic Year	2013

ABSTRACT

The objectives of this research were: (1) to study current conditions and problems of educational cooperation of secondary schools in Thailand in preparation for ASEAN Community and (2) to develop a model of educational cooperation between secondary schools in Thailand and those in the ASEAN Community. The study was a combination of qualitative and quantitative research methods, and the key findings were as follows:

In terms of the sampled schools' current conditions preparation, and cooperation-building between Thai secondary schools with those in the ASEAN Community, 1) Regarding the policy, most schools used participation of school board committee in launching the policy, 2) In the realm of curricular, most schools specified the content and learning activities in relation to ASEAN cultural values and heritage, 3) For teachers, encouraged their teaching staff to under go further training in order to have more understanding about the ASEAN, 4) Regarding teaching methods, most schools prepared certain activities to enhance the knowledge about countries in the ASEAN Community, 5) Provided extra activities through teaching management, 6) In terms of administrative support, most administrators had a good vision in preparing schools for the ASEAN, 7) The budget is allocated to the school projects, 8) The environment in schools was adjusted to facilitate students' learning about the ASEAN; Signs and rooms or corners have been created as ASEAN learning resources, 9) The majority of the students were also found to be equipped with basic knowledge about the ASEAN countries. The problems were found to be the followings; there was less coordination. Curriculum and

instructional methods were mainly limited to specific subjects such as Social studies, religion, and Culture. Most teachers could not communicate effectively in English. Some teachers lacked media skills for borderless education and their use of such the media was not consistent. There were lower levels of collaboration with partner schools in the ASEAN community. This was caused by an insufficient budget and exchange programs for students with schools in the ASEAN Community, which have not set targets to be achieved.

In the realm of educational cooperation with other secondary schools in the ASEAN Community, five models were identified: 1) Formal cooperation model, 2) Cooperation Network model, 3) Semiformal Cooperation model, 4) Informal Cooperation model, 5) Flexible Cooperation. In terms of the cooperation process, four stages were found to be salient: The first stage concerned having an agreement of cooperation. In the second stage, cooperation among schools was built in the nine components as follows: 1) policy, 2) curriculum 3) teachers, 4) instructional media and materials, 5) teaching methods, 6) administrators and staff, 7) budgets, 8) school and environments, 9) students. In the third stage, a conclusion of cooperation results was made in terms of outputs, outcomes, and obstacles. The fourth stage was the development of cooperation comprising conditioning factors and the search for cooperation development methods under the support of related units.

In addition, both formal and semi-formal models of educational cooperation between secondary schools in Thailand and those in the ASEAN Community were found to be the two most successful models. Their successes could be explained by the strong support of their educational jurisdictions and related agencies in all of the nine components.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์ โดยได้รับความกรุณาอย่างดียิ่งจาก ศ.ดร.ไพฑูรย์ สินลารัตน์ รศ.ดร.อุทัย บุญประเสริฐ และผศ.ดร.พินสุดา สิริธรังศรี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณและจารึกพระคุณนี้ไว้ในความทรงจำอย่างมิรู้ลืมเถื่อนว่า ความสำเร็จในครั้งนี้เกิดขึ้นได้ด้วยความเมตตาจากท่านอาจารย์ ขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการอันประกอบด้วย ดร. รังสรรค์ มณีเล็ก ดร. เชิดศักดิ์ สุกโสมณ ดร. ดิเรก วรรณเสีขร และ ดร. สมานจิต ภิรมย์รัตน์ ที่กรุณาให้คำแนะนำที่มีประโยชน์ที่มีส่วนทำให้งานวิจัยครั้งนี้มีคุณค่ามากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณท่านผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมวัดคณาทร โรงเรียนชลกันยานุกูล โรงเรียนปริญสิรร้อยแผลสัวิทยาลัย โรงเรียนเทศบาล 4 (วัดโพธารวาส) และโรงเรียนในกลุ่มตัวอย่างทุกโรงเรียน ที่ให้ความเอื้อเพื่อเข้าศึกษาวิจัย ตลอดจนบุคลากรทุกท่านที่เป็นกลุ่มตัวอย่างซึ่งได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการสัมภาษณ์และตอบแบบสอบถาม

ขอขอบคุณอาจารย์ ดร. วาสนา วิสฤตภา รองผู้อำนวยการนวลศิริ พงศ์ถาวรภิญโญ คุณครูสุริย์ อรรถกร คณะครูและบุคลากรของ โรงเรียนสายน้ำผึ้ง ในพระอุปถัมภ์ฯ ที่เป็นกำลังใจในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

คุณค่าประโยชน์ใดๆ ที่อาจมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดามารดาตลอดจนครูบาอาจารย์และผู้ที่มีพระคุณทุกท่าน

วรรณดี นาคสุขปาน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๖
กิตติกรรมประกาศ.....	๗
สารบัญตาราง.....	๘
สารบัญภาพ.....	๘
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
1.3 คำถามการวิจัย.....	6
1.4 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	6
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
1.6 นิยามศัพท์.....	9
2. แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
2.1 หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษา.....	12
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ.....	34
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับความร่วมมือด้านการศึกษา.....	37
2.4 ระบบการศึกษาและการจัดการศึกษาโรงเรียน มัธยมศึกษาของประเทศไทย.....	44
2.5 กลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และกลุ่มประชาคมอาเซียน.....	49
2.6 ระบบการศึกษาและความร่วมมือด้านการศึกษา ของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน.....	64
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	78

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	87
3.1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาความร่วมมือด้านการศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษาไทยในการดำเนินการเตรียมความพร้อม ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน.....	87
3.2 พัฒนารูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ของประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน.....	95
4. ผลการศึกษา.....	99
4.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาการดำเนินงาน การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาและการสร้างความร่วมมือ ด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยกับโรงเรียน มัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน.....	100
4.2 ผลการศึกษาระณีศึกษา สภาพปัจจุบัน ปัญหาความร่วมมือ ด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยใน การดำเนินการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จากการศึกษาเชิงลึก การศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์ และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม.....	106
4.3 ผลจากการสังเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ความเห็น และข้อเสนอแนะจากข้อมูลปลายเปิด และข้อมูลเชิงคุณภาพ จากการศึกษาเชิงลึก เพื่อประโยชน์ในการสร้างความร่วมมือ ด้านการศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศ กลุ่มประชาคมอาเซียน.....	178
4.4 สรุปและสังเคราะห์รูปแบบการสร้างความร่วมมือ ด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยกับโรงเรียน มัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน.....	184
4.5 ผลการประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ต่อรูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ของประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน.....	189

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5. ข้อเสนอรูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน.....	193
5.1 กลุ่มที่ 1 กลุ่มที่พัฒนาจากหน่วยงานต้นสังกัดกำหนดรูปแบบ	195
5.2 กลุ่มที่ 2 กลุ่มที่พัฒนาขึ้นจากความร่วมมือเดิม	214
6. บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	231
6.1 บทสรุป.....	231
6.2 ข้อเสนอแนะ.....	243
บรรณานุกรม.....	246
ภาคผนวก.....	254
ก แบบสอบถาม.....	255
ข แบบสัมภาษณ์.....	271
ค ผลการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจากผู้เชี่ยวชาญ.....	274
ง ตารางจำนวนกลุ่มตัวอย่าง.....	285
จ รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ/ ผู้บริหาร โรงเรียน สันทนากลุ่ม.....	288
ฉ รายนามผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย.....	291
ช ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถาม.....	293
ซ ร่างรูปแบบเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ.....	378
ประวัติผู้เขียน.....	411

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 จำนวนประชากรและจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในแต่ละสังกัด.....	89
4.1 เปรียบเทียบการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษา.....	172
5.1 เปรียบเทียบรูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยกับ โรงเรียนมัธยมศึกษา ในกลุ่มประชาคมอาเซียน.....	226

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
3.1 แสดงขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย.....	98
4.1 โครงสร้างระบบบริหารจัดการของโรงเรียนมัธยมวัดนายโรง.....	109
4.2 โครงสร้างการบริหารจัดการของโรงเรียนชลกันยานุกูล ปีการศึกษา 2555.....	126
4.3 โครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนปิ่นสร้อยแผลส์วิทยาลัย.....	141
5.1 รูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาของ โรงเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศไทยกับ โรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน.....	194
5.2 รูปแบบที่ 1 รูปแบบสัมพันธ์แบบทางการ.....	196
5.3 รูปแบบที่ 2 รูปแบบสัมพันธ์แบบเครือข่ายความร่วมมือ.....	204
5.4 รูปแบบที่ 3 รูปแบบสัมพันธ์แบบกึ่งทางการ.....	210
5.5 รูปแบบที่ 4 รูปแบบสัมพันธ์แบบไม่เป็นทางการ.....	214
5.6 รูปแบบที่ 5 รูปแบบสัมพันธ์แบบอิสระ.....	220

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

นับตั้งแต่ประเทศในกลุ่มอาเซียนมีการรวมตัวกัน ภายหลังจากประกาศปฏิญญากรุงเทพ (Bangkok Declaration) และการก่อตั้งประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรืออาเซียน เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510 ซึ่งต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็น สมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (The Association of Southeast Asia Nations) เป็นต้นมา โดยมีจุดประสงค์เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือใน 3 ด้านหลัก คือ 1) ด้านการเมืองความมั่นคง 2) ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ และ 3) ความร่วมมือเฉพาะด้าน คือ ความร่วมมือในด้านต่างๆ ที่มีใช้ด้านการเมืองและเศรษฐกิจ มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อพัฒนาและเสริมสร้างสภาพชีวิต และความเป็นอยู่ของประชากรในภูมิภาคให้มีมาตรฐานการดำรงชีวิต ส่งเสริม และรักษาเอกลักษณ์ประเพณีและวัฒนธรรม ตลอดจนส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่าง ประชาชนในภูมิภาค การส่งเสริมให้ประชาชนในอาเซียนมีความเป็นอยู่และมีคุณภาพชีวิตที่ดี ทัดเทียมกับประชาชนในประเทศที่พัฒนาแล้ว ต่อมาที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 14 ที่อำเภอชะอำ เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2552 ได้รับรองปฏิญญาชะอำ-หัวหินว่าด้วยแผนงานสำหรับการจัดตั้งประชาคมอาเซียน (2552-2558) ซึ่งผนวกแผนงานสำหรับการจัดตั้งประชาคมอาเซียนทั้ง 3 เสาหลัก เข้าด้วยกัน แผนการดำเนินงานในการจัดตั้งประชาคมอาเซียนในด้านต่างๆ ได้ตั้งเป้าหมายจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community) ในปี 2558 โดยมุ่งหวังเป็นประชาคมที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง มีสังคมที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน มีสภาพความเป็นอยู่ที่ดี มีการพัฒนาในทุกด้านเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมอัตลักษณ์อาเซียน (ASEAN Identity) เพื่อรองรับการเป็นประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ซึ่งประกอบด้วยความร่วมมือ 6 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ 2) การคุ้มครองและสวัสดิการสังคม 3) ความยุติธรรมและสิทธิ 4) การส่งเสริมความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม 5) การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน และ 6) การลดช่องว่างทางการพัฒนา

นอกจากนี้วิสัยทัศน์อาเซียน ค.ศ. 2020 ได้กล่าวถึงความสำคัญของการพัฒนามนุษย์ โดยให้ประชาชนสามารถเข้าถึงโอกาสในการพัฒนาด้านต่างๆ อาทิ การศึกษา การเรียนรู้ตลอดชีวิต การฝึกอบรม นวัตกรรม การส่งเสริมการป้องกันคุณภาพการทำงานและการประกอบการ รวมถึง

การเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ การวิจัยการพัฒนาวិทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ภายใต้อาเซียน
สำคัญได้แก่ ความร่วมมือทางด้านวิชาการและการพัฒนา ซึ่งจะช่วยสนับสนุนกระบวนการรวมตัว
ของอาเซียน การเสริมสร้างขีดความสามารถและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อลดช่องว่างการ
พัฒนา ดังนั้น ความสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในอาเซียนจึงได้ทวีบทบาทมากขึ้นต่อการ
พัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอาเซียนในให้มีความเจริญก้าวหน้า และแข่งขันได้ใน
ระดับสากล โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเคลื่อนไหวและเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง
ในหลากหลายด้านส่งผลให้โลกเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์อันเป็นยุคของสังคมฐานความรู้

ทั้งนี้ได้กำหนดแผนความร่วมมือด้านการศึกษาในอาเซียนประกอบด้วย 1) แผนงาน
ด้านการศึกษาของอาเซียน 5 ปี (พ.ศ. 2553 – 2558) 2) แผนงานด้านการศึกษาในกรอบอาเซียน + 3
(พ.ศ. 2553 – 2560) 3) ความร่วมมือด้านการศึกษาในกรอบของการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก
(EAS) 4) ความร่วมมือด้านการศึกษาในกรอบเอเปค และ 5) ความร่วมมือในกรอบของ SEAMEO
(สุนทร ชัยยินดิฎมิ, 2554 น.1)

สำหรับประเทศไทยแล้วกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดบทบาทการดำเนินงานด้าน
ต่างประเทศเชิงรุก โดยเน้นการกระชับความสัมพันธ์และการขยายความร่วมมือกับประเทศเพื่อน
บ้าน และในภูมิภาคเอเชียภายใต้กรอบความร่วมมือด้านต่างๆ โดยเฉพาะกรอบความร่วมมือด้าน
การศึกษา กำหนดนโยบายเตรียมความพร้อมด้านการศึกษาไทยเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน คือ
1) การสร้างประชาคมอาเซียนด้วยการศึกษาโดยให้ประเทศไทยเป็น Education Hub ใช้แผนการ
ศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552 – 2559) เป็นกรอบแนวคิด 2) การขับเคลื่อนประชาคม
อาเซียนด้วยการศึกษา ด้วยการสร้างความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน การส่งเสริม
ความสามารถทางด้านภาษา และ 3) การพัฒนาระบบเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ศูนย์กลาง รวบรวม
จัดเก็บและเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้มีการเรียนรู้
ด้วยตนเองตลอดเวลา การพัฒนาผู้เรียนสู่การเป็นพลเมืองอาเซียน

กระทรวงศึกษาธิการได้ร่วมมือกับกรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ ในการ
เสริมสร้างบทบาทของประเทศไทยต่อการขับเคลื่อนความร่วมมือด้านการศึกษาทุกระดับในกรอบ
อาเซียน ด้วยการจัดโครงการและกิจกรรมเพื่อให้การศึกษาเป็นตัวขับเคลื่อนการสร้างประชาคม
อาเซียนใน 3 เสาหลัก โดยจัดประชุมวิชาการระดับชาติเพื่อบูรณาการความร่วมมือด้านการศึกษา
เสริมสร้างหุ้นส่วนความร่วมมือและเครือข่ายด้านการศึกษาในอาเซียน ในลักษณะการร่วมแบ่งปัน
ค่าใช้จ่ายระหว่างกัน การสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลง การจัดระบบเทียบโอนหน่วยกิตทางการศึกษา
และการถ่ายโอนนักเรียน การทำวิจัย รวมถึงการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาร่วมกัน และการจัดการศึกษา
เพื่อเผชิญสิ่งท้าทายในอนาคต เช่น การให้ความรู้แก่เยาวชนด้านวัฒนธรรม ภาษาอังกฤษ และ

ภาษาเพื่อนบ้าน การพัฒนาครู เน้นการพัฒนาเทคนิคการสอน การสร้างครูอาเซียนที่มีจริยธรรม ร่วมกัน พัฒนารอบมาตรฐานในการพัฒนาครูในโครงการต่างๆ การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนทุกระดับ การจัดทำกรอบมาตรฐานการศึกษาทุกระดับและการเรียนรู้ตลอดชีวิต การขับเคลื่อนพลังเยาวชนเพื่อร่วมสร้างประชาคมเอเชียตะวันออกเฉียง East Asia Youth Leadership Forum 25-30 November 2007, Bangkok, Thailand การส่งเสริมภาวะผู้นำเพื่อนำไปสู่การเชื่อมโยงเครือข่ายด้านการศึกษาและความหลากหลายทางวัฒนธรรม (Linking Education and Cross-Culture with Leadership) เป็นต้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินโครงการ “พัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน : Spirit of ASEAN” ในปีการศึกษา 2553 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเข้าใจและสร้างความตระหนักในการเป็นประชาคมอาเซียน ตลอดจนแนวทางการดำเนินงานการพัฒนาสถานศึกษาต้นแบบสู่ประชาคมอาเซียน โดยพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ ศูนย์อาเซียนศึกษา มีโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ 3 ประเภทคือ 1) Sister School เป็นโรงเรียนที่จัดการเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนและมีศูนย์อาเซียน เน้นการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ การใช้เทคโนโลยี การสื่อสารและสารสนเทศ และภาษาอาเซียนอีก 1 ภาษา จำนวน 30 แห่ง 2) Buffer School เป็นโรงเรียนที่จัดการเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนและมีศูนย์อาเซียน เน้นการเรียนการสอนภาษาอาเซียนอีก 1 ภาษา จำนวน 24 แห่ง และ 3) ASEAN focus School เป็นโรงเรียนเตรียมความพร้อมในการพัฒนาการจัดการศึกษาในรูปแบบต่างๆ ในโรงเรียน ให้มีความเข้มข้น เนื้อหาสาระ ความรู้ความเข้าใจ และเชื่อมโยงสู่การพัฒนาไปสู่ประชาคมอาเซียน จำนวน 14 แห่ง โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการจะต้องเน้นการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นอาเซียนศึกษา ภาษาอังกฤษและภาษาประเทศเพื่อนบ้าน เทคโนโลยีสารสนเทศและพหุวัฒนธรรมในกลุ่มประเทศอาเซียนเพื่อเป็นโรงเรียนนำร่องและโรงเรียนต้นแบบสำหรับโรงเรียนอื่นๆ ในการสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงการพัฒนาไปสู่ประชาคมอาเซียนอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553, น. 56-57)

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ซึ่งจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ได้สำรวจสภาพที่เป็นอยู่ของการจัดการศึกษา พบว่ามีประเด็นที่ต้องได้รับการพัฒนาด้านคุณภาพ และมาตรฐานการจัดการศึกษา ที่ยังไม่เป็นที่ยอมรับของสังคมในวงกว้าง ความไม่ชัดเจนในอัตลักษณ์ของการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบท และการจัดการศึกษาเพื่อสร้างศาสนทายาทที่ยังไม่มีการกำหนดเป็นรูปธรรมมากนัก โดยเฉพาะแผนกสามัญศึกษาไม่มียุทธศาสตร์การพัฒนาที่เด่นชัดพอที่จะสร้างศาสนทายาทและดำเนินการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ในกรณีนี้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการการพัฒนา

การศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา (พ.ศ. 2553- พ.ศ. 2562) โดยมีกลยุทธ์ การเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการสร้างความสัมพันธ์ผ่านกระบวนการทางศาสนา เสริมสร้างโรงเรียน นำร่องให้มีความพร้อมในการจัดการศึกษา พระปริยัติธรรมแผนกสามัญ ศึกษาระดับนานาชาติและเพื่อแสดงความโดดเด่นทางวิชาการพระพุทธศาสนาในระดับนานาชาติ ด้วย (สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2553, น. 1-5)

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ได้วิเคราะห์และสังเคราะห์ผลการ ปฏิบัติราชการที่ผ่านมาเห็นว่าการพัฒนาผู้เรียนและแรงงานควรกำหนดเป็นเป้าหมายหลักที่จะ ได้รับการเตรียมความพร้อมผู้ตั้งคมและประชาคมอาเซียน ส่งเสริมการผลิตและพัฒนากำลังคนให้ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานทั้งในและต่างประเทศ โดยได้จัดทำเป็นแผน ยุทธศาสตร์การศึกษาเอกชน พ.ศ. 2556 - 2560 กำหนดวิสัยทัศน์ การศึกษาเอกชนมีคุณภาพได้ มาตรฐานสากล (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, 2556, น. 25)

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้วิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง พบปัญหาอุปสรรคในเรื่องการขาดกระบวนการมีส่วนร่วมและสำนักพลเมืองของประชาชน จึงได้ จัดทำแผนปฏิบัติการ 4 ปี (พ.ศ. 2557-พ.ศ. 2560) กำหนดเป้าประสงค์ระดับขีดความสามารถ ขององค์กรให้มีสมรรถนะสูงมีความพร้อมเชิงรุกในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยมีตัวชี้วัดระดับ ความสำเร็จในการพัฒนาองค์กรและเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน (กรมส่งเสริมการ ปกครองส่วนท้องถิ่น, 2556, น. 14)

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้จัดทำแผนปฏิบัติการ 4 ปี (พ.ศ. 2555- 2558) กำหนดนโยบายการเร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษา ปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาทุกระดับให้ รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกและทัดเทียมกับมาตรฐานสากลบนความเป็นท้องถิ่นและความเป็น ไทย เพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน ปฏิรูป ระบบการผลิตครูให้มีคุณภาพทัดเทียมกับนานาชาติ โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ การปรับตัวเข้า ประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก และมีเป้าประสงค์ให้ประชาชนและช่างชุมชนได้รับความรู้ และพัฒนาทักษะฝีมือและการสร้างรายได้ให้กับตนเองรวมทั้งการเตรียมความพร้อมและเชื่อมโยงสู่ ประชาคมอาเซียน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2555, น. 1-10)

ในส่วนสภาพสังคม คนไทยและเยาวชนไทยยังมีจุดอ่อนในเรื่องภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็น สื่อสำคัญที่จะนำไปสู่ความรู้ ความเข้าใจการค้าการสื่อสารแลกเปลี่ยนกับประชาชนประเทศอื่นๆ คนไทยขาดความสนใจที่จะเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้าน ทำให้มีความรู้ เกี่ยวกับประเทศสมาชิกอาเซียนค่อนข้างน้อย ผลการศึกษาทัศนคติและความตระหนักรู้เพื่อก้าว ไปสู่อาเซียนของนักศึกษา จำนวน 2,170 คน จากมหาวิทยาลัยชั้นนำในประเทศสมาชิกอาเซียน

พบว่าประเทศลาวและกัมพูชามีความตระหนักรู้มากที่สุด ส่วนเยาวชนไทยมีความตระหนักรู้ในลำดับที่ 7 จากสมาชิกทั้งหมด 10 ประเทศ (จันทรา ดันติพงศานุรักษ์, และชยพร กระต่ายทอง, 2555) สอดคล้องกับ ปวิณ ชัชวาลพงศ์พันธ์ (2556, น. 408-418) ได้กล่าวถึงอาเซียนกับเยาวชนหนุ่มสาวรุ่นใหม่ ไว้ในเอกสารสรุปสัมมนาวิชาการอาเซียนศึกษา ไว้ 8 ข้อ ดังนี้ 1) ปัญหาเยาวชนไทยยังมีความรู้เกี่ยวกับอาเซียนยังไม่พอ โครงการของหลายหน่วยงานยังไม่บูรณาการ ในระดับประเทศ ยังไม่มีนโยบายเด่นชัดในระดับชาติที่จะพูดเกี่ยวกับบทบาทของไทย โดยเฉพาะเยาวชนไทยกับอาเซียน 2) ปัญหาความรู้เกี่ยวกับอาเซียนแบบไหนที่ควรส่งเสริมในกลุ่มเยาวชน 3) ปัญหาการขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยเฉพาะในกลุ่มของเยาวชน ภาครัฐมองข้ามความสำคัญของอาเซียน วัฒนธรรมท้องถิ่น คนไทยมีความเป็นไทยสูง ทำให้สกดกั้นกับความร่วมมือที่มีอยู่ต่างประเทศ โดยเฉพาะกับเพื่อนบ้านในอาเซียน ซึ่งบางเรื่องยังต้องการที่มีปฏิสัมพันธ์กับประเทศอื่นๆ ในอาเซียน 4) ปัญหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมท้องถิ่นของไทยซึ่งอาจจะไปกระทบกับความต้องการในการที่ประเทศไทยต้องการที่จะเดินไปข้างหน้า ไปอยู่ร่วมกับประชาคมอาเซียน 5) มุมมองในทางที่ผิดเกี่ยวกับความร่วมมือทางภูมิภาค ต้องมองในทางลึก ปัจจุบันมองกันแบบตื้นๆ ผู้นำเจอกันใส่ชุดต่างชาติ ยืนถ่ายรูปกันก็คิดว่าเป็นความร่วมมือระหว่างประเทศแล้ว ให้ความสำคัญกับพิธีการมากกว่าที่จะเป็นเกี่ยวกับสาระ ซึ่งทำให้เด็กเรียนรู้จากผู้นำเหมือนกัน 6) ความอ่อนแอทางด้านภาษา ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลาง การประชุมอาเซียนจึงไม่มีการแปล ไม่มีล่ามหลายคนอาจไม่เข้าใจ การที่จะเข้าใจอาเซียนก็ต้องมีความสามารถทางภาษา เยาวชนไทยน่าจะมีการเปิดกว้างมากขึ้นมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนต่างชาติให้มากขึ้นซึ่งจะเป็นโอกาสอันดี 7) ปัญหาเกี่ยวกับนโยบายในระดับชาติที่เกี่ยวกับอาเซียน มองว่าเป็นความล้มเหลว ประเทศไทยความรู้ความเจริญไปกระจุกตัวอยู่ที่ศูนย์กลาง เยาวชนไทยต่างจังหวัดไม่มีโอกาสเข้าถึงข้อมูลสำคัญ รัฐบาลควรลดช่องว่างที่มีอยู่ในกลุ่มอาเซียนในเมืองกับท้องถิ่น และทำอาเซียนให้มีความสำคัญและเป็นนโยบายแห่งชาติให้ได้ และ 8) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียน ต้องปลูกฝังเยาวชนตั้งแต่เด็กๆ เพื่อให้ทำให้อารมณ์ดี อาจจะลดความขัดแย้งที่มีต่อกันได้

กล่าวโดยสรุปการเตรียมความพร้อมในด้านการกำหนดนโยบาย หลักสูตร ผู้บริหารครู บุคลากร เทคโนโลยี การจัดการเรียนการสอนบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพและมีสมรรถนะทางด้านภาษา เทคโนโลยีและทักษะในการทำงาน ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ถือเป็นภารกิจสำคัญของสถานศึกษาที่จะต้องเร่งพัฒนาสถานศึกษาพร้อมๆ กับการสร้างความตระหนักแก่เยาวชนให้เห็นความสำคัญและมีความพร้อมที่จะรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน สำหรับการบันทึกข้อตกลงร่วมมือทางการศึกษา (MOU) และการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามข้อตกลงนั้น ยังไม่มีการศึกษาวิจัยอย่างแน่ชัดเพื่อกำหนดรูปแบบการสร้าง

ร่วมมือที่เหมาะสม ตลอดจนการศึกษาปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงาน และการเสาะแสวงหา รูปแบบและวิธีการที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนในสังกัดไทย ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะ ศึกษาว่า การศึกษาในฐานะเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพและ โรงเรียนมัธยมศึกษาที่ ทำหน้าที่พัฒนาผู้เรียนในช่วงกึ่งกลางระหว่างก้าวเข้าสู่การศึกษาระดับอุดมศึกษาและเข้าสู่ภาค แรงงานได้มีการเตรียมการอย่างไร มีการสร้างความตระหนัก การเตรียมองค์กรในด้านต่างๆ เพื่อ พัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมายมากที่สุดเพียงใด โรงเรียนที่ได้ทำข้อตกลงความร่วมมือ หรือ MOU กับโรงเรียนในต่างประเทศหรือโรงเรียนได้มีการดำเนินการสร้างความร่วมมือด้าน การศึกษากับโรงเรียนในกลุ่มประชาคม อาเซียนจนสามารถดำเนินงานประสบความสำเร็จ มีผลงาน เป็นที่ยอมรับนั้นมีรูปแบบความร่วมมือทางการศึกษาอย่างไร มีสิ่งใดเป็นปัญหา อุปสรรคและมี แนวทางในการพัฒนารูปแบบความร่วมมือเพื่อพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพต่อไปเป็นมูลเหตุให้ ผู้วิจัยทำการศึกษาเรื่องนี้

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาไทยใน การดำเนินการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
2. เพื่อพัฒนารูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยกับ โรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

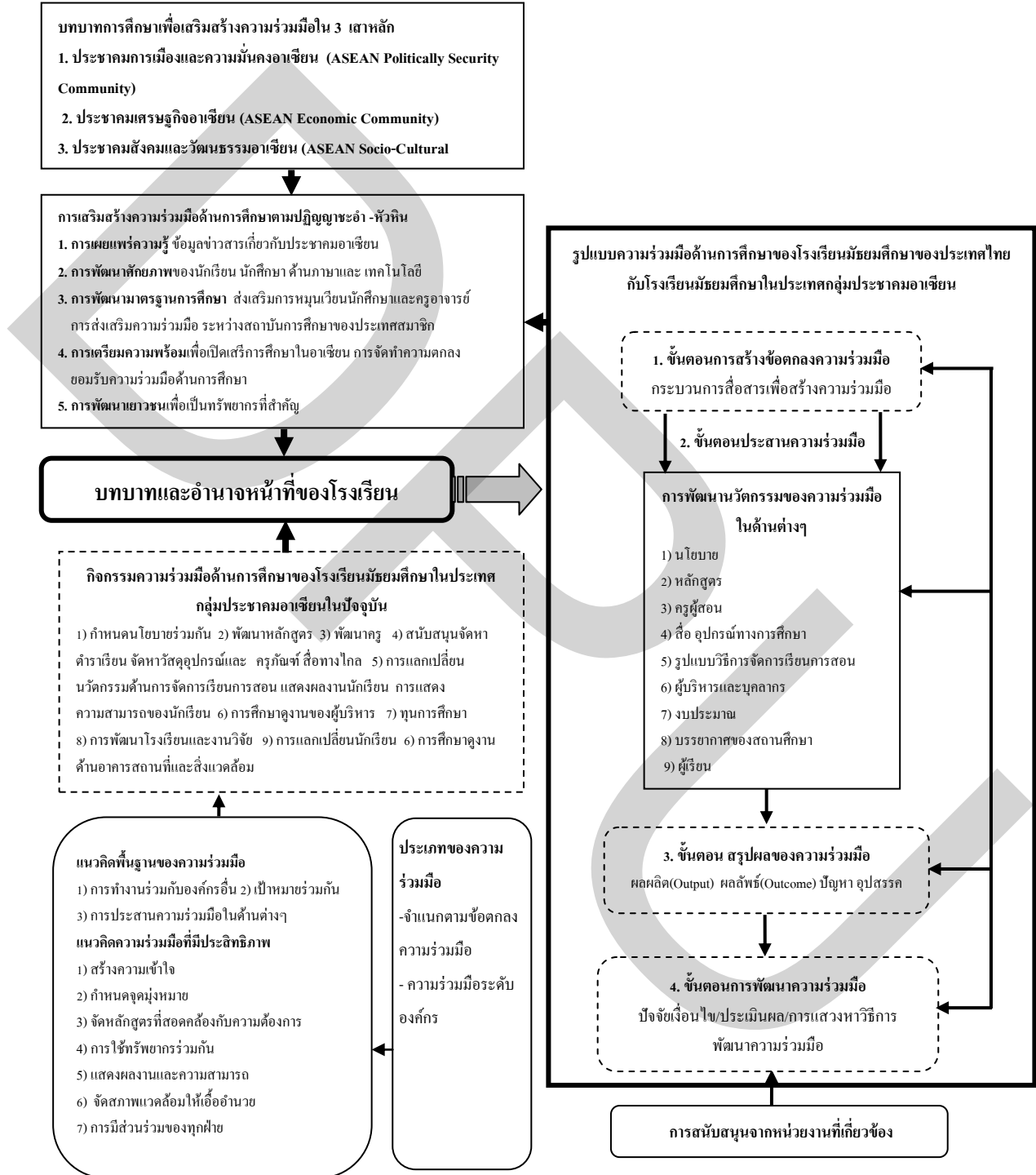
1.3 คำถามการวิจัย

1. สภาพปัจจุบัน ปัญหาความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทย ในการดำเนินการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียนมี อะไรบ้างและเป็นอย่างไร
2. รูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยกับโรงเรียน มัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนที่มีควรเป็นอย่างไร

1.4 กรอบแนวคิดการวิจัย

รูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยกับโรงเรียน มัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มุ่งเน้นในความร่วมมือด้านการศึกษาตามองค์ประกอบการจัด การศึกษา 9 ด้าน ซึ่งได้ประมวลจากนักวิชาการศึกษา ประกอบด้วย 1) นโยบาย 2) หลักสูตร 3) ครูผู้สอน 4) สื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษา 5) รูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอน 6) ผู้บริหารและบุคลากร

7) งบประมาณ 8) บรรยากาศของสถานศึกษา และ9) ผู้เรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจอันดีของประเทศกลุ่มประชาคมอาเซียน ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ประโยชน์ในเชิงวิชาการ

1. ข้อมูลสภาพการดำเนินงานของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และการสร้างความร่วมมือทางด้านการศึกษากับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน เป็นข้อมูลบ่งบอก จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคเกี่ยวกับองค์ประกอบการจัดการศึกษาเพื่อความร่วมมือด้านการศึกษา กรอบแนวคิดในการสร้างร่วมมือเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการเป็นโรงเรียนต้นแบบในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

2. ข้อมูลปัญหา อุปสรรคและปัจจัยเงื่อนไขในการสร้างร่วมมือทางด้านการศึกษากับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน จะเป็นประโยชน์ต่อการเติมเต็มจุดอ่อนเพื่อเร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ทัดเทียมกับประเทศผู้นำในกลุ่มประชาคมอาเซียน

3. รูปแบบความร่วมมือทางด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยกับโรงเรียนในประเทศกลุ่มประชาคมอาเซียน ตลอดจนแนวทางในการใช้รูปแบบและเงื่อนไขของรูปแบบจะสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาความร่วมมือด้านการศึกษา เพื่อพัฒนาเยาวชนของประเทศไทยรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างรวดเร็ว

1.5.2 ประโยชน์ในเชิงนโยบาย

1. ผลจากการวิจัยทำให้ทราบปัญหา อุปสรรคและปัจจัยเงื่อนไขในการสร้างร่วมมือทางด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของไทยกับโรงเรียนในประเทศกลุ่มประชาคมอาเซียน ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานครและกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย สามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนานโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

2. รูปแบบความร่วมมือทางด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้จากการวิจัยสามารถนำไปใช้ในการศึกษาหรือดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ต่อยอดเพื่อขยายขอบข่ายความร่วมมือทางด้านการศึกษาในระดับอื่นๆ เช่น โรงเรียนในระดับประถมศึกษา เพื่อพัฒนาการศึกษาของประเทศไทยให้มีคุณภาพต่อไป

1.6 นิยามศัพท์

ความร่วมมือทางการศึกษา หมายถึง การร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โดยมีภารกิจเป้าหมายที่ชัดเจน มีการกำหนดแผนงานร่วมกัน มีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน มีการประสานงานและร่วมมือกันในองค์ประกอบของการจัดการศึกษา ประกอบด้วย 1) นโยบาย 2) หลักสูตร 3) ครูผู้สอน 4) สื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษา 5) รูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอน 6) ผู้บริหารและบุคลากร 7) งบประมาณ 8) บรรยากาศของสถานศึกษา และ 9) ผู้เรียน บนกรอบความร่วมมือทางการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจอันดีของประเทศกลุ่มประชาคมอาเซียน

นโยบาย หมายถึง กรอบแนวคิดที่ใช้เป็นแนวในการกำหนดแนวปฏิบัติเพื่อการบรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ เป็นเครื่องมือในการประสานงาน ก่อให้เกิดความเข้าใจ ความร่วมมือและการประสานงานระหว่างกันและกันของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีมากขึ้น

หลักสูตร หมายถึง การกำหนดเนื้อหาสาระ กิจกรรม ประสบการณ์และสร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ฝึกฝนให้กับผู้เรียน ได้เกิดการเรียนรู้ มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถและความดีงาม สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกและการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ครูผู้สอน หมายถึง ครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีความรู้ถ่องแท้ในวิชาที่สอน สามารถจัดกิจกรรมและประสบการณ์ที่บูรณาการความก้าวหน้าและวิทยาการและเทคโนโลยี เป็นผู้อำนวยความสะดวก ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักคิด แก้ปัญหา ดึงความสามารถของนักเรียนมาใช้ประโยชน์ในการเรียนและการพัฒนาตนเองรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา

สื่อและวัสดุ อุปกรณ์การศึกษา หมายถึง เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในกระบวนการเรียนการสอนหรือวิธีการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้เรื่องราวที่เป็นสากล ตลอดจนสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันตามจุดมุ่งหมาย โดยครูผู้สอนมีบทบาทในการเลือกใช้ให้เหมาะสมตามลักษณะวิชา คุณลักษณะของผู้เรียน

รูปแบบและวิธีการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการอย่างหลากหลายที่ครูผู้สอนเลือกใช้เพื่อถ่ายทอด ฝึกฝนหรือส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เกิดทักษะ สามารถนำความรู้ไปบูรณาการใช้ในชีวิตประจำวัน เกิดการเรียนรู้ทุกที่ ทุกเวลา มีคุณสมบัติตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาที่ต้องการให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข

ผู้บริหาร หมายถึง ผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และสำนักงานส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นและ กรุงเทพมหานคร เป็นผู้นำที่มีความรู้ แสวงหาวิทยาการใหม่ ให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคม เป็นผู้มีบทบาทที่สำคัญในการนำสถานศึกษา โดยการพัฒนาเป้าหมาย นโยบาย บุคลากรและคุณภาพผู้เรียน ตลอดจนการจัดหาทรัพยากรเพื่อการสนับสนุนการดำเนินงาน ให้มีความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

บุคลากร หมายถึง ผู้รับผิดชอบทางการศึกษา เช่น เจ้าหน้าที่ธุรการ งานทะเบียน งานโภชนาการ งานอนามัย เป็นต้น

งบประมาณ หมายถึง เงินหรือวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องใช้อื่นๆ ทั้งที่ได้รับการจัดสรรจากหน่วยงานของรัฐ หรือจากการร่วมระดมทุนของสมาชิก ในองค์การที่มีจุดมุ่งหมายให้เป็นปัจจัยสนับสนุนการบริหารงาน ทั้งในด้านของการดำเนินงานตามแผนงานและโครงการ การควบคุมการดำเนินงาน และการตรวจสอบประสิทธิภาพในการบริหารงานของผู้บริหารในการดำเนินกิจกรรมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

บรรยากาศของสถานศึกษา หมายถึง สิ่งแวดล้อมศึกษาที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต ที่สถานศึกษาจัดให้มีขึ้น เช่น อาคาร สถานที่ วัฒนธรรม วิถีชีวิต และสิ่งแวดล้อมทางสังคม เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนได้มีพัฒนาการทางด้านจิตใจ จริยธรรมและวัฒนธรรม โดยการซึมซับรับรู้และพัฒนา มีวิถีชีวิตสากลบนพื้นฐานความเป็นไทย พร้อมสู่ประชาคมอาเซียน

ผู้เรียน หมายถึง นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีความสามารถคิดวิเคราะห์ เรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ มีทักษะความสามารถด้านการสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี มีสมรรถภาพสูงในการดำรงชีวิตที่มีความแตกต่าง หลากหลายทั้งภาษา วัฒนธรรม เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข ในฐานะพลเมืองอาเซียน

การพัฒนารูปแบบความร่วมมือทางการศึกษา หมายถึง กระบวนการปรับปรุงรูปแบบความร่วมมือทางการศึกษาที่แสดงถึงแนวความคิดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และมีวิธีการที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ดีขึ้น จากการศึกษาสภาพการจัดการศึกษา ในองค์ประกอบการจัดการศึกษา 9 ด้าน คือ 1) นโยบาย 2) หลักสูตร 3) ครูผู้สอน 4) สื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษา 5) รูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอน 6) ผู้บริหารและบุคลากร 7) งบประมาณ 8) บรรยากาศของสถานศึกษา และ 9) ผู้เรียน และปัญหาที่เกิดขึ้นจริง ว่ามีประสิทธิภาพมากที่สุด ในการสร้างความร่วมมือทางการศึกษากับสถานศึกษาในประเทศกลุ่มประชาคมอาเซียน

โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของประเทศไทยทั่วประเทศที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สังกัด สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร และ สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

โรงเรียนคู่ตกลง หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

โรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ประกอบด้วย ราชอาณาจักรไทย สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ บรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สหพันธรัฐมาเลเซีย สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยการพัฒนารูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

- 2.1 หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษา
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับความร่วมมือด้านการศึกษา
- 2.4 ระบบการศึกษาและการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทย
- 2.5 กลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และกลุ่มประชาคมอาเซียน
- 2.6 ระบบการศึกษาและความร่วมมือด้านการศึกษาของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน
- 2.7 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษา

ในการศึกษาหลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับความหมายของการศึกษา แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาและองค์ประกอบการจัดการศึกษาดังนี้

ปรัชญา เวสารัชช (2545, น. 1) ได้กล่าวถึง การศึกษาว่าหมายถึง กระบวนการทางสังคมที่นำบุคคลเข้าสู่การดำรงชีวิตในสังคม เป็นกระบวนการอบรมบ่มนิสัยให้มนุษย์สามารถประพฤติปฏิบัติตนและประกอบอาชีพการงานร่วมกับมนุษย์อื่นๆ ได้อย่างเหมาะสม เป้าหมายของการศึกษา มิใช่เพียงประโยชน์ของแต่ละคน แต่ต้องมุ่งไปสู่สังคมในภาพรวม เป็นการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ทั้งความรู้ ความคิด ความสามารถ ความเป็นคนดีและสมบูรณ์ (จอมพงศ์ มงคลวนิช, 2556, น. 22) นอกจากนี้ยังเป็นเครื่องมือของรัฐ ในการสร้างความมั่นคงด้านต่างๆ ทั้งในทางสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและวัฒนธรรม (ชร สุนทรายุทธ, 2553, น.5) การศึกษาจึงเป็นกิจกรรมทางสังคมที่เป็นรากฐานสำคัญของการสร้าง สะสมพลังของชาติ ชาติใดมีทุนทางสังคมแข็งแกร่ง มีคุณภาพดีมากขึ้นเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับระบบการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 นิยามการศึกษาไว้ว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

กล่าวโดยสรุป การศึกษาจึงเป็นกระบวนการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ที่เกิดจากผู้สอนจัดหาวิธีดำเนินการในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมเพื่อส่งผลให้ผู้เรียนมีพัฒนาการ ความเจริญงอกงามทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา มีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพ สามารถดำรงชีพและอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข

การจัดการศึกษาอย่างเป็นทางการ ส่วนใหญ่จัดขึ้นในสถานศึกษา ซึ่งเป็นหน่วยงานเฉพาะด้านที่ตั้งขึ้นมาทำหน้าที่ปลูกฝังทักษะ ความรู้ และค่านิยมแก่ผู้เรียน การจัดการศึกษาในภาพรวมเป็นเรื่องที่สังคมและผู้รับผิดชอบต้องร่วมมือกัน ร่วมกันกำหนดรูปแบบ กระบวนการ จัดหางบประมาณและทรัพยากรสนับสนุนการดำเนินการให้เกิดผล บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล นักการศึกษาหลายท่านได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาไว้ดังนี้

ดวงกมล สิ้นเพ็ง (2551, น. 1) ได้กล่าวถึงการจัดการศึกษาว่าสังคมโลกในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ความเจริญก้าวหน้าด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทำให้โลกที่กว้างใหญ่เป็นโลกไร้พรมแดนแห่งการเรียนรู้ การจัดการศึกษาจึงจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลง ผู้เรียนจำเป็นต้องมีทักษะการเรียนรู้เพิ่มขึ้น อาทิ ทักษะทางภาษา ทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ทักษะในการใช้เทคโนโลยี รวมทั้งทักษะการปรับตัว ตลอดจนการแก้ไขปัญหาอย่างมีสติ มีเหตุผล และใช้วิจารณญาณในการแยกแยะ เลือกรับสิ่งที่ดีงามและสิ่งที่เป็นคุณประโยชน์

ขณะที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 นิยามการศึกษา ได้กำหนดความมุ่งหมายของการจัดการศึกษา ในมาตรา 6 ไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมใน การดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข”

นอกจากนั้นยังได้กำหนดหลักการจัดการศึกษา ไว้ในมาตรา 8 ไว้ 3 ประการดังนี้

1. เป็นการศึกษาตลอดชีวิต
2. ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
3. พัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

ส่วนกระบวนการจัดการศึกษา ในมาตรา 9 ให้อาศัยหลักการ 6 หลักการ ดังนี้

1. มีเอกภาพด้านนโยบาย และมีความหลากหลายในการปฏิบัติ
2. มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับ และทุกประเภทการศึกษา
4. มีหลักการส่งเสริมมาตรฐานและพัฒนาวิชาชีพครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
5. ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา
6. การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

ส่วนแนวการจัดการศึกษา สาระสำคัญที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาสามารถ

สรุปได้ดังนี้ 1) ถือหลักว่านักเรียนมีความสำคัญที่สุดและสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ 2) จัดการศึกษาให้สอดคล้องกับลักษณะธรรมชาติและเต็มศักยภาพของแต่ละคน และ 3) จัดโดยเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาทั้งความรู้ และคุณธรรม รวมถึงกระบวนการเรียนรู้ และการบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา ในเรื่องต่อไปนี กล่าวคือ 1) ความรู้ตนเอง และความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับสังคม 2) ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 3) ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทยและการประยุกต์ใช้ 4) ความรู้และทักษะด้านคณิตศาสตร์และภาษา 5) ความรู้และทักษะการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ทั้งนี้ระบุให้สถานศึกษา ครูและบุคลากรที่รับผิดชอบจะต้องจัดกระบวนการเรียนรู้ โดย 1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด และความแตกต่างระหว่างบุคคล 2) ฝึกทักษะและกระบวนการคิด การจัดการ และการแก้ปัญหา 3) ให้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง 4) สอนโดยบูรณาการ/ผสมผสานความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ทุกวิชา 5) ส่งเสริม และสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสโลมสื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกให้เกิดการเรียนรู้ และสามารถใช้ในการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการสอน ทั้งให้ครูและนักเรียนเรียนรู้ไปด้วยกันจากสื่อ และวิทยาการต่างๆ และ 6) จัดการเรียนรู้ทุกที่ ทุกเวลา ให้ผู้ปกครองและบุคลากรในชุมชนทุกฝ่าย มีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

นอกจากหลักการ กระบวนการจัดการศึกษาแล้ว พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติยังกล่าวถึงการจัดหลักสูตร การจัดการเรียนรู้และการวัดและประเมินผลโดยสรุป ดังนี้

1. แหล่งเรียนรู้ ให้รัฐดำเนินการและจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบให้พอเพียงและมีประสิทธิภาพ

2. หลักสูตร ให้โรงเรียนจัดทำสาระของหลักสูตร โดยใช้หลักสูตรเป็นแกนกลางและให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ จัดให้มีสาระหลักสูตรหลากหลาย โดยให้เหมาะสมกับระดับการศึกษา วัย และศักยภาพผู้เรียน

3. การวัดและประเมินผลการเรียน ให้สถานศึกษาประเมินผู้เรียน จากพัฒนาการความประพฤติ พฤติกรรมการเรียน และการร่วมกิจกรรม และการทดสอบ โดยให้เหมาะสมกับระดับและรูปแบบการศึกษา และโรงเรียนใช้วิธีที่หลากหลายในการจัดสรรการศึกษาต่อ และนำผลการประเมินมาประกอบด้วย

ในด้านองค์ประกอบของการจัดการศึกษา ซึ่งเป็นองค์ประกอบหลักในการจัดการศึกษานั้น มีนักวิชาการได้กล่าวไว้ ดังนี้

ปรัชญา เวสารัชช์ (2545, น. 8) กล่าวถึง การจัดการศึกษาในเรื่ององค์ประกอบของการจัดการศึกษาไว้ดังนี้

1. หลักสูตร เป็นตัวกำหนดเนื้อหาสาระการศึกษา เป็นหลักสูตรกลางที่ใช้สำหรับการศึกษาแต่ละระดับ และให้สถานศึกษาสามารถจัดเนื้อหาสาระที่เหมาะสมกับท้องถิ่นได้

2. ครูผู้สอน เป็นผู้ถ่ายทอดเนื้อหาสาระ เงื่อนไขสำคัญสำหรับครู คือจะต้องมีความตื่นตัวอยู่เสมอในการติดตามการเรียนรู้ เนื้อหาวิชาการและวิทยาการด้านการเรียนการสอนตลอดเวลา มีการศึกษาค้นคว้าวิจัยเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ และครูต้องพัฒนาความสามารถในการประยุกต์สาระเนื้อหาและองค์ความรู้ใหม่ให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม

3. สื่อและอุปกรณ์สำหรับการศึกษา เช่น อาคารสถานที่ โต๊ะเก้าอี้ กระดาน หนังสือแบบเรียน ตลอดจนอุปกรณ์ทันสมัย เช่น ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ เครื่องคอมพิวเตอร์ ครูและผู้บริหารมีหน้าที่ดูแลสิ่งเหล่านี้ให้เพียงพอ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นส่วนช่วยให้เกิดการถ่ายทอดเนื้อหาความรู้ได้อย่างเหมาะสมมีประสิทธิภาพ ครูที่มีคุณภาพต้องสามารถผลิตและพัฒนาสื่อและอุปกรณ์การศึกษาสำหรับการสอนของตนด้วย

4. รูปแบบวิธีการเรียนการสอน ระบบการศึกษายุคใหม่เน้นความสำคัญที่ตัวผู้เรียน จึงนำไปสู่กระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลาย เช่น การระดมความคิด การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง

5. ผู้บริหารและบุคลากรที่ทำหน้าที่สนับสนุนการศึกษา ในการจัดการศึกษา นอกจากผู้บริหารแล้วยังมีผู้รับผิดชอบทางการศึกษาร่วมด้วย เช่น เจ้าหน้าที่ธุรการ งานทะเบียน งานโภชนาการ งานอนามัย เป็นต้น

6. เงินทุนสนับสนุน การจัดการศึกษาเป็นเรื่องการลงทุน ซึ่งผู้ลงทุนอาจเป็นรัฐบาล ในฐานะผู้รับผิดชอบการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ผู้ปกครอง ชุมชน เงินทุนเหล่านี้เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยให้เกิดการจัดการศึกษาเกิดผลตามเป้าหมาย

7. สถานศึกษาและบรรยากาศสิ่งแวดล้อม การจัดการศึกษาในระบบยังต้องอาศัยชั้นเรียน ดังนั้นอาคารสถานที่ ห้องเรียน บรรยากาศจึงเป็นส่วนที่ขาดไม่ได้ สิ่งที่ต้องดูแลคือความเพียงพอ เหมาะสม ปลอดภัยและมีสภาพที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่วนครูต้องรับผิดชอบในการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้เหมาะสม

8. ผู้เรียน ถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญจำเป็นที่สุดของการจัดการศึกษา เพราะผู้เรียนคือผู้รับการศึกษา และเป็นเป้าหมายหลักของการจัดการศึกษา การปรับเปลี่ยนความรู้และพฤติกรรมของผู้เรียนเป็นดัชนีวัดผลสัมฤทธิ์ของการจัดการศึกษา

Hoy and Miskel (2013, pp. 27-32) กล่าวถึง องค์ประกอบหลักของระบบสังคมสถานศึกษาประกอบด้วย

1. โครงสร้าง โครงสร้างองค์การเป็นความคาดหวังและบทบาทที่เป็นทางการ มีขั้นตอนของสายการบังคับบัญชาตามตำแหน่ง มีกฎเกณฑ์และระเบียบปฏิบัติและมีความชำนาญเฉพาะทาง พฤติกรรมในสถานศึกษาจึงขึ้นอยู่กับการจัดโครงสร้างองค์การ

2. บุคลากร สมาชิกในองค์การต่างมีความต้องการ ความเชื่อและสติปัญญาวัฒนธรรมในสถานศึกษา การแลกเปลี่ยนความเชื่อและทัศนคติที่ไม่เป็นทางการระหว่างกลุ่มผู้สอนด้วยกันย่อมมีผลกระทบต่อพฤติกรรมการสอน

3. การปกครอง โครงสร้างเป็นส่วนที่ช่วยให้อำนาจที่เป็นทางการ แต่วัฒนธรรมจะช่วยให้เกิดอำนาจที่ไม่เป็นทางการ ส่วนบุคลากรจะเป็นส่วนที่นำเอาอำนาจความเชี่ยวชาญมาสู่องค์การ แต่การปกครองเป็นส่วนที่ตรงกันข้าม ซึ่งมีรูปแบบที่ค่อนข้างไม่เป็นทางการ และมักไม่ถูกต้องตามกฎหมาย เป็นหลุมพรางที่จะทำให้บุคคลและกลุ่มบุคคลเกิดความรู้สึกต่อต้านกันและกันรวมทั้งต่อต้านองค์การด้วย

4. ภารกิจหลัก ในสถานศึกษากระบวนการสอนและกระบวนการเรียนรู้เป็นภารกิจหลักขององค์การ ส่วนกิจกรรมอื่นๆเป็นภารกิจรอง ซึ่งจะช่วยในการตัดสินใจทางการบริหารในสถานศึกษา

5. สิ่งแวดล้อม หมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่ภายนอกองค์การ ที่มีผลกระทบ สถานศึกษาเสมือนชุดองค์ประกอบได้แก่ โครงสร้าง บุคลากร วัฒนธรรมและการเมือง

6. ข้อมูลย้อนกลับภายใน รูปแบบของสังคม มีกลไกของข้อมูลย้อนกลับภายในและข้อมูลย้อนกลับภายนอก เช่น โครงสร้างของสถานศึกษาที่เป็นทางการกับกลุ่มบุคคลที่ไม่เป็นทางการ ต่างมีแนวโน้มที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลในองค์การ ช่วยให้เห็นพฤติกรรมของบุคคลในองค์การได้

7. ข้อมูลย้อนกลับภายนอก พฤติกรรมในสถานศึกษาต่างถูกตรวจสอบโดยข้อมูลย้อนกลับภายนอก วัฒนธรรมของชุมชนมีอิทธิพลต่อความคาดหวังของระบบราชการ

Keefe and Howard (1997, p. 8) กล่าวถึง องค์ประกอบของระบบสถานศึกษามี 8 องค์ประกอบ ดังนี้

1. โครงการสอนและหลักสูตร ซึ่งมีเนื้อหา หลักสูตรและโอกาสเรียนรู้ที่จะจัดให้นักเรียน โดยสอดคล้องกับผลลัพธ์สุดท้ายของนักเรียน

2. กลวิธีการสอน เป็นกลวิธีการสอนที่จะให้บรรลุผลสุดท้ายของนักเรียนที่พึงประสงค์

3. โครงสร้างและการจัดองค์การสถานศึกษา เป็นโครงสร้างทางสังคม การจัดการเรียนการสอน

4. วัฒนธรรมและบรรยากาศของสถานศึกษา เป็นคุณลักษณะของสถานศึกษาชุมชนที่ตั้งอยู่ วัฒนธรรมขององค์กร

5. ภาวะผู้นำของสถานศึกษา เป็นตัวบ่งชี้ที่กำหนดกระบวนการวางแผน การสื่อสาร และการตัดสินใจ

6. การจัดอัตรากำลังและการพัฒนาบุคลากร บทบาททางวิชาชีพ สถานที่ทำงานลำดับความสำคัญของการพัฒนาบุคลากร

7. ทรัพยากร อาคารสถานที่และครุภัณฑ์ของสถานศึกษา กำหนดคุณลักษณะของอาคารสถานที่ ครุภัณฑ์ที่จำเป็นสำหรับเกื้อหนุนการออกแบบหลักสูตรและการเรียนการสอนที่คาดหวังและการประสานงานระหว่างทรัพยากรของสถานศึกษากับชุมชน

8. แผนการประเมินผล เป็นการกำหนดระบบการประเมินผลและการรายงานสถานศึกษาเพื่อแจ้งให้ชุมชนทราบว่าผลลัพธ์สุดท้ายของนักเรียนจะบรรลุอย่างไร

นอกจากนี้ Hoy and Miskel (2013, p. 24) ยังกล่าวถึง โรงเรียนในแง่มุมของระบบสังคมว่ามีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ส่วนคือ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการทางสังคมในโรงเรียน และผลผลิตของโรงเรียน ดังนี้

ปัจจัยนำเข้า หมายถึง ตัวป้อนในระบบการศึกษาได้แก่นักเรียน โดยมีจุดประสงค์หลัก คือ การพัฒนา รวมไปถึง คน งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ การบริหารจัดการ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญในการดำเนินงานตามกระบวนการ

กระบวนการทางสังคมในโรงเรียน หมายถึงระบบสถานศึกษาที่เป็นองค์การเป็นทางการ ได้แก่ กระบวนการเรียนการสอนและผลผลิต แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือระบบย่อยของสมาชิกซึ่งประกอบระบบย่อยที่เป็นทางการ เช่น การจัดโครงสร้างการบริหาร ระบบย่อยไม่เป็นที่ทางการ เช่น การที่บุคลากรในโรงเรียนรวมตัวกัน ระบบปัจเจกบุคคล สมาชิกแต่ละคนมีความเป็นตัวตนของตนเอง กล่าวคือ ผู้บริหาร ต้องปรับพฤติกรรมตามที่สังคมคาดหวัง ครูผู้สอน เป็นบุคลากรหลักของโรงเรียนมีบทบาทหน้าที่เป็นครูผู้สอนในส่วนตัวครูเองก็มีความต้องการเฉพาะตนต้องการความก้าวหน้าทางวิชาการ คณงานนักการภารโรง มีขีดจำกัดในด้านหน้าที่และรายได้ อย่างไรก็ตามต้องปฏิบัติหน้าที่ของตน ส่วนนักเรียนในฐานะผู้รับบริการที่จะต้องศึกษาเล่าเรียนตามหลักสูตรในขณะที่เดียวกันก็เป็นเด็กวัยรุ่น โรงเรียนจึงจำเป็นต้องจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อสนองความต้องการของโรงเรียน และตนเอง เกิดเป็นพฤติกรรมการทำงานในโรงเรียน เช่น การบริหารงาน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การรักษาสถานภาพ การเรียนรู้ การสร้างสรรค์ และการสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงสังคม เพื่อให้สมาชิกในสังคมโรงเรียนได้แลกเปลี่ยนค่านิยม ความเชื่อ ความรู้ ความสามารถและทักษะอื่นๆ ต่อกัน

ผลผลิตของโรงเรียน ได้แก่ ผลลัพธ์ความมีคุณภาพและมาตรฐานของนักเรียน

กล่าวโดยสรุปการจัดการศึกษาของระบบสังคมในสถานศึกษา ซึ่งมีกิจกรรมและหน้าที่ที่ต้องดำเนินการให้บรรลุความสำเร็จ มีเป้าหมายความสำเร็จที่คุณภาพผู้เรียน มีองค์ประกอบการจัดการศึกษาที่สำคัญ 9 ประการประกอบ คือ 1) นโยบาย 2) หลักสูตร 3) ครูผู้สอน 3) สื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษา 5) รูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอน 6) ผู้บริหารและบุคลากร 7) งบประมาณ 8) บรรยากาศของสถานศึกษาและ 9) ผู้เรียน

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมถึงความสำคัญของแต่ละองค์ประกอบว่ามีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาและความเชื่อมโยงกับการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ดังนี้

1. นโยบาย เป็นข้อความที่กล่าวไว้กว้างๆ ที่ใช้เป็นแนวทางการตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวข้อง สารของนโยบายจะระบุเงื่อนไขหรือขอบเขตที่สามารถใช้เป็นแนวทางการตัดสินใจเรื่องต่างๆ ได้ ดังที่นักการศึกษากล่าวไว้ ดังนี้

เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ (2550, น. 4) ได้ให้ความหมายของนโยบายไว้ว่า นโยบาย คือ แนวทางที่รัฐบาลตั้งใจจะทำ กำหนดเป็นแผนงานและโครงการ ทั้งนี้มีเป้าหมายเพื่อแก้ปัญหาหรือ

จัดการปัญหาเพื่อให้บรรลุผลประโยชน์ร่วมกัน ส่วนอนันต์ เกตุวงศ์ (2543, น. 30) ได้ให้ความหมายว่า นโยบาย หมายถึง แนวทางกว้างๆ เพื่อใช้ในการปฏิบัติงานที่ก่อให้เกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับทวีป ศิริรัศมี (2545, น. 1) ได้ให้ความหมายของนโยบายว่าหมายถึง แนวทางในการปฏิบัติ หรือการตัดสินใจเพื่อดำเนินการใดๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และสุภาพร พิศลยบุตร (2543, น. 82) กล่าวถึงนโยบายหมายถึง ข้อความทั่วไปๆ ไปหรือสิ่งที่เข้าใจและเป็นสิ่งที่ยอมรับโดยทั่วไป

ความสำคัญของนโยบาย นโยบายเป็นเครื่องชี้นำและกรอบในการวางแผน หน่วยงานจะนำไปใช้เป็นกรอบในการพัฒนาเป็นแผนหรือแผนงาน โครงการหรือกิจกรรมในการดำเนินงานของหน่วยย่อยต่างๆ ในองค์กร นโยบายเป็นเครื่องชี้นำการบริหารขององค์กร เช่น ช่วยให้ผู้บริหารทราบว่าทำอะไร อย่างไร ใช้ทรัพยากรอย่างไร เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจ ช่วยให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพ การบริหารงานดำเนินไปอย่างถูกต้องทิศทางเพื่อประหยัดเวลาและทรัพยากร ช่วยส่งเสริมสนับสนุนการใช้อำนาจของผู้บริหารเป็นไปอย่างถูกต้อง ช่วยให้เกิดการพัฒนาทางการบริหาร เป็นเครื่องมือในการประสานงาน ก่อให้เกิดความเข้าใจ ความร่วมมือและการประสานงานระหว่างกันและกันมากขึ้น

ลักษณะของนโยบายที่ดี 6 ประการ คือ 1) สะท้อนให้เห็นวัตถุประสงค์และแผนงาน คือ ต้องขยายความเข้าใจของแผนและวัตถุประสงค์ 2) สอดคล้องกัน นโยบายแต่ละหน่วยต้องสอดคล้องและสนับสนุนกันและกัน 3) มีความยืดหยุ่น สามารถปรับเข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป 4) แยกออกจากการปฏิบัติ กล่าวคือ นโยบายเป็นแนวทางในการกำหนดแนวปฏิบัติ 5) เขียนเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้ผู้ปฏิบัติได้ทราบและเห็นชัดเจนและถูกต้องและ 6) ควรมีการตรวจสอบอยู่เสมอ ทั้งนี้เพื่อป้องกันการเข้าใจผิดและตีความผิดได้

กล่าวโดยสรุป นโยบายเป็นกรอบการดำเนินงานที่เกิดจากตกลงร่วมกันเพื่อชี้นำการบริหารงาน การประสานงาน การกำหนดแนวปฏิบัติให้เกิดความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน ประหยัดเวลาและทรัพยากร ได้ผลงานที่มีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ด้วยความร่วมมือและการประสานงานระหว่างกันและกันมากขึ้น แนวคิดที่ใช้เป็นแนวในการกำหนดแนวปฏิบัติเพื่อการบรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ เป็นเครื่องมือในการประสานงาน ก่อให้เกิดความเข้าใจ ความร่วมมือและการประสานงานระหว่างกันและกันมากขึ้น

2. หลักสูตร หลักสูตรเป็นเครื่องมือในการแปลจุดหมายและนโยบายทางการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติในสถาบันการศึกษาต่างๆ ซึ่งมีนักวิชาการทางการศึกษาได้กล่าวไว้ดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546, น. 25) กล่าวถึงหลักสูตรว่าเป็นศาสตร์ที่มีทฤษฎีหลักการและการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนตามที่มุ่งหมายไว้อย่างเป็นระบบในการจัด

การศึกษา เป็นแผนการจัดการเรียนการสอนโดยมีปัจจัยนำเข้า ได้แก่ ครู นักเรียน วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ กระบวนการ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน ส่วนผลผลิต ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสำเร็จทางการศึกษา ที่มุ่งฝึกฝนผู้เรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 นิยามการศึกษาว่าถึงหลักสูตรว่าเป็นการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ สถานศึกษาต้องจัดให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล กิจกรรมที่จัดให้กับผู้เรียนควรเกิดจากประสบการณ์จริงหรือประสบการณ์ที่ใกล้ชิดกับตัวผู้เรียนให้มากที่สุด เพราะจะทำให้ผู้เรียน เรียนด้วยความสนใจ เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง เพื่อเป็นการฝึกทักษะและกระบวนการคิด กระบวนการจัดการ และการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม โดยสอดคล้องคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงปรารถนา รวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในทุกชั้นตอนของกิจกรรม หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้ให้ความสำคัญกับท้องถิ่นเป็นอย่างมาก การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา จึงต้องจัดทำให้สอดคล้องกับสภาพของชุมชนและความต้องการของท้องถิ่น สถานศึกษาต้องจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษานั้นต้องสอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ สาระสำคัญของหลักสูตรทั้งส่วนที่เป็นวิชาการ และวิชาชีพ ต้องมุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม ส่งเสริมให้ชุมชนมีความแข็งแรง โดยสถานศึกษาร่วมมือกับชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน สถาบันทางศาสนา หรือแม้แต่สถานประกอบการในการให้ความรู้กับชุมชน เช่น จัดการศึกษาให้กับชุมชน พัฒนาอาชีพที่ยั่งยืนให้กับชุมชน เป็นที่ปรึกษาทางวิชาการแก่ชุมชน ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น และผลิตภัณฑ์ในชุมชน สอดคล้องกับบุญเลี้ยง ทุมทอง (2553, น. 1) ที่กล่าวไว้ว่า หลักสูตรที่ดีต้องสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสังคม สามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม มีความหมายต่อชีวิตผู้เรียน และเหมาะสมกับขนบธรรมเนียมประเพณีของสังคม และหลักสูตรที่ดีจะต้องสร้างขึ้นด้วยความร่วมมือของทุกฝ่าย

สถานศึกษามีหน้าที่สำคัญในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวางแผนและดำเนินงาน การใช้หลักสูตร การเพิ่มพูนคุณภาพการใช้หลักสูตรด้วยการวิจัยและพัฒนา การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร จัดทำระเบียบการวัดและประเมินผล ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาสามารถเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาในชุมชน สังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและความ

ต้องการของผู้เรียน โดยทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาสามารถปรับลดหรือเพิ่มสาระ และมาตรฐานการเรียนรู้ได้ตามความเหมาะสม สถานศึกษาจัดทำหลักสูตร โดยกำหนดรายวิชาที่ให้เรียนตามมาตรฐานที่กำหนด และสามารถทำ รายวิชาเพิ่มเติมสำหรับเป็นวิชาเลือกให้แก่ผู้เรียนตามความเหมาะสมของวัย ความสามารถ และ ศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน ในการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษา ต้องพัฒนาสื่อและแหล่งการเรียนรู้เพิ่ม ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เต็มศักยภาพ เน้นให้มีความ หลากหลาย เพื่อค้นคว้ามากกว่าเป็นสื่อประจํารายวิชาเป็นสื่อที่จัดหา สำหรับการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ เน้นการวัดผลตามสภาพจริงให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ ใช้วิธีที่หลากหลาย และให้แสดงถึงความสามารถในการคิดอย่างสร้างสรรค์ สะท้อนสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของผู้เรียน โดยที่สถานศึกษาจะต้องจัดทำระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผลการ เรียน ซึ่งผลการประเมินจะเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และ ความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน ตลอดจนข้อมูลที่เป็นประ โยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิด การพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553, น. 28- 29)

กระบวนการในการดำเนินการจัดทำหลักสูตรเริ่มจากการกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียน แล้วกำหนดจุดหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ จึงมาจัดทำโครงสร้างหลักสูตรรายวิชาตามกลุ่ม สาระการเรียนรู้ จากนั้นจึงจัดหน่วยและแผนการเรียนรู้ และวางแนวทางการบริหารจัดการให้ เป็นไปตามหลักสูตรที่สร้างขึ้น ตาม 4 ขั้นตอนหลัก

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดวิสัยทัศน์ จุดหมาย โครงสร้าง กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของหลักสูตร โดยคณะกรรมการหลักสูตรและวิชาการของสถานศึกษา จำเป็นต้องนำข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษามาใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดวิสัยทัศน์ จุดหมาย โครงสร้าง กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้มีความสอดคล้อง เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา และผู้เรียน

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดสาระของหลักสูตร เมื่อสถานศึกษากำหนดวิสัยทัศน์จุดหมาย โครงสร้างของหลักสูตร กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์แล้ว ขั้นตอนต่อไป คือ การกำหนดสาระของหลักสูตร ซึ่งดำเนินการโดยคณะกรรมการของกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม

ขั้นตอนที่ 3 กำหนดแผนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อช่วยให้นำ หลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ประสบผลสำเร็จตามจุดหมายที่ตั้งไว้ แผนการบริหารจัดการหลักสูตร จึงเป็นการกำหนดกิจกรรมการนำหลักสูตรไปใช้ให้บรรลุผลสูงสุด ดังนี้

1) การบริหารงานวิชาการ เช่น การส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้/กระบวนการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้ การวัดผล และประเมินผล การบูรณาการ การจัดการโครงการ และการให้การบ้าน

2) การใช้ทรัพยากร การจัดปัจจัย และสภาพต่างๆ ภายในสถานศึกษา เช่น การใช้ทรัพยากรด้านอาคารสถานที่อย่างคุ้มค่า เช่น ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องทดลองห้องคอมพิวเตอร์ โรงฝึกงาน เป็นต้น

3) การจัดตารางสอนของสถานศึกษา

4) การกำหนดโครงการที่ส่งเสริมสนับสนุนนโยบายต่างๆ เช่น โครงการส่งเสริมการอ่าน โครงการส่งเสริมการนำภูมิปัญญา หรือวัฒนธรรมท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนรู้ของนักเรียน

หลักสูตร จึงต้องมีการพัฒนา เปลี่ยนแปลงและปรับปรุงหลักสูตรให้ได้ผลดียิ่งขึ้นทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรเป็นการเปลี่ยนแปลงทั้งระบบ จะมีผลกระทบต่อทางด้านความคิดและความรู้สึของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ส่วนการปรับปรุงหลักสูตร หมายถึงการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรเพียงบางส่วน โดยไม่เปลี่ยนแปลงแนวความคิดพื้นฐานหรือรูปแบบหลักสูตร

กล่าวโดยสรุป หลักสูตรเป็นการกำหนดเนื้อหาสาระ กิจกรรม ประสบการณ์และสร้างเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ฝึกฝนให้กับผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถและความดีงาม สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกและการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

3. ครูผู้สอน จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 นิยามการศึกษา ให้ความหมายของครูว่า หมายถึง บุคลากรวิชาชีพ ซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียน การสอน และการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ ในสถานศึกษา ซึ่งข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 กำหนดไว้ว่าผู้ประกอบวิชาชีพครูต้องมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาหรือเทียบเท่า โดยมีมาตรฐานความรู้ ประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับความเป็นครู ปรัชญาการศึกษา ภาษาและวัฒนธรรม จิตวิทยาสำหรับครู หลักสูตร การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา การวัดและประเมินผล การเรียนรู้ การประกันคุณภาพการศึกษา จรรยาบรรณและคุณธรรม จริยธรรม ครูจึงเป็นผู้ที่มีความสำคัญต่อกระบวนการเรียนการสอนและเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อประสิทธิผลองค์การของสถานศึกษา มิใช่เฉพาะแต่เพียงในด้านการอบรมวิชาความรู้ และฝึกฝนด้านวิชาชีพเท่านั้น แต่รวมถึงการกลม่อมเกล้าจิตใจลูกศิษย์ ให้ใฝ่คุณธรรมและฝึกหัดให้ใช้ความนึกคิดอย่างมีเหตุผล ส่วนรุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550, น. 92) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามเป้าหมายของ

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานว่า ครูผู้สอนจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนแนวคิด บทบาทการจัดการเรียน การสอนจากผู้สอนเป็นผู้จัดการและผู้อำนวยความสะดวก ซึ่งครูจะต้องมีข้อมูลของผู้เรียนรอบด้าน เพื่อนำมาวิเคราะห์และจัดการอย่างเหมาะสมและเป็นงานหลักที่สำคัญ โดยที่สามารถวางแผนการ จัดการเรียนรู้ สามารถกำหนดบทบาทตนเอง เป็นตัวกลางที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้ เช่น การสร้าง ความสัมพันธ์เชิงบวกกับผู้เรียน การเป็นแบบอย่างที่ดี การสร้างสภาพแวดล้อมที่เกื้อกูลต่อการ เรียนรู้ การสร้างระบบการสื่อสารกับผู้เรียนให้ชัดเจน ตามมาตรฐานการปฏิบัติงานว่าด้วย มาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 ประกอบด้วยการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูให้ ก้าวหน้าอยู่เสมอ ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นแก่ผู้เรียน มุ่งมั่นพัฒนา ผู้เรียนให้เติบโตเต็มศักยภาพ พัฒนาแผนการจัดการสอนให้สามารถปฏิบัติได้ในชั้นเรียน พัฒนาสื่อ การเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ได้ อย่างมีระบบ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาและในชุมชน อย่างสร้างสรรค์ แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนาและสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ใน ทุกสถานการณ์ ภายหลังจากประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 13 เมื่อปี 2550 ที่ประเทศสิงคโปร์ นโยบายเร่งด่วนด้านการศึกษาของประเทศไทย ประการหนึ่ง คือ เร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดย การปฏิรูปความรู้ ปฏิรูปครูให้มีคุณลักษณะและบทบาท ที่มีลักษณะเป็น E-Teacher สามารถใช้สื่อ เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลทั้งในฐานะที่เป็นผู้ผลิตความรู้ ผู้กระจายความรู้และ ผู้ให้ความรู้ ซึ่งประกอบด้วย การมีประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อเทคโนโลยี มีทักษะ แสวงหาความรู้ใหม่ๆ เพื่อขยายองค์ความรู้ของตนเองตลอดเวลาและสามารถถ่ายทอดหรือขยาย ความรู้ของตนเองต่อนักเรียน สามารถแสวงหาและคัดเลือกเนื้อหาความรู้หรือเนื้อหาที่ทันสมัย เหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน ผ่านสื่อเทคโนโลยี ใช้เทคโนโลยีในการประเมินผลด้วย ความบริสุทธิ์ ยุติธรรม ใช้สื่อเทคโนโลยีอย่างคุ้มค่าและใช้ได้อย่างหลากหลาย ใช้เทคโนโลยีสร้าง บทเรียน เนื้อหา และสื่อการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้ความร่วมมือและสนับสนุนการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันผ่านสื่อเทคโนโลยีจนพัฒนาเป็นเครือข่าย สอดคล้องกับที่สำนักงาน ส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน ได้มีเป้าหมายในการพัฒนาศักยภาพครูผู้สอน ให้ ครูปรับเปลี่ยนบทบาทจาก “ผู้สอน” (instructor) มาเป็น “ผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้” (facilitator) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทักษะการจัดทำวิดีโอ ทัศน์ และเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social network) เพื่อการเรียนรู้(สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่ง การเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน.2557,น.63)

ครูจึงเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญของโรงเรียน ครูเป็นผู้ให้การศึกษากับนักเรียนซึ่งเป็นผู้รับการศึกษา โรงเรียนจะขาดครูไม่ได้ ถึงแม้จะมีเครื่องมือเครื่องใช้ที่ทันสมัยหรือเทคโนโลยีที่พิเศษเพียงใด หากขาดครูที่มีความสามารถ เครื่องมือเหล่านั้นก็คือวัตถุอันปราศจากคุณค่าทางการศึกษา

ภารกิจของครูไม่ใช่เป็นการถ่ายทอดความรู้และข้อมูลแต่เพียงอย่างเดียว (ชาอุชัย อัจฉินสมาจาร, 2547, น. 7) สิ่งที่สำคัญกว่านั้นคือ อิทธิพลส่วนบุคคลของครูที่มีต่อการส่งเสริมและการพัฒนาทักษะเบื้องต้น และคุณสมบัติทางวิชาชีพก็เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการสอน เช่น มีความรู้ต้องแท้ในวิชาที่สอน ก้าวทันต่อพัฒนาการใหม่ๆ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีความเข้าใจในตัวผู้เรียน ครูที่มีความรักเด็กอย่างจริงใจเท่านั้นที่จะทำให้เด็กซึมซับการเรียนรู้ด้วยความรัก มีความเข้าใจหลักการสอน และทักษะกับวิธีสอน การใช้เทคนิคของการอำนวยความสะดวกต่อการเรียนรู้ที่มีวัตถุประสงค์ (directed study) มีความเข้าใจความรู้สาขาอื่นๆ ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจการพึ่งพากันและกัน วิชาของเขาสัมพันธ์กับสาขาอื่นๆ อย่างไร มีความเข้าใจและประทับใจในอาชีพครู เนื่องจากระดับความสำเร็จของครูขึ้นอยู่กับเจตคติของครูต่องาน และครูต้องเข้าใจความสำคัญในอาชีพของตน ว่าเป็นงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม

กล่าวโดยสรุป ครูผู้สอน หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ต้องแท้ในวิชาที่สอน สามารถจัดกิจกรรมและประสบการณ์ที่บูรณาการความก้าวหน้าและวิทยาการและเทคโนโลยี เป็นผู้อำนวยความสะดวก ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักคิด แก้ปัญหา ดึงความสามารถของนักเรียนมาใช้ประโยชน์ในการเรียนและการพัฒนาตนเองรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างดี ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลองค์การของสถานศึกษา

4. สื่อและวัสดุ อุปกรณ์การศึกษา วัสดุ อุปกรณ์ ถือว่าเป็นหนึ่งในปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาและจะขาดเสียมิได้ ในกระบวนการจัดการศึกษาปัจจัยนำเข้าที่มีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าปัจจัยตัวอื่นก็คือ วัสดุ อุปกรณ์รวมถึงสื่อการสอน เพราะสิ่งเหล่านี้จะช่วยเกื้อกูลในการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียน ทั้งนี้ การเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ และสื่อต่างๆ ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงสิ่งต่างๆ ต่อไปนี้ (กิดานันท์ มลิทอง, 2548, น. 99)

- 1) ความเหมาะสมกับระดับความรู้ความสามารถและประสบการณ์เดิมของผู้เรียน
- 2) การใช้สื่อเพื่อสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
- 3) ความเหมาะสมของชนิดของสื่อกับกิจกรรมการเรียนการสอน
- 4) สื่อนั้นสามารถหาได้ในแหล่งวิชาการหรือในห้องถื่น
- 5) ความสะดวกในการใช้

สื่อการสอน บางครั้งพบว่าใช้คำว่า สื่อการศึกษา เช่น พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ได้ให้ความหมายของคำว่าสื่อการศึกษาว่า วิธีการ เครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้เป็นสื่อในการศึกษา ส่วน รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550, น. 124) ได้สรุปความหมายของ สื่อการสอนว่า หมายถึง สิ่งที่น่าความรู้ไปสู่ผู้เรียน อยู่ในรูปสิ่งพิมพ์และไม่ใช้สิ่งพิมพ์ ที่ผู้สอนสามารถส่งถึงผู้เรียน เพื่อให้การเรียนการสอน เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งสื่อการสอนมีคุณค่า คือ 1) ช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์ของผู้เรียน 2) ทำให้เนื้อหาวิชาความรู้ที่สอนมีความหมายต่อผู้เรียนมากขึ้น 3) ได้รับความสนใจของผู้เรียน ทำให้ครูสามารถสอนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้กว้างขวางมากขึ้น 4) เป็นเครื่องชี้แนะการตอบสนองของผู้เรียน ไม่ว่าจะเป็นการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคแบบใดก็ตาม 5) สามารถเอาชนะข้อจำกัดต่างๆ ทางกายภาพได้ 6) ทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะกระบวนการต่างๆ เช่น การแก้ปัญหา และ 7) เป็นเครื่องมือสำหรับครูในการวินิจฉัยผลการเรียน และช่วยในการสอนซ่อมเสริม

ส่วนการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546, น. 211) กล่าวไว้ว่าการเลือกใช้สื่อควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้ 1) การจัดทำสื่อการสอน ครูสามารถจัดทำขึ้นเอง ผู้เรียนจัดทำขึ้น การรับบริจาคจากองค์กร การยืม เป็นต้น 2) การเลือกใช้สื่อการสอน โดยคำนึงถึง 3) ลักษณะวิชาที่สอน ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจบทเรียนยิ่งขึ้น 4) คุณลักษณะของผู้เรียน เลือกให้เหมาะสมกับผู้เรียน อายุ ระดับสติปัญญา ระดับชั้นเรียน จำนวนนักเรียน เวลาที่เรียนและลักษณะของห้องเรียน และ 5) การเลือกใช้สื่อการสอนในห้องเรียนที่มีผู้เรียนเป็นบทบาทที่สำคัญ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ใหม่ๆ ด้วยตนเอง

กล่าวโดยสรุป สื่อการสอน หมายถึง วิธีการ เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในกระบวนการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้เรื่องราวที่เป็นสากล ตลอดจนสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันตามจุดมุ่งหมาย โดยครูผู้สอนมีบทบาทในการเลือกใช้ให้เหมาะสมตามลักษณะวิชา คุณลักษณะของผู้เรียน

5. รูปแบบและวิธีการเรียนการสอน หมายถึง การจัดการเรียนรู้เพื่อเน้นให้มีผลต่อเรียนรู้ของนักเรียน ผู้สอนต้องจัดรูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อผู้เรียน (รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ, 2550, น. 85) และตัวบ่งชี้ที่จะบอกถึงลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียน ประกอบด้วย 1) การเรียนรู้อย่างมีความสุข คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่องที่ต้องการในบรรยากาศที่เป็นธรรมชาติ บรรยากาศของความเอื้ออาทรและเป็นมิตร นำผลการเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตจริงได้ 2) การเรียนรู้จากการได้คิด และลงมือปฏิบัติจริง เป็นการเรียนรู้ด้วยสมองและสองมือ เกิดจากสถานการณ์จริง ลงมือจริงปฏิบัติจริง เป็นการฝึกทักษะที่สำคัญ คือการแก้ปัญหา การมีเหตุผลและนำไปสู่การแก้ปัญหา 3) การเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และเรียนรู้ร่วมกับบุคคลอื่น

เป้าหมายที่สำคัญ ผู้เรียนเรียนรู้ในการแสวงหาความรู้ที่หลากหลายทั้งในและนอกสถานที่ทั้งที่เป็น เอกสาร วัสดุ สถานที่ สถานประกอบการ บุคคล เช่น เพื่อน วิทยากร 4) การเรียนรู้แบบองค์รวม หรือบูรณาการ เป็นการเรียนรู้ที่ผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ ได้ดีต่อกัน รวมทั้งการปลูกฝัง คุณธรรม ความดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในทุกวิชาที่จัดการเรียนรู้ และ 5) การเรียนรู้ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง คือ การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้วางแผนการจัดการเรียนรู้ด้วย ตนเอง นักเรียนได้ฝึกการจัดการ ฝึกสมาธิ ฝึกความมีวินัยในตนเองและการรู้จักตนเองมากขึ้น

ส่วนทศนา เขมณี (2557, น. 14) ได้กล่าวถึงรูปแบบการสอนว่าเป็นกระบวนการจัดการเรียน การสอนที่ได้รับการจัดไว้อย่างเป็นระบบมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับทฤษฎี หลักการที่รูปแบบ นั้นยึดถือและได้รับการพิสูจน์ทดสอบแล้วว่ามีประสิทธิภาพ สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ตามจุดมุ่งหมาย ซึ่งครูผู้สอนสามารถเลือกรูปแบบที่ตรงกับวัตถุประสงค์การสอนของตนมาใช้เป็น กระบวนการสอน และอาจเพิ่มเติมเทคนิคตามความเหมาะสม ซึ่งรูปแบบการสอนเป็นทักษะ กระบวนการทั้งทักษะการปฏิบัติ ทักษะทางสังคม และทักษะทางปัญญา มีการประยุกต์ใช้ เช่น รูปแบบการสอนแบบมโนทัศน์ เน้นพัฒนาทักษะการคิดรวบยอด รูปแบบการสอนแบบเน้นการ เรียนรู้เป็นทีม เน้นการพัฒนาทักษะการเรียนรู้เป็นทีม เป็นต้น ส่วน Biggs (1999, pp. 24-27) กล่าวถึงการจัดกลุ่มการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นผู้สอนเป็นศูนย์กลาง เพื่อนเป็นศูนย์กลาง และผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ดังนี้ ผู้สอนเป็นศูนย์กลาง ผู้สอนเป็นผู้ควบคุมการเรียนการสอน เช่นการ สอนแบบบรรยาย ถามคำถาม เสนอภาพรวม สัมมนา เพื่อนเป็นศูนย์กลาง เพื่อนเป็นผู้ควบคุม เช่น กลุ่มระดมพลังสมอง กลุ่มหนึ่งต่อหนึ่ง เพื่อนสอนเพื่อน ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ตนเองเป็นผู้ควบคุม เช่น การศึกษาอิสระด้วยตนเอง การเรียนแบบออนไลน์ ขณะที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 กำหนดไว้ว่า สถานศึกษาจะต้องพัฒนากระบวนการเรียนการสอน รวมถึงพัฒนาครูผู้สอนให้ เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีประสิทธิภาพในการสอน ส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อการพัฒนาการ เรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา

การจัดการเรียนการสอนขั้นพื้นฐานจำเป็นต้องดำเนินการตามหมวด 3 และหมวด 4 แห่ง พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งสรุปเป็นแนว ปฏิบัติสำหรับโรงเรียนได้ดังนี้

ระบบการจัดโรงเรียนสามารถจัดการศึกษาได้ทั้ง 3 รูปแบบคือ (1) การศึกษาในระบบ (2) การศึกษานอกระบบ และ (3) การศึกษาตามอัธยาศัย โดยอาจจัดการศึกษาโดยสามารถใช้เทียบ โอนผลการเรียนที่ผู้เรียนสะสมไว้ในระหว่างรูปแบบเดียวกัน หรือต่างรูปแบบก็ได้ ทั้งจาก สถานศึกษาเดียวกันหรือต่างสถานศึกษาก็ได้

ส่วนแนวการจัดการศึกษา สรุปลงให้ถือหลักการจัดดังนี้ 1) ถือหลักว่านักเรียนมีความสำคัญที่สุดและสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ 2) จัดการศึกษาให้สอดคล้องกับลักษณะธรรมชาติและเต็มศักยภาพ 3) จัดโดยเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาทั้งความรู้ และคุณธรรม รวมถึงกระบวนการเรียนรู้ และการบูรณาการ ตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่อง ความรู้ตนเอง และความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับสังคม ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทยและการประยุกต์ใช้ ความรู้และทักษะด้านคณิตศาสตร์และภาษา ความรู้และทักษะการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้โรงเรียนจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด และความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะและกระบวนการคิด การจัดการ และการแก้ปัญหา ให้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง สอนโดยบูรณาการผสมผสานความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ทุกวิชา ส่งเสริม และสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกให้เกิดการเรียนรู้ และสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการสอน กอปรทั้งให้ครูและนักเรียนเรียนรู้ไปด้วยกันจากสื่อและวิทยาการต่างๆ จัดการเรียนรู้ทุกที่ ทุกเวลา ให้ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย มีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ และให้รัฐดำเนินการและจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบให้พอเพียง และมีประสิทธิภาพ โดยให้สถานศึกษาประเมินผู้เรียน จากพัฒนาการการเรียนรู้ ความประพฤติ พฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบ

กล่าวโดยสรุป รูปแบบและวิธีการจัดการเรียนการสอน เป็นกระบวนการที่ผู้สอนเลือกใช้เพื่อถ่ายทอด ฝึกฝนหรือส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เกิดทักษะ สามารถนำความรู้ไปบูรณาการใช้ในชีวิตประจำวัน เกิดการเรียนรู้ทุกที่ ทุกเวลา มีคุณสมบัติตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาที่ต้องการให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข

6. ผู้บริหารและบุคลากร จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ให้ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษาว่า หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่งทั้งของรัฐและเอกชน มีความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพครูสภา พ.ศ. 2556 ประกอบด้วย การพัฒนาวิชาชีพ ความเป็นผู้นำทางวิชาการ การบริหารสถานศึกษา หลักสูตร การสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ กิจกรรมและกิจกรรมนักเรียน การประกันคุณภาพการศึกษา คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ ดังนั้นงานในหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา คือ การส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนการสอน ผู้บริหารควรทำหน้าที่ 6 ประการ คือ พัฒนาเป้าหมายและนโยบาย

ของสถานศึกษา พัฒนาโปรแกรมการเรียนการสอน สร้างและประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ภายในสถานศึกษาในการนำโปรแกรมหรือแผนงานไปปฏิบัติ จัดหาและจัดสรรทรัพยากรต่างๆ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติตามแผนและโปรแกรม เป็นตัวแทนของโรงเรียนในการจัดกิจกรรมต่างๆ ในชุมชน ประเมินประสิทธิภาพประสิทธิผลของการดำเนินงานทั้งในด้านกระบวนการและผลผลิต (Campbell & et al., 1993, pp. 75-76) นอกจากนี้ Knezevich (1984, pp. 16-18) ยังกล่าวว่า งานในหน้าที่ผู้บริหารซึ่งเป็นภารกิจทางการบริหารการศึกษา คือ การนำนโยบายของหน่วยเหนือไปปฏิบัติ กำหนดจุดมุ่งหมาย ทิศทาง และจัดลำดับความสำคัญของภารกิจให้ชัดเจนและปฏิบัติ จัดหาทรัพยากรต่างๆ และใช้ด้วยความสุขุมรอบคอบ ช่วยเพิ่มผลผลิตของบุคลากรทุกคน ประสานความพยายามของบุคลากรเข้าด้วยกันและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานในองค์กร กำกับดูแลองค์กรให้เจริญก้าวหน้าตามวัตถุประสงค์ สร้างบรรยากาศที่พึงปรารถนาขององค์กร และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในการทำงาน ประเมินคุณภาพและประสิทธิผลของยุทธศาสตร์ที่ใช้ในการทำงาน และบุคลากร ช่วยสร้างภาพพจน์ให้แก่สถาบันและบุคคล เพื่อให้เห็นว่า องค์กรที่มีประสิทธิผลจะมีผลผลิตและการเคลื่อนไหวที่กระฉับกระเฉง รายงานกิจการให้ผู้บังคับบัญชาทราบ

Gorton (1993, pp. 191-195) ได้สรุปบทบาทที่สำคัญของผู้บริหารการศึกษา ไว้ 6 ประการ คือ 1) บทบาทในฐานะเป็นผู้บริหาร 2) เป็นผู้บริหารการสอนและด้านวิชาการ 3) เป็นผู้รักษาระเบียบวินัย 4) ผู้ส่งเสริมมนุษยสัมพันธ์ 5) ผู้ประเมินผล และ 6) ผู้แก้ปัญหาความขัดแย้ง ซึ่งเป็นไปตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ 2 ด้านหลัก คือ 1) การจัดการศึกษาให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย หลักการ แนวทาง รูปแบบการจัดการศึกษา หลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน และ 2) เน้นการบริหารแบบมีส่วนร่วมของหลายฝ่าย รวมทั้ง บิดา มารดา ผู้ปกครอง องค์กรของรัฐและเอกชนตลอดทั้งชมรมและสมาคมในสังคม

กัลยาณี สูงสมบัติ (2550, น. 1) ได้กล่าวถึงผู้บริหารยุคใหม่ว่าจะต้องเป็นนักบริหารมืออาชีพ โดยที่จะต้องมียุทธศาสตร์ดังนี้ เป็นผู้วิสัยทัศน์ มีเสน่ห์มีแรงดึงดูด สร้างความเชื่อให้คนเกิดความศรัทธาคล้อยตามได้ มีความเป็นปึกแผ่น เหนียวแน่น ทำอะไรไม่นึกถึงตนเองแต่คำนึงถึงส่วนรวม มีความกล้าหาญไม่ยอมอ่อนน้อมในเรื่องบางเรื่อง ความมีมาตรฐานในตัวเองมีความซื่อสัตย์ และมีความโปร่งใสสูง รู้จักฟังมีความยุติธรรมที่ยังธรรมรู้ทันเหตุการณ์ว่าต้องทำอะไร เข้าใจคนอื่นและเข้าใจตนเอง หรือรู้เขารู้เรา ยุติธรรม มีความมุ่งมั่น มีความเชื่อมั่น ศรัทธาในองค์กร และเป็นบุคคลที่รับผิดชอบให้การปฏิบัติงานในองค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (สัมมนาธนิษฐ์, 2556, น. 65) นอกจากนี้ นักการศึกษายังกล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารว่า แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ คือ กลุ่มบทบาทเชิงสัมพันธ์บุคคล เป็นบทบาทที่เกิดจากอำนาจและสถานะ

ตำแหน่งแบบเป็นทางการ มุ่งอำนาจการ จูงใจ ติดต่อสื่อสารและการควบคุมเพื่อให้การดำเนินงาน เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ เป็นผู้นำองค์กร และ เป็นผู้สร้างสัมพันธ์กับบุคคลหรือกลุ่ม บุคคลภายนอกองค์กรเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กร กลุ่มบทบาทเชิงสารสนเทศ เป็น บทบาทที่ทำให้ผู้บริหารเป็นศูนย์กลางข้อมูลข่าวสารทั้งในฐานะผู้รับและผู้ส่ง ประกอบด้วยเป็นผู้ ติดตามผล เป็นผู้เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และเป็นผู้ประชาสัมพันธ์ และกลุ่มบทบาทเชิงตัดสินใจ เป็นบทบาทผู้ประกอบการ มุ่งการริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ขึ้นในองค์กร บทบาทเป็นผู้จัดการ ก่อทวน โดยแก้ปัญหาเมื่อองค์กรเผชิญสิ่งรบกวนที่ไม่คาดหวังอย่างฉับไวแต่ได้ผล บทบาทเป็นผู้ จัดสรรทรัพยากรให้แก่ส่วนต่างๆ ขององค์กรและบทบาทการเป็นนักเจรจาต่อรอง กับบุคคลอื่น หรือองค์กรเพื่อให้ได้สิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กร นอกจากนี้ในการบริหารงานผู้บริหารจะ เผชิญกับสิ่งแวดล้อม 2 ลักษณะ คือ สภาพแวดล้อมภายในองค์กรและสภาพแวดล้อมภายนอก องค์กร ซึ่งผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ประสานกิจกรรมทั้งหมด เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรด้วย

ผู้บริหารสถานศึกษา จึงนับว่ามีความสำคัญและส่งผลต่อประสิทธิผลองค์กรโดยตรง เพราะผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่บริหาร โรงเรียนไปสู่ความสำเร็จและก้าวหน้าให้นักเรียนทุกคน ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ปรับปรุงมาตรฐานการเรียนรู้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำวิชาชีพในโรงเรียน ควบคุมการปฏิบัติงานในโรงเรียนอย่างมี มาตรฐาน ตามที่คุรุสภากำหนดข้อบังคับว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 กล่าวคือ ปฏิบัติ กิจกรรมทางวิชาการเพื่อพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ ตัดสินใจปฏิบัติ กิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับการพัฒนาของผู้เรียน บุคลากร และชุมชน มุ่งมั่น พัฒนาผู้ร่วมงานให้สามารถปฏิบัติงานได้เต็มศักยภาพ พัฒนาแผนงานขององค์กรให้มีคุณภาพสูง สามารถปฏิบัติให้เกิดผลได้จริง พัฒนาและใช้นวัตกรรมการบริหารจนเกิดผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้น เป็นลำดับ ปฏิบัติงานขององค์กรโดยเน้นผลถาวร ดำเนินการและรายงานผลการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาได้อย่างเป็นระบบ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง ที่ดี ร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่นอย่าง สร้างสรรค์ แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา เป็นผู้นำและสร้างผู้นำทางวิชาการใน หน่วยงานของตนได้และสร้างโอกาสในการพัฒนาได้ทุกสถานการณ์ผู้บริหารสถานศึกษาต้อง ทำงานกับคณะกรรมการโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้วิสัยทัศน์ ภาวะผู้นำและทิศทางการ โรงเรียน และดำเนินการบริหารให้โรงเรียนบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ ผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่ รับผิดชอบต่อการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ยกระดับมาตรฐานในการเรียนการสอน ให้โอกาสเรียนรู้สำหรับนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน รับผิดชอบต่อการพัฒนานโยบายและการ นำนโยบายไปปฏิบัติ ดำเนินการให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้ บรรลุเป้าหมายของโรงเรียนผู้บริหารสถานศึกษาต้องดำเนินการให้ชุมชนมีพันธะสัญญากับ

โรงเรียนในวงกว้าง โดยวิธีการพัฒนาและรักษาเครือข่ายกับองค์กรในชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น โรงเรียนอื่นในท้องถิ่น สำนักงานการศึกษาส่วนท้องถิ่น สถาบันอุดมศึกษาและอื่นๆ ผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่รับผิดชอบต่อการสร้างสภาพแวดล้อมที่สร้างสรรค์ มีการเรียนรู้อย่าง มีระเบียบวินัย ดำเนินการบริหารงานประจำวัน จัดองค์การของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

กล่าวโดยสรุป ผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษา เป็นผู้นำที่มีความรู้ แสวงหาวิทยาการใหม่ ให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคม เป็นผู้มีบทบาทที่สำคัญในการนำสถานศึกษา โดยการพัฒนาเป้าหมาย นโยบาย บุคลากรและคุณภาพผู้เรียน ตลอดจนการจัดหาทรัพยากรเพื่อการสนับสนุนการดำเนินงานให้มีความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

7. งบประมาณ เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญในการดำเนินงานทั้งในระดับประเทศและในระดับต่ำลงมาทุกระดับจนถึงหน่วยปฏิบัติ หากเป็นองค์การทางการศึกษาก็คือ สถานศึกษา หากพิจารณาถึงความสำคัญของงบประมาณที่มีต่อสถานศึกษาแล้วจะได้ว่า

1) เป็นเครื่องมือในการบริหารของสถานศึกษาในการดำเนินงานตามนโยบายของสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินงานตามแผนงานหรือโครงการก็ตาม จะต้องใช้งบประมาณ ซึ่งงบประมาณนี้อาจจะอยู่ในรูปของเครื่องมือ เครื่องใช้ หรือค่าบริการต่างๆ เพื่อให้แผนงานหรือโครงการที่สถานศึกษากำหนดไว้นั้นบรรลุเป้าหมายที่กำหนด หากขาดงบประมาณแล้ว การดำเนินงานก็ย่อมจะเป็นไปไม่ได้

2) เป็นเครื่องมือในการควบคุมนโยบายของสถานศึกษาในการดำเนินงานของสถานศึกษา จะต้องจัดทำให้สอดคล้องกับนโยบายและเป้าหมายของกระทรวงศึกษาธิการ ดังนั้นการจัดสรรงบประมาณต่างๆของกระทรวง จึงมีการพิจารณาคัดเลือก เรียงลำดับความสำคัญของแผนงานและโครงการเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและเป้าหมายในระดับกระทรวง

3) เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากการใช้จ่ายงบประมาณเป็นการดำเนินงานตามแผนการและโครงการที่สอดคล้องกับแนวนโยบายและเป้าหมายของกระทรวง ดังนั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องจึงสามารถจะใช้จ่ายงบประมาณเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาได้

กล่าวโดยสรุปงบประมาณในแง่ของการจัดการศึกษา จึงหมายถึง เงินหรือวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องใช้อื่นๆ ทั้งที่ได้รับการจัดสรรจากหน่วยงานของรัฐ หรือจากการร่วมระดมทุนของสมาชิกในองค์กรที่มีจุดมุ่งหมายให้เป็นปัจจัยสนับสนุนการบริหารงาน ทั้งในด้านของการดำเนินงานตามแผนงานและโครงการ การควบคุมการดำเนินงาน และการตรวจสอบประสิทธิภาพในการบริหารงานของผู้บริหารในการดำเนินกิจกรรมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

8. บรรยากาศของสถานศึกษา จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 สถานศึกษาจะต้องจัดบรรยากาศ และสภาพแวดล้อม สื่อ และสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียน เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ในทุกที่ทุกเวลา ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง บุคคลในชุมชน ให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และร่วมมือกันพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ สถานศึกษาจะต้องจัดให้มีแหล่งการเรียนรู้ที่ส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนการสอน เช่น ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ต สวนพฤกษศาสตร์เพื่อการเรียนรู้ รวมถึงสนามกีฬา และศูนย์นันทนาการ แหล่งการเรียนรู้ในชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งสิ่งเหล่านี้ ล้วนแล้วแต่มีความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ภานินี เปี่ยมพงศ์สานต์ (2548, น. 6-7) กล่าวถึงสิ่งแวดล้อมทางการศึกษา เป็นสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่มองไม่เห็นโดยตรง แต่สัมผัสได้ทางใจหรือความรู้สึกนึกคิด เป็นสิ่งแวดล้อมทางสังคม เช่น สิ่งแวดล้อมทางการศึกษาและการอบรมที่เปลี่ยนไปทำให้ความรู้สึกนึกคิดของวัยรุ่นปัจจุบัน เปลี่ยนไปมีความกล้ามากขึ้น สิ่งแวดล้อม มีทั้งสิ่งแวดล้อมธรรมชาติทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น ไม่ว่าจะเป็นสิ่งก่อสร้างทางด้านกายภาพ เช่น อาคารบ้านเรือน ศิลปกรรม หรือสิ่งแวดล้อมที่เป็นนามธรรม เช่น วัฒนธรรม วิถีชีวิต บางคนเห็นว่าสิ่งแวดล้อม แบ่งออกเป็นประเภทที่มองเห็นได้ สามารถสัมผัสได้ เช่น สิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ หรือ สิ่งแวดล้อมที่มองไม่เห็นโดยตรง เช่น สิ่งแวดล้อมทางสังคม

Palmer and Neal (1994, p. 18) ให้ความหมายของสิ่งแวดล้อมศึกษาว่าเป็น กระบวนการที่ทำให้เกิดความตระหนักในค่านิยมและการทำให้เกิดแนวคิดที่ชัดเจน เพื่อพัฒนาทักษะและทัศนคติที่จำเป็นที่ทำให้เกิดความเข้าใจและมีความซาบซึ้งถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมทางชีวภาพของตน สิ่งแวดล้อมศึกษายังช่วยฝึกให้เกิดทักษะในการตัดสินใจและสรุปแนวทางในการปฏิบัติด้วยตนเองในเรื่องต่างๆ เกี่ยวกับคุณภาพของสิ่งแวดล้อม

Purkey and Smith (1983, pp. 427-452) กล่าวถึงโรงเรียนที่มีคุณภาพ ไว้ว่า โรงเรียนต้องมีบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนการสอนภายในโรงเรียน เน้นด้านหลักสูตรและการสอน มีเป้าหมายชัดเจนและคาดหวังในตัวนักเรียนสูง มีระบบควบคุมการปฏิบัติงานและควบคุมผลสัมฤทธิ์ มีการพัฒนาบุคลากรและการฝึกอบรมครูอย่างสม่ำเสมอ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมและสนับสนุนโรงเรียน และ มีการสนับสนุนจากผู้มีอำนาจทางการศึกษาในท้องถิ่น และหน่วยงานภายนอก

นอกจากนี้พลวัตของโรงเรียนอย่างเป็นระบบเต็มเต็มความหมายและชีวิตให้แก่ กระบวนการการปรับปรุงภายในโรงเรียนยังมีปัจจัยอีก 4 ประการ ซึ่ง Fullan (2006, p. 400) กล่าวคือ 1) มีความรู้สึกมีส่วนร่วมต่อกระบวนการความเป็นผู้นำ สิ่งนี้อธิบายได้ยากเพราะความซับซ้อน

ของปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง มีแนวโน้มว่าจะไม่ใช่เรื่องของเหตุผล นั่นก็คือระบบควรจะตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นธรรมชาติ 2) ระบบคุณค่าร่วม หมายถึง ทุกคนมีความเห็นตรงกันในเรื่องคุณค่า ที่เป้าหมายที่ชัดเจน มีกฎระเบียบและความสนใจอย่างจริงจังต่อกัน เป็นต้น 3) ปฏิสัมพันธ์และการสื่อสารที่ดี หมายถึง การสนับสนุนการบังคับบัญชาที่เกิดพร้อมกัน ทั้งทางสายบังคับบัญชาและระหว่างเพื่อนร่วมงาน และ 4) การวางแผนและการปฏิบัติตามแผนร่วมกัน สิ่งนี้ต้องเกิดขึ้นทั้งภายในและนอกโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้มีอำนาจทางการศึกษาของท้องถิ่น

กล่าวโดยสรุป บรรยากาศของสถานศึกษา จึงหมายถึงสิ่งแวดล้อมศึกษาที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต ที่สถานศึกษาจัดให้มีขึ้น เช่น อาคาร สถานที่ วัฒนธรรม วิถีชีวิต และสิ่งแวดล้อมทางสังคม เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนได้มีพัฒนาการทางด้านจิตใจ จริยธรรมและวัฒนธรรม

9. ผู้เรียน นักเรียนเป็นปัจจัยนำเข้าที่มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ให้ความสำคัญกับนักเรียนไว้หลายประเด็น เช่น มาตรา 22 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ จากเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ส่งผลให้เกิดแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนายแพทย์วิจารณ์ พานิช (2556, น. 12-13) กล่าวไว้ว่า “...การเรียนสมัยใหม่ มีเป้าหมายที่เด็ก ได้ทักษะที่ซับซ้อนชุดหนึ่ง...เพื่อให้เขาไปมีชีวิตอยู่ในโลกที่ต่อไปจะเปลี่ยนไปอย่างไรไม่รู้...นี่คือ โลกที่ไม่ชัดเจน ไม่แน่นอน ต่อไปข้างหน้า เราก็เดาไม่ออก แต่ลูกศิษย์เราจะต้องไปมีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงและไม่แน่นอน...เพราะฉะนั้นเข้าต้องมีทักษะที่ซับซ้อนชุดหนึ่ง...เราต้องช่วยลูกศิษย์เราให้ได้สิ่งเหล่านี้...”

ในด้านลักษณะของผู้เรียนที่พึงประสงค์ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเรียนรู้ นักวิชาการ นักการศึกษาได้ให้ความคิดเกี่ยวกับลักษณะของผู้เรียนที่พึงประสงค์ คือ ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง และคนมีความสุข กล่าวคือ คนดี คือ คนที่ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณค่า มีจิตใจที่ดีงาม มีคุณธรรม ทั้งด้านจิตใจและพฤติกรรมที่แสดงออก เช่น มีวินัย มีความเอื้อเฟื้อเกื้อกูล มีเหตุผล รู้หน้าที่ซื่อสัตย์ พากเพียร ขยัน ประหยัด มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย เคารพความคิดเห็นและสิทธิของผู้อื่น มีความเสียสละ รักษาสิ่งแวดล้อมสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติสุข คนเก่ง คือคนที่มีสมรรถภาพสูงในการดำเนินชีวิต โดยมีความสามารถด้านใดด้านหนึ่งหรือรอบด้าน หรือมีความสามารถพิเศษเฉพาะทาง มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถด้านภาษา ศิลปะ ดนตรี กีฬา มีภาวะผู้นำ เป็นคนทันสมัยทันเหตุการณ์ทันโลก ทันเทคโนโลยี มีความเป็นไทย สามารถพัฒนาตนเอง ได้เต็มศักยภาพและทำประโยชน์ให้เกิดแก่ตน สังคม และประเทศชาติได้ ส่วน คนมีความสุข คือ คนที่มีสุขภาพดีทั้งกาย

และจิต เป็นคนร่าเริงแจ่มใสร่างกายแข็งแรง จิตใจเข้มแข็ง มีมนุษยสัมพันธ์ ปลอดภัยจากสิ่ง
 อบายมุข และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างพอเพียง

ชาญชัย อาจินสมาจาร (2547, น. 27-33) ได้กล่าวถึงผู้เรียนไว้ในหลักการเรียนรู้ ดังนี้

1) ผู้เรียนต้องรู้เป้าหมายอย่างชัดเจน 2) ผู้เรียนต้องมีความพร้อมทางจิตและทางการ (The learner must be psychologically ready) สิ่งดังกล่าวแสดงว่าครูอาจจะคอยความพร้อมหรือยอมรับระดับ
 ความพร้อมในปัจจุบันของผู้เรียน และพอใจกับอัตราการเรียนรู้ของผู้ที่เรียน เด็กจะต้องไม่ถูก
 บังคับให้อ่านเลขคณิตเกินระดับของตนเอง หรือกิจกรรมทางสังคม การเรียนรู้จะแข็งแกร่งขึ้นเมื่อ
 ผลลัพธ์ออกมาเป็นที่น่าพอใจ แต่จะอ่อนลงถ้านำไปสู่ความไม่พอใจ ดังนั้นครูจึงควรให้
 ประสบการณ์การเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนถูกใจและพอใจเพื่อว่าเขาจะได้เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง 3) ผู้เรียน
 ต้องถูกจูงใจให้เรียนรู้ (The learner must be motivated to learn) หลักการในการจูงใจผู้เรียนซึ่งมี
 ความสำคัญสำหรับครู มีดังนี้ การจูงใจภายในมีค่าว่าการจูงใจภายนอก การตั้งเป้าหมายเป็น
 ลักษณะการจูงใจในการเรียนรู้ที่สำคัญ ประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จเป็นตัวอย่างใจที่มีความ
 ความสำคัญ ผลสะท้อนกลับเกี่ยวกับความก้าวหน้าของนักเรียนเป็นการจูงใจที่มีประสิทธิผล การ
 พิจารณาความสนใจของผู้เรียนมีความสำคัญในการเรียนรู้ในชั้นเรียน การให้รางวัลเป็นการจูงใจที่
 ดีกว่าการลงโทษสำหรับการเรียนรู้ อุปกรณ์ที่มีความหมายและกิจกรรมการเรียนรู้สามารถให้เป็นตัว
 จูงใจที่ดี โดยทั่วไป ความสำเร็จจะเพิ่มระดับของความพอใจและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน และความ
 คาดหวังของครูต่อผลการเรียนของนักเรียนมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน 4) ผู้เรียนต้อง
 กระฉับกระเฉงไม่ใช่เฉื่อยชาสำหรับการเรียนรู้สูงสุด (The learner must be active not positive for
 maximum learning) การเรียนรู้พร้อมที่จะเกิดขึ้นเมื่อครูทำหน้าที่เป็นกระบวนการอำนวยความสะดวก
 สะดวกที่ช่วยผู้เรียนให้สำรวจและค้นพบ โลกรอบๆ ตัวเขา การเรียนรู้โดยการกระทำจึงมี
 ความสำคัญ และ 5) ผู้เรียนต้องฝึกฝนในสิ่งที่เขาได้เรียนรู้ซ้ำๆ เพื่อจะได้จำ (The learner must repeat
 of practice what he has learned in order to remember) แบบฝึกหัด การทบทวน และการสอบคือ
 ตัวอย่างของหลักการนี้ อย่างไรก็ตาม การทำซ้ำอย่างเดียวไม่ใช่การเรียนรู้ทั้งหมด ผู้เรียนต้องเข้าใจใน
 บทกวี รู้เหตุผลของสูตรในวิชาพีชคณิต หรือเคมี ก่อนที่เขาจะจำมัน ความถี่ของการทำซ้ำยังคงมี
 ความสำคัญในการให้ได้มาซึ่งทักษะและการประกันถึงความจำ

ทิพย์พาพร ตันตีสุนทร (2555, น. 1) กล่าวว่าการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ของ
 ประเทศเป็นต้นทุนที่มีพลังที่สุด เพราะคนคือทรัพย์สินที่จะแปรเปลี่ยนเป็นทุนในหลายรูปแบบ ที่
 ศักยภาพของเขาจะสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ ขึ้นมาได้ และมีความสามารถที่จะอยู่ที่ใดก็ได้ในโลก ที่
 พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ความไม่แน่นอนที่เกิดขึ้นตลอดไม่ไว้ในอาเซียนหรือในโลก รัฐบาลจึง
 ควรมีนโยบายที่ชัดเจนในการสร้างพลเมืองไทย เพื่อเป็นพลเมืองอาเซียน ให้มีความสามารถ

ทัศนียภาพต่างประเทศ ต้องส่งเสริมเสรีภาพในการแสดงออกให้มีความสามารถคิดวิเคราะห์ที่มีความรู้ มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมยอมรับความแตกต่างหลากหลายทั้งภาษา วัฒนธรรม เพราะหลายชาติหลายภาษาต้องทำงานด้วยกัน และมีทักษะความสามารถที่จะสื่อสาร เจรจากับคนต่างชาติต่างภาษาได้ ซึ่งทุกวันนี้หลายฝ่ายต่างวิตกในความสามารถและศักยภาพของคนไทยที่ยังไม่เข้าใจ และใจยังไม่พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงนี้ โดยเฉพาะในภาคการศึกษาที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจของความเป็นมาและพัฒนาการของอาเซียน ทำไมประเทศไทยจึงอยู่ในประชาคมอาเซียน มีความจำเป็นอย่างไร ประเทศไทยและคนไทยจะได้เสีย อะไร อะไรคือจุดเด่น จุดด้อยของคนไทย เพื่อปรับความด้อย เสริมความเด่น ให้เป็นความสามารถเพื่อสร้างและเสริมโอกาสในอาเซียน และประเทศสมาชิกต่างๆ มีความแตกต่างทางศักยภาพอย่างไร ไม่ใช่มุ่งแต่จัดศูนย์อาเซียน นิทรรศการอาเซียน ให้รัฐชุดประจำชาติและภาษาของแต่ละประเทศ อย่างที่โหมโรงกันอยู่ขณะนี้

ดังนั้น ผู้เรียนจึงหมายถึง นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีความสามารถคิดวิเคราะห์ เรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ มีทักษะความสามารถด้านการสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี มีสมรรถภาพสูงในการดำรงชีวิตที่มีความแตกต่าง หลากหลายทั้งภาษา วัฒนธรรม อย่างเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข ในฐานะพลเมืองอาเซียน

กล่าวโดยสรุปการจัดการศึกษา ซึ่งมีองค์ประกอบการจัดการศึกษา 9 ประการ จึงครอบคลุมขั้นตอนที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียนตั้งแต่การเตรียมความพร้อมสำหรับการเรียนรู้อบรม การประเมิน และการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ต่อเนื่อง โดยที่เป้าหมายของการจัดการศึกษา จึงมิได้จำกัดวงแคบเฉพาะในสถานที่สถานศึกษา แต่มุ่งที่ผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อให้นักเรียนเป็นพลเมืองอาเซียน รองรับเตรียมความพร้อมสู่ประชาอาเซียน

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ

ความหมายของรูปแบบ

รูปแบบ ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Model คำนี้นำมาใช้แปลความหมายในวงวิชาการหลายคำ เช่น ตัวแบบ แบบจำลอง เป็นต้น

อุทัย บุญประเสริฐ (2547, น. 1) ได้ให้ความหมายรูปแบบ หมายถึง สิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่สำคัญในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะ

Kaplan (1964, p.264) กล่าวว่าไว้ว่า รูปแบบอาจเป็นแบบแนวความคิดหรือแบบคณิตศาสตร์ บางครั้งรูปแบบมีความหมายเช่นเดียวกับทฤษฎี โดยเฉพาะถ้าเป็นแบบข้อเสนอ ทั้งรูปแบบและทฤษฎีต่างก็เป็นการเลียนแบบหรือการย่อจากความเป็นจริง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อจัดระเบียบความคิดเกี่ยวกับความเป็นจริงเพื่อให้เข้าใจถึงสาระสำคัญของความเป็นจริงที่ง่ายขึ้น

Corsini and Auerbach (1996, pp.573-574) กล่าวถึงรูปแบบว่า หมายถึง ชุดความสัมพันธ์ที่สร้างขึ้น ระหว่างปรากฏการณ์ในโลกความจริง และ โครงสร้างของสิ่งที่กำลังศึกษา ซึ่งเป็นตัวแทนของปรากฏการณ์ในโลกความเป็นจริง

Steiner (1988, p. 31) ได้จำแนกความหมายโดยเฉพาะของรูปแบบเป็น 2 ประเภท กล่าวคือ

1. รูปแบบเชิงกายภาพ ซึ่งแบ่งได้ 2 ลักษณะ คือ รูปแบบของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง มีลักษณะเป็นรูปแบบจำลองสิ่งของจากของจริง และรูปแบบเพื่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เป็นการออกแบบหรือสร้างรูปแบบจำลองเพื่อเป็นต้นแบบในการผลิตหรือให้เป็นไปตามนั้น เช่น หุ่นต้นแบบ

2. รูปแบบเชิงแนวคิด แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ รูปแบบเชิงแนวคิดของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และรูปแบบเชิงแนวคิดเพื่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แบบแรกนั้นเป็นแบบจำลองที่สร้างขึ้น โดยจำลองมาจากทฤษฎีที่มีอยู่แล้ว ส่วนแบบที่สองนั้นเป็นแบบจำลองที่สร้างขึ้นเพื่ออธิบายทฤษฎี

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้รวบรวมความหมายของรูปแบบจากผลการศึกษาของนักวิชาการ เพื่อใช้เป็นกรอบสังเคราะห์ แนวคิดการจัดระเบียบ แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของสิ่งที่ศึกษาเพื่อให้เข้าใจง่าย เป็นรูปธรรมและใช้เป็นแนวทางดำเนินการพัฒนาความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างโรงเรียนมัธยมศึกษาต่อไป

การสร้างรูปแบบ

Joyce and Weli (1986, pp. 359-364) กำหนดการสร้างรูปแบบ ออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 อธิบายความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ ประกอบด้วย เป้าหมายของรูปแบบ ทฤษฎี และข้อสมมุติที่รองรับรูปแบบ หลักการ และมโนทัศน์ที่สำคัญที่เป็นพื้นฐานของรูปแบบ

ส่วนที่ 2 ลักษณะของรูปแบบ แบ่งเป็น 4 แนวทาง ดังนี้

1. ขั้นตอนการสร้างรูปแบบ จัดเรียงลำดับกิจกรรมเป็นขั้น ซึ่งแต่ละรูปแบบมีจำนวนขั้นตอนไม่เท่ากัน

2. รูปแบบปฏิสัมพันธ์ เป็นการอธิบายบทบาทผู้นำ ผู้เรียนรู้และความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันในแต่ละรูปแบบ

3. หลักการแสดงการโต้ตอบ เป็นการบอกถึงวิธีการแสดงออกของผู้นำต่อผู้เรียนรู้ การตอบสนองต่อสิ่งเร้า เช่น การปรับปรุงพฤติกรรมโดยการให้รางวัล การสร้างบรรยากาศที่เป็นอิสระตามความคิดสร้างสรรค์

4. สิ่งสนับสนุน เป็นการบอกถึงเงื่อนไขหรือสิ่งจำเป็นต่อการใช้รูปแบบการสอนนั้นๆ ให้เกิดผล

ส่วนที่ 3 การนำรูปแบบไปใช้ เป็นการแนะนำให้ข้อสังเกตในการนำรูปแบบไปใช้ เพื่อให้การใช้รูปแบบนั้นมีประสิทธิภาพมากที่สุด

ส่วนที่ 4 ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนรู้ทางตรงและทางอ้อม

ส่วน Keeves (1988, p. 560) ที่กล่าวถึงการสร้างรูปแบบไว้ 4 ประการคือ 1) รูปแบบควรประกอบด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้างมากกว่าความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง 2) รูปแบบควรใช้เป็นแนวทางในการพยากรณ์ผลที่จะเกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบ โดยการสังเกตและหาข้อมูลสนับสนุนด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ได้ 3) รูปแบบควรต้องระบุชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลของเรื่องที่จะศึกษา 4) รูปแบบควรเป็นเครื่องมือในการสร้างมโนทัศน์ใหม่ และสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรในลักษณะใหม่ เป็นการขยายความรู้ในเรื่องที่จะศึกษาค้นคว้า

สรุป การสร้างรูปแบบจึงไม่มีข้อกำหนดมาตรฐานตายตัว โดยทั่วไปเริ่มจากการศึกษาสร้างรูปแบบให้ชัดเจน หาสมมุติฐานและหลักการของรูปแบบที่ต้องการ แล้วสร้างรูปแบบตามหลักการที่กำหนด จากนั้นนำรูปแบบที่สร้างไปตรวจสอบหาคุณภาพว่าจะสามารถนำไปใช้ได้จริง ซึ่งจากการศึกษาข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยได้ข้อสรุปว่า การสร้างรูปแบบการพัฒนาความร่วมมือ ด้านการศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ตามลำดับขั้นตอนประกอบด้วย การกำหนดโครงสร้างการดำเนินงานจากข้อปัญหาหรือข้อกำหนดร่วมกัน การทดลองใช้ และการพัฒนา จากนั้นนำรูปแบบที่สร้างไปตรวจสอบหาคุณภาพว่าจะสามารถนำไปใช้ได้จริง

การพัฒนารูปแบบ

การพัฒนารูปแบบ นักวิชาการได้กำหนดขั้นตอนของการพัฒนารูปแบบไว้ ดังนี้

Willer (1985, p. 83) กล่าวว่าการพัฒนาแบบจำลองมีขั้นตอนในการดำเนินงานแตกต่างกันไป และอาจแบ่งเป็น 2 ตอน คือการสร้าง (Construct) แบบจำลองและการหาความตรง (Validity) ของแบบจำลอง

อุทัย บุญประเสริฐ (2547, น. 5) กล่าวถึงการพัฒนาแบบจำลองไว้ว่ามี 2 ตอน คือการสร้างแบบจำลอง และการหาความตรงของแบบจำลอง และขั้นตอนการดำเนินงานแบ่งเป็น 5 ขั้น ดังนี้

1. ศึกษาสภาพระบบและสภาพแวดล้อมของระบบปัจจุบัน เป็นการวิเคราะห์เพื่อทำความเข้าใจระบบปัจจุบันให้แน่ชัดให้ชัดเจน

2. ค้นหาและระบุปัญหาและความต้องการอันจำเป็น (Needs) ของระบบปัจจุบัน 8 ข้อ หว่าควรปรับปรุง จะแก้ไข พัฒนาอะไร

3. จัดสร้าง จัดทำแบบจำลอง ออกแบบจำลอง หรือเสนอแบบจำลองที่เป็นทางเลือก (Alternative Model) สำหรับการปรับปรุง แก้ไข หรือพัฒนา

4. ทดสอบความเป็นไปได้ ความเหมาะสมในการปฏิบัติ และการยอมรับโดยเฉพาะของคณะผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง

5. รับต้นแบบเป็นแบบจำลองฉบับสมบูรณ์ที่เหมาะสมกับการนำไปปฏิบัติ

ส่วนดิเรก วรรณเชียร (2545, น. 46) กล่าวว่าไว้ว่าการพัฒนาแบบจำลอง (Model Development) หมายถึง กระบวนการในการสร้างหรือพัฒนาแบบจำลอง ซึ่งประกอบด้วย

1. การศึกษาองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง
2. การกำหนดหลักการและองค์ประกอบของแบบจำลอง
3. การร่างแบบจำลอง
4. การตรวจสอบความเหมาะสมความเป็นไปได้หรือการทดลองใช้แบบจำลอง

กล่าวโดยสรุป การพัฒนารูปแบบเป็นการสร้างหรือปรับปรุงรูปแบบการดำเนินการขององค์กร และองค์ประกอบสำคัญในเรื่องที่ต้องการศึกษา ที่แสดงถึงแนวความคิดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และมีวิธีการที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ดีขึ้น และมีขั้นตอนใหญ่ 2 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นตอนการสร้างรูปแบบ ที่มี หลักการ แนวคิด ทฤษฎีรองรับ มีการกำหนดลักษณะของรูปแบบที่จะสร้าง และ 2) ขั้นตอนการหาคุณภาพของรูปแบบ โดยการทดสอบปรับปรุงรูปแบบก่อนนำรูปแบบไปใช้งานจริง และมีการประเมินผลหลังจากนำรูปแบบไปใช้งานด้วย

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับความร่วมมือด้านการศึกษา

สังคมปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การเร่งพัฒนาทางด้านเทคโนโลยี ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านนโยบายทางด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมือง การเปิดเสรีทางการค้าส่งผลกระทบต่อสถาบันการศึกษาของต่างประเทศที่เข้ามาทำกิจการด้านการศึกษาในระดับต่างๆ ส่งผลให้สถาบันการศึกษาภายในประเทศที่จะต้องเร่งพัฒนาคุณภาพให้ทัดเทียมกับสถาบันการศึกษาของต่างประเทศๆ ดังนั้นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือหรือการสร้างพันธมิตรทางการศึกษาเพื่อพึ่งพาอาศัยกันและการพัฒนาร่วมกันกันในสังคมปัจจุบันจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง

ความร่วมมือ (Collaboration) เป็นกระบวนการอาศัยการมีส่วนร่วมของบุคคล กลุ่มองค์กร ในการทำงานร่วมกัน เพื่อให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ การเริ่มต้นในการสร้างความร่วมมือขึ้นเกิดจากปัจจัยหลายประการ เช่น การเผชิญปัญหาพร้อมกัน การแบ่งปันวิสัยทัศน์ร่วมกัน การมุ่งหวังในผลผลิตร่วมกัน เป็นต้น ปัจจัยดังกล่าวนี้ล้วนเป็นตัวกำหนดการสร้างความร่วมมือระหว่างองค์กร

ความหมายของความร่วมมือ

ความร่วมมือ (Collaboration) นั้น ความหมายจากพจนานุกรมฉบับภาษาอังกฤษให้ความหมายว่า “การที่บุคคลทำงานร่วมกับบุคคลอื่นๆ เพื่อจุดมุ่งหมายร่วมกัน (Collin Plain English Dictionary, 1996) และจาก International Encyclopedia of the Social Sciences (1972) พบว่ายังไม่มีนิยามความหมายของ ความร่วมมือ หรือ Collaboration มีเพียงนิยามความหมายของ Cooperation ซึ่งให้ความหมายว่าเป็นความร่วมมือแบบทางพฤตินิยมศาสตร์ที่เน้นการเชื่อมโยงกัน โดยมีเป้าหมายและกำหนดผลประโยชน์ร่วมกัน เน้นการแลกเปลี่ยนหรือการทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อวัตถุประสงค์หนึ่งๆ ซึ่งมีหลากหลายประเภท เช่น ความร่วมมือแบบสมัครใจ (Voluntary) ความร่วมมือแบบไม่สมัครใจ (Involuntary) ความร่วมมือแบบทางตรง (Direct) ความร่วมมือแบบทางอ้อม (Indirect) ความร่วมมือแบบเป็นทางการ (Formal) ความร่วมมือแบบไม่เป็นทางการ (Informal) เป็นต้น ซึ่งความร่วมมือเหล่านี้เกิดขึ้นตั้งแต่ในระดับเล็กๆ ตั้งแต่ 2 องค์กรขึ้นไปจนถึงในระดับชาติและระดับนานาชาติ

นอกจากนี้นักวิชาการหลายท่านให้ความหมายของความร่วมมือด้านการศึกษาดังนี้ วุทธิศักดิ์ โภชนกุล (2554, น. 1) ได้ให้ความหมายของความร่วมมือไว้ ดังนี้ ความร่วมมือ หมายถึง ความเต็มใจของแต่ละคนในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ความร่วมมือ หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่ทำร่วมกัน หรือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อไปสู่เป้าหมายใดเป้าหมายหนึ่ง

ความร่วมมือ หมายถึง การทำงานร่วมกับคนอื่นในทางต่างๆ เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายขององค์กรหรือหน่วยงาน

ความร่วมมือ หมายถึง บุคคลในหน่วยงานหรือองค์กร ซึ่งทำงานช่วยเหลือซึ่งกันด้วยความเต็มใจเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์อย่างเดียวกัน

Bardach (1998, p. 8) ได้ให้ความหมายของความร่วมมือว่า หมายถึงการทำกิจกรรมร่วมกันตั้งแต่สองหน่วยงานขึ้นไป มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มมูลค่า โดยการทำงานร่วมกัน

วรรณ ประยุกต์วงศ์และปรีญา ประยุกต์วงศ์ (2554 , น. 48) ความร่วมมือกัน จะเป็นการบ่มเพาะเมล็ดพันธุ์แห่งความกรุณาในความสัมพันธ์ที่ทำให้ผู้อื่นเบิกบาน กระบวนการความร่วมมือเปิดโอกาสให้สมาชิกและผู้นำองค์กรได้รับประสบการณ์ ในวงการธุรกิจได้นำเอาแนวคิดความร่วมมือเข้ามามีวิถีการทำงาน เพื่อเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมความร่วมมือมากกว่าการแข่งขัน ความร่วมมือไม่เป็นเพียงกลยุทธ์เพื่อการดำเนินธุรกิจที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม แต่สะท้อนถึงกระบวนการทัศน์ของผู้นำองค์กรที่ตระหนักในความจำเป็นของการดำรงอยู่ด้วย การร่วมมือการทำงานจะเป็นสิ่งกำหนดลักษณะกระบวนการบริหาร ว่าเป็นการทำงานเพราะได้รับคำสั่ง หรือการทำงาน

จากการร่วมกันอภิปรายกลุ่มและตัดสินใจร่วมกัน และได้มีข้อค้นพบที่สำคัญว่า การร่วมมืออย่างจริงจังจะนำไปสู่การผูกพัน เพิ่มแรงจูงใจและผลสัมฤทธิ์ที่ได้ขึ้น

จากความหมายของความร่วมมือที่กล่าวมาในข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ความร่วมมือมีลักษณะสำคัญดังนี้

1. ความร่วมมือเป็นลักษณะของการปฏิบัติงานเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายเดียวกัน
2. ความร่วมมือเป็นการช่วยเหลือบุคคลอื่นๆ หรือช่วยเหลือซึ่งกันและกันในทางเสริมสร้าง

3. ความร่วมมือเป็นการยอมรับการกระทำของบุคคลอื่นและของตนเอง
  4. ความร่วมมือเป็นการกระทำที่เห็นพ้องต้องกันและเพิ่มกำลังในทางปฏิบัติ
- การพัฒนาความร่วมมือระหว่างองค์กรนั้น มีแนวคิด ทฤษฎีที่เป็นพื้นฐานสำคัญในการดำเนินงานและการบริหารจัดการดังนี้

ประเภทของความร่วมมือ

นักวิชาการที่ศึกษาทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างองค์กร (Interorganisation Relationships : IORs) กล่าวถึงประเภทของความร่วมมือดังนี้

Hodge and Anthony (1991, p. 29) กล่าวถึงทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างองค์กร เป็นทฤษฎีที่เน้นการจัดสิ่งแวดลอมเป็นหลักสำคัญ โดยสามารถแบ่งประเภทของความร่วมมือได้เป็น 6 ประเภทดังนี้

1. ความร่วมมือในแนวตั้ง (Vertical Integration) เป็นความร่วมมือที่เกิดจากการควบรวมกิจการของบริษัท องค์กรแล้วค่อยๆ ซึมซับระบบทีละน้อย ซึ่งรวมในทุกขั้นตอนของกระบวนการผลิต เพื่อเป้าหมายคือ ต้องการควบคุมปัจจัยการผลิต โดยอาจใช้วิธีการควบรวมบริษัท 2 บริษัทขึ้นไปเข้าเป็นองค์กรเดียวกัน เพื่อต้องการควบคุมการทำงานเองทั้งหมด

2. การร่วมมือในแนวนอน (Horizontal Integration) ได้แก่ การรวมบริษัท องค์กรกับบริษัทหรือองค์กรอื่นที่มีธุรกิจประเภทเดียวกัน เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน

3. การร่วมมือแบบผนึกกำลัง (Coalitions) ได้แก่ การร่วมมือจัดตั้งโครงการหรือบริษัท องค์กรร่วมกัน โดยมีการร่วมลงทุนทรัพยากรร่วมกัน (Joint Venture)

4. การร่วมมือแบบรวมอำนาจบริหารจัดการ (Interlocking Directorates) เป็นการร่วมมือกับบริษัท องค์กรที่เป็นคู่แข่งกัน เพื่อเพิ่มประสิทธิผลขององค์กร โดยมีคณะกรรมการทั้งทางตรงและทางอ้อม หรืออาจจะมีผู้บริหารที่มาจากองค์กรอื่นเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดี

5. การร่วมมือเพื่อการแลกเปลี่ยน (Reciprocity) ได้แก่ การร่วมมือเพื่อการแลกเปลี่ยนทรัพยากร โดยการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ตอบแทนระหว่างหน่วยงานหรือองค์กรที่ร่วมมือกัน

6. การร่วมมือกันแบบสังคมนี (Social Interlocking) ได้แก่การร่วมมือกันในบริษัท องค์กรที่มีลักษณะของประเภทธุรกิจที่แตกต่างกันโดยมีการทำสัญญาร่วมกัน

Souder (1993, p. 19) ได้ศึกษาประเภทของความร่วมมือ (Types of Collaborations) สามารถจำแนกได้ 3 ประเภทคือ

1. ประเภทความร่วมมือแบบไม่เป็นทางการ (Informal Type) เป็นความร่วมมือที่เกิดขึ้นภายในกลุ่มเล็กไม่ต้องมีพันธะสัญญา เป็นการรวมตัวกันเพื่อประชุมสัมมนา เพื่อให้ความร่วมมือในการให้คำปรึกษาหารือหรือการแบ่งปันข้อมูลข่าวสารในเครือข่ายที่มีความสนใจร่วมกัน

2. ประเภทความร่วมมือแบบกึ่งทางการ (Semi Formal Type) เป็นความร่วมมือที่มีการแบ่งปันทรัพยากรต่างๆ ระหว่างกลุ่ม ก่อนข้างมีแบบแผน เช่น การขอความร่วมมือหรือขอข้อมูลในบางเรื่อง

3. ประเภทความร่วมมือแบบเป็นทางการ (Formal Type) เป็นความร่วมมือที่เกิดขึ้นเฉพาะกลุ่มบุคคล องค์กรหนึ่งๆ ที่มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานอย่างมีแบบแผน โดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง มีการดำเนินกิจกรรมความร่วมมือทางการศึกษา มีการจัดตั้งองค์กร หน่วยงานเพื่อดูแลด้านการดำเนินงาน เช่น การทำสัญญาข้อตกลงเพื่อความเข้าใจอันดีระหว่างองค์กร (MOU)

National Network for Collaboration : NNCO (2005, p. 21) ได้กำหนดขอบเขตของรูปแบบความร่วมมือระดับองค์กร จำแนกตามโครงสร้างพื้นฐานได้ 5 ประเภทดังนี้

1. เครือข่าย (Networking) เป็นการเปิดโอกาสในการพบปะสนทนาระหว่างองค์กร การสร้างความเข้าใจร่วมกันและให้การสนับสนุนขั้นพื้นฐานระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม โดยไม่มีระดับขั้นในการบริหาร ลักษณะการเชื่อมโยงองค์กรเป็นแบบยืดหยุ่น กำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบแบบหลวมๆ การเชื่อมโยงกันในกลุ่มสมาชิกเป็นแบบขั้นต้น ระดับการตัดสินใจเกิดขึ้นน้อย มีลักษณะการสื่อสารแบบไม่เป็นทางการ

2. พันธมิตร (Cooperation or Alliance) มีวัตถุประสงค์ในการรวมกลุ่มเพื่อสร้างความร่วมมือที่เหมาะสมตามความจำเป็น มุ่งเน้นความสำเร็จของงาน ลดความซ้ำซ้อนในงานหรือการบริการของสมาชิกกลุ่ม เน้นการเป็นศูนย์กลางในการติดต่อสื่อสาร ลักษณะการเชื่อมโยงองค์กรเป็นแบบกึ่งทางการ มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ชัดเจน ภาวะผู้นำของความสัมพันธ์แบบนี้มีสูง มีหน้าที่ให้ความช่วยเหลือ ลักษณะการสื่อสารแบบทางการทำให้การตัดสินใจค่อนข้างซับซ้อน

3. หุ้นส่วน (Coordination or Partnership) มีวัตถุประสงค์เพื่อแบ่งปันทรัพยากรในกลุ่มสมาชิกที่มีเป้าหมายเดียวกัน เน้นการรวมทรัพยากรเพื่อสร้างผลผลิตใหม่ (Productivity) เป็นศูนย์กลางการติดต่อสื่อสารของกลุ่มผู้บริหาร ลักษณะการเชื่อมโยงองค์กรเป็นแบบทางการ มีการ

กำหนดบทบาทชัดเจน และมีการร่วมพัฒนาทรัพยากรและร่วมลงทุนด้านการเงิน ภาวะผู้นำถูกจำกัดตามขอบเขตความร่วมมือที่กำหนดไว้

4. กลุ่มศักร์กำลัง (Coalition) มีเป้าหมายเพื่อแบ่งปันความคิดและการใช้ทรัพยากรร่วมกัน เพื่อสร้างพันธะสัญญาในการพัฒนาร่วมกัน โดยกำหนดระยะเวลาอย่างชัดเจน มีระยะเวลาอย่างน้อย 3 ปี สมาชิกทั้งร่วมกันตัดสินใจ กำหนดบทบาทที่ชัดเจน ลักษณะการเชื่อมโยงแบบเป็นทางการภายใต้ข้อตกลงร่วมกันและการสื่อสารเป็นไปตามลำดับขั้น

5. การรวมพลัง (Collaboration) มีเป้าหมายเพื่อมุ่งเน้นความสำเร็จจากการกำหนดวิสัยทัศน์ร่วม มีการเทียบเคียงผลกระทบที่เกิดขึ้น มีการสร้างระบบที่ต้องพึ่งพากันระหว่างสมาชิกในกลุ่มเพื่อกำหนดประเด็นและโอกาสร่วมกัน สมาชิกมีการตัดสินใจร่วมกันอย่างเป็นเอกฉันท์ (Consensus) มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของสมาชิกในกลุ่ม ลักษณะการเชื่อมโยงองค์กรแบบทางการ ใช้ภาวะผู้นำสูง แต่มีการแบ่งปันความคิดและการตัดสินใจเพื่อกำหนดการสร้างผลิตภาพ (Productivity)

รูปแบบของความร่วมมือด้านการศึกษา

พรชูลี อาชวอรุง (2543, น.73-95) ได้ศึกษาความร่วมมือของสถานศึกษาพบว่า มีรูปแบบของความร่วมมือ 10 รูปแบบ ดังนี้

1. รูปแบบการจัดกลุ่มห้องสมุดร่วมกัน (SCOH : Southwestern Ohio Council for Higher Education)
2. รูปแบบการจัดโปรแกรมการเรียนการสอนและการลงทะเบียนร่วมกัน (Cross Registration and joint Programs)
3. รูปแบบการแสวงหาและรับนักเรียนาร่วมกัน (Collaborative Admission and Recruitment Practices)
4. รูปแบบการพัฒนาครูอาจารย์ร่วมกัน (Faculty Development : Working Together to Improve Teaching and Learning)
5. รูปแบบการระดมทุนร่วมกัน (Consortia Fundraising)
6. รูปแบบการจัดซื้อจัดจ้างร่วมกันเพื่อลดค่าใช้จ่าย (Cooperation of Cost-effectiveness in purchasing)
7. รูปแบบการใช้เทคโนโลยีร่วมกัน (Technology, consortia, and the relationship revolution)
8. รูปแบบความร่วมมือระดับนานาชาติ (Cooperating Internationally)
9. รูปแบบความร่วมมือเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ (Economic Development and Consortia)

10. รูปแบบความร่วมมือกันของสถาบันขนาดเล็ก (What small college can do together)

จากรูปแบบความร่วมมือทั้ง 10 รูปแบบพบว่า รูปแบบที่มีความเหมาะสมในการพัฒนาการศึกษานั้นมีหลายรูปแบบทั้ง การจัดกลุ่มห้องสมุดร่วมกัน การจัดโปรแกรมการเรียนการสอนร่วมกัน การพัฒนาครู บุคลากรและการใช้เทคโนโลยีร่วมกัน ทั้งนี้การเลือกรูปแบบขึ้นอยู่กับความพร้อมและปัจจัยต่างๆ ของสถาบัน

อย่างไรก็ตามการสร้างความร่วมมือขององค์กรนั้นมีทั้งข้อดีและข้อเสีย การรับผลประโยชน์จากการเข้าไปสร้างความร่วมมือกันนั้น อาจได้รับผลในระยะสั้นหรือระยะยาวก็ได้ อาจจะเป็นผลประโยชน์ทั้งในทางตรงและทางอ้อม อาจจะได้รับผลประโยชน์ที่ไม่เท่ากัน ดังนั้นการสร้างร่วมมือกันจึงต้องตระหนักในผลประโยชน์ที่จะได้รับ และน้ำหนักของการมีส่วนร่วมในความร่วมมือกันนั้นๆ

Rossi (1982, p.10) เห็นว่าข้อดีของการสร้างความร่วมมือได้แก่ การใช้ทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความก้าวหน้าทางด้านนวัตกรรมด้านการพัฒนาทักษะบุคคล การพัฒนาองค์ความรู้ โดยการเชื่อมโยงทรัพยากรระหว่างองค์กรต่างๆ ทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ยังทำให้เกิดความตื่นตัวและผลักดันให้เกิดการปรับปรุงวิธีการทำงานให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น การปรับปรุงคุณภาพการสื่อสารกันระหว่างองค์กรจะช่วยให้หุ้นส่วนขององค์กรสามารถแบ่งปันข้อมูลระหว่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นและก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างองค์กร

อย่างไรก็ตามการสร้างร่วมมือมักประสบกับปัญหาหลักๆ ได้แก่ การขาดความไว้วางใจกัน การตัดสินใจที่ล่าช้า ข้อจำกัดในเรื่องทรัพยากร เมื่อเกิดความขัดแย้งขึ้นความร่วมมือระหว่างองค์กรก็จะลดน้อยลง และการเป็นหุ้นส่วนกันหากความไว้วางใจกันลดลงก็จะไม่สามารถสร้างสรรค์แนวความคิดใหม่ๆ ได้ (สรเนตร อารี โสภณพิเชฐ, 2550, น. 40-41) ดังนั้นเมื่อเกิดปัญหาหรือความขัดแย้งขึ้นภายในกลุ่ม ระดับความร่วมมือระหว่างสมาชิกและองค์กรจะลดลงได้ อาจจะทำให้เกิด การลดงบประมาณ การเปลี่ยนแปลงกลุ่มผู้บริหารหรือการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการ เป็นต้น (Jackson and Maddy, 2005, pp. 1-2) ดังนั้นกล่าวโดยสรุปถึงปัญหาเกี่ยวกับความร่วมมือมักเกิดจากประเด็นสำคัญเหล่านี้คือ

1. ความไม่เต็มใจในการให้ความช่วยเหลือ
2. การขาดแรงจูงใจในการให้ความร่วมมือ
3. ความไม่เข้าใจในวัตถุประสงค์
4. การไม่ให้ความร่วมมือ

5. ไม่สามารถดำเนินการตามจังหวะเวลา
6. ผู้เกี่ยวข้องไม่รู้ในสาระสำคัญของงานบางลักษณะ
7. มีความเข้าใจในเนื้อหาของงานไม่ตรงกัน

ดังนั้นเพื่อให้การสร้างความร่วมมือเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักวิชาการได้เสนอ ยุทธศาสตร์ความสำเร็จในการสร้างความร่วมมือดังนี้

Adair (1983, p. 2) ได้เสนอยุทธศาสตร์การทำงานร่วมกันให้สัมฤทธิ์ผลไว้ 3 ประการ ดังนี้ 1) การกำหนดลักษณะการทำงาน 2) สร้างและรักษาทีมงาน และ 3) พัฒนาเอกลักษณ์

Dubrin (1990, p. 10) ได้กล่าวถึงการร่วมมือร่วมใจกันทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายมี ยุทธศาสตร์ที่สำคัญ ในการดำเนินการ คือ ภาวะผู้นำผู้บริหาร การพัฒนาตนเอง การเสริมแรงซึ่งกัน และกัน การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน การประสานงานที่ดี และการร่วมกันหาวิธีการที่ เหมาะสมในการจัดการ

London (1995, p. 9) ได้กล่าวถึงผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ ของการทำงานร่วมกัน จะต้อง เริ่มจากการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน การมีภารกิจเป้าหมายที่ชัดเจน ร่วมกันรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้นจาก การทำงานร่วมกัน มีวัฒนธรรมแห่งมิตรภาพในการทำงานร่วมกันและมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการ ทำงานร่วมกัน

Welth and Tulbert (2000, pp. 357-378) ได้ทำการวิจัยได้ข้อสรุปองค์ประกอบของความ ร่วมมือมี 4 องค์ประกอบ คือ 1) การประนีประนอมเพื่อให้เกิดความเคารพใหม่และการ เปลี่ยนแปลง 2) การสื่อสารที่ประกอบด้วย การฟังและการเสนอความคิด ความรู้สึก 3) การ แก้ปัญหาที่มีการระบุความต้องการ ความจำเป็น การระดมสมอง การปรับสิ่งที่ได้เพื่อใช้ในการ สร้างแผนปฏิบัติการ และการประเมิน 4) การพัฒนาแผนปฏิบัติการและการประเมินการปฏิบัติการ

Baum (1993, p. 8) ได้เสนอปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของโครงการ โดยเกี่ยวข้องกับ ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน ประกอบด้วย มีการตัดสินใจร่วมกันของกลุ่มต่างๆ การ สร้างกลไกประสานการทำงานร่วมกัน เพื่อระดมความคิดเห็นประสบการณ์และทรัพยากร อีกทั้ง การประสานการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ การมีส่วนร่วมของชุมชนและประชาชนในการ ตัดสินใจ ซึ่งมีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต การส่งเสริมนวัตกรรมใหม่ๆ และทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีนโยบายที่สอดคล้องกันและส่งเสริมซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับอมรรัตน์ ภิญ โญอนันตพงษ์ (2546, น. 39) ได้กล่าวไว้ว่า ปัจจัยที่ทำให้โครงการความร่วมมือประสบความสำเร็จ คือ การร่วมมือ จะต้องมีการวางแผนระยะยาว มีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนทั้งสองฝ่าย ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร ทั้งสองฝ่าย มีแหล่งเงินทุนสนับสนุน มีผู้ประสานงานที่มีความรู้ ความสามารถเป็นที่ยอมรับและมี ความรับผิดชอบ องค์กรที่จะร่วมมือจะต้องมีการจัดเตรียมความพร้อม สิ่งอำนวยความสะดวก เช่น

อาคารสถานที่ มีระบบการบริหารจัดการที่ดี การติดต่อสื่อสารเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีความต่อเนื่องของโครงการ มีระบบการติดตามประเมินผล มีการรายงานผลงานเป็นระยะ และมีกำหนดระยะเวลาสิ้นสุดโครงการ

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การสร้างความร่วมมือ มีลำดับขั้นตอนที่จะต้องเริ่มจากการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน การตระหนักในปัญหาและโอกาสจากการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล การวางแผน การปฏิบัติและการประเมินผล ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมองค์ประกอบสำคัญทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือด้านการจัดการศึกษาได้แก่ 1) บรรยากาศและสภาพแวดล้อม 2) กระบวนการที่ผู้นำที่ตระหนักเห็นความจำเป็นของการดำรงอยู่ด้วยกัน 3) เจตคติของบุคลากรในองค์กรที่มีต่อความร่วมมือในการทำงาน 4) ผลสัมฤทธิ์หรือประสิทธิผลขององค์กร 5) งบประมาณทรัพยากรและผลประโยชน์ตอบแทน 6) วัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายในการดำเนินการ 7) การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน 8) การพัฒนาครูและบุคลากร 9) เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและความก้าวหน้าด้านนวัตกรรม อย่างไรก็ตามความร่วมมือด้านการศึกษามักจะปรากฏผลของความร่วมมือค่อนข้างช้าหรือบางทีผลของความร่วมมือนั้นมักไม่สามารถประเมินค่าได้ ดังนั้นความร่วมมือด้านการศึกษามักดำเนินการในระยะยาวและเป็นไปเฉพาะเรื่องเท่านั้น ดังนั้นการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประเทศประชาคมอาเซียนจึงต้องเริ่มจากการเข้าใจอันดีในบริบทสังคม วัฒนธรรมเพื่อสร้างวิสัยทัศน์ร่วมและนำไปสู่การพัฒนาความร่วมมือด้านการศึกษาที่ดีในอนาคต

2.4 ระบบการศึกษาและการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทย

2.4.1 ระบบการศึกษา

การศึกษาไทยปัจจุบันตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) 2545 มีการจัดระบบการศึกษาระดับประถมศึกษา 6 ปี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 3 ปี และการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 3 ปี หรือระบบ 6-3-3 เรียกว่า “การศึกษาขั้นพื้นฐาน” นอกจากนั้นระบบการศึกษาไทยยังจัดเป็นระบบการศึกษาในระบบโรงเรียน การศึกษานอกระบบโรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัย การศึกษาในระบบมีสองระดับคือ การศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาระดับอุดมศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย การศึกษาซึ่งจัดไม่น้อยกว่าสิบสองปีก่อนระดับอุดมศึกษา การศึกษาในระบบที่เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานแบ่งเป็นสามระดับ การศึกษาก่อนระดับประถมศึกษา เป็นการจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีอายุ 3 – 6 ปี การศึกษาระดับประถมศึกษา โดยปกติใช้เวลาเรียน 6 ปี การศึกษาระดับมัธยมศึกษา แบ่งเป็นสองระดับ คือ การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยปกติใช้เวลาเรียน 3 ปี การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอน

ปลาย แบ่งเป็นสองประเภท 1) ประเภทสามัญศึกษา เป็นการจัดการศึกษาเพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา 2) ประเภทอาชีวศึกษา เป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ หรือ ศึกษาต่อในระดับอาชีพขั้นสูงต่อไป ส่วนการศึกษาในระดับอุดมศึกษาแบ่งเป็นสองระดับ คือ ระดับต่ำกว่าปริญญาและระดับปริญญา

การจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา เป็นระดับการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับเยาวชนส่วนใหญ่ของประเทศ ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพให้กับประเทศ มีผู้ให้ความหมายของการศึกษาระดับมัธยมศึกษาไว้ ดังนี้

2.4.2 การจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทย

Carter V. Good.(1959, น. 491) กล่าวไว้ในพจนานุกรมการศึกษา ให้ความหมายของการมัธยมศึกษาไว้ว่า “การมัธยมศึกษา คือการศึกษาที่วางแผนไว้สำหรับเยาวชนในวัย 12-17 ปี เน้นหนักเพื่อให้เป็นเครื่องมือให้กับการเรียนรู้แสดงออกและทำความเข้าใจกับสภาพความเป็นไปของชีวิตที่แท้จริง และเป็นการพัฒนาทัศนคติในการคิดค้น นิสัย และสาระอันเกี่ยวกับสังคม ร่างกายและสติปัญญา”

แผนการศึกษาแห่งชาติ ได้ให้ความหมายของการมัธยมศึกษาไว้ ดังนี้

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2503 ข้อ 8 และข้อ 12 ได้กล่าวถึงมัธยมศึกษาไว้ตามลำดับ ดังนี้ คือ

มัธยมศึกษา ได้แก่ การศึกษาที่อาศัยประถมศึกษาเป็นพื้นฐานมุ่งหมายจะสำรวจและส่งเสริมความสนใจและความถนัดตามธรรมชาติของเด็กเพื่อให้ได้มีความรู้และทักษะอันเพียงพอแก่การประกอบอาชีพ หรือ ให้มีพื้นฐานความรู้อันจำเป็นแก่การดำรงชีวิต หรือเพื่อการศึกษาที่สูงขึ้น

มัธยมศึกษาเป็นการศึกษาระดับที่พึงคำนึงถึงเอกัตภาพ จึงจัดเป็นสายสามัญ เพื่อให้มีพื้นฐานความรู้ทั่วไปบ้าง และสายอาชีพ เพื่อให้ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพบ้าง อาจจัดสอนประโยคมัธยมศึกษาตอนต้น และประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายรวมในโรงเรียนเดียวกันหรือแยกกันก็ได้

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2520 ข้อ 32 กล่าวว่า การศึกษาระดับมัธยมศึกษาเป็นการศึกษาหลังระดับประถมศึกษามุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ทั้งวิชาการและวิชาชีพที่เหมาะสมกับความต้องการ ความสนใจ และความถนัด เพื่อให้แต่ละบุคคลเข้าใจและรู้จักเลือกอาชีพที่เป็นประโยชน์แก่ตนเองและสังคม การศึกษาระดับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ มัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ใช้เวลาเรียนประมาณตอนละ 3 ปี ในตอนต้นพึงให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนกลุ่มวิชาการและวิชาชีพตามความถนัดและความสนใจอย่างกว้างขวาง ในมัธยมศึกษาตอนปลายพึงให้

ผู้เรียน ได้เน้นการเรียนรู้ในกลุ่มวิชาที่ผู้เรียนจะยึดเป็นอาชีพต่อไปนักเรียนที่เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีอายุโดยประมาณ 12-14 ปี และชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีอายุโดยประมาณตั้งแต่ 15-17 ปี ซึ่งเป็นเด็กระดับวัยรุ่นทั้ง 2 ตอน

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ได้กล่าวถึงการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาสรุปได้ว่าการศึกษาระดับมัธยมศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

1. การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณธรรม ความรู้ความสามารถและทักษะต่อจากระดับประถมศึกษา ให้ผู้เรียนได้ค้นพบความต้องการ ความสนใจ และความถนัดของตนเองทั้งในด้านวิชาการและวิชาชีพ ตลอดจนมีความสามารถในการประกอบกิจการงาน และอาชีพตามควรแก่วัย

2. การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาตามความถนัดและความสนใจ เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาหรือให้เพียงพอแก่การประกอบกิจการงานและอาชีพที่ตนถนัดทั้งอาชีพอิสระและรับจ้าง รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และทักษะทางสังคมที่จำเป็นสำหรับการประกอบกิจการงานและอาชีพ และการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีสันติสุข

2.4.3 หลักการและจุดหมายของการมัธยมศึกษา ในหลักสูตร

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดวิสัยทัศน์ มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐานรวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ โดยมีจุดหมาย มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. มีความรู้อันเป็นสากลและมีความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต

3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย

4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดนั้น จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคมรวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่างๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผล และความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่างๆ ในสังคมแสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่างๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการทำงานร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่างๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีในด้านต่างๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้องเหมาะสมและมีคุณธรรม

นอกจากนั้นยังได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์ สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย และ 8) มีจิตสาธารณะ

การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสมดุล ต้องคำนึงถึงหลักพัฒนาการทางสมอง และพหุปัญญา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด กำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนี้ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สุขศึกษา และพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ภาษาต่างประเทศ ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้ กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้ ระบุสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากนี้ มาตรฐานการเรียนรู้ ยังเป็นกลไกสำคัญ ในการขับเคลื่อนพัฒนาการศึกษาทั้งระบบ เพราะมาตรฐานการเรียนรู้จะสะท้อนให้ทราบว่าต้องการอะไร ต้องสอนอะไร จะสอนอย่างไร และประเมินอย่างไร รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา โดยใช้ระบบการประเมินคุณภาพภายใน และการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งรวมถึงการทดสอบระดับชาติ ระบบการตรวจสอบ เพื่อประกันคุณภาพดังกล่าวเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยสะท้อนภาพการจัดการศึกษาว่าสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่มาตรฐานการเรียนรู้

2.4.4 หน้าที่ของโรงเรียนมัธยมศึกษา

โรงเรียนมัศึกษามีหน้าที่ให้การศึกษาในด้านต่างๆ ดังนี้

1. หน้าที่ในการให้การศึกษาทั่วไป เพื่อเป็นความรู้พื้นฐานให้เพียงพอแก่การที่จะเป็นพลเมืองดีของสังคม ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
2. หน้าที่ในการให้ความรู้ทางด้านอาชีพ เพราะคนเราจะออกไปดำรงชีพอยู่อย่างมีความสุขในสังคม จำเป็นต้องมีงานอาชีพเป็นหลัก ซึ่งแม้ว่าจะไม่ลึกซึ้งก็ขอให้พื้นฐานในด้านการประกอบอาชีพ และในด้านช่วยแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้
3. หน้าที่ในด้านการแนะแนว ช่วยให้นักเรียนสามารถตัดสินใจเลือกอย่างฉลาด และถูกต้อง เหมาะสมในด้านการเรียน และในด้านการวางแผนชีวิตในอนาคตของเขา ทั้งในด้านการเรียนต่อและการประกอบอาชีพ รวมทั้งช่วยแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง ตลอดจนสามารถนำตนเองได้อย่างฉลาดอีกด้วย
4. หน้าที่ในการให้เด็กได้สำรวจตนเอง ในด้านความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และความต้องการของตนเอง

กล่าวโดยสรุปว่าการมัธยมศึกษามีหน้าที่ในการให้การศึกษาเพื่อช่วยส่งเสริม
 ประสิทธิภาพพัฒนาทุกด้าน ฉะนั้นจึงเป็นหน้าที่ของโรงเรียนที่จะจัดโปรแกรมให้กว้างขวางทั้งใน
 หลักสูตรและนอกหลักสูตร

2.5 กลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ASEAN) และกลุ่มประชาคมอาเซียน (AEC)

2.5.1 จุดกำเนิดอาเซียน

ดร.ถนัด คอมันตร์ รัฐมนตรีต่างประเทศของไทยในขณะนั้น ได้ชักชวนมิตรประเทศ
 ประกอบด้วย นายอาดัม มาลิก รัฐมนตรีต่างประเทศอินโดนีเซีย นายตุน อับดุล ราซัค บินสุสเซน
 รองนายกรัฐมนตรีกลาโหม และรัฐมนตรีกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติมาเลเซีย นายนาร์ซิโร รา
 มอส รัฐมนตรีต่างประเทศฟิลิปปินส์ และนายเอส ราชารัตนาม รัฐมนตรีต่างประเทศสิงคโปร์
 มาร่วมหารือเกี่ยวกับสถานการณ์ในภูมิภาคและการเปลี่ยนแปลงของโลก ณ บ้านพักรับรองบน
 ชายหาดบางแสนของจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ อดีตนายกรัฐมนตรี ผู้นำทั้ง 5 ประเทศได้เห็นพ้องที่
 จะร่วมมือในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยในภูมิภาค ส่งเสริมความกินดีอยู่ดี ความเจริญรุ่งเรือง
 ทางเศรษฐกิจ และความใกล้ชิด ทางสังคมและวัฒนธรรม

2.5.2 การลงนามปฏิญญากรุงเทพฯ

การหารือที่แหลมแท่นนำไปสู่การลงนามใน “ปฏิญญากรุงเทพฯ” (Bangkok
 Declaration) หรือ “ปฏิญญาอาเซียน” (ASEAN Declaration) ที่วังสราญรมย์ ในวันที่ 8 สิงหาคม
 2510 ซึ่งถือว่าการจัดตั้งอาเซียน (ASEAN) หรือ “สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้”
 (Association of South East Asian Nations) อย่างเป็นทางการโดยผู้แทนจากทั้ง 5 ประเทศ
 ดังกล่าว โดยสาระสำคัญกล่าวถึงการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนในด้าน
 เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ การเกษตร อุตสาหกรรม การคมนาคม รวมทั้งการ
 ยกระดับรายได้ ความเป็นอยู่ของประชาชนเพื่อวางรากฐานความรุ่งเรืองให้กับอาเซียน

สาระสำคัญโดยสรุปในปฏิญญาสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้คือ

ประการที่หนึ่ง ให้ก่อตั้งสมาคมสำหรับความร่วมมือระดับภูมิภาคระหว่างประเทศใน
 เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เรียกว่า “สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือ อาเซียน”

ประการที่สอง จุดหมายและความมุ่งประสงค์ของสมาคม คือ

1. เพื่อเร่งรัดความเจริญทางเศรษฐกิจ ความก้าวหน้าทางสังคม และการพัฒนาทาง
 วัฒนธรรมในภูมิภาค

2. ส่งเสริมสันติภาพและเสถียรภาพในภูมิภาค

3. ส่งเสริมให้มีความร่วมมืออย่างจริงจัง และความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องที่มีผลประโยชน์ร่วมกันทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิชาการ วิทยาศาสตร์ และการบริหาร

4. จัดให้มีความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในรูปของการอำนวยความสะดวก การฝึกอบรม และวิจัยทางการศึกษา วิชาชีพ วิชาการและการบริหาร

5. ร่วมมืออย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อการใช้ประโยชน์มากขึ้นในการเกษตรกรรม และอุตสาหกรรม การขยายการค้า

6. ส่งเสริมการศึกษาเกี่ยวกับกับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

7. ชำรงความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับองค์การระหว่างประเทศ และระดับภูมิภาค ประการที่สาม เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามจุดหมายและความมุ่งประสงค์ดังกล่าว จึงได้จัดตั้งกลไกต่อไปนี้

1. การประชุมประจำปีของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ เรียกว่า การประชุมรัฐมนตรีสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

2. คณะกรรมการประจำ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของประเทศเจ้าภาพ หรือผู้แทนเป็นประธาน และมีสมาชิกประกอบด้วยเอกอัครราชทูตของประเทศสมาชิกอื่นที่ประจำอยู่ในประเทศนั้น

3. คณะกรรมการเฉพาะเรื่อง และคณะกรรมการถาวรประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ และเจ้าหน้าที่ในแต่ละเรื่อง

4. สำนักเลขาธิการแห่งชาติในแต่ละประเทศสมาชิก เพื่อดำเนินงานของสมาคมในนามของประเทศนั้น

ประการที่สี่ สมาคมจะเปิดให้รัฐทั้งหมดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งยอมรับจุดหมายหลักการ และความมุ่งประสงค์ดังกล่าวเข้าร่วมด้วย

ประการที่ห้า สมาคมเป็นสัญลักษณ์ของความตั้งใจร่วมกันของประชาชาติในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในอันที่จะสมานความสัมพันธ์ฉันมิตร และความร่วมมือกัน จะเพียรพยายามร่วมกัน เสียสละเพื่อให้ประชาชนของตน และอนุชนได้รับประสาทพรแห่งสันติภาพ เสรีภาพ และความเจริญรุ่งเรือง

2.5.3 การขยายสมาชิก

หลังจากที่ 5 ประเทศได้ลงนามปฏิญญากรุงเทพฯ ได้มีสมาชิกเพิ่มเติม ได้แก่ บรูไน ดารุสซาลาม เข้าเป็นสมาชิกเมื่อวันที่ 7 มกราคม 2527 เวียดนาม เข้าเป็นสมาชิกเมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2538 ลาว พม่า เข้าเป็นสมาชิกเมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2540 และกัมพูชาเข้าเป็นสมาชิก

เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2542 ตามลำดับ จากการรับกัมพูชาเข้าเป็นสมาชิกทำให้อาเซียนมีสมาชิกครบ 10 ประเทศ

2.5.4 พัฒนาการของอาเซียน

ความร่วมมือด้านการเมืองความมั่นคง ในด้านการเมืองและความมั่นคง อาเซียนได้ มุ่งเน้นความร่วมมือ เพื่อธำรงรักษาสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาคตลอดมา โดยได้มีการ จัดทำและผลักดันให้ทุกประเทศในภูมิภาคให้ความสำคัญและยึดมั่นในสนธิสัญญาไมตรีและความ ร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Treaty of Amity and cooperation หรือ TAC) ปี 2519 (ค.ศ. 1976) ซึ่งถือว่าเป็นเอกสารที่กำหนดแนวทางปฏิบัติในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างกัน ใน ภูมิภาคที่มุ่งเน้นการสร้างสันติภาพ และความมั่นคง ความเจริญรุ่งเรืองด้านเศรษฐกิจ และความ ร่วมมือระหว่างกัน

ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ จากสถานการณ์ทางเศรษฐกิจโลกได้เปลี่ยนแปลงไป ภายหลังจากการเจรจาเปิดเสรีการค้ารอบอุรุกวัยและการแบ่งตลาดโลกออกเป็นกลุ่มภูมิภาค ไทยได้เห็น ความจำเป็นที่ต้องสร้างกลุ่มเศรษฐกิจในภูมิภาคเพื่อเสริมสร้างอำนาจต่อรองของประเทศไทย ภูมิภาคและศักยภาพในการผลิต ประเทศไทยได้มีบทบาทที่สำคัญในการผลักดันให้ความร่วมมือ ด้านเศรษฐกิจของอาเซียนมีเป้าหมายที่ชัดเจน ที่จะนำไปสู่การรวมตัวทางเศรษฐกิจของประเทศใน ภูมิภาคในปี 2535 (ค.ศ. 1992) โดยอดีตนายกรัฐมนตรี นายอานันท์ ปันยารชุน เสนอให้อาเซียนได้ ร่วมมือกันอย่างจริงจังในการเปิดเสรีการค้าอาเซียน (ASEAN Free Trade Area-AFTA) เพื่อช่วย ส่งเสริมการค้าภายในอาเซียนให้มีปริมาณเพิ่มมากขึ้นลดต้นทุนการผลิตในสินค้าอุตสาหกรรมและ ดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ

ความร่วมมือเฉพาะด้าน ความร่วมมือเฉพาะด้าน คือ ความร่วมมือในด้านต่างๆ ที่มีใช้ ด้านการเมืองและเศรษฐกิจมีวัตถุประสงค์สำคัญ เพื่อพัฒนาและเสริมสร้างสภาพชีวิต และความ เป็นอยู่ของประชากรในภูมิภาคให้มีมาตรฐานการดำรงชีวิต ส่งเสริม และรักษาเอกลักษณ์ประเพณี และวัฒนธรรม ตลอดจนส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนในภูมิภาค เพื่อตอบสนอง วัตถุประสงค์เบื้องต้นประการหนึ่งของอาเซียนในการส่งเสริมให้ประชาชนในอาเซียนมีความ เป็นอยู่และมีคุณภาพชีวิตที่ดีทัดเทียมกับประชาชนในประเทศที่พัฒนาแล้ว และเพื่อให้ประชาชน อาเซียนสามารถได้รับประโยชน์จากการพัฒนาการทางการเมืองและเศรษฐกิจได้อย่างเต็มที่

“ปฏิญญากรุงเทพ” (Bangkok Declaration) ให้ความสำคัญเป็นอย่างมากกับการพัฒนา ความร่วมมือเฉพาะด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการยกระดับความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การคุ้มครองและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การพัฒนาที่ยั่งยืน และความร่วมมือทางด้านวัฒนธรรม

และสนเทษของอาเซียนซึ่งช่วยส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนอาเซียน ตลอดจนปลูกจิตสำนึกในความเป็นอาเซียน (ASEAN Awareness)

2.5.5 วิสัยทัศน์อาเซียน (ASEAN Vision 2020)

ในระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการ ครั้งที่ 2 ในเดือนธันวาคม 2540 ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ไทยเป็นผู้ริเริ่มให้ผู้นำรัฐบาลอาเซียนรับรองเอกสารวิสัยทัศน์อาเซียน พ.ศ. 2563 (ASEAN Vision 2020) ในโอกาสครบรอบ 30 ปี การก่อตั้งอาเซียนโดยวิสัยทัศน์ดังกล่าวได้กำหนดทิศทางและเป้าหมายของการดำเนินการในด้านต่างๆ ให้ครอบคลุม ทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการดำเนินความสัมพันธ์กับประเทศภายนอกให้รู้คนหน้าและดำเนินไปในทิศทางเดียวกัน โดยประเด็นสำคัญที่ไทยผลักดันจนสำเร็จ ได้แก่ การให้ประเทศสมาชิกอาเซียนพัฒนาเป็นสังคมที่เปิดกว้าง (open societies) และเปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ (people participation)

2.5.6 คู่เป้าหมายการเป็นประชาคมอาเซียน ในปี 2563 (ASEAN Community)

ในปัจจุบัน บริบททางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างประเทศได้เปลี่ยนแปลงไปเป็นอย่างมาก ทำให้อาเซียนต้องเผชิญสิ่งท้าทายใหม่ๆ อาทิ โรคระบาด การก่อการร้าย ยาเสพติด การค้ามนุษย์ สิ่งแวดล้อม ภัยพิบัติ รวมทั้งยังมีความจำเป็นต้องรวมตัวกันเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันกับประเทศในภูมิภาคใกล้เคียง เช่น จีนและอินเดียที่มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ อาเซียนยังมีปัญหาคือ รัฐสมาชิกมักละเลยไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงต่างๆ อาเซียนเองก็ไม่มีกลไกที่จะบังคับให้รัฐสมาชิกทำตาม และประชาชนยังไม่ค่อยรู้จักอาเซียนยังไม่ค่อยตระหนักถึงผลประโยชน์และผลกระทบที่ตนจะได้รับจากอาเซียนอาเซียนจึงต้องปรับตัว เพื่อให้สามารถจัดการกับปัญหาและสิ่งท้าทายเหล่านี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แผนการดำเนินงานเพื่อการจัดตั้งประชาคมได้ปรากฏอยู่ในเอกสารสำคัญ คือ Bali Concord II ซึ่งผู้นำอาเซียนได้ให้การรับรองเมื่อปี 2548 และ Vientiane Action Programmed ซึ่งกำหนดเป้าหมายการสร้างประชาคมอาเซียน ภายในปี 2563 (ค.ศ. 2020) ประกอบด้วย 3 เสาหลักคือ 1) ประชาคมการเมืองความมั่นคงอาเซียน 2) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และ 3) ประชาคมสังคมและวัฒนธรรม อาเซียนต่อมาที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 12 ที่เมืองเซบู เมื่อปี 2550 ได้เลื่อนเป้าหมายการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนขึ้นมาใหม่เป็นปี 2558 (ค.ศ. 2015)

ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 14 ที่อำเภอชะอำ เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2552 ได้รับรองปฏิญญาชะอำ-หัวหินว่าด้วยแผนงานสำหรับการจัดตั้งประชาคมอาเซียน (2552-2558) ซึ่งผนวกแผนงานสำหรับการจัดตั้งประชาคมอาเซียนทั้ง 3 เสาหลักด้วยกัน ได้แก่ ประชาคมการเมืองความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political – Security Community-APSC) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

(ASEAN Economic Community-AEC) และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio – Cultural Community-ASCC)

อาเซียนได้ตั้งเป้าหมายประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนในปี 2558 โดยมุ่งหวังเป็นประชาคมที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง มีสังคมที่เอื้ออาทร และแบ่งปันมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดี มีการพัฒนาในทุกด้านเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมอัตลักษณ์อาเซียน (ASEAN Identity) เพื่อรองรับการเป็นประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน อาเซียนได้จัดทำแผนการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community) ซึ่งประกอบด้วยความร่วมมือ 6 ด้าน ได้แก่

1. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
2. การคุ้มครองและสวัสดิการสังคม
3. ความยุติธรรมและสิทธิ
4. ส่งเสริมความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม
5. การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน
6. การลดช่องว่างทางการพัฒนา

2.5.7 กฎบัตรอาเซียน

แม้อาเซียนจะตั้งขึ้นมานานถึง 40 ปี และมีการจัดทำเอกสารความตกลงกันไปหลายฉบับ แต่ตลอดเวลาที่ผ่านมาความร่วมมือส่วนใหญ่ของอาเซียนเป็นรูปแบบความตกลงกันอย่างไม่เป็นทางการ ปราศจากกฎบัตรหรือธรรมนูญ ที่ใช้เป็นกฎเกณฑ์ข้อบังคับสำหรับการอยู่ร่วมกันและการขับเคลื่อนองค์กรอย่างแท้จริง และ Bangkok Declaration ซึ่งเป็นเอกสารหลักในการจัดตั้งอาเซียนเป็นเพียงคำประกาศเจตนารมณ์ทางการเมืองที่จะจัดตั้งอาเซียน แต่ไม่ก่อให้เกิดผลผูกพันทางกฎหมาย ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 11 ที่กรุงกัวลาลัมเปอร์ ได้เห็นชอบให้ร่างกฎบัตรอาเซียนขึ้น เพื่อเป็นเสมือนธรรมนูญของอาเซียนที่จะวางกรอบทางกฎหมายและโครงสร้างองค์กร เพื่อให้อาเซียนเป็นองค์กรที่มีกฎกติกาในการทำงาน (rules based) มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง (people-centered) และมีประสิทธิภาพมากขึ้น (more effective) กฎบัตรอาเซียน ประกอบด้วยข้อบทต่างๆ 13 บท 55 ข้อ โดยมีประเด็นใหม่ที่แสดงความก้าวหน้าของอาเซียน เช่น

1. การจัดตั้งองค์กรสิทธิมนุษยชนของอาเซียน
2. การให้อำนาจเลขาธิการอาเซียนสอดส่องและรายงานการทำความตกลงของรัฐสมาชิก
3. การจัดตั้งกลไกสำหรับการระงับข้อพิพาทต่างๆ ระหว่างประเทศสมาชิก
4. การเปิดช่องให้ใช้วิธีการอื่นในการตัดสินใจได้หากไม่มีฉันทมติ เป็นต้น

2.5.8 การศึกษากับประชาคมอาเซียน

การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ดังปรากฏอยู่ในแผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน โดยสรุปดังนี้

1) แผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ค.ศ. 2009-2015)

1.1) ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน หรือ ASCC มีเป้าหมายประการแรกที่จะทำให้เกิดประชาคมอาเซียนที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง และเป็นสังคมที่รับผิดชอบเพื่อก่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและความเป็นเอกภาพในหมู่ประชาชาติและประชาชนอาเซียน โดยเสริมสร้างอัตลักษณ์ร่วมกัน สร้างสังคมที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน ประชาชนมีส่วนร่วม โดยมีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่และสวัสดิการของประชาชนดีขึ้น

1.2) ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ตอบสนองต่อความต้องการของภูมิภาคในการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยดำเนินกิจกรรมที่เน้นการให้ความสำคัญกับประชาชนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อมุ่งไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมของอาเซียนจะช่วยสนับสนุนการสร้างพื้นฐานที่แข็งแกร่งสำหรับความเข้าใจอันดี การเป็นเพื่อนบ้านที่ดี และการแบ่งปันความรับผิดชอบ

1.3) ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ถูกกำหนดลักษณะโดยวัฒนธรรมที่ยืดหยุ่น ยึดมั่นในหลักการ มีความร่วมมือ มีความรับผิดชอบร่วมกันเพื่อส่งเสริมการพัฒนามนุษย์และสังคม เคารพในเสรีภาพขั้นพื้นฐาน ความเท่าเทียมทางเพศ การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและการส่งเสริมความยุติธรรมทางสังคม

1.4) ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนเคารพในความแตกต่างทางวัฒนธรรม ภาษา และศาสนาของประชาชนอาเซียน จึงได้เน้นคุณค่าร่วมกันท่ามกลางความเป็นเอกภาพในความหลากหลาย โดยปรับให้เข้ากับสถานการณ์โอกาสและสิ่งท้าทายในปัจจุบัน

1.5) ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ให้ความสำคัญกับมิติทางสังคมในเรื่องการลดช่องว่างการพัฒนา โดยจัดความแตกต่างทางการพัฒนาระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน

ตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนครอบคลุมคุณลักษณะ ดังนี้ การพัฒนามนุษย์ การคุ้มครองและสวัสดิการสังคม ความยุติธรรมและสิทธิ ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน และการลดช่องว่างการพัฒนา

ในด้านการพัฒนามนุษย์อาเซียนจะส่งเสริมความเป็นอยู่และคุณภาพที่ดีของประชาชนโดยประชาชนเข้าถึงโอกาสอย่างเที่ยงธรรมในการพัฒนามนุษย์โดยส่งเสริมและลงทุนในด้านการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต การฝึกอบรมและการเสริมสร้างขีดความสามารถ ส่งเสริมนวัตกรรมและการประกอบการส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษ เทคโนโลยีสารสนเทศ วิทยาศาสตร์

เชิงประยุกต์และเทคโนโลยีการดำเนินงานกิจกรรมการพัฒนาทางด้านสังคมและเศรษฐกิจ ให้มีความสำคัญกับการศึกษา

2) กำหนดเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ : เน้นการบูรณาการด้านการศึกษาให้เป็นวาระการพัฒนาของอาเซียน การสร้างสังคมความรู้ โดยส่งเสริมการเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง ส่งเสริมการเลี้ยงดูและพัฒนาเด็กปฐมวัย และการสร้างความตระหนักรู้เรื่องอาเซียนในกลุ่มเยาวชน ผ่านทางการศึกษาและกิจกรรมต่างๆ เพื่อสร้างอัตลักษณ์อาเซียนบนพื้นฐานของมิตรภาพและความร่วมมือซึ่งกันและกัน

2.1) กำหนดมาตรการ ดังนี้

1. ประเทศสมาชิกอาเซียนเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานภายในปี 2558 โดยจัดการไม่รู้หนังสือ และให้หลักประกันทางการศึกษาภาคบังคับ อย่างเท่าเทียมกันทุกเพศ โดยเปิดโอกาสอย่างเท่าเทียม โดยไม่คำนึงถึงสถานะทางสังคม เชื้อชาติหรือชาติพันธุ์ หรือความพิการ โดยมีเป้าหมายที่จะบรรลุร้อยละเจ็ดสิบในปี 2554

2. ปรับปรุงคุณภาพและความเหมาะสมของการศึกษารวมทั้งการฝึกอบรมทางด้านเทคนิค วิชาชีพและทักษะ ในการศึกษาในภูมิภาคอาเซียน โดยพัฒนาโครงการให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการ รวมทั้งการฝึกอบรมครูผู้สอนและจัด โครงการแลกเปลี่ยนเจ้าหน้าที่ด้านการศึกษาในระดับสูงภายในปี 2552 โดยเฉพาะในประเทศกัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม – CLMV

3. ทบทวนเป็นระยะในเรื่องโครงการให้ทุนของอาเซียน เพื่อให้ทุนการศึกษามีลักษณะสมเหตุสมผล และมีความสอดคล้องกัน เพื่อผลลัพธ์ที่ดีขึ้น

4. ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศในการส่งเสริมการศึกษา และการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยเฉพาะในกลุ่มที่ถูกกละเลย โดยการเปิดกว้างการศึกษาทางไกลและการศึกษาทางอินเทอร์เน็ต

5. ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายทางการศึกษาในทุกระดับ ระหว่างสถาบันการศึกษา และสานต่อการสร้างเครือข่ายระหว่างมหาวิทยาลัยส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนนักเรียน เจ้าหน้าที่ด้านการศึกษาและการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เชี่ยวชาญ รวมทั้งจัดตั้งกลุ่มวิจัยระหว่างสถาบันการศึกษาชั้นสูงในอาเซียน โดยประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับองค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEMEO) และเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (AUN)

6. ส่งเสริมการเข้าถึงการศึกษาอย่างเท่าเทียม สำหรับสตรีและเด็กผู้หญิงและส่งเสริมการแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดี ในเรื่องความละเอียดอ่อนทางเพศในหลักสูตรการศึกษา

7. เสริมสร้างการประสานงานกับองค์การระหว่างประเทศ และองค์การในระดับภูมิภาคทางการศึกษา เพื่อเสริมสร้างคุณภาพของการศึกษาในภูมิภาค
8. บรรลุเรื่องค่านิยมร่วมและมรดกทางวัฒนธรรมในหลักสูตร รวมทั้งพัฒนาสื่อการสอนในเรื่องดังกล่าว โดยเริ่มในปี 2551
9. จัดทำหลักสูตรเกี่ยวกับอาเซียนศึกษาทั้งในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา การศึกษาขั้นสูง
10. สานต่อโครงการพัฒนาผู้นำเยาวชนอาเซียนและโครงการใกล้เคียงที่มีเป้าหมายเดียวกัน และส่งเสริมการสร้างเครือข่ายศิษย์เก่าโครงการเยาวชนอาเซียนเพื่อส่งเสริมความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และความเข้าใจซึ่งกันและกัน
11. สนับสนุนการเรียนภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียน และส่งเสริมการแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษา
12. จัดการแข่งขันกีฬาอาเซียนระดับมหาวิทยาลัย เยาวชนอาสาสมัครอาเซียน เพื่อสันติภาพ เกมสกีคอมพิวเตอร์อาเซียน การแข่งโอลิมปิกวิทยาศาสตร์อาเซียน เพื่อส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์และความเข้าใจในหมู่เยาวชนของภูมิภาค
13. สานต่อการดำเนินโครงการรางวัลเยาวชน อาทิ รางวัลวันเยาวชนอาเซียน และโครงการสืบบงก์เยาวชนที่ประสบความสำเร็จ (เทโยอาเซียน) เพื่อเป็นการแสดงการยอมรับบุคคลและองค์กรเยาวชนที่มีบทบาทช่วยส่งเสริมความคิดเกี่ยวกับอาเซียน และคุณค่าเกี่ยวกับอาเซียนในหมู่เยาวชนทั่วภูมิภาค
14. ดำเนินการจัดตั้งกองทุนสำหรับเยาวชนอาเซียน เพื่อสนับสนุนโครงการและกิจกรรมต่างๆ ของเยาวชนในอาเซียน
15. จัดตั้งเวทีเพื่อเสริมสร้างเครือข่ายและแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดในเรื่องยุทธศาสตร์และกลไกการพัฒนาเด็กและเยาวชนในอาเซียน
16. แลกเปลี่ยนนักแสดงทางวัฒนธรรมและนักวิชาการระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนผ่านระบบการศึกษาเพื่อให้เข้าถึงมากขึ้นและมีความเข้าใจในเรื่องความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรมของประเทศสมาชิกอาเซียน
17. ส่งเสริมให้มีทางเลือกในการศึกษาระดับสูงในประเทศสมาชิกอาเซียนผ่าน โครงการหนึ่งหลักสูตรในต่างประเทศหรือหนึ่งปีในต่างประเทศ
18. สนับสนุนให้ประชาชนในประเทศสมาชิกอาเซียนมีความเชี่ยวชาญภาษาอังกฤษ เพื่อให้สามารถติดต่อสื่อสารกันได้โดยตรง และสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมกับชุมชนนานาชาติ

19. ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

20. ดำเนินการจัดตั้งตัวชี้วัดการพัฒนาเยาวชนอาเซียนเพื่อประเมินผลที่ได้รับ และประสิทธิภาพของโครงการเยาวชนต่างๆ ในภูมิภาคเพื่อช่วยประเทศสมาชิกในการวางแผน กิจกรรมเยาวชนใหม่

21. ส่งเสริมการพัฒนาเรื่องการดูแลเด็กเล็กโดยการแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดีที่สุด ประสบการณ์และการเสริมสร้างขีดความสามารถ

3) การศึกษาไกล่เกลี่ยเคลื่อนที่ประชาคมอาเซียน

ความสำคัญของการศึกษาในการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียนปรากฏเป็นรูปธรรมอย่าง ชัดเจนในปฏิญญาว่าด้วยแผนงานสำหรับประชาคมอาเซียน ที่ได้เน้นย้ำความสำคัญของการศึกษา ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการนำอาเซียนบรรลุวิสัยทัศน์ ค.ศ. 2020 โดยกำหนดให้อาเซียนมีวิสัยทัศน์ผู้ ภายนอกมีสันติสุข และมีการเชื่อมโยงเข้าด้วยกันในการเป็นหุ้นส่วนในบรรยากาศของ ประชาธิปไตย และมีการอยู่ร่วมกันอย่างกลมกลืน การพัฒนาที่มีพลวัต และการรวมตัวทาง เศรษฐกิจที่ใกล้ชิด ในสังคมที่เอื้ออาทรที่ระลึกรถึงสายสัมพันธ์แน่นแฟ้นทางประวัติศาสตร์ ตระหนักถึงความสำคัญของมรดกทางวัฒนธรรมที่มีร่วมกันและเชื่อมโยงกันในอัตลักษณ์ของ ภูมิภาค

นอกจากนี้วิสัยทัศน์อาเซียน ค.ศ. 2020 ได้กล่าวถึงความสำคัญของการพัฒนามนุษย์ โดยให้ประชาชนสามารถเข้าถึงโอกาสในการพัฒนาในด้านต่างๆ อาทิ การศึกษา การเรียนรู้ตลอดชีวิต การฝึกอบรมนวัตกรรม การส่งเสริมการป้องกันคุณภาพการทำงานและการประกอบการ รวมถึง การเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ การวิจัยการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ภายใต้ประเด็น สำคัญได้แก่ ความร่วมมือทางด้านวิชาการและการพัฒนา ซึ่งจะช่วยสนับสนุนกระบวนการรวมตัว ของอาเซียน การเสริมสร้างขีดความสามารถและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อลดช่องว่างการ พัฒนาดังนั้น ความสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในอาเซียน จึงได้ทวีบทบาทมากขึ้นต่อการ พัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอาเซียนให้มีความเจริญก้าวหน้า และแข่งขันได้ใน ระดับสากล โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเคลื่อนไหวและเปลี่ยนแปลงซึ่งเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และ ต่อเนื่องในหลากหลายด้านที่ส่งผลให้โลกเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์อันเป็นยุคของสังคมฐานความรู้

กลไกความร่วมมือด้านการศึกษา จึงเป็นสิ่งจำเป็นพื้นฐานในการสร้างอาเซียนสู่การ เป็นประชาคมที่มีความมั่นคงทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม โดยเฉพาะการพัฒนา ศักยภาพมนุษย์เพื่อสร้างอนาคตที่รุ่งเรืองของอาเซียน

4) ความร่วมมืออาเซียนด้านการศึกษา

ความร่วมมืออาเซียนด้านการศึกษเป็นส่วนหนึ่งของความร่วมมือเฉพาะด้านของอาเซียน โดยเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ทศวรรษแรกของการก่อตั้งอาเซียน เมื่อมีการจัดการประชุมด้านการศึกษา ASEN Permanent Committee on Socio Cultural Activities ครั้งแรกที่กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์ในช่วงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2518 อย่างไรก็ตาม ความร่วมมือดังกล่าวมีพัฒนาการเป็นลำดับอย่างช้าๆ ทั้งในเชิงกลไกการบริหารจัดการและในเชิงสาระความร่วมมือ โดยในเชิงกลไกการบริหารจัดการนั้นมีความพยายามในการผลักดันให้ความร่วมมือด้านการศึกษาของอาเซียนมีลักษณะทางการและมีผลในเชิงนโยบายและในเชิงปฏิบัติมากขึ้น ต่อมาเมื่ออาเซียนมีการปรับตัวในเชิงโครงสร้างเพื่อให้ความร่วมมือในด้านต่างๆ ของอาเซียนเข้มแข็งขึ้น มีการจัดตั้ง ASEAN Committee on Education (ASCOE) เป็นกลไกการบริหารความร่วมมืออาเซียนด้านการศึกษาดังตั้งตั้งแต่ปี พ.ศ. 2532 เป็นต้นมา

การประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียน จัดตั้งขึ้นครั้งแรกที่กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์ระหว่างวันที่ 8-9 ธันวาคม พ.ศ. 2520 (ค.ศ. 1977) ต่อมาในปี พ.ศ. 2549 ได้มีการจัดการประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียนคู่ขนานกับการประชุมสภาคีเมคเป็นครั้งแรกระหว่างวันที่ 21-23 มีนาคม พ.ศ. 2549 ที่ประเทศสิงคโปร์ และมีการจัดอย่างต่อเนื่องทุกปี จนถึงปี พ.ศ. 2552 เป็นการประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียน ครั้งที่ 4 ที่จังหวัดภูเก็ต ประเทศไทย โดยนายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการของประเทศไทยเป็นประธานการประชุม

5) การขับเคลื่อนประชาคมอาเซียน ในมิติด้านการศึกษา

การขับเคลื่อนความร่วมมือด้านการศึกษาในกรอบอาเซียน ปรากฏในร่างแผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (A Blueprint for ASEAN Socio-Cultural Community) โดยได้กำหนดเป้าหมายในการดำเนินการเพื่อก้าวสู่ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ด้วยการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับประเทศในภูมิภาคในขอบข่ายการศึกษา โดยเฉพาะความร่วมมือด้านการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านเทคโนโลยี และทรัพยากรมนุษย์ในอาเซียน

สำหรับประเทศไทย โดยที่การจัดการและการให้บริการการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมที่มีความเข้มแข็งทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการเมืองเป็นแนวคิดหลักของการปฏิรูปการศึกษาและยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันของประเทศไทยรัฐบาลไทยได้ให้ความสำคัญต่อการแก้ไขปัญหาพื้นฐานระยะยาวของประเทศ พร้อมทั้งให้ความสำคัญต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาของประเทศ โดยเฉพาะผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนในวิชาสำคัญ เช่น ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ

คณิตศาสตร์ ที่อาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของคนไทยและความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดบทบาทการดำเนินงานด้านต่างประเทศเชิงรุก โดยเน้นการกระชับความสัมพันธ์ และการขยายความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน และในภูมิภาคเอเชีย ภายใต้กรอบความร่วมมือด้านต่างๆ โดยเฉพาะกรอบความร่วมมือด้านการศึกษา เนื่องจากการศึกษาเป็นรากฐานสำคัญในการขับเคลื่อนความเจริญรุ่งเรืองของประเทศไทยและภูมิภาค ในกรอบความร่วมมือด้านการศึกษาอาเซียน ความร่วมมือดังกล่าวไปในทิศทางที่สองสอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษาประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่งประกอบด้วย การปรับปรุงในเชิงปริมาณ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขยายโอกาสทางการศึกษา การยกระดับคุณภาพการศึกษา การนำโครงสร้างพื้นฐานอำนวยความสะดวกและเทคโนโลยีการสื่อสารเข้ามารองรับการขยายโอกาสและการยกระดับคุณภาพการศึกษา ตลอดจนการบริหารจัดการทางการศึกษาในเชิงคุณภาพและการจัดทำแผนการศึกษา ดังนี้

6) ความร่วมมือด้านการศึกษาและการพัฒนาผู้นำเยาวชน : หนทางสู่ประชาคมอาเซียนอย่างยั่งยืน กระทรวงศึกษาธิการได้ร่วมมือกับกรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ ในการเสริมสร้างบทบาทของประเทศไทยต่อการขับเคลื่อนความร่วมมือด้านการศึกษาทุกระดับในกรอบอาเซียน ด้วยการจัดโครงการและกิจกรรมเพื่อให้การศึกษาเป็นตัวขับเคลื่อนการสร้างประชาคมอาเซียนใน 3 เสาหลัก ได้แก่ เสาหลักการเมืองและความมั่นคงอาเซียน เสาหลักเศรษฐกิจอาเซียน และเสาหลักสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ดังนี้

1. ประชุมวิชาการระดับชาติเพื่อบูรณาการความร่วมมือด้านการศึกษาของอาเซียน ในการก้าวสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ประกอบด้วยข้อเสนอแนะจากการประชุมกลุ่มย่อยเพื่อขับเคลื่อนความร่วมมือด้านการศึกษาอาเซียน ดังนี้

1.1 การเสริมสร้างหุ้นส่วนความร่วมมือและเครือข่ายด้านการศึกษาในอาเซียน การสร้างเครือข่ายความร่วมมือภายใต้กรอบอาเซียน ในลักษณะการร่วมแบ่งปันค่าใช้จ่ายระหว่างกัน การสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลง การจัดระบบเทียบโอนหน่วยกิตทางการศึกษา และการถ่ายโอนนักเรียน การทำวิจัย รวมถึงการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาร่วมกัน

1.2 การจัดการศึกษาเพื่อเผชิญสิ่งท้าทายในอนาคต การให้ความรู้แก่เยาวชนด้านวัฒนธรรม ภาษาอังกฤษ และภาษาเพื่อนบ้าน การพัฒนาครู เน้นการพัฒนาเทคนิคการสอน การสร้างครูอาเซียนที่มีจริยธรรมร่วมกัน พัฒนารอบมาตรฐานในการพัฒนาครูในโครงการต่างๆ การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนทุกระดับ การจัดทำกรอบมาตรฐานการศึกษาทุกระดับและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

1.3 การศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเป็นอาเซียน การจัดการศึกษาทุกระดับเพื่อให้เกิดการรวมตัวของอาเซียน การจัดทำหลักสูตร เน้นกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย ส่งเสริมโครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนอาเซียน เช่น การจัดโครงการบ้านฉันบ้านเธอ การจัดตั้งชมรม ASEANNESS การพัฒนาครู การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยในการสอน เป็นต้น

2. การประชุมวิชาการระดับภูมิภาคเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ระหว่างวันที่ 23-25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552 ณ โรงแรมเอมารี วอเตอร์เกต และสวนนงนุช พัทยา จังหวัดชลบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประเทศไทยมีบทบาทนำในการกำหนดแนวทางความร่วมมือด้านการศึกษาในอาเซียน และเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะการดำเนินการความร่วมมือด้านการศึกษาในภูมิภาคอันจะนำไปสู่การขับเคลื่อนประชาคมอาเซียน เสนอต่อที่ประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียน ระหว่างวันที่ 5-8 เมษายน พ.ศ. 2552 ณ จังหวัดภูเก็ต และการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 15 ซึ่งประเทศไทยเป็นเจ้าภาพในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2552

3. การขับเคลื่อนพลังเยาวชนเพื่อร่วมสร้างประชาคมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ East Asia Youth Leadership Forum 25-30 November 2007, Bangkok, Thailand ประกอบด้วย

3.1 โครงการผู้นำเยาวชนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงการต่างประเทศได้ร่วมมือกันจัดโครงการผู้นำเยาวชนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ระหว่างวันที่ 25 พฤศจิกายน - 1 ธันวาคม พ.ศ. 2550 เพื่อร่วมฉลองวาระครบรอบ 10 ปี กรอบความร่วมมืออาเซียน+3 โดยผู้นำเยาวชนอายุระหว่าง 16 - 22 ปี จากประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวม 117 คน ครูผู้ดูแลนักเรียน 16 คน เยาวชนพี่เลี้ยง 13 คน รวม 146 คน ได้เข้าร่วมโครงการและกิจกรรมต่างๆ ทั้งในวิชาการ สันทนาการ และวัฒนธรรม เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์และความรู้ เพื่อขับเคลื่อนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้สู่การเป็นประชาคมที่มีความผาสุกอย่างยั่งยืนในอนาคต

3.2 โครงการ “เสียงจากเยาวชนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้สู่การปฏิบัติ” ในปี พ.ศ. 2551 กระทรวงศึกษาธิการร่วมกับกระทรวงการต่างประเทศ และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จัดโครงการ “เสียงจากเยาวชนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้สู่การปฏิบัติ” เพื่อให้การข้อเสนอเสียงจากเยาวชนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ไปสู่อำนาจการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมโดยผู้นำเยาวชนจากอาเซียน+3 ได้ร่วมกันจัดทำข้อเสนอ “East Asia Youth Chorus in Unity, Identity, Opportunity and Responsibility” ดังนี้

1. Opportunity : Education ได้แก่ โครงการอาสาสมัครสอนหนังสือแก่เยาวชนด้อยโอกาส (Project Opportunity) โดยมีการจัดตั้งเครือข่ายเยาวชนด้านการศึกษาในประเทศอาเซียน+3 เพื่อสนับสนุนพลังของเยาวชนในการจัดการศึกษาให้แก่ผู้ด้อยโอกาสให้ได้รับการศึกษาตลอดชีวิต

2. Identity : Culture ได้แก่ โครงการจัดตั้งชมรมวัฒนธรรมเอเชีย ตะวันออก (East Asia Cultural Club- EACC) ในสถานศึกษา พร้อมทั้งจัดเทศกาลวัฒนธรรมเอเชีย ตะวันออก เพื่อเผยแพร่กิจกรรมและวัฒนธรรมที่หลากหลายของภูมิภาค

3. Unity : Sense of Community ได้แก่ โครงการจัดทำวารสารออนไลน์ (E-Magazine) เรื่อง East ASEAN Country ซึ่งจะพิมพ์บทความกิจกรรมของเยาวชนในกลุ่มประเทศ อาเซียน+3 ระยะเวลา 2 เดือนต่อครั้ง และมีตัวแทนเยาวชนจากประเทศอาเซียน+3 ร่วมเป็น บรรณาธิการ

4. Responsibility: Environment ได้แก่ โครงการสร้างความตระหนัก เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (East Asia Youth Portal)

นอกจากนี้สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ ได้เปิดตัวเว็บไซต์ www.eastasiayouth.net เพื่อเป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสารระหว่างเยาวชนในภูมิภาค แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร กิจกรรม ต่างๆ ของเยาวชน ตลอดจนสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีและเครือข่ายของเยาวชนในภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกด้วย

3.3 แต่งตั้งประชาคมอาเซียนในฝันด้วยปลายพู่กันเยาวชน กระทรวงศึกษาธิการ ได้ร่วมมือกับกระทรวงการต่างประเทศ ศิลปินและคณาจารย์ด้านการวาดภาพที่มีชื่อเสียงของ ประเทศไทย และโรงเรียน British International School จังหวัดภูเก็ต จัดการอบรมการวาดภาพ ASEAN Young Artists ให้แก่เยาวชนอาเซียนในประเทศไทย ภายใต้หัวข้อ “ความเหมือนในความ แตกต่าง : หนทางสู่ประชาคมอาเซียนในฝัน” เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2552 ณ โรงเรียน British International School เพื่อสร้างความตระหนักของเยาวชนในการเป็นพลังสำคัญอาเซียนเยาวชนเข้าร่วมโครงการฯ จำนวน 40 คน ในจำนวนนี้เป็นเยาวชนไทยที่ผ่านการคัดเลือกจากการประกวด ผลงานวาดภาพเยาวชนทั่วประเทศ และเยาวชนมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายจากพม่า กัมพูชา อินโดนีเซีย รวมทั้งเยาวชนที่กำลังศึกษาในโรงเรียน British International School และจังหวัดภูเก็ต เข้าร่วมโครงการ

ในการนี้ก็ได้ตกลงว่าการดำเนินการดังต่อไปนี้เป็นสิ่งจำเป็นในการเสริมสร้างความ เข้มแข็งต่อบทบาทของการศึกษา เรื่องการสร้างประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558

1. บทบาทของภาคการศึกษาในเสาการเมืองและความมั่นคง การสนับสนุนความเข้าใจ และความตระหนักรับรู้เรื่องกฎบัตรอาเซียนให้มากขึ้น โดยผ่านหลักสูตรอาเซียนในโรงเรียน และ เผยแพร่กฎบัตรอาเซียนที่แปลเป็นภาษาต่างๆ ของชาติในอาเซียนให้เห็นในหลักการแห่ง ประชาธิปไตยให้มากขึ้น เคารพในสิทธิมนุษยชน และค่านิยมในเรื่องแนวทางที่สันติภาพใน หลักสูตรของโรงเรียน สนับสนุน ความเข้าใจและความตระหนักรับรู้ในความหลากหลายทาง

วัฒนธรรม ประเพณี และความเชื่อในภูมิภาคในหมู่อาจารย์ผ่านการฝึกอบรมโครงการแลกเปลี่ยน และการจัดตั้งข้อมูลพื้นฐานออนไลน์เกี่ยวกับเรื่องนี้

การจัดให้มีการประชุมผู้นำโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอในฐานะที่เป็นพื้นฐานสำหรับการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นในภูมิภาคอาเซียนที่หลากหลาย การสร้างศักยภาพและเครือข่ายของพวกเขาเอง เรายอมรับการดำรงอยู่ของเวทีโรงเรียนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Southeast Asia School Principals : SEA-SPF)

2. บทบาทของภาคการศึกษาในเสาเศรษฐกิจ พัฒนารอบทักษะภายในประเทศของแต่ละประเทศสมาชิกเพื่อช่วยสนับสนุนการมุ่งไปสู่การจัดทำกรอบรับทักษะในอาเซียนสนับสนุนการแลกเปลี่ยนของนักเรียน นักศึกษาให้ดีขึ้น โดยการพัฒนาระบบวิทยุรายการระดับภูมิภาคของอุปกรณ์สารสนเทศด้านการศึกษาที่ประเทศสมาชิกอาเซียนจัดหาได้ สนับสนุน การเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือในภูมิภาคอาเซียน โดยผ่านกลไกความร่วมมือในระดับภูมิภาคระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่งจะต้องดำเนินการควบคู่ไปกับความพยายามในการปกป้องและปรับปรุงมาตรฐานทางการศึกษาและวิชาชีพ

พัฒนามาตรฐานด้านอาชีพของความสามารถในภูมิภาคอาเซียนโดยมุ่งไปที่การสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อให้สามารถแข่งขันได้ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก และเพื่อสนองต่อความต้องการของภาคอุตสาหกรรม โดยประสานกับกระบวนการบูรณาการประชุมนรัฐมนตรีอาเซียนด้วยแรงงาน

3. บทบาทของภาคการศึกษาในเสาสังคมและวัฒนธรรม พัฒนา เนื้อหาสาระร่วมในเรื่องอาเซียนสำหรับ โรงเรียนเพื่อใช้เป็นตัวอ้างอิงสำหรับการฝึกอบรมและการสอนของครูอาจารย์ เสนอให้ หลักสูตรปริญญาด้านวัฒนธรรมอาเซียนในมหาวิทยาลัย เสนอให้มีภาษาประจำชาติอาเซียนให้เป็นภาษาต่างประเทศวิชาเลือกในโรงเรียน สนับสนุน โครงการระดับภูมิภาคที่มุ่งเน้นที่ การส่งเสริมการตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียนให้แก่เยาวชน รับรองการมีอยู่ของโครงการอื่นๆ นอกเหนือจากนี้ เช่น การทัศนศึกษาของโรงเรียนอาเซียน โครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนนักศึกษาอาเซียน การประชุมเยาวชนอาเซียนด้านวัฒนธรรม การประชุมสุดยอดเยาวชนอาเซียน นักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยอาเซียน การประชุมเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน และการประกวดสุนทรพจน์ระดับเยาวชน

สนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิตในประเทศสมาชิกอาเซียน โดยการสนับสนุนการศึกษาสำหรับทุกคน จัดให้มีการประชุมวิจัยทางการศึกษาอาเซียนเพื่อส่งเสริมความร่วมมือทางการวิจัยและพัฒนาในภูมิภาคให้เป็นเวทีสำหรับนักวิจัยจากประเทศสมาชิกเพื่อแลกเปลี่ยนมุมมองในประเด็นและเรื่องที่เกี่ยวข้องของภูมิภาค สนับสนุนความเข้าและการตระหนักรู้ในประเด็นและ

เรื่องราวต่างๆ เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคอาเซียน โดยการบูรณาการให้อยู่ในหลักสูตรในโรงเรียน และการมอบรางวัลโรงเรียนสีเขียวอาเซียน

เฉลิมฉลองวันอาเซียน (วันที่ 8 สิงหาคม) ในโรงเรียนโดยเฉพาะในเดือนสิงหาคมผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การร้องเพลงชาติอาเซียน การจัดการแข่งขันเรื่องประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมอาเซียน การจัดแสดงเครื่องหมาย และสัญลักษณ์อื่นๆ ของอาเซียน การจัดค่ายเยาวชนอาเซียน เทศกาลเยาวชนอาเซียน และวันเด็กอาเซียน

เห็นชอบที่จะเสนอในรัฐสมาชิกอาเซียนแบ่งปันทรัพยากรแก่กัน และพิจารณาการจัดตั้งกองทุนพัฒนาด้านการศึกษาของภูมิภาคเพื่อให้มั่นใจว่าได้รับการสนับสนุนทางการเงินอย่างเพียงพอในการปฏิบัติการต่างๆ ได้ตามที่ได้รับการเสนอแนะมา มอบหมายให้องค์ระดับรัฐมนตรีรายสาขาของอาเซียนที่เกี่ยวข้องและเลขาธิการอาเซียนดำเนินการปฏิบัติตามปฏิญญานี้โดยการให้แนวทางและสนับสนุนแผน 5 ปีของอาเซียนว่าด้วยเรื่องการศึกษา รวมทั้งข้อตกลงในการควบคุมดูแลที่ได้รับการสนับสนุน โดยคณะกรรมการผู้แทนถาวรและรายงานเป็นประจำฝ่ายคณะกรรมการประชาคมสังคม และวัฒนธรรมอาเซียนทราบผลการคืบหน้าของการดำเนินการ

ปฏิญญาว่าความมุ่งมั่นและข้อผูกพันในการเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านการศึกษาเพื่อให้เกิดประชาคมอาเซียนที่มีการเคลื่อนไหว ประชาคมที่มีความเชื่อมโยงกัน และประชาคมของประชาคมอาเซียน และเพื่อประชาชนอาเซียน

7) บทสรุปการศึกษาเกี่ยวกับการจัดตั้งประชาคมอาเซียน

ความร่วมมืออาเซียนด้านการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดตั้งประชาคมอาเซียน ซึ่งมีเป้าหมายที่จะยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน และการพัฒนาภูมิภาคอย่างยั่งยืน โดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง สำหรับประเทศไทยประโยชน์ที่จะได้รับในกรอบความร่วมมือกับอาเซียน ได้แก่ ความช่วยเหลือด้านวิชาการและเทคนิคภายใต้โครงการต่างๆ รวมทั้งการกำหนดนโยบายที่อาศัยการผลักดันร่วมภายใต้กรอบอาเซียน นอกจากนี้ ยังเป็นโอกาสในการเสริมสร้างศักยภาพของประเทศ และโอกาสที่จะมีสิทธิมีเสียงในการผลักดันนโยบายของประเทศสู่เวทีระดับนานาชาติ ตลอดจนโอกาสในการรักษาผลประโยชน์ของประเทศไทยในเวทีโลก

ความร่วมมือระหว่างประเทศไทยด้านการศึกษาเป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของประเทศสมาชิกอาเซียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขยายโอกาสทางการศึกษา การยกระดับคุณภาพการศึกษา การนำโครงสร้างพื้นฐานสิ่งอำนวยความสะดวกและเทคโนโลยีสื่อสารเข้ามารองรับการขยายโอกาสและการยกระดับคุณภาพการศึกษา ตลอดจนการบริหารจัดการทางการศึกษาในเชิงคุณภาพ เพื่อสร้างประชาคมอาเซียน ดินแดนแห่งความสงบสุข

สันติภาพและมีความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน การศึกษาจึงเป็นรากฐานสำคัญสำหรับการสร้างประชาคมอาเซียนอย่างแท้จริง

2.6 ระบบการศึกษาและความร่วมมือด้านการศึกษาของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน

จากที่กล่าวมาในข้างต้นแผนพัฒนาปฏิบัติการเรื่องการศึกษา 5 ปี ของอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการศึกษาอย่างเข้มแข็งภายในอาเซียนและประเทศคู่เจรจาได้ตกลงว่าจะดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้ 1) บทบาทของภาคการศึกษาในเสาการเมืองและความมั่นคง 2) การสร้างความเข้าใจและความตระหนักรู้เรื่องกฎบัตรอาเซียนให้มากขึ้นโดยผ่านหลักสูตรอาเซียน โรงเรียน และเผยแพร่กฎบัตรอาเซียนที่แปลเป็นภาษาต่างๆของชาติในอาเซียน 3) การประชุมผู้นำโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอในฐานะที่เป็นพื้นฐานสำหรับการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นในภูมิภาคที่หลากหลาย ซึ่งจากแผนพัฒนาการศึกษาดังกล่าวได้นำไปสู่การขับเคลื่อนความร่วมมือด้านการศึกษา ซึ่งมีความหลากหลายความร่วมมือทั้งในด้านหลักสูตร การศึกษาดูงานของผู้บริหาร การแลกเปลี่ยนครู การจัดค่ายเยาวชน กับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ทั้งนี้เป็นไปตามระบบการศึกษาของประเทศนั้นๆ ด้วย

กล่าวโดยสรุปความร่วมมืออาเซียนด้านการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดตั้งประชาคมอาเซียน ซึ่งมีเป้าหมายที่จะยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน และการพัฒนาภูมิภาคอย่างยั่งยืน โดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง สำหรับประเทศไทย ประโยชน์ที่จะได้รับในกรอบความร่วมมือกับอาเซียน ได้แก่ ความช่วยเหลือด้านวิชาการและเทคนิคภายใต้โครงการต่างๆ รวมทั้งการกำหนดนโยบายที่อาศัยการผลักดันร่วมภายใต้กรอบอาเซียน นอกจากนี้ ยังเป็นโอกาสในการเสริมสร้างศักยภาพของประเทศ และโอกาสที่จะมีสิทธิมีเสียงในการผลักดันนโยบายของประเทศสู่เวทีระดับนานาชาติตลอดจนโอกาสในการรักษาผลประโยชน์ของประเทศไทยในเวทีโลก

ความร่วมมือระหว่างประเทศไทยด้านการศึกษา กับประเทศในประชาคมอาเซียน เป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษา การปฏิรูปการศึกษาของประเทศสมาชิกอาเซียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขยายโอกาสทางการศึกษา การยกระดับคุณภาพการศึกษา โครงสร้างพื้นฐานสิ่งอำนวยความสะดวกและเทคโนโลยีสื่อสารเข้ามารองรับการขยายโอกาสและการยกระดับคุณภาพการศึกษา ตลอดจนการบริหารจัดการทางการศึกษาในเชิงคุณภาพ ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ 8 ประการ ประกอบด้วย 1) หลักสูตร 2) ครูผู้สอน 3) สื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษา 4) รูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอน 5) ผู้บริหารและบุคลากร 6) งบประมาณ 7) บรรยากาศของสถานศึกษา 8) ผู้เรียน เพื่อสร้างประชาคมอาเซียน ดินแดนแห่งความสงบสุข

สันติภาพและมีความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน การศึกษาจึงเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างประชากรมอาเซียน

ในส่วนที่สำคัญต่อไปจะกล่าวถึงระบบการศึกษาและความร่วมมือด้านการศึกษาตามองค์ประกอบของการจัดการศึกษาของประเทศไทยกับประเทศในประชาคมอาเซียน ซึ่งมีสาระสำคัญที่แตกต่างไปตามบริบทและการขับเคลื่อนของแต่ละประเทศ จำนวน 9 ประเทศ ดังนี้

2.6.1 ระบบการศึกษาและความร่วมมือด้านการศึกษากับประเทศบรูไนดารุสซาลาม

ระบบการศึกษา

การศึกษาของบรูไนดารุสซาลามประเทศบรูไนดารุสซาลามไม่มีการศึกษาภาคบังคับ แต่การศึกษาเป็นสากล และจัดให้ฟรีสำหรับประชาชนทั่วไป การศึกษาแบ่งออกเป็นระดับก่อนประถมศึกษา 1 ปี ระดับประถมศึกษา 6 ปี ระดับมัธยมศึกษา 7-8 ปี ซึ่งแบ่งเป็นระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 3 ปี ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 2-3 ปี และระดับเตรียมอุดมศึกษา 2 ปี และระดับมหาวิทยาลัย 3-4 ปี กำหนดให้ใช้ภาษาอังกฤษ และภาษามลายูในการสอน

หลังจากจบการศึกษาระดับประถมศึกษา 6 ปี นักเรียนจะต้องเข้ารับการทดสอบข้อสอบกลาง (PCE : Primary Certificate of Examination) เมื่อจบมัธยมศึกษาตอนต้นแล้ว นักเรียนจะต้องทดสอบ BJCE (Brunei Junior Certificate of Education) จึงสามารถเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเลือกเรียนวิชาด้านช่างและเทคนิคพื้นฐานที่สถาบันการศึกษาทางเทคนิคและอาชีวศึกษามีระยะเวลา 2-3 ปี นักเรียนจะเลือกเรียนสายศิลป์ สายวิทย์ หรือสายอาชีพ ตามแต่ผลการสอบ BJCE หลัจากเรียนจบระดับมัธยมศึกษาตอนปลายแล้ว (ระดับ 5) เด็กต้องสอบข้อสอบ Brunei-Cambridge General Certificate of Education : BCGCE “O” level หรือสำเร็จการศึกษาระดับ 6 เด็กต้องสอบข้อสอบ Brunei-Cambridge General Certificate of Education : BCGCE “A” level แล้วจึงจะมีสิทธิ์เรียนต่อระดับเตรียมอุดมศึกษามีระยะเวลา 2 ปี

ประเทศบรูไนดารุสซาลามมีนโยบายจัดระบบการศึกษาของชาติโดยเน้นความสำคัญของภาษามลายูในฐานะที่เป็นภาษาประจำชาติที่เป็นทางการ และใช้ภาษาอื่นๆ ในการสอน เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาอาหรับ จัดให้มีการศึกษา 12 ปี แก่นักเรียนทุกคน จัดหลักสูตรแบบบูรณาการซึ่งเหมาะสม และสอดคล้องกับข้อสอบของแต่ละระดับการศึกษา จัดให้มีการสอนอิสลามศึกษาไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอนในโรงเรียน จัดให้มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการสอนวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีทางการสื่อสาร เพื่อให้ให้นักเรียนมีความรู้ และมีทักษะที่สำคัญและจำเป็นสำหรับโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจัดกิจกรรมหลักสูตรแกน (เน้นวิชาบังคับ) ที่สอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาแห่งชาติไว้ในโปรแกรมการพัฒนาตนเอง เปิดโอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้แก่ผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสม และมีประสบการณ์ และมีความ

ต้องการที่จะเรียนต่อในระดับดังกล่าว จัดเตรียมอุปกรณ์ และโครงสร้างพื้นฐานทางการศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการของชาติ และพัฒนาขีดความสามารถด้านสติปัญญา จิตใจ อารมณ์ สังคม และร่างกายของแต่ละบุคคล เพื่อเป็นรากฐานที่สำคัญสำหรับพัฒนาสังคม

ด้านความร่วมมือด้านการศึกษา การดำเนินความร่วมมือด้านการศึกษาไทย - บรูไนในระดับทวิภาคีมีอยู่ค่อนข้างมาก ความร่วมมือที่ได้ดำเนินการมี ดังนี้

ด้านผู้บริหารและบุคลากร กิจกรรมที่ผ่านมาในระดับทวิภาคี มีเพียงการขอความร่วมมือจัดหาครูไปสอนภาษาไทย

ด้านเงินทุน รัฐบาลบรูไนสนับสนุนทุนการศึกษาให้นักเรียนในพื้นที่ภาคใต้เพื่อศึกษาด้านศาสนา ที่บรูไน โดยใช้กลไกการคัดเลือกจากคณะกรรมการอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้

ด้านอื่นๆ การเชิญชวนให้เข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษาในวาระสำคัญๆ และการ โดยที่ การดำเนินงานส่วนใหญ่ อยู่ภายใต้กรอบความร่วมมือของ SEAMEO และ ASEAN

2.6.2 ระบบการศึกษาและความร่วมมือด้านการศึกษากับสาธารณรัฐอินโดนีเซีย

ระบบการศึกษา

ระบบการศึกษาอินโดนีเซียประกอบด้วยระดับการศึกษาชั้นต่างๆ ดังนี้คือ การศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาชั้นมัธยมและการศึกษาระดับสูง และมีการศึกษาก่อนวัยเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมของเด็กด้วย การศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามเกณฑ์จะใช้เวลา 9 ปี โดยเรียนชั้นประถมศึกษา 6 ปี และชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 3 ปี มีเป้าหมายเพื่อจัดหาทักษะพื้นฐานในการพัฒนาตนเองในฐานะที่เป็นปัจเจกชน สมาชิกในสังคม ประชากรในประเทศและโลก เท่าๆ กับที่เตรียมก้าวเข้าสู่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาโดยมีรูปแบบของการจัดการศึกษาหลายแบบ เช่น แบบสามัญทั่วไป แบบสามัญวิชาชีพ แบบสามัญทางศาสนา แบบสามัญบริการ และแบบการศึกษาพิเศษ การศึกษาระดับมัธยมศึกษาทั่วไป หลักสูตรประกอบด้วยโครงการวิชาการสอนทั่วไปและการสอนเฉพาะวิชา เพื่อเตรียมความรู้และพัฒนาทักษะสำหรับการศึกษาในระดับอุดมศึกษาต่อไป

ส่วนการศึกษาระดับมัธยมศึกษาทางวิชาชีพ เหมาะสำหรับผู้ต้องการเข้าสู่วิชาชีพ สามารถแยกการศึกษานี้ออกเป็น 6 กลุ่ม ในสาขาวิชาชีพต่างๆ ดังนี้ คือ เกษตรกรรมและการป่าไม้ เทคโนโลยีและอุตสาหกรรม ธุรกิจและการจัดการ ความเป็นอยู่ของชุมชน การท่องเที่ยวและศิลปหัตถกรรม การศึกษาระดับมัธยมศึกษาด้านศาสนา เป็นการจัดการศึกษาด้านศาสนาโดยเฉพาะ การศึกษาระดับมัธยมศึกษาแบบบริการ เป็นการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมความรู้ความสามารถสำหรับผู้ที่จะเข้า เป็นพนักงานหรือข้าราชการ การศึกษาระดับมัธยมศึกษาพิเศษเป็นการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่พิการทางร่างกายและ/หรือจิตใจ

ส่วนการศึกษาระดับสูง หรืออุดมศึกษา เป็นการขยายไปจากการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ระดับปริญญาตรีใช้เวลาเรียน 3-4 ปี ปริญญาโท 2 ปี และปริญญาเอก 3 ปี สถาบันที่ให้การศึกษาระดับสูงนี้มีลักษณะเป็นสถาบันวิชาการ โพลีเทคนิค สถาบันการศึกษาและมหาวิทยาลัย

ด้านความร่วมมือด้านการศึกษา การดำเนินความร่วมมือด้านการศึกษาไทย-อินโดนีเซีย มุ่งเน้นการส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาร่วมกัน เป็นความร่วมมือภายใต้กรอบคณะกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมือไทย-อินโดนีเซีย ดังนี้

ด้านครูผู้สอน มีการศึกษาดูงานด้านการศึกษา โดยเฉพาะด้าน โครงการภาคภาษาอังกฤษของไทย ให้คณะครู อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการอินโดนีเซีย ตั้งแต่ปี 2540 – ปัจจุบัน

ด้านผู้บริหารและบุคลากร มีการดำเนินการแลกเปลี่ยนการเยือนและการศึกษาดูงานของผู้บริหารการศึกษา บุคลากรทางการศึกษา ครู/อาจารย์

ด้านเงินทุน ทูตการศึกษา มีการจัดตั้งศูนย์ไทยศึกษาที่มหาวิทยาลัยอินโดนีเซีย และเมื่อปี 2547 กระทรวงศึกษาธิการอินโดนีเซีย ได้ให้ทุนการศึกษาแก่นักศึกษาไทยไปศึกษาในสาขา ศิลปะและภาษาอินโดนีเซีย ในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาของอินโดนีเซีย โดยไม่ได้รับปริญญาเป็นเวลา 1 ปีๆ ละ 7 คน ระดับปริญญาโทปีละ 1 คนกระทรวงการต่างประเทศของอินโดนีเซียได้ให้ทุนการศึกษา ด้านวัฒนธรรม ระยะเวลา 3 เดือน แก่ประเทศไทย จำนวน 1 คน ซึ่งเริ่มเมื่อปี 2547 จากข้อมูลโดยรวมแล้ว อินโดนีเซียได้ให้ทุน ฝึกอบรม/ทุนการศึกษาแก่ประเทศไทย เป็นเวลากว่า 20 ปีแล้ว มีความร่วมมือในการส่งเสริมด้านการศึกษาและมุสลิมสายกลาง (ระหว่างศูนย์อำนวยการบริหาร จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) และ Nadhalatul Ulama (NU) และ Muhammadiyah) ในรูปทุนการศึกษา จำนวนประมาณ 200 ทุน แก่นักศึกษาไทย จชต. ในสาขาต่างๆ ที่ไม่ใช่ด้านศาสนา

ด้านอื่นๆ มีการจัดตั้งศูนย์อินโดนีเซียศึกษาที่มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ซึ่งดำเนินความร่วมมือด้านศิลปวัฒนธรรมและวิชาการระหว่างกัน (ข้อเสนอในการประชุมคณะกรรมการร่วมฯ ครั้งที่ 4 เมื่อเดือนมิถุนายน 2544) ในปี 2548 กระทรวง ศึกษาธิการ ไทยได้ให้การต้อนรับคณะจาก National Resilience Institute ของอินโดนีเซีย ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ระดับสูงเกี่ยวกับการป้องกันประเทศ รับฟังบรรยายสรุปภาพรวมและภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้ง แลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างกัน นอกจากนี้ ในส่วนของความร่วมมือด้านวิชาการ อินโดนีเซียเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมคณะกรรมการร่วมด้านวิชาการไทย – อินโดนีเซีย ครั้งที่ 3 ที่กรุงจาการ์ตา ระหว่างวันที่ 21 - 22 มิถุนายน 2554 ซึ่งให้ความสำคัญกับความร่วมมือด้านการศึกษา สาธารณสุข พลังงาน และความร่วมมือระหว่างกันในการให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศที่สามและได้จัดทำบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการศึกษากับประเทศไทย

เมื่อวันที่ 27 มกราคม 2554 โดยที่การดำเนินความร่วมมือฯ ส่วนใหญ่อยู่ภายใต้กรอบความร่วมมือของ SEAMEO UNESCO และ ASEAN

2.6.2 ระบบการศึกษาและความร่วมมือด้านการศึกษากับสาธารณรัฐฟิลิปปินส์

ระบบการศึกษา

การศึกษาของฟิลิปปินส์มีทั้งแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ แบ่งการศึกษาเป็นสามระดับคือ ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาและระดับอุดมศึกษา การศึกษาระดับมัธยมศึกษาใช้เวลาสี่ปีโดยนักเรียนต้องเรียนจบชั้นประถมศึกษาตอนปลายก่อน นักเรียนส่วนใหญ่ที่เรียนชั้นมัธยมศึกษาจะมีอายุ 12 ปีและเรียนจบเมื่ออายุ 15 ปี ส่วนระดับอุดมศึกษานั้น นักเรียนส่วนใหญ่จะมีอายุประมาณ 16 ปี การศึกษาระดับนี้แบ่งเป็นระดับปริญญาตรี ปริญญาโทและปริญญาเอกในหลากหลายสาขาวิชา นอกจากนี้ การศึกษาระดับหลังมัธยมศึกษายังรวมถึงหลักสูตรอาชีวศึกษาแบบสองหรือสามปีที่อาจไม่มีการมอบปริญญาก็ได้

ส่วนการศึกษาแบบไม่เป็นทางการซึ่งรวมถึงการรับความรู้นอกโรงเรียนนั้น มีวัตถุประสงค์หลักสำหรับผู้เรียนกลุ่มเฉพาะ เช่น เยาวชนหรือผู้ใหญ่ที่ไม่สามารถเข้าเรียนต่อที่โรงเรียนหรือมหาวิทยาลัยได้ ตัวอย่างได้แก่หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่ที่ไม่รู้หนังสือซึ่งบูรณาการการเขียนและการอ่านเบื้องต้นเข้ากับทักษะในชีวิตประจำวันนอกจากนี้ประเทศฟิลิปปินส์ใช้การเรียนการสอนแบบทวิภาษา บางวิชาจะสอนเป็นภาษาอังกฤษ ส่วนวิชาอื่นๆ จะสอนเป็นภาษาฟิลิปปินส์

ด้านความร่วมมือด้านการศึกษา การดำเนินความร่วมมือความร่วมมือด้านการศึกษาไทย-ฟิลิปปินส์มุ่งเน้นการส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาาร่วมกัน และเป็นความร่วมมือภายใต้กรอบคณะกรรมการความร่วมมือฯ ความร่วมมือที่ได้ดำเนินการมี ดังนี้

ด้านผู้บริหารและบุคลากร กิจกรรมที่ดำเนินการเป็นลักษณะการไปเยือนของผู้บริหารระดับสูง การศึกษาดูงาน

ด้านเงินทุนสนับสนุน การให้ทุนการศึกษา และการแลกเปลี่ยนนักเรียนของกระทรวงศึกษาธิการไทยกับกระทรวงศึกษา วัฒนธรรมและกีฬา ของฟิลิปปินส์

ด้านนักเรียน ยกเว้นข้อเสนอในการแลกเปลี่ยนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาด้วยฝ่ายไทย โดยได้ดำเนินโครงการแลกเปลี่ยนครู นักเรียน ไทย-ฟิลิปปินส์ ภายใต้ความตกลงของคณะกรรมการความร่วมมือว่าด้วยความร่วมมือไทย-ฟิลิปปินส์ ครั้งที่ 3 เมื่อเดือนมิถุนายน 2542 ซึ่งเริ่มดำเนินโครงการฯ ครั้งที่ 1 ในเดือนสิงหาคม กันยายน และเดือนตุลาคม 2542 ที่ประเทศไทยและที่ฟิลิปปินส์ ตามลำดับ ส่วนในครั้งที่ 2 นั้น ดำเนินการในปี 2545 และปี 2546 ตั้งแต่ปี 2542 ถึง 2548

ด้านอื่นๆ มีการลงนามในความตกลงแลกเปลี่ยนทางการศึกษาและวัฒนธรรมระหว่างกัน ตั้งแต่เดือนกันยายน 2540 มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ได้ดำเนินความร่วมมือในโครงการการศึกษาระดับปริญญาโทและเอก กับ Technological University of the Philippines และระดับปริญญาเอกกับ University of the Philippines โดยที่ ความร่วมมือในระดับพหุภาคีเป็นการดำเนินงานภายใต้กรอบความร่วมมือของ SEAMEO UNESCO และ ASEAN

2.6.3 ระบบการศึกษาและความร่วมมือด้านการศึกษากับกัมพูชา

ระบบการศึกษา

การศึกษาของประเทศกัมพูชา จะแบ่งเป็นการศึกษาก่อนประถมศึกษา 3 ปี ประถมศึกษา 6 ปี มัธยมศึกษาตอนต้น 3 ปี มัธยมศึกษาตอนปลาย 3 ปี และระดับอุดมศึกษา 4 – 7 ปี ส่วนการจัดการศึกษาด้านอาชีวะและเทคนิคจัดให้ตั้งแต่ 1 ปี ไปจนถึง 3 – 5 ปีการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษานี้ บางสถาบันการศึกษาอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงเกษตรสาธาณสุขหรือแรงงาน การจัดการศึกษานอกระบบจะเน้นการฝึกทักษะ ให้กับประชาชน

ด้านความร่วมมือด้านการศึกษา ความร่วมมือมุ่งเน้นเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีและการพัฒนา ขกระดับด้านการศึกษา ครอบคลุมในสาขา ก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา เทคนิค อุดมศึกษา การศึกษานอกระบบ

ด้านหลักสูตร โครงการโรงเรียนพระราชทาน ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้พระราชทานความช่วยเหลือด้านการศึกษาแก่กัมพูชา โดยก่อสร้างและพัฒนาวิทยาลัยกำปงเฌอเดียล ที่อำเภอซอมโบร์ จังหวัดกำปงธม ตั้งแต่ปี 2543 เปิดสอนทั้งสายสามัญและอาชีวศึกษา (4 สาขา ได้แก่ ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ เกษตรกรรม และสาขาสัตวศาสตร์ / ประมง) โดยเริ่มรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายในเดือนกันยายน 2544 สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (3 ปี) รับเข้าศึกษาในเดือนกันยายน 2545 และทรงพระกรุณาเสด็จเปิดวิทยาลัยฯ เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2548 รวมทั้งขยายเวลาความช่วยเหลือไปจนถึงปี 2553 วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งวิทยาลัยฯ เพื่อให้ให้นักเรียนที่จบการศึกษาระดับ 9 ได้มีโอกาสศึกษาต่อด้านอาชีวศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และเพื่อให้เยาวชนในราชอาณาจักรกัมพูชาได้มีความรู้ไปประกอบอาชีพตามความต้องการและเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น นำไปสู่การพัฒนาประเทศต่อไป ภายใต้การสนับสนุนด้านวิชาการของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการมอบทุนการศึกษา ด้านอาชีวศึกษาแก่นักเรียน ระดับ ปวส. จำนวน 3 ปี และกลับไปทำงานที่วิทยาลัย 1 ปี หากผ่านการประเมินระดับดี ก็จะได้รับทุนศึกษาต่ออีก 2 ปี ในระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยี และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้ดำเนินโครงการค่ายอาสาสมัครวิชาชีพเยาวชนไทย-กัมพูชา เมื่อ

วันที่ 9 - 29 ตุลาคม 2547 เพื่อให้เกิดการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ด้านวิชาชีพของเยาวชนไทยที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปวส. ให้แก่นักเรียนอาชีวศึกษากัมพูชา โดยมีวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ และวิทยาลัยเทคนิคสุรินทร์ จัดส่งเยาวชนไทย 8 คน เข้าร่วมโครงการกลุ่มเป้าหมาย คือนักเรียนอาชีวศึกษาของกัมพูชา ชั้นปี 3 จำนวน 136 คน ซึ่งค่าอาสาสมัครวิชาชีพดังกล่าวเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างเยาวชนของทั้งสองประเทศ

ด้านครู มีการฝึกอบรมครูและ ผู้บริหารสถานศึกษา การดำเนินความร่วมมือความร่วมมือไทย-กัมพูชา มีมาเป็นเวลานาน ก่อนการลงนามใน MOU ภายใต้กรอบความร่วมมือทางวิชาการที่ผ่านทางสำนักความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศและประสานตรงกับกระทรวงศึกษาธิการ โดยกระทรวงศึกษาธิการให้ความสำคัญในการดำเนินความร่วมมือกับกัมพูชาในรูปแบบต่างๆ ได้แก่ การจัดหลักสูตรฝึกอบรม/ศึกษาดูงาน การเชิญเข้าร่วมประชุม/สัมมนา การแลกเปลี่ยนการเยือนของผู้บริหารระดับสูง

ด้านทุนสนับสนุนให้ทุนการศึกษาในระดับปริญญาโทและเอกในมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ด้านผู้เรียน การสนับสนุนให้นักเรียน นักศึกษากัมพูชามาเรียนในไทย และการสนับสนุนผู้เชี่ยวชาญ/วิทยากร

ด้านอื่นๆ ภายหลังจากการลงนามใน MOU ด้านการศึกษาระหว่างกัน เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2546 แล้ว ประเทศไทยได้เชิญรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษา เยาวชนและกีฬา พร้อมด้วยคณะมาเยือนไทย เมื่อปลายเดือนธันวาคม 2547 เพื่อหารือแนวทางความร่วมมือด้านการศึกษาภายใต้กรอบของ MOU และมีการเจรจาระดับทวิภาคีระหว่างกัน โดยไทยจะให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาของกัมพูชาในสาขาที่กัมพูชาสนใจ ได้แก่ การศึกษาพิเศษ การอุดมศึกษา การศึกษาก่อนวัยเรียน การกีฬาและวัฒนธรรม ในส่วนการกระชับความสัมพันธ์อันดีและการส่งเสริมความร่วมมือด้านการศึกษาให้มีความเข้มแข็ง ตามข้อตกลงใน MOU กระทรวงศึกษาธิการได้อนุมัติโครงการความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างไทย-กัมพูชา ประจำปี 2548 โดยเมื่อวันที่ 8-11 สิงหาคม 2548 คณะผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงศึกษาธิการไทย ได้เดินทางไปกัมพูชา เพื่อเจรจาความร่วมมือด้านการศึกษาและหารือรายละเอียดการจัดกิจกรรมฯ ซึ่งได้แก่ การจัดรายการฝึกอบรม / ศึกษาดูงาน จำนวน 4 หลักสูตร นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการได้มอบหมายให้หน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัด จัดรายการศึกษาดูงานและฝึกอบรมแก่บุคลากรทางการศึกษาของกัมพูชา ระหว่างวันที่ 25-30 กันยายน 2548 จำนวน 2 หลักสูตร ได้แก่ ด้านการศึกษาพิเศษ และด้านการตรวจราชการ/บริหารการศึกษา อีก 2 รายการ ได้แก่ ด้านการศึกษาปฐมวัย และมัธยมศึกษา ระหว่างวันที่ 25 กันยายน - 9 ตุลาคม 2548 และ ในปี 2549 กระทรวงศึกษาธิการได้ตั้งงบประมาณสำหรับดำเนินกิจกรรมความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งรวมถึงกัมพูชาด้วย จำนวน 2

โครงการ ได้แก่ โครงการสานสายสัมพันธ์เพื่อนบ้าน เน้นการอบรมวิชาชีพและการสอนภาษาไทย
ขั้นพื้นฐาน

2.6.4 ระบบการศึกษาและความร่วมมือด้านการศึกษากับประเทศลาว

ระบบการศึกษา

การจัดการศึกษาของลาวเริ่มด้วยการศึกษาในระดับอนุบาลและก่อนวัยเรียน ลาวได้ใช้ระบบการศึกษาเป็นแบบ 11 ปี คือระบบ 5 :3 :3 ประถมศึกษาใช้เวลาในการศึกษา 5 ปี การศึกษา ในระดับนี้เป็นการศึกษาภาคบังคับ มัธยมศึกษาตอนต้น ใช้เวลาในการศึกษา 3 ปี และในอนาคตจะให้เด็กได้เรียนภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้น มัธยมศึกษาตอนปลาย ใช้เวลาในการศึกษา 3 ปี การอุดมศึกษา หรือการศึกษาชั้นสูง รวมถึงการศึกษาด้านเทคนิค สถาบันการศึกษาชั้นสูงหรือมหาวิทยาลัย ซึ่งอยู่ในความดูแล และรับผิดชอบของกรมอาชีวศึกษาและมหาวิทยาลัย กระทรวงศึกษาธิการ ยกเว้น การศึกษาเฉพาะทางซึ่งอยู่ในความดูแลของกระทรวงอื่น โดยเมื่อเด็กจบการศึกษาในระดับประถม และมัธยมศึกษาแล้ว จะมีการคัดเลือกนักเรียนเพื่อเสนอกระทรวงศึกษาธิการให้เด็กได้เข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ได้แก่ สายอาชีพ มหาวิทยาลัยและสถาบันการศึกษาที่สำคัญได้แก่ มหาวิทยาลัย แพทย์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติ (ดงโคก) และ สถาบันสรรพวิชา (National Polytechnic Institute) เป็นต้น

ด้านความร่วมมือด้านการศึกษา มุ่งเน้นการพัฒนาทางการศึกษา บุคลากร และการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาระดับต่างๆ มีความร่วมมือดังนี้

ด้านหลักสูตร และการพัฒนาตำราและหลักสูตรการสอนด้วย การดำเนินความร่วมมือ ความร่วมมือ ไทย-ลาว มีมาเป็นเวลานานก่อนการลงนามใน MOU ภายใต้กรอบความร่วมมือทาง วิชาการ

ด้านครูผู้สอน ในรูปแบบการจัดหลักสูตรฝึกอบรม การศึกษาดูงาน การอบรมครู การ ก่อสร้างอาคารสถานที่

ด้านสื่อและอุปกรณ์การศึกษา การจัดหาตำราเรียน วัสดุอุปกรณ์ การศึกษาทั้งสายสามัญ และอุดมศึกษา

ด้านผู้บริหารและบุคลากร การแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญ บุคลากรด้านการศึกษา อุปกรณ์ และข้อมูลการศึกษาทุกรูปแบบ รวมทั้งการจัดประชุมสัมมนา

ด้านผู้เรียน การสนับสนุนให้สถานศึกษาของไทยรับนักเรียน นักศึกษาจาก สปป.ลาว มาศึกษาในประเทศไทย โดยยังให้การสนับสนุนจนถึงปัจจุบันนี้

ด้านอื่นๆ มีความร่วมมือด้านวิชาการ ในส่วนที่ร่วมมือกับสำนักงานความร่วมมือ เพื่อ การพัฒนาระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ เช่น โครงการพัฒนาโรงเรียนเทคนิคแขวง

เวียงจันทน์ (ศูนย์อาชีวศึกษาโพนโฮง) ตั้งแต่ ปี 2537 เป็นการยกระดับโรงเรียนเทคนิคแขวงเวียงจันทน์ให้เป็นศูนย์อาชีวศึกษาดั้งเดิม ได้แก่ การก่อสร้างอาคารโรงฝึกงาน การจัดหาอุปกรณ์และวัสดุครุภัณฑ์ พร้อมการติดตั้ง/สอนการใช้งาน รวมทั้งการพัฒนาบุคลากร (การให้ทุนฝึกอบรมครูงาน ทุนการศึกษา) ตลอดจน การส่งผู้เชี่ยวชาญไปพัฒนาหลักสูตร การวางผังอาคาร การติดตั้งอุปกรณ์ การบำรุงรักษา การซ่อมแซม และการติดตามประเมินผล รวมถึงการสนับสนุนในการพัฒนาแบบ Sister School ระหว่างสถาบันอาชีวศึกษาของไทยและโรงเรียนเทคนิคฯ ต่อไป โครงการพัฒนาห้องสมุดวิทยาลัยครูบ้านเกิน ดำเนินการโดยสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อพัฒนาให้เป็นต้นแบบห้องสมุด โดยได้จัดสร้างอาคารห้องสมุด 1 หลัง จัดหาหนังสือ ตำราเรียน วัสดุอุปกรณ์และสื่อสารสนเทศ รวมทั้ง จัดฝึกอบรมให้แก่บุคลากรของห้องสมุด 3) โครงการสร้างสนามกีฬา โรงเรียนมัธยมสมบุญ บ้านฮ่องคำ การฝึกทักษะวิชาชีพในด้านคหกรรมให้กับนักเรียนหญิงโรงเรียนวัฒนธรรมฯ โดยเฉพาะการตัดเย็บเสื้อผ้าและการประกอบอาหาร และเป็นแนวทางการประกอบอาชีพ เพื่อให้สามารถนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ภายใต้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สถานเอกอัครราชทูตไทย ประจำสปป.ลาว ซึ่งมีกิจกรรมการแสดงความสามารถของนักเรียน-นักศึกษา โดยนำผลิตภัณฑ์ผลงานของนักเรียนที่เกิดจากการฝึกอบรมอาชีพ ไปร่วมแสดง

2.6.5 ระบบการศึกษาและความร่วมมือด้านการศึกษากับสหภาพพม่า

ระบบการศึกษา

การศึกษาสหภาพพม่า กระทรวงศึกษาธิการของพม่า เป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารการศึกษาของประเทศ ใช้ระบบการศึกษาเป็นระบบ 5 : 4 : 2 เป็น ประถมศึกษา 5 ปี มัธยมศึกษาตอนต้น 4 ปี มัธยมศึกษาตอนปลาย 2 ปีและอาชีวศึกษา 1- 3 ปี อุดมศึกษา 4 -6 ปี กรมการศึกษาพื้นฐานของพม่า เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการวางแผนนโยบายและบริหารการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา มัธยมศึกษา รวมทั้งการฝึกหัดครู รัฐเป็นผู้สนับสนุนด้านงบประมาณของทุกโรงเรียน โดยนักเรียนจะเสียค่าเล่าเรียนเฉพาะในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเท่านั้น การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของพม่านั้น พม่าพยายามที่จะจัดให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ของประเทศแต่ยังมีปัญหาที่ไม่สามารถจัดหาอาคารสถานที่ วัสดุและอุปกรณ์ให้กับโรงเรียนในบางท้องที่ได้ รัฐบาลพม่าได้ตั้งเป้าหมายที่จะให้มีโรงเรียนอย่างน้อยหนึ่งแห่งในทุกหมู่บ้าน กรมการเทคโนโลยี เกษตรและอาชีวศึกษา เป็นหน่วยงานที่ดูแลจัดการศึกษาด้านเกษตรกรรม วิศวกรรมเครื่องกล การประมง คหกรรมและการฝึกหัดครู ทางด้านช่างเทคนิค การเรียน-การสอนมีทั้งเต็มเวลาและนอกเวลา มีทั้ง

หลักสูตรระยะยาวและระยะสั้น เพื่อรองรับความต้องการของตลาดแรงงาน กรมอุดมศึกษา ทำหน้าที่วางแผนนโยบายและดำเนินการด้านอุดมศึกษาของประเทศ

ความร่วมมือด้านการศึกษา มุ่งเน้นการสร้างความสัมพันธ์อันดีโดยใช้ความร่วมมือด้าน วัฒนธรรมและการศึกษาเป็นกลไกดำเนินการ เป็นความร่วมมือภายใต้แผนปฏิบัติงาน ความร่วมมือ ทางวิชาการ และกรอบแผนปฏิบัติงานด้านวัฒนธรรมประจำปี ดังนี้

ด้านหลักสูตร มีการจัดหลักสูตรฝึกอบรมครูงานด้านการพัฒนาหลักสูตร

ด้านครูผู้สอน มีการส่งผู้เชี่ยวชาญจากมหาวิทยาลัยนเรศวรไปสอนภาษาไทยใน มหาวิทยาลัยของพม่าอย่างต่อเนื่องด้วย

ด้านรูปแบบและวิธีการจัดการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนด้านประถมศึกษา และมัธยมศึกษา การจัดการศึกษานอกระบบ การผลิตสื่อการศึกษาทางไกล

ด้านสื่อและอุปกรณ์การศึกษา มีการให้ความช่วยเหลือวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษา ตลอดจนการสนับสนุนการสอนภาษาไทยในสถาบันอุดมศึกษาของพม่า กระทรวงศึกษาธิการยังคง ดำเนินความร่วมมือกับสำนักงานความร่วมมือเพื่อพัฒนาระหว่างประเทศ กระทรวงการ ต่างประเทศ ในการจัดหลักสูตรและรายการศึกษาดูงานในสาขาที่เกี่ยวข้องด้านการศึกษา

2.6.6 ระบบการศึกษาและความร่วมมือด้านการศึกษากับประเทศสิงคโปร์

ระบบการศึกษา

ระบบการศึกษาของสิงคโปร์แบ่งออกเป็นระดับประถม 6 ปี ระดับมัธยมศึกษา 4 ปี ซึ่ง รวมแล้วเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างน้อย 10 ปี แต่ผู้ที่เข้าศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยจะต้อง ศึกษาขั้นเตรียมมหาวิทยาลัยอีก 2 ปี การศึกษาภาคบังคับของสิงคโปร์จะต้องเรียนรู้ 2 ภาษาควบคู่ กันไป ได้แก่ ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลัก และเลือกเรียนภาษาแม่ (Mother Tongue) อีก 1 ภาษา คือ จีน (แมนดาริน) มาเลย์ หรือทมิฬ (อินเดีย) ระดับประถมศึกษาของสิงคโปร์แบ่งออกเป็น 2 ช่วง ได้แก่ ป.1-ป.4 เรียกว่า Foundation Stage และ ป.5-ป.6 เรียกว่า Orientation Stage ชั้นประถมต้นจะ เรียน 3 วิชาหลัก คือ ภาษาอังกฤษ ภาษาแม่ และคณิตศาสตร์ นอกจากนั้น จะมีวิชาดนตรี ศิลปะทัศนกรรม หน้าที่พลเมือง สุขศึกษา สังคม และพลศึกษา แต่ในช่วงประถมปลาย หรือ Orientation Stage นั้น นักเรียนจะถูกแยกออกเป็น 3 กลุ่มทางภาษา คือ EM 1, EM 2, และ EM 3. การแยกนักเรียนเข้ากลุ่มทางภาษานั้น ขึ้นอยู่กับความสามารถทางภาษาของแต่ละคน เมื่อจบ ป.6 แล้วจะมีการสอบที่เรียกว่า Primary School Leaving Examination (PSLE) เพื่อที่จะเข้าศึกษาต่อใน ระดับมัธยมศึกษาต่อไป ผลการเข้าสอบมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษา

การศึกษาในระดับมัธยมศึกษานั้น จะมี 3 หลักสูตรให้เลือกตามความสามารถ และความสนใจ โดยใช้เวลา 4-5 ปี หลักสูตรในระดับมัธยมศึกษา ได้แก่ หลักสูตรพิเศษ (Special

Course) หลักสูตรเร่งรัด (Express Course) หลักสูตรปกติ (Normal Course) เมื่อจบหลักสูตรจะมีการสอบ โดยหลักสูตรพิเศษ และหลักสูตรเร่งรัดจะต้องผ่านประกาศนียบัตร GCE (General Certificate of Education) ในระดับ “O” Level ส่วนหลักสูตรปกติจะต้องผ่าน GCE “N” Level แต่ถ้าต้องศึกษาต่อในระดับเตรียมอุดมศึกษา ก็ต้องสอบให้ผ่าน GCE “O” Level เช่นเดียวกัน

เมื่อจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาแล้ว ผู้ที่สนใจเรียนสายวิชาชีพเทคนิค หรือ อาชีวศึกษา ก็สามารถแยกไปเรียนตามสถาบันต่างๆ ได้ ส่วนผู้ที่เรียนต่อในมหาวิทยาลัยก็จะเข้าศึกษาต่อใน Junior College อีก 2 ปี เมื่อจบแล้วจะต้องสอบ GCE “A” Level เพื่อนำผลคะแนนไปตัดสินใจเข้าเรียนต่อระดับมหาวิทยาลัย ผู้ที่เข้ามหาวิทยาลัยไม่ได้ก็อาจศึกษาในสายอาชีพ หรือทำงานทำต่อไป รัฐบาลสิงคโปร์ให้ความสำคัญกับการศึกษามาก โดยถือว่าประชาชนเป็นทรัพยากรที่สำคัญ และมีค่าที่สุดของประเทศ ในการนี้ รัฐบาลได้ให้การอุดหนุนด้านการศึกษาจนเสมือนกับการศึกษาแบบให้เปล่า โรงเรียนในระดับประถม และมัธยมล้วนเป็นโรงเรียนของรัฐบาลหรือกึ่งรัฐบาล โดยมหาวิทยาลัย NUS จะให้การศึกษารอบคลุมเกือบทุกสาขาวิชา ทั้งแพทยศาสตร์ ทันตแพทย์ กฎหมาย ศิลปะศาสตร์ วิทยาศาสตร์ วิศวกรรม สถาปัตยกรรม และการบริหารธุรกิจ ส่วนมหาวิทยาลัย Nanyang จะเน้นการศึกษาด้านวิศวกรรมศาสตร์สาขาต่างๆ รวมทั้งวิทยาศาสตร์ประยุกต์ และสาขาธุรกิจ และการบัญชี สำหรับมหาวิทยาลัย SMU จะเน้นเรื่องธุรกิจการจัดการ

ด้านความร่วมมือการศึกษา ไทยและสิงคโปร์มีความสัมพันธ์ ภายใต้กรอบการส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจไทย- สิงคโปร์ (Singapore-Thailand Enhanced Economic Relationship – STEER) ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานข้าราชการพลเรือนไทย-สิงคโปร์ (CSEP) และความร่วมมือด้านการทหาร ดังนี้

ด้านทุนสนับสนุน ทุนรัฐบาลสิงคโปร์ ตามที่รัฐบาลสิงคโปร์ได้มอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนไทยเพื่อไปศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และอุดมศึกษาเป็นประจำทุกปี จะสนับสนุนทุนการศึกษาให้แก่คนไทยอย่างต่อเนื่อง โครงการโรงเรียนหุ้นส่วน (Partner Schools) ทั้งสองฝ่ายตกลงร่วมกันที่จะเพิ่มจำนวนโรงเรียนหุ้นส่วน (Partner Schools) เพื่อจับคู่กับโรงเรียนสิงคโปร์ในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาของไทย จาก 10 แห่ง เพิ่มเป็น 15 แห่ง โดยในสวนประเทศไทยเสนอเพิ่มโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3 แห่ง คือ 1) โรงเรียนเทพศิลา 2) โรงเรียนราชวินิตมัธยม 3) โรงเรียนอนุบาลสามเสน และโรงเรียนในสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนอีก 2 แห่ง คือ โรงเรียนอัสสัมชัญ เขตบางรัก กรุงเทพฯ และ โรงเรียนวัดใหม่กรรทอง จ. จันทบุรี

ด้านสื่อและอุปกรณ์การศึกษา ความร่วมมือในการอบรมด้าน ICTกระทรวงศึกษาธิการ สิงคโปร์ยินดีจะจัดอบรมให้แก่ข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ด้าน ICT ความร่วมมือด้านการอุดมศึกษา ทั้งสองฝ่ายเห็นชอบให้เพิ่มความร่วมมือในการแสดง
 คนตรีไว้ในประเด็นความร่วมมือด้านการแลกเปลี่ยนนักเรียนระดับอุดมศึกษา นอกจากนี้ ยังเห็น
 ควรให้มีการขยายความร่วมมือด้านการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาในระดับ
 สถาบันการศึกษา พร้อมทั้งการแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดี (best practices) ระหว่างกันด้วย ส่วนการ
 นำเสนอโครงการ/กิจกรรมที่ริเริ่มใหม่ คือ โครงการด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ สถาบัน
 ส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเสนอโครงการความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา
 แห่งชาติสิงคโปร์ (National Institute of Education- NIE) ในการแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญด้าน
 คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ เพื่อพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน และการพัฒนาครูประจำการ
 โครงการความร่วมมือด้านอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 2 กิจกรรม ได้แก่ 1) สำนักงานคณะกรรมการ
 การอาชีวศึกษาเสนอความร่วมมือกับสถาบันศึกษาด้านเทคนิคสิงคโปร์ ได้แก่ Institute of
 Technical Education (ITE) ในการจัดทำงานวิจัยร่วมในสาขาสิ่งแวดล้อมการพัฒนาอย่างยั่งยืน
 2) กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เสนอ
 โครงการความร่วมมือกับสถาบัน ITE ด้านการฝึกอบรมครูด้านพัฒนาอาชีวศึกษาและการอาชีพ

ด้านผู้เรียน การแลกเปลี่ยนครูและนักเรียนด้านภาษาอังกฤษและจีน วันที่ 30 มิถุนายน
 2551 การจัดค่ายเยาวชน การสนับสนุนทุนการศึกษาของรัฐบาลสิงคโปร์

ด้านอื่นๆ ในส่วนความร่วมมือด้านการศึกษามีการจัดทำบันทึกความเข้าใจด้วยความ
 ร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างกัน

2.6.7 ระบบการศึกษาและความร่วมมือด้านการศึกษากับประเทศมาเลเซีย

ระบบการศึกษา

การศึกษามาเลเซีย แบ่งระดับการบริหารเป็น 5 ระดับ คือ ระดับชาติ ระดับรัฐ ระดับ
 อำเภอ ระดับกลุ่มโรงเรียนและระดับโรงเรียน การบริหารการศึกษาระดับชาติอยู่ในความรับผิดชอบ
 ของรัฐบาลกลาง (Federal Government) การศึกษาทุกประเภททุกระดับอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบ
 ของกระทรวงศึกษาธิการเพียงกระทรวงเดียว ยกเว้นการศึกษาที่มีลักษณะเป็นการศึกษานอกระบบ
 (Non-formal Education) จะมีกรมจากกระทรวงอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบ เช่น กรมแรงงาน กรม
 เกษตร เป็นต้น

ระบบการจัดการศึกษาของมาเลเซีย (National Education System) เป็นระบบ 6:3:2 คือ
 ระดับประถมศึกษา Pre-school Education และ Primary Education หลักสูตร 6 ปีการศึกษา ระดับ
 มัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตร 3 ปีการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หลักสูตร 2 ปีการศึกษา
 Secondary Education Post-secondary Education ระดับเตรียมอุดมศึกษา Higher Education
 หลักสูตร 1 หรือ 2 ปีการศึกษา ระดับอุดมศึกษา หลักสูตรเฉลี่ยประมาณ 3 ปีครึ่ง ถึง 4 ปีการศึกษา

ในโรงเรียนของรัฐบาลกำหนดให้ใช้ภาษาประจำชาติคือ ภาษามลายู (Bahasa Malayu) ที่เขียนด้วยอักษรโรมัน

ด้านความร่วมมือการศึกษา รัฐบาลไทยได้กำหนดนโยบายสำคัญในการพัฒนาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อสนับสนุนและเสริมสร้างปัจจัยพื้นฐานที่เอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาสังคม และเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน จึงได้ร่วมกับประเทศต่างๆ ในอาเซียนโดยเฉพาะกับรัฐบาลมาเลเซีย ซึ่งเป็นประเทศเพื่อนบ้านใกล้ชิดกับประเทศไทย ในการประสานความร่วมมือเพื่อร่วมจัดการศึกษาในเขตพัฒนาพื้นที่เฉพาะกิจพิเศษจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อให้ประชาชนทุกคนในพื้นที่ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง และเป็นธรรม เพื่อที่จะให้นักเรียนไทยเป็นกลไกขับเคลื่อนสำคัญในการเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศไทยและมาเลเซียให้มีความสัมพันธ์ยิ่งขึ้น

ด้านหลักสูตร มีการพัฒนาหลักสูตร การศึกษา การเสริมสร้างเครือข่ายระหว่างสถาบันกระทรวงศึกษาธิการของไทยและมาเลเซียได้ร่วมกันลงนามในความร่วมมือด้านการศึกษากันเมื่อเดือน สิงหาคม 2550 เพื่อพัฒนาความร่วมมือด้านการศึกษาในสาขาต่างๆ

ด้านเงินทุนสนับสนุน มีการจัดสรรทุนการศึกษาให้แก่แก่นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาของไทยให้ได้มีโอกาสไปศึกษาต่อที่โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1ปีที่ 6 ในประเทศมาเลเซียอย่างต่อเนื่อง ในส่วนรัฐบาลประเทศมาเลเซีย ผ่านกระทรวงศึกษาธิการมาเลเซีย และมีการมอบทุนการศึกษาระดับมัธยมศึกษา เพื่อเรียนต่อในระดับปริญญาตรีด้วย

2.6.8 ระบบการศึกษาและความร่วมมือด้านการศึกษากับประเทศเวียดนาม

ระบบการศึกษา

การศึกษาของเวียดนามแบ่งลักษณะของการจัดการศึกษาไว้ 5 ลักษณะ คือ การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา (Pre-School Education) การศึกษาสามัญ (5 - 4 - 3) เป็นระดับประถมศึกษาเป็นการศึกษาภาคบังคับ 5 ปี ชั้น 1-5 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น คือ ชั้น 6-9 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย คือชั้น 10-12 การศึกษาด้านเทคนิคและอาชีพ มีเทียบเคียงทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย การศึกษาระดับอุดมศึกษา แบ่งเป็นระดับอนุปริญญา (Associate degree) และระดับปริญญา การศึกษาต่อเนื่อง เป็นการศึกษาสำหรับประชาชนที่พลาดโอกาสการศึกษาในระบบสายสามัญและสายอาชีพ การศึกษาสามัญ 12 ปี (General Education) ของเวียดนามนั้นเวียดนามมีวัตถุประสงค์ที่จะ ให้ประชาชนได้มีวิญญูณในความเป็นสังคมนิยม มีเอกลักษณ์ประจำชาติ และมีความสามารถในด้านอาชีพ

ด้านความร่วมมือด้านการศึกษา ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาระดับต่างๆ การสร้างเครือข่ายและการแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญ บุคลากรด้านการศึกษา และข้อมูลการศึกษา

ทุกรูปแบบ รวมทั้งความร่วมมือในสาขาเทคโนโลยีและสารสนเทศ คอมพิวเตอร์ คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ คหกรรมศาสตร์ และการพัฒนาหลักสูตร ตลอดจนการจัดประชุม / สัมมนา ศึกษาดูงานในสาขาที่เชี่ยวชาญ การให้ทุนการศึกษา และด้านการอบรมเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ความร่วมมือไทย เวียดนาม มีมาเป็นเวลานาน และมีความก้าวหน้ามาก ตั้งแต่ก่อนการลงนามใน MOU ภายใต้กรอบความร่วมมือทางวิชาการ ในลักษณะการแลกเปลี่ยนการเยือนของผู้บริหารระดับสูงของทั้งสองฝ่าย การจัดรายการศึกษาดูงานด้านวิชาการระหว่างกัน และการจัดกิจกรรมความร่วมมือในการพัฒนาการศึกษาครู อาจารย์ นอกจากนี้ฝ่ายไทยยังได้จัดหลักสูตรฝึกอบรมในสาขาต่างๆ อีกเป็นจำนวนมากอย่างต่อเนื่อง โดยโครงการความร่วมมือทางวิชาการที่ไทยและเวียดนามได้ร่วมดำเนินการและประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี ได้แก่ โครงการพัฒนาศูนย์อาชีวศึกษาเมืองตูเลียม เมืองนำดิน โครงการวิทยาลัยเกษตรกรรมบักไต โครงการพัฒนาโรงเรียนเพื่อเด็กเก่งเมืองฮาติน กระทรวงศึกษาธิการไทยกับกระทรวงศึกษาธิการและฝึกอบรมของเวียดนาม ได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการศึกษา เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2547 โดยรัฐมนตรีฯ ของเวียดนามได้เดินทางมาเยือนไทยอย่างเป็นทางการในระหว่างที่เดินทางมาประชุม ASEAN Ministering Meeting ที่ไทย เมื่อเดือนสิงหาคม 2548 และได้มีการหารือแนวทางความร่วมมือระหว่างกัน การจัดนิทรรศการการศึกษาเวียดนามในประเทศไทย รวมทั้งการจัดสัมมนาตลาดนัดวิชาการ โดยเน้นระดับอุดมศึกษาและมัธยมศึกษาและ การฝึกอบรมเรื่องการประเมินผล วัตถุประสงค์ การศึกษา ระดับอุดมศึกษา การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันที่มีขอบเขตความร่วมมือ กว้างขวางกว่าการแลกเปลี่ยนครู อาจารย์โดยให้ความสนใจเป็นพิเศษกับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

โดยสรุปด้านความร่วมมือด้านการศึกษา กับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน พบว่าในบางประเทศยังมีความร่วมมือน้อยมาก เช่นประเทศบรูไนดารุสซาลิม มีเพียงการขอความร่วมมือในการจัดหาครูไปสอนภาษาไทย ด้านงบประมาณ รัฐบาลบรูไนสนับสนุนทุนการศึกษาให้แก่ นักเรียนในพื้นที่ภาคใต้เพื่อการศึกษาด้านศาสนาที่ประเทศบรูไนเท่านั้น ส่วนในประเทศอื่นๆ ส่วนใหญ่เป็นไปในลักษณะการเยือนของผู้บริหาร โรงเรียน 2 ฝ่าย การพัฒนาครูในด้านภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษากลางของอาเซียน มีการสนับสนุนทุนการศึกษาในรูปแบบที่แตกต่างกัน เช่น ประเทศสิงคโปร์ให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียนไทยไปศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและระดับอุดมศึกษา ด้านการส่งเสริมการใช้สื่อร่วมกันยังพบน้อยมาก ส่วนในเรื่องหลักสูตรส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นในระดับการศึกษาอาชีวศึกษา

แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าในแต่ละประเทศล้วนสนับสนุนในเรื่องทุนการศึกษาเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนต่างชาติได้มีโอกาสไปเรียนในประเทศของตน ในรูปแบบที่แตกต่าง เช่น ประเทศบรูไน

ให้ทุนในการเรียนด้านศาสนา ประเทศอินโดนีเซียให้ทุนการศึกษาสาขาศิลปะและภาษาอินโดนีเซีย ให้ทุนแลกเปลี่ยนในกระทรวงศึกษา วัฒนธรรมและกีฬา ประเทศสิงคโปร์ให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียนไทยไปศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและระดับอุดมศึกษา ประเทศมาเลเซียสนับสนุนทุนการศึกษาเรียนระดับ มัธยมศึกษาและปริญญาตรีด้วย ในส่วนเวียดนามสนับสนุนแก่เด็กพิเศษ ส่วนที่ประเทศไทยได้สนับสนุนทุนการศึกษา ได้แก่ประเทศกัมพูชา ลาว พม่า

ดังนั้น ผลการศึกษาและรูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาที่ผ่านมาดังกล่าวข้างต้นพอจะสรุปได้ว่า แต่ละรูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาของแต่ละประเทศ มีลักษณะการประสานความร่วมมือ การสร้างข้อตกลงความร่วมมือตามองค์ประกอบการจัดการศึกษา ที่แตกต่างกันไป ทั้งนี้คำนึงความเหมาะสมตามบริบท ขนาดและความพร้อมในการจัดการศึกษา อย่างไรก็ตามค้นพบว่าส่วนใหญ่มีความร่วมมือด้าน องค์ประกอบการจัดการศึกษาสรุปได้ 9 ด้านคือ 1) ด้านนโยบาย 2) ด้านหลักสูตร 3) ด้านครูผู้สอน 4) ด้านสื่อ วัสดุและอุปกรณ์การศึกษา 5) ด้านรูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอน 6) ด้านผู้บริหาร 7) ด้านงบประมาณ 8) ด้านบรรยากาศของสถานศึกษา และ 9) ด้านผู้เรียนและ สรุปผลของความร่วมมือ ซึ่งประกอบด้วย ผลผลิต ผลลัพธ์และปัญหาอุปสรรคโดยที่มี การปรับปรุงพัฒนาความร่วมมือ ประกอบด้วย ปัจจัยและเงื่อนไขในการนำรูปแบบไปใช้ และการแสวงหาวิธีการพัฒนาความร่วมมือ และมีการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประสิทธิผลในการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาที่จะส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาเพื่อการสร้างประชาคมอาเซียนต่อไป

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จตุภูมิ เขตจัตุรัส (2552, น. 269-275) ได้ศึกษาการพัฒนาโมเดลมูลค่าเพิ่มของผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและแบบตรวจสอบรายการประเมินตนเองเพื่อเพิ่มมูลค่ากระบวนการจัดการศึกษา ผลการวิจัยจากการวิเคราะห์โมเดลมูลค่าเพิ่มของผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ตัวแปรระดับสถานศึกษาที่มีความสำคัญต่อผลสัมฤทธิ์และความก้าวหน้าทางวิชาการ ด้านสถานศึกษา ได้แก่ ขนาดสถานศึกษา ด้านรูปแบบและวิธีการจัดการเรียนการสอนคือ การจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนโดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ และด้านที่สำคัญคือ การพัฒนาหลักสูตรและสื่อที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนและท้องถิ่น และตัวแปรระดับเขตพื้นที่ ได้แก่ เศรษฐฐานะเขตพื้นที่และการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การเพิ่มมูลค่ากระบวนการจัดการศึกษา มี 3 แบบคือ การเพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา การเพิ่มขีดความสามารถในการตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและการเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม โดยสอดคล้องกับแนวคิดการเพิ่มมูลค่าเพิ่ม 5 ลักษณะ ได้แก่ การใช้ความรู้อย่างเข้มข้น การเพิ่มผลผลิต

การสร้างควมพึงพอใจ การแก้ไขคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และการวิเคราะห์พัฒนาการและความก้าวหน้า

กนิษฐา นาวารัตน์ (2553) ได้ศึกษาการพัฒนา รูปแบบและกลยุทธ์การส่งเสริมความเป็นศูนย์กลางการศึกษานานาชาติของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบที่เหมาะสมในการส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษานานาชาติในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ ได้แก่ การเป็นศูนย์กลางการศึกษาของประเทศไทย ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ภายใน 5 ปีและพบว่า พันธกิจที่สำคัญ ได้แก่ การสร้างหลักสูตรนานาชาติให้ได้มาตรฐานสากล การสร้างผลงานวิจัยและนวัตกรรมในภูมิภาค การสร้างความร่วมมือวิชาการกับสถาบันทั้งในและต่างประเทศ และการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างชาติ โดยเป้าหมายหลัก ได้แก่ การพัฒนาคุณภาพบัณฑิตให้มีสมรรถภาพสากลและการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ

สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ (2552, น. 1-22) ได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง การพัฒนา กลยุทธ์ความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างไทยและประเทศเพื่อนบ้าน งานวิจัยนี้เป็นการวิเคราะห์และประเมินความสำเร็จของนโยบายและกลยุทธ์ความร่วมมือด้านการศึกษากับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อนำผลการวิจัยมาพัฒนา กลยุทธ์ความร่วมมือด้านการศึกษากับประเทศเพื่อนบ้านและนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับแต่ละประเทศ ผลการวิจัยการพัฒนา กลยุทธ์ความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน การยกระดับนโยบายความร่วมมือด้านการศึกษาให้เป็นนโยบายระดับชาติ เพื่อใช้เป็นกลไกในการสร้างความสัมพันธ์ที่ยั่งยืนระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ขยายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อุดมศึกษารวมถึงการอาชีวศึกษา ให้เป็นการศึกษาตลอดชีวิตที่สอดคล้องกับทิศทางพัฒนาการพัฒนารองของแต่ละประเทศ สร้างเอกภาพในการขับเคลื่อนความร่วมมือด้านการศึกษากับประเทศเพื่อนบ้านไปในทิศทางเดียวกัน ส่งเสริมสร้างความเข้าใจอันดี ความไว้วางใจและความเชื่อมั่นระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน

ส่วนกลยุทธ์รายประเทศ ประเทศกัมพูชา ส่งเสริมความร่วมมือด้านการศึกษา เพื่อเป็นกลไกในการสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจเชิงวัฒนธรรม การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และทักษะเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน และการปฏิรูปการศึกษา ประเทศลาว ส่งเสริมความร่วมมือด้านการศึกษาเพื่อคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ ส่งเสริมความร่วมมือในการยกระดับความรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษา ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาพิเศษ อาชีวศึกษา การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ประเทศพม่า เร่งรัดการจัดทำข้อตกลงความร่วมมือทางการศึกษากับพม่าอย่างเป็นทางการ การวางแผนความร่วมมือพัฒนาการศึกษา ระหว่างไทยกับ

กระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของพม่า สนับสนุนให้นักเรียนไทย ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำความเข้าใจวัฒนธรรมและสังคมพม่ากับไทยอย่างลึกซึ้ง ประเทศเวียดนาม ส่งเสริมความร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตร การทำวิจัยในลักษณะหุ้นส่วนที่เท่าเทียมกัน มุ่งเน้น ด้านสังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี

พรชัย ทองเจือ (2550, น. 139-144) ได้วิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบความร่วมมือ ระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับโรงเรียนในการเปลี่ยนผ่านด้านการเรียนการสอนในโรงเรียน การวิจัย เป็นการศึกษาและพัฒนารูปแบบความร่วมมือแล้วนำไปทดลองใช้ ผลการวิจัยพบว่าในด้านความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับโรงเรียนเริ่มต้นจากผู้บริหาร จากการมีวิสัยทัศน์ มีความเอื้อ อากาศของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเป็นหลัก ปัญหาและอุปสรรคในการสร้างความร่วมมือในการ พัฒนาการเรียนการสอน คือ การขาดความตระหนักและขาดการประสานงานที่ดี ส่วนรูปแบบที่ เหมาะสมสำหรับความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับโรงเรียนในการเปลี่ยนผ่านด้านการ เรียนการสอนในโรงเรียนคือความร่วมมือร่วมใจ ผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบความร่วมมือขึ้นมี 4 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 ร่วมตระหนักและเรียนรู้ ขั้นที่ 2 ร่วมสร้างและพัฒนา ขั้นที่ 3 ร่วมแก้ปัญหา ขั้นที่ 4 ร่วมประเมินผล ผลการใช้รูปแบบพบว่าบรรลุเป้าหมายทุกขั้นตอน พฤติกรรมการสอนของ ครูเปลี่ยนแปลงจากเดิม ปรับวิธีการเรียน เปลี่ยนวิธีการสอน เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากขึ้น มีความ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

ยุพดี โสทธิพันธ์ และคณะ (2549, น. 49-52) ได้ศึกษากระบวนการความร่วมมือในการ ปฏิบัติงานระหว่างบุคลากรทีมสุขภาพในการบริการผู้ป่วยผ่าตัดโรงพยาบาลทั่วไปภาคใต้ ผลวิจัย สรุปความร่วมมือในการปฏิบัติการถือว่าเป็นความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทั้งหมดตลอดกระบวนการ ตั้งแต่ร่วมคิดและร่วมปฏิบัติ ความร่วมมือในทางความคิด เช่นความมุ่งมั่น ความพร้อมและการ ได้รับความสนับสนุนจากผู้นำ ส่วนความร่วมมือในการปฏิบัติสามารถสังเกตได้จากการร่วมกำหนด นโยบายและเป้าหมายที่ชัดเจน กำหนดกลไกหรือแผนปฏิบัติการที่เชื่อมโยงและต่อเนื่อง เตรียม ความพร้อมเพื่อสร้างความร่วมมือที่ดีระหว่างบุคลากร ตั้งแต่เริ่มปฏิบัติงาน ทำความเข้าใจบทบาท หน้าที่ของตนและสามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ จัดทรัพยากร เครื่องมือ อุปกรณ์ต่างๆ ที่จำเป็นเพียงพอ มีการพัฒนาบุคลากรและสร้างความสัมพันธ์ ร่วมทั้งการจัดการ ปัญหา อุปสรรคที่ขัดขวางการพัฒนาความร่วมมือ ในส่วนของบุคลากรก็ต้องมีการพัฒนาตนเองใน ด้านต่างๆ ให้สามารถปฏิบัติงานร่วมกับทีมอย่างมีคุณภาพ มีมาตรฐานขอบเขตวิชาชีพ อันเป็นพลัง ขับเคลื่อนองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งสรุปได้ว่า ความร่วมมือที่ดีในการ ปฏิบัติงาน เป็นกระบวนการที่ไม่หยุดนิ่ง มีองค์ประกอบ 5 ประการคือ 1) การมีผู้นำที่สนับสนุนให้ เกิดความร่วมมือ 2) การเตรียมความพร้อมเพื่อสร้างความร่วมมือ 3) การจัดให้มีทรัพยากรและ

บุคลากรที่เพียงพอ 4) การสร้างความมุ่งมั่นที่จะร่วมมือกัน 5) การกำหนดความสัมพันธ์และขั้นตอน เพื่อสร้างความร่วมมือ

ตรีทศ เหล่าศิริหงส์ทอง และคณะ (2551, น. 32-47) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยกับภาคอุตสาหกรรมในการพัฒนานวัตกรรม มีวัตถุประสงค์เพื่อระบุปัจจัยที่ช่วยเพิ่มโอกาสความสำเร็จในโครงการร่วมมือวิจัยและพัฒนาระหว่างมหาวิทยาลัยและภาคอุตสาหกรรมวิธีการศึกษาโดยการวิเคราะห์และเปรียบเทียบระหว่างประเทศต่างๆ ที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินโครงการความร่วมมือระหว่างภาคการศึกษาและภาคอุตสาหกรรม ผลการวิจัยพบว่า ระดับความเข้าใจเป็นปัจจัยสำคัญต่อพฤติกรรมของผู้เข้าร่วมโครงการ รูปแบบของโครงการต้องคำนึงถึงปัจจัยที่สามารถรักษาผลประโยชน์ร่วมกันในการบรรลุเป้าหมายของภาคอุตสาหกรรมอย่างเหมาะสม การนำศักยภาพของมหาวิทยาลัยและภาคอุตสาหกรรมมาเชื่อมโยงกันจะทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทั้งสองฝ่าย ทั้งนี้ต้องอาศัยนโยบายของรัฐบาลในการช่วยขับเคลื่อนและอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ

Young (2003, pp. 111- 133) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ความยั่งยืนของการดำเนินความร่วมมือระหว่างองค์กร โดยมุ่งที่ผลลัพธ์ของการให้และรับระหว่างสมาชิก ทั้งในมหาวิทยาลัยและบริษัท/ภาคอุตสาหกรรมการศึกษาวิจัยนี้สำรวจในปี ค.ศ. 1997 โดยการจัดสัมมนา 2 กลุ่ม สำหรับคณาจารย์มหาวิทยาลัย และผู้จัดการในบริษัท/อุตสาหกรรมด้านเทคโนโลยี ผลการวิจัยพบว่า สิ่งที่ทำให้การดำเนินความร่วมมือระหว่างองค์กรเกิดความยั่งยืน คือ ผู้มีส่วนร่วมในความร่วมมือจะต้องได้รับผลประโยชน์ทั้งสองฝ่ายทั้งผู้ที่คาดหวังและผู้รับผลประโยชน์

Saez and Aribas (2002, pp. 321 – 341) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ลักษณะการดำเนินความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยและศูนย์วิจัยต่างๆ โดยศึกษาลักษณะความร่วมมือด้านการวิจัยจากบริษัทต่างๆในประเทศสเปน 747 แห่ง และศึกษาประเภทของโครงการความร่วมมือด้านการวิจัยและพัฒนา เพื่อการพัฒนานวัตกรรมร่วมกัน ในระหว่างปี ค.ศ. 1994 – 1996 ผลการวิจัยพบว่า โดยผลของความร่วมมือระหว่างองค์กรที่มีความแตกต่างกันนั้น บริษัทต่างๆ จะมีข้อตกลงที่เป็นทางการ ในการดำเนินความร่วมมือด้านการวิจัยที่แตกต่างกันแต่ละกลุ่มองค์กร เช่น กลุ่มคู่แข่ง กลุ่มผู้ส่งสินค้า กลุ่มลูกค้า หรือกลุ่มศูนย์วิจัยต่างๆ โดยมีการกำหนดเป้าหมายของความสำเร็จที่แตกต่างกัน

วิจิตร ศรีสอ้าน (2520, น. 1-3) ความร่วมมือด้านการศึกษาของอาเซียน โครงการวิจัยนี้จัดทำขึ้นเพื่อประเมินเหตุผลและความจำเป็นในการที่จะต้องมีความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน สำรวจข้อมูลและข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการทางการศึกษาที่มีอันดับความสำคัญสูง ในสมาชิกประเทศอาเซียน เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการกำหนดโครงการและ

กิจกรรมขั้นต้นสำหรับความร่วมมือด้านการศึกษาต่อไปในอนาคต ประมวลความคิดเห็นของผู้บริหารระดับสูงในสมาชิกประเทศอาเซียนเกี่ยวกับกลไกการประสานงานเพื่อการดำเนินการกิจกรรมความร่วมมือด้านการศึกษา พิจารณาหาแนวทางการดำเนินงานที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทยในการที่จะต้องมีส่วนร่วมในกิจกรรมความร่วมมือด้านการศึกษาของอาเซียน

การวิจัยพบว่าสมาชิกประเทศอาเซียนทุกประเทศเห็นความจำเป็นและยินดีที่จะร่วมมือซึ่งกันและกันทางด้านการศึกษาอย่างเต็มที่ ความร่วมมือด้านการศึกษา ควรยึดหลัก 4 ประการ คือ 1) กิจกรรมความร่วมมือด้านการศึกษา เน้นการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับการพัฒนาประเทศ 2) โครงการความร่วมมือด้านการศึกษา จะมุ่งการเสริมสร้างความสามารถของประเทศสมาชิกให้สามารถพึ่งตนเองได้ โดยการแลกเปลี่ยนและร่วมใช้ทรัพยากรและความชำนาญการระหว่างประเทศสมาชิกเป็นสำคัญ จะไม่จัดตั้งองค์กรระดับภูมิภาคขึ้นมาใหม่ 3) กิจกรรมความร่วมมือจะไม่ซ้ำซ้อนกับกิจกรรมขององค์กรที่มีอยู่แล้วในภูมิภาคนี้ แต่จะเป็นกิจกรรมเสริมรวมทั้งมุ่งใช้กิจกรรมและทรัพยากรขององค์กรระดับภูมิภาคที่มีอยู่แล้วให้ได้ประโยชน์สูงสุด 4) ปัญหาการศึกษาเกี่ยวข้องกับด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรม วิธีการแก้ปัญหาจะเป็นแบบพหุวิทยาการ ปัญหาและความต้องการศึกษาที่มีอันดับความสำคัญสูง ประกอบด้วย การพัฒนากำลังคน การฝึกหัดครู ระบบการศึกษาและการศึกษาพิเศษ โครงการขั้นต้นที่ควรได้รับการพิจารณาสนองตอบ ได้แก่ การศึกษาเกี่ยวกับแรงงานของเยาวชน การปฏิรูปการฝึกหัดครู การพัฒนาระบบสารสนเทศ ส่วนกิจกรรมความร่วมมือด้านการศึกษา ควรจะประกอบด้วย 1) การแลกเปลี่ยนข่าวสารด้านการศึกษา 2) การแลกเปลี่ยนบุคลากร 3) การวิจัยร่วมและ 4) การประชุมสัมมนาและการฝึกอบรม

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2549, น.95-96) ได้ศึกษาบทบาทความร่วมมือด้านวิชาการในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประเทศไทยมีความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศในโครงการและกิจกรรมต่างๆ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน การพัฒนาสื่อการเรียนการสอน บุคลากร นักเรียน ระบบการบริหารจัดการ และการแลกเปลี่ยนครู บุคลากรนักเรียน และระบบการบริหารจัดการ ระหว่างโรงเรียนในประเทศไทยและโรงเรียนที่เป็นสมาชิกขององค์กรระหว่างประเทศต่างๆ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ทางการศึกษา พร้อมทั้งส่งเสริมความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดี โครงการหรือกิจกรรมที่เป็นความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับองค์กรระหว่างประเทศที่สำคัญๆ ได้แก่ โครงการ โรงเรียนเพื่อนเด็กเป็นโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจาก UNICEF เพื่อสร้างสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพโดยให้นักเรียนเข้ามีส่วนร่วม โครงการเครือข่ายโรงเรียนพี่โรงเรียนน้องภายใต้กลุ่มประเทศ APEC โครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาของ ASEAN และโครงการพัฒนาโรงเรียนในชุมชนบทของ SEAMEO

เป็นโครงการที่พัฒนาครูผู้สอนในโรงเรียนแถบชนบทในด้านการสอนวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

นอกจากนี้ประเทศไทยยังได้เสนอแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในเรื่องที่สำคัญ 4 ประการ ได้แก่ การใช้ IT เพื่อการศึกษาการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนในชนบท ห่วงไกลการพัฒนาเรื่องการสอนภาษาและการพัฒนาอาชีพศึกษา และข้อเสนอแนะ ดังนี้ 1) องค์การระหว่างประเทศมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาของประเทศต่างๆ การที่ประเทศไทยได้เข้าไปเป็นสมาชิกและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกับองค์การระหว่างประเทศ นับเป็นผลดีต่อภาพลักษณ์ของประเทศไทยในเวทีองค์การระหว่างประเทศ ประเทศไทยจึงควรส่งเสริมความร่วมมือขององค์การระหว่างประเทศทั้งในระดับภูมิภาคและระดับสากลให้มากขึ้น 2) ในสภาวะโลกาภิวัตน์ที่สังคมโลกได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกๆ ด้าน ทั้งประชากร เศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษา เทคโนโลยี นำไปสู่การจัดระเบียบโลกใหม่ (New world Order) มีการรวมตัวกันเป็นเครือข่ายเพื่อสร้างความแข็งแกร่งระหว่างประเทศสมาชิก ในอนาคต การศึกษามีความเป็นสากล (International Education) มากขึ้น และจะมีการเคลื่อนย้ายถ่ายโอน (Mobility) นักศึกษาทั่วโลกมากขึ้น ดังนั้นประเทศไทยจึงจำเป็นต้องพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาระหว่างประเทศ องค์การระหว่างประเทศ และความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างประเทศเพื่อนำข้อมูลองค์ความรู้มาใช้ในการวางแผนยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่างประเทศ 3) ในปัจจุบันประเทศต่างๆ ได้พยายามมีบทบาทในเวทีองค์การระหว่างประเทศมากขึ้น โดยผลักดันให้มีการรวมตัวเพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศระดับภูมิภาค ประเทศไทยจึงควรมีบทบาทในเวทีองค์การระหว่างประเทศให้มากขึ้นในระดับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ASEAN โดยไทยควรมีบทบาทในการเป็นผู้นำผลักดันการยกระดับความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างประเทศสมาชิก ในการส่งเสริมให้ประชาชนทุกคนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพและนำ ASEAN สู่อุตสาหกรรมความรู้และประชาคมผู้นำในการสร้างองค์ความรู้บนฐานของการวิจัยและพัฒนาที่เหมาะสมกับอัตลักษณ์ของประเทศสมาชิก 4) การพัฒนาการศึกษาเพื่อให้ไทยให้เป็นศูนย์กลางของภูมิภาค ประเทศไทยจึงควรเสริมสร้างความร่วมมือกับองค์การระหว่างประเทศด้านการศึกษา เพื่อพัฒนาระบบการศึกษาไทยให้เข้มแข็ง และมีขีดความสามารถในการแข่งขันมากขึ้น เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของประเทศเพื่อนบ้านและภูมิภาค 5) ประเทศไทยควรส่งเสริมสนับสนุนให้คนไทยเข้าไปเป็นผู้บริหารขององค์การระหว่างประเทศมากขึ้น ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรด้านการศึกษาระหว่างประเทศ ผลักดันให้องค์กร/สถาบันการศึกษาของไทยที่มีศักยภาพและความโดดเด่นเฉพาะด้านเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเป็นศูนย์กลางการศึกษาของภูมิภาคในอนาคต

ราตรี สীগาม (2555, น. 92-93) ได้ศึกษาการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ ผลวิจัยพบว่า การดำเนินงานการเตรียมความพร้อมด้านนโยบายของผู้บริหารและด้านการจัดการเรียนรู้ระดับปฏิบัติการอยู่ในระดับปานกลาง แต่มีบางด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์กว้างไกล เล็งเห็นความสำคัญ กระตือรือร้นในการเตรียมความพร้อมของโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน ครู บุคลากรเห็นความสำคัญเข้ารับการอบรม ประชุมสัมมนา มีการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่ วางแผนและออกแบบการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียน ตลอดจนใช้สื่อ เทคโนโลยี นวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ส่วนแนวทางในการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ให้มีความสำคัญในการจัดครูและบุคลากรในโรงเรียนเข้ารับการอบรม ประชุมสัมมนา ตลอดจนศึกษาดูงาน โรงเรียนต้นแบบที่ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนอาเซียนศึกษา ให้มีโรงเรียนต้นแบบเป็นโรงเรียนแกนนำเพื่อจัดการความรู้เรื่องอาเซียนและเผยแพร่ให้กับโรงเรียนในเครือข่ายได้เรียนรู้เป็นแนวทาง รวมทั้งจัดหลักสูตรอาเซียนบูรณาการในบางรายวิชา เช่น สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและภาษาต่างประเทศ และสุดท้ายควรจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางหรือแทรกเพื่อให้เกิดความคุ้นเคย และสนับสนุนให้นักเรียนผลิตสื่อ เพื่อเผยแพร่ให้กับคณะครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนได้รับทราบ

จากแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น บ่งชี้ให้เห็นว่ากระบวนการเรียนการสอนในสภาพสังคมปัจจุบันไม่เฉพาะเพียงส่งผลให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาเท่านั้น แต่ยังต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถศึกษาต่อ ประกอบอาชีพ และดำรงชีวิตในประชาคมอาเซียนได้อย่างมีความสุขอีกด้วย กระทรวงศึกษาธิการจึงขับเคลื่อนนโยบายมาตรการและข้อตกลงที่จำเป็นในการเสริมสร้างความเข้มแข็งต่อบทบาทของการศึกษาเรื่องการสร้างประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ได้ 3 ประการคือ 1) บทบาทของภาคการศึกษาในเสาการเมืองและความมั่นคง ผ่านหลักสูตรอาเซียนในโรงเรียน 2) บทบาทของภาคการศึกษาในเสาเศรษฐกิจ โดยมุ่งสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้สามารถแข่งขันได้ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลกด้วยมาตรฐานทั้งด้านการศึกษาและวิชาชีพ และ 3) บทบาทของภาคการศึกษาในเสาสังคมและวัฒนธรรม มุ่งเน้นการตระหนักรู้ เกี่ยวกับอาเซียนและกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

จากการศึกษาสภาพปัญหาหรืออุปสรรคในเชิงปฏิบัติของหน่วยงานทางการศึกษาของไทย และความร่วมมือทางการศึกษากับประเทศต่างๆ ในกลุ่มประชาคมอาเซียนดังกล่าว ก่อให้เกิดเป็นยุทธศาสตร์และนโยบายเชิงรุก แนวทางและมาตรการนำสู่การปฏิบัติที่ผ่านการคิด

อย่างรอบคอบ เพื่อเตรียมความพร้อมด้านการศึกษาของประเทศไทยก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งสามารถสรุปเป็นประเด็นที่สำคัญได้ดังนี้

1. ด้านนโยบาย สถานศึกษาจำเป็นต้องเร่งพัฒนาองค์กรให้มีคุณภาพมีความพร้อมเชิงรุกเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และสร้างความร่วมมือทางด้านการศึกษากับ โรงเรียนในต่างประเทศ ส่งเสริมการกำหนดเป้าหมายการผลิตและพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานทั้งในและต่างประเทศ ส่งเสริมสถานศึกษาที่มีความพร้อมลงนามข้อตกลงความร่วมมือด้านการศึกษากับ โรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนเพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2. ด้านหลักสูตร กำหนดให้มีการปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาทุกระดับ มีกรอบมาตรฐานการศึกษาที่ชัดเจนทั้งเชิงวิชาการ ทักษะการปฏิบัติ ทักษะวิชาชีพ ตามบริบทการจัดการศึกษาที่เกี่ยวข้องรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลก ทัดเทียมกับมาตรฐานสากลบนความเป็นท้องถิ่นและความเป็นไทย บูรณาการหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นอาเซียนศึกษา ภาษาอังกฤษ และภาษาประเทศเพื่อนบ้าน เทคโนโลยีสารสนเทศและพหุวัฒนธรรมในกลุ่มประเทศอาเซียน

3. ด้านครูผู้สอน สถานศึกษามีภาระเร่งด่วนในการปฏิรูประบบการผลิตครู กำหนดกรอบมาตรฐานในการพัฒนาครู ให้ทันต่อพัฒนาการใหม่ๆ ทัดเทียมกับนานาชาติ และสร้างครูอาเซียนที่มีจริยธรรมร่วมกัน เน้นการพัฒนาเทคนิคการสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักคิด แก้ปัญหา มีวิธีการดึงความสามารถและพัฒนาความสามารถของนักเรียนมาใช้ประโยชน์ในการเรียนและการปรับตัวให้ทันกับสังคมและสิ่งแวดล้อมได้

4. ด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์ทางการศึกษา สถานศึกษาควรส่งเสริมการจัดหาเทคโนโลยีที่มีความพร้อมสำหรับการทำงานของครูและบุคลากร เพียงพอสำหรับการจัดการเรียนการสอน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการติดต่อสื่อสารอย่างสร้างสรรค์และมีคุณภาพ พัฒนาระบบเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ศูนย์กลางรวบรวม จัดเก็บและเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตลอดเวลา

5. ด้านรูปแบบและวิธีการจัดการเรียนการสอน สถานศึกษาต้องเร่งปฏิรูปรูปแบบและการวิธีการจัดการเรียนการสอนให้มีลักษณะเป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต สามารถแก้ปัญหาทั้งในปัจจุบันและเผชิญสิ่งท้าทายในอนาคต เช่น การจัดโครงการและกิจกรรมเพื่อให้การศึกษาเป็นตัวขับเคลื่อนการสร้างประชาคมอาเซียน ส่งเสริมภาวะผู้นำเพื่อนำไปสู่การเชื่อมโยงเครือข่ายด้านการศึกษาและความหลากหลายทางวัฒนธรรม

6. ด้านผู้บริหารและบุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษาต้องแสวงหาวิธีการสร้างความเข้าใจให้แก่บุคลากรในสถานศึกษาให้มีความตระหนัก จิตสำนึก และการมีส่วนร่วมในการเป็นประชาคมอาเซียน และเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรทุกระดับและภาคส่วนเพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน

7. งบประมาณ สนับสนุนการจัดตั้งกองทุน หรือให้ทุนแก่นักเรียน ครู บุคลากรหรือหน่วยงานเพื่อใช้เป็นปัจจัยเกื้อหนุนในการพัฒนาบุคลากร อาคารสถานที่ จัดหาสื่อ วัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยีทางการศึกษา ทุน ฯลฯ

8. บรรยาการของสถานศึกษา กำหนดควีสัญทัศน์ในการยกระดับคุณภาพองค์กรให้มีมาตรฐานทัดเทียมสากล กำหนดตัวชี้วัดระดับความสำเร็จในการพัฒนาองค์กรและเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนพัฒนาสถานศึกษาเป็นโรงเรียนนาร่องและต้นแบบแหล่งเรียนรู้ ศูนย์อาเซียนศึกษาในรูปแบบต่างๆ ตลอดจนสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงการพัฒนาไปสู่ประชาคมอาเซียน

9. ผู้เรียน สถานศึกษาต้องเร่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายหลักที่สำคัญ ประกอบด้วยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ได้แก่ เชี่ยวชาญด้านภาษา เทคโนโลยี และทักษะในการทำงาน เพื่อรองรับการแข่งขันด้านแรงงานจากต่างชาติ มีความรู้ด้านวัฒนธรรม ภาษาอังกฤษ และภาษาเพื่อนบ้าน เพื่อนำไปสู่ ความเข้าใจและความสามารถในการค้า การสื่อสารแลกเปลี่ยน กับประชาชนประเทศอื่นๆ และมีความรู้ความเข้าใจ ตระหนักเห็นความสำคัญของการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและระดับขีดความสามารถและสมรรถนะของตนในทุกๆ ด้าน

ความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยและโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน จึงมีทิศทางในการดำเนินการที่สอดคล้องกัน มีความมุ่งมั่นและข้อผูกพันในการเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านการศึกษาซึ่งกันและกันทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ เพื่อให้เกิดประชาคมอาเซียนที่มีการเคลื่อนไหว ประชาคมที่มีความเชื่อมโยงกันและประชาคมของประชาชนอาเซียนและเพื่อประชาชนอาเซียน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาในการประสานความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ตามองค์ประกอบหลักที่สำคัญของการบริหารการจัดการศึกษาได้แก่

- 1) นโยบาย
- 2) หลักสูตร
- 3) ครูผู้สอน
- 4) สื่อและอุปกรณ์ ทางการศึกษา
- 5) รูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอน
- 6) ผู้บริหาร
- 7) งบประมาณ
- 8) บรรยาการของสถานศึกษา และ
- 9) ผู้เรียน

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนา รูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทย กับ โรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ

- 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาไทยในการดำเนินการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
- 2) เพื่อพัฒนา รูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed-Method) ระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยผู้วิจัยแบ่งการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

3.1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาไทยในการดำเนินการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยกับ โรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

เป็นการศึกษาสภาพและรูปแบบการจัดการศึกษา ตลอดจนการบริหารจัดการและสภาพปัญหาความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ผู้วิจัยใช้การวิจัยเชิงปริมาณเพื่อศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรในการวิจัยคือโรงเรียนมัธยมศึกษาในปีการศึกษา 2555 แบ่งออกตามสังกัดต่างๆ ดังนี้

1.1 ประชากร

- 1) โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในปีการศึกษา 2555 มีจำนวนทั้งสิ้น 2,372 โรงเรียน (ที่มา : สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย เข้าถึงใน http://secondary.obec.go.th/obec_scd/)

2) โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในปีการศึกษา 2555 มีจำนวนทั้งสิ้น 1,267 โรงเรียน(สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, 2555)

3) โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดองค์กรส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ในปีการศึกษา 2555 มีจำนวนทั้งสิ้น 332 โรงเรียน (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย, 2555)

4) โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ปีการศึกษา 2555 มีจำนวนทั้งสิ้น 25 โรงเรียน

5) โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2555 มีจำนวนทั้งสิ้น 106 โรงเรียน

6) โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ในปีการศึกษา 2555 มีจำนวนทั้งสิ้น 409 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้หลักการการคำนวณของ Yamane (บุญธรรม จิตต์อนันต์, 2540) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดย n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษา

e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง

ในวิจัยนี้กำหนดค่าความเชื่อถือของกลุ่มตัวอย่างที่ 95% (ความคลาดเคลื่อน e = 0.05) จากจำนวนประชากรทั้งหมดของโรงเรียนในแต่ละสังกัด ดังตาราง

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและจำนวนกลุ่มตัวอย่างของโรงเรียนมัธยมศึกษาในแต่ละสังกัด

โรงเรียนมัธยมศึกษาในแต่ละสังกัด	จำนวนประชากร (โรงเรียน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (โรงเรียน)	คิดเป็นร้อยละ
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน	2,372	193	52.58
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม การศึกษาเอกชน	1,267	103	28.09
สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วน ท้องถิ่น	332	27	7.36
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ อุดมศึกษา	25	2	0.55
สังกัดกรุงเทพมหานคร	106	9	2.35
สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	409	33	9.07
รวมทั้งสิ้น	4511	367	100

จากตารางที่ 3.1 จากจำนวนโรงเรียนในแต่ละสังกัดรวมทั้งสิ้น 4,511 โรงเรียน ขนาดกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้นจำนวน 367 โรงเรียน (ตารางสำเร็จของ Taro Yamane ที่ระดับความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$) ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยการแบ่งประชากรออกเป็น 6 กลุ่ม ได้แก่

1. โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
3. โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น
4. โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
5. โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร
6. โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

จากนั้นผู้วิจัยได้สุ่มตัวอย่างโรงเรียนโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย ตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละสังกัด แต่เนื่องจาก กลุ่มตัวอย่างของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษามีและกรุงเทพมหานคร มีจำนวนน้อย จึงได้ปรับกลุ่มตัวอย่าง เป็น 10 โรงเรียนทั้งสองสังกัด กลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้จึงรวมเป็น 376 โรงเรียน

1.3 การสุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้เขตพื้นที่การมัธยมศึกษาตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการกำหนดเขตพื้นที่การมัธยมศึกษา จำนวน 42 เขต เป็นเกณฑ์การแบ่งพื้นที่ของโรงเรียน และสุ่มตัวอย่างโรงเรียนมัธยมศึกษาในแต่ละสังกัดแบ่งตามขนาดของโรงเรียน แบ่งเป็น โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ โดยวิธีการสุ่มโดยใช้สัดส่วนในการสุ่มตัวอย่าง ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 376 โรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 193 โรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 103 โรงเรียน สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 27 โรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จำนวน 10 โรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 20 โรงเรียน และสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จำนวน 33 โรงเรียน ดังภาคผนวกที่ 5 หน้า 330-331

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม โดยมีรายละเอียดวิธีการสร้างเครื่องมือวิจัยดังนี้

แบบสอบถามที่ใช้เป็นแบบมาตรวัดการประเมิน (Rating Scale) โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินงานการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาและการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษากับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ในเรื่อง 1) นโยบาย 2) หลักสูตร 3) ครูผู้สอน 4) สื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษา 5) รูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอน 6) ผู้บริหารและบุคลากร 7) งบประมาณ 8) บรรยากาศของสถานศึกษา และ 9) ผู้เรียน

ตอนที่ 3 สภาพความต้องการของสถานศึกษาในการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศกลุ่มประชาคมอาเซียน

ตอนที่ 4 เป็นข้อคำถามปลายเปิด โดยสอบถามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อประโยชน์ในการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศกลุ่มประชาคมอาเซียน การสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือดังนี้

2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการศึกษา และองค์ประกอบการจัดการศึกษาเพื่อเป็นกรอบในการสร้างเครื่องมือ

2.2 นำเครื่องมือที่สร้างแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความเหมาะสม จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องหรือหาค่า IOC (Index of item – objective congruence) ซึ่งเกณฑ์ของค่า IOC ที่ใช้ได้คือค่าตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป

2.1.3 นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงจากคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำไปทดลองเพื่อหาคุณภาพ นำเครื่องมือไปทดลองกับกลุ่มที่มีใช้กลุ่มตัวอย่างแต่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบการใช้ภาษา ประเด็นการตอบคำถาม โดยการคำนวณค่าความเชื่อมั่น (reliability โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) นำเครื่องมือมาปรับปรุงแก้ไขและให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ แล้วนำไปจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ พร้อมนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัย ช่วยแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง และการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ตามโรงเรียนในจังหวัดต่างๆ ในภูมิภาคที่กำหนด

3.2 นำแบบสอบถามที่ผู้ช่วยผู้วิจัยเก็บรวบรวมได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล ก่อนนำข้อมูลไปวิเคราะห์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนต้นที่ 1 วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่และร้อยละ

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนต้นที่ 2 – 4 โดยลักษณะของแบบวัดเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Likert scale type) ลักษณะข้อคำถามเป็นปลายปิด มีวิธีการให้คะแนนดังนี้ คือ

มาตรวัด	ข้อคำถามนัยบวก	ข้อคำถามนัยลบ
มากที่สุด	5	1
มาก	4	2
ปานกลาง	3	3
น้อย	2	4
น้อยที่สุด	1	5

โดยได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลผล ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
4.51-5.00	มากที่สุด
3.51-4.50	มาก
2.51-3.50	ปานกลาง
1.51-2.50	น้อย

1.00-1.50

น้อยที่สุด

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนต้นที่ 4 เป็นข้อคำถามแบบปลายเปิด ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน โดยการวิเคราะห์ความถี่และวิเคราะห์เนื้อหา

5. สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความแตกต่างด้านการเตรียมความพร้อมด้านความร่วมมือของสถานศึกษาเพื่อการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในแต่ละสังกัด

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษารูปแบบการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่มีผลงานการสร้างความร่วมมือกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน (โดยอาจมีการสร้างข้อตกลงความร่วมมือหรือไม่ก็ตาม)

เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเชิงลึก (Indept-Study) กับโรงเรียนที่มีผลงานและได้รับการยกย่องว่าเป็นโรงเรียนต้นแบบด้านการสร้างความร่วมมือกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน ผู้วิจัยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพในการศึกษารูปแบบการจัดการศึกษา สภาพการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคและปัจจัยเงื่อนไขแห่งความสำเร็จในการจัดการศึกษา โดยดำเนินการดังนี้

1. การคัดเลือกตัวอย่าง ในการคัดเลือกตัวอย่างผู้วิจัยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เป็นผู้คัดเลือกตัวอย่างโรงเรียน จำนวน 4 แห่ง โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญและสถานศึกษาดังนี้

1.1 การคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ

1.1.1 ผู้จัดทำนโยบายหรือนักวิชาการทางการศึกษาที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดทำนโยบาย ยุทธศาสตร์การศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีผลงานทางด้านวิชาการหรืองานวิจัยเป็นที่ยอมรับในระดับประเทศ

1.1.2 เป็นผู้บริหารในระดับเขตพื้นที่การศึกษาที่มีผลงานด้านวิชาการเป็นที่ยอมรับ

1.1.3 เป็นผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีผลงานทางวิชาการเป็นที่ยอมรับและมีวิทยฐานะในระดับเชี่ยวชาญขึ้นไป

1.2 การคัดเลือกสถานศึกษา ในการคัดเลือกสถานศึกษาเพื่อทำการวิจัยเชิงลึกมีการดำเนินการดังนี้

1.2.1 เกณฑ์ในการคัดเลือกสถานศึกษา สถานศึกษาที่จะได้รับการคัดเลือกจะต้องอยู่ในเกณฑ์ดังนี้

1) เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ และโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครและองค์กรส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

2) เป็นโรงเรียนที่มีผลงานและได้รับยกย่องว่าเป็นโรงเรียนต้นแบบด้านการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษา กับโรงเรียนในประเทศกลุ่มประชาคมอาเซียน โดยอาจจะมีการสร้างข้อตกลงความร่วมมือ หรือ MOU หรือไม่ก็ตาม

1.2.2 ผู้วิจัยคัดเลือกสถานศึกษาสังกัดละ 3 แห่ง ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาคัดเลือก เพื่อให้ความเห็นก่อนที่จะศึกษาต่อไป

2. วิธีการศึกษา

2.1 การเข้าถึงพื้นที่วิจัย ผู้วิจัยทำการประสานงาน โดยการนำหนังสืออนุญาตทำการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย ติดต่อประสานงานกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อชี้แจง และขอความร่วมมือในการดำเนินการวิจัย นอกจากนั้นผู้วิจัยทำการลงพื้นที่เพื่อศึกษาสภาพจริงของโรงเรียนและชุมชน การวิเคราะห์การดำเนินงานฝ่ายต่างๆ ของ โรงเรียนตามกรอบของการวิจัย การพบปะกับบุคคลในกลุ่มต่างๆ เพื่อทำความคุ้นเคย ทำให้เกิดความไว้วางใจและการยอมรับและเต็มใจที่จะให้ความร่วมมือในการทำวิจัย

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.2.1 บันทึกภาคสนามของผู้วิจัย (Field Note) ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้บันทึกเกี่ยวกับรายละเอียดที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ กิจกรรมต่างๆ ที่สังเกต และสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องในขณะที่ทำการศึกษา โดยใช้แบบบันทึกเหตุการณ์ประจำวัน ตามกรอบในการสังเกตของ Lofland (1971 อ้างถึงในนิสา ชูโต, 2540) โดยมีส่วนประกอบสำคัญในการบันทึกแบ่งออกเป็น วันที่ เหตุการณ์ การวิเคราะห์ และหมายเหตุ

2.2.2 แบบสัมภาษณ์ ใช้สัมภาษณ์ผู้บริหารหรือผู้รับผิดชอบงานด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

การสร้างแบบสัมภาษณ์ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1) ผู้วิจัยศึกษาเอกสารเกี่ยวกับนโยบาย ยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการดำเนินงานเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา เพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เพื่อร่างแนวคำถามประกอบการสัมภาษณ์ โดยประกอบด้วยคำถามนำและคำถามรอง เพื่อเป็นแนวทางในการตอบของผู้ให้สัมภาษณ์

2) นำร่างแบบสอบถามนำเสนอขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา และใช้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านตรวจสอบเนื้อหาและความเหมาะสมของคำถามนำ และคำถามรอง นำมาปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ก่อนนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

แบบสัมภาษณ์ ใช้เพื่อสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักในโรงเรียนที่เป็นกรณีศึกษา เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างาน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ตัวแทนครู นักเรียนและผู้ปกครอง รวมทั้งบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยครั้งนี้มีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

2.3.1 การศึกษาเอกสาร ทั้งเอกสารชั้นต้น (Primary source) และเอกสารชั้นรอง (Secondary source) เอกสารที่เกี่ยวกับธรรมเนียม แผนพัฒนาสถานศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี บันทึกข้อตกลงความร่วมมือด้านการศึกษา รวมทั้งเอกสารร่องรอยการปฏิบัติงานอื่นๆ

2.3.2 การสังเกต (Observation) ผู้วิจัยใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant observation) โดยการร่วมกิจกรรมของโรงเรียน และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-participant observation) โดยผู้วิจัยอาศัยกรอบในการสังเกตของ Lofland (1971 อ้างถึงใน นิสิต ชูโต, 2540) การสังเกตใน 6 ประเด็น คือ 1) การกระทำ (Acts) 2) กิจกรรม (Activities) 3) ความหมาย (Meanings) 4) การมีส่วนร่วม (Participation) 5) ความสัมพันธ์ (Relationship) และ 6) สถานที่ (Settings)

2.3.3 การสัมภาษณ์ (Interview) ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากบุคคลหลายกลุ่มและต่างสถานภาพกัน มีการสัมภาษณ์ตามแนวการสัมภาษณ์ที่กำหนดไว้ ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth interview) และวิธีการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (Informal Interview) โดยมีวิธีการดังนี้

1) การสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ (Formal Interview) โดยนัดแนะ วัน เวลาและสถานที่ ก่อน ใช้การสัมภาษณ์ตามแนวคำถามที่กำหนดในกรอบของการวิจัย โดยสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) รายละเอียดครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการ สัมภาษณ์ในประเด็นกว้างๆ ใช้การตะล่อมกล่อมเกลาเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สำคัญ

2) การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (Informal Interview) โดยสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยพบปะเป็นการส่วนตัว สัมภาษณ์ครั้งละหลายๆ คนและการสัมภาษณ์แบบกลุ่ม (Group interview) กับกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น กลุ่มเด็กนักเรียนในโรงเรียน คณะครู เป็นต้น

2.3.4 การสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นอย่างจริงจังและสร้างสรรค์ เพื่อศึกษาความคิดเห็น ประสพการณ์ และ

ความรู้สึกของผู้เข้าร่วมสนทนาในประเด็นต่างๆ ที่ได้กำหนดไว้แล้ว โดย เช่นกระบวนการวางแผนการสร้างความร่วมมือในการพัฒนาการศึกษากับโรงเรียนในต่างประเทศ

3. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งจากการวิเคราะห์เอกสาร การสังเกต การสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม มาทำการลดทอนข้อมูล ตรวจสอบข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล โดยที่กระบวนการทั้งสามนี้จะกระทำไปพร้อมๆ กับการเก็บรวบรวมข้อมูลในแต่ละครั้ง

3.1 การลดทอนขนาดและปริมาณข้อมูล (Data reduction) เป็นการเลือกเฟ้นและหาจุดที่น่าสนใจ ที่จะทำให้เข้าใจง่าย สรุปย่อและปรับข้อมูลดิบที่เก็บมาจากภาคสนาม ภายหลังจากเสร็จสิ้นการบันทึกข้อมูลภาคสนามในแต่ละวัน ผู้วิจัยจะกลับมาทบทวนข้อมูลที่บันทึกได้ และทำการสรุปและจำแนกข้อมูลตามประเด็นต่างๆ ที่กำหนดไว้ในกรอบของการวิจัย เพื่อง่ายต่อการสืบค้นและทำการลดทอนข้อมูลที่ซ้ำๆ กันลงและกำจัดข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้องและไม่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยออกไป รวมทั้งการรวมข้อเสน่ออื่นๆ ของผู้ให้ข้อมูลหลักที่เป็นประโยชน์ต่อการนำเสนอข้อมูลไว้อีกส่วนหนึ่ง

3.2 การตรวจสอบข้อมูล (Data audition) ผู้วิจัยใช้วิธีการตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation) เพื่อให้ผลการวิจัยนั้นมีความถูกต้องและน่าเชื่อถือ (Valid and Reliable) การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล เป็นการตรวจสอบข้อมูลด้านเวลา สถานที่ และกลุ่มบุคคลที่ให้ข้อมูลต่างกัน และได้ข้อมูลที่ตรงกัน และการตรวจสอบสามเส้าด้วยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลหลายๆ วิธี ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยการศึกษาเอกสาร สังเกต สัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการจำแนกประเภท (Typological analysis) การเปรียบเทียบข้อมูล (Comparison) และการสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Analytic Induction)

3.2 พัฒนารูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

เป็นการวิจัยใน ขั้นตอนที่ 3 การสร้างรูปแบบความร่วมมือทางด้านการศึกษา

1. การยกกร่างรูปแบบความร่วมมือทางด้านการศึกษาของ โรงเรียนในประเทศกลุ่มประชาคมอาเซียน

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยในขั้นตอนที่ 1 มาสรุปประเด็นในภาพความสำเร็จและปัญหา อุปสรรค เพื่อยกกร่างรูปแบบความร่วมมือทางด้านการศึกษาของโรงเรียนในประเทศกลุ่ม

ประชาคมอาเซียน รูปแบบที่นำเสนอครอบคลุมองค์ประกอบของการจัดการศึกษา 9 ด้าน คือ 1)นโยบาย 2) หลักสูตร 3) ครูผู้สอน 4)สื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษา 5) รูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอน 6) ผู้บริหารและบุคลากร 7) งบประมาณ 8) บรรยากาศของสถานศึกษา และ 9) ผู้เรียน โดยผู้วิจัยใช้การสังเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาสภาพการดำเนินงานการเตรียมความพร้อม การสร้างความร่วมมือ และสภาพและความต้องการของสถานศึกษาในการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษา และวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคาม (SWOT analysis) ของกระบวนการสร้างความร่วมมือทางการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน ในบริบทของประเทศไทย กับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน แล้วกร่างรูปแบบเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบในขั้นตอนต่อไป

2. การนำเสนอรูปแบบความร่วมมือทางการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน

ผู้วิจัยนำ (ร่าง) รูปแบบความร่วมมือทางการศึกษาของโรงเรียนในประเทศกลุ่มประชาคมอาเซียน มาตรวจสอบกับผู้เกี่ยวข้อง โดยมีขั้นตอนดังนี้

2.1 การตรวจสอบร่างยุทธศาสตร์ โดยนำ (ร่าง) รูปแบบความร่วมมือทางการศึกษาของโรงเรียนในประเทศกลุ่มประชาคมอาเซียน มาเสนอต่อที่ประชุมระดมความคิด (brainstorming) ของผู้ที่เกี่ยวข้องจำนวน 10 - 15 คน โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้เข้าร่วมประชุม ดังนี้

2.1.1 เป็นนักวิชาการอิสระ โดยมีผลงานวิชาการเกี่ยวกับการศึกษา หรือ ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นที่ยอมรับในระดับประเทศ

2.1.2 ผู้จัดทำนโยบายหรือนักวิชาการทางการศึกษาที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดทำนโยบาย ยุทธศาสตร์การศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีผลงานทางด้านวิชาการ หรืองานวิจัยเป็นที่ยอมรับในระดับประเทศ หรือเคยดำรงตำแหน่งหรือกำลังดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหารระดับสูงในสาขาที่เกี่ยวข้อง

2.1.3 ผู้จัดทำนโยบายหรือนักวิชาการทางการศึกษาที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดทำนโยบาย ยุทธศาสตร์การศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.1.4 อาจารย์สอนในระดับอุดมศึกษา โดยมีผลงานทางด้านวิชาการทางการศึกษาเป็นที่ยอมรับ หรือเคยดำรงตำแหน่งหรือกำลังดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหารระดับสูงในสาขาที่เกี่ยวข้อง

2.1.5 ผู้จัดทำนโยบายที่เกี่ยวข้องทางด้านการศึกษาในกระทรวงต่างประเทศ โดยมีผลงานทางด้านวิชาการเป็นที่ยอมรับ หรือเคยดำรงตำแหน่งหรือกำลังดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหารระดับสูงในสาขาที่เกี่ยวข้อง

2.1.6 ผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในระดับเขตพื้นที่การศึกษาที่มีผลงานทางวิชาการเป็นที่ยอมรับ

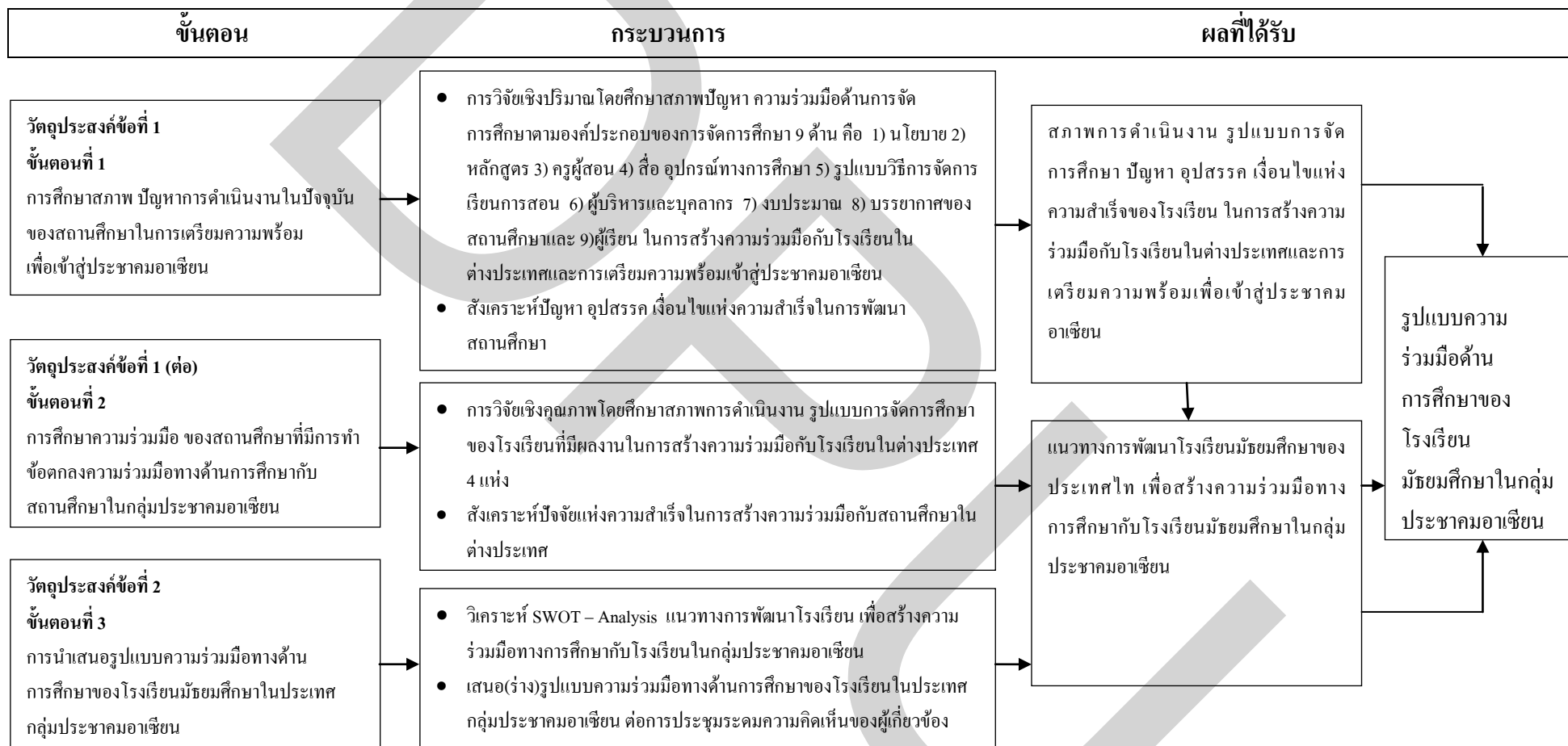
2.1.7 ผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา และมีผลงานเป็นที่ยอมรับ โดยจบการศึกษาในระดับปริญญาเอกหรือมีวิทยฐานะเชี่ยวชาญขึ้นไป

2.1.8 คณะกรรมการสถานศึกษาในระดับมัธยมศึกษาและมีผลงานทางวิชาการเป็นที่ยอมรับ

2.1.9 ผู้ปกครองนักเรียนในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา และมีผลงานทางวิชาการเป็นที่ยอมรับ

2.2 การนำเสนอรูปแบบ ผู้วิจัยนำความคิดเห็นที่ได้จากประชุมระดมความคิดมาสรุปเพื่อจำแนกความคิดเห็นที่ผู้เข้าร่วมการประชุมมากกว่าครึ่งหนึ่งมีความเห็นพ้องต้องกัน แล้วนำความคิดเห็นดังกล่าวมาปรับปรุงและพัฒนาเป็นรูปแบบความร่วมมือทางด้านการศึกษาของโรงเรียนในประเทศกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อไป

สรุปขั้นตอนวิธีการดำเนินการวิจัยดังในแผนภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 3.1 แสดงขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 5 ตอน คือ

4.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาการดำเนินงานการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาและการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

4.2 ผลการศึกษากรณียศึกษา สภาพปัจจุบัน ปัญหาความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยในการดำเนินการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จากการศึกษาเชิงลึก การศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์ และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม

4.3 ผลจากการสังเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ความเห็นและข้อเสนอแนะจากข้อมูลปลายเปิด และข้อมูลเชิงคุณภาพจากการศึกษาเชิงลึก เพื่อประโยชน์ในการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศกลุ่มประชาคมอาเซียน

4.4 สรุปและสังเคราะห์รูปแบบการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

4.5 ผลการประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อรูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

มีรายละเอียด ดังนี้

4.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาการดำเนินงานการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาและการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาการดำเนินงานการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาและการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน พบสภาพการดำเนินงานการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาและการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน (ดังปรากฏในภาคผนวกที่ 7 หน้าที (274-336) ดังนี้

4.1.1 นโยบาย

โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามทุกสังกัดมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกรายการ (ค่าเฉลี่ย = 3.91 SD = 0.71) พิจารณาเรียงตามลำดับการปฏิบัติ ดังนี้ โรงเรียนใช้การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา องค์กรหลักของโรงเรียนในการกำหนดนโยบายและขับเคลื่อนการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (ค่าเฉลี่ย = 4.07 SD = 0.73) โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายความร่วมมือในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาในด้านต่างๆ เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน (ค่าเฉลี่ย = 3.99 SD = 0.71) และน้อยที่สุดในระดับมาก คือ โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือในการกำหนดนโยบายกับ โรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน (ค่าเฉลี่ย = 3.68 SD = 0.78)

เมื่อพิจารณาแยกตามสังกัดพบว่า รายการปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ โรงเรียนใช้การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา องค์กรหลักของโรงเรียนในการกำหนดนโยบายและขับเคลื่อนการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (ค่าเฉลี่ย = 4.42 SD = 0.74) โรงเรียนมีการใช้นโยบายความร่วมมือด้านการศึกษาเป็นกรอบกำหนดแผนงานในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาในด้านต่างๆ สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (ค่าเฉลี่ย = 4.13 SD = 0.65) โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายความร่วมมือในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาในด้านต่างๆ เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ค่าเฉลี่ย = 4.09 SD = 0.66) ส่วน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษามีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลางทุกรายการ (ค่าเฉลี่ย = 2.89 SD = 0.93) และระดับปฏิบัติค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด พบว่าโรงเรียนมีการประสานและร่วมมือในการกำหนดนโยบายกับ โรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ค่าเฉลี่ย = 2.66 SD = 0.95)

4.1.2 ด้านหลักสูตร

การสร้างความร่วมมือด้านหลักสูตรกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โดยรวม พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกรายการ (ค่าเฉลี่ย = 3.73 SD = 0.80) พิจารณาตามลำดับการปฏิบัติพบว่า โรงเรียนมีการกำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องค่านิยมและมรดกร่วมทางวัฒนธรรมอาเซียนไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอน (ค่าเฉลี่ย = 3.97 SD = 0.66) รองลงมาโรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตรโดยการสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนเข้าไปบูรณาการในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ย = 3.86 SD = 0.74) และระดับปฏิบัติน้อยที่สุดในระดับมากพบว่าโรงเรียนมีการประสานและร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตรกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน (ค่าเฉลี่ย = 3.53 SD = 0.92)

เมื่อพิจารณาแยกตามสังกัดพบว่า มี 3 สังกัดมีการปฏิบัติค่าเฉลี่ยมากที่สุดตรงกัน คือโรงเรียนมีการกำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องค่านิยมและมรดกร่วมทางวัฒนธรรมอาเซียนไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (ค่าเฉลี่ย = 4.06 SD = 0.39) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ค่าเฉลี่ย = 4.02 SD = 0.67) สังกัดกรุงเทพมหานคร (ค่าเฉลี่ย = 3.73 SD = 0.44) และน้อยที่สุดในระดับน้อย พบว่าโรงเรียนมีการประสานความร่วมมือในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลตามหลักสูตรที่ได้มีการดำเนินการร่วมกัน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ค่าเฉลี่ย = 2.20 SD = 0.80)

4.1.3 ด้านครู

การสร้างความร่วมมือด้านครูผู้สอนกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โดยรวม (ค่าเฉลี่ย = 3.93 SD = 0.82) พิจารณาเรียงตามลำดับการปฏิบัติค่าเฉลี่ยมากที่สุด โรงเรียนมีนโยบายในการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (ค่าเฉลี่ย = 4.24 SD = 0.67) โรงเรียนมีการปรับปรุงแผนการพัฒนาครูให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน เช่น อบรมความรู้ด้านภาษาอาเซียน การศึกษาดูงาน (ค่าเฉลี่ย = 4.02 SD = 0.65) โรงเรียนมีแผนงาน โครงการพัฒนาครูให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (ค่าเฉลี่ย = 4.15 SD = 0.83) ครูได้รับการพัฒนาและมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนเป็นอย่างดี (ค่าเฉลี่ย = 4.02 SD = 0.65) โรงเรียนมีการสร้างเครือข่ายกับกลุ่มโรงเรียน/สหวิทยาเขตหรือระดับ จังหวัดเพื่อพัฒนาครูให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (ค่าเฉลี่ย = 3.80 SD = 0.63) อยู่ในระดับมาก รองลงมา โรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนครูกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน (ค่าเฉลี่ย = 3.34 SD = 1.03) อยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาแยกตามสังกัด พบว่า มี 4 สังกัดมีการปฏิบัติค่าเฉลี่ยมากที่สุดตรงกัน คือ โรงเรียนมีนโยบายในการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้แก่ โรงเรียน

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ค่าเฉลี่ย = 4.24 SD = 0.67) สังกัด กรุงเทพมหานคร (ค่าเฉลี่ย = 4.20 SD = 0.66) สังกัด สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (ค่าเฉลี่ย = 4.00 SD = 0.76) สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (ค่าเฉลี่ย = 3.80 SD = 0.67) และ ระดับปฏิบัติน้อยที่สุดในระดับน้อย พบว่าโรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนครูกับ โรงเรียนในกลุ่ม ประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ค่าเฉลี่ย = 2.16 SD = 0.79)

4.1.4 ด้านสื่ออุปกรณ์ทางการศึกษา

การสร้างความร่วมมือ ด้านสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษากับ โรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่ม ประชาคมอาเซียน โดยรวม (ค่าเฉลี่ย = 3.61 SD = 0.83) พิจารณาลำดับการปฏิบัติพบว่า โรงเรียนมีแผนงาน โครงการพัฒนาเนื้อหาในสื่อการเรียนการสอน ให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ ประชาคมอาเซียน (ค่าเฉลี่ย = 3.88 SD = 0.64) โรงเรียนมีการจัดหาสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษา เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน (ค่าเฉลี่ย 3.88 SD = 0.65) โรงเรียนมีแผนการพัฒนา อุปกรณ์ทางการศึกษาให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคม อาเซียน (ค่าเฉลี่ย = 3.79 SD = 0.73) อยู่ในระดับมาก รองลงมา โรงเรียนมีความร่วมมือในการ แลกเปลี่ยนและพัฒนาสื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีทางการศึกษา ร่วมกับกลุ่มโรงเรียน/สหวิทยาเขต ในเขตพื้นที่หรือจังหวัด (ค่าเฉลี่ย = 3.48 SD = 0.95) โรงเรียนมีการใช้ระบบเครือข่ายการเรียนรู้ ไร้พรมแดนกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน (ค่าเฉลี่ย = 3.35 SD = 0.98) และ โรงเรียนมีความ ร่วมมือในการแลกเปลี่ยนสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษาร่วมกับ โรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน (ค่าเฉลี่ย = 3.27 SD = 1.01) อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาแยกตามสังกัด พบว่า มี 3 สังกัดมีการปฏิบัติค่าเฉลี่ยมากที่สุดตรงกัน คือ พบว่า โรงเรียนมีการจัดหาสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ค่าเฉลี่ย = 3.97 SD = 0.59) สังกัดกรมส่งเสริมการ ปกครองส่วนท้องถิ่น (ค่าเฉลี่ย = 3.76 SD = 0.61) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ค่าเฉลี่ย = 3.93 SD = 0.63) และระดับปฏิบัติน้อยที่สุดในระดับน้อยพบว่าโรงเรียนมีความร่วมมือ ในการแลกเปลี่ยนและพัฒนาสื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีทางการศึกษา ร่วมกับกลุ่มโรงเรียน/ สหวิทยาเขตในเขตพื้นที่หรือจังหวัด สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ค่าเฉลี่ย = 2.03 SD = 0.92)

4.1.5 รูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอน

การสร้างความร่วมมือด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอนกับ โรงเรียนมัธยมศึกษาใน กลุ่มประชาคมอาเซียน โดยรวม (ค่าเฉลี่ย = 3.62 SD = 0.89) พิจารณาลำดับการปฏิบัติ พบว่า โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเสริมความรู้เพื่อความเข้าใจในด้านต่างๆของประเทศในกลุ่มประชาคม

อาเซียน เช่น ภาษา ศาสนา การเมือง การปกครอง ศิลปวัฒนธรรม ASEAN Day (ค่าเฉลี่ย = 3.90 SD = 0.69) โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรอาเซียนตามที่โรงเรียนได้มีการประสานงานและร่วมมือกันไว้ (ค่าเฉลี่ย = 3.73 SD = 0.84) โรงเรียนมีแผนการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมีการจัดทัศนศึกษาเพื่อเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน (ค่าเฉลี่ย = 3.69 SD = 0.81) อยู่ในระดั้มาก รองลงมา โรงเรียนมีการจัดทัศนศึกษาเพื่อเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน (ค่าเฉลี่ย = 3.50 SD = 0.86) โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือจัดกิจกรรมเสริมเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน เช่น ASEAN Day กับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน (ค่าเฉลี่ย = 3.47 SD = 1.04) และ โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือในการกำหนดรูปแบบการเรียนการสอน เช่น การจัดการเรียนการสอนผ่านทางไกล Connecting Classroom ,E-Learning (ค่าเฉลี่ย = 3.41 SD = 1.09) อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาแยกตามสังกัด พบว่า มี 4 สังกัดมีการปฏิบัติค่าเฉลี่ยมากที่สุดตรงกัน คือ โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเสริมความรู้เพื่อความเข้าใจในด้านต่างๆของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน เช่น ภาษา ศาสนา การเมือง การปกครอง ศิลปวัฒนธรรม ASEAN Day สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ค่าเฉลี่ย = 4.00 SD = 0.59) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (ค่าเฉลี่ย = 3.97 SD = 0.56) สังกัดกรุงเทพมหานคร (ค่าเฉลี่ย = 3.76 SD = 0.93) และสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (ค่าเฉลี่ย = 3.32 SD = 0.72) และระดับปฏิบัติน้อยที่สุดในระดับน้อยพบว่าโรงเรียนมีการจัดทัศนศึกษาเพื่อเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ค่าเฉลี่ย 1.90 SD = 1.02)

4.1.6 ผู้บริหารและบุคลากร

การสร้างความร่วมมือด้านผู้บริหารและบุคลากรกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนโดยรวม (ค่าเฉลี่ย = 3.93 SD = 0.79) และมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกรายการ เมื่อพิจารณารายข้อเรียงตามลำดับพบว่า ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (ค่าเฉลี่ย = 4.06 SD = 0.74) รองลงมาผู้บริหารเป็นผู้นำในการบริหารจัดการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ค่าเฉลี่ย = 3.93 SD = 0.73) และน้อยที่สุดในระดับมากพบว่าโรงเรียนมีแผนการพัฒนาผู้บริหารและบุคลากรให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน (ค่าเฉลี่ย = 3.86 SD = 0.86)

เมื่อพิจารณาแยกตามสังกัดพบว่า มี 5 สังกัดมีระดับการปฏิบัติค่าเฉลี่ยมากที่สุดตรงกัน คือ ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สังกัด

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (ค่าเฉลี่ย = 4.11 SD = 0.75) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ค่าเฉลี่ย = 4.10 SD = 0.80) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ค่าเฉลี่ย = 4.09 SD = 0.71) สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (ค่าเฉลี่ย = 4.05 SD = 0.71) สังกัดกรุงเทพมหานคร (ค่าเฉลี่ย = 3.83 SD = 0.91) และระดับการปฏิบัติน้อยที่สุดในระดับปานกลางพบว่า โรงเรียนมีแผนการพัฒนาผู้บริหารและบุคลากรให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ค่าเฉลี่ย = 2.53 SD = 1.10)

4.1.7 งบประมาณ

การสร้างความร่วมมือด้านงบประมาณกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โดยรวม (ค่าเฉลี่ย = 3.55 SD = 0.87) พิจารณาตามลำดับการปฏิบัติพบว่า โรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณตามแผนงาน โครงการเพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน (ค่าเฉลี่ย = 3.75 SD = 0.65) โรงเรียนมีการพัฒนาด้านงบประมาณให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับโรงเรียนมัธยมศึกษา ในกลุ่มประชาคมอาเซียน (ค่าเฉลี่ย = 3.61 SD = 0.81) หน่วยงาน องค์กรหลักของโรงเรียน มีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็นในการจัดสรรงบประมาณ (ค่าเฉลี่ย = 3.61 SD = 0.87) โรงเรียนมีแผนงาน โครงการในการระดมงบประมาณเพื่อพัฒนาสถานศึกษาเพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน (ค่าเฉลี่ย = 3.61 SD = 0.85) อยู่ในระดับมาก รองลงมา โรงเรียนได้รับการอุดหนุนงบประมาณจากหน่วยงานภายนอกในการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (ค่าเฉลี่ย = 3.38 SD = 0.97) และโรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณรองรับ นักเรียนทุน นักเรียนแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศ การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และกีฬา (ค่าเฉลี่ย = 3.35 SD = 0.89) อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาแยกตามสังกัดพบว่า มี 3 สังกัด มีระดับการปฏิบัติค่าเฉลี่ยมากที่สุดพบว่า โรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณตามแผนงาน โครงการเพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ค่าเฉลี่ย = 3.85 SD = 0.55) สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (ค่าเฉลี่ย = 3.58 SD = 0.60) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ค่าเฉลี่ย = 3.33 SD = 1.15) ส่วนระดับการปฏิบัติน้อยที่สุดในระดับน้อย พบว่า โรงเรียนได้รับการอุดหนุนงบประมาณจากหน่วยงานภายนอกในการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ค่าเฉลี่ย = 1.96 SD = 0.66)

4.1.8 บรรยากาศของสถานศึกษา

การสร้างความร่วมมือด้านบรรยากาศของสถานศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โดยรวม (ค่าเฉลี่ย = 3.77 SD = 0.82) และพบว่าอยู่ในระดับมากทุกรายการ โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้อาเซียนศึกษา เช่น ป้ายนิเทศห้องหรือมุมอาเซียนศึกษาเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ย = 4.01 SD = 0.70) รองลงมาโรงเรียนมีการประสานและร่วมมือกันในการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับอาเซียนศึกษากับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน (ค่าเฉลี่ย = 3.96 SD = 0.98) และน้อยที่สุดในระดับมากพบว่าโรงเรียนมีการประสานและร่วมมือกันในการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม (ค่าเฉลี่ย = 3.55 SD = 0.81)

เมื่อพิจารณาแยกตามสังกัด พบว่ามี 3 สังกัดมีระดับการปฏิบัติค่าเฉลี่ยมากที่สุด โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้อาเซียนศึกษา เช่น ป้ายนิเทศห้องหรือมุมอาเซียนศึกษาเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ค่าเฉลี่ย = 4.11 SD = 0.52) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (ค่าเฉลี่ย = 4.10 SD = 0.88) สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (ค่าเฉลี่ย = 3.75 SD = 0.73) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ค่าเฉลี่ย = 3.60 SD = 0.85) และโรงเรียนมีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุดในระดับน้อยพบว่าโรงเรียนมีการประสานและร่วมมือกันในการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับอาเซียนศึกษากับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ค่าเฉลี่ย = 2.26 SD = 1.28)

4.1.9 ด้านผู้เรียน

การสร้างความร่วมมือด้านผู้เรียนกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โดยรวม (ค่าเฉลี่ย = 3.59 SD = 0.75) พบว่า นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของประเทศต่างๆ ในกลุ่มประชาคมอาเซียน (ค่าเฉลี่ย = 3.75 SD = 0.60) นักเรียนได้รับการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารการใช้ภาษาของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน (ค่าเฉลี่ย = 3.65 SD = 0.71) นักเรียนมีความรู้และเข้าใจในผลดี ผลกระทบที่จะเกิดจากการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 (ค่าเฉลี่ย = 3.64 SD = 0.66) โรงเรียนมีแผนการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับโรงเรียนมัธยมศึกษา ในกลุ่มประชาคมอาเซียน (ค่าเฉลี่ย = 3.63 SD = 0.79) นักเรียนได้รับการพัฒนาและมีความพร้อมในการประกอบอาชีพเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) (ค่าเฉลี่ย = 3.54 SD = 0.77) โรงเรียนมีการกำหนดเป้าหมาย จำนวนการแลกเปลี่ยนนักเรียน การศึกษาดูงานของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง กับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน (ค่าเฉลี่ย = 3.31 SD = 0.94)

เมื่อพิจารณาแยกตามสังกัด พบว่ามี 3 สังกัดมีระดับการปฏิบัติ ค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของประเทศต่างๆ ในกลุ่มประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ค่าเฉลี่ย = 3.93 SD = 0.69) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ค่าเฉลี่ย = 3.83 SD = 0.61) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (ค่าเฉลี่ย = 3.80 SD = 0.44) และมีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุดในระดับน้อย พบว่าโรงเรียนมีการกำหนดเป้าหมาย จำนวนการแลกเปลี่ยนนักเรียน การศึกษา ดูงานของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง กับ โรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ค่าเฉลี่ย = 2.33 SD = 1.32)

สรุป เมื่อพิจารณาระดับการปฏิบัติตามองค์ประกอบทั้ง 9 ด้านแยกตามสังกัดของสถานศึกษาพบว่าสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีระดับการปฏิบัติการเตรียมความพร้อมความร่วมมือด้านการศึกษาระดับมากในองค์ประกอบการจัดการศึกษา ถึง 8 ด้านประกอบด้วย นโยบาย หลักสูตร ครู สื่ออุปกรณ์ทางการศึกษา รูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหาร และบุคลากร งบประมาณ และผู้เรียน ยกเว้นด้านบรรยากาศของสถานศึกษา รองลงมาเป็นสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน มีระดับปฏิบัติในระดับมาก ถึง 6 ด้าน คือ ด้านนโยบาย หลักสูตร รูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหาร และบุคลากร บรรยากาศของสถานศึกษาและผู้เรียน ส่วนสถานศึกษาสังกัด อื่นๆ มีระดับการปฏิบัติมากที่สุดที่แตกต่างกันไป เช่น สถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่ามีการเตรียมความพร้อมความร่วมมือด้านการศึกษา ในด้านนโยบาย ครู สื่อและอุปกรณ์ทางการศึกษา งบประมาณ และบรรยากาศของสถานศึกษาเป็นต้น

4.2 ผลการศึกษาระดับการศึกษา สภาพปัจจุบัน ปัญหาความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยในการดำเนินการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

จากการศึกษาระดับการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยในการดำเนินการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จำนวน 4 โรงเรียน ซึ่งเป็นโรงเรียนในสังกัดที่แตกต่างกันรวมทั้งมีขนาดโรงเรียนที่แตกต่างกัน ได้แก่ โรงเรียนมัธยมวัดนายโรง กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และโรงเรียนชลกันยานุกูล จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนปรินส์รอยแยลส์วิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และ โรงเรียนเทศบาล 4 (วัดโพธารวาส) จังหวัด

สุราษฎร์ธานี สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยการศึกษาเอกสาร และการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน ตัวแทนครู และตัวแทนผู้ปกครอง สรุปผล ดังนี้

4.2.1 ผลการศึกษาโรงเรียนมัธยมวัดนายโรง สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนมัธยมวัดนายโรง ดังนี้

4.2.1.1 ข้อมูลทั่วไป

โรงเรียนมัธยมวัดนายโรง ตั้งอยู่เลขที่ 658/2 ซอย 15 ถนนบรมราชชนนี แขวงอรุณอมรินทร์ เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ 10700 โทรศัพท์ 0-2424-1826, 0-2424-9707 โทรสาร 0-2433-6735 Website:www.nairong.ac.th สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีเขตพื้นที่บริการ ได้แก่ เขตบางกอกน้อย แขวงอรุณอมรินทร์ แขวงบางบำหรุ แขวงบางขุนนนท์ แขวงศิริราช แขวงบ้านช่างหล่อ เขตบางพลัด แขวงบางพลัด แขวงบางยี่ขันและ เขตตลิ่งชัน แขวงตลิ่งชัน

โรงเรียนมัธยมวัดนายโรง ได้รับคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาดีเด่น ของกรมสามัญศึกษา ได้รับรางวัลพระราชทานในปีการศึกษา 2524 และ ปีการศึกษา 2534 ต่อมาในปีการศึกษา 2541 โรงเรียน ได้เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล (The International Standard School Project หรือ ISSP) ปีการศึกษา 2545 ได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการให้เปิดสอนหลักสูตรการเรียนการสอน ภาวภาษาอังกฤษ (English Program) และปีการศึกษา 2553 ได้รับคัดเลือกให้เข้าโครงการ World Class Standard School ปัจจุบันมี นายสุรพงศ์ งามสม เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน สำหรับข้อมูลอื่น ๆ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลของโรงเรียนและนำเสนอแยกเป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. คติพจน์ของโรงเรียน เลิศด้วยคุณธรรม ล้ำด้วยวิชา กล้าในทางที่ถูก ลูกนายโรง
2. คำขวัญของโรงเรียน ศิษย์และครูรู้หน้าที่ เป็นศักดิ์ศรีของนายโรง
3. ปัจจุบันโรงเรียนมี นักเรียนในเขตพื้นที่บริการจำนวน 560 คน และนอกเขตพื้นที่บริการ จำนวน 549 คน รวม 1,109 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 14 พฤษภาคม 2555)
4. ผลงานที่ประสบความสำเร็จ

โรงเรียนมัธยมวัดนายโรงประสบความสำเร็จในการดำเนินโครงการ ภาวภาษาอังกฤษจนได้รับคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนต้นแบบ ดังนี้

- 1) โรงเรียนต้นแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 พ.ศ. 2549

2) โรงเรียนต้นแบบการบริหารจัดการโครงการภาคภาษาอังกฤษด้วยรูปแบบ SMART EP : Smart ICT พ.ศ. 2549

3) โรงเรียนต้นแบบการบริหารจัดการโครงการภาคภาษาอังกฤษด้วยรูปแบบ SMART EP : Smart ICT พ.ศ. 2549

4) โรงเรียน Best Practice ของกระทรวงศึกษาธิการด้านการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษพ.ศ. 2550

5) โรงเรียนนำร่องการสอนแบบ “CLIL” (*Content and Language Integrated Learning) พ.ศ. 2550

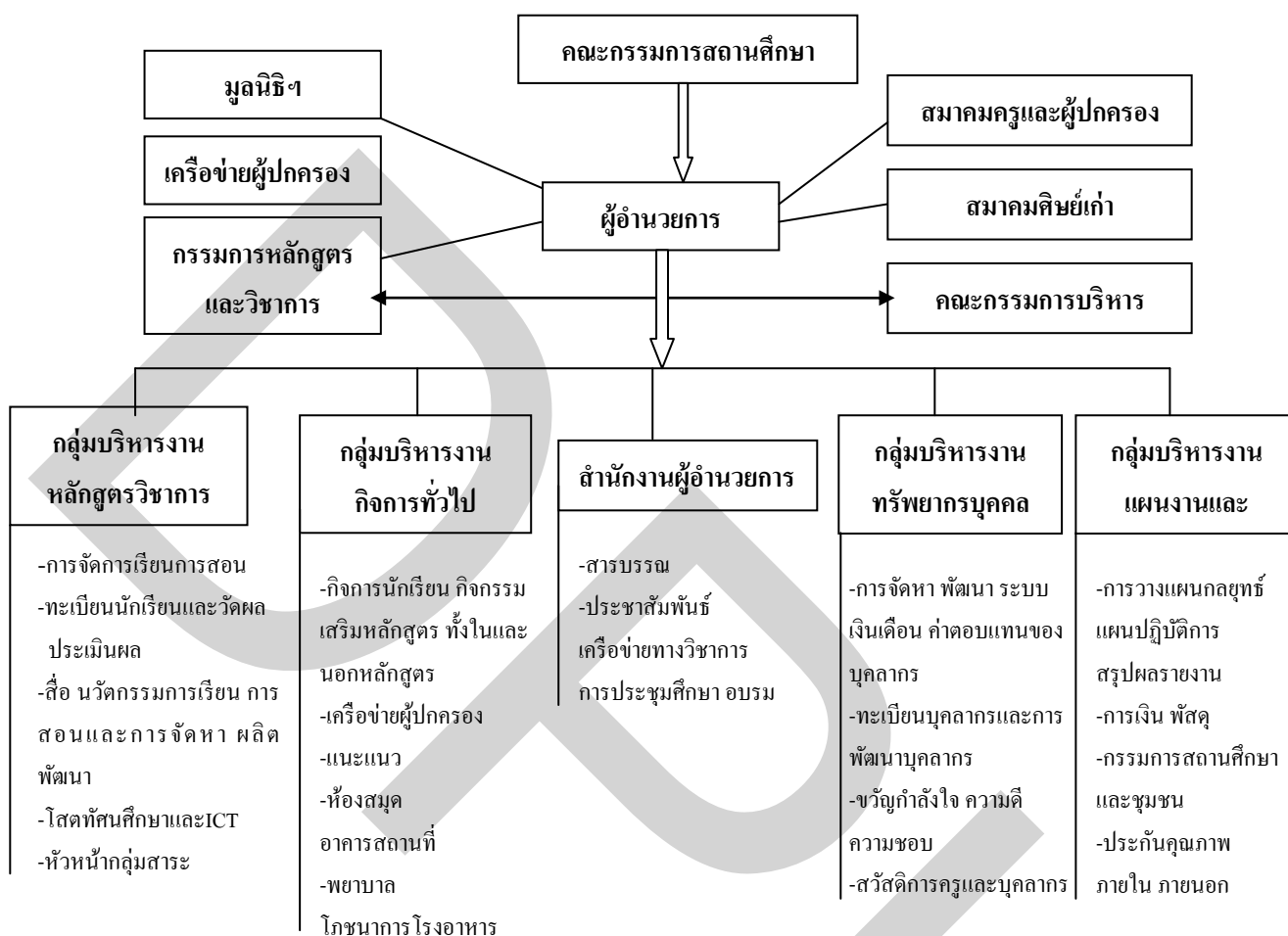
6) โรงเรียนได้รับรางวัลการคัดเลือกเข้าโครงการ World -Class Standard School ปี พ.ศ. 2553

5. โครงสร้างการบริหารจัดการของโรงเรียน

โรงเรียนมัธยมศึกษานายโรง ได้จัดโครงสร้างบริหารจัดการของโรงเรียนแบ่งเป็น กลุ่มบริหารงานหลัก 5 กลุ่ม และมีองค์กรหลักของโรงเรียนให้การสนับสนุนตามแผนภูมิ โครงสร้าง การบริหารจัดการดังนี้

โครงสร้างการบริหารจัดการของโรงเรียน

ภาพที่ 4.1 โครงสร้างระบบบริหารจัดการของโรงเรียนมัธยมวัดนายโรง

6. วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และกลยุทธ์โรงเรียนมัธยมวัดนายโรง

โรงเรียนมัธยมวัดนายโรงมีวิธีการบริหารงานเชิงระบบ โดยกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และกลยุทธ์ ดังนี้

6.1 วิสัยทัศน์

โรงเรียนมัธยมวัดนายโรง ได้กำหนดวิสัยทัศน์ ของโรงเรียนไว้ว่า ภายในปี 2555 โรงเรียนมัธยมวัดนายโรงจะเป็นเลิศด้านการศึกษานานาชาติ บูรณาการภูมิปัญญา ค่านิยมไทยและเป็นสากล บนหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

6.2 พันธกิจ

โรงเรียนมัธยมวัดนายโรงร่วมกันกำหนดพันธกิจไว้เป็นกรอบพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนคือ จัดการเรียนการสอนด้วยวิทยาการและเทคโนโลยีที่เป็นสากลโดยเฉพาะการใช้ภาษาสากลในทุกกลุ่มสาระฯ ยกเว้นภาษาไทย และศิลปวัฒนธรรมไทยบูรณาการทักษะการคิดและการจัดการให้กลมกลืนกับวิถีชีวิตความเป็นไทย

ส่งเสริมและพัฒนาครูผู้สอนให้มีสมรรถนะสามารถจัดการเรียนการสอนได้มาตรฐานสู่สากล จัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อม ทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างควมมีคุณธรรม จริยธรรม จิตสาธารณะ สุขอนามัย และสำนึกในวิถีของชาวบางกอก

มุ่งบริหารจัดการสถานศึกษาเน้นการมีส่วนร่วมของสังคมไทยทุกภาคส่วน

6.3 วัตถุประสงค์ของสถานศึกษา

โรงเรียนมัธยมวัดนายโรง กำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนไว้ว่าเป็น จัดการศึกษาในระดับการศึกษาภาคบังคับและการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็น โรงเรียนประเภทสหศึกษา นอกจากการจัดการศึกษาดังกล่าวตั้งแต่ปีการศึกษา 2545 โรงเรียนยังได้เปิดสอนหลักสูตรภาคภาษาอังกฤษในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายด้วย

6.4 ปรัชญาของโรงเรียน

โรงเรียนมัธยมวัดนายโรง ยึดหลักปรัชญาของโรงเรียนสืบเนื่องต่อมา คือ ปญญาโลกสมิ ปชโซโต “ปัญญาเป็นแสงสว่างส่องโลก”

6.5 คุณลักษณะผู้เรียนที่พึงประสงค์

โรงเรียนมัธยมวัดนายโรง ได้กำหนดคุณลักษณะของผู้เรียนที่พึงประสงค์ไว้ว่า จิตอาสาสาธารณะ กตัญญูรู้คุณ ขยันหมั่นเพียร รู้เวลาและหน้าที่ สามารถสื่อสาร สู่มาตรฐานสากล

นอกจากนี้ได้กำหนดคุณลักษณะทางวิชาการ โดยแยกเป็นระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ดังนี้

6.5.1 คุณลักษณะทางวิชาการวิชาการระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

1) นักเรียนมีผลการเรียนรู้เป็นไปตามมาตรฐานของหลักสูตรแกนกลางของชาติ (เน้นจิตอาสา รักการอ่าน แสวงหาการเรียนรู้ สุขอนามัย)

2) นักเรียน เรียนรู้เนื้อหาสาระคณิต-วิทย์ ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นด้วยภาษาอังกฤษระดับกลางได้ในระดับดี

3) นักเรียนสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษในระดับกลางเพื่อการศึกษาและแสวงหาความรู้ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อเทคโนโลยีได้อย่างดี

4) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 5 กลุ่มสาระหลักจากการประเมินระดับชาติสูงขึ้น

5) นักเรียนสามารถสร้างกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำเสนอกิจกรรม/โครงการจากสถานการณ์สิ่งแวดล้อมในประเทศด้วยภาษาอังกฤษได้อย่างดี

6) นักเรียนอย่างน้อยร้อยละ 75 สามารถสอบผ่านวัดความสามารถทางภาษาจากสถาบันสอบวัดผลทางภาษาจากนานาชาติ

6.5.2 คุณลักษณะทางวิชาการระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

1) ผลการเรียนรู้เป็นไปตามมาตรฐานของหลักสูตรแกนกลางของชาติ (ผู้นำทางด้านจิตอาสา สุขอนามัย รักการอ่าน แสวงหาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง)

2) นักเรียน สายสามัญเรียนรู้เนื้อหาสาระคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ด้วยภาษาอังกฤษระดับ Advanced ได้ในระดับดี

3) นักเรียนสายสามัญใช้ภาษาอังกฤษในวงศัพท์รูปธรรมและนามธรรม ระดับ Advanced กับชาวต่างชาติได้อย่างคล่องแคล่ว

4) นักเรียนสายสามัญใช้ภาษาอังกฤษในระดับ Advanced เพื่อการศึกษา และแสวงหาความรู้ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อเทคโนโลยีที่มีอย่างหลากหลาย ได้อย่างดี

5) นักเรียนทั้งสายสามัญ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 5 กลุ่มสาระหลักจากการประเมินระดับชาติแต่ละประเภทโอเน็ตสูงขึ้น

6) นักเรียนสายสามัญสามารถสร้างกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำเสนอกิจกรรม/โครงการจากสถานการณ์ สิ่งแวดล้อมทั่วโลกผ่านการนำเสนอเผยแพร่และแลกเปลี่ยนผลงานระดับ นานาชาติได้อย่างดี

7) นักเรียนสายสามัญอย่างน้อยร้อยละ 80 สามารถสอบผ่านวัดความสามารถทางภาษาจากสถาบันสอบวัดผลทางภาษาจากนานาชาติ

6.6 กลยุทธ์

โรงเรียนมีการกำหนดกลยุทธ์ของโรงเรียนไว้โดยใช้ตัวย่อเป็นภาษาอังกฤษดังนี้

CEIS

C----> Cyber/Computer Technology,Communication

E----> English,English Program

I----> Integration, Immersion

S----> Studies, Learning

โดยอธิบายรายละเอียดเสริมแนวทางปฏิบัติสู่กลยุทธ์ดังกล่าว คือ

1) ยกระดับคุณภาพด้านผลลัพธ์ทางการเรียนรู้ที่เป็นมาตรฐานสำคัญของผู้เรียน และแนวทางการจัดการเรียนการสอนเน้นคุณลักษณะทักษะการคิด แสวงหาความรู้และจิตอาสา

2) ยกระดับมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในบทบาทผู้สอน และที่ปรึกษาไปสู่ครูมืออาชีพ สามารถจัดการเรียนการสอนด้วยสื่อและภาษาสากล (International Professional)

3) ยกระดับการออกแบบการจัดการเรียนการสอนและการวัด-ประเมินผลการเรียน ลักษณะองค์รวม เน้นพฤติกรรมการเรียนรู้และทักษะกระบวนการคิดทั้งในและนอกห้องเรียนของผู้เรียนเป็นสำคัญ

4) พัฒนาบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ในโรงเรียนให้เอื้อต่อทักษะกระบวนการคิดและระบบสุขภาพในโรงเรียน

5) ปรับปรุง ระบบการกำกับ นิเทศติดตามผล และระบบประกันคุณภาพการจัดการศึกษา ให้ได้มาตรฐาน

6) ปรับปรุงระบบการบริหารจัดการที่ส่งเสริม สนับสนุนกระบวนการทำงานเน้นการมีส่วนร่วมในทุกภาคส่วนให้ได้มาตรฐาน

7. จุดเน้น

จากการกำหนดกลยุทธ์ดังกล่าว โรงเรียนมัธยมวัดนายโรง ได้ประกาศจุดเน้นของโรงเรียนไว้คือ

1) พัฒนาสมรรถนะครู (Develop teachers, competency)

2) ปรับกระบวนการประเมินผลสู่การเรียนรู้ (Adjust assessment to process to Learning process)

3) ผูกมัดด้วยบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เป็นภาษาอังกฤษผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทย (Engage English atmosphere through Thai local wisdom)

4) กระตุ้นทีมงานให้ภูมิใจและจงรักภักดีในองค์กร (Encourage staff's pride and dignity in the organization)

เมื่อศึกษารายละเอียดเชิงลึกตามแผนการพัฒนาศึกษาของโรงเรียนมัธยมวัดนายโรง พบว่ามีการกำหนดมาตรการในแต่ละกลยุทธ์ ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 ยกระดับคุณภาพด้านผลลัพธ์ทางการเรียนรู้ที่เป็นมาตรฐานสำคัญของผู้เรียนและแนวทางการจัดการเรียนการสอนเน้นคุณลักษณะด้านทักษะการคิดแสวงหาความรู้และจิตอาสา

1. พัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ EP /MEP และกระบวนการประเมินที่ผ่านการเรียนรู้ (Rubric Assessment Process)

2. ยกระดับคุณภาพด้านคุณลักษณะและสมรรถนะอันพึงประสงค์
3. ยกระดับการเรียนรู้ของกลุ่มสาระ
4. โครงการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้สู่เวทีประชาคมโลก
5. ส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาอย่างมีคุณภาพ

กลยุทธ์ที่ 2 ยกระดับมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในบทบาทผู้สอนและที่ปรึกษา
ไปสู่ครูมืออาชีพสามารถจัดการเรียนการสอนด้วยสื่อและภาษาสากล (International Professional)

6. ส่งเสริมสมรรถนะผู้สอนด้านการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ
7. ส่งเสริมการศึกษา อบรม สัมมนา ศึกษาดูงานทั้งในและต่างประเทศ
8. พัฒนาระบบครูที่ปรึกษาและกิจกรรมเสริมหลักสูตร

กลยุทธ์ที่ 3 ยกระดับการออกแบบการจัดการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผล
การเรียนลักษณะองค์รวม เน้นพฤติกรรมการเรียนรู้ และทักษะกระบวนการคิดทั้งในและนอก
ห้องเรียนของผู้เรียนเป็นสำคัญ

9. Smart ICT
10. ปรับปรุงอาคารสถานที่ ระบบไฟฟ้า ประปา
11. พัฒนาแหล่งเรียนรู้

กลยุทธ์ที่ 4 ปรับปรุงระบบการกำกับ นิเทศติดตามผล และระบบประกันคุณภาพการจั
ดการศึกษาให้ได้มาตรฐาน

12. ปรับปรุงระบบการกำกับ นิเทศ ติดตามผลและระบบประกันคุณภาพภายใน
- กลยุทธ์ที่ 5 ปรับปรุงระบบการบริหารจัดการที่ส่งเสริม สนับสนุนกระบวนการทำงาน
เน้นการมีส่วนร่วมในทุกภาคส่วนให้ได้มาตรฐาน

13. พัฒนาระบบบริหารจัดการสถานศึกษายุคใหม่
  14. ส่งเสริมความสัมพันธ์ ครู บุคลากร และชุมชนในการพัฒนาการศึกษา
- 4.2.1.2 ความร่วมมือด้านการศึกษา

โรงเรียนมัธยมวัดนายโรงเรียนเป็น โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนมีห้องเรียนพิเศษ
English Program (EP) นักเรียนร้อยละ 70 เป็น English Program และนักเรียนร้อยละ 30 เป็น Mini
English Program (MEP) ซึ่งมีการกำหนดนำนักเรียนไปศึกษาเรียนรู้เพิ่มเติมในต่างประเทศ
ผู้บริหารโรงเรียนมีองค์ความรู้เดิมที่เคยมีประสบการณ์การบริหารจากโรงเรียนเดิมที่ไม่ใช่โรงเรียน
English Program ซึ่งสามารถ เชื่อมโยงแนวคิดกับต่างประเทศได้ ทั้งประเทศ จีน เกาหลี สิงคโปร์
ทำให้นักเรียนกลุ่มร้อยละ 30 มีโอกาสเช่นเดียวกันกับห้องเรียนพิเศษ กระบวนการตรงนี้มีปัจจัยที่
ทำเพื่อต้องการพัฒนาศักยภาพของครูให้สามารถจัดการเรียนการสอน โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ

ไปด้วย โดยเฉพาะวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ คอมพิวเตอร์ การดำเนินการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาเดิมส่วนใหญ่ทำผ่านบริษัทเอกชน ไม่ได้ดำเนินการด้วยโรงเรียน ได้นำความคิดเรื่องเครือข่ายมาเพื่อส่งเสริมให้ครูกระจายความรู้มาพัฒนาการสอนและหากทำในห้องเรียนอย่างเดียวจะทำให้ไม่มีสิ่งเร้าและไม่เกิดแรงจูงใจ ประเด็นที่สองเป็นช่วงให้ครูเหล่านั้นพัฒนาการเรียนรู้ผ่านออนไลน์ ทำให้โลกของอินเทอร์เน็ตเริ่มแคบขึ้น โรงเรียนที่ขาดปัจจัยก็สามารถที่จะดำเนินการได้ ช่วยพัฒนาครู ให้มีสมรรถนะดีขึ้น อาศัยสิ่งแวดล้อมและประสบการณ์เดิมที่มีอยู่แล้ว ปัจจุบันโรงเรียนมัธยมวัดนายโรงดำเนินการติดต่อความร่วมมือด้านการศึกษาด้วยตนเอง โดยมีแนวดำเนินการ กล่าวคือ มอบหมายให้ครูภาษาอังกฤษเป็นผู้รับผิดชอบในการประสานความร่วมมือด้านการศึกษานำความคิดนั้นมาพัฒนาโรงเรียนมัธยมวัดนายโรง ให้เป็นโรงเรียนที่เป็นผู้นำทางนานาชาติ

1. ขั้นตอนการสร้างข้อตกลงความร่วมมือ

โรงเรียนมัธยมวัดนายโรง ได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียนใหม่ เพื่อพัฒนาโรงเรียนให้มีมาตรฐานการศึกษาทั้งในยุโรปตะวันตก และอาเซียน ปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์ มุ่งไปที่การพัฒนาครู คำนี้ถึงกระบวนการการพัฒนาครู แสวงหาเครือข่ายเพื่อส่งเสริมให้กระบวนการสำเร็จตามเป้าหมาย มีวิธีการจัดการศึกษาที่หลากหลายและใช้กระบวนการผ่านทางเทคโนโลยี เชื่อมโยง รู้จักกัน เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ตั้งมาตรฐานมุ่งหวังให้นักเรียนกลุ่มห้องเรียนพิเศษ IEP มีโอกาส โดยให้ครูไทยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอน สร้างเครือข่าย ซึ่ง ทำให้ห้องเรียนพิเศษ English Program และ Mini English Program มีโอกาสเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมากขึ้นด้วย เช่น การส่งครูไปศึกษาดูงานที่ประเทศจีน เพื่อไปเรียนรู้ว่า โรงเรียนในประเทศจีนมีการดำเนินการพัฒนากระบวนการสอนอย่างไร

2. การสร้างข้อตกลงความร่วมมือ

โรงเรียนมัธยมวัดนายโรงได้มีการทำข้อตกลงความร่วมมือด้านการศึกษา (MOU) กับโรงเรียนในประเทศ อินโดนีเซีย มาเลเซีย และสิงคโปร์ การสร้างความร่วมมือ มีรายละเอียดเพื่อทำกิจกรรม (Activity) ตามโปรแกรมของ ห้องเรียนพิเศษ English Program และ Mini English Program ลงนามตกลงทำ MOU โดยผ่านสมาคม EIS แห่งประเทศไทยและทำร่วมกับสมาคมผู้บริหารอินโดนีเซียทั้งประเทศ และมหาวิทยาลัยเจมเบอร์ เมืองเจมเบอร์ ประเทศอินโดนีเซีย ส่วนประเทศ เวียดนาม สิงคโปร์ เนเธอร์แลนด์ ทำในนามของสมาคม EIS และในนามของกลุ่มโรงเรียน และโรงเรียนมีแผนจะไปทำ MOU กับนิวซีแลนด์ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้บริหารของผู้บริหารที่แลกเปลี่ยนแนวความคิดกันเรื่องของเวทีทางวิชาการ เช่น จัดกิจกรรมวิชาการเรื่องผู้บริหาร Economic ที่ประเทศ สิงคโปร์ ได้มีการส่งไปผ่านสมาคม EIS แห่งประเทศไทย นอกจากนี้

ผ่านสมาคม EIS แล้ว ยังมีการส่งผ่านในนามสมาคมผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งประเทศไทย ด้วย

3. การพัฒนานวัตกรรมความร่วมมือ

โรงเรียนมัธยมวัดนายโรงได้ร่วมมือร่วมใจกันทำงานเพื่อขับเคลื่อนโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล โดยมียุทธศาสตร์ที่สำคัญในการดำเนินการ คือภาวะผู้นำของผู้บริหารการเสริมแรงซึ่งกันและกัน การสร้างความไว้วางใจ และมีการประสานงานที่ดี และร่วมกันหาวิธีการที่เหมาะสมในการบริหารจัดการ

กรอบการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษา พิจารณาจากองค์ประกอบของการจัดการศึกษาได้ดังนี้

1. ด้านนโยบาย

โรงเรียนให้ความสำคัญของผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการทำงานร่วมกัน เริ่มจากการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน โดยได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียนใหม่ ปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์โดยมุ่งไปที่การพัฒนาครู คำนึงถึงกระบวนการการพัฒนาครู แสวงหาเครือข่ายมาส่งเสริมเพื่อให้กระบวนการสำเร็จตามเป้าหมาย มีวิธีการจัดการศึกษาที่หลากหลายและใช้กระบวนการผ่านทางเทคโนโลยี เชื่อมโยงรู้จักกันและเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน กำหนดภารกิจเป้าหมายที่ชัดเจนเป็นพันธกิจของโรงเรียน สร้างโอกาสโดยให้ครูไทยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอน และกำหนดงานที่เน้นไว้เป็นพิเศษ 4 เรื่อง คือ 1) พัฒนาสมรรถนะครู (Develop teachers, competency) 2) ปรับกระบวนการประเมินผลสู่การเรียนรู้ (Adjust assessment to process to Learning process) 3) ผูกมัดด้วยบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เป็นภาษาอังกฤษผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทย (Engage English atmosphere through Thai local wisdom) และ 4) กระตุ้นทีมงานให้ภูมิใจและจงรักภักดีในองค์กร (Encourage staff,s pride and dignity in the organization,) มีการดำเนินโครงการที่สำคัญคือ โครงการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ในเวทีประชาคมโลก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนามาตรฐานการศึกษาและความเป็นเลิศทางวิชาการ (Quality and Excellence) ในระดับนานาชาติ 2) พัฒนาความเป็นสากลของโรงเรียนภาคภาษาอังกฤษและการเปิดสู่ภูมิภาค (Internationalization and Regionalization) 3) ส่งเสริมให้นักเรียนมีโลกทัศน์กว้างไกล สามารถเข้าใจและเห็นคุณค่าความหลากหลายทางวัฒนธรรม โดยเฉพาะ ศิลปวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้าน มีความเคารพในสิทธิเสรีภาพ เอกราชและประชาธิปไตยของประเทศอื่น 4) พัฒนานักเรียนให้มีสมรรถนะสากล (Global competence) มีความคิดสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบ ความสามารถในการปรับตัว มีทักษะการใช้คอมพิวเตอร์และภาษาต่างประเทศ โดยมีกิจกรรมดำเนินการดังนี้

1. แข่งขันทักษะในระดับนานาชาติ (ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ การงาน และเทคโนโลยีสารสนเทศ สังคมศึกษา ศิลปะ ดนตรี)

2. กิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียนในระดับนานาชาติ

3. สัมมนานักเรียน โครงการ River of the world

4. กิจกรรมค่ายวิทยาศาสตร์ในประเทศสหรัฐอเมริกา

5. กิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษในประเทศสิงคโปร์

6. กิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษในประเทศนิวซีแลนด์และประเทศออสเตรเลีย

7. กิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษในประเทศเนเธอร์แลนด์

8. กิจกรรมค่ายภาษาจีนในประเทศจีน

9. กิจกรรมค่ายวิทยาศาสตร์ในประเทศสิงคโปร์

10. กิจกรรมการเรียนรู้ในประเทศอินโดนีเซีย

11. การเรียนรู้ในประเทศเกาหลี

12. ทวนการศึกษาสำหรับนักเรียนในต่างประเทศ

12.1 ทวนการศึกษาร้อยละ 50 เรียนภาษาอังกฤษหลักสูตร 1 เดือนในประเทศ ภาษาอังกฤษ มัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 4 ทวน มัธยมศึกษาตอน ปลาย จำนวน 4 ทวน

12.2 ทวนการศึกษาร้อยละ 50 เรียนภาษาอังกฤษ หลักสูตร 1 เดือน ในประเทศ สิงคโปร์ มัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 4 ทวน มัธยมศึกษาตอน ปลาย จำนวน 4 ทวน

13. เวทีสัมมนาบุคลากรในระดับนานาชาติ

14. การสัมมนานานาชาติในประเทศไทย

15. การจัดทำบันทึกข้อตกลงระดับนานาชาติกับประเทศอินโดนีเซีย สิงคโปร์ อังกฤษ จีน สหรัฐอเมริกา

16. Welcome & Hosting Partnership

17. กิจกรรมนักเรียนแลกเปลี่ยนในระดับนานาชาติ

2. ด้านหลักสูตร

การดำเนินการพัฒนาหลักสูตร โรงเรียนมัธยมวัดนายโรงให้ความสำคัญกับความ คิดเห็นของผู้ปกครองและกิจกรรมของโครงการของภาคภาษาอังกฤษ เป็นหลักด้วย และเชื่อมโยง ไปถึงตัวครูที่จะต้องพัฒนา พิจารณาจัดทำให้เป็นหลักสูตรนานาชาติ International school curriculum ยังไม่ได้มีการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรร่วมกับโรงเรียนกับต่างประเทศ แต่ใช้ กิจกรรมการเรียนการสอนเป็นสื่อในการเชื่อมโยงในการพัฒนา แลกเปลี่ยนความคิดในการจะ ดำเนินการเป็นนานาชาติอย่างไร และความเป็นสากลโดยการนำมาตรฐานมาเป็นกรอบกำหนด

จัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ส่วนในเรื่องเนื้อหาสาระการเรียนรู้ยังไม่เน้น มุ่งในเรื่องของบริบท เรื่องของการจัดการยกตัวอย่าง เช่น การจัดการให้มีนักเรียนมาแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ 2 สัปดาห์ หรือ 3 สัปดาห์ เป็นต้น เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมกระบวนการส่วนนี้

ในส่วนประเทศในกลุ่มยุโรปตะวันตก โรงเรียนกำลังพัฒนาหลักสูตรร่วมกันกับโรงเรียนในประเทศนิวซีแลนด์ โดยจะมีการแลกเปลี่ยนนักเรียนไปเรียนที่โรงเรียนแมคคลินคอลลิจ 1 ปี และให้ถ่ายโอนหน่วยกิต กันได้

3. ด้านครู

โรงเรียนมีการดำเนินการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษา กับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน ในหลายลักษณะ ดังนี้

3.1 การส่งครูไปศึกษาดูงานที่ประเทศจีน เพื่อเรียนรู้วิธีการจัดการเรียนเพื่อนำมาพัฒนากระบวนการสอน

3.2 การแลกเปลี่ยนครูซึ่งกันและกัน โดยให้ครูไปสอนที่เมืองเจ็มเบอร์ ประเทศอินโดนีเซีย ในส่วนประเทศอินโดนีเซีย โรงเรียนได้รับคณะครูและให้สอนและฝึกสอนเหมือนกัน เรียกว่า Intern Ship

3.3 การส่งครูไปศึกษาการเรียนการสอนที่อินโดนีเซีย จำนวน 9 คน โดย 3 คนเป็นครูที่ยังไม่ได้พัฒนาด้านภาษาอังกฤษ ส่งไปฝึกสอนพัฒนาครูดีขึ้นให้เด็กได้เชื่อมโยง ได้มีกิจกรรมการเรียนการสอน มากขึ้น และครูอินโดนีเซียมาสอนอยู่ที่โรงเรียนมัธยมวัดนายโรง

3.4 การส่งครูไปฝึกสอนจากมหาลย์ที่ได้ทำ MOU ไว้ คือ ครูสอนวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์

4. ด้านสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษา

โรงเรียนส่งเสริมในการใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาเป็นเครื่องมือช่วยในการประสานความร่วมมือด้านการศึกษาและการจัดการเรียนการสอน โดย การใช้หนังสือเรียนและสื่อการเรียนการสอน โดยส่วนใหญ่ใช้ของประเทศสิงคโปร์ โดยใช้ทั้งในส่วนของนักเรียนห้องเรียนพิเศษ English Program Mini English Program และห้องเรียน Integrated English Program ใช้หลักสูตรไทยแต่เป็นหนังสือเรียนของสิงคโปร์ และการใช้เทคโนโลยีมาช่วยในพัฒนาทั้งตัวการทำงานเอง และการสื่อสารของครู โดยการเชื่อมโยงโดยใช้โดยตรง เช่นการสื่อสารการติดต่อผ่านทางอีเมล เป็นต้น

5. ด้านรูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอน

ในด้านรูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนได้มีการจัดการใช้ในการติดต่อเชื่อมโยงเทคโนโลยีเครือข่ายเท่านั้น ยังไม่ลงลึกถึงการจัดการเรียนการสอนเป็นรายวิชา ด้วยมีปัญหาอุปสรรค เกี่ยวกับการสร้างความมั่นใจให้กับผู้ปกครอง ในเรื่องมาตรฐานการจัดรูปแบบการเรียนการสอนร่วมกันระหว่างโรงเรียนในอาเซียน ผู้ปกครองของนักเรียนยังไม่มั่นใจในการสอบเข้ามหาวิทยาลัย เนื่องจากนักเรียนใช้เวลาการเรียนส่วนหนึ่งที่ต่างประเทศ อาจทำให้การเรียนไม่เข้มข้น และเครื่องมือวัดประเมินผลของประเทศไทยเป็นรูปแบบเดียวยังไม่หลากหลายและยังไม่เป็นสากล ความต้องการของผู้ปกครอง เนื่องจากหลักสูตรมาจากความต้องการของผู้ปกครองและการสอบ SAT ในปีการศึกษา 2556 โรงเรียนมัธยมวัดนายโรง กำหนดให้มีการสอบ SAT โดยโรงเรียนได้สอนพิเศษเพื่อการสอบจำนวน 40 คน โดยผู้ปกครองสนับสนุนให้มีการจัดสอบ ซึ่งเป็นมาตรฐานที่โรงเรียนกำหนดไว้ว่านักเรียนจะต้องมี 2 มาตรฐานนานาชาติ

6. ด้านผู้บริหารและบุคลากร

ผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคคลสำคัญในการขับเคลื่อนงานความร่วมมือด้านการศึกษ และให้ความสำคัญต่อบุคลากรภายในโรงเรียนที่จะก่อให้เกิดที่มีประสิทธิภาพ โดยมีการดำเนินการกล่าวคือ การใช้ภาวะผู้นำในการบริหารโรงเรียนเพื่อสร้างความร่วมมือด้านการศึกษากับต่างประเทศ เช่น การบรรยายเป็นภาษาอังกฤษที่อิน โคนีเซีย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้บริหารต้องตระหนักให้ความสำคัญ มีวิสัยทัศน์และมีแนวคิดเพื่อนำมาพัฒนาให้เกิดประโยชน์ต่อดำเนินกิจกรรม การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำองค์กร เพื่อก่อให้เกิดความสัมพันธ์ภาพที่ดี ในการสานต่องาน ซึ่งจะส่งผลให้ผู้บริหารและครูได้มีโอกาสศึกษาดูงานกันอย่างต่อเนื่อง การเป็นผู้นำทำกิจกรรมอาเซียน โดยใช้อาเซียนเป็นฐานเพื่อการพัฒนาครู โดยสร้างเสริมการพัฒนาครูไทยครูต่างประเทศของโรงเรียน และอาจารย์มหาวิทยาลัยที่โรงเรียนทำข้อตกลงด้วย ไปศึกษาเรียนรู้วัฒนธรรม วิถีชีวิต ภาษาของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน และนำมาพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน และการส่งเสริมบุคลากรให้ไปศึกษาเรียนรู้ในต่างประเทศและไปปฏิบัติงานด้วย เช่น การให้เจ้าหน้าที่ธุรการ ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานการติดต่อสถานที่ การประสานงานธุรการ การติดต่อสื่อสารผ่านเครือข่ายเทคโนโลยี โดยทุกคนจะได้มีโอกาสไปตามบทบาทหน้าที่ที่ต้องการและจำเป็น ซึ่งโรงเรียนมัธยมวัดนายโรงได้จัดให้ไปทุกปี

7. ด้านงบประมาณ

โรงเรียนมัธยมวัดนายโรงเป็นโรงเรียนที่มีห้องเรียนพิเศษ English Program มากกว่าห้องเรียนปกติ จึงทำให้โรงเรียนมีการบริหารจัดการงบประมาณที่เอื้อต่อการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาดังนี้ มีการวางแผนงบประมาณในเรื่องงบประมาณรายได้สถานศึกษา เนื่องจากโรงเรียน

มีเงินส่วนรายได้สถานศึกษาให้ใช้จ่ายเป็นไปตามวัตถุประสงค์ มีแผนงานและงบประมาณในการยกระดับครูสู่ความเป็นมาตรฐานนานาชาติ โดยผ่านความเห็นชอบคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน ส่งเสริมในการให้ทุนครูไปเรียนต่างประเทศเป็นระยะยาว เช่น ประเทศ อินโดนีเซีย มาเลเซีย และเนเธอร์แลนด์ ขึ้นอยู่กับสมรรถนะของครู สนับสนุนค่าใช้จ่ายทั้งหมด แต่มีเงื่อนไขต้องอยู่ปฏิบัติงานที่โรงเรียนมัธยมวัดนายโรงเป็นเวลา 3 ปี และโรงเรียนตั้งงบประมาณกลางประมาณ 20 ล้านบาท ในการพัฒนาบุคลากรและการส่งครูไปเรียนภาษาที่ต่างประเทศ

8. ด้านบรรยากาศของสถานศึกษา

โรงเรียนได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาอาคารสถานที่และบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยการพัฒนาห้องเรียน ศูนย์การเรียนรู้ ทันสมัย ซึ่งเป็นผลจากการได้ไปศึกษาดูงานและนำนักเรียนไปแลกเปลี่ยน ได้นำสิ่งที่พบเห็น ถ่ายภาพมาให้คณะครูได้ศึกษาแต่ละประเทศมีลักษณะการจัดสถานที่และบรรยากาศอย่างไรและนำมาปรับปรุงพัฒนาโรงเรียน และได้นำคณะครูไปศึกษาการจัดสถานที่และบรรยากาศที่ School of Science Technology ประเทศสิงคโปร์ เมื่อกลับมาได้มีการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทั้งในส่วนห้องเรียน ห้องปฏิบัติการและสถานศึกษา ให้มีความทันสมัย ยกตัวอย่างเช่น การจัดห้องcafeteriaห้องกาแฟสด มีลักษณะคล้ายต่างประเทศ คือความต่างลงทุนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ แยกห้องหนังสือไว้บริเวณใกล้เคียง นักเรียนสามารถหยิบมาอ่านได้ในห้อง เป็นต้น

9. ด้านผู้เรียน

กิจกรรมที่โรงเรียนได้ดำเนินการเกี่ยวกับนักเรียน มีความหลากหลาย ดังนี้

9.1 การนำนักเรียนไปแลกเปลี่ยนกับต่างประเทศ การแลกเปลี่ยนจะเน้นในเรื่องวัฒนธรรมเป็นระยะสั้น ระยะยาวยังไม่ได้ดำเนินการ

9.2 การนำเสนองานเกี่ยวกับเวทีวิชาการ เช่น โครงการภาคภาษาอังกฤษ การไป Research ต่างประเทศ เช่น การนำโครงการไปเสนอที่รัฐปีนัง ประเทศมาเลเซีย ซึ่งได้มีการจัดส่งนักเรียนไป 3 ครั้ง ประเทศสิงคโปร์ ส่งนักเรียนไป 2 ครั้ง โดยโรงเรียนกำหนดว่านักเรียนที่ไปนำเสนอกลับมาเป็นต้องเป็นผู้นำอาเซียนให้ได้ ซึ่งการได้ไปเห็นไปทำกิจกรรม โรงเรียนถือว่าเป็นประสบการณ์ที่น่ากลับมาสร้างสังคม เป็นการให้ทุนไปเพื่อให้กลับมาสร้างสังคม โรงเรียนได้ดำเนินการมาเป็นเวลา 2 ปีอย่างต่อเนื่อง

9.3 การขยายผลของผู้เรียนจากการเป็นนักเรียนแลกเปลี่ยนแล้วได้กลับมาทำงานจิตสาธารณะ เช่น สำนักพระราชวังนำนักเรียนไปเริ่มเป็นมัคคุเทศก์ และไปช่วยสอนภาษาอังกฤษที่โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบวิทยาลัย

9.4 การเปิดรับนักเรียนต่างประเทศเข้าเรียน เช่น ประเทศเกาหลีส่งนักเรียนมาเรียน 4 คน จัดการเรียนเป็นเหมือนโรงเรียนนานาชาติ แต่ค่าใช้จ่ายเก็บแบบปกติของประเทศไทย หรือเก็บแบบพิเศษส่งมาเรียนเป็นเดือน คิดค่าใช้จ่ายเป็นเดือน เป็นต้น

9.5 การส่งนักเรียนมาเรียนผ่านบริษัททัวร์ของเกาหลี ซึ่งส่งนักเรียนเกาหลีมาเรียนเป็นระยะสามเดือน

10. สรุปผลของความร่วมมือ

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลซึ่งเป็นผลสำเร็จ จากความร่วมมือพัฒนาการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมวัดนายโรง ดังนี้

10.1 ผลผลิต พบว่า

ด้านครูมีสมรรถนะทางภาษาสูงขึ้น และครูมีความภาคภูมิใจและจงรักภักดีในองค์กร ร่วมมือในการทำงาน

ด้านนักเรียนมีศักยภาพทางวิชาการ มีพัฒนาการด้านภาษาต่างประเทศ

ด้านโรงเรียนมีบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เป็นภาษาอังกฤษเอื้ออำนวยในการเรียนรู้ มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครอง ชุมชน และมีชื่อเสียง และประสบผลสำเร็จในการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษา โดยมีปัจจัยที่ส่งเสริมการทำงาน ดังนี้

1. นโยบายของรัฐในการส่งเสริมให้มีการสร้างความร่วมมือ
2. ผู้บริหารและความเป็นผู้นำของผู้นำน้องค์กร
3. ผู้ปกครองสนับสนุน ปัจจัยที่สำคัญต้องเกิดจากความต้องการของผู้ปกครอง

ด้วย

4. บุคลากรในองค์กร มีความกระตือรือร้นและร่วมมือกันทำงานอย่างสร้างสรรค์

10.2 ผลลัพธ์ พบว่า

1. ผู้เรียนมีคุณภาพเป็นไปตามภารกิจโรงเรียนมาตรฐานสากล
2. ครูมีความกล้าในการทำกิจกรรมที่ต่างประเทศ ซึ่งเกิดจากกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น กิจกรรมลูกเสืออาเซียน

10.3 ปัญหาอุปสรรค

จากการศึกษา พบปัญหาและอุปสรรค ดังนี้

1. บุคลากรใน โรงเรียนบางกลุ่มยังไม่ยอมรับความเปลี่ยนแปลง หรือไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้
2. ครู บุคลากรคิดว่า มีการทำงานที่เพิ่มมากขึ้น

3. การปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทย กระบวนการบริหารจัดการของส่วนกลาง เป็นประเพณีปฏิบัติมากกว่าเป็นนวัตกรรมทำให้ไม่สามารถพัฒนากระบวนการการเรียนการสอนได้เท่าที่ควร

4. การกระจายอำนาจยังไม่ถึงผู้ปฏิบัติ ทำให้มีปัญหาติดขัดในการทำงาน เช่น การใช้เงินรายได้สถานศึกษานำครู นักเรียนไปต่างประเทศ

10.4 การพัฒนาความร่วมมือ

จากการศึกษาประสบการณ์การพัฒนาความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมวัดนายโรง กับโรงเรียนมัธยมศึกษาในต่างประเทศ พบว่า ปัจจัยเสริมที่จะมาสนับสนุนให้ประสบความสำเร็จคือ

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการ คือผู้บริหารต้องให้ความสนใจและขับเคลื่อนคิดและลงมือทำอย่างจริงจัง

2. รัฐบาลต้องกล้านำ กล้าเปลี่ยนแปลง ใช้หลักการของการเปลี่ยนแปลง และใช้ในเชิงของการปฏิบัติมากกว่า ให้อำนาจผู้บริหารในเชิงวิชาการมากขึ้น กระจายอำนาจ กระจายความรับผิดชอบ

4.2.2 ผลการศึกษาโรงเรียนชลกันยานุกูล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยได้ศึกษาเชิงลึกจากโรงเรียนชลกันยานุกูล สามารถรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

4.2.2.1 ข้อมูลทั่วไป

โรงเรียนชลกันยานุกูล ที่ตั้ง 31 ตำบลบางปลาสร้อย อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี รหัสไปรษณีย์ 20000 เนื้อที่ 27 ไร่ 2 งาน 46 ตารางวา เปิดสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวนนักเรียนในโรงเรียนทั้งสิ้น 4,133 คน เขตพื้นที่บริการอำเภอเมืองชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นนักเรียนหญิงล้วน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นนักเรียนชายและหญิงรวมกัน มีห้องเรียน 92 ห้องเรียน นักเรียนชาย 54 คน นักเรียนหญิง 4,079 คน รวม 4,133 คน นักเรียนปัญญาเลิศ 468 คน คิดเป็นร้อยละ 11.32 จำนวนครูและผู้บริหารรวม 148 คน แยกเป็น ชาย 29 คน หญิง 119 คน ลูกจ้างประจำ 7 คน ลูกจ้างชั่วคราว 12 คน ครูอัตราจ้าง 65 คน

ปัจจุบันโรงเรียนชลกันยานุกูล มีอาคารเรียน 8 หลัง หอประชุม 1 หลัง อาคารพลศึกษา 1 หลัง มีมูลนิธิเพื่อการศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 19 มูลนิธิ และ 3 กองทุน โรงเรียนดำเนินการจัดการเรียนการสอน เป็นที่ยอมรับของชุมชน จนได้รับรางวัลโรงเรียนพระราชทานขนาดใหญ่พิเศษ 5 ครั้ง เมื่อปี พ.ศ. 2525 พ.ศ. 2532 พ.ศ. 2542 พ.ศ. 2548 และ พ.ศ. 2552 ได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียน

ปฏิรูปการศึกษาดีเด่น โรงเรียนต้นแบบในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนจัดกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดดีเด่น สถานศึกษาสนับสนุนการใช้ภาษาไทยดีเด่น รางวัลสถานศึกษาที่มีมารยาทไทยดีเด่นระดับจังหวัด ของสำนักงานวัฒนธรรม จังหวัดชลบุรี รางวัลดีเด่นการแข่งขันวงโยชวาทิต ชิงแชมป์นานาชาติ ณ ประเทศญี่ปุ่น ประเภทรางวัลระดับนานาชาติ รางวัลแชมป์โลกวงโยชวาทิต จากการแข่งขันวงโยชวาทิตโลก WAMSB ณ เมือง Kerkrade ประเทศเนเธอร์แลนด์ และได้รับคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตรแกนกลาง สพฐ. ปีการศึกษา 2553 ได้รับคัดเลือกเป็น 1 ใน 500 โรงเรียนทั่วประเทศที่มีความพร้อมเข้าสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล ได้รับรางวัลชนะเลิศในการประกวดโรงเรียนมาตรฐานสากล (World Class Standard School) ในระดับภาคตะวันออกและรางวัลที่ 2 ในระดับภาคกลาง จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ รางวัลโรงเรียนสีเขียว ประจำปี 2553 จากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

ปีการศึกษา 2554 ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา รอบสาม จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ผลการประเมินโดยภาพรวมตามมาตรฐานในระดับดีมาก ปัจจุบันมี นางกมลพรรณ ทิพย์ไกรสรโชติ เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน

สภาพชุมชนรอบบริเวณโรงเรียน ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองชลบุรี สภาพชุมชนโดยรอบเป็นชุมชนเมือง บริเวณใกล้เคียงเป็นที่ตั้งของสถานที่ราชการคือ ศาลากลางจังหวัด ศาลจังหวัด ที่ว่าการอำเภอเมือง โรงเรียนอนุบาลจังหวัดชลบุรี หอสมุดแห่งชาติสาขาชลบุรี สถานีตำรวจองค์การโทรศัพท์ สำนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรี และทัณฑสถานหญิง จังหวัดชลบุรีมีประชากรประมาณ 50,000 คน อาชีพหลักของชุมชน คือ ค้าขาย รับราชการ รับจ้างและเกษตรกรรม เป็นต้น โรงเรียนเป็นศูนย์กลางการบริการการศึกษาแก่ประชาชน เป็นศูนย์บริการทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ศูนย์วัฒนธรรม จังหวัดชลบุรี ศูนย์แอริค (English Resource Instruction Center) ศูนย์พัฒนาภาษา ต่างประเทศ ภาษาที่ 2 (ภาษาฝรั่งเศส) ศูนย์เอ เอฟ เอส (AFS) จังหวัดชลบุรี และศูนย์สอบของหน่วยงานต่างๆ ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ประเพณี/ศิลปวัฒนธรรมที่เป็นที่รู้จักโดยทั่วไปคือ ประเพณีวิ่งควาย ประเพณีวันไหล เป็นต้น ผู้ปกครองส่วนใหญ่ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี อาชีพหลัก คือ ค้าขาย รับราชการ ฐานะทางเศรษฐกิจ/รายได้โดยเฉลี่ยต่อครอบครัว ต่อปี 120,000 - 360,000 บาทจำนวนคนเฉลี่ยต่อครอบครัว 4-5 คน

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลของโรงเรียนและนำเสนอแยกเป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. ผลงานดีเด่นในรอบปีที่ผ่านมา

จากการศึกษาข้อมูลผลงานของโรงเรียนชลกันยานุกูลพบว่า โรงเรียนมีผลงานดีเด่น ได้แก่

- 1) โครงการเยาวชนคิดดีทำดี 84 โครงการ ครอบครัวข่าว 3 สถานีโทรทัศน์ช่อง 3
- 2) โรงเรียนสีเขียวกระทรวงพลังงาน
- 3) โรงเรียนจัดการเรียนการสอนและการบริหารตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ระดับดีมาก
- 4) โรงเรียนส่งเสริมรักการอ่านดีเด่นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 18
- 5) นวัตกรรมหรือตัวอย่างการปฏิบัติที่ดี (Good Practice) ของสถานศึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม

6) โรงเรียนชนกันยานุกูลเป็นโรงเรียนประจำจังหวัด มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ เป็นไปตามการปฏิรูปการเรียนรู้ และวิสัยทัศน์ของโรงเรียน นอกจากนี้ยังนำผลของโรงเรียน ต้นแบบ โรงเรียนในฝัน โรงเรียนวิถิพุทธ โรงเรียน Top Star มาไว้เพื่อเข้าสู่มาตรฐานสากล

7) ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์และความทันสมัย พัฒนาครู นักเรียนและโรงเรียนให้มีศักยภาพ เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษา ที่ให้นักเรียนเป็นคนดี เป็นคนเก่งและมีความสุขที่ได้อยู่ใน โรงเรียน วางระบบการบริหารด้าน ICT ระบบแลนด์รอบคุณทั้งโรงเรียน ทุกกลุ่ม ทุกฝ่าย ทุกงาน ทุกห้อง กลุ่มสาระ มีนวัตกรรมสามารถค้นคว้าได้ทุกส่วน มีความก้าวหน้าทันสมัยด้านเทคโนโลยี นำข้อมูลมาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีห้อง E-learning ให้นักเรียนค้นคว้า มีห้อง E-Classroom ประจำ ทุกกลุ่มสาระ มีห้องศูนย์วิทยบริการ ห้องสื่อ E-book และ E-Library

8) ครูผู้สอนมีการอบรมด้าน ICT ให้ครูพัฒนานำไปใช้ในการเรียนการสอน มี Website ของโรงเรียน ดำเนินการหาข้อมูล ครูทุกคนจัดการเรียนการสอนโดยใช้ห้อง E-Classroom ของตนเองทุกกลุ่มสาระ นักเรียนสามารถบันทึกเรื่องที่ครูสอนในห้อง E-Classroom นำไปเปิดเรียนรู้ ด้วยตนเองได้เป็นอย่างดี

9) ผู้เรียน ได้ตั้งเป้าหมายการพัฒนาด้าน Internet มีห้อง E-Learning สำหรับค้นคว้าหา ข้อมูล ผู้เรียนสามารถศึกษาและนำผลที่ได้มาเป็นองค์ความรู้ได้เป็นอย่างดี ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการ จัดการเรียนการสอนกับครูผู้สอน และสามารถพัฒนาคอมพิวเตอร์ได้ มีความรู้ในการทำนวัตกรรม ด้าน ICT มีห้องเรียนให้ผู้เรียนค้นคว้า 6 ห้องเรียน และห้อง E-Learning 2 ห้องเรียน ประสบ ความสำเร็จจากการที่สถานศึกษาส่งผู้เรียนเข้าร่วมการแข่งขัน ถือว่าเป็นการปฏิบัติที่เป็นเลิศของ สถานศึกษา

2. จุดเด่น

จุดเด่นการจัดการศึกษา ของโรงเรียนชลกันยานุกูล พบว่า

1) ผู้เรียนมีลักษณะนิสัยในการป้องกันตนเองจากสิ่งเสพติดให้โทษ หลีกเลียงสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรคภัยและปัญหาทางเพศ

2) ผู้เรียนมีสุนทรียภาพด้านศิลปะ ดนตรี/นาฏศิลป์ วรรณศิลป์และนันทนาการ

3) ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ เป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ ผู้ปกครอง เป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียน และมีการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม

4) ผู้เรียนมีความใฝ่รู้และเรียนรู้อย่างต่อเนื่องจากการอ่าน ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงร่วมกับผู้อื่นทั้งในและนอกสถานศึกษา

5) ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น มีความสามารถด้านการคิดและการปรับตัวเข้ากับสังคม

6) ผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญา ปณิธาน พันธกิจและวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลสะท้อนเป็นเอกลักษณ์สถานศึกษา

3. ด้านการบริหารจัดการศึกษา

โรงเรียนชลกันยานุกูล จัดบริหารการศึกษาที่ประสบความสำเร็จ ดังนี้

1) ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการตามบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และการพัฒนาสถานศึกษาด้วยบรรยากาศและสภาพแวดล้อม

2) ผลการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐาน รักษามาตรฐาน และพัฒนาผู้มีความเป็นเลิศที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ด้านการจัดเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สถานศึกษามีประสิทธิภาพในการดำเนินการส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาวิชาที่สอน การประเมินผลการจัดการเรียนรู้ การประเมินการจัดการเรียนการสอน การประเมินแบบวัดแบบทดสอบของครูทุกคนอย่างสม่ำเสมอ ด้านการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง

4. โอกาสและข้อจำกัดของโรงเรียน

โรงเรียนชลกันยานุกูลมีความโดดเด่น จากความร่วมมือขององค์กรภายในท้องถิ่น แต่ในขณะเดียวกันก็มีข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา ดังนี้

4.1 โอกาส

สถานศึกษาได้รับความร่วมมือด้านงบประมาณและด้านทรัพยากรบุคคล จากองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดชลบุรี โดยจัดจ้างครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ จีน ญี่ปุ่น ฝรั่งเศส) การงานอาชีพและเทคโนโลยี และศิลปศึกษา สมาคมผู้ปกครอง ครูและศิษย์ ตลอดจนวิทยากรท้องถิ่น มีส่วนร่วมวางแผนนโยบาย กำหนดเป้าหมายและทิศทางการพัฒนาระบบการจัดการศึกษา จัดหลักสูตร กิจกรรมของสถานศึกษา สถานศึกษาดังอยู่ในเขตเทศบาลเมืองชลบุรีและแหล่งชุมชน มีโอกาส

คัดเลือกนักเรียนเข้าศึกษาต่อได้มาก นอกจากนี้ยังเป็นโรงเรียนเอกชนที่มีชื่อเสียง ได้รับการยอมรับจากชุมชนที่นิยมส่งบุตรหลานมาเรียน สถานศึกษาอยู่ใกล้แหล่งเรียนรู้ เช่น ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดชลบุรี ศูนย์การศึกษามหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิราช ศูนย์ภาษาต่างประเทศอิริค ส่งผลให้นักเรียนมีโอกาสนำแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษาได้อย่างหลากหลาย อีกทั้งมีองค์กรอีกหลากหลายที่สนับสนุนการจัดกิจกรรมร่วม เช่น โรงพยาบาลชลบุรี ร่วมจัดกิจกรรมตรวจสุขภาพแก่บุคลากรและผู้เรียน สถานีตำรวจ อําเภอเมืองชลบุรี สถานีพินิจเด็กและเยาวชนร่วมจัดกิจกรรมบรรยาย การดำรงตนในสังคม ผู้ปกครองมีความพร้อมในการสนับสนุนสถานศึกษาในการร่วมโครงการ/กิจกรรมต่างๆ สถานศึกษาได้รับคัดเลือกจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเข้าร่วมโครงการห้องพิเศษวิทยาศาสตร์ โรงเรียนมาตรฐานสากล และโรงเรียนแกนนำการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.2 ข้อจำกัด

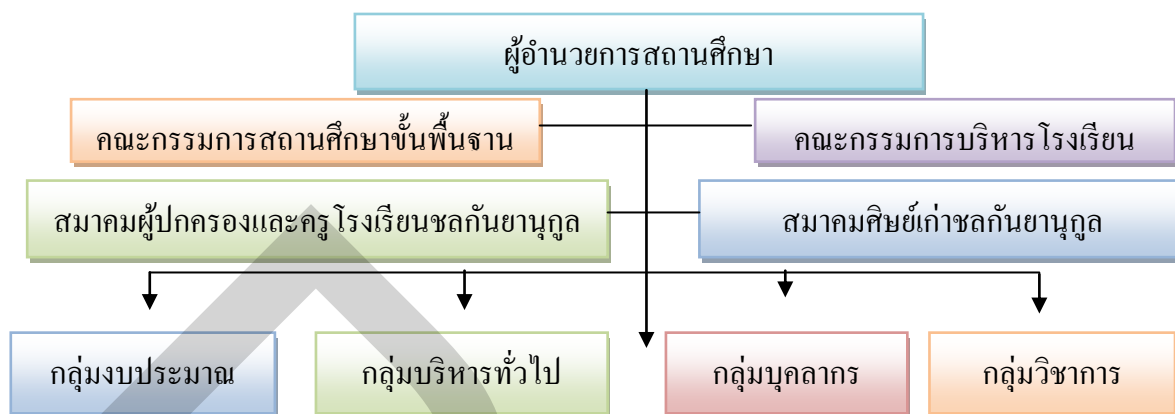
การรับนักเรียนมีจำนวนจำกัด จำนวนนักเรียนต่อห้องเรียนค่อนข้างมากจำนวนห้องเรียนละ 50-55 คน ห้องเรียนไม่พอเพียง นักเรียนต้องเดินเรียน โรงเรียนขาดบุคลากรหลายสาขา จึงจำเป็นต้องจ้างครูอัตราจ้างจำนวนมาก สถานศึกษาอยู่ใกล้สถานที่ท่องเที่ยวและแหล่งอบายมุข ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนมีภาวะเสี่ยงต่อการมั่วสุมได้ง่าย และใกล้แหล่งบริโภคอาหารประเภทฟาสฟู๊ดส์ ส่งผลให้ผู้เรียนมีภาวะเสี่ยงต่อสุขภาพกาย โดยเฉพาะปัญหาเรื่องน้ำหนัก ผู้ปกครองให้ความสะดวกสบายแก่ผู้เรียนมากเกินไป เช่น รถจักรยานยนต์ โทรศัพท์มือถือ ส่งผลให้ผู้เรียนฟุ่มเฟือยไม่รู้จักการใช้ชีวิตอย่างพอเพียง

7. การบริหารจัดการศึกษา

โรงเรียนชลกันยานุกูล แบ่งโครงสร้างการบริหารงานเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มงบประมาณ กลุ่มบริหารทั่วไป กลุ่มบุคลากร กลุ่มวิชาการ ผู้บริหารยึดหลักการบริหารงานอย่างมีคุณภาพครบวงจร (PDCA) ของเดมมิ่ง ประกอบด้วยการวางแผน (Plan) ปฏิบัติตามแผน (Do) ตรวจสอบผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา (Check) และพัฒนาปรับปรุงอยู่เสมอ (Act) โดยมีลักษณะเป็นวงจรต่อเนื่อง

8. โครงสร้างการบริหารจัดการของโรงเรียนชลกันยานุกูล ปีการศึกษา 2555

โรงเรียนชลกันยานุกูล จัดโครงสร้างการบริหารจัดการของโรงเรียน แบ่งเป็นกลุ่มบริหารหลัก 4 กลุ่ม และมีองค์กรหลักของโรงเรียนให้การสนับสนุนตามแผนภูมิโครงสร้างบริหารการจัดการดังนี้

ภาพที่ 4.2 โครงสร้างการบริหารจัดการของโรงเรียนชลกันยานุกูล ปีการศึกษา 2555

9. วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย อัตลักษณ์ และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา

โรงเรียนชลกันยานุกูล มีวิธีการบริหารงานเชิงระบบโดยการกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย อัตลักษณ์ และเอกลักษณ์ไว้ ดังนี้

9.1 วิสัยทัศน์ โรงเรียนชลกันยานุกูล กำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียนไว้ว่า โรงเรียนมาตรฐานสากล บนพื้นฐานคุณธรรม และความเป็นไทยนำสู่พลโลก

9.2 พันธกิจ

โรงเรียนชลกันยานุกูล ร่วมกันกำหนดพันธกิจไว้เป็นกรอบพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนคือ

- 1) ส่งเสริมให้นักเรียนรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ตระหนักในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
- 2) ส่งเสริมนักเรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เน้นความเป็นไทยสืบสาน ภูมิปัญญาท้องถิ่น และเรียนรู้วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมของนานาชาติ
- 3) จัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล
- 4) ส่งเสริมให้นักเรียนสื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา
- 5) ส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะการคิด สามารถใช้ความคิดระดับสูง มีเหตุผลเพื่อประโยชน์ต่อตนเอง สังคม และประเทศชาติ
- 6) พัฒนาระบบการจัดการความรู้ สร้างนวัตกรรม เผยแพร่ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
- 7) ส่งเสริมให้นักเรียนตระหนักรู้ในภาวะการณ์ของโลก รับผิดชอบต่อสังคม และเป็นพลเมืองดีในระบอบ ประชาธิปไตย สังคมไทย และสังคมโลก

- 8) บริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ
- 9) ปลุกฝังให้นักเรียนมีความตระหนักรู้ในการรักษาสีเสื้อ
- 10) สนับสนุนให้มีการวิจัยเพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาการจัดการศึกษา

9.3 เป้าหมาย

โรงเรียนชลกันยานุกูลกำหนดเป้าหมายการบริหารโรงเรียนไว้ดังนี้

- 1) โรงเรียนจัดการเรียนการสอนโดยใช้ระบบห้องเรียนคุณภาพ
- 2) นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม รู้จักผิดชอบชั่วดี มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย และยึดถือปฏิบัติอยู่ในวิถีชีวิต
- 3) จัดหลักสูตรเทียบเคียงมาตรฐานสากล เช่น English Program ห้องเรียนเป็นเลิศทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ (Top Star) และห้องเรียนอัจฉริยะ (Gifted)
- 4) ส่งเสริมการใช้ระบบการวัดและประเมินผลแบบมาตรฐานสากล โดยมีการวัดผลที่หลากหลาย
- 5) ส่งเสริมครูให้ใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร
- 6) ส่งเสริมให้ครูใช้สื่อ ICT ในการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การเผยแพร่ผลงานทั้งระบบ Offline และ Online
- 7) สนับสนุนและส่งเสริมให้ครูแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนกับนานาชาติ
- 8) นักเรียนตระหนักถึงคุณค่าการรักษาสีเสื้อ
- 9) ครูมีการวิจัย สร้างสื่อ นวัตกรรม เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

9.4 อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา

โรงเรียนชลกันยานุกูลจัดอบรมสั่งสอนนักเรียน จนเกิดคุณลักษณะเป็นอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของโรงเรียนคือ “เก่ง” หมายถึง

เก่งการเรียน เก่งกิจกรรม เก่งการทำงาน คือ อัตลักษณ์ ของโรงเรียนชลกันยานุกูล

SMART (สว่างาม) คือ เอกลักษณ์ ของโรงเรียนชลกันยานุกูล

10. แนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

โรงเรียนชลกันยานุกูล ได้กำหนดนโยบายและเป้าหมายไว้เป็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนดังนี้

นโยบายข้อที่ 1 พัฒนาการเรียนการสอน โดยยึดคุณธรรมนำความรู้ สร้างความตระหนัก สำนึกในคุณค่าของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เป้าหมาย

1. โรงเรียนจัดกิจกรรมคุณธรรมนำความรู้ที่เชื่อมโยงสู่การเรียนการสอนสู่กลุ่มสาระต่างๆ ทั้งนี้ให้ความสำคัญแก่การน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ

2. มีความร่วมมือในการจัดการศึกษาระหว่าง โรงเรียนกับสถาบันครอบครัว ชุมชนและสถาบันทางศาสนา

3. จัดการเรียนการสอนโดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้
นโยบายข้อที่ 2 จัดการศึกษาขึ้นพื้นฐานอย่างกว้างขวางและมีคุณภาพ

เป้าหมาย

1. มีความเป็นเลิศทางวิชาการสู่ความเป็นสากล

2. นักเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาศักยภาพของตนเองให้มากขึ้น

นโยบายข้อที่ 3 พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับและมีการประกันคุณภาพการศึกษา

เป้าหมาย

1. พัฒนาคุณภาพและบุคลากรทางการศึกษา

2. พัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้

3. พัฒนาระบบนิเทศภายในอย่างต่อเนื่อง

4. ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกกลุ่มสาระ

5. พัฒนาระบบวัดผล ประเมินผล

6. พัฒนาการประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง เพื่อรับการประเมินภายนอกอย่างมีประสิทธิภาพ

7. พัฒนาประสิทธิภาพระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

8. จัดบรรยากาศและแหล่งเรียนรู้ใน โรงเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

9. ส่งเสริมสุขภาพ อนามัย สุขอนามัย สุขภาพกาย สุขภาพจิตของนักเรียนและบุคลากร

ในสถานศึกษา

นโยบายข้อที่ 4 การบริหารจัดการ โรงเรียน มีการกระจายอำนาจอย่างเป็นระบบ

เป้าหมาย

1. บริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมโดยโรงเรียนเป็นฐาน

2. บริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล

3. การกระจายอำนาจลงกลุ่มผู้ฝ่าย กลุ่มสาระงาน

นโยบายข้อที่ 5 ประชาชนและภาคเอกชนและท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เป้าหมาย

ระดมทรัพยากรจากแหล่งเงินต่างๆ และทรัพยากรบุคคลในท้องถิ่น จากมหาลัย ชุมชน เพื่อนำมาส่งเสริมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นโยบายข้อที่ 6 จัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมีจิตสาธารณะ

เป้าหมาย

นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เน้นสาธารณะประโยชน์และเน้นบุคคลที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนร่วมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว

นโยบายข้อที่ 7 สร้างความรู้ ความเข้าใจ เรื่อง รักษาสิ่งแวดล้อม

เป้าหมาย

นักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา ประชาชน ตระหนัก เรื่อง รักษาสิ่งแวดล้อม

11. กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

โรงเรียนชลกันยานุกูล ได้กำหนดกลยุทธ์และมาตรการเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมให้มีการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมที่ดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ตามระบอบประชาธิปไตย และตระหนักถึงเศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอนที่เทียบเคียงมาตรฐานสากล

กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก บนพื้นฐานความเป็นไทย

กลยุทธ์ที่ 5 สร้างเครือข่ายและโรงเรียนร่วมพัฒนา

กลยุทธ์โรงเรียนชลกันยานุกูล มีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมให้มีการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมที่ดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ตามระบอบประชาธิปไตย และตระหนักถึงเศรษฐกิจพอเพียง เป้าหมาย 3 ประการ

1. สร้างความตระหนักในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2. ครูทุกคนพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัยใฝ่เรียน อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ

3. ครูทุกคนสอดแทรกความรู้ ความเข้าใจ มีเหตุ มีผล เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงในการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระ

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ เป้าหมาย 6 ประการ

- 2.1 ส่งเสริมและพัฒนาอัจฉริยภาพนักเรียนในทุกกลุ่มสาระ
- 2.2 ครูทุกคนออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ Back Ward Design
- 2.3 จัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 2.4 จัดระบบข้อมูลสารสนเทศเป็นข้อมูลในการวางแผน ดำเนินการและ ตัดสินใจ
- 2.5 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความรู้ ความเข้าใจ ในบทบาทหน้าที่ที่มีความสามารถเกี่ยวกับภารกิจของสถานศึกษา และมีคุณสมบัติตามบทบาทหน้าที่
- 2.6 ผู้บริหารมีความสามารถในการเป็นผู้นำเป็นนักพัฒนากล้าตัดสินใจ มีแนวคิดในการบริหาร โดยใช้ SBM และกล้าเปลี่ยนแปลงในการที่จะเชื่อมโยงการจัดการด้านต่างๆ ของสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จ

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล เป้าหมาย 5 ประการ

- 3.1 ส่งเสริมผู้เรียนให้มีความสามารถเป็นเลิศทางวิชาการ
- 3.2 ส่งเสริมผู้เรียนให้สื่อสารอย่างน้อย 2 ภาษา
- 3.3 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ สามารถคิดอย่างมีเหตุผลเพื่อประโยชน์ต่อตนเอง สังคม และประเทศชาติ
- 3.4 ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถสังเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร และสามารถใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้สร้างสรรค์งาน
- 3.5 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความตระหนักและรักษาสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลกบนพื้นฐานคุณธรรมและความเป็นไทย เป้าหมาย 4 ประการ

- 4.1 พัฒนาผู้เรียนให้มีความรับผิดชอบต่อตนเอง สังคม และประเทศชาติ เป็นพลเมืองที่ดี รู้เท่าทันเทคโนโลยี
- 4.2 ส่งเสริมผู้เรียนมีความตระหนักในเรื่อง คุณธรรม จริยธรรม
- 4.3 ส่งเสริมผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญของความเป็นไทย ช่วยกันเผยแพร่วัฒนธรรม
- 4.4 ส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการส่งเสริมความเป็นไทย

กลยุทธ์ที่ 5 สร้างเครือข่ายและโรงเรียนร่วมพัฒนาเป้าหมาย 4 ประการ

- 5.1 โรงเรียนทำความร่วมมือทางด้านวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อส่งเสริมศักยภาพด้านวิชาการและร่วมกิจกรรมสาธารณประโยชน์

5.2 โรงเรียนทำความร่วมมือทางด้านวิชาการกับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสร้างเครือข่ายผู้ปกครองในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

5.3 โรงเรียนให้ความร่วมมือและสร้างเครือข่ายกับองค์กรส่วนท้องถิ่น ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

4.2.2.2 ความร่วมมือด้านการศึกษา

โรงเรียนชลกันยานุกูล มีขั้นตอนการสร้างข้อตกลงความร่วมมือพัฒนา ด้านการศึกษา ทั้งภายในโรงเรียนและ โรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โดยเริ่มต้นจากเมื่อประมาณ 3-4 ปีที่ผ่านมาโรงเรียนชลกันยานุกูล ได้เข้าร่วมการประชุมในเรื่อง “ ภาษา ” ให้กับเด็ก ด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ในรายวิชาที่เปิดสอนของโปรแกรม English Program กำหนดให้มีการศึกษาคูงานต่างประเทศของหลักสูตร นักเรียนที่จบระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กับระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และจะต้องผ่านการศึกษาคูงานในประเทศอาเซียนด้วยกัน จึงถือว่าจบหลักสูตร และต่อมาได้ริเริ่มนำมาใช้กับนักเรียนปกติ คือ การนำครูต่างประเทศที่สอน English Program มาช่วยสอน เน้น เรื่อง การสื่อสาร และมีการจัดทำกิจกรรม English day ในวันจันทร์ จัดครูต่างประเทศ เข้ามาจัด กิจกรรม ทักทายนักเรียน ครู ผู้บริหาร ทักทายด้วยภาษาอังกฤษในตอนเช้าของทุกวันและจัดครูต่างประเทศไว้ที่ห้องสารสนเทศ เพื่อ พบปะแลกเปลี่ยน เรียนรู้ คู่กัน โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ ซึ่งได้ผล คือ การพูด การสื่อสาร ตามที่กำหนดไว้

กรอบการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษา พิจารณาจากองค์ประกอบของการจัดการศึกษา ปรากฏข้อมูลดังนี้

1. ด้านนโยบาย

โรงเรียนชลกันยานุกูลได้รับการคัดเลือกจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เข้าร่วมโครงการโรงเรียนคู่พัฒนากับประเทศอินโดนีเซีย และมีการทำข้อตกลงความร่วมมือ กำหนดแผนงาน กิจกรรมความร่วมมือ ผ่านสถานทูต โรงเรียนมีการกำหนดแนวทางความร่วมมือด้านการศึกษาและจัดทำแผนงาน โครงการเพื่อพัฒนาความร่วมมือกับสถานศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โดยเป็นไปตามโครงการโรงเรียนคู่พัฒนากับประเทศอินโดนีเซียของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยโรงเรียนมีแนวโน้มจะพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนร่วมกัน มีความพยายามที่จะดำเนินการให้เป็นรูปธรรม แต่พบปัญหาในการขออนุญาตไปราชการต่างประเทศเพื่อการสร้างความร่วมมือ ในระดับเขตพื้นที่การศึกษาซึ่งมีแนวทางปฏิบัติไม่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินงาน อย่างไรก็ตามโรงเรียนมีแผนงานโครงการที่รองรับ

2. ด้านหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตรจะเน้นในเรื่องของกิจกรรมการศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้แต่ยังไม่ได้ดำเนินการพัฒนาร่วมกันจะเน้นกิจกรรมที่เป็นกิจกรรม ร่วมกัน โรงเรียนได้มีกรอบการพัฒนาหลักสูตรตามนโยบายการขับเคลื่อนโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยที่โรงเรียนได้มีการศึกษาหลักสูตรของโรงเรียนคู่พัฒนา แต่ยังไม่เจาะที่ชัดเจนกล่าวคือ ศึกษาแต่ยังไม่ถึงขั้นนำมาปรับเปลี่ยนเป็นเนื้อหาในหลักสูตร โดยศึกษาไว้แลกเปลี่ยนการเรียนรู้ จะเน้นกิจกรรมที่เป็นกิจกรรม ร่วมกัน ส่วนตัวเนื้อหาหลักสูตรในบางประเทศ เช่น ประเทศสิงคโปร์ ศึกษาเกี่ยวกับความเป็นมาตรฐานสากล การเรียนรู้ทฤษฎีความรู้ โรงเรียนได้นำแนวคิดมาปรับหลักสูตรบ้าง แต่ไม่ได้เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน

3. ด้านครู

โรงเรียนได้พัฒนาครูโดยให้ครูและนักเรียนติดต่อทางอินเทอร์เน็ต เริ่มต้นให้ทดลองนัดหมายอย่างไม่เป็นทางการ ให้เข้าดูรายละเอียด และ ดูใน Website โรงเรียนมีแผนให้ทุนพาครูไปเรียน นอกจากนี้ยังได้ มีการมอบหมายบุคลากร และงานให้ชัดเจน โดยให้มีงานอาเซียนและแต่งตั้งหัวหน้าอาเซียน ซึ่งมีความรู้ด้านภาษา เพื่อเป็นผู้นำกิจกรรมในการพาครูในโครงการโปรแกรม English Program ไปศึกษาดูงานหรือไปเรียน โคน เป็นผู้ประสานงาน ส่วนใหญ่เป็นประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ยกเว้น บรูไน คือพาครูไปศึกษาดูงาน แต่ยังไม่ถึงขั้นไปเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เนื่องจากยังมีเวลาปิดเทอมไม่ตรงกัน โรงเรียนมีแผนพัฒนาครูโดยจะสนับสนุนค่าใช้จ่าย พาครูไปเรียนรู้ ประมาณ 1-2 อาทิตย์ แล้วให้กลับมาทำโครงการ ส่วนของต่างประเทศที่มาโรงเรียนก็มีบ้างแต่ส่วนใหญ่ไม่นำนักเรียนมาถ่ายภาษา ครูก็มาฝังตัวอยู่กับโรงเรียน ส่วนนักเรียนไปเข้าห้องเรียนกับนักเรียนของโรงเรียน

ในส่วนของการเตรียมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โรงเรียนมีแผนงานโครงการ ได้จัดให้มีโครงการประชุมอบรมพัฒนาบุคลากร เพื่อให้ครูเข้าใจบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาคน พัฒนาคนและพัฒนางานตลอดจนมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์กรให้ไปในทิศทางเดียวกันและเป็นมาตรฐาน สากลและเตรียมความพร้อมสู่อาเซียน กำหนดเป้าหมาย/ กิจกรรมดำเนินการ อบรมพัฒนาครู การเขียนข้อสอบเชิงคิดวิเคราะห์ และการประชุมสรุปผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4. ด้านสื่ออุปกรณ์ทางการศึกษา

โรงเรียนได้มีการจัดโครงการ Connecting Classrooms รองรับความร่วมมือด้านการศึกษากับโรงเรียนคู่พัฒนาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ความรู้แก่ผู้เรียน ในฐานะเป็นพลเมืองโลก เปิดมุมมองในระดับนานาชาติและตระหนักถึงความแตกต่างทาง

วัฒนธรรม โดยการทำงานร่วมกันกับกลุ่มพันธมิตรทางสถาบันการศึกษา ในสหราชอาณาจักรและภูมิภาคในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้แก่ ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ไต้หวัน เวียดนาม มาเลเซีย อินโดนีเซียและไทย และพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้สู่การเป็นพลเมืองโลก โดยมี เป้าหมาย/กิจกรรมนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาต้น ห้องเรียนที่ 1-2 และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารและแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยใช้สื่อเทคโนโลยีกับประเทศที่เป็นเครือข่ายและคู่พัฒนาได้ รวมทั้งการเสริมสร้างบรรยากาศในการทำงานของครูเจ้าหน้าที่และผู้รับบริการต่างๆ กิจกรรมเป็นการอบรม การใช้สื่อเทคโนโลยีในการสื่อสาร และอบรมพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร และการจัดนิทรรศการแสดงผลงานจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของโรงเรียนเครือข่ายและโรงเรียนคู่พัฒนานานาชาติโดยมอบหมายหน่วยงานที่รับผิดชอบ คือกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ ครูทุกกลุ่มสาระที่สอนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของห้อง 1 และห้อง 2 และ ห้อง 5 ครูฝ่ายเทคโนโลยี ฝ่ายสถานที่ และงานวิชาการ

5. ด้านรูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอน

โรงเรียน ได้จัดทำโครงการพัฒนากิจกรรมโรงเรียน ระหว่างโรงเรียนชลกัญยานุกูล ประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาของสาธารณรัฐอินโดนีเซีย (School Partnership Program between Chonkanyanukoon School and Secondary School in Indonesia) โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นการสนองนโยบายกระทรวงศึกษาธิการตามกรอบความร่วมมือและกระชับความสัมพันธ์กับเพื่อนบ้านและประเทศในภูมิภาคเอเชียด้วยการศึกษาระบบเปิด เป็นความร่วมมือด้านการศึกษาและพัฒนาคุณภาพการศึกษาผ่านการเรียนรู้ร่วมกันด้วยอิเล็กทรอนิกส์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ความรู้และวัฒนธรรมและค่านิยมระหว่างกันด้วยวิธีการหลากหลาย โดยได้ทำบันทึกข้อตกลงร่วมกันระหว่างโรงเรียนมัธยมศึกษา 4 โรงเรียนในสาธารณรัฐอินโดนีเซีย โรงเรียน SMP Negeri 1 SLEMAM SMP Negeri 1PIYUNGAN SMP Negeri 3YOGYAKARTA SMP Negeri เมื่อวันที่ 25 มกราคม 2554 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ แลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ สื่อการเรียนรู้ เทคนิคการสอนของครูซึ่งกันและกันเกี่ยวกับวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอินโดนีเซีย คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ บูรณาการชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง Climate Change Human Values Based Water Sanitation Hygiene Education and Gender Sensitivity และนักเรียนได้มีโอกาสติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยน แบ่งปันประสบการณ์ การทำงาน กิจกรรมต่างๆ ผ่านสื่ออีเมล เว็บไซต์ รูปภาพ หนังสือพิมพ์ วารสาร ซึ่งกันและกัน และแลกเปลี่ยนบุคลากรทางการศึกษา ครู นักเรียน ระยะสั้น 1 สัปดาห์ กำหนดเป้าหมาย/กิจกรรมดำเนินการ ประกอบด้วย 5 กิจกรรม กำหนดรายชื่อครูที่เข้าร่วมโครงการวิชาต่างๆ เช่น Setting up Mailing list for Teachers Involved การสื่อสาร

ข้อมูลต่างๆ เช่น Start Communication through Mailing List (Materials Development Assessments การสื่อสารออนไลน์ผ่านทางบล็อกหรืออีเมล การอัปโหลดสื่อการเรียนรู้ Uploading Learning Materials การแลกเปลี่ยนครูและนักเรียนระยะสั้น 1 สัปดาห์ นักเรียน 20 ต่อครู 1 ครั้ง ต่อ 1 ปี Teacher&Student Exchange

6. ด้านผู้บริหารและบุคลากร

ผู้บริหารมีความพยายามที่จะพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษ โดยการศึกษาหนังสือภาษาอังกฤษและ เข้าเรียนรู้เพิ่มเติมกับกลุ่มห้องเรียนพิเศษ คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มีแผนที่จะพัฒนาทักษะทางภาษาให้กับระดับผู้บริหาร ให้ศึกษาเรียนรู้กับครูฟิลิปปินส์ ครูต่างประเทศที่สอน และศึกษาเองเพิ่มเติมเวลาว่างด้วย นอกจากนี้ โรงเรียนได้มีกำหนดการที่จะพาผู้บริหารประมาณ 3-4 คน ไปศึกษาดูงานที่ประเทศญี่ปุ่นด้วย

7. ด้านงบประมาณ

โรงเรียนมีการตั้งงบประมาณเพื่อดำเนินงานในการสร้างความร่วมมือกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน เป็นงบดำเนินงาน และงบประมาณสนับสนุนในการส่งครูนำนักเรียนไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้ งบประมาณส่วนค่าใช้จ่ายนักเรียนจะได้รับงบประมาณสนับสนุนจากผู้ปกครอง ซึ่งยินดีที่จะให้ความร่วมมือในการส่งนักเรียนไปเรียนและพัฒนาทักษะทางภาษากับโรงเรียนที่มีพันธะสัญญากับโรงเรียน โดยที่โรงเรียนได้มีการจัดสรรงบประมาณในแต่ละปีประมาณ 70,000 – 80,000 บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในส่วนที่จะต้องรับรองดูแลกรณีที่มีคณะครูและนักเรียนจากต่างประเทศมาศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระยะสั้น ที่จะต้องรับผิดชอบ ค่าอาหาร โดยมีเครือข่ายผู้ปกครองเข้ามาสนับสนุนดูแลนักเรียน โดยให้พักที่โรงแรมบ้างและบ้านพักของผู้ปกครองนักเรียนบ้าง

8. ด้านบรรยากาศของสถานศึกษา

โรงเรียนมีแผนงาน โครงการที่มุ่งพัฒนาครู นักเรียนสู่เวทีประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก ดังนี้โครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาและยกระดับโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานสากล สนับสนุนให้มีการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานโลก พัฒนาระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพกำหนดงานที่มีเป้าหมาย/กิจกรรม มีแผนงานที่ชัดเจน และมีการประเมินผลโรงเรียนตามคุณลักษณะโรงเรียนมาตรฐานสากล โครงการภาษาอาเซียนสู่ห้องเรียน เพื่อให้นักเรียนได้สื่อสารผ่านการพูด เขียนศัพท์ง่ายที่ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยใช้ภาษาของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียนได้ตามศักยภาพ กำหนดเป้าหมาย/ กิจกรรมนักเรียนทุกคน ได้ฝึก พูด เขียน อ่านศัพท์ภาษาของเพื่อนบ้าน เช่น คำทักทาย โดยจัดกิจกรรมป๊ายนิเทศการใช้ภาษา 10 ห้องเรียน ส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับประเทศอาเซียนในคาบเรียน โครงการปรับปรุง

บรรยากาศภายในห้องสมุดเพื่อพัฒนาห้องสมุดให้เป็นห้องสมุดที่มีชีวิต เป้าหมาย/กิจกรรม ปรับปรุงบรรยากาศในห้องสมุดให้เอื้อต่อการเรียนรู้และเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัย และให้มีมุมอาเซียน เพื่อให้บริการนักเรียน ครูและชุมชน และ โครงการพัฒนาสื่อ แหล่งเรียนรู้และห้องเรียน เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีทางการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาในยุคปฏิรูป การเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าเทคโนโลยีสารสนเทศและได้พัฒนาคนให้ทันสมัยทันโลกและเหตุการณ์ ครูได้แลกเปลี่ยนวิชาการความรู้ ประสบการณ์ เทคนิคการสอน ต่างๆ ระบบการศึกษาาร่วมกันทั้งในและนอกโรงเรียนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และเพื่อยก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้นกำหนด เป้าหมาย/กิจกรรม กิจกรรมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ อาคาร 3 และห้อง 315 316 325 326 335 ห้อง E – Classroom 336 และ โครงการพัฒนางานอาคารสถานที่เพื่อ จัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มศักยภาพ ซ่อมบำรุงปรับปรุงรักษา ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อาคารเรียน อาคารประกอบให้มั่นคงสะอาดปลอดภัย พัดดูแลรักษาสิ่ง อำนวยความสะดวกพอเพียงอยู่ในสภาพใ้การใช้การได้ดี

9. ด้านนักเรียน

โรงเรียนได้มีการนำนักเรียนไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระยะสั้น ประมาณ 1-2 วัน ไม่ลงลึก ในสาระที่เป็นวิชาการ ส่วนมากเป็นด้านวัฒนธรรม ส่วนที่ได้ดำเนินการกับโรงเรียนคู่พัฒนา คือ ได้ มีการแลกเปลี่ยนกัน นักเรียน 10 คน และ ครู 5 คน ของประเทศอินโดนีเซียมาศึกษาดูงานและเรียน กับนักเรียน โดยโรงเรียนจะรับผิดชอบเรื่องที่พัก อาหาร ตัวเครื่องบิน โรงเรียนคู่ตกลงและนักเรียน ก็จะได้รับผิดชอบเอง ในส่วนของโรงเรียนได้นำคณะครู นักเรียนไปแลกเปลี่ยนกับโรงเรียนคู่พัฒนา คือ ไปศึกษาเรียนรู้ที่โรงเรียนคู่พัฒนา ซึ่งทางโรงเรียนคู่พัฒนารับผิดชอบ เรื่องอาหารและโรงแรมให้

เรื่องทุนการศึกษา มีหน่วยงานรัฐและเอกชนที่จัดสนับสนุน โดยที่นักเรียนต้องไปสอบ ขอรับทุน เช่น ประเทศจีน โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนไปสอบ ซึ่งที่ผ่านของโรงเรียนก็มีนักเรียน สอบขอรับทุนได้ ส่วนของโรงเรียนคู่พัฒนาโรงเรียนยังไม่ได้มีการติดต่อว่าจะมีทุนให้ส่งนักเรียน ไปเรียน

เกณฑ์การจัดนักเรียนไปแลกเปลี่ยนยังไม่ชัดเจน การดำเนินการที่โรงเรียนเคยปฏิบัติ มาคือข องประเทศจีนที่มาและให้การสนับสนุนผ่านมหาวิทยาลัย ยูนาน นำนักเรียนของโรงเรียน ศึกษาระยะสั้น ผลที่ได้รับ คือ เมื่อนักเรียนไปเรียนกลับมาแล้ว มีความรับผิดชอบมากขึ้น ซึ่ง ณ ปัจจุบันมีทุนสนับสนุนนักเรียนทั้งหมด 50 คน ให้สิทธิ โรงเรียน 10 คน ให้นักเรียนมาสมัคร และ ค่าใช้จ่ายรัฐบาลก็เข้ามาช่วยครั้งหนึ่ง นักเรียนครั้งหนึ่ง เช่น 1 หลักสูตร นาน 8 เดือน นักเรียนออก 80,000 บาท นอกนั้นรัฐบาลจะออกให้ ไปเรียน ภาษาอย่างเดียว และ มีการสอบวัดระดับ 3 ระดับ 4 กล่าวคือ ถ้านักเรียนไปอยู่ครบ 8 เดือน จะรับประกันการสอบระดับ 3 ระดับ 4 ว่านักเรียนมี

ความสามารถ ซึ่งโรงเรียนได้จัดแล้ว 2 รุ่นๆ รุ่นละประมาณ 10 คน เป็นนักเรียนชั้นมัธยม ศึกษาปีที่ 5 กำหนด 1 ภาคเรียน ตั้งแต่เดือน มี.ค. – ต.ค. รวม 8 เดือน เรียนในเรื่องการพูด การสื่อสาร ตามหลักสูตรที่ทาง โรงเรียนจีนจัดให้ มีครูจัดการสอนและสอบวัดระดับ 3 ระดับ 4 ถ้าสอบวัดผ่านระดับ 4 เมื่อนักเรียนจบระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนจะสามารถไปศึกษาต่อที่ประเทศจีนได้ตามโรงเรียนกำหนดได้ ซึ่งตามเกณฑ์นักเรียนจะได้เปรียบมาก

ในส่วนของการเตรียมการพัฒนาให้นักเรียนเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โรงเรียนได้มีแผนงาน โครงการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจ ทัศนคติช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ภาษาต่างประเทศด้วยความสนุกสนานจากกิจกรรมที่หลากหลาย รวมทั้งผู้เรียนและครูได้แสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาความสามารถของตนเอง ได้อย่างต่อเนื่อง กำหนด เป้าหมาย/กิจกรรม เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความเชี่ยวชาญในการใช้ภาษาต่างประเทศเพิ่มมากขึ้นด้วยกิจกรรม Mini CN Newspaper Keen on Foreign Languages Japanese One Day Trip English Camp Joy to the World English-Chinese on Wheel และติวเข้มภาษาอังกฤษมัธยมศึกษาตอนต้น กิจกรรมการศึกษาคุณงานการเรียนการสอน ภาษาต่างประเทศ กิจกรรมนิเทศภายใน กิจกรรมทดสอบวัดระดับความรู้ภาษาต่างประเทศที่สอง ผู้มามาตรฐานสากล กิจกรรม Sharing Culture เพื่อให้ให้นักเรียนมีเอกลักษณ์ของโรงเรียน SMART

S	-	Self – disciplined	หมายถึง	วินัยในตนเอง
M	-	Morality	หมายถึง	คุณธรรม จริยธรรม
A	-	Audity for Learning	หมายถึง	ใฝ่เรียนรู้
R	-	Royalty	หมายถึง	ความซื่อสัตย์
T	-	Technology	หมายถึง	สามารถด้านเทคโนโลยี

นอกจากนี้ให้นักเรียนได้ปฏิบัติลงมือจริงในโครงการพัฒนาห้องศูนย์ข่าวเยาวชนไทย เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และเป็นส่วนหนึ่งในการเสนอความคิด การผลิตข่าวแก่นักเรียนแก้ปัญหาของสังคม

10. ปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จ

จากประสบการณ์การพัฒนา ความเชื่อถือด้านการศึกษาของ โรงเรียนชลกันยานุกูลกับ โรงเรียนมัธยมศึกษาในต่างประเทศพบว่าปัจจัยสำคัญที่ทำให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จคือ

1. ครู และความร่วมมือ ร่วมใจของครู
2. การวางแผนและให้มีโครงการรองรับ

3. ความพร้อมของนักเรียน เพราะเด็กแต่ละคนมีพื้นฐานที่แตกต่างกัน และจะต้องมีการติดต่อสื่อสารกันหรือการเรียนผ่านทาง Website หรือ ทาง Internet online และเมื่อกลับมาจะเรียนเฉพาะเรื่องที่สำคัญ ยกตัวอย่างเช่น ไปเรียนภาษา นักเรียนจะมีพัฒนาการที่ดีมาก โดยนักเรียนที่โรงเรียนแนะนำส่วนใหญ่ จะเป็นนักเรียนแผนการเรียนศิลป์ – ภาษา เพราะแผนการเรียนวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ส่วนใหญ่ จะติดเรียนพิเศษมาก ไปรุ่นละ 10 คน มีไปมา 2 รุ่นแล้ว นักเรียนของโรงเรียนที่ไป จะไม่อยู่ร่วมกัน เพราะจะถูกจับแยกกัน คล้ายนักเรียนนานาชาติ เพื่อจะได้ใช้ภาษา

4. ผู้ปกครอง เครือข่าย ศิษย์เก่ามีส่วนร่วมในการวางแผนร่วมกันที่จะนำนักเรียนไปค่ายภาษาต่างประเทศ กำหนดภาระงาน ผู้รับผิดชอบแต่ละส่วน เช่น การติดต่อประสานงาน และหากมีกรณีที่ทางสำนักงานเขต หรือกรมเลือกโรงเรียนที่จะเข้าร่วมโครงการ โรงเรียนก็จะนำเสนอผู้ปกครอง นักเรียนเพื่อแจ้งให้ทราบว่า การเข้าร่วมโครงการจะมีประโยชน์อย่างไร ซึ่งโรงเรียนมีแผนที่จะนำนักเรียนไปศึกษาดูงานที่ประเทศญี่ปุ่น

11. ปัญหาและ อุปสรรค ในการดำเนินงาน

จากผลการศึกษา การพัฒนาความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนพบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานดังนี้

1. รัฐบาลมีนโยบายให้โรงเรียนปฏิบัติ แต่ขาดการส่งเสริม เช่นงบประมาณ
2. หน่วยงานต้นสังกัดไม่เอื้ออำนวยในการให้คำแนะนำในการปฏิบัติ กรณีที่โรงเรียนขออนุมัติไปศึกษาดูงานประเทศที่มีข้อตกลงความร่วมมือ เช่น การใช้จ่ายเงินแต่ละประเภท การเขียนโครงการ การขอความเห็นชอบคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนได้แก้ปัญหาโดยผู้ปกครองสนับสนุน

12. ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาการพัฒนาความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนได้รวบรวมข้อเสนอแนะ เพื่อพัฒนางานต่อไป ดังนี้

1. หน่วยงานต้นสังกัด จัดระบบในการอำนวยความสะดวกเพื่อการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษา เพื่อให้เกิดความคล่องตัว และเพื่อเป็นการลดภาระค่าใช้จ่ายในส่วนที่โรงเรียนจะต้องไปศึกษาดูงานที่ต่างประเทศก่อน
2. ให้มีหน่วยงานที่จะให้ข้อมูลหรืออำนวยความสะดวก ในการติดต่อสื่อสาร เช่น ประเทศลาว ประเทศสิงคโปร์

3. การให้ข้อมูลและประโยชน์หลังจากที่ได้เข้าร่วมโครงการเพื่อประโยชน์ระยะยาวในการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการ เช่น การไปศึกษาเรียนรู้ เรื่องภาษาที่ประเทศจีน นักเรียนสอบผ่านภาษาระดับ 3 – ระดับ 4 สามารถเข้าเรียนต่อปริญญาตรีตามมหาวิทยาลัยที่กำหนดได้

4.2.3 ผลการศึกษาโรงเรียนปรินส์รอยแยลส์วิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนปรินส์รอยแยลส์วิทยาลัย ดังนี้

4.2.3.1 ข้อมูลทั่วไป

โรงเรียนปรินส์รอยแยลส์วิทยาลัย ตั้งอยู่เลขที่ 117 ถนนแก้ววรัฐ ตำบลวัดเกต อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50000 โทรศัพท์: 0-5324-2038, 0-5324-2016, 0-5324-2550 โทรสาร: 0-5330-6415, 0-5330-6509 อีเมล: precontact@prc.ac.th <http://www.prc.ac.th>

สังกัด สำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

ปรัชญา การศึกษาคือการพัฒนาอุปนิสัย The Ultimate Aim of Education is the Development of Character

คำขวัญ คุณธรรมนำปัญญา พยานามัยสมบุรณ์ เกื้อกูลสังคม

คติพจน์ LUX ET VERITAS มีความหมายว่า "แสงสว่างและความจริง" (Light and Truth)

ปณิธาน "โรงเรียนปรินส์รอยแยลส์วิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย มีเจตนารมณ์ในการจัดการศึกษาเพื่อถวายเกียรติแด่องค์พระผู้เป็นเจ้า และปรนนิบัติรับใช้มนุษยชาติ โดยมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านจริยธรรม ด้วยหลักธรรมของคริสตศาสนาควบคู่ไปกับการพัฒนาด้านความรู้สติปัญญา ด้วยการจัดการศึกษาที่มีคุณค่าต่อชีวิตทั้งในปัจจุบันและอนาคตสำหรับเยาวชน โดยไม่มีการแบ่งแยกเชื้อชาติ ศาสนา และฐานะของบุคคล อันเป็นการผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพออกไปรับใช้สังคมและประเทศชาติสืบไป"

ข้อมูลทั่วไปอื่น ๆ ผู้วิจัยได้นำเสนอแยกตามประเด็น ดังนี้

1. ประวัติโรงเรียน

โรงเรียนปรินส์รอยแยลส์วิทยาลัย ตั้งอยู่ ณ ถนนแก้ววรัฐ ตำบลวัดเกต อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นโรงเรียนแบบตะวันตกสำหรับเด็กชายแห่งแรกในล้านนา ก่อตั้งเมื่อวันที่ 19 มีนาคม ค.ศ. 1887 โดยศาสนาจารย์เดวิด กอร์มเลย์ คอลลินส์ มิชชันนารีคณะอเมริกันเพรสไบทีเรียน โรงเรียนนี้ตั้งอยู่ทางฝั่งตะวันตกของแม่น้ำปิง ที่บ้านวังสิงห์คำ เรียกว่า "Chiangmai Boys' School" หรือเป็นที่รู้จักกันในนาม โรงเรียนชายวังสิงห์คำ ทำการสอนโดยใช้ภาษาล้านนาเป็นหลัก มีการเรียนพระคัมภีร์ควบคู่กันไป มีครูรุ่นแรกประกอบด้วย ครูไอ้ะ ครูบุญทา ครูแดง และครูน้อย

พรหม ในปี 1899 ศาสนาจารย์คอลลินส์ ลาออกไปเปิดโรงพิมพ์อเมริกันมิชชัน ศาสนาจารย์ ดร.วิลเลียม แฮร์ริส ซึ่งเป็นผู้ช่วยครูใหญ่ ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1896 ได้รับการแต่งตั้งเป็นครูใหญ่แทน ท่าน ได้พัฒนาโรงเรียนให้เป็นที่ยอมรับมากขึ้น แต่เนื่องจากสถานที่เดิมคับแคบ จึงได้ย้ายมายังฝั่ง ตะวันออกของแม่น้ำปิงและได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อครั้งยังทรงเป็นสยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯทรงวางศิลารากอาคารบัทเลอร์ เมื่อวันที่ 2 มกราคม ค.ศ. 1906 และพระราชทานนามโรงเรียนใหม่ว่า "The Prince Royal's College" นอกจากนี้ พระองค์ยังได้พระราชทานสิปประจำพระองค์คือ น้ำเงิน-ขาวเป็นสีประจำโรงเรียนอีกด้วย ศาสนาจารย์แฮร์ริส ได้พัฒนาด้านอาคารสถานที่และการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก ในปี ค.ศ.1912 ได้เริ่มใช้ภาษาไทยเป็นหลักในการสอนแทนคำเมือง เพื่อสนองต่อกระแสการรวมชาติ และเน้นการสอน ภาษาอังกฤษเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถทั้งการพูดและการอ่าน นอกจากนี้ยังได้ส่งเสริมครูให้มีการศึกษาสูงขึ้น จนกระทั่งได้รับรองฐานะเทียบเท่าโรงเรียนรัฐบาลในปี ค.ศ.1921 นอกจากนี้ แม่ครูคลอเนลเลีย ภรรยาของศาสนาจารย์แฮร์ริส ยังเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการช่วยพัฒนาโรงเรียน และการก่อตั้งสมาคมนักเรียนเก่าๆ ของโรงเรียนขึ้นเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม ค.ศ.1926 เมื่อศาสนาจารย์แฮร์ริส เกษียณอายุในปี ค.ศ. 1939 ศาสนาจารย์ ดร.เคนเนธ เอลเมอร์ แวลส์ ได้รับแต่งตั้งเป็นครูใหญ่แทนในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 (ค.ศ. 1941-1945) โรงเรียนถูกยึดเป็นของรัฐบาล โดยใช้สถานที่ทำการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเรียกว่าโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาภาคพายัพ ภายหลังสงครามสิ้นสุดลง ศาสนาจารย์ ดร.เคนเนธ เอลเมอร์ แวลส์ จึงได้กลับมารับมอบโรงเรียนฯ คืนจากทางรัฐบาล โดยรับตำแหน่งผู้จัดการ และอาจารย์หมวด ไซยลังการณเป็นอาจารย์ใหญ่ ทางโรงเรียนฯ ได้มีการปรับปรุงอาคารเรียนและการเรียนการสอน ตั้งแผนกมัธยมศึกษา ในสมัยที่ ดร.คอนรัด คิงส์ฮิลล์ รับผิดชอบ ได้มีการจัดตั้ง "แผนกสหเตรียมอุดมศึกษาปริ้นส์-ดารา" ปี ค.ศ.1956 ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของชั้นเรียนแบบสหศึกษาของโรงเรียนปริ้นส์รอยแยลส์วิทยาลัย

เมื่อวันที่ 25 มกราคม ค.ศ. 1927 พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมโรงเรียนปริ้นส์รอยแยลส์วิทยาลัย ต่อมาในวันที่ 5 มกราคม ค.ศ. 1928 สมเด็จพระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า เสด็จเป็นองค์ประธานเปิดอาคาร Powers Hall และในวันที่ 8 มีนาคม ค.ศ. 1958 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ เสด็จฯเยี่ยมโรงเรียน นับเป็นเกียรติประวัติและพระมหากรุณาธิคุณอย่างยิ่ง อีกทั้งยังมีเจ้านาย ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเข้าเยี่ยมชมโรงเรียนอีกหลายท่าน นอกจากนี้ ทางโรงเรียนยังได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี ทรงรับเป็นองค์อุปถัมภ์ และเสด็จเป็นองค์ประธานวางศิลารากอาคารเพชรรัตน สุวทันนา เมื่อวันที่ 2 มกราคม ค.ศ.1986

ปัจจุบันโรงเรียนปรินส์รอยแยลส์วิทยาลัย ทำการสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาล 3 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แต่เดิมรับเฉพาะนักเรียนชาย ต่อมาในปี ค.ศ.1957 ได้จัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมปลายเป็นแบบสหศึกษา และในปีค.ศ. 1993 ได้เริ่มรับนักเรียนหญิงในชั้นอนุบาล 3 เป็นรุ่นแรก ปัจจุบันมี ดร.สิรินันท์ ศรีวิระสกุล เป็นผู้บริหารโรงเรียน

3. ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์

โรงเรียนปรินส์รอยแยลส์วิทยาลัย มีวิธีการบริหารงานเชิงระบบโดยกำหนดปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ ไว้ดังนี้

3.1 ปรัชญา

โรงเรียนกำหนดปรัชญาไว้ว่า การศึกษาคือ การพัฒนาอุปนิสัย (The Ultimate Aim of Education is the Development of Character)

3.2 วิสัยทัศน์

โรงเรียนกำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า โรงเรียนปรินส์รอยแยลส์วิทยาลัย เป็นสถานศึกษาแห่ง คุณธรรมและคุณภาพระดับสากล มุ่งเน้นการจัดการศึกษาบนรากฐานคริสตจริยธรรมและ พัฒนาการของสมองเพื่อพัฒนาผู้เรียนทุกด้านให้เต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคลด้วยการบริหาร การที่ยึดโรงเรียนเป็นฐาน

3.3 พันธกิจ

โรงเรียนกำหนดพันธกิจไว้เป็นกรอบพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน ดังนี้

1. ประกาศพระกิตติคุณเรื่องพระเยซูคริสต์แก่ผู้เรียน บุคลากร และสาธารณชน
2. พัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม มีทักษะชีวิต เป็นสมาชิกที่ดีของ ครอบครัว ชุมชนและสังคม
3. พัฒนาผู้เรียนให้เป็นนักคิดด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับกา รท างานของสมอง
4. พัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมผู้เรียนสู่สมรรถนะส าคัญตาม หลักสูตรสถานศึกษาและสมรรถนะสากลด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการใช้ภาษาต่างประเทศ
5. พัฒนาครูและบุคลากรให้มีจรรยาบรรณและมาตรฐานวิชาชีพ
6. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการ เรียนรู้
7. พัฒนาระบบบริหารจัดการ โดยยึดโรงเรียนเป็นฐานภายใต้หลักธรรมาภิบาล
8. พัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพเอื้อต่อการประเมิน ภายนอก

3.4 วัตถุประสงค์

โรงเรียนกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนไว้ว่า

1. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ หลักสูตรสถานศึกษา

2. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในการดำรงชีวิต มีจิตสำนึกต่อส่วนรวม สามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้

3. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นนักคิดและพัฒนาเต็มตามศักยภาพของแต่ละคนด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการทำงานของสมอง

4. พัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะความรู้ ความสามารถในระดับสากลด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและภาษาต่างประเทศ

5. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรทุกฝ่ายให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรู้ ความสามารถระดับมืออาชีพ

6. เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมที่สะอาด ร่มรื่น ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนรู้และมีสื่อ อุปกรณ์ที่ทันสมัยเพียงพอ เหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้

7. เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา โดยยึดโรงเรียนเป็นฐาน ภายใต้อำนาจ ธรรมนูญ

8. เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพระบบประกันคุณภาพภายในที่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพขององค์กรอย่างยั่งยืน

4. การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับองค์กรระดับชาติและนานาชาติเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของประชาคมอาเซียนและสังคมโลก มีงาน/โครงการที่ส่งเสริมศักยภาพให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมทั้งภายใน-ภายนอกโรงเรียน นักเรียน คณะครูและผู้บริหารได้มีโอกาสดูงานและศึกษาหาความรู้จากองค์กรภายนอกตลอดทั้งปีการศึกษา

5. อัตลักษณ์ของสถานศึกษา

โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมฝึกอบรมนักเรียนให้มีพฤติกรรมเป็นอัตลักษณ์ของสถานศึกษาคือผู้เรียนมีพฤติกรรมโดดเด่นด้านความรัก เอื้ออาทร แบ่งปันช่วยเหลือผู้อื่น มีความซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสาธารณะ และใฝ่เรียนตลอดทั้งโรงเรียนยังมีนโยบายให้พัฒนา งาน / โครงการที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียน มีอัตลักษณ์ที่เป็นอุปนิสัยที่ยั่งยืนเป็นคุณประโยชน์ต่อตนเองและประเทศชาติและงาน / โครงการเหล่านั้นต้องตอบสนองวิสัยทัศน์ ปรัชญา และจุดเน้นของโรงเรียน

4.2.3.2 ความร่วมมือด้านการศึกษา

โรงเรียนปรินส์รอยแยลส์วิทยาลัย ได้กำหนดทิศทางความร่วมมือด้านการศึกษากับสถานศึกษาในต่างประเทศและในกลุ่มประชาคมอาเซียน โดยกำหนดไว้ในแผนยุทธศาสตร์พัฒนา

สถานศึกษาระยะ 5 ปี (2552-2556) และนำสู่แผนปฏิบัติการประจำปี ผ่านกระบวนการจัดทำที่เกิดจากการวิเคราะห์ข้อมูลตามสภาพจริงจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย กำหนดเป็นจุดเน้นรายปี สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ โดยแยกส่วนเป็นการนำเสนอภาพรวมของโครงการตามสายงาน แผนงาน/โครงการเพื่อส่งเสริมคุณภาพการจัดการเรียนการสอน การส่งเสริมคุณภาพการศึกษาตาม แผนยุทธศาสตร์ และงานโครงการพิเศษเชิงรุกที่ตอบสนองต่อวิสัยทัศน์ จุดเน้น เพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษาตามแผนยุทธศาสตร์ที่มีค่าใช้จ่ายที่นักเรียนสมัครเข้าร่วมโครงการ และในปี การศึกษา 2555-2559 โรงเรียนได้จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนและสังคม โลก โดยกำหนดเป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาอุปนิสัยบนรากฐานคริสตจริยธรรมและการเสริมสร้าง ศักยภาพในการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนและสังคมโลก กำหนดวิสัยทัศน์ระดับโรงเรียน โรงเรียน ปริณส์รอยแยลส์วิทยาลัย มุ่งจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอุปนิสัยบนรากฐานคริสตจริยธรรมและการ เสริมสร้างศักยภาพในการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนและสังคมโลก และกำหนดวิสัยทัศน์ด้าน ผู้เรียน เป็นผู้มีอุปนิสัยที่ดี ฉลาดรู้เท่าทัน เป็นนักคิด สามารถสื่อสารด้วยภาษาต่างประเทศ และ ปรับตัวเข้ากับสังคมและวัฒนธรรมแตกต่าง ได้ โดยกำหนดคุณลักษณะผู้เรียนใน 5 ปีข้างหน้า เพื่อ รองรับประชาคมอาเซียน เป็นผู้มีอุปนิสัยที่ดี คือจงรักภักดีต่อแผ่นดิน เป็นพลเมืองดี ทำงานเป็น และยึดมั่นในความถูกต้องเที่ยงธรรม มีศักยภาพในการเรียนรู้ คือ การสืบค้นประเมินและใช้ข้อมูล สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ มีสมรรถนะสากลด้านการสื่อสารภาษาต่างประเทศ ทักษะการ ทำงานและนำเสนอความคิดและผลงานได้รวมถึงการใช้เทคโนโลยีและการคิดอย่างเป็นระบบ มี ทักษะชีวิตและสามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่น สังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่าง โรงเรียนได้มีการ ดำเนินการจัดทำข้อตกลงความร่วมมือด้านการศึกษา กับ โรงเรียนในต่างประเทศ และ โรงเรียนใน กลุ่มประชาคมอาเซียนเพื่อสร้างความร่วมมือด้านการศึกษา โดยการดำเนินการโรงเรียนมีรูปแบบ ประสานความร่วมมือแบบเป็นทางการผ่านสถานทูต หรือสถานกงสุลของประเทศของโรงเรียนที่ จะสร้างความร่วมมือ เมื่อดำเนินการแล้วโรงเรียนจะรายงานให้หน่วยงานต้นสังกัดคือสำนักงาน ส่งเสริมการศึกษาเอกชนทราบ ทั้งนี้ก่อนการดำเนินการ เนื่องจากโรงเรียนเป็นโรงเรียนที่จัดตั้งโดย มูลนิธิ โรงเรียนจึงขอความเห็นชอบจากมูลนิธิก่อนการดำเนินการด้วย

กรอบการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษา พิจารณาจากองค์ประกอบของการจัด การศึกษาได้ดังนี้

1. ด้านนโยบาย

การกำหนดนโยบายความร่วมมือด้านการศึกษาโดย โรงเรียนมีแผนงานโครงการที่จะ สร้างความสัมพันธ์กับโรงเรียนในต่างประเทศ เพื่อเป็นการเปิดโลกทัศน์ให้กับผู้บริหาร ครูและ นักเรียน เสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการศึกษา กับสถานศึกษาในต่างประเทศด้านการจัด

การศึกษาแก่นักเรียน ในส่วนการเตรียมความพร้อม โรงเรียนกำหนดให้มีกิจกรรมการสื่อสารภาษาอังกฤษทุกวันจันทร์และวันพุธ โดยเน้นเป้าหมายไปที่นักเรียนและครู กำหนดโครงการโรงเรียนเพื่อนบ้าน ASEAN จัดทำโครงการเว็บไซต์ 2 ภาษา และแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนพร้อมดาวโหลด จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาสู่ประชาคมโลก จัดทำแผนอัตราค่าเล่าเรียน ASEAN โครงการวิจัยและพัฒนากระบวนการเรียนรู้สู่อาเซียน ให้มีศูนย์การเรียนรู้อาเซียนสู่ชุมชน และจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับอาเซียนแก่ผู้ประกอบการและชุมชน พร้อมกับจัดบรรยายสภาพแวดล้อมที่หลากหลายเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน เช่น จัดทำป้ายชื่อ สถานที่ และบอกทางเป็นภาษาจีนและภาษาอังกฤษ ส่งเสริมครูให้สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้ ปรับระบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยเพิ่มคาบเรียนและห้องเรียนภาษาอังกฤษโดยเจ้าของภาษา ส่งเสริมการแสดงผลงานด้านภาษา พร้อมกับให้มีนิทรรศการผลงานสมรรถนะสากลของนักเรียน

2. ด้านหลักสูตร

โรงเรียนได้กำหนดพันธกิจพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้มีความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก กำหนดกลยุทธ์ที่จะพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและมาตรฐานสากล ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาอุปนิสัยศึกษาศรีศกจริยธรรมและค่านิยมของพ่อครูเฮเร่เชื่อมโยงสู่คุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในโลกปัจจุบันและอนาคต โดยจัดทำหลักสูตรอุปนิสัยศึกษา บูรณาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและกิจกรรมพิเศษ รวมไปถึงการพัฒนาหลักสูตรศรีศกจริยธรรมและ Ethics โดยมีการปรับ เพิ่ม ลด เนื้อหารายวิชาให้สอดคล้องกับ มาตรฐานสากล และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เปิดสอนภาษาเพื่อนบ้าน ได้แก่ภาษาบาหลี กัมพูชา เวียดนาม และพม่าเพิ่มเติม

3. ด้านครู

โรงเรียนให้ความสำคัญกับครู โดยที่จะพัฒนาครูให้มีความรู้และความเชี่ยวชาญสู่ระดับสากลเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการศึกษากับสถานศึกษาในต่างประเทศด้านการจัดการศึกษาแก่นักเรียน หาแนวทางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านเทคนิคการสอนของครูไทย เช่น International Pacific College หรือ IPC ประเทศนิวซีแลนด์ที่มีประสบการณ์การสอนตรงสาขาวิชา และเพื่อเปิดโอกาสให้ครูได้พัฒนาการสื่อสารภาษาอังกฤษกับเจ้าของภาษา โรงเรียนในประเทศจีน ญี่ปุ่น สิงคโปร์ มาเลเซีย โดยจัดทำเป็นโครงการ และกำหนดเป้าหมายครูผู้สอนแต่ละระดับชั้นหรือครูในกลุ่มการเรียนการสอนพิเศษ เช่น โครงการพัฒนาครูสอนภาษาจีนทุกระดับวัตถุประสงค์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพครูผู้สอนภาษาจีนและเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีน เป้าหมาย ครูสอนภาษาจีนร้อยละ 80 มีโอกาสเข้าร่วมการอบรม และมีทักษะการสอนภาษาจีนที่

หลากหลาย โครงการ New Zealand Inbound (IPC-Staff Development) วัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือในประเทศนิวซีแลนด์ด้านการจัดการศึกษาแก่นักเรียน หาแนวทางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านเทคนิคการสอนของครูไทยกับ International Pacific College หรือ IPC ประเทศนิวซีแลนด์ที่มีประสบการณ์การสอนตรงสาขาวิชา และเพื่อเปิดโอกาสให้ครูได้พัฒนาการสื่อสารภาษาอังกฤษกับเจ้าของภาษา เป้าหมาย ครูสอนวิชาภาษาอังกฤษของโรงเรียนปรินทร์รอย แลลวิทยาลัย จำนวน 50 คน ได้รับการอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพสูงสุดจากผู้เชี่ยวชาญของ IPC ครูที่ผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพจาก IPC มีทักษะและแนวคิดที่สามารถนำไปปรับใช้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของตนเองมีเทคนิคแปลกใหม่ในกระบวนการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบการจัดการศึกษาของโรงเรียน โครงการ Deakin Global Experience Project (Student teachers) วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมเครือข่ายการศึกษากับสถาบันต่างประเทศในการร่วมพัฒนาการจัดการศึกษาแก่นักเรียนเพื่อหาแนวทางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านเทคนิคการสอนของครูไทยกับนักศึกษาฝึกสอนจากสถาบันต่างประเทศที่มีประสบการณ์สอนตรงสาขาวิชา เพื่อเปิดโอกาสให้ครูได้พัฒนาการสื่อสารภาษาอังกฤษกับเจ้าของภาษา เป้าหมายครูสอนวิชาภาษาอังกฤษของโรงเรียนปรินทร์รอยแลลวิทยาลัย จำนวน 20 คน ได้มีโอกาสในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์แนวคิด และเทคนิคด้านการเรียนการสอนกับนักศึกษาฝึกสอนจากสถาบันการศึกษาต่างประเทศและแนวคิดที่สามารถนำไปปรับใช้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของตนเอง โรงเรียน มีเทคนิคแปลกใหม่ในกระบวนการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบการจัดการศึกษาของโรงเรียน โครงการงานเสริมสร้างศักยภาพครูใหม่ วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาศักยภาพครูใหม่ให้มีความรู้ความสามารถ เกิดความมั่นใจในการปฏิบัติงานในการสอนรวมทั้งรู้และเข้าใจถึงมาตรฐานการทำงานและนโยบาย วิสัยทัศน์ปรัชญาการจัดการศึกษาของโรงเรียน เป้าหมาย ครูใหม่ในระดับปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น-ตอนปลายทุกคน ได้รับการพัฒนาวิชาชีพ มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ จดกิจกรรมเรียนการสอน การดูแลและติดตามนักเรียนอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานของโรงเรียน นอกจากนี้ยังพัฒนาสมรรถนะครูผู้สาคด พัฒนาวิชาชีพครู โดยจัดทำโครงการงานพัฒนาครูผู้สมรรถนะสาคด (ครูพันธุ์ใหม่) วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาความสามารถของครูให้มีทักษะสมรรถนะและสาคด และส่งเสริมครูให้มี P.R.C. Spirit เป้าหมายครูระดับปฐมวัย-ม.6 จำนวน 30 คน (อายุงาน 30 ปีขึ้นไป) โครงการพัฒนาครูผู้สาคด วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของครูและบุคลากร และเพื่อส่งเสริมการนำความรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและชีวิตประจำวัน เป้าหมาย ครูวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และคอมพิวเตอร์ ระดับ ป.4 – ม.6 และครูผู้สอนชาวต่างประเทศระดับปฐมวัย - ม.6มีความรู้และทักษะ

ในการใช้ภาษามีคุณภาพ โครงการงานพัฒนาวิชาชีพครูร่วมกับหน่วยงานภายนอก วัตถุประสงค์ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ความสามารถของครูในการจัดการเรียนการสอนให้ก้าวหน้าทันสมัย ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน เป้าหมาย ครูระดับปฐมวัยถึงมัธยมศึกษาตอนปลายได้รับการพัฒนาให้ได้มาตรฐานวิชาชีพ สามารถจัดการเรียนรู้ พัฒนาผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ และโครงการงานนิเทศโดยการสังเกตการสอนในชั้นเรียน วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาคุณภาพการจัดชั้นเรียนของครู เป็นข้อมูลในการวางแผนช่วยเหลือครูในการจัดการเรียนรู้ เป้าหมาย ครูผู้สอนทุกคนตั้งแต่ระดับปฐมวัย-มัธยมศึกษาตอนปลายได้รับการนิเทศโดยการสังเกตการสอนในชั้นเรียนและได้รับความช่วยเหลือเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้

4. ด้านสื่อทางการศึกษา

โรงเรียนได้จัดทำโครงการศูนย์สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา วัตถุประสงค์ เพื่อให้ครูมีสื่อการสอนที่ตอบสนองต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในชั้นเรียน นักเรียนได้รับการพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ เป้าหมาย จัดตั้งศูนย์สื่อการสอน ครูมีสื่อการสอนที่มีคุณภาพตอบสนองต่อการเรียนรู้ในชั้นเรียน

5. ด้านรูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอน

โรงเรียนได้จัดให้มีโครงการเรียนรู้ประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่มประเทศอาเซียน+3+6 วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะภาษาต่างประเทศ พัฒนาศักยภาพให้แก่นักเรียนในการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้วิถีชีวิตในการอยู่ร่วมกันกับประชากรของประเทศเพื่อนบ้านอาเซียนและเพื่อเสริมสัมพันธ์ภาพที่ดีและเครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษาในต่างประเทศ เป้าหมายส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะภาษาต่างประเทศ มีการจัดกิจกรรมเรียนทัศนศึกษาในประเทศเพื่อนบ้านอาเซียน เพื่อพัฒนาทักษะด้านภาษาต่างประเทศให้กับนักเรียน นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีทักษะภาษาต่างประเทศที่สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนนักเรียนสามารถอยู่ร่วมกับเพื่อนๆ นักเรียนต่างชาติที่มีความแตกต่างทั้งด้านสังคม วัฒนธรรม และภาษา นักเรียนมีประสบการณ์และทักษะการใช้ชีวิตในต่างประเทศมากขึ้น และโรงเรียนมีความสัมพันธ์อันดีกับโรงเรียนเครือข่ายในประเทศเพื่อนบ้านอาเซียน โครงการ Short-term study in Singapore วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะภาษาอังกฤษทั้งสี่ด้านพัฒนาศักยภาพให้แก่นักเรียนในการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้วิถีชีวิตในการอยู่ร่วมกันกับประชากรของประเทศสิงคโปร์และเพื่อเสริมสัมพันธ์ภาพที่ดีและเครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษาในต่างประเทศ เป้าหมาย นักเรียนสมัครเข้าร่วมโครงการ จำนวน 30 คน มีการจัดกิจกรรมเรียนร่วมชั้นเรียนโรงเรียนในประเทศสิงคโปร์เพื่อพัฒนาทักษะด้านภาษาอังกฤษให้กับนักเรียนสามารถอยู่

ร่วมกับเพื่อนๆ นักเรียนต่างชาติที่มีความแตกต่างทั้งด้านสังคม วัฒนธรรม และภาษา มีประสบการณ์และทักษะการใช้ชีวิตในต่างประเทศมากขึ้น และ โรงเรียน มีความสัมพันธ์อันดีกับโรงเรียนเครือข่ายในประเทศสิงคโปร์ โครงการทัศนศึกษาประเทศจีน วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาจีนในสถานการณ์จริงกับครูชาวจีนและผู้เรียนได้สัมผัสถึงความเจริญของประเทศจีนเป็นทางเลือก เป้าหมาย นักเรียนเข้าร่วมโครงการประมาณ 30 คน มีพัฒนาการด้านภาษาจีนที่ดีขึ้น มีทัศนคติที่ดีต่อภาษาจีนและประเทศจีน โครงการนำนักเรียนไปทัศนศึกษาต่างประเทศ วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะด้านการสื่อสารและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เป้าหมาย นักเรียน ม.4-6 ที่เข้าร่วมโครงการมีทักษะด้านการสื่อสารและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 โครงการ Spirit of ASEAN วัตถุประสงค์ เพื่อจัดกิจกรรมทัศนศึกษาสภาพภูมิศาสตร์ สังคม วัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้านอาเซียน คือประเทศลาว ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในสภาพต่างๆ ของประเทศลาว และเพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึกที่ดีในการรวมกลุ่มประเทศอาเซียน เป้าหมาย นักเรียนระดับ มัธยมศึกษาปลายเข้าร่วมโครงการ 40 คน มีความรู้ความเข้าใจสภาพวัฒนธรรมของประเทศลาว

6. ด้านผู้บริหารและบุคลากร

โรงเรียนมีแผนพัฒนาผู้บริหารที่ชัดเจนในการเป็นผู้นำเพื่อสร้างความร่วมมือด้านการศึกษากับโรงเรียนในต่างประเทศและกลุ่มประชาคมอาเซียน เพื่อเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการจัดการศึกษาแก่นักเรียนตลอดจนหาแนวทางการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านเทคนิคการสอนให้กับครู เพื่อให้มีเทคนิค เช่น โครงการเสริมสร้างความสัมพันธ์ในกลุ่มประเทศอาเซียน วัตถุประสงค์ เพื่อเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือในประเทศเพื่อนบ้านอาเซียนด้านการพัฒนาการจัดการศึกษาแก่นักเรียน เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับครูและนักเรียนในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน เป้าหมาย ผู้บริหารของโรงเรียนจำนวน 2 ท่าน ได้เดินทางไปเยี่ยมโรงเรียนเครือข่ายในประเทศเพื่อนบ้านอาเซียน จำนวน 5 ประเทศ เพื่อหาแนวทางการร่วมมือทางการพัฒนาศักยภาพด้านภาษาและการเรียนการสอนของนักเรียนและครู โรงเรียนได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากเครือข่ายความร่วมมือในประเทศเพื่อนบ้านอาเซียนด้านการพัฒนาการจัดการศึกษาแก่นักเรียน ในการทำแผนจัดกิจกรรมส่งเสริมศักยภาพของครูและนักเรียนโครงการ Partnership Visit (5 days Singapore visit) วัตถุประสงค์ เพื่อเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือในประเทศสิงคโปร์ด้านการจัดการศึกษาแก่นักเรียน เพื่อหาแนวทางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านเทคนิคการสอนของครูไทยกับโรงเรียนในประเทศสิงคโปร์ที่มีประสบการณ์การสอนตรงสาขาวิชา และเพื่อหาแนวทางการร่วมมือให้นักเรียนทุกช่วงชั้นของโรงเรียนมีโอกาสพัฒนาการสื่อสารภาษาอังกฤษกับประชากรของประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่มอาเซียน เป้าหมาย ผู้บริหารของโรงเรียน จำนวน 2 ท่าน ได้เดินทางไป

เยี่ยมโรงเรียนเครือข่ายในประเทศสิงคโปร์ เพื่อหาแนวทางความร่วมมือทางการพัฒนาศักยภาพด้านภาษาและการเรียนการสอนของนักเรียนและครู และโรงเรียนได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากเครือข่ายความร่วมมือในประเทศสิงคโปร์ด้านการพัฒนาการจัดการศึกษาแก่นักเรียน ในการทำแผนจัดกิจกรรมส่งเสริมศักยภาพของครูและนักเรียนผ่านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านภาษาและเทคนิคการเรียนการสอนกับโรงเรียนในประเทศสิงคโปร์ โครงการ Partnership Visit (10 days New Zealand visit) วัตถุประสงค์ เพื่อเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือในประเทศนิวซีแลนด์ด้านการศึกษาก่อนนักเรียน และเพื่อหาแนวทางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านเทคนิคการสอนของครูไทยกับโรงเรียนในประเทศนิวซีแลนด์ที่มีประสบการณ์การสอนตรงสาขาวิชา เป้าหมายผู้บริหารของโรงเรียนจำนวน 2 ท่าน ได้เดินทางไปเยี่ยมโรงเรียนเครือข่ายในประเทศนิวซีแลนด์ เพื่อหาแนวทางความร่วมมือทางการพัฒนาศักยภาพด้านภาษาและการเรียนการสอนของนักเรียนและครู และโรงเรียนได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากเครือข่ายความร่วมมือในประเทศนิวซีแลนด์ด้านการพัฒนาการจัดการศึกษาก่อนนักเรียน ในการทำแผนจัดกิจกรรมส่งเสริมศักยภาพของครูและนักเรียนผ่านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านภาษาและเทคนิคการเรียนการสอนกับโรงเรียนในประเทศนิวซีแลนด์ โครงการ Partnership Visit (10 days China visit) วัตถุประสงค์ เพื่อเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือในประเทศจีนด้านการพัฒนาการจัดการศึกษาภาษาจีนแก่นักเรียน และ เพื่อหาแนวทางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านเทคนิคการสอนของครูไทยกับโรงเรียนในประเทศจีนที่มีประสบการณ์การสอนตรงสาขาวิชาและ เพื่อหาแนวทางการร่วมมือให้นักเรียนทุกช่วงชั้นของโรงเรียนมีโอกาสพัฒนาการสื่อสารจีนกับเจ้าของภาษาเป้าหมาย ผู้บริหารของโรงเรียน จำนวน 2 ท่าน ได้เดินทางไปเยี่ยมโรงเรียนเครือข่ายในประเทศจีน เพื่อหาแนวทางความร่วมมือทางการพัฒนาศักยภาพด้านภาษาและการเรียนการสอนของนักเรียนและครู โรงเรียนฯ ได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากเครือข่ายความร่วมมือในประเทศจีนด้านการพัฒนาการจัดการศึกษาก่อนนักเรียน ในการทำแผนจัดกิจกรรมส่งเสริมศักยภาพของครูและนักเรียนผ่านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านภาษาและเทคนิคการเรียนการสอนกับโรงเรียนในประเทศจีน โครงการ Partnership Visit (7 days Japan visit) วัตถุประสงค์ของโครงการ เพื่อเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือในประเทศญี่ปุ่นด้านการศึกษาก่อนนักเรียน เพื่อหาแนวทางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านเทคนิคการสอนของครูไทยกับโรงเรียนในประเทศญี่ปุ่นที่มีประสบการณ์การสอนตรงสาขาวิชาเพื่อหาแนวทางการร่วมมือให้นักเรียนทุกช่วงชั้นของโรงเรียนมีโอกาสพัฒนาการสื่อสารญี่ปุ่นกับเจ้าของภาษา เป้าหมายผู้บริหารของโรงเรียนฯ จำนวน 2 ท่าน ได้เดินทางไปเยี่ยมโรงเรียนเครือข่ายในประเทศญี่ปุ่น เพื่อหาแนวทางความร่วมมือทางการพัฒนาศักยภาพด้านภาษาและการเรียนการสอนของนักเรียนและครู และ โรงเรียน ได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากเครือข่ายความร่วมมือในประเทศญี่ปุ่นด้านการ

พัฒนาการจัดการศึกษาแก่นักเรียน ในการทำแผนจัดกิจกรรมส่งเสริมศักยภาพของครูและนักเรียน ผ่านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านภาษาและเทคนิคการเรียนการสอนกับโรงเรียนในประเทศญี่ปุ่น

นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับบุคลากรของโรงเรียน โดยให้มีโครงการศึกษาคูงาน โรงเรียนในต่างประเทศ วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้บริหารหัวหน้างานและครูได้ศึกษาหลักสูตรรูปแบบ การจัดการเรียนการสอน และการพัฒนานักเรียนจากโรงเรียนระดับแนวหน้าในต่างประเทศ เป้าหมาย ผู้บริหาร หัวหน้างาน และครูมีความรู้ ความสามารถในการพัฒนาหลักสูตรการจัดการ เรียนการสอน และผู้เรียน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณภาพ โครงการเสริมสร้างและพัฒนาบุคลิกภาพ พร้อมก้าวสู่ประชาอาเซียนเป้าหมาย บุคลากรสนับสนุนการสอนในสำนักงาน จำนวน 100 คน มีความรู้ความเข้าใจและมีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปี 2558

7. ด้านงบประมาณ

โรงเรียนได้มีการวางแผนการจัดสรรงบประมาณเพื่อสร้างความร่วมมือด้านการศึกษา และกำหนดไว้แผนปฏิบัติการ แยกเป็นรหัส นผ.1- นผ.4 ข จำแนกตามฝ่ายและระดับการศึกษา รวม 15 สายงาน ซึ่งแต่ละสายงาน แยกเป็นลำดับ ดังนี้

นผ.1 การนำเสนอภาพรวมของโครงการ/สายงาน

นผ.2 การนำเสนองาน/โครงการ/สายงานและกิจกรรมประกอบการเรียนการสอน มีการ เก็บเงินจากนักเรียนทุกคนในธรรมเนียมการเรียน

นผ.3ก การนำเสนองาน/โครงการเพื่อส่งเสริมคุณภาพตามยุทธศาสตร์ ใซึ่งงบประมาณ จากโรงเรียน

นผ.3ข การนำเสนองาน/โครงการใหม่เชิงรุกที่ตอบสนองต่อวิสัยทัศน์ และจุดเน้นเพื่อ ส่งเสริมคุณภาพการศึกษาตามแผนยุทธศาสตร์ ใซึ่งงบประมาณจากโรงเรียน

นผ.4ก การนำเสนองาน/โครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษาตามแผน ยุทธศาสตร์ โดยมีค่าใช้จ่ายเฉพาะสำหรับนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการตามความสมัครใจ

นผ.4ข การนำเสนองาน/โครงการพิเศษใหม่เชิงรุกที่ตอบสนองต่อวิสัยทัศน์ และจุดเน้น เพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษาตามแผนยุทธศาสตร์ โดยมีค่าใช้จ่ายเฉพาะสำหรับนักเรียนที่เข้าร่วม โครงการตามความสมัครใจ

การบริหารจัดการงบประมาณของโรงเรียนมีความชัดเจน และมุ่งสู่การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนให้ความสำคัญต่อการบริหารจัดการงานทุกด้านไม่ว่าจะเป็นเรื่องการพัฒนาคน งานและนักเรียน และมีแผนการระดมทรัพยากรจากผู้ปกครองมาสนับสนุนอย่างเป็นระบบ

8. ด้านบรรยากาศของสถานศึกษา

โรงเรียนให้ความสำคัญต่อเครือข่ายความร่วมมือด้านการศึกษา โดยมีโครงการ Welcome Meetings, Entertainment & Refreshments วัตถุประสงค์ เพื่อสร้างสัมพันธ์อันดีกับเครือข่ายร่วมพัฒนาการศึกษา เป้าหมาย มีอาคันตุกะของโรงเรียนมาเยี่ยมและ/หรือทำกิจกรรมร่วมกันอย่างน้อยจาก 5 สถาบัน โรงเรียนฯ มีความสัมพันธ์อันดีกับเครือข่ายการดำเนินงานด้านการศึกษา เพื่อพัฒนาศักยภาพนักเรียนและบุคลากรของโรงเรียน โครงการ Friends of PRC วัตถุประสงค์ เพื่อให้โรงเรียนมีเครือข่ายสนับสนุนร่วมพัฒนาการศึกษา ได้แก่ นักเรียนและครู และเป็นที่รู้จักในระดับสากลส่งผลให้ครูและนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมมีทักษะและศักยภาพด้านการศึกษามากขึ้น โครงการ ASEAN Exploration Program วัตถุประสงค์ เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือด้านการจัดการศึกษากับโรงเรียนเครือข่ายในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านอาเซียน เปิดโลกทัศน์ให้นักเรียนของโรงเรียนเพื่อนบ้านอาเซียน ได้มีประสบการณ์ในการเดินทางต่างประเทศ และเพื่อเตรียมความพร้อมครูและนักเรียนในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ผ่านการเรียนรู้วิถีชีวิต ประเพณี และวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่มอาเซียนกำหนดเป้าหมายว่า โรงเรียน มีความสัมพันธ์และความร่วมมือด้านการจัดการศึกษาอันดีกับ โรงเรียนเครือข่ายในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านอาเซียน นักเรียนของโรงเรียนเครือข่ายในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านอาเซียน มีความพร้อมในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ผ่านประสบการณ์การเดินทางออกนอกประเทศและการใช้ชีวิตในต่างแดนและผ่านกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิถีชีวิต ประเพณี และวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้าน โครงการป๊าย 3 ภาษา วัตถุประสงค์ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับโรงเรียนในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนและ เพื่อเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศให้กับนักเรียนเป้าหมายโรงเรียน มีความพร้อมในการตั้งรับครูและนักเรียนชาวต่างชาติ ที่จะเข้ามาสอน/เรียนในโรงเรียนเพิ่มมากขึ้นตามกระแสประชาคมอาเซียน โครงการจัดทำสาขงและธงของกลุ่มประเทศอาเซียน และประเทศที่โรงเรียนลงนามในความร่วมมือวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับโรงเรียนในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนในการตั้งรับครูและนักเรียนชาวต่างชาติ ที่จะเข้ามาสอน/เรียนใน โรงเรียนเพิ่มมากขึ้นตามกระแสประชาคมอาเซียน โครงการ Harris Symposium วัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือด้านการจัดการศึกษากับโรงเรียนเครือข่ายในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านอาเซียน เพื่อเปิดโลกทัศน์ให้นักเรียนของโรงเรียนเพื่อนบ้านอาเซียน ได้มีประสบการณ์ในการใช้เดินทาง เป้าหมาย โรงเรียน มีความสัมพันธ์และความร่วมมือด้านการจัดการศึกษาอันดีกับ โรงเรียนเครือข่ายในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านอาเซียน นักเรียนของโรงเรียนเครือข่ายในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านอาเซียน มีความพร้อมในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ผ่านประสบการณ์การเดินทางออกนอกประเทศและการใช้ชีวิตในต่างแดนผ่าน

กิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิถีชีวิต ประเพณี โครงการประเมินและสรุปแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนและสังคมโลก วัตถุประสงค์ เพื่อประเมินการดำเนินงานตามแผนให้บรรลุตามทิศทางในการบริหารจัดการเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและสังคมโลกที่กำหนดไว้ได้อย่างชัดเจนและได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เป้าหมายร้อยละของงาน/โครงการตามแผนที่ทำสำเร็จ ผู้เกี่ยวข้องที่มีความพึงพอใจในการบริหารงานของโรงเรียน

9. ด้านนักเรียน

โรงเรียนให้ความสำคัญกับการเตรียมความพร้อมของนักเรียนเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนโดยได้มีการจัดทำโครงการค่าย FEP English Camp, iCUDS, FEP Harmony วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้และทักษะการใช้ภาษาอังกฤษตามสภาพจริง เป้าหมาย นักเรียน FEP ชั้น ป.1. – ม.3 ทุกคนฝึกใช้ภาษาอังกฤษแต่ละฐานอย่างคล่องแคล่ว โครงการ FEP Community Service วัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมนักเรียน FEP ด้านจิตบริการต่อชุมชนผ่านกิจกรรมภาษาอังกฤษเป้าหมายนักเรียน FEP ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 – มัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 884 คน ปฏิบัติกิจกรรมทางภาษาอังกฤษนอกสถานที่ และบูรณาการด้านจิตสาธารณะอย่างเหมาะสม โครงการ FEP Parents Day วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมการแสดงผลงานด้านภาษาของนักเรียนและเพื่อส่งเสริมให้ผู้ปกครองได้รับทราบถึงผลงานและความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียน เป้าหมาย นักเรียน FEP ป.1. – ม.3 ครู FEP ชั้น ป.1 – ม.3 ฝึกการใช้ภาษาและจิตบริการอย่างเหมาะสม โครงการเปิดกิจกรรมเรียนรู้ภาษาประเทศในอาเซียน วัตถุประสงค์ เพื่อเปิดสอนภาษาเพื่อนบ้านแก่นักเรียนระดับชั้น ม.1-6 ให้นักเรียนมีความสามารถในการสื่อสารภาษาประเทศเพื่อนบ้าน สร้างความได้เปรียบในการแข่งขันของนักเรียน และเพื่อตอบสนองต่อนโยบายของรัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการในการเสริมสร้างทักษะภาษาต่างประเทศที่ 2 โครงการ October ICUD Camp และโครงการ March ICUD Camp วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษทั้งสี่ด้านของนักเรียนสร้างเวทีในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านสังคม วัฒนธรรม และภาษาให้กับนักเรียน และเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับเครือข่ายสถาบันการศึกษาต่างประเทศ เป้าหมายนักเรียน ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1-มัธยมศึกษาปีที่ 3 เข้าร่วมโครงการจำนวน 40 คน มีทักษะภาษาอังกฤษทั้งสี่ด้านที่สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน นักเรียนสามารถดำเนินกิจกรรมร่วมกับเพื่อนๆ นักเรียนจาก St. Andrew's College ที่มีความแตกต่างทั้งทางด้านสังคม วัฒนธรรม และภาษาได้และมีความสัมพันธ์อันดีกับ St. Andrew's College โครงการ PRC News Magazine (Digital Format) วัตถุประสงค์ของโครงการเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีทักษะในการทำงานเป็นทีม เป้าหมาย มีการจัดทำหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ online บน Website ของโรงเรียน โครงการตอบ

ปัญหาวิชาการอาเซียน วัตถุประสงค์ เพื่อให้มีกิจกรรมตอบปัญหาวิชาการอาเซียนสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-มัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความรู้เกี่ยวกับอาเซียนในด้านต่างๆ และเตรียมตัวเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเป้าหมายนักเรียน มัธยมศึกษาปีที่ 1-มัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 76 คน (ตัวแทนนักเรียนห้องละ 2 คน) ร่วมเป็นตัวแทนและนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-มัธยมศึกษาปีที่ 3 ทุกคนที่เข้าฟังการตอบปัญหาอาเซียนและ มีความรู้เกี่ยวกับอาเซียนในด้านต่างๆ และเตรียมตัวเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน อย่างมีคุณภาพ โครงการ English Camp วัตถุประสงค์ เพื่อให้มีการจัดกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษกับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-มัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สนใจภาษาอังกฤษ มีทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย และพัฒนาความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษทั้งในชั้นเรียน และนอกห้องเรียนรวมทั้งสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม เป้าหมาย นักเรียนระดับชั้น ที่สนใจ จำนวน 150 คน สามารถพัฒนาความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษทั้งในชั้นเรียน และนอกห้องเรียนรวมทั้งสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม โครงการ Chinese Portfolio ที่มีผลงานดีเด่น วัตถุประสงค์เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนรักและใฝ่รู้ในภาษาและวัฒนธรรมจีน และเพื่อเป็นการสนับสนุนให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถด้านภาษาจีน ได้ดียิ่งขึ้น เป้าหมาย นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-มัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ส่ง Portfolio เข้าร่วมประกวดไม่ต่ำกว่า 20 แฟ้มและนักเรียนที่เรียนภาษาจีนนำเสนอผลงานเด่นภาษาจีน (Portfolio) อย่างภาคภูมิใจและนักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาจีน โครงการส่งนักเรียนสอบข้อสอบมาตรฐานภาษาจีน (YCT และ HSK) วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถด้านภาษาจีนของผู้เรียนให้สูงขึ้น เป้าหมาย นักเรียนที่สนใจเข้าร่วมการทดสอบวัดระดับภาษาจีนประมาณ 200 คน มีคะแนนสอบผ่านวัดระดับภาษาจีนร้อยละ 80 โครงการแข่งขันทักษะภาษาจีนและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสนใจและเห็นความสำคัญของวิชาภาษาจีน และผู้เรียนมีการพัฒนาการเรียนรู้ภาษาจีน เป้าหมาย นักเรียนที่เข้าร่วมครบทุกคน นักเรียนมีความสามารถด้านภาษาจีน สนใจการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของภาษาจีนใฝ่หาความรู้เพิ่มเติมเสมอ โครงการอาชีพสู่อาเซียน วัตถุประสงค์ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและภูมิใจในความเป็นไทย มีทักษะการทำงานสู่อาเซียน มีสุนทรียภาพด้านศิลปะ และรู้ลึกคิดต่ออาชีพสุจริต เป้าหมาย นักเรียนจำนวน 40 คน เข้าร่วมกิจกรรม ตระหนักและเห็นความสำคัญของอาชีพสุจริต อาชีพของภูมิปัญญาท้องถิ่น ทักษะการทำงานสู่อาเซียน โครงการ Speech Contest วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ และส่งเสริมบรรยากาศการใช้ภาษาอังกฤษในโรงเรียน เป้าหมาย นักเรียน ม.4-ม.6 ที่เข้าร่วมโครงการได้ฝึกพูด Speech ทำให้มีทักษะการพูดดีขึ้น โครงการการแข่งขันได้อาชีพที่ภาษาอังกฤษ วัตถุประสงค์ เพื่อฝึกทักษะการพูดภาษาอังกฤษให้นักเรียนพัฒนาทักษะการคิดแก้ปัญหาแก่นักเรียน ฝึกนิสัยการกล้าแสดงออกในทางสร้างสรรค์แก่นักเรียนและเพื่อฝึกให้

นักเรียนรู้จักวิธีการค้นคว้าหาข้อมูลและนำเสนอข้อมูล เป้าหมาย นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 มีทักษะทางภาษาอังกฤษดีขึ้นกล้าแสดงออกในทางสร้างสรรค์และนำเสนอเป็น โครงการ China Culture Exchange วัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือด้านการจัดการศึกษากับโรงเรียนเครือข่ายในประเทศจีน เพื่อเปิดโลกทัศน์ให้นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการได้เรียนรู้วิถีชีวิตประเพณี และวัฒนธรรมของประเทศจีน เป้าหมาย นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการฯ เข้าใจวิถีชีวิตประเพณี และวัฒนธรรมของประเทศจีนมากยิ่งขึ้น โครงการ Student Expolration (Singapore) วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะภาษาอังกฤษทั้งสี่ด้าน พัฒนาศักยภาพให้แก่นักเรียนในการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้วิถีชีวิตในการอยู่ร่วมกันกับประชากรของประเทศสิงคโปร์ และเพื่อเสริมสัมพันธภาพที่ดีและเครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษาในต่างประเทศ เป้าหมาย นักเรียนโครงการ FEP ชั้น ม.3 จำนวน 30 คน เข้าร่วมกิจกรรมทัศนศึกษา เพื่อพัฒนาทักษะด้านภาษาอังกฤษให้กับนักเรียน ณ ประเทศสิงคโปร์ โครงการ New Zealand Outbound วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะภาษาอังกฤษทั้งสี่ด้านนักเรียนได้เรียนรู้วิถีชีวิตในการอยู่ร่วมกันกับประชากรของประเทศนิวซีแลนด์และเสริมสัมพันธภาพที่ดีและเครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษาในต่างประเทศ เป้าหมาย นักเรียนสมัครเข้าร่วมโครงการ จำนวน 30 คนมีการจัดกิจกรรมเรียนร่วมชั้นเรียนโรงเรียนในประเทศนิวซีแลนด์ เพื่อพัฒนาทักษะด้านภาษาอังกฤษให้กับนักเรียน สามารถอยู่ร่วมกับเพื่อนๆ นักเรียนต่างชาติที่มีความแตกต่างทั้งด้านสังคม วัฒนธรรม และภาษามีประสบการณ์และทักษะการใช้ชีวิตในต่างประเทศมากขึ้น และมีทักษะภาษาอังกฤษทั้งสี่ด้านที่สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน โครงการเครือข่ายร่วมพัฒนาภาษาจีน วัตถุประสงค์ เพื่อประชาสัมพันธ์กิจกรรมด้านภาษาจีนของโรงเรียนให้เป็นที่รู้จักต่อสาธารณชน และพัฒนากิจกรรมด้านภาษาจีนของโรงเรียนให้หลากหลายมากขึ้นนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมมีทักษะด้านภาษาจีนดีขึ้น โครงการ โรงเรียนเพื่อนบ้านอาเซียน วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือด้านการจัดการศึกษากับโรงเรียนเครือข่ายในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านอาเซียนและเพื่อสร้างโอกาสในการเรียนรู้ภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีม เป้าหมายโรงเรียน มีความสัมพันธ์และความร่วมมือด้านการจัดการศึกษาอันดีกับโรงเรียนเครือข่ายในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านอาเซียน นักเรียนเข้าร่วมโครงการมีภาวะผู้นำมากขึ้น และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ เข้าใจวิถีชีวิต ประเพณี และวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้านมากยิ่งขึ้น

4.2.4 ผลการศึกษาโรงเรียนเทศบาล 4 (วัดโพธารวาส) สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเชิงลึกจากโรงเรียนเทศบาล 4 (วัดโพธารวาส) สามารถรวบรวมข้อมูลด้านต่าง ๆ ดังนี้

4.2.4.1 ข้อมูลทั่วไป

โรงเรียนเทศบาล 4 (วัดโพธารวาส) ตั้งอยู่เลขที่ 1 ถนนการุณราษฎร์ อ.เมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี รหัสไปรษณีย์ 84000 สังกัด เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี website www.t4surat.ac.th โทรศัพท์ 077-272987 โทรสาร 077-204-544 ปัจจุบันเป็นโรงเรียนสังกัดสำนักการศึกษา เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย เปิดสอนตั้งแต่ระดับ ชั้นศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ถึงระดับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีเนื้อที่ 6 ไร่ 3 งาน 4 ตารางวา สำหรับข้อมูลอื่น ๆ ผู้วิจัยได้นำเสนอ แยกตามประเด็นดังนี้

1. ประวัติโรงเรียน

โรงเรียนเทศบาล 4 (วัดโพธารวาส) สังกัดเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย เริ่มทำการสอนเมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2465 โดยมหาเสวกโทพระคงคาราธิบดินธุเทศาภิบาล ผู้สำเร็จราชการมณฑลสุราษฎร์ธานีเป็นผู้จัดตั้ง พ.ศ. 2551 เทศบาลมีนโยบายจัดการศึกษาให้นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านกีฬา เปิดรับนักเรียนเข้าเรียนระดับ ม.1 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 50 คน ใช้สถานที่พักให้นักเรียนชาย และนักเรียนหญิง โดยใช้อาคารเบญจศกเป็นที่พักนักเรียนหญิง อาคารธรรมาภิบาลเป็นที่พักนักเรียนชาย และใช้ห้องธุรการอาคาร โทโสภเป็นสถานที่ทำการชั่วคราวของโรงเรียนกีฬาเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี ปัจจุบันเป็นโรงเรียนสังกัดสำนักการศึกษา เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย โรงเรียนมีเนื้อที่ 6 ไร่ 3 งาน 4 ตารางวา

โรงเรียนเทศบาล 4 (วัดโพธารวาส) มีอาคารเรียน 6 หลัง คือ อาคารเบญจศก ชั้นที่ 1 ใช้เป็นห้องประชุมของโรงเรียนและให้บริการชุมชนสำหรับใช้เป็นที่พักและจัดงานต่างๆ ชั้นที่ 2 ใช้เป็นสถานที่เรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 3 ห้อง และห้องพักครู ชั้นที่ 5 ใช้เป็นสถานที่เรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 3 ห้อง ชั้นที่ 6 ใช้เป็นสถานที่เรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 4 ห้องเรียน อาคารคณาครุณ ใช้เป็นสถานที่เรียนของนักเรียนระดับศูนย์เด็กเล็ก จำนวน 4 ห้อง อาคารตรีพุกษา ได้รับงบประมาณไทยเข้มแข็งในรื้อถอนและก่อสร้างใหม่ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กจำนวน 3 ชั้นมีใต้ถุนโล่ง จำนวน 12 ห้องเรียน อาคารโทโสภ ชั้น 1 ใช้เป็นห้องธุรการโรงเรียน ห้องผู้บริหาร ห้องธุรการ ห้องประชาสัมพันธ์ ห้องประชุมโทโสภ ชั้นที่ 2 ประกอบด้วย ห้องคอมพิวเตอร์ จำนวน 3 ห้อง ชั้นที่ 3

ประกอบด้วยห้องวิทยาศาสตร์ และห้องปฏิบัติการภาษา จำนวน 2 ห้อง อาคารปฐมโพธิ์ ชั้นที่ 1 ใช้เป็นสถานที่จัดกิจกรรมของนักเรียนชื่อว่าลานโพธิ์ทอง และห้องเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 1 ห้องเรียน ชั้นที่ 2 ประกอบด้วยห้องประกันคุณภาพ ห้องวิชาการและประเมินผล และห้องเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 3 ห้อง ชั้นที่ 3 ใช้เป็นสถานที่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 3 ห้อง ชั้นที่ 4 ใช้เป็นสถานที่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 จำนวน 3 ห้อง อาคารธรรมภิบาล ชั้นที่ 1 ใช้เป็นสถานที่ประกอบอาหารและรับประทานอาหารของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา และครู ชั้นที่ 2 ใช้เป็นสถานที่เรียนของนักเรียนชั้น อนุบาล และห้องพักครู ชั้นที่ 3 ใช้เป็นสถานที่เรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 3 ห้อง และห้องพักครู ชั้นที่ 4 ใช้เป็นสถานที่เรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อาคารเอนกประสงค์ ใช้เป็นสถานที่เรียน นอกจากนี้ยังมีอาคารห้องสมุดโรงเรียน ชื่อว่าห้องสมุดประชาธิปไตย เนื่องจากได้รับบสนับสนุนจากพรรคประชาธิปัตย์ในการก่อสร้างอาคารดังกล่าว เพื่อให้บริการความรู้เพิ่มเติมแก่นักเรียนและบุคลากรทางการศึกษา (ข้อมูล ณ วันที่ 26 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2556) ปัจจุบันมี นางเยาวภา วงศ์ทองแก้ว เป็นผู้อำนวยการ โรงเรียน

ข้อมูลนักเรียน

ปัจจุบันโรงเรียนมีข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 1,303 คนเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และปลายจำนวน 362 คน

ข้อมูลครูและบุคลากร

ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการและข้าราชการครู รวม 75 คน นักการภารโรงและลูกจ้างชั่วคราว รวม 15 คน

สภาพชุมชนโดยรวม

สภาพชุมชนรอบบริเวณโรงเรียนมีลักษณะเป็นแหล่งประกอบอาชีพค้าขายและรับจ้างมีประชากรประมาณมากกว่า 1,000 คน บริเวณใกล้เคียงโดยรอบโรงเรียนเป็นบริษัท วัดโพธารวาส ร้านค้า และ ตลาดสำเภาทองอาชีพหลักของชุมชน คือค้าขาย รับจ้างส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ผู้ปกครองส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี อนุปริญญา มัธยมศึกษา ประถมศึกษาอาชีพหลักคือรับจ้าง,ค้าขายคิดเป็นร้อยละ 98.32 ส่วนใหญ่นับถือศาสนาร้อยละ 98.00 ฐานะทางเศรษฐกิจ/รายได้โดยเฉลี่ยต่อครอบครัว ต่อปี 60,000 ขึ้นไป จำนวนคนเฉลี่ยต่อครอบครัว 2 – 3 คน

ข้อมูลทรัพยากรที่จำเป็น มี คอมพิวเตอร์ มีจำนวนทั้งหมด100.เครื่อง ใช้เพื่อการเรียนการสอน 80 เครื่อง ใช้สืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตได้10 เครื่องใช้ในงานบริหาร10 เครื่อง มีปริมาณสื่อสื่อการสอนจากงบประมาณ 101 ชิ้น

ห้องที่จัดไว้ใช้ปฏิบัติกิจกรรมเฉพาะมีทั้งหมด 12 ห้อง ได้แก่ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ จำนวน 2 ห้อง ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ จำนวน 3 ห้อง ห้องดนตรี จำนวน 1 ห้อง ห้องนาฏศิลป์ จำนวน 1 ห้อง ห้องภาษาอังกฤษ จำนวน 2 ห้อง ห้องสหกรณ์โรงเรียน จำนวน 1 ห้อง ห้องสมุด จำนวน 1 ห้อง และห้องศูนย์การเรียนรู้ด้านการท่องเที่ยว จำนวน 1 ห้อง

การจัดการเรียนการสอน

ในส่วนของระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนจัดการเรียนการสอน ตามแนวหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยกำหนดสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ ซึ่งทั้งมีการแบ่งเนื้อหาเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้พื้นฐาน และกลุ่มสาระเพิ่มเติมและมีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เหมาะสม มีการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริงที่สอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียน

ปรัชญาของโรงเรียน

โลโก ปรถม ภิกขา เมตตยา

เมตตธรรมเป็นเครื่องค้ำจุนโลก

คำขวัญ

เด่นคุณธรรม ล้ำวิชาการ สืบสานกีฬา พัฒนาสังคม

นอกจากการศึกษาข้อมูลทั่วไปของโรงเรียนแล้ว ผู้วิจัยได้เจาะลึกการบริหารงานด้านต่าง ๆ

1. วิสัยทัศน์

โรงเรียนเทศบาล 4 (วัดโพธิาวาส) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียนไว้ว่า
ภายในปี พ.ศ. 2556 นักเรียนโรงเรียนเทศบาล 4 (วัดโพธิาวาส) มีความเป็นเลิศทางการศึกษาเทียบเท่าโรงเรียนชั้นนำในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

2. พันธกิจ

โรงเรียนเทศบาล 4 (วัดโพธิาวาส) ร่วมกันกำหนดพันธกิจไว้เป็นการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนคือ

- 1) พัฒนาระบบการเรียนรู้อีกตามศักยภาพโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 2) พัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้
- 3) พัฒนาระบบบริหารจัดการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาท้องถิ่น
- 4) ยกกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระหลักให้สูงขึ้น

- 5) พัฒนาระบบนิเทศภายในให้เข้มแข็งโดยใช้ระบบการจัดการความรู้ (KM)
- 6) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้และการบริหารจัดการ
- 7) พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในที่สอดคล้องกับการประเมินคุณภาพภายนอก
- 8) พัฒนาครูให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานที่กำหนด

3. เป้าหมาย

โรงเรียนเทศบาล 4 (วัดโพธิาวาส) กำหนดเป้าหมายการบริหารโรงเรียนไว้ ดังนี้

- 1) ผู้เรียนมีคุณภาพได้มาตรฐานการศึกษา
- 2) ครูมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 3) มีห้องสมุดที่ทันสมัย (3 ดี หนังสือและสื่อดี, สภาพแวดล้อมและอุปกรณ์, บรรณารักษ์)
- 4) มีแหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่หลากหลาย
- 5) มีสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี ที่มีประสิทธิภาพเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้
- 6) สถานศึกษามีการบริหารและจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
- 7) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ อังกฤษ สูงขึ้น และผลสัมฤทธิ์ในกลุ่มสาระพัฒนาศักยภาพผู้เรียน (กลุ่มศิลปะ สุขศึกษาและพลศึกษา การงานอาชีพและเทคโนโลยี) ได้มาตรฐานสูงขึ้น
- 8) ครูมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 9) มีการปรับการเรียนเปลี่ยนการสอนที่มีประสิทธิภาพ
- 10) มีข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ
- 11) มีระบบและดำเนินการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพ
- 12) ครูมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 13) นักเรียนมีความเป็นเลิศทางการศึกษาเทียบเท่าโรงเรียนชั้นนำของจังหวัดสุราษฎร์ธานีในปี พ.ศ. 2556

4. โอกาสและข้อจำกัดของโรงเรียน

โรงเรียนเทศบาล 4 (วัดโพธิาวาส) มีปัจจัยเกื้อหนุนซึ่งเป็นโอกาสของโรงเรียนได้แก่ การคมนาคมสะดวกต่อการเดินทาง มีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการจัดหลักสูตรท้องถิ่น ผู้ปกครองให้ความร่วมมือและสนับสนุนกิจกรรมด้านต่างๆ ของโรงเรียน มีสถาบันการศึกษา

มัธยม ใกล้เคียงโรงเรียน ในการสนับสนุนด้านวิชาการและศาสนาแต่ มีข้อจำกัด บางประการคือ ผู้ปกครองบางส่วนขาดความเข้าใจในกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น ผู้ปกครองส่วนมากรับจ้างทำไม่มีเวลาในการดูแลเอาใจใส่การเรียนรู้ของบุตรหลาน

5. จุดเด่น

จุดเด่นของโรงเรียนเทศบาล 4 (วัดโพธิาวาส) พบว่า

- 1) หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียน มีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ที่บูรณาการความรู้เหมาะสมกับท้องถิ่น/ สามารถนำไปใช้จัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมและยืดหยุ่นตามสภาพของนักเรียนและเอื้อต่อการเรียนรู้ทุกระดับชั้น
- 2) ครูมีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรที่ใช้ สามารถจัดการเรียนการสอนได้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
- 3) ครูมีการวิเคราะห์หลักสูตร วิเคราะห์ผู้เรียน และมีความรู้ความสามารถออกแบบการเรียนรู้
- 4) ครูสามารถจัดทำแผนการเรียนรู้ที่ตอบสนองความถนัดและความสามารถของผู้เรียน
- 5) ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนทุกกลุ่มวิชาสูงขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา
- 6) โรงเรียนร่วมมือกับสำนักงานศึกษาจัด โครงการประกวดสื่อการเรียนการสอน เพื่อกระตุ้นให้ครู นักเรียนร่วมกันผลิตสื่อที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ให้ครูมีสื่อ นวัตกรรมและสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยใช้ในทุกระดับสาระวิชา
- 7) โรงเรียนมีการบริหารจัดการและมอบหมายผู้รับผิดชอบระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีคุณภาพ สามารถใช้ประกอบการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ
- 8) มีการจัดทำแบบบันทึกรายงานข้อมูล นักเรียนเป็นปัจจุบัน สะดวกต่อการสืบค้นและนำไปใช้ได้รวดเร็ว
- 9) มีข้อมูลนักเรียนรายบุคคล จากการซักถาม สัมภาษณ์ผู้ปกครองและ โครงการเยี่ยมบ้านนักเรียน
- 10) โรงเรียนดำเนิน โครงการนิเทศภายในอย่างต่อเนื่อง และปรับปรุงพัฒนาการจัดการศึกษาอยู่เสมอและแจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ
- 11) สถานที่สถานศึกษาตั้งอยู่ใจกลางเมืองมีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย มีแหล่งบุคลากรที่เอื้อต่อการให้บริการภูมิปัญญาท้องถิ่น

12) การศึกษาสอดคล้องกับการเรียนการสอนหลายๆ กลุ่มสาระวิชา มีการนำวิทยากรจากภายนอกโรงเรียนมาให้ความรู้แก่นักเรียนอย่างต่อเนื่อง และได้นำนักเรียนออกไปเรียนรู้ ณ แหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษาทุกสายชั้น

13) สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูทำและใช้งานวิจัยเพื่อพัฒนา

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับสูงสุดในกลุ่มสาระสุขศึกษาพลศึกษา คิดเป็นร้อยละ 80.96 รองลงมาคือกลุ่มสาระงานอาชีพและเทคโนโลยี คิดเป็นร้อยละ 84.56 และมีผลสัมฤทธิ์ต่ำในกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์คิดเป็นร้อยละ 22.06

6. การพัฒนาของสถานศึกษา

โรงเรียนเทศบาล 4 (วัดโพธิาวาส) ได้บริหารงานการศึกษา และประสบผลสำเร็จดังนี้

1. สถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายใน ตามกฎกระทรวง มีการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียน 24 มาตรฐาน สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และสอดคล้องกับมาตรฐานของสมศ. โดยจัดทำห้องประกันคุณภาพการศึกษาไว้เป็นส่วน

2. มีการประชุมหารือและขยายผลการจัดการความรู้รูปแบบ KM เป็นประจำทุกเดือน จัดทำคำสั่งมอบหมายหน้าที่ให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน และดำเนินการบริหารโดยใช้กระบวนการ P – D – C – A อย่างต่อเนื่อง โดยมีการพัฒนามาตรฐานของตนเองโดยใช้กระบวนการ P – D – C – A ตลอดปีการศึกษา มีการนำผลการประเมินผลแต่ละระยะมาตรวจสอบปรับปรุงและวางแผนพัฒนาเป็นระบบต่อเนื่อง

3. สถานศึกษาจัดให้มีการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม โดยใช้รูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) มีการประชุมติดตามงานและรายงานผลทุกวันที่ 5 ของทุกเดือนให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ

4. ด้านการบริหาร มีการจัดแบ่งสายงานแต่ละฝ่ายอย่างชัดเจน โดยแต่งตั้งหัวหน้าและคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ เป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน ตามโครงสร้างงานที่กำหนดชัดเจนซึ่งสถานศึกษาได้แบ่งสายงานตามความรู้ ความสามารถ ของบุคคลเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษา

5. ด้านบุคลากร โรงเรียนมีการส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับบุคลากรทุกด้านตลอดจนส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น ทั้งการจัดอบรมภายในโรงเรียนและส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมร่วมกับหน่วยงานอื่นที่จัดขึ้น

6. ด้านวิชาการ สถานศึกษาได้จัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้ผู้เรียนเรียนรู้จากกิจกรรมด้วยประสบการณ์ตรง มีการจัดทำ

โครงการต่างๆ ขึ้นภายในโรงเรียนมีการนำนักเรียนไปศึกษา ค้นคว้า หาความรู้ จากแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน มากขึ้นทุกระดับชั้นและเชิญวิทยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นจากชุมชนเข้ามาให้ความรู้ ประสบการณ์กับครูนักเรียนในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยจัดกิจกรรมพบแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นทุกเดือน การจัดการเรียนการสอนด้วยระบบ ICT เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ข่าวสารที่ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน

7. ด้านอาคารสถานที่ สถานศึกษาจัดให้มีการปรับปรุงอาคารสถานที่ เพื่อให้มีบรรยากาศเอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพิ่มพื้นที่สีเขียวให้กับนักเรียน

4.2.4.2 ความร่วมมือด้านการศึกษา

โรงเรียนเทศบาล 4 (วัดโพธิาวาส) ได้รับการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการพัฒนาการศึกษาเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัดมีนโยบายให้โรงเรียนในสังกัดทุกภาคในระหว่าง 5 ภาค อบรมสัมมนาให้มีความรู้ ความเข้าใจและรับทราบความเคลื่อนไหวของประชาคมอาเซียนในปี 2558 โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นให้งบประมาณเทศบาลจังหวัดร้อยเอ็ดเป็นตัวแทนในการจัดอบรม โดยจัดอบรมที่จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นเวลา 3 วัน และหลังจากนั้นมีการพาไปศึกษาดูงานประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน 4 วัน กลุ่มของโรงเรียนเทศบาล 4 ได้ไปที่ประเทศเวียดนาม (ใต้) ศึกษาดูงานโรงเรียนระดับประถมศึกษา 1 แห่ง และ ระดับมัธยมศึกษา 1 แห่ง ซึ่งจากการศึกษาดูงานทำให้ได้เห็นว่าประเทศเวียดนามมีการปลูกฝังแนวคิดให้รักชาติบ้านเกิด และรักในผู้นำ คือ ประธานาธิบดีโฮจิมินห์ (ลุงโฮ) ซึ่งถือเป็นวีรบุรุษ และผู้นำในความคิด ถือเป็นจุดเริ่มต้นทำให้เกิดความตระหนักในความเป็นประชาคมอาเซียน ย้อนกลับถึงประเทศไทยที่จะปรับเปลี่ยนวิธีคิดว่า หากคนไทยยังรักความสะอาดสบาย ประเทศไทยเราจะไม่ก้าวหน้า เหมือนประเทศอื่นๆ และจากการที่ไปสัมผัสและศึกษาดูงาน ทำให้เห็นว่าประชาชนในชาติรักและสามัคคีกัน ใช้จ่ายอย่างประหยัด และให้เกิดผลที่คุ้มค่าที่สุด และคนเวียดนามมีแนวคิดว่าการได้ไปศึกษาในประเทศไทยเป็นสิ่งที่ภูมิใจและดีใจที่ได้มีการแลกเปลี่ยน และมาศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีหรือปริญญาโทในประเทศไทย รวมทั้งสินค้าต่างๆ ในประเทศไทยก็นิยมใช้ ซึ่งจากส่วนของเศรษฐกิจเห็นว่าประเทศไทยควรจะได้มีโอกาสสร้างความร่วมมือด้านการศึกษากับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน

กรอบการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษา พิจารณาจากองค์ประกอบของการจัดการศึกษา

1. ด้านนโยบาย

โรงเรียนเทศบาล 4 ได้นำแนวคิดในเรื่องสามัคคีมากระตุ้นให้กับครู โดยกำหนดนโยบายให้ครูแต่ละคนได้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียนและนำสิ่งที่ดีๆ ของแต่ละประเทศใน

กลุ่มประชาอาเซียน 10 ประเทศมากระตุ้นนักเรียนต่อโดยเปรียบเทียบให้เห็นว่า ถ้านักเรียนไม่มีจุดยืนของตนเอง ไม่มีความคิดที่จะรักประเทศชาติ เมื่อเปิดโลกเข้าสู่อาเซียนในปี 2558 ประเทศไทยจะด้อยกว่าประเทศอื่นๆ ซึ่งจะทำให้เสียเปรียบด้านบุคลากร ค่า การงานอาชีพ หรือ แม้แต่เศรษฐกิจต่างๆ ก็จะเสียเปรียบด้วย โดยเฉพาะในต่างชาติได้มีการพัฒนาเรื่องภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษากลางของอาเซียน ซึ่งประเทศไทยมีจุดด้อย คือ ภาษาอังกฤษ

2. ด้านหลักสูตร

เทศบาลเมืองสุราษฎร์ธานีได้ให้งบประมาณกับโรงเรียนในสังกัดโรงเรียนละ 20,000 บาทในการปรับและพัฒนาหลักสูตรอาเซียนศึกษา เพื่อเตรียมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนโดยเพิ่มวิชาอาเซียนศึกษา เริ่มตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยจัดให้เป็นสาระเพิ่มเติม สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง

3. ด้านครู

โรงเรียนมีแผนนโยบายที่จะพัฒนาครูในการนำครูไปศึกษาดูงานโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน สิงคโปร์ หรือ มาเลเซีย ด้านส่งเสริมอาชีพเรื่องคุณภาพสินค้า เพื่อให้มีแนวคิดที่จะกระตุ้นให้นักเรียนคิดทำอะไรที่เป็นนวัตกรรม ที่จะเป็นเอกลักษณ์ของโรงเรียนเทศบาล 4 ที่จะมิตินค้าที่จะเป็นการแสดงคุณภาพของนักเรียนได้ ซึ่งแนวทางการจัดหางบประมาณสนับสนุนการไปศึกษาดูงาน ใช้วิธีการจัดหาจากการสนับสนุนจากภาคเอกชนหรือคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดมการจัดหาให้และเชิญชวนครูเข้าร่วม โครงการ โดยยินดีที่จะเสียค่าใช้จ่ายส่วนหนึ่ง

4. ด้านสื่ออุปกรณ์ทางการศึกษา

โรงเรียนเทศบาล 4 (วัดโพธิาวาส) ยังมีจุดด้อยในเรื่องสื่อและอุปกรณ์ทางการศึกษา มีความต้องการการมีเครือข่ายในต่างประเทศมาทำ MOU ปัจจุบันโรงเรียนใช้สื่อที่สืบค้นจาก Internet ในประเทศ ถ้าซึ่งหากโรงเรียนมีเครือข่ายเป็นสมาชิกเป้าหมายก็ จะทำให้มีการแลกเปลี่ยนกันตามกำหนด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนแนวคิดที่ว่านำคณะผู้บริหาร ครูของโรงเรียนในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ไปทำ MOU กับโรงเรียนในต่างประเทศ โดยได้ประสานกับสถานทูตของประเทศสิงคโปร์ แต่โรงเรียนมีปัญหาติดขัดที่สำนักตรวจเงินแผ่นดินเข้ามาตรวจสอบโครงการและไม่ผ่าน อาจจะเป็นเพราะว่าโครงการไม่ชัด หรือวิธีการที่จะต้องใช้งบประมาณไม่ชัดเจน

5. ด้านรูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอน

โรงเรียนกำหนดนโยบาย ให้ปรับวิธีการเรียนของนักเรียน และปรับเปลี่ยนวิธีสอนของครู โดยใช้สื่อเทคโนโลยี และใช้กระบวนการให้นักเรียนคิด คิดซ้ำๆ เพื่อให้มีทักษะมากขึ้น เช่น การจัดโครงการเข้าค่ายอาเซียน ให้กับ นักเรียน โดยใช้งบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การจัดโครงการมี

เป้าหมายกระตุ้นตั้งแต่อนุบาล จนถึง มัธยมศึกษาตอนปลาย สายวิทย์ฯ 1 ห้อง และ สายศิลป์ 1 ห้อง ตามวิสัยทัศน์ ซึ่งโรงเรียนได้ปรับวิสัยทัศน์ “ ภายในปี 2556 นักเรียนของโรงเรียนเทศบาล 4 จะมีความเป็นเลิศทางศึกษา เทียบเท่ากับ โรงเรียนชั้นนำในจังหวัดสุราษฎร์ธานี และ ในสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น” โดยมีจุดเน้นการปรับเปลี่ยนวิธีเรียนของนักเรียน และ ปรับเปลี่ยนวิธีสอนของครู เพราะพิจารณาเห็นว่าถ้าปรับเพียงส่วนเดียว จะไม่สอดคล้องกัน

การกระตุ้นให้นักเรียนสมัครเป็นสมาชิก Facebook เพื่อให้มีเพื่อนต่างชาติ และเปิด Facebook ของโรงเรียน มี Website ของโรงเรียนซึ่งกำลังพัฒนาเพื่อให้สามารถที่สื่อสารได้ 2 ทาง กล่าวคือ โรงเรียนนำเสนอ Website ของโรงเรียนให้ผู้ปกครองได้ส่งข้อความเข้ามา หรือ แสดงความคิดเห็นได้ ส่งผลให้ครู ผู้บริหาร ตื่นตัวกันมาก รวมถึงนักเรียน ผู้ปกครอง แต่โรงเรียนยังไม่ได้กำหนดนโยบายว่า นักเรียนทุกคนจะต้องสมัครสมาชิก Facebook ของ โรงเรียน เนื่องจากโรงเรียนยังอยู่ในระหว่างการดำเนินการ โดยให้คุณครูที่มีความสามารถ ด้านนี้ศึกษาเรื่อง Facebook หากโรงเรียนสามารถทำการอัพข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน โรงเรียนก็จะเปิดให้ผู้ปกครอง นักเรียนของสมัครเป็นสมาชิก อย่างกว้างขวาง

6. ด้านผู้บริหารและบุคลากร

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัด ให้จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นเจ้าภาพ นำคณะผู้บริหารไปศึกษาดูงานที่มาเลเซีย และ หลังจากนั้นให้มีการจัดจัดขยายผลในเรื่องของอาเซียนทั่วประเทศ โดยมอบหมายให้แต่ละภาคเป็นผู้จัด ผู้บริหารทั่วประเทศหลังกลับจากศึกษาดูงานแล้วได้กลับมาพัฒนาโรงเรียน โดยให้นำมานำเสนอ ที่ระดับภาค สำหรับภาคใต้จัดที่จังหวัด นครศรีธรรมราช มีผู้อำนวยการสำนักการศึกษาของจังหวัด เป็นประธาน เป็นผู้ประสานงานภาคใต้ ไปจัดแสดงงานเกี่ยวกับอาเซียน เป็นการจัดพร้อมกับการแข่งขันทักษะทางวิชาการในระดับภาคใต้ เป็นเวลา 2 วัน และ ทางภาคต่างๆอีก 4 ภาค ก็มาดูงานส่วนการจัดที่จังหวัดอื่นภาคใต้ก็ส่งตัวแทนไปดูงาน เป็นการสร้างเครือข่าย ซึ่งผลจากการได้ไปร่วมงานทำให้เห็นได้ว่า ภาคตะวันออก เนียงเหนือกับภาคเหนือมีการเปลี่ยนแปลงพัฒนามาก

ในส่วนของคุณครู กำหนดให้ครูสมัครและจะต้องทดสอบเรื่องภาษา นำเสนอผลงานที่ตัวเองได้ทำ และมีรางวัลพิเศษให้เพื่อศึกษาดูงานที่ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย ซึ่งมีโครงการแบบนี้ทุกปี

โครงการพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษ ในช่วง ตอนเย็นให้ครูต่างชาติสอนภาษาให้กับผู้บริหาร ครู นอกจากจะสอนให้นักเรียนในชั่วโมง ในระยะเริ่มแรก ผู้บริหาร ครูยังไม่มีความเชื่อมั่นในตนเองในการสื่อสาร ต่อมาพัฒนาการที่ดีโดยมีครูภาษาอังกฤษมาช่วยประสานในการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการสื่อสาร เช่น การแสดงบทบาทสมมุติ กำหนดสถานการณ์ขึ้นมาและสอนว่าเราควรจะทำอย่างไร แบบ one by one

7. ด้านงบประมาณ

โรงเรียนได้รับความร่วมมือจากกรมการศึกษาระดับพื้นฐาน ปรับแผนปฏิบัติงานของโรงเรียน โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิเป็นคณะกรรมการ 2 คน มีนักวิชาการของเขตพื้นที่ เป็นคนพาทำ โดยให้หัวหน้ากลุ่มสาระ หัวหน้างาน ในสังกัด เทศบาล 1 เข้ามากำหนดยุทธศาสตร์ในการบริหาร ใช้เวลาประมาณ 1 เดือนเต็ม การให้ความรู้ 2 ครั้ง ครั้งละ 3 วัน และกำหนดระยะเวลาไปทำแผน นำสิ่งที่เปลี่ยนแปลงของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาและประชาคมอาเซียนเพื่อพัฒนาเปลี่ยนแปลงให้ทันอาเซียน

นโยบายจากคณะ ผู้บริหารของเทศบาล สนับสนุนโครงการ 3 ภาษา คือ ภาษาไทย อังกฤษ จีน โดยขณะนี้โรงเรียนจะมีครูต่างชาติ จาก แคมมาลูนมาสอน จากภาษาอังกฤษ 1 คน จีน 1 คน และ โรงเรียนมี เอกภาษาจีนเป็นคนไทย เพื่อเป็นที่เลี้ยง การใช้งบประมาณในการจ้าง โดยใช้ ส่วนกลาง คือ สถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานี เป็นตัวแทนในการจัดหา เพราะถ้าไม่มีของรัฐบาล หรือ ถ้าไม่มีผู้รับผิดชอบ โรงเรียนจะจัดไม่ได้ ก็ใช้วิธีให้เป็นตัวแทนแต่จะมีปัญหาตรงที่ว่าบางครั้งครูต่างชาติจะอยู่กับโรงเรียนไม่นาน ซึ่งโรงเรียนได้เสนอแนวทางที่นี้ ไปยังหน่วยงานต้นสังกัด ให้มีการให้ความรู้และแนะนำครูต่างชาติให้ได้เรียนรู้วัฒนธรรมของประเทศไทย อยู่สอนที่โรงเรียนอย่างน้อยๆ 2 ปีการศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

โรงเรียนจัดทำแผนโครงการเกี่ยวกับค่ายอาเซียน และ เข้าค่ายภาษาอังกฤษแบบเข้ม เพื่อรองรับการเคลื่อนไหวของอาเซียน ใช้งบประมาณของโครงการเรียนฟรี 15 ปี เพื่อ ใช้งบเทศบาล หากโรงเรียนไม่ส่งแผนเข้าไปผ่านสภาเทศบาล ก็จะใช้ไม่ได้ งบประมาณรายหัวก็จะใช้เกณฑ์เดียวกัน

8. ด้านบรรยากาศของสถานศึกษา

โรงเรียนมีห้องศูนย์อาเซียนซึ่งมีข้อมูลเกี่ยวกับประเทศในกลุ่มสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศ และ แหล่งท่องเที่ยวแบ่งเป็น 5 ภาค โดยสำนักการศึกษา มีการจัดอบรมมัคคุเทศก์น้อยให้ และ ให้โรงเรียนทุกโรงเรียนคัดเลือกนักเรียน ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2 กับ ประถมศึกษาปีที่ 5 โดยจะมีครูที่ปรึกษาในระดับชั้นประถมศึกษา 1 คน ระดับชั้น มัธยมศึกษา 1 คน จัดอบรม และขยายผลในห้องอาเซียน เมื่อมีคณะมาศึกษาดูงานก็เปิดโอกาสให้นักเรียนกลุ่มนี้ได้ปฏิบัติภาระแนะนำ ทักทาย เชิญชวนคนที่มาดูงาน และ อีกคนที่แปลเป็นภาษาอังกฤษ ภาษาไทย และ เชิญชวนเขาเข้าไปดูงานในห้องอาเซียน ในลักษณะที่ต้องเรียนรู้ มีข้อมูลพื้นฐาน การเมือง การปกครอง ทำให้นักเรียนมีความตื่นตัว ในห้องอาเซียนของโรงเรียนจะมีคอมพิวเตอร์ 2 ชุด ส่วนข้อมูลที่กรมส่งเสริมการค้าท่องเที่ยว 5 ภาค จะได้รับการประสานจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ซึ่งอยู่ในจังหวัด จะอำนวยความสะดวกในการให้ข้อมูล แผ่นพับ หรือ หนังสือ จาก อสมท. และเป็นสมาชิกของ

วารสารอาเซียน สมัครงเป็นรายปี มีเอกสารส่งมาให้ ให้เก็บไว้ในห้องนี้ให้นักเรียนได้เปิดอ่าน และให้มีกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เช่น สรุปรออกมาว่ามีการเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง เป็นการส่งเสริมกระตุ้นนักเรียน

มีการปรับสภาพห้องเรียน วิธีการสอนของครู จากที่ไปศึกษาดูงาน ปรับเปลี่ยนวิธีการทั้งด้านสื่อการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล ซึ่งเป็นผลจากการแบ่งคณะดูงานเป็น 2 กลุ่ม ไปตามกลุ่มสาระฯ คณะครูมีความรู้สึกระตือรือร้นเพิ่มขึ้นในการขับเคลื่อนงานที่เกี่ยวข้อง

9. ด้านนักเรียน

โรงเรียนมีแนวคิดที่จะนำ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 รุ่นแรกของโรงเรียนทัศนศึกษาและเรียนรู้ที่ประเทศสิงคโปร์ หรือ ประเทศมาเลเซีย ในภาคเรียนที่ 2 ประมาณ 3 วัน ซึ่งโครงการนี้โรงเรียนได้ประสานช่วงที่มีการจัดงานอาเซียนที่จังหวัด นครราชสีมา ซึ่งมีเครือข่ายที่โรงเรียนหาดใหญ่ ใ้ซึ่งงบประมาณกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนส่วนหนึ่ง และให้นักเรียนร่วมสมทบนักเรียนสามารถสะสมเงิน บางห้องเรียนมีใช้วิธีเก็บขยะรีไซเคิล มาขายเป็นโครงการขยะมีค่า และนำเงินไปไว้ที่กองกลางของโรงเรียน ผลที่ตามโรงเรียนได้ความสะอาด โดยมีครูที่ปรึกษากระตุ้นด้วย งบประมาณที่ได้ไม่แน่ใจว่าเด็กประมาณ 90 กว่าคน จะได้ไปร้อยละ 100 แต่ความตั้งใจของโรงเรียนประสงค์ให้นักเรียนได้มีโอกาสไปทุกคน นอกจากนักเรียนบางคนที่ยังไม่พร้อม ค่าใช้จ่ายประเทศมาเลเซีย ประมาณ 5,000 – 6,000 บาท ส่วนประเทศสิงคโปร์ประมาณ 8,000 – 9,000 บาท โดยโรงเรียนหอการค้าที่สนับสนุน เช่น สโมสรไลออนส์ หรือ อินเตอร์แลค

10. ปัจจัยความสำเร็จ

จากประสบการณ์การพัฒนาความร่วมมือ ด้านการศึกษาของโรงเรียนเทศบาล (วัดโพธิาวาส) กับโรงเรียนมัธยมศึกษาในต่างประเทศพบว่าปัจจัยสำคัญที่ทำให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จ คือ

1. ผู้บริหารงานมีความชัดเจนในด้านนโยบาย กล่าวคือ มีการกำหนดนโยบายและขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติเป็นแผนงาน/โครงการของโรงเรียน
2. การสร้างความเข้าใจกับคุณครู เป็นอันหนึ่งเดียวกันในการขับเคลื่อนงาน
3. การกระตุ้นนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้และผลกตัตนตนเองในการเรียนรู้เพื่อนบ้าน
4. เครือข่ายผู้ปกครองมีส่วนร่วม แต่ละสายชั้น ซึ่งมีชั้นละ 5 คน มี 12 สายชั้น มีการสรรหาและเลือกตั้งเป็นคณะกรรมการบริหารเครือข่ายผู้ปกครอง 24 คน มีการกำหนดเลยว่า การเป็นตัวแทนเครือข่ายที่ดี ก็จะทำให้ไปดูงาน ที่โรงเรียนอื่น ในจังหวัด เช่น โรงเรียนประจำจังหวัด โรงเรียนชาย โรงเรียนหญิง ว่าเขามีบทบาทอย่างไร เข้มแข็งอย่างไร เพื่อจะได้มากระตุ้นมีส่วนช่วยโรงเรียน

5. กรรมการสถานศึกษา ให้ความสำคัญในการมีส่วนร่วมกับโรงเรียน ใช้วิธีการจัดประชุม 1 ครั้ง ต่อ 2 เดือน

6. ชุมชนที่อยู่ในเขตรอบๆ โรงเรียนซึ่ง ก็ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี โรงเรียนได้กำหนดกิจกรรม เชิญชวนใน โอกาสวันสำคัญต่างๆ เช่น วันแม่แห่งชาติ แจกเกียรติบัตรให้แม่ดีเด่น และมีการทำบุญเลี้ยงพระเป็นพระราชกุศล ซึ่งปฏิบัติเป็นวัฒนธรรมองค์กร ต่อเนื่องกันมานานแล้ว ตั้งแต่ปี 2550

จุดเด่น

โรงเรียนได้รับรางวัลเกี่ยวกับการฝึกกำลังเยาวชนด้านภัยไข้เลือดออก ตั้งแต่ปี 2552 ปัจจุบันเป็น โรงเรียนต้นแบบในการที่จะพัฒนาเยาวชนของเราให้ดูแลรักษาสุขภาพของตัวเอง

โรงเรียนมีห้องการท่องเทียวและห้องอาเซียน ซึ่งจะมีโรงเรียนที่เข้ามาศึกษาดูงาน โดยที่สามารถสืบค้นข้อมูลของโรงเรียนจาก Internet หรือ Website b ของโรงเรียนและขอเข้ามาเยี่ยมชม ซึ่งทางสำนักงานเขตจะเข้ามาช่วยเสริมในเรื่องการส่งเสริมสุขภาพ โรงเรียนต่าง ๆ จะมาศึกษา ดูงานเกี่ยวกับการบริหาร โรงเรียนเป็นฐาน เน้น โรงเรียนต้นแบบในการบริหารงาน

11. ปัญหาอุปสรรค

โรงเรียนเทศบาล 4 (วัดโพธาราม) พบปัญหาอุปสรรคต่อการดำเนินงานพัฒนาความร่วมมือด้านการศึกษา กับโรงเรียนมัธยมศึกษา ในต่างประเทศได้แก่

1. บุคลากรที่ทำหน้าที่ส่วนใหญ่จบมาจากสายครู ไม่ได้เป็นสาขาวิชาการเกี่ยวกับเศรษฐกิจ บัญชี ซึ่งเป็นงานธุรการ โดยตรง ก็ต้องมาเรียนรู้ กว่าที่จะชำนาญงานก็สอบบรรจุได้ที่อื่น สำหรับการบริหารงานในส่วนนี้ได้มีการหารือกับ ผู้บริหารต้นสังกัดถ้าเป็นคุณลักษณะเฉพาะทาง ควรจะได้เปิดอัตราให้เพื่อ ให้มีอาชีพที่มั่นคง

2. การไม่ได้รับการแนะนำที่ดีจากหน่วยงานของรัฐ ยกตัวอย่าง เช่น โรงเรียนในสังกัดเทศบาลสุราษฎร์ธานี 5 โรง มีแผนงานที่จะไปแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน ได้ประชุมหารือกำหนดกันว่าโรงเรียนใด มีเอกลักษณ์ในด้าน ศิลปะ วัฒนธรรม และให้โรงเรียนนั้นไปฝึกซ้อม เช่น โขน ละครไทย To be number one คนตรีสากล คนตรีลูกทุ่ง ซึ่งได้รับรางวัลชนะเลิศ ชิงช้าสวรรค์ และ เตรียมที่จะไปร่วมโครงการ ช่วงสุดท้ายของการเตรียมการ ผลปรากฏว่า ได้รับการท้วงติง จาก สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินว่าผิดพลาดและไม่ได้แจ้งว่าตรงจุดใด จึงทำให้โรงเรียนไม่ได้จัด พอเจอปัญหาและรวมกับกับนักการเมืองท้องถิ่น ซึ่งยังไม่เข้าใจว่า ในการด้านการขับเคลื่อนงานอาเซียน ซึ่งถ้าเป็นงานชุมชนจะสนับสนุนแต่ถ้าเป็นโรงเรียนยังเข้าใจว่า โรงเรียนได้รับงบประมาณจากกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วไม่ควรใช้ขบเทศบาล ซึ่งเป็นงบบริหารท้องถิ่น ซึ่งในหลักการบริหารแล้วโรงเรียนก็เป็นส่วนหนึ่งในการบริหาร

จัดการของเทศบาล เลยติงเรื่องนี้ ว่าได้รับงบประมาณจากรัฐบาลมากแล้วจึงเป็นเหตุให้สำนักตรวจเงินแผ่นดินเข้ามาไม่ได้รับอนุญาตให้ไป

สรุปผลการศึกษาจากโรงเรียนกรณีศึกษา การพัฒนาความร่วมมือด้านการศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทย กับ โรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนทั้ง 4 แห่ง ต่างล้วนมีความโดดเด่นในแต่ละด้าน ดังนี้

1. โรงเรียนมัธยมวัดนายโรงโรงเรียนมีบริบทมุ่งเน้นการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เป็นที่ยอมรับของครู นักเรียน ผู้ปกครองบุคลากรที่เกี่ยวข้อง และชุมชน จึงมีรูปแบบการพัฒนาความร่วมมือด้านการศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนใกล้เคียงกับรูปแบบที่เป็นกึ่งทางการ กล่าวคือโรงเรียนสามารถกำหนดโครงการ กิจกรรม แนวปฏิบัติต่างๆ ได้ด้วยตนเอง ขณะเดียวกันก็เป็นที่รับรองของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องระหว่าง 2 ประเทศ ซึ่งมีวิธีการดำเนินงานตามองค์ประกอบการศึกษา 2 ประการ ดังนี้ นโยบายของโรงเรียนเกิดจากการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องที่เน้นการพัฒนาครู ส่งเสริมการสร้างเครือข่าย เชื่อมโยงกระบวนการทำงานและการเรียนรู้ผ่านสื่อเทคโนโลยีการพัฒนาหลักสูตรเน้นให้นักเรียนมีกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันผ่าน โครงการความร่วมมือระหว่างประเทศอย่างหลากหลายไม่เน้นเฉพาะในกลุ่มประชาคมอาเซียน เป้าหมายในการพัฒนาครู คือ การพัฒนาทักษะการสื่อสาร และการจัดการเรียนการสอนด้วยภาษาอังกฤษ โดยผ่านกระบวนการศึกษาดูงาน การแลกเปลี่ยนครู และการส่งครูไปเรียนรู้อยู่โรงเรียนที่มีในประเทศต่างๆ ส่งเสริมการใช้สื่อและเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือช่วยในการประสานความร่วมมือด้านการศึกษาและการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบต่างๆ ปรับวิธีการจัดการเรียนการสอน โดยใช้กระบวนการประเมินผลสู่กระบวนการเรียนรู้บนพื้นฐานความต้องการของผู้ปกครอง ผู้บริหารจึงต้องมีภาวะผู้นำที่เข้มแข็ง ทั้งโดยคุณลักษณะส่วนตัว การเลือกใช้วิธีขับเคลื่อนงานและการความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลหรือหน่วยงานโดยทั่วไป ขณะเดียวกันครูและบุคลากรอื่นๆ จะต้องรับการพัฒนาไปพร้อมกันด้วยโรงเรียนลักษณะนี้มักได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณจากผู้ปกครองอย่างเต็มที่ ทั้งการสนับสนุนการพัฒนาครู การจัดกิจกรรมให้แก่นักเรียน การสร้างกิจกรรมความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในต่างประเทศ และการพัฒนาบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนให้ทันสมัย เป็นภาษาอังกฤษตัดเทียมสถานบันการศึกษานานาชาติ บนพื้นฐานภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทย นักเรียนจะได้รับการฝึกหัดจัดทำกิจกรรมและผลงานร่วมกับนักเรียนนานาชาติ มีประสบการณ์การเรียนรู้ภาษา วัฒนธรรมและข้อมูลสารสนเทศของประเทศต่างๆ มีโลกทัศน์กว้างไกล ผ่านการเรียนการสอนในห้องเรียนการศึกษาค้นคว้าจากสื่อเทคโนโลยีการเรียนรู้จากประจักษ์ประสพการณ์จริงเมื่อใช้ชีวิตในต่างแดน

2. โรงเรียนชลกันยานุกูลเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ที่เป็นที่ศรัทธายอมรับของชุมชนและสังคม จึงได้รับการคัดเลือกจากหน่วยงานต้นสังกัดให้เป็นหนึ่งในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาความร่วมมือด้านการศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน จึงเป็นตัวอย่างโรงเรียนที่มีรูปแบบการพัฒนาความร่วมมือการศึกษาด้านอย่างเป็นทางการ มีกรอบความร่วมมือและการยอมรับความสัมพันธ์กับเพื่อนบ้านเป็นหลักปฏิบัติการดำเนินงานของโรงเรียนจึงผ่านการรับรู้ การประเมินผลติดตามผลจากหน่วยงานต้นสังกัดและสถานทูต วิธีการดำเนินงานตามองค์ประกอบการศึกษา 1 ประการ โดยสรุปคือ โรงเรียนถูกกำกับให้ มีการบันทึกทำข้อตกลงความร่วมมือ กำหนดแผนงาน กิจกรรมความร่วมมือด้านการศึกษากับโรงเรียนคู่พัฒนา การพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียนเน้นกิจกรรมที่เป็นกิจกรรมร่วมกัน ขณะเดียวกัน โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตรด้านทฤษฎี ความรู้ และการเรียนรู้ เทียบเคียงไปกับประเทศอื่นๆ ด้วยโรงเรียนส่งเสริมการพัฒนาครูให้ใช้สื่อเทคโนโลยีสำหรับการจัดการเรียนการสอน การสื่อสารกับผู้เรียนและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สนับสนุนทุนให้ครูไปศึกษาดูงาน หรือศึกษาต่อระยะสั้นในต่างประเทศโดยมุ่งหวังยกระดับความสามารถในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ และการพัฒนางานจากแบบอย่างการปฏิบัติที่ดีของต่างประเทศ โรงเรียนเข้าร่วม โครงการกับสถาบันการศึกษานานาชาติอย่างหลากหลาย เน้นการให้ผู้เรียนมีความรู้ และพัฒนาตนในฐานะพลเมืองโลก และเปิดมุมมองระดับนานาชาติ โดยผ่านสื่อเทคโนโลยีกับประเทศที่เป็นเครือข่ายและคู่พัฒนา เป็นโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ เทคนิคการสอนของครู ภาษา ศิลปวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมอื่นๆ ผู้บริหารและครูต้องพัฒนาตนเองให้มีทักษะการใช้ภาษา โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ โรงเรียนต้องมีศักยภาพในการจัดหาและวางแผนงบประมาณและแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน การวางแผนงาน โครงการต้องเป็นไปอย่างครอบคลุมทุกด้าน ทั้งการบริหารจัดการ การพัฒนาครู การพัฒนาห้องเรียนบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม การพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตร ส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะ ความสามารถ และประสบการณ์ให้แก่นักเรียนทั้งในประเทศและต่างประเทศ ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนครู และนักเรียน โดยผู้ปกครองนักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนงบประมาณ และทรัพยากรอื่นๆ ปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จคือ ความร่วมมือร่วมใจของครู มีการวางแผน/โครงการที่ชัดเจน ความพร้อมของนักเรียน และหน่วยงานภายนอกที่เป็นหลักในการสนับสนุนปัจจัยดำเนินงานต่างๆ

3. โรงเรียนปรินทร์รอยแยลส์วิทยาลัยเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่เป็นที่ศรัทธายอมรับของชุมชน สามารถบริหารงานได้ตามหลักการแนวคิด ของคณะผู้บริหารไม่มีกรอบระเบียบ แนวปฏิบัติทางราชการเป็นอุปสรรคในการพัฒนาความร่วมมือด้านการศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน เป็นรูปแบบผสมผสานระหว่างกึ่งทางการกับรูปแบบอิสระ กล่าวคือ มีกิจกรรมที่

ผ่านการรับรู้ รับรองของหน่วยงานต้นสังกัดและสถานทูตที่เกี่ยวข้อง และมีกิจกรรมที่เกิดขึ้นโดยอิสระจากบุคคลและคณะบุคคลของโรงเรียน วิธีดำเนินงานตามองค์ประกอบการศึกษา 9 ประการ โดยสรุปคือ แผนยุทธศาสตร์ระยะ 5 ปี มุ่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนและสังคมโลก กำหนดนโยบายพัฒนาการสื่อสารภาษาอังกฤษ การวิจัยและพัฒนากระบวนการเรียนรู้สู่อาเซียน จัดอบรมความรู้แก่ผู้ปกครองและชุมชน จัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม และส่งเสริมการแสดงนิทรรศการผลงานของนักเรียน โรงเรียนวางแนวพัฒนาหลักสูตรให้ความสำคัญต่อการพัฒนาอุปนิสัย ศึกษาคริสต์จริยธรรมและคำกราบบังคมทูลของพ่อครูแฮร์ริส โดยบูรณาการกับทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ พัฒนาครูให้มีความรู้และความเชี่ยวชาญระดับสากล สามารถสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ เสริมสร้างเครือข่าย จัดการศึกษาให้แก่นักเรียนโดยร่วมมือกับสถานศึกษาในต่างประเทศ จัดทำโครงการศูนย์สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้มีทักษะด้านภาษาด้วยการเรียนรู้ในวิถีชีวิตการอยู่ร่วมกัน และสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับประชากรของประเทศในกลุ่มอาเซียนและอื่นๆ ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรอื่นๆ โดยการนำไปทัศนศึกษา ศึกษาดูงานการแลกเปลี่ยนบุคลากร กับต่างประเทศ ทั้งนี้ โรงเรียนมีการวางแผนงาน โครงการ และงบประมาณในแผนปฏิบัติการ และพิจารณาให้ความเห็นชอบจัดสรรงบประมาณโครงการพิเศษใหม่เชิงรุกได้ตามความเหมาะสม โรงเรียนมีโครงการสร้างสัมพันธ์อันดีกับเครือข่ายด้วยกิจกรรม เยี่ยมเยียน หรือทำกิจกรรมร่วมกันอย่างหลากหลายและต่อเนื่อง โรงเรียนให้ความสำคัญต่อการเตรียมความพร้อมของนักเรียนทั้งด้านภาวะผู้นำ ทักษะภาษา การเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมวิถีชีวิต ภูมิปัญญาด้านอาชีพ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4. โรงเรียนเทศบาล 4 (วัดโพธารวาส) เป็นโรงเรียนที่อยู่ในนโยบายส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ และรับทราบความเคลื่อนไหวของประชาคมอาเซียนในปี 2558 ซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ มีรูปแบบการพัฒนาความร่วมมือด้าน การศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน เป็นรูปแบบอย่างเป็นทางการ แต่ขาด การสนับสนุนอย่างเพียงพอและต่อเนื่อง ส่งผลให้การดำเนินงานของโรงเรียนเป็นไปในทิศทางที่ เป็นอิสระ ตามศักยภาพของโรงเรียน ผู้บริหารขับเคลื่อนงานโดยการกำหนดเป็นนโยบายและแนว ปฏิบัติ แจ้งขอความร่วมมือจากครูและบุคลากรของโรงเรียน พัฒนาหลักสูตรโดยการเพิ่มวิชา อาเซียนศึกษา พัฒนาครูโดยมีโครงการการนำครูไปทัศนศึกษา และศึกษาดูงานในประเทศใกล้เคียง โรงเรียนยังไม่พร้อมด้านสื่อและอุปกรณ์ทางการศึกษา ประสงค์จะอาศัยการมีเครือข่ายจากต่างประ เทศมาบันทึกความตกลงร่วมพัฒนา มุ่งเน้นที่จะปรับวิธีสอนของครูโดยนำสื่อเทคโนโลยีมาใช้ใน เบื้องต้น ส่งเสริมให้มีการติดต่อสื่อสารกับนักเรียนต่างประเทศ ผ่าน Facebook ของนักเรียนและ

โรงเรียน ผู้บริหารมีโอกาสได้ไปศึกษาดูงานจากประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งจะได้รับการติดตามจากหน่วยงานต้นสังกัดให้เห็นผลที่ได้ ผู้บริหารและครูมีโครงการต้องได้รับการเพิ่มศักยภาพด้านภาษาอังกฤษงบประมาณใช้ที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล ในงบเรียนฟรี 15 ปี โรงเรียนมีผลงานโดดเด่นในการพัฒนาบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และให้ความสำคัญต่อการนำนักเรียนไปทัศนศึกษา และศึกษาดูงานยังต่างประเทศ

ผลการศึกษาระณีศึกษาพบว่า สภาพปัจจุบัน ปัญหาความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยในการดำเนินการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา เพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างกรณีศึกษาจำนวน 4 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนมัธยมวัดนายโรง กรุงเทพมหานคร โรงเรียนชลกันยานุกูล จังหวัดชลบุรี โรงเรียนปรินทร์รอยัลส่ววิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ และโรงเรียนเทศบาล 4 จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบประเด็นแตกต่างกันในความร่วมมือด้านการศึกษา ขั้นตอนการสร้างข้อตกลงความร่วมมือและการพัฒนาความร่วมมือด้านการศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนดังนี้

1. โรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกจากหน่วยงานต้นสังกัดจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มักจะเป็นโรงเรียนที่มีความพร้อมเกือบทุกด้าน ผู้บริหารคณะบุคลากรและองค์การที่เกี่ยวข้อง จะมีความกระตือรือร้นในการขับเคลื่อนภารกิจให้เกิดความร่วมมือกับสถานศึกษาในต่างประเทศ โดยคำนึงถึงแผนงานโครงการของหน่วยงานต้นสังกัด เนื่องจากได้รับการนิเทศ ติดตามและต้องทำรายงานเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดอย่างต่อเนื่อง

2. โรงเรียนที่มีการดำเนินงานตามภารกิจความร่วมมือด้านการศึกษากับสถานศึกษาในต่างประเทศอยู่แล้ว เมื่อได้รับการคัดเลือกจากหน่วยงานต้นสังกัดให้เข้าโครงการพัฒนาความร่วมมือด้านการศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนจะบูรณาการงานทั้งสองส่วน และขับเคลื่อนการดำเนินงานไปพร้อมๆ กัน

3. โรงเรียนที่มีแผนงาน/โครงการตามบริบท วิสัยทัศน์ และเป้าหมาย ในการพัฒนาความร่วมมือด้านการศึกษากับสถานศึกษาในต่างประเทศแล้ว ไม่ว่าจะอยู่ในสังกัดของหน่วยงานราชการหรือภาคเอกชนจะมีลักษณะการขับเคลื่อนงานอย่างเป็นอิสระ รายงานที่จัดทำจะเป็นรายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินงานต่อสาธารณชนเป็นส่วนใหญ่

4. โรงเรียนที่มีผู้บริหาร บุคลากร หรือคณะบุคลากร ตระหนักเห็นความสำคัญหรือสนใจที่พัฒนาความร่วมมือด้านการศึกษากับสถานศึกษาในต่างประเทศ จะร่วมมือร่วมใจขับเคลื่อนเป็นรูปกิจกรรมมากกว่าการเรียนรู้ตามหลักสูตร เมื่อกิจกรรมสิ้นสุดลงหรือมีผลงานเป็นที่ยอมรับจะมีการรายงานผลต่อหน่วยงานต้นสังกัดหรือเผยแพร่ต่อสาธารณชน

นอกจากนี้ยังพบว่าในแต่ละโรงเรียนจะมีกิจกรรมที่เป็นความร่วมมือพัฒนาการเรียน การศึกษากับสถานศึกษาในต่างประเทศ ซึ่งเกิดจากคณะครูและนักเรียนดำเนินการต่อเนื่องกันจน เป็นธรรมเนียมปฏิบัติของโรงเรียน ซึ่งควรจะนำไปพัฒนาเป็นรูปแบบในการสร้างความร่วมมือด้าน การศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยกับ โรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคม อาเซียนได้

การเปรียบเทียบการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมวัดนายโรง โรงเรียนชลกันยานุกูล โรงเรียนปิ่นสร้อยไขลาลัย และ โรงเรียนเทศบาล 4 (วัดโพธิาวาส)

จากการเปรียบเทียบการศึกษาระณี การศึกษาความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยม วัดนายโรง โรงเรียนชลกันยานุกูล โรงเรียนปิ่นสร้อยไขลาลัย และ โรงเรียนเทศบาล 4 (วัดโพธิาวาส) พบว่า มีประเด็นความคล้ายคลึงและความแตกต่างในด้านการเตรียมการกลไกการขอ ความร่วมมือ นโยบาย หลักสูตร ครู รูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอน สื่อ วัสดุ อุปกรณ์การศึกษา ผู้บริหารและบุคลากร บรรยากาศของสถานศึกษา งบประมาณ นักเรียน และการติดตามประเมินผล ดังปรากฏ ตามตารางการเปรียบเทียบการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษา ดังนี้

ตารางที่ 4.1 เปรียบเทียบการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษา

องค์ประกอบ	โรงเรียนมัธยม วัดนายโรง	โรงเรียนชลกันยา นุกูล	โรงเรียนปรินทร์ รอยแยลต์ วิทยาลัย	โรงเรียนเทศบาล 4
1. การเตรียมการ	1.1 วัตถุประสงค์ และบริบทของ โรงเรียนเป็นฐาน ขับเคลื่อนความ ร่วมมือกับ ต่างประเทศ	1.1 มีความพร้อมใน การสนอง นโยบายของ หน่วยงาน ต้นสังกัด	1.1 หลักการ แนวคิด และ นโยบายของคณะ ผู้บริหาร โรงเรียน เป็นตัวขับเคลื่อน	1.1 ขยายผล กิจกรรมโครงการที่ ได้รับการเริ่มต้น จากหน่วยงานต้น สังกัด
2. กลไกการสร้าง ความร่วมมือ	2.1 หน่วยงานต้น สังกัดคัดเลือก โรงเรียนเข้าร่วม โครงการ โรงเรียนคู่ พัฒนากับ โรงเรียน ในกลุ่มประชาคม อาเซียน 2.2 โรงเรียนมี ศักยภาพด้าน งบประมาณ สามารถสร้างความ ร่วมมือด้าน การศึกษาโดยความ เห็นชอบของ คณะกรรมการ สถานศึกษา 2.3 ผู้บริหารมีภาวะ ผู้นำและมีวิสัยทัศน์ นำองค์กรสู่การ สร้างความร่วมมือ	2.1 หน่วยงานต้น สังกัดคัดเลือก โรงเรียนเข้าร่วม โครงการ โรงเรียนคู่ พัฒนากับ โรงเรียน ในกลุ่มประชาคม อาเซียน 2.2 โรงเรียนมี ศักยภาพด้าน งบประมาณ สามารถสร้างความ ร่วมมือด้าน การศึกษาโดยความ เห็นชอบของ คณะกรรมการ สถานศึกษา 2.3 ผู้บริหารเห็น ความสำคัญและ สนับสนุนให้ครูทำ กิจกรรมเสริมสร้าง ความร่วมมือ	2.1 โรงเรียน ขับเคลื่อนความ ร่วมมือด้วยการ จัดทำแผนงานกล ยุทธ์จากการระดม ความคิดเห็นจาก ผู้เกี่ยวข้อง ผ่าน ความเห็นชอบจาก มูลนิธิ 2.2 ผู้บริหารมีภาวะ ผู้นำและมีวิสัยทัศน์ นำองค์กรสู่การ สร้างความร่วมมือ	2.1 โรงเรียนสร้าง ความพร้อมในการ สร้างความร่วมมือ 2.2 ผู้บริหารมีภาวะ ผู้นำและมีวิสัยทัศน์ นำองค์กรสู่การ สร้างความร่วมมือ

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

องค์ประกอบ	โรงเรียนมัธยม วัดนายโรง	โรงเรียนชลกันยา นุกูล	โรงเรียนปรินทร์ รอยแยลต์ วิทยาลัย	โรงเรียนเทศบาล 4
3. นโยบาย	3.1 ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้มี ส่วนเกี่ยวข้อง ร่วมกันกำหนด	3.1 ผู้บริหาร ครู ร่วมกันวิเคราะห์ วางแผน ครอบคลุม ทุกด้านผ่านความ เห็นชอบจาก คณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.1 วิเคราะห์จาก ปรัชญา วัตถุประสงค์หลัก ของโรงเรียนและ ปรับให้เข้ากับการ เปลี่ยนแปลงของ สังคมโลก	3.1 ผู้บริหาร ครู ร่วมกันวิเคราะห์ บนพื้นฐาน ศักยภาพรองรับ การเปลี่ยนแปลง ของสังคมโลก
4. หลักสูตร	4.1 กำหนดกิจกรรม เสริมหลักสูตร ที่ วางแผนร่วมกัน ระหว่าง โรงเรียนคู่ ตกลง	4.1 กำหนดกิจกรรม เสริมหลักสูตรที่เกิด จากMOU ระหว่าง โรงเรียนคู่ ตกลง	4.1 บูรณาการไว้ใน การจัดการจัดการ เรียนรู้ทุกกลุ่มสาระ ฯ 4.2 เพิ่มกิจกรรม ต่างประเทศ	4.1 เพิ่มเติมรายวิชา อาเซียนศึกษา
5. ครู	5.1 พัฒนาทักษะ การสื่อสาร ด้วย ภาษาอังกฤษ/ ICT 5.2 พัฒนาการสอน เป็นภาษาอังกฤษใน บางรายวิชา 5.3 แลกเปลี่ยนครู/ ศึกษาดูงาน สร้าง เครือข่าย	5.1 พัฒนาทักษะการ สื่อสารด้วย ภาษาอังกฤษ/ ICT 5.2 พัฒนาการสอน เป็นภาษาอังกฤษใน บางรายวิชา 5.3 แลกเปลี่ยนครู/ ศึกษาดูงานสร้าง เครือข่าย	5.1 พัฒนาทักษะ การสื่อสาร ด้วยภาษาอังกฤษ/ ICT 5.2 พัฒนาการสอน เป็นภาษาอังกฤษใน บางรายวิชา 5.3 แลกเปลี่ยนครู/ ศึกษาดูงานสร้าง เครือข่าย 5.4 ส่งเสริมการ ดำเนินกิจกรรมด้วย วิถีชีวิตใน ต่างประเทศ	5.1 เตรียมพัฒนา ทักษะการสื่อสาร ด้วยภาษาอังกฤษ 5.2 ส่งเสริม การศึกษาดูงานใน ประเทศเพื่อนบ้าน

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

องค์ประกอบ	โรงเรียนมัธยมวัด นายโรง	โรงเรียนชลกันยา นุกูล	โรงเรียนปรินทร์ รอยแยลต์ วิทยาลัย	โรงเรียนเทศบาล 4
6. รูปแบบวิธีการ จัดการเรียนการ สอน	6.1 เรียนกับครู ชาวต่างชาติ 6.2 เรียนรู้และ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผ่าน ICT 6.3 ทักษะศึกษา 6.4 เข้าร่วม โครงการนานาชาติ 6.5 แลกเปลี่ยน นักเรียน	6.1 เรียนกับครู ชาวต่างชาติ 6.2 เรียนรู้และ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผ่าน ICT 6.3 ทักษะศึกษา 6.4 เข้าร่วม โครงการนานาชาติ 6.5 แลกเปลี่ยน นักเรียน 6.6 ส่งเสริม ภาษาต่างประเทศที่ สองและการสอบ รับทุนการศึกษา	6.1 เรียนกับครู ชาวต่างชาติ 6.2 เรียนรู้และ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผ่าน ICT 6.3 ทักษะศึกษา 6.4 เข้าร่วม โครงการนานาชาติ 6.5 แลกเปลี่ยน นักเรียน 6.6 ส่งเสริม ภาษาต่างประเทศที่ สองและการสอบ รับทุนการศึกษา 6.7 ส่งเสริมการเรียน และกิจกรรมวิถีชีวิต ต่างประเทศ	6.1 ส่งเสริมการนำ ICT มาใช้ในการ จัดการเรียนการ สอน
7. สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ทางการ ศึกษา	7.1 ได้รับการ สนับสนุน จาก ผู้ปกครอง 7.2 ใช้ ICT ในการ เรียน การสื่อสาร และแลกเปลี่ยน เรียนรู้	7.1 ได้รับการ สนับสนุน จาก ผู้ปกครอง 7.2 ใช้ ICT ในการ เรียน การสื่อสาร และแลกเปลี่ยน เรียนรู้	7.1 ได้รับการ สนับสนุนจาก ผู้ปกครอง 7.2 ใช้ ICT ในการ เรียน การสื่อสาร และ แลกเปลี่ยนเรียนรู้	7.1 สร้างเครือข่าย ความร่วมมือ 7.2 พัฒนาด้านการ นำ ICT ในการ จัดการเรียนการ สอน

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

องค์กรประกอบ	โรงเรียนมัธยม วัดนายโรง	โรงเรียนชลกันยา นุกูล	โรงเรียนปรินทร์ รอยแยลต์ วิทยาลัย	โรงเรียนเทศบาล 4
8. ผู้บริหารและ บุคลากร	8.1 มีภาวะผู้นำสูง 8.2 มีวิสัยทัศน์ใน การนำองค์กร และ พัฒนาองค์กร 8.3 มีความสามารถ เฉพาะตัว สูง โดยเฉพาะ ทักษะภาษา ทักษะ การใช้ ICT 8.4 มีทักษะในการ สร้างความสัมพันธ์	8.1 มีภาวะผู้นำ และวิสัยทัศน์ใน การวิเคราะห์งาน กำกับงาน 8.2 มีทักษะในการ จัดหาและบริหาร งบประมาณ	8.1 มีภาวะผู้นำสูง 8.2 มีวิสัยทัศน์ใน การนำองค์กร และ พัฒนาองค์กร 8.3 มีความสามารถ เฉพาะตัวสูง โดยเฉพาะทักษะ ภาษาทักษะการใช้ ICT 8.4 มีศรัทธาต่อองค์ กรเป็น แบบอย่างที่ดี ขององค์กรและจูง ใจบุคลากรใน องค์กรได้	8.1 มีวิสัยทัศน์ใน การนำองค์กร และ พัฒนาองค์กร 8.2 มีความมุ่งมั่น ไม่ย่อท้อต่อการ พัฒนาองค์กร
9. ด้านบรรยากาศ ของสถานศึกษา	9.1 พัฒนาอาคาร สถานที่ รองรับการเข้าสู่ ประชาคมอาเซียน 9.2 พัฒนาห้องเรียน ให้มีคุณภาพและ ทันสมัย 9.3 ส่งเสริมการ พัฒนา ICT	9.1 พัฒนาอาคาร สถานที่ รองรับการเข้าสู่ ประชาคมอาเซียน 9.2 พัฒนาห้องเรียน ให้มี คุณภาพและ ทันสมัย 9.3 ส่งเสริมการ พัฒนา ICT 9.4 เผยแพร่ข้อมูล สารสนเทศ เกี่ยวกับประชาคม อาเซียน	9.1 พัฒนาอาคาร สถานที่รองรับการ เข้าสู่ประชาคม อาเซียน 9.2 พัฒนาห้องเรียน ให้มี คุณภาพและ ทันสมัย 9.3 ส่งเสริมการ พัฒนา ICT เป็น ศูนย์กลางเผยแพร่ ข้อมูลสารสนเทศ และความ เคลื่อนไหวของ ประเทศในกลุ่ม ประชาคมอาเซียน	9.1 พัฒนาอาคาร สถานที่รองรับการ เข้าสู่ประชาคม อาเซียน 9.2 พัฒนาห้องเรียน ให้มี คุณภาพและ ทันสมัย 9.3 เผยแพร่ข้อมูล สารสนเทศเกี่ยวกับ ประชาคมอาเซียน

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

องค์ประกอบ	โรงเรียนมัธยมวัด นายโรง	โรงเรียนชลกันยานุ กุล	โรงเรียนปรินทร์ รณรงค์วิทยาลัย	โรงเรียนเทศบาล 4
10. งบประมาณ	10.1 เงินสนับสนุน จากรัฐ 10.2 ผู้ปกครอง สนับสนุนอย่าง เพียงพอ	10.1 เงินสนับสนุน จากรัฐ 10.2 เงินสนับสนุน จากผู้ปกครอง 10.2 เงินสนับสนุน จากสมาคม ผู้ปกครอง/ศิษย์เก่า	10.1 ผู้ปกครอง สนับสนุนอย่าง เพียงพอ 10.2 องค์กรหลัก ของโรงเรียน ให้ การสนับสนุน	10.1 เงินสนับสนุน จากรัฐ
11. นักเรียน	11.1 นักเรียนมี ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับประชาคม อาเซียน 11.2 ร่วมกิจกรรม กับโรงเรียน ในต่างประเทศ อย่าง ต่อเนื่อง 11.3 ศึกษาดูงาน ต่างประเทศ อย่างน้อย 1 ครั้ง 11.4 นำเสนอ ผลงานทาง วิชาการ 11.5 ศึกษาต่อ ระยะสั้น ระยะยาว ตาม ศักยภาพ ของนักเรียน 11.6 ร่วมโครงการ แลกเปลี่ยน เรียนรู้	11.1 นักเรียนมี ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับประชาคม อาเซียน 11.2 ร่วมกิจกรรม กับโรงเรียน ในประเทศคู่พัฒนา 10.2 ศึกษาดูงาน ต่างประเทศ อย่างน้อย 1 ครั้ง 11.3 นำเสนอ ผลงานทางวิชาการ 11.4 ศึกษาต่อระยะ สั้น ระยะยาว ตาม ศักยภาพของ นักเรียน 11.5 ร่วมโครงการ แลกเปลี่ยน เรียนรู้	11.1 นักเรียนมี ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับประชาคม อาเซียน 11.2 ร่วมกิจกรรม กับโรงเรียน ต่างประเทศ อย่าง ต่อเนื่อง 11.3 เป็นผู้นำ กิจกรรมสร้าง สรรค์กับโรงเรียน ในต่างประเทศอย่าง ต่อเนื่อง 11.4 ศึกษาดูงาน ต่างประเทศ อย่างน้อย 1 ครั้ง 11.5 นำเสนอ ผลงานทางวิชาการ 11.6 ศึกษาต่อระยะ สั้น/ยาวตาม ศักยภาพของ นักเรียน	11.1 นักเรียนมี ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับประชาคม อาเซียน 11.2 มีโครงการนำ นักเรียน ไปศึกษาดูงาน ต่างประเทศ

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

องค์ประกอบ	โรงเรียนมัธยมวัด นายโรง	โรงเรียนชลกันยานุ กุล	โรงเรียนปรินส์รอย แยลส์วิทยาลัย	โรงเรียนเทศบาล 4
			11.7 ร่วมโครงการ แลกเปลี่ยน เรียนรู้	
12. การติดตาม ประเมินผล	12.1 จัดทำประกัน คุณภาพภายใน 12.2 สรุป รายงาน เสนอต่อ สาธารณชนอย่าง น้อยปีละ 1 ครั้ง 12.3 นำเสนอ ผลงานในรูปแบบ นิทรรศการ	12.1 จัดทำประกัน คุณภาพภายใน 12.2 สรุป รายงาน เสนอต่อ สาธารณชนอย่าง น้อยปีละ 1 ครั้ง 12.3 นำเสนอ ผลงานในรูปแบบ นิทรรศการ 12.4 จัดทำรายงาน และข้อมูล สารสนเทศเสนอ หน่วยงานต้นสังกัด เป็นระยะ	12.1 จัดทำประกัน คุณภาพภายใน 12.2 สรุป รายงาน เสนอต่อ สาธารณชนอย่าง น้อยปีละ 1 ครั้ง 12.3 นำเสนอ ผลงานในรูปแบบ นิทรรศการ	12.1 จัดทำรายงาน และข้อมูลสารสนเทศ เสนอ หน่วยงานต้นสังกัด เป็นระยะ

อย่างไรก็ตาม การสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนกรณีศึกษาทั้ง 4 โรงเรียน มีความแตกต่างที่เป็นรูปแบบที่ชัดเจน ได้แก่ ประเด็นการเตรียมการซึ่งเป็นไปตามบริบทพื้นฐานของโรงเรียนแต่ละแห่ง และประเด็นกลไกการสร้างความร่วมมือ ต่างเกิดจากนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด หรือองค์กรหลักที่สนับสนุน โรงเรียน และวิสัยทัศน์ร่วมกับภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งผู้วิจัยจะได้นำประเด็นดังกล่าวเป็นเกณฑ์ในการสังเคราะห์รูปแบบการสร้างความร่วมมือต่อไป

4.3 ผลจากการสังเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ความเห็นและข้อเสนอแนะจากข้อมูลปลายเปิด และข้อมูลเชิงคุณภาพจากการศึกษาเชิงลึก เพื่อประโยชน์ในการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศกลุ่มประชาคมอาเซียน

จากการสังเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ความเห็นและข้อเสนอแนะด้านสภาพและความต้องการของสถานศึกษาในการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน และข้อมูลเชิงคุณภาพจากการศึกษาเชิงลึก พบว่า

4.3.1 ด้านนโยบาย

โรงเรียนใช้การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา องค์กรหลักของโรงเรียนในการกำหนดนโยบายและขับเคลื่อนการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน มีการกำหนดนโยบายความร่วมมือในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาในด้านต่างๆ และสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน

สภาพปัญหาอุปสรรคด้านนโยบายพบว่า นโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด ไม่มีความชัดเจน ในขณะที่โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายของตนเองแต่ขาดรายละเอียดลงสู่การปฏิบัติ การประสานด้านนโยบายระหว่างโรงเรียนยังมีน้อย จึงไม่เกิดความเป็นเอกภาพ การบริหารนโยบายของโรงเรียนพบอุปสรรคด้านการจัดหางบประมาณและสถานที่เป็นแหล่งเรียนรู้และศูนย์การจัดการเรียนรู้ส่งเสริมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ผู้ปฏิบัติส่วนใหญ่ต้องการนโยบายควบคู่กับการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ประสงค์ให้ฝ่ายบริหารทั้งหน่วยงานต้นสังกัดและผู้บริหารโรงเรียนสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านงบประมาณ อาคารสถานที่ การนิเทศ กำกับติดตามการพัฒนาครูและการส่งเสริมด้านการสื่อสารด้วยภาษากลางอาเซียน

4.3.2 ด้านหลักสูตร

การสร้างความร่วมมือด้านหลักสูตรกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โดยรวม พบว่า โรงเรียนกำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องค่านิยมและมรดกร่วมทางวัฒนธรรมอาเซียน ไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอน มีการพัฒนาหลักสูตร โดยการบูรณาการสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนกับทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

สภาพปัญหาอุปสรรคความร่วมมือพบว่า มีปัญหาด้านหลักสูตรจากหน่วยงานต้นสังกัด มีการกำหนดเนื้อหาสาระแกนกลาง แต่ยังขาดการเทียบเคียงกับหลักสูตรสากล การจัดการเรียนการสอนส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา การบูรณาการกับกลุ่มสาระอื่นๆ มีน้อย การ

ขับเคลื่อน ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนเป็นเพียงระยะเริ่มต้น และพบปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายสำหรับดำเนินการค่อนข้างสูง

ผู้ปฏิบัติส่วนใหญ่ต้องการให้หน่วยงานต้นสังกัดออกแบบและจัดอบรมครูเกี่ยวกับหลักสูตรอาเซียนศึกษา และเป็นแกนกลางในการประสานงานระหว่างโรงเรียนกับโรงเรียนในการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การศึกษาคุณงานและการใช้ทรัพยากรร่วมกัน เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเทียบเคียงประเทศในอาเซียนได้

4.3.3 ด้านครูผู้สอน

การสร้างความร่วมมือด้านครูผู้สอนกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมีนโยบายในการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โรงเรียนมีการปรับปรุงแผนการพัฒนาครูให้มีทักษะความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน เช่น อบรมความรู้ด้านภาษาอาเซียน การศึกษาคุณงาน มีแผนงาน โครงการพัฒนาครูให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ครูได้รับการพัฒนาและมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนเป็นอย่างดี โรงเรียนมีการสร้างเครือข่ายกับกลุ่มโรงเรียน/สหวิทยาเขตหรือระดับ จังหวัดเพื่อพัฒนาครูให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

สภาพปัญหาอุปสรรคความร่วมมือที่เป็นปัญหาด้านครู พบว่า ครูส่วนใหญ่คิดว่าตนเองมีความรู้พื้นฐานด้านอาเซียนน้อย ยังไม่สามารถสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ และเห็นว่าการปฏิบัติงานเกี่ยวกับอาเซียนศึกษาเป็นการเพิ่มภาระและควรเป็นความรับผิดชอบของกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเท่านั้น ครูกลุ่มสาระอื่นๆ มีความสนใจน้อยและไม่ให้ความสำคัญ ขาดการสนับสนุนให้ครูได้มีการแลกเปลี่ยนกับประเทศในอาเซียน ขาดมาตรการส่งเสริมที่เป็นรูปธรรม ขาดครูที่จะมาสอนด้านภาษาอาเซียน หรือครูประจำกลุ่มอาเซียน และขาดงบประมาณสนับสนุนให้ครูมีกิจกรรมได้แลกเปลี่ยนความรู้กับ โรงเรียนในกลุ่มประเทศอาเซียนด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์

ความต้องการเสนอผู้ปฏิบัติเสนอแนะว่าให้มีการอบรมหลักสูตรอาเซียน กำหนดโครงสร้างหลักสูตรและแบบอย่างในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ชัดเจนให้ครูทุกระดับชั้น จัดงบประมาณสนับสนุนให้เครือข่ายเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาครู แลกเปลี่ยนครูในกลุ่มประชาคมอาเซียน จัดให้มีการนำครูทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศึกษาคุณงานในประเทศอาเซียนเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน จัดให้มีการจัดอบรมเกี่ยวกับภาษาที่สอง และให้มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อจ้างครูต่างชาติในกลุ่มประชาคมอาเซียนเพิ่มเติม

4.3.4 ด้านสื่ออุปกรณ์ทางการศึกษา

โรงเรียนมีกิจกรรมสร้างความร่วมมือ ด้านสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมีแผนงาน โครงการพัฒนาเนื้อหาในสื่อการเรียนการสอน ให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โรงเรียนมีการจัดหาสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน โรงเรียนมีแผนการพัฒนาอุปกรณ์ทางการศึกษาให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน อยู่ในระดับมาก โรงเรียนมีความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนและพัฒนาสื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีทางการศึกษา ร่วมกับกลุ่มโรงเรียน/มหาวิทยาลัยในเขตพื้นที่หรือจังหวัด และโรงเรียนมีการใช้ระบบเครือข่ายการเรียนรู้ไร้พรมแดนกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน

สภาพปัญหาอุปสรรคความร่วมมือด้านการใช้สื่ออุปกรณ์ทางการศึกษา การใช้สื่อไร้พรมแดน ยังไม่ได้ดำเนินการอย่างจริงจัง ครูไม่นำสื่อเทคโนโลยีมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างเครือข่าย ครูขาดทักษะและความรู้ด้านการใช้สื่อในการใช้สื่อ ขาดโครงการร่วมมือกันของครูในเครือข่ายขาดการสนับสนุนอย่างจริงจังจากทุกระดับ สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ตลอดจนแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน ขาดความทันสมัย ไม่มีแผนงาน โครงการที่ชัดเจนในการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนสื่อ อุปกรณ์กับกลุ่มประชาคมอาเซียน ขาดงบประมาณ สนับสนุนให้เกิด ความร่วมมือกับองค์กร หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นโยบายกับความเป็นจริงไม่สอดคล้องกัน

ผู้ปฏิบัติมีความต้องการสื่อ เอกสาร ข้อมูลเกี่ยวกับอาเซียน เครื่องมือ สื่อและอุปกรณ์ที่ทันสมัย ทันทับสภาพการณ์ปัจจุบัน เห็นสมควรจัดให้มีห้องอาเซียนที่มาตรฐานเป็นศูนย์การเรียนรู้ของครูและนักเรียน ให้มีการจัดตั้งศูนย์สื่อส่งเสริมครู ให้มีกิจกรรมร่วมมือของครูในเครือข่าย ประกอบกิจกรรมการแลกเปลี่ยนสื่ออุปกรณ์กับประชาคมอาเซียน การจัดอบรมพัฒนา หรือสรรหานักวิชาการที่มีความรู้ด้านการใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาพัฒนาครู จัดสรรงบประมาณสนับสนุนด้านสื่ออุปกรณ์ ในโรงเรียน หรือให้หน่วยงานต้นสังกัด ผลิตสื่อออกมาให้ทันสมัยพร้อมรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จัดทำสื่อการเรียนการสอนอาเซียน หรืออื่นเกี่ยวกับอาเซียนเป็นออนไลน์ และให้ ครูสามารถโอนย้ายข้อมูลหรือส่งสำเนา ได้ มีเว็บไซต์ที่เป็นสื่อกลางและสามารถติดต่อขอสิ่งที่ครูต้องการ ตลอดจนสร้างเครือข่ายกับประชาคมอาเซียนเพื่อแลกเปลี่ยนอุปกรณ์ สื่อการเรียน

4.3.5 ด้านรูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอน

การสร้างความร่วมมือด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอนกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน พบว่า โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเสริมความรู้เพื่อความเข้าใจในด้านต่างๆ ของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน เช่น ภาษา ศาสนา การเมือง การปกครอง ศิลปวัฒนธรรม สัตว์ป่าอาเซียน โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรอาเซียนตามที่โรงเรียนได้มีการ

ประสานงานและร่วมมือกันไว้ โรงเรียนมีแผนการพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมีการจัดทัศนศึกษาเพื่อเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

สภาพปัญหาอุปสรรคความร่วมมือที่เป็นปัญหาด้านรูปแบบและวิธีการเรียนการสอน ในภาพรวมพบว่าครูใช้การเรียนการสอนแบบเดิมไม่ใช้สื่อเทคโนโลยีหรือสื่อการเรียนการสอน ขาดความร่วมมือในด้านพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอน หรือการจัดหาและพัฒนาสื่ออุปกรณ์ ไม่มีการเทียบเคียงการสอนกับประชาคมอาเซียนและยังไม่มีการร่วมมือกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน และยังมีครูอีกหลายโรงเรียน ไม่มีโอกาสเข้าไปสัมผัสกับโรงเรียนในประเทศกลุ่มประชาคมอาเซียน

ผู้ปฏิบัติมีความต้องการให้มีการจัดการอบรมตามกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการนำสื่ออุปกรณ์ไปพัฒนารูปแบบการจัดการสอนสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน มีห้องเรียนที่มีมาตรฐาน เท่าเทียมกัน ให้นักเรียนหรือครูมีโอกาสเข้าไปแลกเปลี่ยนกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน โดยให้ครูสามารถทดสอบการสอนหลากหลายรูปแบบจากการนิเทศของผู้บริหารและให้มีการติดตามประเมินความพร้อมด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่อง

4.3.6 ด้านผู้บริหารและบุคลากร

การสร้างความร่วมมือด้านผู้บริหารและบุคลากรกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โดยรวม พบว่า ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เป็นผู้นำในการบริหารจัดการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ พบว่าโรงเรียนมีแผนการพัฒนาผู้บริหารและบุคลากรให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน

สภาพปัญหาอุปสรรคความร่วมมือที่เป็นปัญหาด้านผู้บริหารและบุคลากร การสนับสนุนกิจกรรมต่างๆเพื่อร่วมกันรับภาระ เกี่ยวกับอาเซียนยังไม่มีความชัดเจนงบประมาณไม่เพียงพอกับความจำเป็นของโรงเรียน หรือการนำบุคลากรไปศึกษาดูงานในกลุ่มอาเซียน และขาดสื่อกลางที่เป็น Web site ที่สามารถติดต่อได้สะดวก เพื่อให้เกิดความร่วมมือสู่ประชาคมอาเซียน

ผู้ปฏิบัติมีความต้องการให้ผู้บริหารเป็นผู้นำกิจกรรมและสนับสนุนต่างๆ เกี่ยวกับอาเซียนได้อย่างชัดเจนจัดงบประมาณสนับสนุนให้เพียงพอกับความจำเป็นของโรงเรียน กำกับติดตามดูแลเรื่องอาเซียนในโรงเรียน ให้มีการแบ่งเบาภาระงานประจำของโรงเรียน เพื่อให้มีเวลาสำหรับคิดสร้างสรรค์งาน พัฒนาระเบียบข้อบังคับที่เอื้อต่อการทำงาน ให้มีการศึกษาดูงานประเทศในกลุ่มอาเซียน เพื่อเกิดแรงกระตุ้น และให้ความร่วมมือจากสื่อต่าง ๆ ด้วย ให้

หน่วยงานกลางที่จะเป็นสื่อกลางหรือเป็น(Web site) ที่สามารถติดต่อได้สะดวก เพื่อให้เกิดความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน จัดหาผู้มีความเชี่ยวชาญด้านบริหาร ผู้บริหาร หรือบุคลากรที่มีฝีมือดี ๆ หรือผู้ให้ความสนใจมาให้ความรู้

4.3.7 ด้านงบประมาณ

การสร้างความร่วมมือด้านงบประมาณกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โดยรวม โรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณตามแผนงาน โครงการเพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน โรงเรียนมีการพัฒนาด้านงบประมาณให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน หน่วยงาน องค์กรหลักของโรงเรียน มีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็นในการจัดสรรงบประมาณ โรงเรียนมีแผนงาน โครงการในการระดมงบประมาณเพื่อพัฒนาสถานศึกษาเพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน

สภาพปัญหาอุปสรรคความร่วมมือที่เป็นปัญหาด้านงบประมาณพบว่างบประมาณไม่เพียงพอ และบางโรงเรียนขาดแคลนงบประมาณอย่างมากเกี่ยวกับการจัดการด้านอาเซียน หน่วยงานต้นสังกัดไม่สามารถจัดสรรงบประมาณมาให้ทั้งหมด บางโรงเรียนไม่มีการระดมทุนสำหรับเรื่องอาเซียนทำให้ขาดความสมบูรณ์ในหลายๆด้าน โรงเรียนต้องจัดหางบประมาณด้วยตนเอง

ผู้ปฏิบัติมีความต้องการให้มีการจัดสรรงบประมาณเฉพาะอาเซียนให้มากขึ้น เพื่อการพัฒนาบุคลากร สื่อ วัสดุอุปกรณ์ และระบบการจัดการศึกษา การศึกษาดูงาน การแลกเปลี่ยน ประสบการณ์การจัดสรรงบประมาณรองรับนักเรียนทุน นักเรียนแลกเปลี่ยน และจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ให้มีการระดมทุนสำหรับอาเซียน และให้การติดตามประเมินผลการใช้งบประมาณ

4.3.8 ด้านบรรยากาศของสถานศึกษา

การสร้างความร่วมมือด้านบรรยากาศของสถานศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โดยรวม พบว่าโรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้อาเซียนศึกษา เช่น ป้ายนิเทศ ห้องหรือมุมอาเซียนศึกษาเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้

สภาพปัญหาอุปสรรคความร่วมมือที่เป็นปัญหาด้านบรรยากาศ พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ จะมีเฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ที่มีหน้าที่สอนโดยตรง บางโรงเรียนมีพื้นที่น้อย ไม่สามารถจัดแหล่งเรียนรู้ ได้ตามที่ต้องการ ขาดการประสานกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน และขาดความร่วมมือจากบุคลากรทุกหน่วยงานในโรงเรียน

ผู้ปฏิบัติมีความต้องการให้จัดสถานที่เป็นแหล่งเรียนรู้ให้เพียงพอ และให้มีการประสานกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียนในการใช้สื่อวัสดุอุปกรณ์ร่วมกัน

4.3.9 ด้านผู้เรียน

การสร้างความร่วมมือด้านผู้เรียนกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โดยรวม พบว่า นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของประเทศต่างๆ ในกลุ่มประชาคมอาเซียน นักเรียนมีความรู้และเข้าใจในผลดี ผลกระทบที่จะเกิดจากการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 โรงเรียนมีแผนการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียนนักเรียนได้รับการพัฒนาและมีความพร้อมในการประกอบอาชีพเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) โรงเรียนมีการกำหนดเป้าหมาย จำนวนการแลกเปลี่ยนนักเรียน การศึกษาดูงานของนักเรียนอย่างต่อเนื่องกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน

สภาพปัญหาอุปสรรคความร่วมมือที่เป็นปัญหาด้านนักเรียน พบว่า นักเรียนขาดการสร้างควมตระหนักรู้กันอย่างจริงจัง มีนักเรียนเฉพาะบางกลุ่มได้เรียนเกี่ยวกับหลักสูตรอาเซียน นักเรียนไม่เห็นความสำคัญในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โรงเรียนไม่มีการกำหนดเป้าหมายแลกเปลี่ยนนักเรียน และทั้งนักเรียนและครูใช้ภาษาของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียนได้ไม่ดีพอ

นักเรียนมีความต้องการสืบค้นข้อมูล ได้ศึกษาค้นคว้าให้มากขึ้น เพิ่มกิจกรรมกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับอาเซียนให้นักเรียน พัฒนานักเรียนให้เกิดความตระหนักและ ให้มีความรู้ความเข้าใจมากขึ้นเกี่ยวกับอาเซียน โรงเรียนควรมีการกำหนดเป้าหมายการแลกเปลี่ยนนักเรียนและมีแผนงานโครงการพัฒนาภาษาอาเซียนสำหรับนักเรียนและครู

ผลการสังเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ความเห็น และข้อเสนอแนะจากข้อมูลปลายเปิด และข้อมูลเชิงคุณภาพการศึกษาเชิงลึก พบว่าทุกโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีการปฏิบัติตามองค์ประกอบหลักทางการศึกษาทั้ง 9 องค์ประกอบ เพื่อสร้างความร่วมมือด้านการศึกษา กับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ซึ่งผู้วิจัยได้สังเคราะห์จัดกลุ่ม เพื่อประโยชน์ต่อการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษา ดังนี้

กลุ่มที่ 1 มีลักษณะความพร้อมทุกองค์ประกอบ จึงเป็นกลุ่มที่ได้รับการคัดเลือกเข้าโครงการของหน่วยงานต้นสังกัด

กลุ่มที่ 2 มีลักษณะความพร้อมทุกองค์ประกอบ มีอิสระที่จะวางแผน/โครงการ โดยไม่มีข้อผูกพันกับหน่วยงานหรือองค์กรใด

กลุ่มที่ 3 มีความพร้อมบางองค์ประกอบ และมีเป้าหมายในการพัฒนาองค์ประกอบอื่นๆ จะมีลักษณะการขับเคลื่อนความร่วมมือด้านการศึกษา กับสถานศึกษาในต่างประเทศ แยกเป็น 3 ลักษณะได้แก่

- 1) ขับเคลื่อนเฉพาะโรงเรียนของตนให้ดำเนินการทั้งระบบ

- 2) ขับเคลื่อนเป็นกลุ่มโรงเรียนที่มีจุดมุ่งหมายเดียวกัน
- 3) ขับเคลื่อนโดยคณะบุคลากรภายในโรงเรียนของตนจนเกิดเป็นกิจกรรมประจำ ซึ่งผู้วิจัยได้นำข้อมูลดังกล่าวนำไปเป็นข้อมูลประกอบการสร้างรูปความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียนต่อไป

4.4 สรุปและสังเคราะห์รูปแบบการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาการดำเนินงานการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาและการสร้างร่วมมือด้านการศึกษากับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน สภาพการดำเนินงานการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาและการสร้างร่วมมือด้านการศึกษากับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน การศึกษากรณีศึกษาจากโรงเรียนที่มีผลงานและได้รับการยกย่องว่าเป็นโรงเรียนต้นแบบด้านการสร้างร่วมมือกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนปิ่นสร้อยแยดส์วิทยาลัย โรงเรียนชลกันยานุกูล โรงเรียนมัธยมวัดนายโรง และโรงเรียนเทศบาล 4 (วัดโพธิาวาส) พบว่าการสร้างร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีประเด็นสาระเพื่อนำไปร่างรูปแบบการจัดการศึกษาในการสร้างร่วมมือด้านการศึกษา ดังนี้

สาระรูปแบบการสร้างร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ควรประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างข้อตกลงความร่วมมือ

ขั้นตอนที่ 2 การประสานความร่วมมือ

ประกอบด้วยองค์ประกอบการจัดการศึกษา 9 ด้านคือ

2.1. ด้านนโยบาย

2.2 ด้านหลักสูตร

2.3 ด้านครูผู้สอน

2.4 ด้านสื่อ วัสดุและอุปกรณ์การศึกษา

2.5 ด้านรูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอน

2.6 ด้านผู้บริหาร

2.7 ด้านงบประมาณ

2.8 ด้านบรรยากาศของสถานศึกษา

2.9 ด้านผู้เรียน

ขั้นตอนที่ 3 สรุปลงผลของความร่วมมือ ซึ่งประกอบด้วย ผลผลิต ผลลัพธ์และปัญหาอุปสรรค

เป็นขั้นตอนสรุปลงผลการดำเนินงานที่เกิดจากมีข้อผูกพันร่วมกัน มีแผนงานร่วมกันและมีการดำเนินงานร่วมกัน

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงพัฒนาความร่วมมือ ประกอบด้วย การแสวงหาวิธีการพัฒนาความร่วมมือและมีการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและปัจจัยเงื่อนไขความสำเร็จ มีรายละเอียดแต่ละขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างข้อตกลงความร่วมมือ สรุปลงได้ 5 ลักษณะ คือ

ลักษณะที่ 1 เป็นลักษณะที่หน่วยงานต้นสังกัดในระดับกรมเป็นหลัก โดยจัดทำเป็นโครงการเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในการทำงาน ดำเนินการคัดเลือกสถานศึกษาเพื่อเข้าโครงการ ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับรู้

ลักษณะที่ 2 เป็นลักษณะที่หน่วยงานต้นสังกัดในระดับกรมเป็นหลักและมีการขยายเครือข่ายเมื่อโรงเรียนคู่ตกลงได้พัฒนาในระดับหนึ่ง โดยที่หน่วยงานต้นสังกัดเป็นผู้จัดทำเป็นโครงการเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในการทำงาน มีการคัดเลือกสถานศึกษาเพื่อเข้าโครงการ ผ่านความเห็นชอบ จากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับรู้ เมื่อโรงเรียน คู่ตกลงพัฒนาไปได้ในระดับเกิดความต่อเนื่องแล้ว หน่วยงานต้นสังกัดให้โรงเรียนคู่ตกลงขยายเครือข่ายความร่วมมือ โดยให้โรงเรียนเครือข่ายเข้าร่วมกิจกรรมและขยายความร่วมมือพัฒนา ไปยังโรงเรียนเครือข่ายร่วมพัฒนาด้วย

ลักษณะที่ 3 เป็นลักษณะที่โรงเรียนเป็นหลักในการประสานความร่วมมือ

ด้านการศึกษา โรงเรียนมีการติดต่อสัมพันธ์กับ โรงเรียนคู่ตกลง โดยให้ความสำคัญต่อการหว่านเสน่ห์หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น สถานทูตของโรงเรียนที่ติดต่อความร่วมมือ หน่วยงานต้นสังกัดระดับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในการทำงาน ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน

ลักษณะที่ 4 เป็นลักษณะที่โรงเรียนเป็นหลักในการประสานความร่วมมือด้านการศึกษา โรงเรียนมีการติดต่อสัมพันธ์กับ โรงเรียนคู่ตกลงโดยไม่ผ่านหน่วยงานต้นสังกัด ไม่ผ่านสถานทูต เป็นอิสระในการสร้างข้อตกลงร่วมกันกับ โรงเรียนคู่ตกลง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับศักยภาพ ความสามารถของแต่ละโรงเรียน อย่างไรก็ตามส่วนใหญ่ เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในการทำงาน โรงเรียนจะผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน

ลักษณะที่ 5 เป็นลักษณะที่โรงเรียนเป็นหลักในการประสานความร่วมมือด้านการศึกษา โดยมีจุดเริ่มต้นที่ครูภายในโรงเรียน สร้างปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนครูที่อยู่โรงเรียนในต่างประเทศ รูปแบบการติดต่อสัมพันธ์เป็นแบบไม่เป็นทางการ แต่มีกิจกรรมที่เกิดขึ้นจากการที่ครูสองโรงเรียน มีความต้องการที่จะดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกัน ซึ่งอาจเป็นรูปแบบกิจกรรมการเรียน การสอนที่ง่าย ๆ ไม่มีค่าใช้จ่าย ในรูปแบบผ่านเครือข่ายออนไลน์โดยใช้โปรแกรมต่างๆ ที่มีอยู่ใน เว็บไซต์ หรืออาจผ่านหน่วยงานสาธารณะที่ให้บริการทางวิชาการ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับศักยภาพ ความสามารถ ของแต่ละ โรงเรียนและค่อยๆ พัฒนาขึ้นจนเป็นรูปแบบที่ชัดเจน จึงจะมีการจัดทำ ข้อตกลง

ขั้นตอนที่ 2 การประสานความร่วมมือ พบโรงเรียนส่วนใหญ่มีการประสานความร่วมมือการจัดการศึกษาโดยคำนึงถึงองค์ประกอบการจัดการศึกษาลักษณะ 9 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านนโยบาย โรงเรียนใช้การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา องค์กรหลักของโรงเรียนในการกำหนดนโยบายและขับเคลื่อนการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายความร่วมมือในการเตรียมความพร้อมของ สถานศึกษาในด้านต่างๆ และสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่าง ชัดเจน

2.2 ด้านหลักสูตร การสร้างความร่วมมือด้านหลักสูตรกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่ม ประชาคมอาเซียน โดยรวม พบว่า โรงเรียนกำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องคำนิยาม และมรดกร่วมทางวัฒนธรรมอาเซียนไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอนมีการพัฒนาหลักสูตร โดย การบูรณาการสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนกับทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

2.3 ด้านครูผู้สอน การสร้างความร่วมมือด้านครูผู้สอนกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่ม ประชาคมอาเซียน โรงเรียนมีนโยบายในการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในการเข้าสู่ประชาคม อาเซียน โรงเรียนมีการปรับปรุงแผนการพัฒนาครูให้มีทักษะความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียง กับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน เช่น อบรมความรู้ด้านภาษาอาเซียน การศึกษาดูงาน มี แผนงาน โครงการพัฒนาครูให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ครูได้รับการพัฒนาและ มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนเป็นอย่างดี โรงเรียนมีการ สร้างเครือข่ายกับกลุ่มโรงเรียน/สหวิทยาเขตหรือระดับ จังหวัดเพื่อพัฒนาครูให้มีความพร้อมในการ เข้าสู่ประชาคมอาเซียน

2.4 ด้านสื่ออุปกรณ์ทางการศึกษา โรงเรียนมีกิจกรรมสร้างความร่วมมือ ด้านสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมีแผนงาน โครงการพัฒนาเนื้อหาในสื่อการเรียนการสอน ให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

โรงเรียนมีการจัดหาสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน โรงเรียนมีแผนการพัฒนาอุปกรณ์ทางการศึกษาให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน อยู่ในระดับมาก โรงเรียนมีความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนและพัฒนาสื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีทางการศึกษา ร่วมกับกลุ่มโรงเรียน/สหวิทยาเขตในเขตพื้นที่หรือจังหวัด และโรงเรียนมีการใช้ระบบเครือข่ายการเรียนรู้ไร้พรมแดนกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน

2.5 ด้านรูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอน การสร้างความร่วมมือด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอนกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน พบว่า โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเสริมความรู้เพื่อความเข้าใจในด้านต่างๆของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน เช่น ภาษาศาสนา การเมือง การปกครอง ศิลปวัฒนธรรม ASEAN Day โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรอาเซียนตามที่โรงเรียนได้มีการประสานงานและร่วมมือกันไว้ โรงเรียนมีแผนการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมีการจัดทัศนศึกษาเพื่อเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

2.6 ด้านผู้บริหารและบุคลากร การสร้างความร่วมมือด้านผู้บริหารและบุคลากรกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โดยรวม พบว่า ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เป็นผู้นำในการบริหารจัดการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ พบว่าโรงเรียนมีแผนการพัฒนาผู้บริหารและบุคลากรให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน

2.7 ด้านงบประมาณ การสร้างความร่วมมือด้านงบประมาณกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคม อาเซียน โดยรวม โรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณตามแผนงาน โครงการเพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน โรงเรียนมีการพัฒนาด้านงบประมาณให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน หน่วยงาน องค์กรหลักของโรงเรียน มีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็นในการจัดสรรงบประมาณ โรงเรียนมีแผนงานโครงการในการระดมงบประมาณเพื่อพัฒนาสถานศึกษาเพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน

2.8 ด้านบรรยากาศของสถานศึกษา การสร้างความร่วมมือด้านบรรยากาศของสถานศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โดยรวม พบว่าโรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้อาเซียนศึกษา เช่น ป้ายนิเทศ ห้องหรือมุมอาเซียนศึกษาเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้

2.9 ด้านผู้เรียน การสร้างความร่วมมือด้านผู้เรียนกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โดยรวม พบว่า นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของประเทศ

ต่างๆ ในกลุ่มประชาคมอาเซียน นักเรียนมีความรู้และเข้าใจในผลดี ผลกระทบที่จะเกิดจากการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 โรงเรียนมีแผนการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียนนักเรียนได้รับการพัฒนา และมีความพร้อมในการประกอบอาชีพเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) โรงเรียนมีการกำหนดเป้าหมาย จำนวนการแลกเปลี่ยนนักเรียน การศึกษาครูงานของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง กับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน

ขั้นตอนที่ 3 สรุปผลของความร่วมมือ ซึ่งประกอบด้วย ผลผลิต ผลลัพธ์ และปัญหาอุปสรรค

สรุปผลของความร่วมมือ

ผลผลิต

ปัจจัยหลักมีส่วนทำให้การดำเนินงานกิจกรรมความร่วมมือต่างๆประสบความสำเร็จ

1. นโยบาย นโยบายของรัฐที่ชัดเจนเป็นรูปธรรมเพื่อก่อให้เกิดการดำเนินการติดตามที่ง่ายขึ้น เช่น วิชา การขออนุญาตไปต่างประเทศ

2. ผู้บริหารและความเป็นผู้นำของผู้บังคับการ ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญ

3. ผู้ปกครอง หมายถึงผู้ปกครองต้องสนับสนุน ปัจจัยที่สำคัญต้องเกิดจากความต้องการของผู้ปกครองด้วย

4. แผนงาน/โครงการและกิจกรรมที่มีการดำเนินการร่วมกันชัดเจนเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนงาน

5. ครูผู้สอนที่มีความเต็มใจและกระตือรือร้น

6. ผู้เรียนที่มีส่วนร่วมอย่างหลากหลาย

7. มีข้อตกลงหรือพันธะสัญญาต่อกัน ซึ่งจะเป็นสิ่งผูกมัดที่ส่งให้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

8. องค์กรหลักของสถานศึกษาเข้ามารับรู้ เห็นชอบสนับสนุนและส่งเสริม

ผลลัพธ์

กิจกรรมต่างๆ ส่งผลให้นักเรียนและ ครูเกิดความกล้า สร้างความมั่นใจ เป็นกระบวนการที่จะพัฒนาอีกริธีหนึ่งซึ่งส่งผลให้เกิดคุณภาพ

ปัญหาอุปสรรค

1. บุคลากรในโรงเรียนบางกลุ่มยังไม่ยอมรับความเปลี่ยนแปลง หรือไม่สามารรถเปลี่ยนแปลงได้

2. มีการทำงานที่เพิ่มมากขึ้น

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงพัฒนาความร่วมมือ ประกอบด้วย ปัจจัยเงื่อนไข การแสวงหาวิธีการพัฒนาความร่วมมือ และวิเคราะห์หาปัจจัยเงื่อนไขที่สนับสนุนให้ประสบความสำเร็จ

ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิดและผลการดำเนินการจากกรณีศึกษาของโรงเรียนทั้ง 4 แห่ง พบข้อมูลที่สามารถนำไปใช้เป็นประเด็นพิจารณา เพื่อปรับปรุงพัฒนาความร่วมมือด้านการศึกษากับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน 2 ประเด็น คือ

1. การแสวงหาการพัฒนาความร่วมมือ

1.1 การปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทย กระบวนการของบริหารจัดการควรเป็นไปในการเสริมสร้างให้มีการพัฒนางานที่นวัตกรรม

1.2 การกระจายอำนาจเพื่อให้ผู้ปฏิบัติได้มีโอกาสคิดงาน พัฒนางาน โดยคำนึงถึงงานประจำ และงานที่ต้องพัฒนาตามนโยบายด้วย

1.3 การสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2. ปัจจัยเงื่อนไขที่จะมาสนับสนุนให้ประสบความสำเร็จคือ

2.1 ภาวะผู้นำทางวิชาการ ที่ควรให้ความสนใจและขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ

2.2 รัฐบาลกระจายอำนาจ กระจายความรับผิดชอบ เพื่อสร้างภาวะผู้นำให้ผู้บริหารกล้านำกล้าเปลี่ยนแปลง หมายถึง การใช้หลักการของการเปลี่ยนแปลงและใช้ในเชิงของปฏิบัติ ให้อำนาจผู้บริหารในเชิงวิชาการมากขึ้น และกระจายอำนาจเชิงการบริหารให้มากขึ้น เพื่อให้ผู้บริหารได้บริหารงาน ซึ่งชุมชนจะเป็นส่งผลสะท้อน

ดังปรากฏร่างรูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ในภาคผนวกที่ 8 หน้า 337-368

4.5 ผลการประเมินความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้บริหารโรงเรียนต่อร่างรูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

ผู้วิจัยได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิ ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในบทที่ 3 จำนวน 15 คน ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 10 คน รวม จำนวน 25 คน เพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อร่างรูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ความคิดเห็นแยกเป็น 3 ประเด็นหลักๆ ได้แก่ 1) ความคิดเห็นต่อลักษณะรูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษา 2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง และ 3) ความคิดเห็นต่อการนำรูปแบบไปใช้ให้เกิดประโยชน์

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของรูปแบบความร่วมมือด้านรูปแบบด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนสรุปความเห็นในภาพรวมเห็นว่ารูปแบบความร่วมมือด้านรูปแบบด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนที่น่าเสนอทั้ง 5 รูปแบบมีความเหมาะสมและเป็นไปได้ในการนำไปใช้ โดยให้ข้อเสนอแนะแยกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 เสนอให้รวมรูปแบบที่ 1 และ 2 เนื่องจากมีลักษณะคล้ายคลึงกัน และเสนอให้เป็น 3 รูปแบบ คือ รูปแบบเป็นทางการ รูปแบบไม่เป็นทางการ และรูปแบบเป็นแบบกึ่งทางการ ในขณะที่อีกกลุ่มที่ 2 เสนอให้คงรูปแบบไว้ทั้ง 5 รูปแบบเพื่อให้สถานศึกษาผู้ใช้ได้มีโอกาสเลือกใช้ได้อย่างหลากหลายตามศักยภาพ และเสนอให้เพิ่มเติมการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ ของแต่ละรูปแบบไว้ด้วย

ส่วนขั้นตอนของรูปแบบที่กำหนดครบเป็น 4 ขั้นตอนมีความชัดเจน มีรายละเอียดที่เป็นไปได้ที่จะนำไปสู่การปฏิบัติ แต่เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการนำไปใช้ควรเพิ่มเติมรายละเอียดแต่ละขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างข้อตกลงความร่วมมือ มีความเหมาะสม และบอกลักษณะวิธีการใช้ดีแล้ว

ขั้นตอนที่ 2 การประสานความร่วมมือ ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบการจัดการศึกษา 9 ด้านคือ 1) ด้านนโยบาย 2) ด้านหลักสูตร 3) ด้านครูผู้สอน 4) ด้านสื่อ วัสดุและอุปกรณ์การศึกษา

5) ด้านรูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอน 6) ด้านผู้บริหาร 7) ด้านงบประมาณ 8) ด้านบรรยากาศของสถานศึกษาและ 9) ด้านผู้เรียน ควรเพิ่มรายละเอียดให้เห็นว่าควรจะมีการดำเนินการอย่างไรในการสร้างความร่วมมือ

ขั้นตอนที่ 3 สรุปผลของความร่วมมือ ซึ่งประกอบด้วย ผลผลิต ผลลัพธ์และปัญหาอุปสรรค ควรเสนอสิ่งที่จะได้หรืออาจจะเกิดขึ้น เป็นกรณีตัวอย่าง เพื่อให้เป็นแนวทาง

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงพัฒนาความร่วมมือ ประกอบด้วย ปัจจัยเงื่อนไข และการแสวงหาวิธีการพัฒนาความร่วมมือ ควรแสดงให้เห็นว่าการดำเนินการแต่ละรูปแบบจะสามารถนำไปใช้ในโรงเรียนระดับใด เช่น ใน โรงเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียนประถมบางโรงเรียน หรือนำไปใช้ในโรงเรียนที่มีศักยภาพ เช่น โรงเรียนยอดเยี่ยมในแต่ละจังหวัด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการนำไปใช้

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ผู้บริหารโรงเรียนให้ความเห็นว่าสถานศึกษาในแต่ละสังกัดมีข้อจำกัดความเป็นนิติบุคคลที่จะมีการทำพันธสัญญา ซึ่งหากมีโอกาสและเป็นไปได้ควรจะให้สถานศึกษาได้มีอิสระในการเลือกที่จะสร้างความร่วมมือด้าน

การศึกษาต่างประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียนได้อย่างเสรีเท่าที่ศักยภาพและความสามารถของแต่ละสถานศึกษาจะสามารถดำเนินการ ซึ่งจะเป็นการสนองตอบต่อความเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล และการขับเคลื่อนโรงเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ด้านการจัดสรรงบประมาณในการเดินทางไปราชการต่างประเทศมีข้อจำกัดในเรื่องระเบียบการใช้จ่ายที่จะต้องขออนุญาตจากหน่วยงานต้นสังกัด ในการขออนุมัติใช้เงินรายได้สถานศึกษา

ด้านการขออนุญาตไปราชการ ได้ถูกจำกัดให้ต้องขออนุญาตจากหน่วยงานต้นสังกัดก่อน ในบางครั้งกลายเป็นปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ

ด้านนโยบาย กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายและแผนงานกระตุ้นการเสริมสร้างความร่วมมือ แต่ในทางปฏิบัติยังมีข้อจำกัดส่งผลให้ไม่สามารถขับเคลื่อนดำเนินการให้แพร่หลายและครอบคลุมได้ และ นโยบายการพัฒนาความร่วมมือด้านการศึกษา หน่วยงานต่างๆ ควรกระจายอำนาจให้โรงเรียน ให้ได้มากที่สุด หน่วยงานอื่นเป็นเพียงผู้ให้ความช่วยเหลือเท่านั้น โรงเรียนควรมีอิสระบางเรื่อง เช่น การทำ MOU การได้รับความสะดวกในการเดินทางไปราชการเพื่อการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษา กับสถานศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน เป็นต้น

ด้านระเบียบกฎหมาย ควรมีการพัฒนากฎหมาย แนวปฏิบัติ เช่น โรงเรียนมีอำนาจรับผิดชอบดำเนินการการแลกเปลี่ยนนักเรียน ครู รวมถึงบุคลากร

3. ความคิดเห็นต่อการนำรูปแบบไปใช้ให้เกิดประโยชน์

3.1 การพัฒนาความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน เป็นเรื่องที่สถานศึกษาทุกโรงสามารถดำเนินการได้ ทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยคำนึงถึงศักยภาพของโรงเรียน วัตถุประสงค์ของการดำเนินการ และการต่อยอดในอนาคต

3.2 การพัฒนาความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน จะประสบความสำเร็จต้องอาศัย ภาวะผู้นำของผู้บริหาร การมีวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร การมีส่วนร่วมของบุคลากรและองค์กรที่เกี่ยวข้องและความจงรักภักดีของบุคลากรในองค์กรนั้นๆ

3.3 การพัฒนาความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ในรูปแบบไม่เป็นทางการจะช่วยให้โรงเรียนสามารถดำเนินการได้ง่ายขึ้นและมีความยั่งยืนมากกว่า

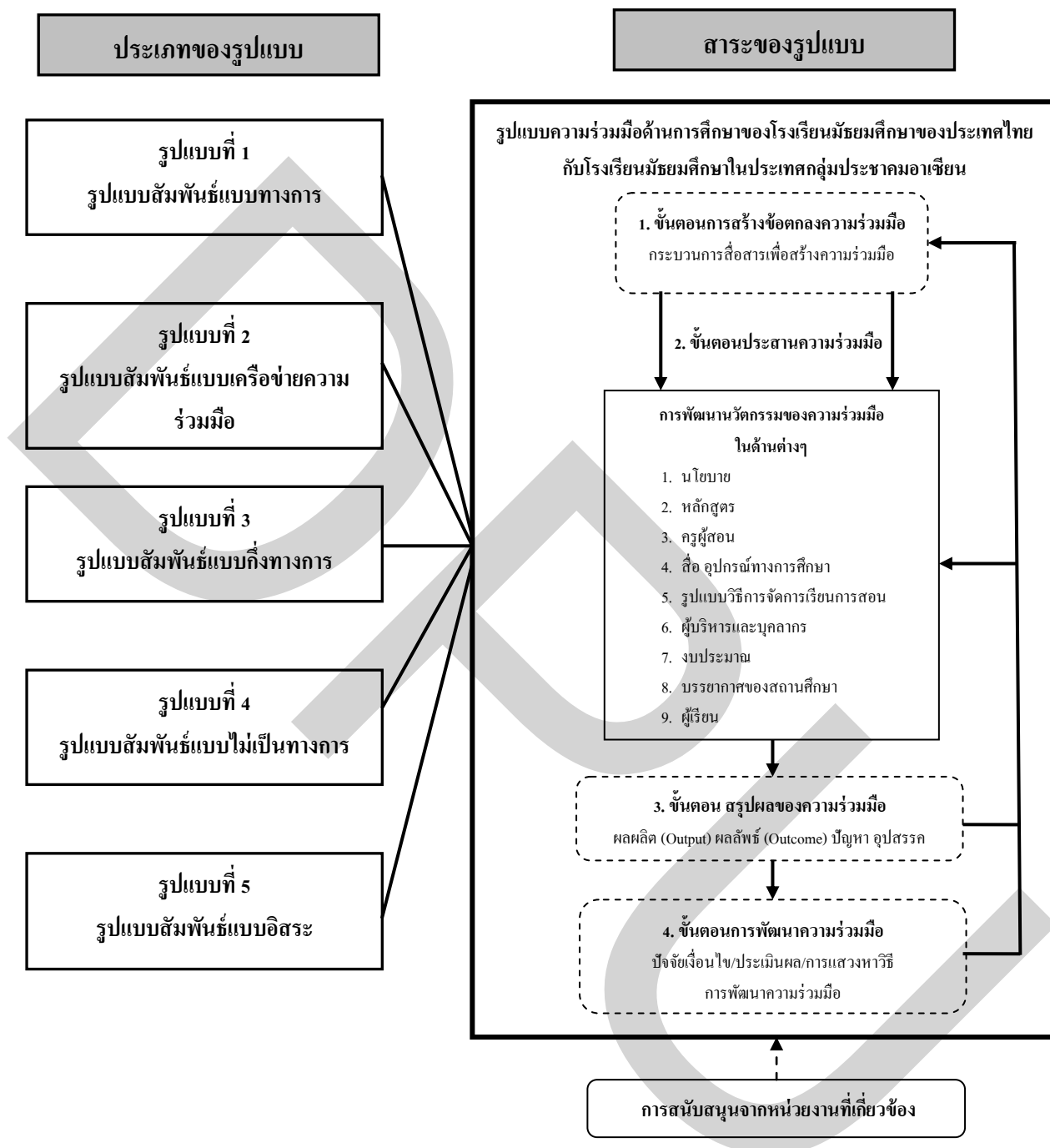
ข้อเสนอความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ทรงคุณวุฒิได้นำไปปรับปรุงรูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาของประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ดังได้นำเสนอในบทที่ 5 ต่อไป

บทที่ 5

ข้อเสนอรูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ การสัมภาษณ์ กรณีศึกษาเชิงลึก และ
การสังเคราะห์ ข้อมูล พบว่ารูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาใน
ประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษา ในกลุ่มประชาคมอาเซียนที่เหมาะสม มีรูปแบบดังนี้

ภาพที่ 5.1 รูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน

รูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนประกอบด้วย บรูไนดารุซซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ราชอาณาจักรไทย สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และพบว่ารูปแบบความร่วมมือดังกล่าวโดยที่มีความเหมาะสมตามสังกัด ขนาดและความพร้อมของสถานศึกษา ควรจำแนก เป็น 2 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มที่ 1 กลุ่มที่พัฒนาจากหน่วยงานต้นสังกัดกำหนดรูปแบบ 2) กลุ่มที่ 2 กลุ่มที่พัฒนาขึ้นจากความร่วมมือเดิม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มที่พัฒนาจากหน่วยงานต้นสังกัดกำหนดรูปแบบ ประกอบด้วย 2 กลุ่ม คือ

1.1 กลุ่มความร่วมมือด้านการศึกษาแบบความสัมพันธ์ทางการ

รูปแบบที่ 1 รูปแบบสัมพันธ์แบบทางการ

รูปแบบที่ 2 รูปแบบสัมพันธ์แบบเครือข่ายความร่วมมือ

1.2 กลุ่มความร่วมมือด้านการศึกษาแบบความสัมพันธ์กึ่งทางการ

รูปแบบที่ 3 รูปแบบสัมพันธ์แบบกึ่งทางการ

กลุ่มที่ 2 กลุ่มที่พัฒนาขึ้นจากความร่วมมือเดิม ประกอบด้วย 2 กลุ่ม คือ

รูปแบบที่ 4 รูปแบบสัมพันธ์แบบไม่เป็นทางการ

รูปแบบที่ 5 รูปแบบสัมพันธ์แบบอิสระ

มีรายละเอียด ดังนี้

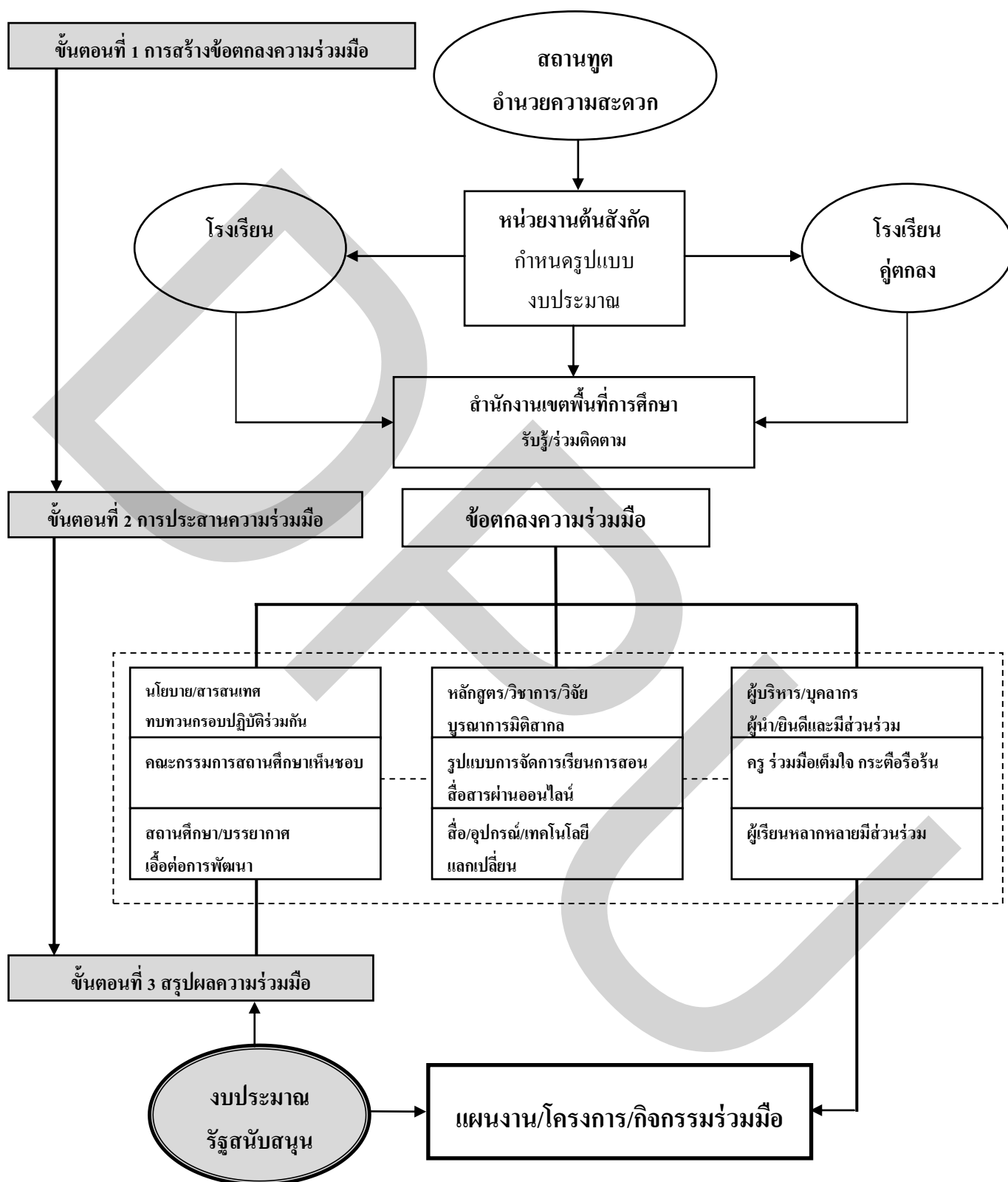
5.1 กลุ่มที่ 1 กลุ่มที่พัฒนาจากหน่วยงานต้นสังกัดกำหนดรูปแบบ

กลุ่มที่พัฒนาจากหน่วยงานต้นสังกัดกำหนดรูปแบบ ประกอบด้วย 2 กลุ่ม คือ

5.1.1 กลุ่มความร่วมมือด้านการศึกษาแบบความสัมพันธ์ทางการ

5.1.1.1 รูปแบบที่ 1 รูปแบบสัมพันธ์แบบทางการ

เป็นรูปแบบที่มีความร่วมมือด้านการศึกษาในลักษณะที่หน่วยงานต้นสังกัดในระดับกรมเป็นหลัก จัดทำโครงการและกำหนดรูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษา กำหนดคุณสมบัติของโรงเรียนที่จะเข้าร่วมโครงการและคัดเลือกโรงเรียนเข้าร่วมโครงการ

ภาพที่ 5.2 รูปแบบที่ 1 รูปแบบสัมพันธ์แบบทางการ

1. แนวคิด

1.1 สังคมปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านนโยบายทางด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมือง การเปิดเสรีทางการค้าและความรุดหน้าการจัดการศึกษาของต่างประเทศส่งผลต่อการจัดการศึกษาภายในประเทศที่จะต้องเร่งพัฒนาคุณภาพให้ทัดเทียมกับสถาบันการศึกษาของต่างประเทศ ดังนั้นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือหรือการสร้างพันธมิตรทางการศึกษาเพื่อพึ่งพาอาศัยกันและการพัฒนาร่วมกันจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง

1.2 ความร่วมมือ (Collaboration) เป็นกระบวนการอาศัยการมีส่วนร่วมของบุคคล กลุ่ม องค์กร ในการทำงานร่วมกัน เพื่อให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ การเริ่มต้นในการสร้าง ความร่วมมือ นั้นเกิดจากปัจจัยหลายประการ เช่น การเผชิญปัญหาาร่วมกัน การแบ่งปัน ทรัพยากรร่วมกัน การมุ่งหวังในผลผลิตร่วมกัน

2. หลักการ

มุ่งเน้นหลักการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์และการบริหารจัดการ โดยโรงเรียนเป็นฐานมีการแบ่งปันทรัพยากร มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

3. วัตถุประสงค์

3.1 ส่งเสริมให้มีความร่วมมืออย่างจริงจัง และให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ระหว่างโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ด้านสังคม วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการบริหาร

3.2 สนับสนุนให้นักเรียนบุคลากรของโรงเรียนได้รับการพัฒนาขีดความสามารถ ด้านการใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อให้สามารถติดต่อสื่อสารกันได้โดยตรง และสามารถเข้าไปมีส่วนร่วม กับชุมชนนานาชาติ

3.3 ส่งเสริมการศึกษาเกี่ยวกับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจ อันดีระหว่างเยาวชนอาเซียน ตลอดจนปลูกสำนึกในความเป็นประชาคมอาเซียน

ซึ่งมีองค์ประกอบขั้นตอนการจัดการความร่วมมือด้านการศึกษา ประกอบด้วย

1. ขั้นตอนที่ 1 การสร้างข้อตกลงความร่วมมือ

เป็นขั้นตอนที่หน่วยงานต้นสังกัดได้จัดทำโครงการ เพื่อสร้างความร่วมมือด้าน การศึกษาระหว่างโรงเรียนในประเทศไทยกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน เพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาผ่านการเรียนรู้ร่วมกันด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (e-learning) และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ความรู้ วัฒนธรรมและค่านิยมระหว่างกันด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่นวิธีการศึกษาทางไกล การแลกเปลี่ยนครูและนักเรียน การถ่ายโอนหน่วยกิต การอบรมครู ผู้บริหารการศึกษาและบุคลากร ทางการศึกษา ฯลฯ โดยเริ่มต้นดำเนินโครงการให้โรงเรียนในประเทศไทยได้ร่วมประชุมสัมมนา

กับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน เป็นต้น โดยจัดให้มีการจัดทำข้อตกลงความร่วมมือ ดำเนินการผ่านสถานทูตของประเทศของโรงเรียนที่ติดต่อความร่วมมือ เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในการทำงาน ผ่านความเห็นชอบของจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับรู้

2. ขั้นตอนที่ 2 ประสานความร่วมมือ (วิธีการ)

การประสานการสร้างความร่วมมือ มีการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 หน่วยงานต้นสังกัดคัดเลือกโรงเรียน/โรงเรียนที่มีศักยภาพสมัครใจเข้าร่วมโครงการ

2.2 จัดทำข้อตกลงความร่วมมือ ผ่านสถานทูตของประเทศที่จะสร้างความร่วมมือ โดยหน่วยงานต้นสังกัดเป็นเจ้าภาพ จัดให้มีการทำพันธสัญญากันและเจ้าหน้าที่ของสถานทูตเป็นสักขีพยาน โดยความตระหนักถึงผลประโยชน์ร่วมกันของกิจกรรมที่ได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่าย ในการส่งเสริมข้อตกลงร่วมกันระหว่างประเทศ โรงเรียน มีข้อตกลงร่วมกันที่จะสำรวจความเป็นไปได้ ในการจัดตั้งกิจกรรมที่สามารถให้ความร่วมมือและการประสานงานสำหรับผู้ที่มีสนใจด้านการศึกษา

2.2 การพัฒนานวัตกรรมความร่วมมือในองค์ประกอบของการจัดการศึกษา 9 ด้าน ดังนี้

2.2.1 ด้านนโยบาย โรงเรียนประสานงานเพื่อทบทวนกรอบปฏิบัติร่วมกันใช้การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา องค์กรหลักของโรงเรียนในการกำหนดนโยบายและขับเคลื่อนการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กำหนดนโยบายความร่วมมือในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาในด้านต่างๆ และสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน และประสานงานกับโรงเรียนคู่ตกลงในต่างประเทศบันทึกความตกลง กำหนดกิจกรรมและแผนงานการดำเนินงานร่วมกัน

2.2.2 ด้านหลักสูตร โรงเรียนกำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง ค่านิยมและมรดกร่วมทางวัฒนธรรมอาเซียน ไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอนมีการพัฒนาหลักสูตร โดยการบูรณาการสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนกับทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมกำหนดหลักสูตร กิจกรรมตามหลักสูตร และเทียบเคียงหลักสูตรของโรงเรียนกับหลักสูตรสากล ให้สามารถเทียบโอนหน่วยการเรียนรู้ได้ และโรงเรียนปรับกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ เน้นการศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการสร้างกิจกรรมร่วมกันระหว่างโรงเรียนคู่ตกลง และมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านวิชาการ สื่อการสอน

2.2.3 ด้านครู โรงเรียนมีนโยบายในการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โรงเรียนปรับปรุงแผนการพัฒนาครูให้มีทักษะความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน เช่น อบรมความรู้ด้านภาษาอาเซียน การศึกษาคูณาน มีแผนงาน โครงการพัฒนาครูให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ยกกระดับมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูให้ได้มาตรฐานสากลเป็นครูมืออาชีพ มีทักษะในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษและใช้เทคโนโลยีในการศึกษาค้นคว้า สื่อสารและจัดการเรียนการสอน ครูได้รับการพัฒนาและมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนเป็นอย่างดี โรงเรียนมีการสร้างเครือข่ายกับกลุ่มโรงเรียน/สภวิทยาเขตหรือระดับ จังหวัดเพื่อพัฒนาครูให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและส่งเสริมการแลกเปลี่ยนครูกับโรงเรียนคู่ตกลงในต่างประเทศหรือสถาบันการศึกษาระดับสูงกว่าภายในประเทศ และกำหนดความร่วมมือกันระหว่างในการทำกิจกรรมร่วมกันการแลกเปลี่ยนคณะครู สื่อการสอนและกิจกรรมวิจัย

2.2.4 ด้านสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษา โรงเรียนมีกิจกรรมสร้างความร่วมมือด้านสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีแผนงานโครงการพัฒนาเนื้อหาในสื่อการเรียนการสอน ให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โรงเรียนจัดหาสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน โรงเรียนมีแผนการพัฒนาอุปกรณ์ทางการศึกษาให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน และโรงเรียนมีการใช้ระบบเครือข่ายการเรียนรู้ไร้พรมแดนกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนพัฒนา ICT ภายในโรงเรียนรองรับการทำงานของครู การติดต่อสื่อสารภายในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียนและการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนจัดผู้รับผิดชอบส่งเสริมให้นักเรียนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับนักเรียนในต่างประเทศ เช่น โครงการ Connecting Classroom และจัดหาหนังสือและสื่อจากต่างประเทศใช้ในการจัดการเรียนการสอน

2.2.5 รูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนจัดกิจกรรมเสริมความรู้เพื่อความเข้าใจในด้านต่างๆของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน เช่น ภาษา ศาสนา การเมือง การปกครอง ศิลปวัฒนธรรม ASEAN Day จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรอาเซียนตามที่โรงเรียนได้มีการประสานงานและร่วมมือกันไว้ มีแผนการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน และมีแผนการนำนักเรียนไปศึกษาดูงานทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ และจัดทัศนศึกษาเพื่อเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

2.2.6 ผู้บริหารและบุคลากร ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เป็นผู้นำในการบริหารจัดการ พัฒนาระบบบริหารจัดการ

สถานศึกษายุคใหม่ มุ่งเน้นการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรในโรงเรียน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง กับโรงเรียนและสังคมไทยทุกภาคส่วน ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้ มีความภาคภูมิใจและจงรักภักดีต่อองค์กร ร่วมมือร่วมใจกันทำงานและเสริมแรงกัน สร้างความไว้ วางใจซึ่งกันและกัน ผู้บริหารมีภาวะผู้นำในการใช้ภาษาอังกฤษ การสร้างความสัมพันธ์กับผู้บริหาร ของโรงเรียนในต่างประเทศ มีแผนการพัฒนาผู้บริหารและบุคลากรให้มีความเป็นสากล สนับสนุน ครูไทย ครูต่างชาติ และบุคลากรระดับเจ้าหน้าที่ไปศึกษาดูงานต่างประเทศ และผู้บริหารปรับปรุง ระบบการกำกับ นิเทศติดตามผลและระบบประกันคุณภาพภายใน

2.2.7 งบประมาณ โรงเรียนจัดสรรงบประมาณตามแผนงาน โครงการเพื่อ เตรียมความพร้อมของสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน พัฒนาด้านงบประมาณให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน หน่วยงาน องค์กรหลักของโรงเรียน มี ส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็นในการจัดสรรงบประมาณ จัดทำแผนงาน โครงการในการระดม งบประมาณเพื่อพัฒนาสถานศึกษาเพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยส่งเสริมผู้ปกครองและ เครือข่ายผู้ปกครองให้มีส่วนร่วมสนับสนุนงบประมาณดำเนินการในการนำคณะครูและนักเรียนไป ศึกษาดูงานต่างประเทศ ส่งเสริมให้นักเรียน ครูเข้าร่วมกิจกรรม โครงการแลกเปลี่ยน หรือเป็น ครอบครัวยุโรปต้นกล้าให้แก่ักเรียนและครูต่างชาติที่มาตาม โครงการแลกเปลี่ยน

2.2.8 บรรยากาศของสถานศึกษา โรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้ เอื้อต่อการเรียนรู้อาเซียนศึกษา เช่น ป้ายนิเทศ ห้องหรือมุมอาเซียนศึกษาเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ มีการ ประสานและร่วมมือกันในการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับอาเซียนกับโรงเรียนในกลุ่ม ประชาคมอาเซียน พัฒนาห้องเรียนและแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้มีความทันสมัย อำนวยความสะดวกด้านประปา ไฟฟ้า และระบบอินเทอร์เน็ต สร้างบรรยากาศ ส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษและ ภาษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่น

2.2.9 ด้านผู้เรียน นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของ ประเทศต่างๆ ในกลุ่มประชาคมอาเซียน นักเรียนมีความรู้และเข้าใจในผลดี ผลกระทบที่จะเกิดจาก การรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 มีแผนการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนให้มีความ เป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน นักเรียนได้รับการพัฒนาให้มี อุปนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน สามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ นำเสนอผลงานทางวิชาการหรือโครงการได้ด้วยการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษและภาษาไทย พัฒนา นักเรียนให้มีคุณภาพด้านคุณลักษณะและสมรรถนะอันพึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานสากล และมีความพร้อมในการประกอบอาชีพเพื่อเข้า สู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) และมีการกำหนดเป้าหมาย จำนวนการแลกเปลี่ยนนักเรียน

การศึกษาคุณภาพของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง และจัดสรรเงินทุนการศึกษาสนับสนุนในการศึกษาต่อต่างประเทศทั้งระยะสั้นระยะยาวกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน

มีแผนปฏิบัติร่วมกันเพื่อนำไปสู่การจัดตั้งเป็นโรงเรียนร่วมพัฒนา ซึ่งโรงเรียน คู่ตกลง อาจร่วมกันกำหนดข้อตกลงเป็นพื้นฐานสำหรับทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น วัตถุประสงค์ เป้าหมาย การใช้ทรัพยากร บุคลากรที่เกี่ยวข้อง อื่นๆ เมื่อถึงเวลาปฏิบัติกิจกรรม โรงเรียนร่วมพัฒนาอาจกำหนดเป็นข้อตกลงเพิ่มเติมสำหรับวัตถุประสงค์เฉพาะที่เข้าร่วมในภายหลังและได้รับอนุมัติโดยเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในแต่ละองค์กร และแต่ละองค์กรจะเสนอรายชื่อสมาชิกหลักซึ่งเป็นบุคคลรับผิดชอบต่อโครงการร่วมกัน แต่ละโครงการจะถูกวางแผนและควบคุมโดยตัวแทนจากทั้งสองฝ่ายภายใต้ความเข้าใจในข้อตกลงร่วมกัน

2.4 กำหนดระยะเวลาในบันทึกข้อตกลงจะมีผลเป็นระยะเวลา 1 ปี 2 ปีหรือ 3 ปี ตามข้อตกลง นับจากวันแรกของการลงนาม และสามารถขยายระยะเวลา มีการเปลี่ยนแปลง หรือ สิ้นสุดลง หากได้รับความยินยอมร่วมกันของทั้งสองฝ่าย ส่วนการสิ้นสุดของข้อตกลงอาจริเริ่มจากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งโดยต้องแจ้งให้อีกฝ่ายทราบเป็นลายลักษณ์อักษรล่วงหน้า กำหนดระยะเวลาเป็นเดือนก่อนการดำเนินการ

3. ขั้นตอนที่ 3 สรุปผลของความร่วมมือ

3.1 มีแผนงาน/กิจกรรมร่วมกัน โดยโรงเรียนร่วมพัฒนากำหนดเป้าหมายร่วมในการเรียนรู้ร่วมกันกำหนดโครงการ กิจกรรมการเรียนรู้ที่จะสามารถดำเนินการ วิธีการปฏิบัติ การจัดทำสารสนเทศ เช่น การรวบรวมรายชื่อและที่อยู่ของผู้ที่ได้รับข่าวสารสำหรับครูอาจารย์ในโครงการ กำหนดผู้รับผิดชอบ และกำหนดกรอบระยะเวลา เช่นกำหนดการเขียนของผู้อำนวยการ และคณะครู กำหนดการวัดประเมินผลโดยเจ้าหน้าที่ใช้เทคโนโลยีการติดต่อสื่อสารออนไลน์ทางบล็อกเพื่อติดตามผลความก้าวหน้าการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อการปฏิบัติตามแผนงาน

3.2 มีกิจกรรมการเรียนการสอน โดยกำหนดรูปแบบการจัดการผ่านการสื่อสารผ่านทางรายชื่อและที่อยู่ของผู้ที่ได้รับข่าวสารในการพัฒนาสื่อการสอน, การประเมินผล กำหนดวิธีการเรียนการสอนผ่านออนไลน์ การสื่อสารออนไลน์ทางบล็อก (สไกป์, Yahoo Messenger เป็นต้น) การใส่ข้อมูลสื่อการสอนเพื่อการเรียนรู้ทางคอมพิวเตอร์ส่วนกลาง การเรียนทางไกลผ่านภาพและเสียงร่วมกัน อาจมีกรณีการวางแผนโอนหน่วยกิต (ขออนุญาตสำนักงานวิชาการและมาตรฐาน)

3.3 มีพันธะสัญญาร่วมกัน โดยจัดทำเป็นข้อตกลงความร่วมมือกัน มีการลงนามในสัญญา โดยผู้บริหาร 2 ฝ่าย โดยหน่วยงานต้นสังกัดเป็นเจ้าภาพในการจัดให้มีการจัดทำพันธะสัญญาและเจ้าหน้าที่ของสถานทูตเป็นสักขีพยาน และอาจมี คณะกรรมการบริหารโรงเรียน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ยืนยันข้อตกลงร่วมกัน ในการแลกเปลี่ยนครู แลกเปลี่ยนนักเรียนสนับสนุนค่าใช้จ่าย และหรือให้ทุนการศึกษา (เป็นหน่วยจัดหาทุนให้)

3.4 หน่วยงานต้นสังกัดสนับสนุนงบประมาณให้ดำเนินการในระยะเริ่มแรก โดยกำหนดกรอบรูปแบบกิจกรรมและกำหนดระยะเวลาให้ดำเนินการ ซึ่งโรงเรียนอาจมีการดำเนินการมากกว่าที่กำหนดได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับศักยภาพของแต่ละโรงเรียน กำหนดกรอบการติดตามประเมินผลเป็นระยะและเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ

4. ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนาความร่วมมือ

4.1 ปัจจัย เงื่อนไข

1. โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ทุกสังกัด เนื่องจากโรงเรียนมีความพร้อมและศักยภาพในการบริหารจัดการ
2. หน่วยงานต้นสังกัดกำหนดนโยบาย ข้อตกลงและสนับสนุนงบประมาณอย่างต่อเนื่อง
3. หน่วยงานต้นสังกัดสามารถปรับเปลี่ยน กิจกรรมความร่วมมือแปรเปลี่ยนไปตามนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด
4. หน่วยงานต้นสังกัดมีแผนการนิเทศ ติดตามและกำกับดูแลให้กิจกรรมเป็นไปตามเป้าหมายและข้อตกลง

4.2 การประเมินผล

1. ความสอดคล้องกับหลักการ การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การแบ่งปันทรัพยากร การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการปฏิบัติตามนโยบายและข้อตกลงของหน่วยงานต้นสังกัด
2. ผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ ความร่วมมือและความช่วยเหลือซึ่งกันและกันอย่างหลากหลาย ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียน ครูและบุคลากรในโรงเรียน ความเข้าใจอันดีและการอยู่ร่วมกันระหว่างเยาวชนอาเซียน

4.3 การแสวงหาวิธีการพัฒนาความร่วมมือ

1. หน่วยงานต้นสังกัดสนับสนุนงบประมาณเบื้องต้นให้สถานศึกษาและเป็นการกำลังในการอำนวยความสะดวก ทำให้สถานศึกษามีความมั่นใจในการดำเนินงาน
2. สถานศึกษาบริหารจัดการ การติดต่อสื่อสาร เป็นไปตามรูปแบบข้อตกลง
3. สถานศึกษาสามารถกำหนดรูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาด้านกิจกรรมการเรียนการสอนบนพื้นฐานบริบทของโรงเรียนร่วมพัฒนาเพิ่มเติมจากที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนดได้

4. โรงเรียนคู่ตกลงสานความสัมพันธ์เป็นไปในรูปแบบทางการผสมกับกัลยณมิตร มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันอย่างต่อเนื่อง

5. หน่วยงานต้นสังกัดมีการติดตามประเมินผลเป็นระยะและประเมินผลสัมฤทธิ์เมื่อเสร็จสิ้นโครงการ

5.1.1.2 รูปแบบที่ 2 รูปแบบสัมพันธ์แบบเครือข่ายความร่วมมือ

เป็นรูปแบบที่มีความร่วมมือด้านการศึกษาในลักษณะที่หน่วยงานต้นสังกัดในระดับกรมเป็นหลัก จัดทำเป็นโครงการและกำหนดรูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษา เหมือนรูปแบบที่ 1 เมื่อโรงเรียนร่วมพัฒนาไปได้ในระดับเกิดความต่อเนื่องแล้ว หน่วยงานต้นสังกัดให้โรงเรียนร่วมพัฒนาขยายเครือข่ายความร่วมมือ โดยให้โรงเรียนเครือข่ายเข้าร่วมกิจกรรมและขยายความร่วมมือพัฒนาไปยังโรงเรียนเครือข่ายร่วมพัฒนาด้วย

1. แนวคิด

1.1 สังคมปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านนโยบายทางด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมือง การเปิดเสรีทางการค้าส่งผลกระทบต่อสถาบันการศึกษาของต่างประเทศที่เข้ามาทำกิจการด้านการศึกษา ส่งผลต่อการจัดการศึกษาภายในประเทศที่จะต้องเร่งพัฒนาคุณภาพให้ทัดเทียมกับสถาบันการศึกษาของต่างประเทศ ดังนั้นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือหรือการสร้างพันธมิตรทางการศึกษาเพื่อพึ่งพาอาศัยกันและการพัฒนาร่วมกันจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง

1.2 เครือข่ายความร่วมมือ เป็นการเชื่อมโยงระหว่างระบบปฏิบัติงานหรือเชื่อมโยงบทบาทของกลุ่มบุคคล องค์กร หน่วยงานต่างๆที่เป็นหน่วยย่อยรวมตัวกันด้วยความสมัครใจภายใต้ความต้องการวัตถุประสงค์ร่วมกัน จัดโครงสร้างและรูปแบบการทำงานด้วยระบบใหม่ในลักษณะสร้างความร่วมมือประสานงานกันในแนวราบ โดยที่มีการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ผู้บริหารมีหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก สร้างวิสัยทัศน์ของกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน ทุกคนเป็นกำลังสำคัญของกลุ่ม มีส่วนร่วมอย่างแข็งขัน ระดมสรรพกำลัง สมาชิกได้ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ ร่วมติดตามประเมินผลและร่วมรับผลประโยชน์ เพื่อให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

2. หลักการ

มุ่งเน้นการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ การบริหารจัดการโดยโรงเรียนเป็นฐานการสร้าง ความเข้มแข็งในการบริหารจัดการแบบเครือข่าย การแบ่งปันทรัพยากรในกลุ่มเครือข่ายที่มีเป้าหมายเดียวกัน และการใช้ภาวะผู้นำของผู้บริหารในรูปแบบการสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง หน่วยงาน

3. วัตถุประสงค์

3.1 ส่งเสริมให้มีความร่วมมืออย่างจริงจัง และให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ระหว่างโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ด้านสังคม วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการบริหาร

3.2 ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายทางการศึกษาและการเข้าถึงการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน

3.3 เสริมสร้างหุ้นส่วนความร่วมมือและเครือข่ายด้านการศึกษาในลักษณะร่วม แบ่งปันค่าใช้จ่ายร่วมกัน รวมถึงการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาร่วมกัน

ซึ่งมีองค์ประกอบขั้นตอนการจัดการความร่วมมือด้านการศึกษา ประกอบด้วย

1. ขั้นตอนที่ 1 การสร้างข้อตกลงความร่วมมือ

เป็นขั้นตอนที่หน่วยงานต้นสังกัดได้จัดทำโครงการ เพื่อสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างโรงเรียนในประเทศไทยกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาผ่านการเรียนรู้ร่วมกันด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (e-learning) และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ความรู้ วัฒนธรรมและค่านิยมระหว่างกันด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น วิธีการศึกษาทางไกล การแลกเปลี่ยนครูและนักเรียน การถ่ายโอนหน่วยกิต การอบรมครู ผู้บริหารการศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา ฯลฯ โดยเริ่มต้นดำเนินโครงการให้โรงเรียนในประเทศไทยได้ร่วมประชุมสัมมนากับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน เป็นต้น โดยจัดให้มีการจัดทำข้อตกลงความร่วมมือ ดำเนินการผ่านของประเทศของโรงเรียนที่ติดต่อความร่วมมือ เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในการทำงาน ผ่านความเห็นชอบของจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับรู้ เมื่อโรงเรียนร่วมพัฒนาดำเนินไปได้ระยะต่อเนื่องแล้วโรงเรียนร่วมพัฒนาขยายเครือข่ายความร่วมมือ โดยให้โรงเรียนเครือข่ายเข้าร่วมกิจกรรมและขยายความร่วมมือพัฒนาไปยังโรงเรียนเครือข่ายร่วมพัฒนาด้วย

2. ขั้นตอนที่ 2 ประสานความร่วมมือ (วิธีการ)

การประสานการสร้างความร่วมมือ มีการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 หน่วยงานต้นสังกัดคัดเลือกโรงเรียน/โรงเรียนที่มีศักยภาพสมัครใจเข้าร่วมโครงการ

2.2 จัดทำข้อตกลงความร่วมมือ ผ่านสถานทูตของประเทศที่จะสร้างความร่วมมือ โดยหน่วยงานต้นสังกัดเป็นเจ้าภาพ จัดให้มีการทำพันธะสัญญากันและเจ้าหน้าที่ของสถานทูตเป็นสักขีพยาน โดยความตระหนักถึงผลประโยชน์ร่วมกันของกิจกรรมที่ได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่ายในการส่งเสริมข้อตกลงร่วมกันระหว่างประเทศ โรงเรียน มีข้อตกลงร่วมกันที่จะสำรวจความเป็นไปได้ ในการจัดตั้งกิจกรรมที่สามารถให้ความร่วมมือและการประสานงานสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องด้านการศึกษา

2.3 การพัฒนานวัตกรรมความร่วมมือในองค์ประกอบของการจัดการศึกษา 9 ด้าน มีลักษณะการดำเนินการทุกด้านเหมือนรูปแบบที่ 1 โดยที่โรงเรียนคู่ตกลง อาจร่วมกันกำหนดข้อตกลงเป็นพื้นฐานสำหรับทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น วัตถุประสงค์ เป้าหมาย การใช้ทรัพยากร บุคลากรที่เกี่ยวข้อง อื่นๆ เมื่อถึงเวลาปฏิบัติกิจกรรม โรงเรียนร่วมพัฒนาอาจกำหนดเป็นข้อตกลงเพิ่มเติมสำหรับวัตถุประสงค์เฉพาะที่เข้าร่วมในภายหลังและได้รับอนุมัติโดยเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในแต่ละองค์กร และแต่ละองค์กรจะเสนอรายชื่อสมาชิกหลักซึ่งเป็นบุคคลรับผิดชอบต่อโครงการ

ร่วมกัน แต่ละโครงการจะถูกวางแผนและควบคุมโดยตัวแทนจากทั้งสองฝ่ายภายใต้ความเข้าใจในข้อตกลงร่วมกัน

2.4 กำหนดระยะเวลาในบันทึกข้อตกลงจะมีผลเป็นระยะเวลา 1 ปี 2 ปีหรือ 3 ปี ตามข้อตกลง นับจากวันแรกของการลงนาม และสามารถขยายระยะเวลา มีการเปลี่ยนแปลง หรือ สิ้นสุดลง หากได้รับความยินยอมร่วมกันของทั้งสองฝ่าย ส่วนการสิ้นสุดของข้อตกลงอาจริเริ่มจาก ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งโดยต้องแจ้งให้อีกฝ่ายทราบเป็นลายลักษณ์อักษรล่วงหน้า กำหนดระยะเวลาเป็นเดือน ก่อนการดำเนินการ

3. ขั้นตอนที่ 3 สรุปผลของความร่วมมือ

3.1 มีแผนงาน/กิจกรรมร่วมกัน โดยโรงเรียนร่วมพัฒนากำหนดเป้าหมายร่วมในการเรียนรู้ร่วมกันกำหนดโครงการ กิจกรรมการเรียนรู้ที่จะสามารถดำเนินการ วิธีการปฏิบัติ การจัดทำสารสนเทศ เช่น การรวบรวมรายชื่อและที่อยู่ของผู้ที่ได้รับข่าวสารสำหรับครูอาจารย์ในโครงการ กำหนดผู้รับผิดชอบ และกำหนดกรอบระยะเวลา เช่น กำหนดการเขียนของผู้อำนวยการ และคณะครู กำหนดการวัดประเมินผล โดยเจ้าหน้าที่ใช้เทคโนโลยีการติดต่อสื่อสารออนไลน์ทางบล็อกเพื่อติดตามผลความก้าวหน้าการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อการปฏิบัติตามแผนงาน

3.2 มีกิจกรรมการเรียนการสอน โดยกำหนดรูปแบบการจัดการผ่านการสื่อสารผ่านทางรายชื่อและที่อยู่ของผู้ที่ได้รับข่าวสารในการพัฒนาสื่อการสอน การประเมินผล กำหนดวิธีการเรียนการสอนผ่านออนไลน์ การสื่อสารออนไลน์ทางบล็อก (สไกป์, Yahoo Messenger เป็นต้น) การใส่ข้อมูลสื่อการสอนเพื่อนการเรียนรู้ทางคอมพิวเตอร์ส่วนกลาง การเรียนทางไกลผ่านภาพและเสียงร่วมกัน อาจมีกรณีการวางแผน โอนหน่วยกิต (ขออนุญาตสำนักงานวิชาการและมาตรฐาน)

3.3 มีพันธะสัญญาร่วมกัน โดยจัดทำเป็นข้อตกลงความร่วมมือกัน มีการลงนามในสัญญา โดยผู้บริหาร 2 ฝ่าย โดยหน่วยงานต้นสังกัดเป็นเจ้าภาพในการจัดทำพันธะสัญญากันและเจ้าหน้าที่ของสถานทูตเป็นสักขีพยาน และอาจมี คณะกรรมการบริหาร โรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ยืนยันข้อตกลงร่วมกัน ในการแลกเปลี่ยนครู แลกเปลี่ยนนักเรียนสนับสนุนค่าใช้จ่าย และหรือให้ทุนการศึกษา (เป็นหน่วยจัดหาทุนให้)

3.4 หน่วยงานต้นสังกัดสนับสนุนงบประมาณให้ดำเนินการในระยะเริ่มแรก โดยกำหนดกรอบรูปแบบกิจกรรมและกำหนดระยะเวลาให้ดำเนินการ ซึ่งโรงเรียนอาจมีการดำเนินการมากกว่าที่กำหนดได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับศักยภาพของแต่ละโรงเรียน กำหนดกรอบการติดตาม ประเมินผลเป็นระยะและเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ

3.5 ให้โรงเรียนร่วมพัฒนาขยายเครือข่ายความร่วมมืออาจเป็น 1 ถึง 2 โรงเรียนเพื่อเพิ่มเครือข่ายความร่วมมือทั้งนี้ขึ้นอยู่กับศักยภาพของโรงเรียนร่วมพัฒนา โดยที่ใช้หลักการของการทำงานแบบเครือข่ายความร่วมมือ ทุกฝ่ายมีเกียรติศักดิ์ศรี สิทธิและโอกาสที่เท่าเทียมกัน เป็นการทำงานแบบแนวราบ ไม่มีการสั่งการจากฝ่ายใด เป็นกระบวนการเรียนรู้โดยผ่านการทำงานร่วมกัน

4. ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนาความร่วมมือ

4.1 ปัจจัย เงื่อนไข

- 1) โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ทุกสังกัด เนื่องจากโรงเรียนมีความพร้อมและศักยภาพในการบริหารจัดการ
- 2) หน่วยงานต้นสังกัดกำหนดนโยบายและสนับสนุนงบประมาณอย่างต่อเนื่อง
- 3) หน่วยงานต้นสังกัดสามารถปรับเปลี่ยน กิจกรรมความร่วมมือแปรเปลี่ยนไปตามนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด
- 4) โรงเรียนเครือข่ายเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก เนื่องจากมีความจำเป็นต้องอาศัยความช่วยเหลือทั้งในด้านงบประมาณและการประสานงานจากโรงเรียนคู่ตกลงเดิม

4.2 การประเมินผล

- 1) ความสอดคล้องกับหลักการ การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ การบริหารจัดการโดยใช้
- 2) โรงเรียนเป็นฐาน การบริหารจัดการแบบเครือข่าย การใช้ภาวะผู้นำของผู้บริหาร และการแบ่งปันทรัพยากร
- 3) ผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ ความร่วมมือและความช่วยเหลือซึ่งกันและกันอย่างหลากหลาย การสร้างเครือข่ายด้านการศึกษา ความเท่าเทียมกันด้านการศึกษา และการแบ่งปันทรัพยากรทางการศึกษาและค่าใช้จ่ายร่วมกัน

4.3 การแสวงหาวิธีการพัฒนาความร่วมมือ

- 1) หน่วยงานต้นสังกัดสนับสนุนงบประมาณเบื้องต้นให้สถานศึกษาและเป็นการกำลังในการอำนวยความสะดวก ทำให้สถานศึกษามีความมั่นใจในการดำเนินงาน
- 2) สถานศึกษาบริหารจัดการ การติดต่อสื่อสาร เป็นไปตามรูปแบบข้อตกลง
- 3) สถานศึกษาสามารถกำหนดรูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนบนพื้นฐานบริบทของโรงเรียนร่วมพัฒนาเพิ่มเติมจากที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนดได้

4) โรงเรียนร่วมพัฒนาสานความสัมพันธ์เป็นไปในรูปแบบทางการผสมกับ
กัลยมิตร มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและต่อเนื่อง

5) หน่วยงานต้นสังกัดมีการติดตามประเมินผลเป็นระยะและประเมินผล
สัมฤทธิ์เมื่อเสร็จสิ้นโครงการ

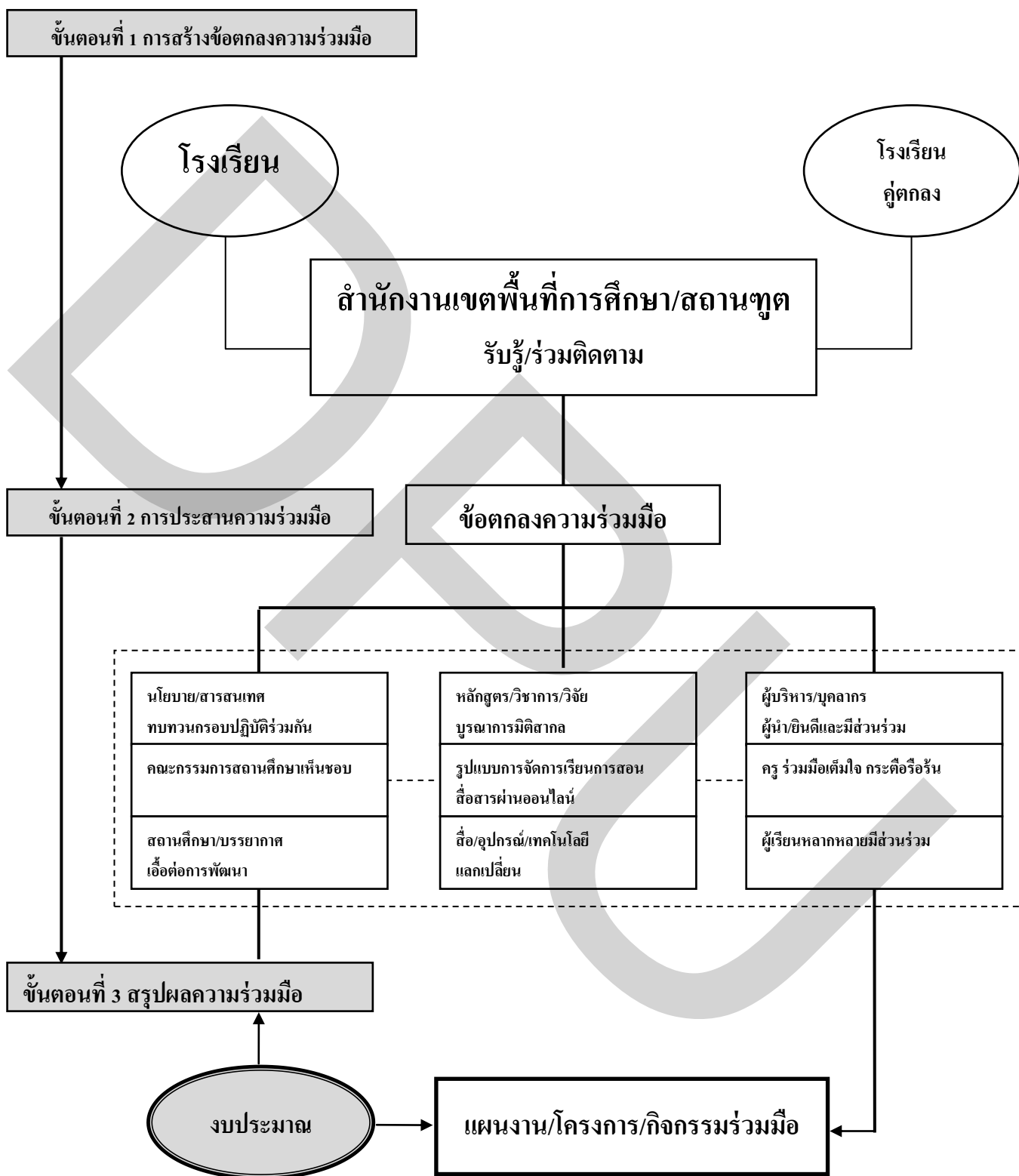
6) สถานศึกษาสามารถสร้างรูปแบบกิจกรรมความร่วมมือได้อย่างสร้างสรรค์
และมีความเชื่อมั่น เนื่องจากมีการติดตามประเมินผลเป็นระยะและมีการประเมินผลสัมฤทธิ์
โครงการร่วมกัน

7) สถานศึกษาสร้างทุนทางสังคมให้กับประเทศ ทำให้มีแหล่งแลกเปลี่ยน
เรียนรู้มากขึ้น ยึดหยุ่นโดยอาศัยความชำนาญจากหลายฝ่ายและให้บริการแก่กลุ่มเป้าหมายได้ตรง
ความต้องการ

5.1.2 กลุ่มความร่วมมือด้านการศึกษาแบบความสัมพันธ์กึ่งทางการ

5.1.2.1 รูปแบบที่ 3 รูปแบบสัมพันธ์แบบกึ่งทางการ

เป็นรูปแบบที่มีความร่วมมือด้านการศึกษาในลักษณะที่โรงเรียนเป็นหลักในการ
ประสานความร่วมมือด้านการศึกษา ผ่านหน่วยงานบังคับบัญชาเบื้องต้น และผ่านสถานทูต
โรงเรียนที่ติดต่อความร่วมมือ

ภาพที่ 5.4 รูปแบบที่ 3 รูปแบบสัมพันธ์แบบกิ่งทางการ

1. แนวคิด

1.1 สังคมปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านนโยบายทางด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมือง การเปิดเสรีทางการค้าส่งผลกระทบต่อสถาบันการศึกษาของต่างประเทศที่เข้ามาทำกิจการด้านการศึกษา ส่งผลต่อการจัดการศึกษาภายในประเทศที่จะต้องเร่งพัฒนาคุณภาพให้ทัดเทียมกับสถาบันการศึกษาของต่างประเทศ ดังนั้นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือหรือการสร้างพันธมิตรทางการศึกษาเพื่อพึ่งพาอาศัยกันและการพัฒนาาร่วมกันจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง

1.2 ความร่วมมือที่ดีในการปฏิบัติงาน เป็นกระบวนการที่ไม่หยุดนิ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ประการ 1) การมีผู้นำที่สนับสนุนให้เกิดความร่วมมือ 2) การเตรียมความพร้อมเพื่อสร้างความร่วมมือ 3) การจัดให้มีทรัพยากรและบุคลากรที่เพียงพอ 4) การสร้างความมุ่งมั่นที่จะร่วมมือกันและ 5) การกำหนดความสัมพันธ์และขั้นตอนการสร้างความร่วมมือ

1.3 การพัฒนาความร่วมมือ เป็นการดำเนินงานที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะระหว่างองค์กร มุ่งเน้นความสำเร็จของงานตามข้อตกลง การแบ่งปันและการใช้ทรัพยากรระหว่างกลุ่มก่อนข้างมีแบบแผน

2. หลักการ

ยึดหลักการบริหารจัดการโดยโรงเรียนเป็นฐาน ภาวะผู้นำของผู้ เน้นปรัชญาของความร่วมมือ และการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องอย่างชัดเจน

3. วัตถุประสงค์

3.1 สร้างความร่วมมือเพื่อการแลกเปลี่ยนทรัพยากร โดยการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ระหว่างองค์กรที่ร่วมมือกัน ช่วยให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างมีคุณค่า

3.2 ส่งเสริมความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในรูปแบบของการอำนวยความสะดวก การฝึกอบรม การแลกเปลี่ยนบุคลากร การวิจัยทางการด้านการศึกษา วิชาชีพ วิชาการและการบริหาร

ซึ่งมีองค์ประกอบขั้นตอนการจัดการความร่วมมือด้านการศึกษา ประกอบด้วย

1. ขั้นตอนที่ 1 การสร้างข้อตกลงความร่วมมือ

เป็นขั้นตอนที่โรงเรียนคู่ตกลง ได้ประสานงานกันในการที่สร้างความร่วมมือด้านการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาผ่านการเรียนรู้ร่วมกันด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (e-learning) และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ความรู้ วัฒนธรรมและค่านิยมระหว่างกันด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่นวิธีการศึกษาทางไกล การแลกเปลี่ยนครูและนักเรียน การถ่ายโอนหน่วยกิต การอบรมครู ผู้บริหาร การศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา ฯลฯ โดยที่โรงเรียนเป็นหลักในการประสานความร่วมมือด้าน

การศึกษา ให้ความสำคัญต่อการผ่านหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องผ่านหน่วยงานบังคับบัญชา เบื้องต้น และผ่านสถานทูตโรงเรียนที่ติดต่อความร่วมมือเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในการทำงาน ผ่านความเห็นชอบของจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน

2. ขั้นตอนที่ 2 การประสานความร่วมมือ

วิธีการสร้างความร่วมมือ มีการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 จัดทำข้อตกลงความร่วมมือ ผ่านสถานทูตของประเทศที่จะสร้างความร่วมมือ โดยโรงเรียนติดต่อโดยตรง ในการตระหนักถึงผลประโยชน์ร่วมกันของกิจกรรมที่ได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่ายในการส่งเสริมข้อตกลงร่วมกันระหว่างประเทศ โรงเรียน มีข้อตกลงร่วมกันที่จะสำรวจความเป็นไปได้ ในการจัดตั้งกิจกรรมที่สามารถให้ความร่วมมือและการประสานงาน สำหรับผู้ที่สนใจด้านการศึกษา ซึ่ง โรงเรียนอาจแจ้งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้รับทราบ

2.2 การพัฒนานวัตกรรมความร่วมมือในองค์ประกอบของการจัดการศึกษา 9 ด้าน เหมือนรูปแบบที่ 1 โรงเรียนคู่ตกลง อาจร่วมกันกำหนดข้อตกลงเป็นพื้นฐานสำหรับทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น วัตถุประสงค์ เป้าหมาย การใช้ทรัพยากร บุคลากรที่เกี่ยวข้อง อื่นๆ เมื่อถึงเวลาปฏิบัติกิจกรรม โรงเรียนร่วมพัฒนาอาจกำหนดเป็นข้อตกลงเพิ่มเติมสำหรับวัตถุประสงค์เฉพาะที่เข้าร่วม ในภายหลัง และแต่ละองค์การจะเสนอรายชื่อสมาชิกหลักซึ่งเป็นบุคคลรับผิดชอบต่อโครงการร่วมกัน แต่ละโครงการจะถูกลงแผนและควบคุมโดยตัวแทนจากทั้งสองฝ่ายภายใต้ความเข้าใจในข้อตกลงร่วมกัน

2.2 กำหนดระยะเวลาในบันทึกข้อตกลงจะมีผลเป็นระยะเวลา 1 ปี 2 ปีหรือ 3 ปี ตามข้อตกลง นับจากวันแรกของการลงนาม และสามารถขยายระยะเวลา มีการเปลี่ยนแปลง หรือ สิ้นสุดลง หากได้รับความยินยอมร่วมกันของทั้งสองฝ่าย ส่วนการสิ้นสุดของข้อตกลงอาจริเริ่มจากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งโดยต้องแจ้งให้อีกฝ่ายทราบเป็นลายลักษณ์อักษรล่วงหน้า กำหนดระยะเวลาเป็นเดือน ก่อนการดำเนินการ

3. ขั้นตอนที่ 3 สรุปผลของความร่วมมือ

3.1 มีแผนงาน/กิจกรรมร่วมกัน โดยโรงเรียนร่วมพัฒนากำหนดเป้าหมายร่วมในการเรียนรู้ร่วมกันกำหนดโครงการ กิจกรรมการเรียนรู้ที่จะสามารถดำเนินการ วิธีการปฏิบัติการจัดทำสารสนเทศ เช่น การรวบรวมรายชื่อและที่อยู่ของผู้ที่ได้รับข่าวสารสำหรับครูอาจารย์ในโครงการ กำหนดผู้รับผิดชอบ และกำหนดกรอบระยะเวลา เช่น กำหนดการเขียนของผู้อำนวยการ และคณะครู กำหนดการวัดประเมินผล โดยเจ้าหน้าที่ใช้เทคโนโลยีการติดต่อสื่อสารออนไลน์ทางบล็อกเพื่อติดตามผลความก้าวหน้าการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อการปฏิบัติตามแผนงาน

3.2 มีกิจกรรมการเรียนการสอน โดยกำหนดรูปแบบการจัดการผ่านการสื่อสารผ่านทางรายชื่อและที่อยู่ของผู้ที่ได้รับข่าวสารในการพัฒนาสื่อการสอน, การประเมินผล กำหนดวิธีการเรียนการสอนผ่านออนไลน์ การสื่อสารออนไลน์ทางบล็อก (สไกป์, Yahoo Messenger เป็นต้น) การใส่ข้อมูลสื่อการสอนเพื่อนการเรียนรู้ทางคอมพิวเตอร์ส่วนกลาง การเรียนทางไกลผ่านภาพและเสียงร่วมกัน อาจมีกรณีการวางแผนโอนหน่วยกิต (ขออนุญาตสำนักงานวิชาการและมาตรฐาน)

3.3 มีพันธสัญญาร่วมกัน โดยจัดทำเป็นข้อตกลงความร่วมมือกัน มีการลงนามในสัญญา โดยผู้บริหาร 2 ฝ่าย โดยหน่วยงานต้นสังกัดเป็นเจ้าภาพในการจัดให้มีการจัดทำพันธสัญญากันและเจ้าหน้าที่ของสถานทูตเป็นสักขีพยาน และอาจมี คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ยืนยันข้อตกลงร่วมกัน ในการแลกเปลี่ยนครูแลกเปลี่ยนนักเรียนสนับสนุนค่าใช้จ่าย และหรือให้ทุนการศึกษา (เป็นหน่วยจัดหาทุนให้)

4. ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนาความร่วมมือ

4.1 ปัจจัย เงื่อนไข

- 1) โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ทุกสังกัดที่มีความพร้อมและศักยภาพในการบริหารจัดการ
- 2) โรงเรียนที่มีผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์และภาวะผู้นำสูง

5. การประเมินผล

5.1 ความสอดคล้องกับหลักการ การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การใช้ภาวะผู้นำของผู้บริหาร การกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้อง

5.2 ผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ ในความร่วมมือเพื่อการแลกเปลี่ยนทรัพยากร การฝึกอบรมและการแลกเปลี่ยนบุคลากร การวิจัยด้านการศึกษาวิชาชีพ วิชาการและการบริหาร

6. การแสวงหาวิธีการพัฒนาความร่วมมือ

6.1 สถานศึกษาบริหารจัดการ การติดต่อสื่อสาร เป็นไปตามรูปแบบข้อตกลง

6.2 สถานศึกษาสามารถกำหนดรูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนบนพื้นฐานบริบทของโรงเรียนร่วมพัฒนา

6.3 โรงเรียนร่วมพัฒนาสานความสัมพันธ์เป็นไปในรูปแบบทางการผสมกับกัลยาณมิตร มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันอย่างต่อเนื่อง

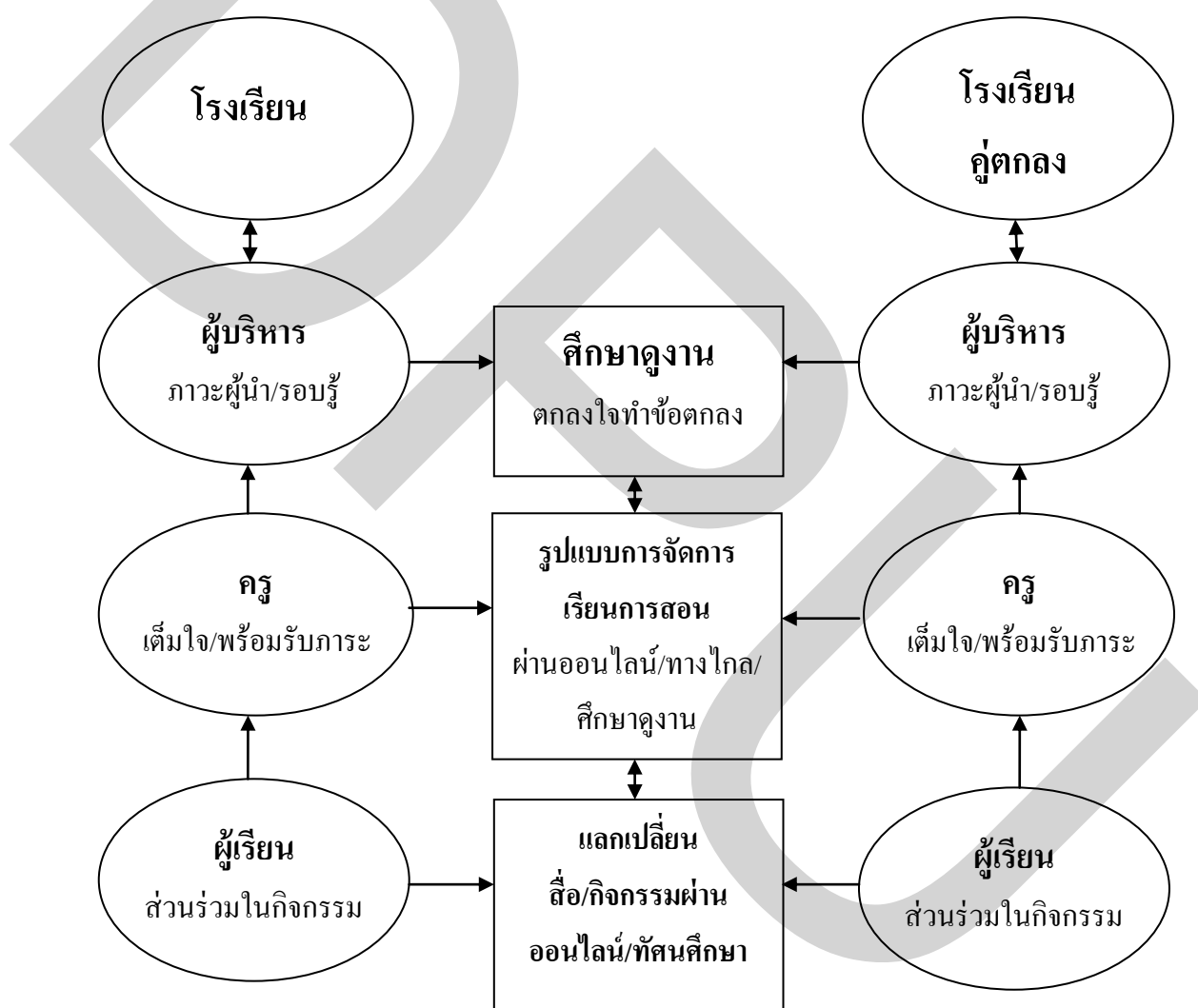
6.4 สถานศึกษาสามารถสร้างรูปแบบกิจกรรมความร่วมมือได้อย่างสร้างสรรค์ และมีความเชื่อมั่น

5.2 กลุ่มที่ 2 กลุ่มที่พัฒนาขึ้นจากความร่วมมือเดิม

กลุ่มที่พัฒนาขึ้นจากความร่วมมือเดิม ประกอบด้วย 2 กลุ่ม คือ

5.2.1 รูปแบบที่ 4 รูปแบบสัมพันธ์แบบไม่เป็นทางการ

เป็นรูปแบบที่มีความร่วมมือด้านการศึกษาในลักษณะที่โรงเรียนเป็นหลักในการประสานความร่วมมือด้านการศึกษา มีอิสระในการสร้างข้อตกลงความร่วมมือ

ภาพที่ 5.5 รูปแบบที่ 4 รูปแบบสัมพันธ์แบบไม่เป็นทางการ

1. แนวคิด

1.1 สังคมปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านนโยบายทางด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมือง การเปิดเสรีทางการค้าส่งผลกระทบต่อสถาบันการศึกษาของต่างประเทศที่เข้ามาทำกิจการด้านการศึกษา ส่งผลต่อการจัดการศึกษาภายในประเทศที่จะต้องเร่งพัฒนาคุณภาพให้ทัดเทียมกับสถาบันการศึกษาของต่างๆ ประเทศ ดังนั้นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือหรือการสร้างพันธมิตรทางการศึกษาเพื่อพึ่งพาอาศัยกันและการพัฒนาร่วมกันจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง

1.2 ความร่วมมือที่ดีในการปฏิบัติงาน เป็นกระบวนการที่ไม่หยุดนิ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ประการ 1) การมีผู้นำที่สนับสนุนให้เกิดความร่วมมือ 2) การเตรียมความพร้อมเพื่อสร้างความร่วมมือ 3) การจัดให้มีทรัพยากรและบุคลากรที่เพียงพอ 4) การสร้างความมุ่งมั่นที่จะร่วมมือกันและ 5) การกำหนดความสัมพันธ์และขั้นตอนการสร้างความร่วมมือ

1.3 การพัฒนาความร่วมมือ เป็นไปตามความสนใจร่วมกันไม่ต้องมีพันธสัญญา

2. หลักการ

ยึดหลักการบริหารจัดการโดยโรงเรียนเป็นฐาน และปรัชญาของความร่วมมือ การกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องเป็นไปอย่างหลวมๆ สามารถยืดหยุ่นได้ การติดต่อสื่อสารอย่างไม่เป็นทางการ

3. วัตถุประสงค์

3.1 การส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างกลมกลืนในสังคมเอื้ออาทร ตระหนักถึงความสำคัญของมรดกทางวัฒนธรรมที่มีร่วมกันและเชื่อมโยงกันในอัตลักษณ์ของภูมิภาค

3.2 เสริมสร้างขีดความสามารถใช้ภาษาอังกฤษและภาษาเพื่อนบ้าน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและวิทยาการวิทยาศาสตร์เชิงประยุกต์

3.3 ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้หลากหลาย เพื่อเสริมสร้างความเป็นอาเซียน ซึ่งมืองค์ประกอบขั้นตอนการจัดการความร่วมมือด้านการศึกษา ประกอบด้วย

1. ขั้นตอนที่ 1 การสร้างข้อตกลงความร่วมมือ

โรงเรียนมีการติดต่อสัมพันธ์กับโรงเรียนคู่ตกลง โดยที่ไม่ผ่านหน่วยงานต้นสังกัด ไม่ผ่านสถานทูต เป็นอิสระในการสร้างข้อตกลงร่วมกันกับโรงเรียนคู่ตกลง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับศักยภาพความสามารถของแต่ละโรงเรียน อย่างไรก็ตามส่วนใหญ่ เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในการทำงาน โรงเรียนจะผ่านความเห็นชอบของจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน เป็นขั้นตอนที่โรงเรียนคู่ตกลง ได้ประสานงานกันในการที่สร้างความร่วมมือด้านการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาผ่านการเรียนรู้ร่วมกันด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (e-learning) และแลกเปลี่ยน

เรียนรู้ ความรู้ วัฒนธรรมและค่านิยมระหว่างกันด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่นวิธีการศึกษาทางไกล การแลกเปลี่ยนครูและนักเรียน การถ่ายโอนหน่วยกิต การอบรมครู ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา ฯลฯ

2. ขั้นตอนที่ 2 การประสานความร่วมมือ

การประสานการสร้างความร่วมมือ มีการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 โรงเรียนติดต่อโรงเรียนโดยตรง ในการตระหนักถึงผลประโยชน์ร่วมกันของกิจกรรมที่ได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่ายในการส่งเสริมข้อตกลงร่วมกันระหว่างประเทศ โดยโรงเรียน มีข้อตกลงร่วมกันที่จะสำรวจความเป็นไปได้ ในการจัดตั้งกิจกรรมที่สามารถให้ความร่วมมือและการประสานงานสำหรับผู้ที่มีสนใจด้านการศึกษา ดังนี้

2.2 การพัฒนานวัตกรรมความร่วมมือในองค์ประกอบของการจัดการศึกษา 9 ด้าน ดังนี้

2.2.1 ด้านนโยบาย โรงเรียนกำหนดนโยบายความร่วมมือในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาในด้านต่างๆ และสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน และประสานงานกับโรงเรียนคู่ตกลงในต่างประเทศบันทึกความตกลง กำหนดกิจกรรมและแผนงานการดำเนินงานร่วมกัน

2.2.2 ด้านหลักสูตร โรงเรียนกำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง ค่านิยมและมรดกร่วมทางวัฒนธรรมอาเซียนไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอนมีการพัฒนาหลักสูตร โดยการบูรณาการสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนกับทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โรงเรียน เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมกำหนดหลักสูตร กิจกรรมตามหลักสูตร และเทียบเคียงหลักสูตรของโรงเรียนกับหลักสูตรสากลให้สามารถเทียบโอนหน่วยการเรียนรู้ได้ และโรงเรียนปรับกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ เน้นการศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการสร้างกิจกรรมร่วมกันระหว่างโรงเรียนคู่ตกลง และมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านวิชาการ สื่อการสอน

2.2.2 ด้านครู โรงเรียนกำหนดนโยบายในการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยยกระดับมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูให้ได้มาตรฐานสากลเป็นครูมืออาชีพ มีทักษะในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษและใช้เทคโนโลยีในการศึกษาค้นคว้า สื่อสารและจัดการเรียนการสอน ครูได้รับการพัฒนาและมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนเป็นอย่างดี โรงเรียนมีการสร้างเครือข่ายกับกลุ่มโรงเรียน/สหวิทยาเขตหรือระดับ จังหวัดเพื่อพัฒนาครูให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและส่งเสริมการแลกเปลี่ยนครูกับโรงเรียนคู่ตกลงในต่างประเทศหรือสถาบันการศึกษาระดับสูงกว่าภายในประเทศ

และกำหนดความร่วมมือกันระหว่างในการทำกิจกรรมร่วมกันการแลกเปลี่ยนคณะครู สื่อการสอน และกิจกรรมวิจัย

2.2.4 ด้านสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษา โรงเรียนจัดหาสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษา เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน โรงเรียนมีแผนการพัฒนาอุปกรณ์ทางการศึกษาให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน และโรงเรียนมีการใช้ระบบเครือข่ายการเรียนรู้ไร้พรมแดนกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนพัฒนา ICT ภายในโรงเรียนรองรับการทำงานของครู การติดต่อสื่อสารภายในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียนและการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนจัดผู้รับผิดชอบ ส่งเสริมให้นักเรียนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับนักเรียนในต่างประเทศ เช่น โครงการ Connecting Classroom และจัดหาหนังสือและสื่อจากต่างประเทศใช้ในการจัดการเรียนการสอน

2.2.5 รูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนจัดกิจกรรมเสริมความรู้ เพื่อความเข้าใจในด้านต่างๆ ของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน เช่น ภาษา ศาสนา การเมือง การปกครอง ศิลปวัฒนธรรม ASEAN Day พัฒนาคุณภาพการจัดการจัดการเรียนการสอนด้วย วิทยาการและเทคโนโลยีที่เป็นสากล เช่นการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ หรือ ICT ต่างๆ และมีแผนการนำนักเรียนไปศึกษาดูงานทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ และจัดทัศนศึกษาเพื่อเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

2.2.6 ผู้บริหารและบุคลากร ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เป็นผู้นำในการบริหารจัดการ พัฒนาระบบบริหารจัดการ สถานศึกษายุคใหม่ มุ่งเน้นการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรในโรงเรียน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง กับโรงเรียนและสังคมไทยทุกภาคส่วน ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้ มีความภาคภูมิใจและจงรักภักดีต่อองค์กร ร่วมมือร่วมใจกันทำงานและเสริมแรงกัน สร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ผู้บริหารมีภาวะผู้นำในการใช้ภาษาอังกฤษ การสร้างความสัมพันธ์กับผู้บริหาร ของโรงเรียนในต่างประเทศ มีแผนการพัฒนาผู้บริหารและบุคลากรให้มีความเป็นสากล สนับสนุน ครูไทย ครูต่างชาติ และบุคลากรระดับเจ้าหน้าที่ไปศึกษาดูงานต่างประเทศ และผู้บริหารปรับปรุงระบบการกำกับ นิเทศติดตามผลและระบบประกันคุณภาพภายใน

2.2.7 งบประมาณ โรงเรียนพัฒนาด้านงบประมาณให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน หน่วยงาน องค์กรหลักของโรงเรียน มีส่วนร่วม ในการให้ความคิดเห็นในการจัดสรรงบประมาณ จัดทำแผนงาน โครงการในการระดมงบประมาณ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาเพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยส่งเสริมผู้ปกครองและเครือข่าย ผู้ปกครองให้มีส่วนร่วมสนับสนุนงบประมาณดำเนินการในการนำคณะครูและนักเรียนไปศึกษาดู

งานต่างประเทศ ส่งเสริมให้นักเรียน ครูเข้าร่วมกิจกรรมโครงการแลกเปลี่ยน หรือเป็นครอบครัวอุปถัมภ์ให้แก่นักเรียนและครูต่างชาติที่มาตาม โครงการแลกเปลี่ยน

2.2.8 บรรยากาศของสถานศึกษา โรงเรียนพัฒนาห้องเรียนและแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้มีความทันสมัย อำนวยความสะดวกด้านประปา ไฟฟ้า และระบบอินเทอร์เน็ต สร้างบรรยากาศ ส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษและภาษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่น

2.2.9 ด้านผู้เรียน นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของประเทศต่างๆ ในกลุ่มประชาคมอาเซียน นักเรียนมีความรู้และเข้าใจในผลดี ผลกระทบที่จะเกิดจากการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 มีแผนการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน นักเรียนได้รับการพัฒนาให้มีอุปนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน สามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำเสนอผลงานทางวิชาการหรือโครงการได้ด้วยการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษและภาษาไทย พัฒนาให้นักเรียนให้มีคุณภาพด้านคุณลักษณะและสมรรถนะอันพึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานสากล

โรงเรียนคู่ตกลง อาจร่วมกันกำหนดข้อตกลงเป็นพื้นฐานสำหรับทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น วัตถุประสงค์ เป้าหมาย การใช้ทรัพยากร บุคลากรที่เกี่ยวข้อง อื่นๆ เมื่อถึงเวลาปฏิบัติกิจกรรม โรงเรียนร่วมพัฒนาอาจกำหนดเป็นข้อตกลงเพิ่มเติมสำหรับวัตถุประสงค์เฉพาะที่เข้าร่วมในภายหลัง และแต่ละองค์การจะเสนอรายชื่อสมาชิกหลักซึ่งเป็นบุคคลรับผิดชอบต่อโครงการร่วมกัน แต่ละโครงการจะถูกวางแผนและควบคุมโดยตัวแทนจากทั้งสองฝ่ายภายใต้ความเข้าใจในข้อตกลงร่วมกัน

2.3 กำหนดระยะเวลาในข้อตกลงจะมีผลเป็นระยะเวลา 1 ปี 2 ปีหรือ 3 ปีนับจากวันแรกของการลงนาม และสามารถขยายระยะเวลา มีการเปลี่ยนแปลง หรือสิ้นสุดลง หากได้รับความยินยอมร่วมกันของทั้งสองฝ่าย ส่วนการสิ้นสุดของข้อตกลงอาจริเริ่มจากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งโดยต้องแจ้งให้อีกฝ่ายทราบเป็นลายลักษณ์อักษรล่วงหน้า กำหนดระยะเวลาเป็นเดือนก่อนการดำเนินการ

3. ขั้นตอนที่ 3 สรุปผลของความร่วมมือ

3.1 มีแผนงาน/กิจกรรมร่วมกัน โดยโรงเรียนร่วมพัฒนากำหนดเป้าหมายร่วมในการเรียนรู้ร่วมกันกำหนดโครงการ กิจกรรมการเรียนรู้ที่จะสามารถดำเนินการ วิธีการปฏิบัติ การจัดทำสารสนเทศ เช่น การรวบรวมรายชื่อและที่อยู่ของผู้ที่ได้รับข่าวสารสำหรับครูอาจารย์ในโครงการ กำหนดผู้รับผิดชอบ และกำหนดกรอบระยะเวลา เช่น กำหนดการเขียนของผู้อำนวยการ

และคณะครู กำหนดการวัดประเมินผลโดยเจ้าหน้าที่ใช้เทคโนโลยีการติดต่อสื่อสารออนไลน์ทางบล็อกเพื่อติดตามผลความก้าวหน้าการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อการปฏิบัติตามแผนงาน

3.2 มีกิจกรรมการเรียนการสอน โดยกำหนดรูปแบบการจัดการผ่านการสื่อสารผ่านทางรายชื่อและที่อยู่ของผู้ที่ได้รับข่าวสารในการพัฒนาสื่อการสอน การประเมินผล กำหนดวิธีการเรียนการสอนผ่านออนไลน์ การสื่อสารออนไลน์ทางบล็อก (สไกป์, Yahoo Messenger เป็นต้น) การใส่ข้อมูลสื่อการสอนเพื่อนการเรียนรู้ทางคอมพิวเตอร์ส่วนกลาง การเรียนทางไกลผ่านภาพและเสียงร่วมกัน อาจมีกรณีการวางแผนโอนหน่วยกิต (ขออนุญาตสำนักงานวิชาการและมาตรฐาน)

3.3 อาจมีพันธะสัญญาร่วมกันได้ โดยจัดทำเป็นข้อตกลงความร่วมมือกัน มีการลงนามในสัญญา โดยผู้บริหาร 2 ฝ่าย และอาจมี คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ยืนยันข้อตกลงร่วมกัน ในการแลกเปลี่ยนครู แลกเปลี่ยนนักเรียนสนับสนุนค่าใช้จ่าย และหรือให้ทุนการศึกษา (เป็นหน่วยจัดหาทุนให้)

4. ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนาความร่วมมือ

4.1 ปัจจัย เงื่อนไข

4.1.1 โรงเรียนมัธยมศึกษาทุกขนาดทุกสังกัดที่ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ มีภาวะผู้นำในการใช้ภาษาอังกฤษ การสร้างความสัมพันธ์กับผู้บริหารของโรงเรียนในต่างประเทศ

4.1.2 โรงเรียนมีความพร้อมและศักยภาพในการบริหารจัดการและมีครูมืออาชีพ ที่มีทักษะในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษและใช้เทคโนโลยีในการศึกษาค้นคว้า สื่อสารและจัดการเรียนการสอน

4.2 การประเมินผล

4.2.1 ความสอดคล้องกับหลักการ การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การใช้ภาวะผู้นำของผู้บริหาร และการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้อง

4.2.2 ผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ ความเข้าใจอันดีและการอยู่ร่วมกันระหว่างเยาวชนอาเซียน ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ และภาษาต่างประเทศ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและวิทยาการเชิงประยุกต์ และการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย

4.3 การแสวงหาวิธีการพัฒนาความร่วมมือ

4.3.1 สถานศึกษาบริหารจัดการ การติดต่อสื่อสาร เป็นไปตามรูปแบบข้อตกลงร่วมกัน

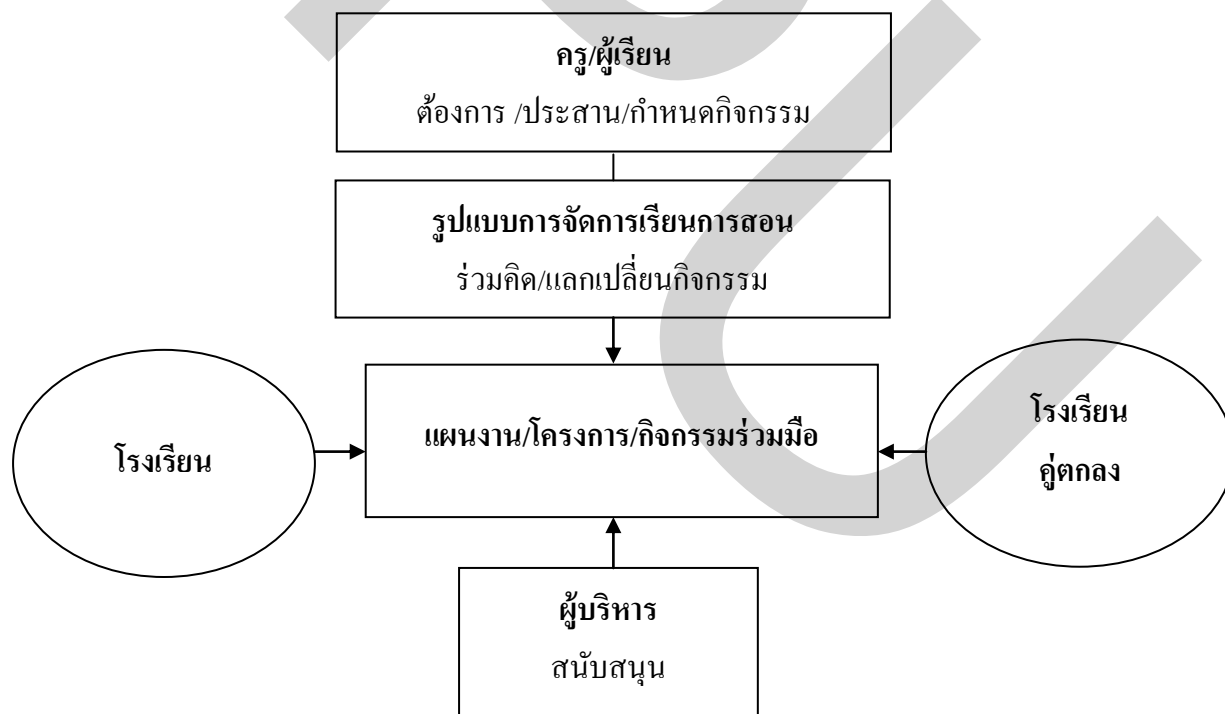
4.3.2 สถานศึกษาสามารถกำหนดรูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาด้านกิจกรรมการเรียนการสอนบนพื้นฐานบริบทของโรงเรียนร่วมพัฒนา

4.3.3 โรงเรียนร่วมพัฒนาสานความสัมพันธ์เป็นไปในรูปแบบทางการผสมกับกัลยมิตร มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันอย่างต่อเนื่อง

4.3.4 สามารถสร้างรูปแบบกิจกรรมความร่วมมือได้อย่างสร้างสรรค์ และมีความเชื่อมั่น

5.2.2 รูปแบบที่ 5 รูปแบบสัมพันธ์แบบอิสระ

เป็นรูปแบบที่มีความร่วมมือด้านการศึกษาในลักษณะที่โรงเรียนเป็นหลักในการประสานความร่วมมือด้านการศึกษา โดยที่มีจุดเริ่มต้นที่ครูภายในโรงเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนครูกับโรงเรียนในต่างประเทศ รูปแบบการติดต่อสัมพันธ์เป็นแบบไม่เป็นทางการ แต่มีกิจกรรมที่เกิดขึ้นจากการที่ครูสองโรงเรียนมีความต้องการที่จะดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกัน ซึ่งอาจเป็นรูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ง่ายๆ ไม่มีค่าใช้จ่าย ในรูปแบบผ่านเครือข่ายออนไลน์โดยใช้โปรแกรมต่างๆที่มีอยู่ในเว็บไซต์ หรืออาจผ่านหน่วยงานสาธารณะที่ให้บริการทางวิชาการ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับศักยภาพ ความสามารถ ของแต่ละโรงเรียนและค่อยๆ พัฒนาขึ้นจนเป็นรูปแบบที่ชัดเจน จึงจะมีการจัดทำข้อตกลง

ภาพที่ 5.6 รูปแบบที่ 5 รูปแบบสัมพันธ์แบบอิสระ

1. แนวคิด

1.1 สังคมปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านนโยบายทางด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมือง การเปิดเสรีทางการค้าส่งผลกระทบต่อสถาบันการศึกษาของต่างประเทศที่เข้ามาทำกิจการด้านการศึกษา ส่งผลต่อการจัดการศึกษาภายในประเทศที่จะต้องเร่งพัฒนาคุณภาพให้ทัดเทียมกับสถาบันการศึกษาของต่างๆ ประเทศ ดังนั้นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือหรือการสร้างพันธมิตรทางการศึกษาเพื่อพึ่งพาอาศัยกันและการพัฒนาร่วมกันจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง

1.2 หลักพื้นฐาน 4 ประการของกระบวนการร่วมมือกันอย่างสร้างสรรค์ กล่าวคือทุกคนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มต้น ทำให้ทุกคนได้เห็นข้อมูลข่าวสารความเคลื่อนไหว และเป็นข้อมูลข่าวสารที่เคลื่อนย้ายได้ โดยที่ทุกคนเพลินและสนุกกับการคิดและลงมือทำงานร่วมกัน โดยมีปัจจัย 5 ประการในการจัดการกระบวนการร่วมมือกันอย่างสร้างสรรค์ 1) มีจุดหมายร่วมกัน 2) สมาชิกมีอิสระ 3) เชื่อมโยงกันตามความสมัครใจ 4) มีผู้นำหลายคน และ 5) มีความสัมพันธ์ติดต่อกันทุกระดับ

2. หลักการ

ยึดหลักการบริหารจัดการโดยโรงเรียนเป็นฐาน ให้ความสำคัญต่อหน่วยงานย่อย สร้างสรรค์กิจกรรมเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้กล้าเผชิญหน้าสิ่งท้าทายในอนาคต

ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์และภาวะผู้นำสูง

ซึ่งมีองค์ประกอบขั้นตอนการจัดการความร่วมมือด้านการศึกษา ประกอบด้วย

3. วัตถุประสงค์

3.1 เสริมสร้างการประสานงานกับองค์กรระหว่างประเทศและองค์กรในกลุ่มประชาคมอาเซียนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาทั้งวิชาการและวิชาชีพ และเพิ่มขีดความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ

3.2 ส่งเสริมและลงทุนด้านการศึกษา การเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อเผชิญสิ่งท้าทายในอนาคต

3.3 ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เรียนรู้ในสถานการณ์จริง ให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างกลมกลืนและการพัฒนาที่ยั่งยืน

1. ขั้นตอนที่ 1 การสร้างข้อตกลงความร่วมมือ

เป็นขั้นตอนความร่วมมือด้านการศึกษาในลักษณะที่โรงเรียนเป็นหลักในการประสานความร่วมมือด้านการศึกษา โดยที่มีจุดเริ่มต้นที่ครูภายในโรงเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนครูกับโรงเรียนในต่างประเทศ รูปแบบการติดต่อสัมพันธ์เป็นแบบไม่เป็นทางการ แต่มีกิจกรรมที่เกิดขึ้น

จากการที่ครูสองโรงเรียนมีความต้องการที่จะดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกัน ซึ่งอาจเป็นรูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ง่าย ๆ ไม่มีค่าใช้จ่าย ในรูปแบบผ่านเครือข่ายออนไลน์โดยใช้โปรแกรมต่างๆ ที่มีอยู่ในเว็บไซต์ หรืออาจผ่านหน่วยงานสาธารณะที่ให้บริการทางวิชาการ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับศักยภาพ ความสามารถ ของแต่ละ โรงเรียนและค่อยๆ พัฒนาขึ้นจนเป็นรูปแบบที่ชัดเจน จึงจะมีการจัดทำข้อตกลง

2. ขั้นตอนที่ 2 การประสานความร่วมมือ

การประสานการสร้างความร่วมมือ มีการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 ครูต่อครูติดต่อกันผ่านออนไลน์ หรือทำความรู้จักกันผ่านหน่วยงานสาธารณะ ที่ให้บริการวิชาการ และมีการประสานงานสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องด้านการศึกษา ซึ่งในการประสานงานกันมี ดังนี้

1) ด้านหลักสูตร โรงเรียนพัฒนาหลักสูตรโดยการบูรณาการสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนกับทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม กำหนดหลักสูตร กิจกรรมตามหลักสูตร และเทียบเคียงหลักสูตรของโรงเรียนกับหลักสูตรสากลให้สามารถเทียบโอนหน่วยการเรียนรู้ได้ และโรงเรียนปรับกิจกรรมการเรียนการสอนโดยการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ เน้นการศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการสร้างกิจกรรมร่วมกันระหว่างโรงเรียนคู่ตกลง

2) ด้านครู โรงเรียน ยก ระดับมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูให้ได้มาตรฐานสากลเป็นครูมืออาชีพ มีทักษะในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษและใช้เทคโนโลยีในการศึกษาค้นคว้า สื่อสารและจัดการเรียนการสอน

3) ด้านสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษา โรงเรียนพัฒนา ICT ภายในโรงเรียนรองรับการทำงานของครู การติดต่อสื่อสารภายในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียนและการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนจัดผู้รับผิดชอบ ส่งเสริมให้นักเรียนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับนักเรียนในต่างประเทศ เช่น โครงการ Connecting Classroom และจัดหาหนังสือและสื่อจากต่างประเทศใช้ในการจัดการเรียนการสอน

4) รูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอน โรงเรียน มีแผนการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน และมีแผนการนำนักเรียนไปศึกษาดูงานทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ และจัดทัศนศึกษาเพื่อเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

5) ผู้บริหารและบุคลากร โรงเรียนส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้มีความภาคภูมิใจและจงรักภักดีต่อองค์กร ร่วมมือร่วมใจกันทำงานและเสริมแรงกัน สร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน

6) งบประมาณ โรงเรียนส่งเสริมผู้ปกครองและเครือข่ายผู้ปกครองให้มีส่วนร่วมสนับสนุนงบประมาณดำเนินการในการนำคณะครูและนักเรียนไปศึกษาดูงานต่างประเทศ

7) บรรยากาศของสถานศึกษา โรงเรียนพัฒนาห้องเรียนและแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้มีความทันสมัย อำนวยความสะดวกด้านประปา ไฟฟ้า และระบบอินเทอร์เน็ต และสร้างบรรยากาศ ส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษและภาษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่น

8) ด้านผู้เรียน นักเรียนได้รับการพัฒนาให้มีอุปนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน สามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำเสนอผลงานทางวิชาการหรือโครงการ ได้ด้วยการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษและภาษาไทย พัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพด้านคุณลักษณะและสมรรถนะอันพึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานสากล

2.2 การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านวิชาการ ข้อมูล และสื่อการสอน

2.3 ความร่วมมือกันระหว่างครูอาจารย์และนักเรียนในการทำกิจกรรมร่วมกัน

2.4 การพัฒนาสื่อการสอนและกิจกรรมวิจัยแผนปฏิบัติร่วมกัน

2.5 การแลกเปลี่ยนนักเรียนเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาเรียนรู้ร่วมกันของแต่ละโรงเรียน โดยมีข้อกำหนดต่างๆ ราชจ่าย และอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการทำให้เกิดผลของข้อตกลงอย่างเป็นทางการซึ่งเป็นบุคคลรับผิดชอบต่อโครงการร่วมกัน แต่ละโครงการจะดูวางแผนและควบคุมโดยตัวแทนจากทั้งสองฝ่ายภายใต้ความเข้าใจในข้อตกลงร่วมกัน

การดำเนินการจะมีผลเป็นระยะเวลา 1 ปี 2 ปี ตามข้อตกลง อาจมีการเปลี่ยนแปลง หรือสิ้นสุดลง หากได้รับความยินยอมร่วมกันของทั้งสองฝ่าย ส่วนการสิ้นสุดของการดำเนินการอาจริเริ่มจากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งโดยต้องแจ้งให้อีกฝ่ายทราบ โดยกำหนดระยะเวลาเป็นเดือนก่อนการดำเนินการ นอกจากนี้กลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการมีความเห็นชอบให้มีการปรึกษาหารือเป็นระยะ เกี่ยวกับสถานการณ์ของการสำรวจที่ได้กล่าวไว้และเรื่องอื่นๆที่เกี่ยวข้องในด้านประโยชน์ร่วมกัน

3. ขั้นตอนที่ 3 สรุปผลความร่วมมือ

3.1 มีแผนงาน/กิจกรรม สองโรงเรียนจะกำหนดเป้าหมายร่วมในการเรียนรู้ร่วมกัน กำหนดโครงการ กิจกรรมการเรียนรู้ที่จะสามารถดำเนินการ วิธีการปฏิบัติ การจัดทำสารสนเทศ เช่น การรวบรวมรายชื่อและที่อยู่ของผู้ที่ได้รับข่าวสารสำหรับครูอาจารย์ในโครงการ กำหนด

ผู้รับผิดชอบ และกำหนดกรอบระยะเวลา เช่นกำหนดการเขียนของผู้อำนวยการและคณะครู กำหนดการวัดประเมินผลโดยเจ้าหน้าที่จัดทำบล็อกเพื่อติดตามผลความก้าวหน้าการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อการปฏิบัติตามแผนงาน

3.2 มีกิจกรรมการเรียนการสอน ผ่านการสื่อสารผ่านทางรายชื่อและที่อยู่ของผู้ที่ได้รับข่าวสารในการพัฒนาสื่อการสอน,การประเมินผล กำหนดวิธีการเรียนการสอนผ่านออนไลน์ การสื่อสารออนไลน์ทางบล็อก (สไกป์ Yahoo Messenger เป็นต้น) การใส่ข้อมูลสื่อการสอนเพื่อน การเรียนรู้ทางคอมพิวเตอร์ส่วนกลาง การเรียนทางไกลผ่านภาพและเสียงร่วมกัน อาจมีกรณีการวางแผนไอทนต์หน่วยกิต (ขออนุญาตสำนักงานวิชาการและมาตรฐาน)

3.3 มีพันธะสัญญาร่วมกัน โดยอาจจัดทำเป็นข้อตกลงความร่วมมือกัน มีการลงนามในสัญญา โดยผู้บริหาร 2 ฝ่าย และอาจมี คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ยืนยันในข้อตกลงร่วมกัน ในการแลกเปลี่ยนครู แลกเปลี่ยนนักเรียน สนับสนุนค่าใช้จ่าย และหรือให้ทุนการศึกษา (เป็นหน่วยจัดหาทุนให้)

4. ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนาความร่วมมือ

4.1 ปัจจัย เงื่อนไข

1) โรงเรียนมัธยมศึกษาทุกขนาดทุกสังกัดที่มีครูมีศักยภาพในการจัดกิจกรรม และเห็นความสำคัญในการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และเป็นกำลังในการขับเคลื่อนงาน

2) โรงเรียนมีความพร้อมและศักยภาพในการบริหารจัดการและงบประมาณ

4.2 การประเมินผล

1) ความสอดคล้องกับหลักการ การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การใช้ภาวะผู้นำของผู้บริหาร การใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย การแก้ปัญหาและมีทักษะดำรงชีวิต

2) ผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ การประสานงานกับองค์กรระหว่างประเทศ ในกลุ่มประชาคมอาเซียน การยกระดับคุณภาพการศึกษาทั้งวิชาการและวิชาชีพ ความสามารถการใช้ภาษาอังกฤษและภาษาประเทศเพื่อนบ้าน ความเข้าใจอันดีและการอยู่ร่วมกันระหว่างเยาวชนอาเซียน การลงทุนเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียนและสิ่งแวดล้อมด้วยวิธีการที่หลากหลาย

4.3 การแสวงหาวิธีการพัฒนาความร่วมมือ

1) สถานศึกษาสามารถกำหนดรูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาด้านกิจกรรมการเรียนการสอนบนพื้นฐานบริบทของสถานศึกษาคู่ตกลง ดำเนินกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้นานาชาติทั่วทั้งโรงเรียน ทุกระดับชั้นและกลุ่มสาระวิชา รวมทั้งเป็นแรงบันดาลใจ

ใจให้นักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนให้มีส่วนร่วมการพูดคุยกับผู้คนต่างวัฒนธรรมและยังสื่อถึงการสร้างความเท่าเทียมทางสังคมมากยิ่งขึ้นด้วย

2) บุคลากรของทั้งโรงเรียนเห็นความสำคัญ นักเรียนจะมีโอกาสเรียนรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตนอกเหนือจากครอบครัว ชุมชนและประสบการณ์ที่คุ้นเคย

3) ความสัมพันธ์ของสถานศึกษาเป็นไปในรูปแบบของกัลยาณมิตรมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

4) สถานศึกษาร่วมพัฒนาสามารถสร้างรูปแบบกิจกรรมความร่วมมือได้อย่างสร้างสรรค์

5) การความสำเร็จในการทำงานร่วมกับโรงเรียนร่วมพัฒนาคือการมีความศรัทธาที่เหมือนกัน นักเรียนมีพัฒนาการเรียนรู้ ส่วนหนึ่งมาจากการวิเคราะห์ปัญหาของโลกและหาหนทางแก้ไขปัญหาเหล่านั้นร่วมกัน ช่วยให้นักเรียนมีความตระหนักรู้ถึงศักยภาพของตนเองและเรียนรู้เกี่ยวกับโลกภายนอก

จากข้อเสนอรูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน 5 รูปแบบ ดังกล่าวผู้วิจัยได้สรุปเปรียบเทียบให้เห็นความแตกต่างของรูปแบบเพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ตามตารางที่ 5.1 ดังนี้

ตารางที่ 5.1 เปรียบเทียบรูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

รูปแบบ การดำเนินการ	กลุ่มที่ 1 กลุ่มที่พัฒนาจากหน่วยงานต้นสังกัดกำหนดรูปแบบ			กลุ่มที่ 2 กลุ่มที่พัฒนาขึ้นจากความร่วมมือเดิม	
	รูปแบบที่ 1 รูปแบบสัมพันธ์แบบ ทางการ	รูปแบบที่ 2 รูปแบบสัมพันธ์แบบ เครือข่ายความร่วมมือ	รูปแบบที่ 3 รูปแบบสัมพันธ์แบบกึ่ง ทางการ	รูปแบบที่ 4 รูปแบบสัมพันธ์แบบไม่ เป็นทางการ	รูปแบบที่ 5 รูปแบบสัมพันธ์แบบ อิสระ
1. การสร้างข้อตกลง ความร่วมมือ	- หน่วยงานต้นสังกัด เป็นผู้กำหนดโครงสร้าง จัดทำข้อตกลง แสวงหา โรงเรียนคู่พัฒนา สนับสนุนงบประมาณ อย่างต่อเนื่อง อำนาจ ความสะดวก ในการจัด กิจกรรม - มีการนิเทศ ติดตามผล การดำเนินงานเป็น ระยะ	- เหมือนรูปแบบที่ 1 - เพิ่มการสร้างและ ขยายเครือข่ายความ ร่วมมือไปยัง โรงเรียน อื่น เป็นการสร้าง โอกาส	- โรงเรียนร่วมพัฒนา สามารถกำหนด โครงสร้าง ความสัมพันธ์ ข้อตกลง ร่วมกันและการจัด กิจกรรมร่วมกันตาม ศักยภาพได้โดยลำพัง และมีพันธสัญญาเป็น ข้อตกลงความร่วมมือ - ใช้วิธีการรายงานผล แทนการรับการนิเทศ ติดตามจากต้นสังกัด	- เหมือนรูปแบบที่ 3 - ใช้วิธีการ ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ ผลงานแทนการจัดทำ รายงาน	- อาศัยความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล อาจเป็น ผู้บริหาร ครู /นักเรียน เป็นผู้กำหนดกิจกรรม ร่วมกัน - ไม่มีข้อผูกมัดเป็นลาย ลักษณ์อักษร

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

รูปแบบ การดำเนินการ	กลุ่มที่ 1 กลุ่มที่พัฒนาจากหน่วยงานต้นสังกัดกำหนดรูปแบบ			กลุ่มที่ 2 กลุ่มที่พัฒนาขึ้นจากความร่วมมือเดิม	
	รูปแบบที่ 1 รูปแบบสัมพันธ์แบบ ทางการ	รูปแบบที่ 2 รูปแบบสัมพันธ์แบบ เครือข่ายความร่วมมือ	รูปแบบที่ 3 รูปแบบสัมพันธ์แบบกึ่ง ทางการ	รูปแบบที่ 4 รูปแบบสัมพันธ์แบบไม่ เป็นทางการ	รูปแบบที่ 5 รูปแบบสัมพันธ์แบบ อิสระ
2. การประสานความร่วมมือ	<ul style="list-style-type: none"> - แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมได้รับการขับเคลื่อนเป็นไปตามข้อตกลงอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรของหน่วยงานต้นสังกัด - ร.ร.ร่วมพัฒนาสามารถตกลงพัฒนากิจกรรมร่วมกันได้ตามปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน - ได้รับงบประมาณสนับสนุนต่อเนื่องได้รับการนิเทศ 	<ul style="list-style-type: none"> - เหมือนรูปแบบที่ 1 - มีการใช้ทรัพยากรร่วมกันของโรงเรียนเครือข่าย - เกิดรูปแบบการทำงานร่วมกัน 	<ul style="list-style-type: none"> - คล้ายคลึงกับรูปแบบ ที่ 1 - กิจกรรมเกิดจากข้อตกลงร่วมกันของโรงเรียนร่วมพัฒนาเป็นหลัก กิจกรรมเป็นไปอย่างสร้างสรรค์ 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้ข้อตกลงกันระหว่างโรงเรียนร่วมพัฒนาโดยคำนึงถึงประโยชน์ร่วมกันเกิดจากความต้องการร่วมกัน - โรงเรียนร่วมพัฒนามีอิสระในการทำงานรูปแบบ 	<ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรมเกิดจากปฏิสัมพันธ์ของบุคลากรของโรงเรียนร่วมพัฒนาซึ่งมีระยะพักตัวของกิจกรรมจนเป็นรูปแบบที่ถาวรหรือกึ่งถาวร - ไม่มีขั้นตอนติดขัดในทางปฏิบัติ - กิจกรรมมีความหลากหลาย - เป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีความแปลกใหม่ ทันสมัย ทันเหตุการณ์

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

รูปแบบ การดำเนินการ	กลุ่มที่ 1 กลุ่มที่พัฒนาจากหน่วยงานต้นสังกัดกำหนดรูปแบบ			กลุ่มที่ 2 กลุ่มที่พัฒนาขึ้นจากความร่วมมือเดิม	
	รูปแบบที่ 1 รูปแบบสัมพันธ์แบบ ทางการ	รูปแบบที่ 2 รูปแบบสัมพันธ์แบบ เครือข่ายความร่วมมือ	รูปแบบที่ 3 รูปแบบสัมพันธ์แบบกึ่ง ทางการ	รูปแบบที่ 4 รูปแบบสัมพันธ์แบบไม่ เป็นทางการ	รูปแบบที่ 5 รูปแบบสัมพันธ์แบบ อิสระ
3. สรุปผลการ ดำเนินงาน ผลผลิต/ ผลลัพธ์	กิจกรรมเป็นไปตาม เป้าหมายและข้อตกลง ของโครงการที่ หน่วยงานต้นสังกัด กำกับดูแล	- เหมือนรูปแบบที่ 1 - ได้โรงเรียนเครือข่าย เพิ่มขึ้นจากโรงเรียน ร่วมพัฒนา	- รูปแบบกิจกรรมมี ความหลากหลาย สร้างสรรค์ - สถานศึกษามีความ เข้มแข็งในการพัฒนา ทุกด้าน และเกิดความ ร่วมมือด้านการศึกษา บนพื้นฐานการบริหาร ฐานโรงเรียน	- เหมือนรูปแบบที่ 3 - สถานศึกษามีวิสัยทัศน์ ทัศนคติ ในการพัฒนา ตนด้วยลักษณะ กัลยาณมิตร	- บุคลากรระดับครู นักเรียนมีการพัฒนา ตนเองทันต่อการเข้าสู่ ประชาคมอาเซียน - เก่งหลายๆ ด้าน เช่น ความรู้ความเข้าใจเชิง วิชาการ ภาษาสากล การใช้ ICT

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

รูปแบบ การดำเนินการ	กลุ่มที่ 1 กลุ่มที่พัฒนาจากหน่วยงานต้นสังกัดกำหนดรูปแบบ			กลุ่มที่ 2 กลุ่มที่พัฒนาขึ้นจากความร่วมมือเดิม	
	รูปแบบที่ 1 รูปแบบสัมพันธ์แบบ ทางการ	รูปแบบที่ 2 รูปแบบสัมพันธ์แบบ เครือข่ายความร่วมมือ	รูปแบบที่ 3 รูปแบบสัมพันธ์แบบกึ่ง ทางการ	รูปแบบที่ 4 รูปแบบสัมพันธ์แบบไม่ เป็นทางการ	รูปแบบที่ 5 รูปแบบสัมพันธ์แบบ อิสระ
ข้อจำกัด	ความต่อเนื่องจากการ จัดงบประมาณ และ นโยบายของหน่วยงาน ต้นสังกัด กิจกรรมความร่วมมือ อาจแปรเปลี่ยนไปตาม นโยบายของหน่วยงาน ต้นสังกัด	ความต่อเนื่องจากการ จัดงบประมาณ และ นโยบายของหน่วยงาน ต้นสังกัด กิจกรรมความร่วมมือ อาจแปรเปลี่ยนไปตาม นโยบายของหน่วยงาน ต้นสังกัด	ความต่อเนื่องในการ บริหารจัดการขึ้นอยู่กับ ผู้บริหารโรงเรียน กิจกรรมความร่วมมือ อาจแปรเปลี่ยน ไปตาม ศักยภาพของแต่ละ โรงเรียน	ความต่อเนื่องในการ บริหารจัดการขึ้นอยู่กับ ผู้บริหารโรงเรียน กิจกรรมความร่วมมือ อาจแปรเปลี่ยน ไปตาม ศักยภาพของแต่ละ โรงเรียน	ความต่อเนื่องในการ บริหารจัดการขึ้นอยู่กับ ผู้บริหาร โรงเรียน/ครู/ นักเรียน กิจกรรมความร่วมมือ อาจแปรเปลี่ยนไปตาม ศักยภาพของแต่ละ โรงเรียน

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

รูปแบบ การดำเนินการ	กลุ่มที่ 1 กลุ่มที่พัฒนาจากหน่วยงานต้นสังกัดกำหนดรูปแบบ			กลุ่มที่ 2 กลุ่มที่พัฒนาขึ้นจากความร่วมมือเดิม	
	รูปแบบที่ 1 รูปแบบสัมพันธ์แบบ ทางการ	รูปแบบที่ 2 รูปแบบสัมพันธ์แบบ เครือข่ายความร่วมมือ	รูปแบบที่ 3 รูปแบบสัมพันธ์แบบกึ่ง ทางการ	รูปแบบที่ 4 รูปแบบสัมพันธ์แบบไม่ เป็นทางการ	รูปแบบที่ 5 รูปแบบสัมพันธ์แบบ อิสระ
เงื่อนไข	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นโรงเรียนที่มีความพร้อมและศักยภาพในการบริหารจัดการ - เป็นโรงเรียนมัธยมได้ทุกสังกัด 	<ul style="list-style-type: none"> - โรงเรียนคู่กลางเป็นโรงเรียนที่มีความพร้อมและศักยภาพในการบริหารจัดการและงบประมาณ - มีความเหมาะสมที่จะช่วยสนับสนุนโรงเรียนเครือข่ายเป็นโรงเรียนที่มีขนาดเล็ก 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นโรงเรียนที่มีความพร้อมและศักยภาพด้านผู้บริหาร การบริหารจัดการและงบประมาณ 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นโรงเรียนที่มีความพร้อมและศักยภาพด้านผู้บริหาร การบริหารจัดการและงบประมาณ 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นโรงเรียนที่มีความพร้อมและศักยภาพด้านผู้บริหาร /ครู/นักเรียน การบริหารจัดการและงบประมาณ - เหมาะกับทุกสังกัดโรงเรียน

บทที่ 6

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนมีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ

- 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาไทยในการดำเนินการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
- 2) เพื่อพัฒนารูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีบทสรุปและข้อเสนอแนะ ดังนี้

6.1 บทสรุป

ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย แบ่งเป็นการสรุปผลวิจัยตามวัตถุประสงค์ และการอภิปรายผล ดังนี้

6.1.1 สรุปผลการวิจัย

6.1.1.1 ผลการศึกษาด้านสภาพและความต้องการของสถานศึกษาในการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศกลุ่มประชาคมอาเซียน ตามองค์ประกอบการจัดการศึกษา 1) ด้านนโยบาย โรงเรียนใช้การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา องค์หลักของโรงเรียนในการกำหนดนโยบายและขับเคลื่อนการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน มีการกำหนดนโยบายเพื่อสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาอย่างชัดเจน แต่การประสานด้านนโยบายระหว่างโรงเรียนคู่ตกลงความร่วมมือยังมีน้อย การบริหารนโยบายของโรงเรียนพบอุปสรรคด้านการจัดหางบประมาณและสถานที่เป็นแหล่งเรียนรู้และ ศูนย์การจัดการเรียนรู้ส่งเสริมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน 2) ด้านหลักสูตร โรงเรียนมีการกำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องค่านิยมและมรดกร่วมทางวัฒนธรรมอาเซียนไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอนมีการพัฒนาหลักสูตร โดยการบูรณาการสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนกับทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ แต่ยังขาดการเทียบเคียงกับหลักสูตรสากล การจัดการเรียนการสอนส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา การขับเคลื่อนความร่วมมือระหว่างโรงเรียนคู่ตกลงความร่วมมือเป็นเพียงระยะเริ่มต้น และพบปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายสำหรับดำเนินการค่อนข้างสูง 3) ด้านครูผู้สอน โรงเรียนมีนโยบายในการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในการเข้าสู่ประชาคม

อาเซียน ปรับปรุงแผนการพัฒนาคูให้มีทักษะความเป็นสากล โดยการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ครูได้รับการพัฒนาและมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนเป็นอย่างดี และมีการสร้างเครือข่ายกับกลุ่มโรงเรียน/สาขาเขตหรือระดับจังหวัดเพื่อพัฒนาร่วมกัน การดำเนินการส่วนใหญ่เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ครูส่วนใหญ่คิดว่าตนเองมีความรู้พื้นฐานด้านอาเซียนน้อย ยังไม่สามารถสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ และเห็นว่าการปฏิบัติงานเกี่ยวกับอาเซียนศึกษาเป็นการเพิ่มภาระ รวมทั้งโรงเรียนยังขาดการสนับสนุนให้ครูได้มีการแลกเปลี่ยนกับประเทศในอาเซียน

4) ด้านสื่ออุปกรณ์ทางการศึกษา โรงเรียนมีแผนงาน โครงการพัฒนาเนื้อหาในสื่อการเรียนการสอน มีการจัดหาสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษา มีแผนการพัฒนาอุปกรณ์ทางการศึกษา เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนและพัฒนาสื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีทางการศึกษาร่วมกับกลุ่มโรงเรียน/สาขาเขตในเขตพื้นที่หรือจังหวัด และโรงเรียนมีการใช้ระบบเครือข่ายการเรียนรู้ไร้พรมแดนกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน แต่การใช้สื่อไร้พรมแดนยังไม่ได้ดำเนินการอย่างจริงจัง ครูไม่นำสื่อเทคโนโลยีมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างเครือข่ายและยังขาดทักษะและความรู้ด้านการใช้สื่อ และขาดงบประมาณ สนับสนุนให้เกิด ความร่วมมือกับองค์กร หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 5) รูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเสริมความรู้เพื่อความเข้าใจในด้านต่างๆของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน เช่น ภาษา ศาสนา การเมือง การปกครอง ศิลปวัฒนธรรม และมีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรอาเซียนตามที่โรงเรียนได้มีการประสานงานและร่วมมือกันไว้ มีการจัดทัศนศึกษาเพื่อเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน แต่ยังไม่มีการเทียบเคียงการสอนกับประชาคมอาเซียน

ในส่วนด้านที่ 6) ผู้บริหารและบุคลากร ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ เป็นผู้นำในการบริหารจัดการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน มีแผนการพัฒนาผู้บริหารและบุคลากรให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน อย่างไรก็ตามพบว่าการสนับสนุนกิจกรรมต่างๆเพื่อร่วมกันรับภาระ เกี่ยวกับอาเซียนยังไม่มีความชัดเจนงบประมาณไม่เพียงพอกับความจำเป็นของโรงเรียน หรือการนำบุคลากรไปศึกษาดูงานในกลุ่มอาเซียน 7) งบประมาณ โรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณตามแผนงาน โครงการเพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน องค์กรหลักของโรงเรียน มีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็นในการจัดสรรงบประมาณ ปัญหาด้านงบประมาณพบว่า หน่วยงานต้นสังกัดจัดสรรงบประมาณให้ไม่เพียงพอและโรงเรียนไม่มีการระดมทุนสำหรับเรื่องอาเซียนทำให้ขาดความสมบูรณ์ในการพัฒนาหลายๆ ด้าน 8) บรรยากาศของสถานศึกษา โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อม

ในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้อาเซียนศึกษา เช่น ป้ายนิเทศ ห้องหรือมุมอาเซียนศึกษาเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ และพบว่าบางโรงเรียนมีพื้นที่น้อยไม่สามารถจัดแหล่งเรียนรู้ได้ตามที่ต้องการ

9) ด้านผู้เรียน นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของประเทศต่างๆ ในกลุ่มประชาคมอาเซียนและเข้าใจในผลดี ผลกระทบที่จะเกิดจากการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 นักเรียนได้รับการพัฒนาและมีความพร้อมในการประกอบอาชีพเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) แต่ยังมีนักเรียนบางส่วนไม่เห็นความสำคัญในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน การแลกเปลี่ยนนักเรียนกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียนยังไม่มีกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน นักเรียนและครูส่วนใหญ่ยังไม่สามารถใช้ภาษาของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียนได้

ด้านความต้องการผู้ปฏิบัติส่วนใหญ่ต้องการให้มีนโยบายที่ควบคู่กับการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ประสงค์ให้หน่วยงานต้นสังกัดและผู้บริหารโรงเรียนสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านงบประมาณ อาคารสถานที่ การนิเทศ กำกับติดตามการพัฒนาครูและการส่งเสริมด้านการสื่อสารด้วยภาษากลางอาเซียน ให้มีการอบรมจัดทำหลักสูตรอาเซียน กำหนดโครงสร้างหลักสูตรและแบบอย่างในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ชัดเจนให้ครูทุกระดับชั้นและเป็นศูนย์กลางในการประสานงานระหว่างโรงเรียนกับโรงเรียนในการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การศึกษาดูงานและการใช้ทรัพยากรร่วมกัน เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเทียบเคียงประเทศในอาเซียนได้ จัดหางบประมาณและสนับสนุนให้เครือข่ายองค์กรต่าง ๆ เข้ามามีบทบาทในการพัฒนาครู แลกเปลี่ยนครูในกลุ่มประชาคมอาเซียน จัดให้มีการนำครูทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศึกษาดูงานในประเทศอาเซียนเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน จัดให้มีการจัดอบรมเกี่ยวกับภาษาที่สอง และให้มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อจ้างครูต่างชาติอาเซียนเพิ่ม ให้มีการจัดตั้งศูนย์สื่อส่งเสริมครู แลกเปลี่ยนสื่ออุปกรณ์กับประชาคมอาเซียน สรรหาบุคลากรที่มีความรู้ด้านการใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาพัฒนาครู ผลิตสื่อออกมาให้ทันสมัยเป็นออนไลน์ และให้ครูสามารถ Download ได้ มีเว็บไซต์ที่เป็นสื่อกลางและสามารถติดต่อขอสิ่งที่ครูต้องการ ตลอดจนสร้างเครือข่ายกับประชาคมอาเซียนเพื่อแลกเปลี่ยนอุปกรณ์ สื่อการเรียน มีห้องเรียนที่มีมาตรฐานเท่าเทียมกัน ให้นักเรียนหรือครูมีโอกาสเข้าไปแลกเปลี่ยนกับประเทศในกลุ่มอาเซียน โดยให้ครูสามารถทดสอบการสอนหลากหลายรูปแบบจากการนิเทศของผู้บริหารและให้มี กำกับติดตามดูแลเรื่องอาเซียนในโรงเรียน ประเมินความพร้อมด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่อง พัฒนาระเบียบข้อบังคับที่เอื้อต่อการทำงาน

การศึกษาระดับศึกษาของโรงเรียนมัธยมวัดนายโรงและ โรงเรียนชลกันยานุกูล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนปรินทร์รอยแยลส์วิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนและโรงเรียนเทศบาล 4 สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วน

ท้องถิ่น พบว่าสภาพปัจจุบันและการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษามีความโดดเด่น ดังนี้ โรงเรียนมัธยมวัดนายโรงมีบริบทมุ่งเน้นการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เป็นที่ยอมรับของครู นักเรียน ผู้ปกครองบุคลากรที่เกี่ยวข้องและชุมชน โรงเรียนมัธยมวัดนายโรงและโรงเรียนชลกันยานุกูลเป็นโรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เข้าร่วมโครงการโรงเรียนคู่พัฒนากับประเทศอินโดนีเซีย โรงเรียนปรีณสร้อยแยลส์วิทยาลัยมีแผนงาน โครงการในการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาที่ชัดเจน ส่งผลให้ทั้งสามโรงเรียนมีความโดดเด่นในการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษากับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีการประสานความร่วมมือด้านการศึกษา มีแผนงาน โครงการการสร้างความร่วมมือที่ชัดเจน มุ่งเน้นในการพัฒนาครู ทักษะการสื่อสารภาษาต่างประเทศ การพัฒนาเทคนิคการจัดการเรียนรู้ การวิจัยและพัฒนากระบวนการเรียนรู้สู่อาเซียน ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์และเป็นผู้ดำเนินการบริหารจัดการเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน บุคลากรทุกส่วนของโรงเรียนได้รับโอกาสการพัฒนา ศึกษา ทักษะการสื่อสารภาษาต่างประเทศ เพื่อเตรียมความพร้อมสู่อาเซียนตามบทบาทหน้าที่ มีการพัฒนาบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมเพื่อให้นักเรียนได้ซึมซับ นักเรียนได้รับการฝึกหัดให้มีการจัดทำกิจกรรมและผลงานร่วมกับนักเรียนนานาชาติ การแลกเปลี่ยนนักเรียนทั้งในระยะสั้นและระยะยาวมีประสบการณ์การเรียนรู้ภาษา และวัฒนธรรม วิถีชีวิต ภูมิปัญญาด้านอาชีพ และข้อมูลสารสนเทศของประเทศในสากล มีโลกทัศน์กว้างไกล ผ่านการเรียนการสอนในห้องเรียน การศึกษาค้นคว้าจากสื่อเทคโนโลยีและจากประสบการณ์จริงเมื่อไปเป็นนักเรียนแลกเปลี่ยนหรือไปทำกิจกรรมระยะสั้น ในต่างแดน การส่งเสริมให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรอื่นที่เป็นปัจจัยช่วยให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จ และมีโครงการเด่นในการสานสัมพันธ์อันดีกับเครือข่ายด้วยกิจกรรมเยี่ยมเยียนอย่างต่อเนื่อง

6.1.1.2 ผลการศึกษาสาระสำคัญความร่วมมือด้านการศึกษาจากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาการดำเนินงานการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาและการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษากับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน สภาพการดำเนินงานการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาและการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษากับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน การศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพจากการศึกษาเชิงลึกของโรงเรียนที่มีผลงานด้านการสร้างร่วมมือกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน ได้แก่ โรงเรียนปรีณสร้อยแยลส์วิทยาลัย โรงเรียนชลกันยานุกูล โรงเรียนมัธยมวัดนายโรง และโรงเรียนเทศบาล 4 พบว่าการสร้างร่วมมือด้านการศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศกลุ่มประชาคมอาเซียน มีรูปแบบการจัดการศึกษาในการสร้างร่วมมือด้านการศึกษา จำนวน 5 รูปแบบ คือ รูปแบบที่ 1 รูปแบบสัมพันธ์แบบทางการ รูปแบบที่ 2 รูปแบบสัมพันธ์แบบเครือข่าย

ความร่วมมือรูปแบบที่ 3 รูปแบบสัมพันธ์แบบกึ่งทางการ รูปแบบที่ 4 รูปแบบสัมพันธ์แบบไม่เป็นทางการ และรูปแบบที่ 5 รูปแบบสัมพันธ์แบบอิสระ และในแต่ละรูปแบบมีการดำเนินงานขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การสร้างข้อตกลงความร่วมมือ 1) เป็นลักษณะที่หน่วยงานต้นสังกัดในระดับกรมเป็นหลัก โดยจัดทำเป็น โครงการ 2) เป็นลักษณะที่หน่วยงานต้นสังกัดในระดับกรมเป็นหลัก และมีการขยายเครือข่ายเมื่อโรงเรียนคู่ตกลงได้พัฒนาในระดับหนึ่ง โดยให้โรงเรียนเครือข่ายเข้ามา ร่วมกิจกรรมและขยายความร่วมมือพัฒนาไปยังโรงเรียนเครือข่ายร่วมพัฒนาด้วย 3) เป็นลักษณะที่โรงเรียนเป็นหลักในการประสานความร่วมมือด้านการศึกษา โรงเรียนมีการติดต่อสัมพันธ์กับโรงเรียนคู่ตกลงโดยให้ความสำคัญต่อหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น สถานทูตของโรงเรียนที่ติดต่อความร่วมมือ หน่วยงานต้นสังกัดระดับเขตพื้นที่การศึกษา 4) เป็นลักษณะที่โรงเรียนเป็นหลักในการประสานความร่วมมือด้านการศึกษา โรงเรียนมีการติดต่อสัมพันธ์กับโรงเรียนคู่ตกลงโดยไม่ผ่านหน่วยงานต้นสังกัด ไม่ผ่านสถานทูต เป็นอิสระในการสร้างข้อตกลงร่วมกันกับโรงเรียนคู่ตกลง 5) เป็นลักษณะที่โรงเรียนเป็นหลักในการประสานความร่วมมือด้านการศึกษา โดยมีจุดเริ่มต้นที่ครูภายในโรงเรียน รูปแบบการติดต่อสัมพันธ์เป็นแบบไม่เป็นทางการ แต่มีกิจกรรมที่เกิดขึ้นจากการที่ครูสองโรงเรียนมีความต้องการที่จะดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกัน พัฒนาขึ้นจนเป็นรูปแบบที่ชัดเจน จึงจะมีการจัดทำข้อตกลง ขั้นตอนที่ 2 การประสานความร่วมมือประกอบด้วย องค์ประกอบการจัดการศึกษา 9 ด้านคือ 1) ด้านนโยบาย 2) ด้านหลักสูตร 3) ด้านครูผู้สอน 4) ด้านสื่อ อุปกรณ์การศึกษา 5) ด้านรูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอน 6) ด้านผู้บริหารและบุคลากร 7) ด้านงบประมาณ 8) ด้านบรรยากาศของสถานศึกษา 9) ด้านผู้เรียน ขั้นตอนที่ 3 สรุปผลของความร่วมมือ ซึ่งประกอบด้วย ผลผลิต ผลลัพธ์และปัญหาอุปสรรค ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงพัฒนาความร่วมมือ ประกอบด้วย ปัจจัยเงื่อนไข ประเมินผล และการแสวงหาวิธีการพัฒนาความร่วมมือ โดยที่มีการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนี้ยังพบว่ารูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนที่ประสบความสำเร็จชัดเจน คือ รูปแบบสัมพันธ์แบบทางการและรูปแบบสัมพันธ์กึ่งทางการ เนื่องจากมีหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับรองและสนับสนุนการดำเนินงานความร่วมมือทั้ง 9 องค์ประกอบของการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอย่างชัดเจน

6.1.2 อภิปรายผล

จากสรุปผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีประเด็นอภิปราย ดังนี้

ด้านสภาพปัจจุบัน ปัญหาการดำเนินงานการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาและการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ดังนี้

ด้านนโยบาย สถานศึกษาดำเนินการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกรายการ ส่งผลให้การพัฒนารูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยทั้ง รูปแบบมีการปฏิบัติด้านนโยบายไปในทำนองเดียวกันพิจารณาเรียงตามลำดับการปฏิบัติ โรงเรียนใช้การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา องค์กรหลักของโรงเรียนในการกำหนดนโยบายและขับเคลื่อน การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หลักการจัดการศึกษา ไว้ในมาตรา 8 ไว้ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและกระบวนการจัดการศึกษา ในมาตรา 9 ให้อาศัยหลักการ การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นและสุนทร โคตรบรรเทา (2551, น.1) การจัดการศึกษาในภาพรวมเป็นเรื่องที่สังคมและผู้รับผิดชอบต้องร่วมมือกัน เพื่อให้เกิดขึ้นได้ บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล สอดคล้องกับงานวิจัยสำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ (2552, น. 1-22) การพัฒนากลยุทธ์ความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างไทยและประเทศเพื่อนบ้าน การยกระดับนโยบายความร่วมมือด้านการศึกษาให้เป็นนโยบายระดับชาติ เพื่อใช้เป็นกลไกในการสร้างความสัมพันธ์ที่ยั่งยืนระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ขยายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สร้างเอกภาพในการขับเคลื่อนความร่วมมือด้านการศึกษากับประเทศเพื่อนบ้านไปในทิศทางเดียวกัน ส่งเสริมสร้างความเข้าใจอันดี ความไว้วางใจและความเชื่อมั่นระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน

ด้านหลักสูตร สถานศึกษาทุกสังกัดมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกรายการ ส่งผลให้การพัฒนารูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยทั้ง 5 รูปแบบมีการปฏิบัติด้านหลักสูตรเป็นทำนองเดียวกัน พิจารณาตามลำดับการปฏิบัติค่าเฉลี่ยสูงสุดพบว่า โรงเรียนมีการกำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องค่านิยมและมรดกร่วมทางวัฒนธรรมอาเซียน ไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอน เป็นไปตามข้อกำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ต้องจัดทำให้สอดคล้องกับสภาพของชุมชนและความต้องการของท้องถิ่นสอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และ

ประเทศชาติ สารสำคัญของหลักสูตรทั้งส่วนที่เป็นวิชาการ และวิชาชีพ ต้องมุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนิษฐา นาวารัตน์ (2553) การพัฒนารูปแบบและกลยุทธ์การส่งเสริมความเป็นศูนย์กลางการศึกษานานาชาติของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พบว่ารูปแบบที่เหมาะสมในการส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษานานาชาติในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ ได้แก่ การเป็นศูนย์กลางการศึกษาของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ภายใน 5 ปีและพบว่า พันธกิจที่สำคัญ ได้แก่ การสร้างหลักสูตรนานาชาติให้ได้มาตรฐานสากล สอดคล้องกับแผนงานการสร้างประชาคมอาเซียนเป็นสิ่งจำเป็นในการเสริมสร้างความเข้มแข็งต่อบทบาทของการศึกษา เรื่องการสร้างประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ที่กล่าวถึงบทบาทของภาคการศึกษาในเสาการเมืองและความมั่นคง การสนับสนุนความเข้าใจและความตระหนักรับรู้เรื่องกฎบัตรอาเซียนให้มากขึ้นโดยผ่านหลักสูตรอาเซียนในโรงเรียน และเผยแพร่กฎบัตรอาเซียนที่แปลเป็นภาษาต่างๆ ของชาติในอาเซียนให้เห็นในหลักการแห่งประชาธิปไตยให้มากขึ้น เคารพในสิทธิมนุษยชน และค่านิยมในเรื่องแนวทางที่สันติภาพในหลักสูตรของโรงเรียน สนับสนุน ความเข้าใจและความตระหนักรับรู้ในความหลากหลายทางวัฒนธรรม ประเพณี และความเชื่อในภูมิภาคในหมู่อาจารย์ผ่านการฝึกอบรม โครงการแลกเปลี่ยน และการจัดตั้งข้อมูลพื้นฐานออนไลน์เกี่ยวกับเรื่องนี้ สอดคล้องกับประชุมวิชาการระดับชาติเพื่อบูรณาการความร่วมมือด้านการศึกษาของอาเซียนในการก้าวสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ประกอบด้วยข้อเสนอแนะจากการประชุมกลุ่มย่อยได้ข้อสรุปว่า ในประเด็นการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเป็นอาเซียนว่า การจัดการศึกษาทุกระดับเพื่อให้เกิดการรวมตัวของอาเซียน ควรมีการจัดทำหลักสูตร เน้นกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย ส่งเสริมโครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนอาเซียน เช่น การจัดโครงการบ้านฉันบ้านเธอ การจัดตั้งชมรม ASEANNESS การพัฒนาครู การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยในการสอน เป็นต้น ซึ่งปฎิญาชะอำ-หัวหิน ว่าด้วยการเสริมสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาลบับแรกของอาเซียน ซึ่งได้เตรียมการให้มีการปรับเปลี่ยนหลักสูตรแกนกลาง หลักสูตรรายวิชา มาตรฐานการเรียนรู้วัดผล เพื่อให้มีการเทียบเคียงหรือถ่ายโอนผลการเรียนข้ามประเทศได้สะดวก สอดคล้องกับนายแพทย์วิจารณ์ พานิช (2556, น. 12-13) ที่ได้กล่าวไว้อย่างน่าสนใจว่า “...การเรียนสมัยใหม่ มีเป้าหมายที่เด็ก ได้ทักษะที่ซับซ้อนชุดหนึ่ง...เพื่อให้เขาไปมีชีวิตอยู่ในโลกที่ต่อไปจะเปลี่ยนไปอย่างไรไม่รู้...นี่คือ โลกที่ไม่ชัดเจน ไม่แน่นอน ต่อไปข้างหน้าเราก็เดาไม่ออก แต่ลูกศิษย์เราจะต้องไปมีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงและไม่แน่นอน...เพราะฉะนั้นเข้าต้องมีทักษะที่ซับซ้อนชุดหนึ่ง...เราต้องช่วยลูกศิษย์เราให้ได้สิ่งเหล่านี้...” การศึกษา จึงเป็นกิจกรรมที่จำเป็นสำหรับชีวิตและสังคมอย่างแยกไม่ออก โรงเรียนจึงเปิดให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมกำหนด

หลักสูตร กิจกรรมตามหลักสูตร ตลอดจนปรับกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ เน้นการศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการสร้างกิจกรรมระหว่างโรงเรียนคู่ตกลงระหว่างประเทศ

ด้านครูผู้สอน พบว่าการปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือโรงเรียนมีนโยบายในการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน การพัฒนารูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไทยทั้ง 5 รูปแบบ ล้วนให้ความสำคัญต่อการพัฒนาครูให้มีทักษะการจัดการเรียนการสอนเป็นสากลอย่างครูมืออาชีพ มีทักษะการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ และใช้เทคโนโลยีในการศึกษาค้นคว้า สื่อสารและการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับปรัชญา เวสารัชช์ (2545, น. 3) ที่กล่าวถึงเงื่อนไขความเป็นครูจะต้องมีความตื่นตัวอยู่เสมอในการติดตามการเรียนรู้ เนื้อหาวิชาการและวิทยาการด้านการเรียนการสอน ตลอดเวลา มีการศึกษาค้นคว้าวิจัยเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ และครูต้องพัฒนาความสามารถในการประยุกต์สาระเนื้อหาและองค์ความรู้ใหม่ให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม คุณสมบัติทางวิชาชีพก็เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการสอน เช่น มีความรู้ต้องแท้ในวิชาที่สอน ก้าวทันต่อพัฒนาการใหม่ ๆ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งส่งเสริมให้มีการทำกิจกรรมร่วมกัน แลกเปลี่ยน คณะครู สื่อการสอนและกิจกรรมวิจัย เป็นไปตามพินสุดา สิริธรรังศรี(2557, น.11) ซึ่งได้สรุปคุณลักษณะของคุณภาพครูตามข้อเสนอการยกระดับคุณภาพครูในศตวรรษที่ 21 ว่า ครูต้องมีความรู้ความสามารถและทักษะการจัดการเรียนรู้ มีทักษะการสื่อสาร อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ตื่นรู้ ทันสมัย ทันเหตุการณ์ตามทันเทคโนโลยีและข่าวสาร ความก้าวหน้าทางวิทยาการ ขอมรับและเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีความพร้อมและปรับปรนต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกและประชาคมอาเซียน สอดคล้องกับการวิจัยพบว่าสมาชิกประเทศอาเซียนทุกประเทศเห็นความจำเป็นและยินดีที่จะร่วมมือซึ่งกันและกันทางด้านการศึกษาอย่างเต็มที่ ปัญหาด้านการศึกษาเกี่ยวข้องกับด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรม วิธีการแก้ปัญหาจะเป็นแบบพหุวิทยาการ ปัญหาและความต้องการด้านการศึกษาที่มีอันดับความสำคัญสูง ประกอบด้วยการพัฒนากำลังคน การฝึกหัดครู ระบบการศึกษาและการศึกษาพิเศษ โครงการขั้นต้นที่ควรได้รับการพิจารณาสนองตอบ ได้แก่ การศึกษาเกี่ยวกับงานของเยาวชน การปฏิรูปการฝึกหัดครู การพัฒนาระบบสารสนเทศ ส่วนกิจกรรมความร่วมมือด้านการศึกษา ควรจะประกอบด้วย 1) การแลกเปลี่ยนข่าวสารด้านการศึกษา 2) การแลกเปลี่ยนบุคลากร 3) การวิจัยร่วมและ 4) การประชุมสัมมนาและการฝึกอบรม

ด้านสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษา โรงเรียนมีการจัดหาสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และโรงเรียนมีแผนงาน โครงการพัฒนาเนื้อหาในสื่อการเรียนการสอน ให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน การพัฒนารูปแบบความร่วมมือด้าน

การศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไทย ด้านสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษาพบว่า รูปแบบความร่วมมือทั้ง 5 รูปแบบให้ความจำเป็นต่อการจัดหาสื่ออุปกรณ์ทางการศึกษาให้เป็นสากล ส่งเสริมการใช้ระบบเครือข่ายการเรียนรู้ไร้พรมแดนกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน สอดคล้องกับรุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550, น. 124) ที่กล่าวถึงความสำคัญของสื่อการสอนเป็น สิ่งที่ นำความรู้ไปให้ผู้เรียน ซึ่งอยู่ในรูปสิ่งพิมพ์และไม่ใช่สิ่งพิมพ์ ที่ผู้สอนสามารถส่งถึงผู้เรียน เพื่อให้ การเรียนการสอน เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เช่นเดียวกับที่ กิดานันท์ มลิทอง (2548, น. 99) ที่ กล่าวไว้ว่าการใช้สื่อเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้ ดังนั้นการเลือกใช้สื่อการ เรียนการสอนควรได้คำนึงถึงในแง่ที่การจัดทำสื่อการสอน ครูจะสามารถจัดทำขึ้นเอง เช่นเดียวกับ รูปแบบการพัฒนาความร่วมมือด้านการศึกษารูปแบบที่ 5 ซึ่งเกิดจากการเปิดโอกาสใช้สื่อการสอน ที่ครูจัดทำขึ้น เพื่อใช้ในระบบเครือข่ายการเรียนรู้แบบไร้พรมแดน

ด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอนการปฏิบัติ พบว่า โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเสริม ความรู้เพื่อความเข้าใจในด้านต่างๆของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน เช่น ภาษา ศาสนา การเมือง การปกครอง ศิลปวัฒนธรรม สัปดาห์อาเซียน การปฏิบัติ พบว่า โรงเรียนมีการจัด กิจกรรมเสริมความรู้เพื่อความเข้าใจในด้านต่างๆของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน เช่น ภาษา ศาสนา การเมือง การปกครอง ศิลปวัฒนธรรม สัปดาห์อาเซียน ซึ่งสอดคล้องกับรูปแบบความ ร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไทย ได้ประสานความร่วมมือไว้กับ โรงเรียนมัธยมศึกษาในต่างประเทศ ทั้งนี้การดำเนินงานรูปแบบที่ 1-3 เน้นย้ำการวางแผนการ ดำเนินงานร่วมกัน และส่งเสริมการศึกษาดูงาน การทัศนศึกษาระหว่างกัน ในขณะที่รูปแบบที่ 4-5 ส่งเสริมการดำเนินงานตามโอกาสความเป็นไปได้ของสถานศึกษาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือทั้งสองฝ่าย โดยยึดประ โยชน์ที่ได้ต่อการพัฒนานักเรียนและการจัดการเรียนรู้ของครู และสอดคล้องกับรุ่งชัชดา พร เวหะชาติ (2550) กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้ก็เพื่อให้เน้นให้มีผลต่อเรียนรู้ของนักเรียนการ จัดการเรียนการสอนขั้นพื้นฐานจำเป็นต้องดำเนินการตามหมวด 3 และหมวด 4 แห่ง พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 จัดการศึกษาให้สอดคล้องกับ ลักษณะธรรมชาติและเต็มศักยภาพ 3) จัดโดยเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาทั้งความรู้ และคุณธรรม รวมถึง กระบวนการเรียนรู้ และการบูรณาการ ตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่อง ความรู้ ตนเอง และความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับสังคม ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทยรูปแบบและ วิธีการจัดการเรียนการสอน เป็นส่วนสำคัญที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง เกิดทักษะ สามารถ นำความรู้ไปบูรณาการในชีวิตประจำวัน

ด้านผู้บริหาร ผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์ในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน การพัฒนารูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไทย รวบรวมลักษณะโดดเด่นของผู้บริหารไว้ว่าเป็นผู้มีวิสัยทัศน์และเป็นผู้นำพัฒนาระบบบริหารจัดการโดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรในโรงเรียน โดยเฉพาะการพัฒนารูปแบบที่ 5 ลักษณะของผู้บริหารจะเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการเกิดการขับเคลื่อนและพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศ เป็นไปตามพ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543) ได้ทำการวิจัยเอกสารเกี่ยวกับการจัดระบบใบอนุญาตวิชาชีพผู้บริหาร ซึ่งมีข้อค้นพบเกี่ยวกับผู้บริหารมืออาชีพ กล่าวคือ ผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์ มีคุณภาพและประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษา และ London (1995, p. 9) ได้กล่าวถึงผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ ของการทำงานร่วมกัน จะต้องเริ่มจากการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน การมีภารกิจเป้าหมายที่ชัดเจน ร่วมกันรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้นจากการทำงานร่วมกัน มีวัฒนธรรมแห่งมิตรภาพในการทำงานร่วมกันและมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการทำงานร่วมกันเช่นเดียวกับ Knezevich (1984, p. 16-18) กล่าวว่า งานในหน้าที่ผู้บริหารซึ่งเป็นภารกิจทางการบริหารการศึกษา กล่าวคือ การนำนโยบายของหน่วยเหนือไปปฏิบัติ กำหนดจุดมุ่งหมาย ทิศทาง และจัดลำดับความสำคัญของภารกิจให้ชัดเจนและปฏิบัติ นอกจากนี้งานวิจัยพรชัย ทองเจือ (2550, น. 139-144) การพัฒนารูปแบบความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับโรงเรียนในการเปลี่ยนผ่านด้านการเรียนการสอนในโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่าในด้านความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับโรงเรียน เริ่มต้นจากผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์ มีความเอื้ออาทรของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเป็นหลัก

ด้านงบประมาณ โรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณตามแผนงาน โครงการเพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน เป็นเครื่องมือในการบริหารของสถานศึกษาในการดำเนินงานตามนโยบายของสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินงานตามแผนงานหรือโครงการก็ตาม จะต้องใช้งบประมาณ ซึ่งงบประมาณนี้อาจจะอยู่ในรูปของเครื่องมือ เครื่องใช้ หรือค่าบริการต่างๆ เพื่อให้แผนงานหรือโครงการที่สถานศึกษากำหนดไว้นั้นบรรลุเป้าหมายที่กำหนด หากขาดงบประมาณแล้ว การดำเนินงานก็ย่อมจะเป็นไปไม่ได้ ปัจจัยการบริหารที่มีความสำคัญกับการบริหารงานในองค์กรเป็นอย่างมาก ทั้งในด้านของการดำเนินงานตามแผนงานและโครงการ การควบคุมการดำเนินงานขององค์กรและการตรวจสอบ ประสิทธิภาพในการบริหารงานของผู้บริหารองค์กรด้วย การพัฒนารูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทย ด้านงบประมาณพบว่ารูปแบบที่ 1-4 เป็นภารกิจของโรงเรียนในการจัดหาและจัดเตรียมงบประมาณดำเนินการตามแผนงาน โครงการ ทั้งนี้อาจเชิญชวนให้องค์กรที่เกี่ยวข้องหรือผู้ปกครองให้การสนับสนุน ส่วนรูปแบบที่ 5 มีความชัดเจนในด้านการขอความร่วมมือจากองค์กรที่

เกี่ยวข้อง หรือผู้ปกครองให้การสนับสนุนทั้งเงิน หรือด้านอื่น ๆ เช่น การให้ความรู้ ที่พัก วัสดุ อุปกรณ์ เป็นต้น สอดคล้องกับพวงศักดิ์ จันทรสุรินทร์ ได้กล่าวถึงยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่าง โรงเรียนมัธยมศึกษา กับสถาบันอุดมศึกษา ในระดับองค์กร ประกอบด้วย การกำหนดวิสัยทัศน์ กำหนดนโยบายและวางแผนร่วมกัน การจัดสรรงบประมาณ การสร้างความตระหนัก การฝึกอบรม ให้ความรู้แก่ครู คณาจารย์และครูผู้สอน การจัดหน่วยงานหรือบุคคลประสานงาน การติดตาม ประเมินผลและให้คำปรึกษาและการสร้างเครือข่าย

ด้านบรรยากาศของสถานศึกษา โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้อาชีวศึกษา เช่น ป้ายนิเทศ ห้องหรือมุมอาชีวศึกษาเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ เป็นไปตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 สถานศึกษาจะต้องจัดบรรยากาศ และสภาพแวดล้อม สื่อ และสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียน เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ในทุกที่ทุกเวลา ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง บุคคลในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และร่วมมือกันพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ พบว่าการพัฒนารูปแบบความร่วมมือด้าน การศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ทั้ง 5 รูปแบบตระหนักเห็นความจำเป็น สอดคล้องกับ Purkey and Smith(1983, pp. 427-452) ที่กล่าวถึงโรงเรียนที่มีคุณภาพ ไว้ว่า โรงเรียนจะต้องเป็นผู้นำที่เน้น ด้านหลักสูตร มีบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนการสอนภายในโรงเรียน

ด้านผู้เรียน พบว่านักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของประเทศต่างๆ ในกลุ่มประชาคมอาเซียนสอดคล้องกับนายแพทย์วิจารณ์ พานิช (2556, น. 12-13) “...การเรียน สมัยใหม่ มีเป้าหมายที่เด็ก ได้ทักษะที่ซับซ้อนชุดหนึ่ง...เพื่อให้เขาไปมีชีวิตอยู่ในโลกที่ต่อไปจะ เปลี่ยนไปอย่างไรไม่รู้...นี่คือ โลกที่ไม่ชัดเจน ไม่แน่นอน ต่อไปข้างหน้า เราก็คงไม่ออก แต่ลูกศิษย์ เราจะต้องไปมีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงและไม่แน่นอน...เพราะฉะนั้นเราต้องมีทักษะที่ซับซ้อนชุดหนึ่ง... เราต้องช่วยลูกศิษย์เราให้ได้สิ่งเหล่านี้...” เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2545 ได้ให้ความสำคัญกับนักเรียนไว้หลายประเด็น เช่น มาตรา 22 กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ นอกจากนี้รูปแบบการพัฒนาความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทย ทั้ง 5 รูปแบบยังให้ความสำคัญต่อการนำ ICT มาใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ ศึกษาค้นคว้าภายในโรงเรียน และเป็นเครื่องมือใช้ติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างโรงเรียนทั้งในประเทศและ ต่างประเทศสอดคล้องดังที่ทิพย์พาพร ตันดิสุนทร (2555, น. 1)กล่าวถึงนักเรียนว่าการให้นักเรียนมีความสามารถทัดเทียมต่างประเทศ ต้องส่งเสริมเสรีภาพในการแสดงออกให้มีความสามารถคิด วิเคราะห์มีความรู้มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมยอมรับความแตกต่างหลากหลายทั้งภาษา

วัฒนธรรม เพราะหลายชาติหลายภาษาต้องทำงานด้วยกัน และมีทักษะความสามารถที่จะสื่อสารเจรจากับคนต่างชาติต่างภาษาได้

ในส่วนรูปแบบการพัฒนาความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ซึ่งผู้วิจัยสังเคราะห์เป็น 5 ลักษณะ มีความสอดคล้องกัน คือ ตระหนักเห็นความสำคัญ ในการเตรียมความพร้อมเข้าประชาคมอาเซียน แต่มีวิธีปฏิบัติที่แตกต่างกันไป เกิดจากพื้นฐานบริบทของโรงเรียนที่แตกต่างกัน เป็นข้อสังเกตบางประการ กล่าวคือ

1. โรงเรียนขนาดใหญ่ หรือขนาดใหญ่พิเศษ ซึ่งสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มักจะมีความพร้อมเป็นพื้นฐานของโรงเรียน ทั้งด้านบุคลากร งบประมาณ สื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยี การสนับสนุนจากผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับโรงเรียน ส่งผลให้มีศักยภาพในการจัดกิจกรรมทุกประเภท จึงได้รับการคัดเลือกจากหน่วยงานต้นสังกัดให้เป็นโรงเรียนนำร่อง เพื่อพัฒนาเป็นต้นแบบความร่วมมือ พัฒนาการศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ตามรูปแบบที่ 1 และรูปแบบที่ 2

2. โรงเรียนขนาดใหญ่ หรือขนาดใหญ่พิเศษ ซึ่งสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือสังกัดอื่นๆ ซึ่งไม่ได้รับการคัดเลือกจากหน่วยงานต้นสังกัด แต่มีความพร้อมด้านพื้นฐานของโรงเรียน ทั้งด้านบุคลากร งบประมาณ สื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยี และการสนับสนุนจากผู้ปกครอง มีศักยภาพในการจัดกิจกรรม มักมีกิจกรรมพัฒนาความร่วมมือ ด้านการศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โดยรายงานต่อสาธารณชนและหน่วยงานต้นสังกัด ตามรูปแบบที่ 2 และรูปแบบที่ 3 และสนับสนุนให้บุคลากรของโรงเรียนมีความสัมพันธ์ด้านการศึกษากับโรงเรียนต่างประเทศตามรูปแบบที่ 5

3. โรงเรียนขนาดใหญ่ หรือขนาดใหญ่พิเศษ ซึ่งสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน หรือสังกัดอื่นๆ ซึ่งมีไว้ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นโรงเรียนที่มีความพร้อมเป็นพื้นฐานของโรงเรียน ทั้งด้านบุคลากร งบประมาณ สื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยี การสนับสนุนจากผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับโรงเรียน มักมีกิจกรรมพัฒนาความร่วมมือด้านการศึกษากับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน หรือกลุ่มประเทศอื่นๆ ตามรูปแบบที่ 3 และรูปแบบที่ 4 ตลอดจนสนับสนุนให้บุคลากรของโรงเรียนมีความสัมพันธ์ด้านการศึกษากับโรงเรียนต่างประเทศตามรูปแบบที่ 5

4. การพัฒนาความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนตามรูปแบบที่ 5 มักเกิดขึ้นกับโรงเรียนทั่วไปโดยไม่จำกัดขนาด ไม่เกี่ยวข้องกับสังกัด เนื่องจากมีจุดเริ่มต้นจากครูในโรงเรียนทั้งสองแห่ง มีความ

ต้องการที่จะจัดกิจกรรมร่วมกัน รูปแบบการติดต่อสัมพันธ์เป็นแบบไม่เป็นทางการ และพัฒนาต่อจนมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น จนกลายเป็นกิจกรรมที่มีความต่อเนื่องระหว่างสองโรงเรียน

6.2 ข้อเสนอแนะ

6.3.1 ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย

1. รัฐบาลโดยกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดนโยบาย วรรณคดีให้สถานศึกษาทุกสังกัดให้ความสำคัญต่อการจัดอาเซียนศึกษาเชิงรูปธรรม โรงเรียนมัธยมศึกษาควรมีการจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกันกับโรงเรียนมัธยมในกลุ่มประเทศอาเซียนอย่างน้อย 1 โรงเรียน

2. หน่วยงานต้นสังกัดของโรงเรียนมอบหมายให้มีหน่วยงานหลักในการจัดทำโครงการกิจกรรมส่งเสริมความร่วมมือในการพัฒนาการศึกษาทั้งระบบ การเทียบเคียงกรอบมาตรฐานการศึกษา การเทียบโอนผลการเรียน การแลกเปลี่ยนครูและนักเรียน เน้นย้ำการนำเสนอข้อมูลเชิงสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมในกลุ่มประเทศอาเซียน

3. หน่วยงานต้นสังกัดของโรงเรียน วางแนวปฏิบัติที่เอื้อต่อการดำเนินการและสนับสนุนการดำเนินการจัดทำข้อตกลงความร่วมมือ การไปศึกษาดูงาน การนำคณะครูและนักเรียนไปแลกเปลี่ยน โดยถือเป็นการระงับงานปฏิบัติราชการของโรงเรียนด้านวัน – เวลาดำเนินการ และงบประมาณดำเนินการของโรงเรียน

4. หน่วยงานต้นสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียน ควรร่วมกันจัดหาอุปกรณ์เครื่องมือสื่อสาร ไร้พรมแดน เพื่ออำนวยความสะดวกในการดำเนินการจัดการศึกษา และพัฒนาการศึกษา ทั้งเครือข่ายโรงเรียนในประเทศและระหว่างประเทศ

5. หน่วยงานต้นสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และ โรงเรียน ควรร่วมกันวางแผนให้มีการติดตาม ประเมินผล และให้คำแนะนำ เพื่อพัฒนางานเป็นระยะๆ ส่งเสริมให้โรงเรียนที่พร้อมเป็นผู้นำร่อง และเป็นต้นแบบในการดำเนินงาน

6. หน่วยงานต้นสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และ โรงเรียน ต้องถือว่าเป็นภาระสำคัญในการจัดนำผลการดำเนินงาน มานำเสนอ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน จัดดำเนินการสัมมนาเชิงวิชาการ เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนางานของโรงเรียน พัฒนารูปแบบความร่วมมือระหว่างโรงเรียนเครือข่ายทั้งภายในประเทศ และระหว่างประเทศและให้มีการจัดตั้งศูนย์สื่อเพื่อให้มีกิจกรรมร่วมมือของครูในเครือข่าย ประกอบกิจกรรมการแลกเปลี่ยนสื่ออุปกรณ์กับประชาคมอาเซียน เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการสอนสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน ซึ่งนักเรียนและครูจะมีโอกาสเข้าไปแลกเปลี่ยนกับประเทศในกลุ่มอาเซียน

7. หน่วยงานต้นสังกัดของโรงเรียนควรมีการจัดสรรงบประมาณเฉพาะอาเซียนให้มากขึ้น เพื่อการพัฒนาบุคลากร สื่อ วัสดุอุปกรณ์ และระบบการจัดการศึกษา การศึกษาดูงาน การแลกเปลี่ยนประสบการณ์การจัดสรรงบประมาณรองรับนักเรียนทุน นักเรียนแลกเปลี่ยน และจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ให้มีการระดมทุนสำหรับอาเซียน และให้การติดตามประเมินผลการใช้งบประมาณ

6.3.2 ข้อเสนอแนะระดับปฏิบัติ

1. การนำนโยบายของรัฐสู่การปฏิบัติ เพื่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรม ผู้บริหารโรงเรียนควรสนับสนุนการดำเนินงานสร้างความร่วมมืออย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านงบประมาณ อาคารสถานที่ การนิเทศ กำกับติดตามการพัฒนาครูและการส่งเสริมด้านการสื่อสารด้วยภาษากลางอาเซียน

2. หน่วยงานต้นสังกัดออกแบบและนำจัดอบรมครูพัฒนาหลักสูตรอาเซียนศึกษาอบรมครูผู้สอนด้านหลักสูตรอาเซียน กำหนดโครงสร้างหลักสูตรและแบบอย่างในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ชัดเจนให้ครูทุกระดับชั้น และเป็นแกนกลางในการประสานงานระหว่างโรงเรียนกับโรงเรียนในการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การศึกษาดูงาน และการใช้ทรัพยากรร่วมกัน เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเทียบเคียงประเทศในอาเซียนได้

3. ให้มีการจัดให้มีการนำครูทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศึกษาดูงานในประเทศอาเซียน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และจัดให้มีการจัดอบรมเกี่ยวกับภาษาที่สองอย่างต่อเนื่อง

4. โรงเรียนและเครือข่ายโรงเรียน มีบทบาทร่วมกันในการพัฒนาครู นักเรียน รูปแบบการจัดการเรียนการสอน สื่อและอุปกรณ์การเรียน ทั้งในรูปแบบการดำเนินการร่วมกัน การแบ่งปันกัน และการแลกเปลี่ยนกัน

5. โรงเรียนทุกโรงเรียนปรับโครงสร้างการบริหารให้มีหน่วยงานย่อยทำหน้าที่ในการจัดอบรมให้ความรู้ ให้ประสบการณ์ด้านภาษา วัฒนธรรมข้อมูลของประเทศในกลุ่มอาเซียน ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมให้ครู นักเรียน บุคลากร ผู้ปกครองมีความรู้ ความเข้าใจ ความตระหนักถึงการเป็นส่วนหนึ่งของการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน และพัฒนาองค์กรของตนให้มีความพร้อมและสามารถเป็นผู้นำทางการศึกษา การค้า การทำงานและการอยู่ร่วมกันได้

6.3.3 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่าควรวิจัยเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้

1. การศึกษาเปรียบเทียบ สัมฤทธิ์ผลที่เกิดจากความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน เพื่อพัฒนานโยบายสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพนักเรียนที่จะเป็นพลเมืองอาเซียนต่อไป

2. การวิจัยประเมินผลการนำรูปแบบแต่ละรูปแบบไปใช้ในการสร้างความร่วมมือด้าน การศึกษาของแต่ละหน่วยสังกัด ที่เหมาะสมกับบริบท และความพร้อมของสถานศึกษาทั้งด้าน ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ องค์ประกอบความร่วมมือ ผลผลิต และผลลัพธ์

รูปธรรม

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กนิษฐา นาวารัตน์. (2553). การพัฒนารูปแบบและกลยุทธ์การส่งเสริมความเป็นศูนย์กลางการศึกษานานาชาติของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาคุยฎิบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2556). แผนปฏิบัติราชการ 4 ปี (พ.ศ. 2557-2560). กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- กัลยาณี สูงสมบัติ. (2550). เทคนิคการจัดการสมัยใหม่. สืบค้น 29 มิถุนายน 2557, จาก <http://uhost.rmutp.ac.th/kanlayanee.so/L4/4-2-2.htm>
- กิดานันท์ มลิทอง. (2548). เทคโนโลยีทางการศึกษาและนวัตกรรม. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- จตุภูมิ เขตจัตุรัส. (2552). การพัฒนาโมเดลมูลค่าเพิ่มของผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและแบบตรวจสอบรายการประเมินตนเองเพื่อเพิ่มมูลค่ากระบวนการจัดการศึกษา (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาคุยฎิบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จอมพล มงคลวนิช. (2556). การบริหารองค์กรและบุคลากรทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: วี. พรินส์.
- จันทร์ตา ต้นดิพงษ์สารักษ์, และชยพร กระจ่างทอง. (2555). การเตรียมโรงเรียนสู่ประชาคม “อาเซียน” ปี 2558. สืบค้น 25 มิถุนายน 2555, จาก <http://www.academic.obec.go.th/web/doc/d/597.pdf>
- ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2547). หลักการสอนทั่วไป. กรุงเทพฯ: รวมสาส์น.
- ชาญวิทย์ เกษตรศิริ, และกาญจน ละอองศรี. (2556). อาเซียนศึกษา. กรุงเทพฯ: มูลนิธิโตโยต้า.
- ดวงกมล ลินเพ็ง. (2551). การพัฒนาผู้เรียนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้: การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดิเรก วรรณเชียร. (2545). การพัฒนาแบบจำลองแบบสมบูรณ์ในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาคุยฎิบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ตรีทศ เหล่าศิริหงส์ทอง. (2551). การศึกษาความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยกับภาคอุตสาหกรรมในการพัฒนานวัตกรรม. วารสารบริหารธุรกิจ, 31(119), 32-47.

- ทวีป ศิริรัศมี. (2545). *การวางแผนพัฒนาและการประเมินโครงการ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิพย์พาทย์ ดันติสุนทร. (2555). *พลเมืองไทย พลเมืองอาเซียน*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิคอนราดอาเด-นาวาร์.
- ทศนา เขมมณี. (2557). *ปลูกโลกการสอนให้มีชีวิตคู่ห้องเรียนแห่งศตวรรษใหม่*. ใน *เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ “อภิวัดน์การเรียนรู้...สู่จุดเปลี่ยนประเทศไทย”*. กรุงเทพฯ: สหมิตรพรีนติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- ธร สุนทรายุทธ. (2553). *การบริหารจัดการความเสี่ยงทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: เนติกุลการพิมพ์.
- ธีระ รุญเจริญ. (2550). *การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- บุญธรรม จิตต่อนันต์. (2540). *การวิจัยทางสังคมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2553). *การพัฒนาหลักสูตร*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปทีป เมธาคณวุฒิ. (2544). *การจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประเวศ วะสี. (2557). *อภิวัดน์การเรียนรู้...สู่จุดเปลี่ยนประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน.
- ปรัชญา เวสารัชช์. (2545). *หลักการจัดการศึกษา*. ใน *เอกสารประกอบชุดฝึกอบรมผู้บริหารโครงการพัฒนาผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้นำชุมชนและผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2546). *การบริหารวิชาการ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- พรชัย ทองเจือ. (2550). *การพัฒนารูปแบบความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับโรงเรียนในการเปลี่ยนผ่านด้านการเรียนการสอนในโรงเรียน (ปริญญาณิพนธ์ปริญญาคุชฎิบัณฑิต)*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิณสุดา สิริรัชชตรี. (2557). *การยกระดับคุณภาพครูไทยในศตวรรษที่ 21*. ใน *เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ “อภิวัดน์การเรียนรู้...สู่จุดเปลี่ยนประเทศไทย”*. กรุงเทพฯ: มาตาการพิมพ์.
- ไพฑูรย์ สินลารัตน์. (2557). *ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ต้องก้าวให้พ้นกับดักของตะวันตก*. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ภารดี อนันต์นาวี. (2555). *หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: มนตรี.

- ภาสินี เปี่ยมพงศ์สานต์. (2548). *สิ่งแวดล้อมศึกษา แนวการสอน สาธิตการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุพดี โสทธิพันธ์, วิลาวัณย์ จอมทอง, และนงนุช บุญยัง. (2549, พฤศจิกายน-ธันวาคม). กระบวนการความร่วมมือในการปฏิบัติงานระหว่างบุคลากรทีมสุขภาพในการบริการผู้ป่วยผ่าตัดโรงพยาบาลทั่วไปภาคใต้. *สงขลานครินทร์เวชสาร*, 24(6), 483-491.
- ราตรี สีงาม. (2555). *การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต). อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2550). *การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. นครศรีธรรมราช: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ. (2550). *นโยบายสาธารณะ*. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.
- เลขาธิการสภาการศึกษา. (2554). *กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: วิ. ที. ซี. คอมมิวนิเคชั่น.
- วรรณมา ประยุกต์วงศ์, และปรีณา ประยุกต์วงศ์. (2554). *เป้าหมายของกำไร: คุณค่าของความร่วมมือ*. กรุงเทพฯ: เครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาคธุรกิจและภาคประชาสังคมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน.
- วัชรिता ทองคำพา, และอรรณฤตติ จารุสาธิต. (2555). *การพัฒนาการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 31*. สืบค้น 25 มิถุนายน 2555, จาก http://www.aednu.com/_admin/data2/img/20140626072436.pdf
- วิจารณ์ พานิช. (2556). *การสร้างการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสยามกัมมาจล.
- วิจิตร ศรีสะอ้าน. (2520). *ความร่วมมือด้านการศึกษาของอาเซียน*. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.
- วิไล ตั้งจิตสมคิด. (2539). *การศึกษาไทย*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- วุทธิศักดิ์ โภชนุกูล. (ม.ป.ป.). *ภาวะผู้นำและนวัตกรรมทางการศึกษา*. สืบค้นเมื่อ 15 เมษายน 2555, จาก <http://www.pochanukul.com/?p=104>
- สมาน อัสวภูมิ. (2549). *การบริหารการศึกษาสมัยใหม่ แนวคิด ทฤษฎี และการปฏิบัติ*. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). *หลักการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ไทยร่วมเกล้า.

- ลัมนา รชนีชัย. (2556). *หลัก ทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ. (2552). *การพัฒนากลยุทธ์ความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างไทยและประเทศเพื่อนบ้าน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ. (2555). *การศึกษา: การสร้างประชาคมอาเซียน 2558*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. (2556). *แผนปฏิบัตินโยบายประจำปีงบประมาณ 2557*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. (2553). *แผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการ การพัฒนาการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา (พ.ศ.2553-2562)*. กรุงเทพฯ: กองพระพุทธศาสนา.
- สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพของเยาวชน. (2557). *รายงานผลการดำเนินงานสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพของเยาวชน 2553 – 2556*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2555). *การขับเคลื่อนการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2555). *คู่มือการดำเนินงานโครงการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน: Spirit of ASEAN*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2555). *แนวทางการจัดกิจกรรมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2554). *หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.
- สุนทร ชัยยินดีภูมิ. (2554). *ทิศทางการศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สำหรับการประชุมวิชาการ ปอมท. ประจำปี 2554*. สืบค้น 2 ตุลาคม 2555, จาก http://web62.sskru.ac.th/UserFiles/File/cufst2011_003.pdf
- สุภาพร พิศาลบุตร. (2543). *หลักการวางแผน*. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- อนันต์ เกตุวงศ์. (2543). *หลักและเทคนิคการวางแผน (พิมพ์ครั้งที่ 8)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- อภิญา ตันทวีวงศ์. (2557). ศึกษาระดับสำคัญ การประชุมวิชาการอภินิหารการเรียนรู้สู่จุดเปลี่ยนประเทศไทย. ใน เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ “อภินิหารการเรียนรู้...สู่จุดเปลี่ยนประเทศไทย”. กรุงเทพฯ: สหมิตรพรีนติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- อมรรัตน์ ภิญาโณนนตพงษ์. (2546). การพัฒนารูปแบบความร่วมมือทางวิชาการด้านการสอนระหว่างอุดมศึกษาของรัฐ (ปริญญาบัณฑิตปริญญาคุณวุฒิบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2540). หลักสูตรและการบริหารวิชาการของโรงเรียน. กรุงเทพฯ: เอส. ดี. เพรส.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2547). รูปแบบตัวแบบหรือแบบจำลอง-Model (การสร้าง การพัฒนาและการทดสอบ) [เอกสารอัดสำเนา]. ม.ป.ท.: ม.ป.ส.

ภาษาต่างประเทศ

- Adair, J. E. (1983). *Effective leadership: A modern guide to developing leadership skills*. London: Pan.
- Baum, F. E. (1993). Healthy Cities and Change: Social Movement or Bureaucratic Tool. *Health Promotion International*, 8(1), 31-40.
- Biggs, J. B. (1999). *Teaching for quality learning at university: What the student does*. Philadelphia: Society for Research into Higher Education.
- Campbell, R. F., Corbally, J. E., & Nystrand, R. O. (1983). *Introduction to educational administration*. Boston, Toronto: Allyn and Bacon.
- Corsini, R. J., Auerbach, A. J., Anastasi, A., & Allen, M. J. (1996). *Concise encyclopedia of psychology* (2nd ed.). New York: J. Wiley.
- DuBrin, A. J. (1990). *Effective business psychology*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- Fullan, M. (2006). *The development of transformational leaders for educational decentralization*. Toronto, Canada: Michael Fullan.
- Fullan, M., Stiegelbauer, S. M., & Fullan, M. (1991). *The new meaning of educational change*. Toronto: Ontario Institute for Studies in Education.
- Fullan, M. G. (1996). Turning Systemic Thinking on Its Head. *The Phi Delta Kappan*, 77(6), 420-423.

- Glanz, J. (1998). Histories, antecedents, and legacies: Constructing a history of school supervision. In G. R. Firth & E. F. Pajak (Eds.), *Handbook of research on school supervision* (pp. 39-79). New York, NY: Macmillan.
- Gorton, R. A. (1993). *School Administration and Supervision: Leadership challenges and opportunities* (3rd ed.). Dubuque, Iowa: W. C. Brown.
- Grubbs, J. W. (2000, May). Getting Agencies to Work Together: The Practice and Theory of Managerial Craftsmanship. *Public Administration Review*, 60(3), 275.
- Hodge, B. J., & Anthony, W. P. (1991). *Organization theory: A strategic approach* (4th ed.). Boston: Allyn & Bacon.
- Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (2013). *Educational administration: Theory, research, and practice* (9th ed.). New York: McGraw-Hill Higher Education.
- Jackson, D., & Maddy, W. (1991). Introduction. In *Building Coalitions Fact Sheet*. Columbus: The Ohio Center for Action on Coalitions, Ohio Cooperative Extension Service, The Ohio State University.
- Jackson, D., & Maddy, W. (2005). *Ohio State University Fact Sheet: Introduction*. Retrieved November 1, 2010, from <http://www.ohioline.osu.edu/bc-fact/0001.html>
- Joyce, B. R., & Weil, M. (1986). *Models of teaching* (3rd ed.). Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Kaplan, A. (1964). *The conduct of inquiry: Methodology for behavioral science*. San Francisco: Chandler.
- Katz, D., & Kahn, R. L. (1966). *The social psychology of organizations*. New York: Wiley.
- Keefe, J. W., & Howard, E. R. (1997). *Redesigning Schools for the New Century: A Systems Approach*. Reston, VA: NASSP.
- Keves, J. P. (1988). Models and Model Building. In J. P. Keves (ed.), *Educational Research, Methodology, and Measurement: An International Handbook*. Oxford: Pergamon.
- Knezevich, S. J. (1984). *Administration of public education: A sourcebook for the leadership and management of educational institutions*. New York: Harper & Row.
- Lee, Y. S. (2000, June). The Sustainability of University-Industry Research Collaboration: An Empirical Assessment. *The Journal Of Technology Transfer*, 25(2), 111-133.

- London, M. (1995). *Achieving performance excellence in university administration: A team approach to organization change and employee development*. Westport, CT: Praeger.
- Mescon, M. H., Albert, M., & Khedouri, F. (1985). *Management: Individual and organizational effectiveness* (2nd ed.). New York, NY: Harper & Row.
- Palmer, J., & Neal, P. (1994). *The handbook of environmental education*. London: Routledge.
- Purkey, S. C., & Smith, M. S. (1983). Effective schools: A review. *The Elementary School Journal*, 83(4), 427-452.
- Rossi, R. J., Gilmartin, K. J., Dayton, C. W., & University of Michigan. (1982). *Agencies working together: A guide to coordination and planning*. Beverly Hills: Sage Publications.
- Sáez, C. B., Marco, T. G., & Arribas, E. H. (2002). Collaboration in R&D with universities and research centres: An empirical study of Spanish firms. *R&D Management*, 32(4), 321-341.
- Schermerhorn, J., Hunt, J., & Osborn, R. (1994). *Managing Organizational Behavior*. New York: Wiley.
- Sergiovanni, T. J., Burlingame, M., Coombs, F. S., & Thurston, P. W. (1987). *Educational governance and administration*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Sounder, W. E. (1993). Getting together: A State – of – the Art Review of the Challenges and Rewards of Consortia. *International Journal of Technology Management*, 8(6-8), 784-801.
- Steiner, E. (1988). *Methodology of theory building*. Sydney: Educology Research Associates.
- Willer, D. (1985). *Scientific sociology: Theory and method*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.

ด

พ

ภาคผนวก

๕

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

แบบสอบถามสำหรับ ผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้างานหรือหัวหน้ากลุ่มสาระฯ รับผิดชอบงาน
เกี่ยวกับ อาเซียน ประชาชนเครือข่ายผู้ปกครองหรือผู้ปกครองนักเรียน
ในการวิจัยเรื่อง “การพัฒนา รูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา
ของประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน”

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษาทุกสังกัด เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนา รูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทย กับ โรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามเป้าหมายของการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558

2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาและผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินงานการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาและการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษา กับ ประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน

ตอนที่ 3 สภาพและความต้องการของสถานศึกษาในการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษา กับ โรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศกลุ่มประชาคมอาเซียน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อประโยชน์ในการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษา กับ โรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศกลุ่มประชาคมอาเซียน

3. คำจำกัดความในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อความสะดวกในการตอบแบบสอบถาม

ความร่วมมือทางด้านการศึกษา หมายถึง การร่วมมือกันโดยมีภารกิจเป้าหมายที่ชัดเจน มีการกำหนดแผนงานร่วมกัน มีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน มีการประสานงานและร่วมมือกันในองค์ประกอบของการจัดการศึกษา ประกอบด้วย 9 ด้าน คือ 1) นโยบาย 2) หลักสูตร 3) ครูผู้สอน 4) สื่อ อุปกรณ์และเทคโนโลยีทางการศึกษา 5) รูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอน 6) ผู้บริหารและบุคลากร 7) งบประมาณ 8) บรรยากาศของสถานศึกษา และ 9) ด้านผู้เรียน บนกรอบความร่วมมือด้านการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและเพื่อเสริมสร้างความสำเร็จอันดีของประเทศกลุ่มประชาคมอาเซียน

โรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยในกลุ่มประชาคมอาเซียน ประกอบด้วย ประเทศไทย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ บรูไน กัมพูชา ลาว มาเลเซีย พม่า สิงคโปร์ เวียดนาม

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามฉบับนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศไทยต่อไป

ขอขอบคุณที่กรุณาให้ข้อมูล
นางวรรณดี นาคสุขปาน ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาและผู้ตอบแบบสอบถาม

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับข้อมูล/ความเป็นจริง

ข้อ	รายการ	ข้อมูล
ข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษา		
1.	สถานศึกษาสังกัด ☐ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน(สพฐ.) ① ☐ สำนักงานบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ② ☐ องค์กรส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ③ ☐ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ④ ☐ กรุงเทพมหานคร ⑤ ☐ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ⑥	
2.	ขนาดสถานศึกษา (จำนวนนักเรียน) ☐ ขนาดเล็ก จำนวน 1- 499 คน ① ☐ ขนาดกลางจำนวน 500-1499 คน ② ☐ ขนาดใหญ่ จำนวน 1500- 2499 คน ③ ☐ ขนาดใหญ่พิเศษ 2500 ขึ้นไป จำนวนนักเรียน..... คน ข้อมูลวันที่ 10 มิถุนายน 2555	
ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม		
3	เพศ ☐ ชาย ① ☐ หญิง ②	
4	ตำแหน่ง ☐ ผู้อำนวยการ ① ☐ หัวหน้างาน / หัวหน้ากลุ่มสาระฯ รับผิดชอบงานเกี่ยวกับอาเซียน ② ☐ ประธานเครือข่ายผู้ปกครอง / ผู้ปกครองนักเรียน ③	
5	ประสบการณ์การทำงาน ☐ น้อยกว่า 10 ปี ① ☐ 10 – 15 ปี ② ☐ 16 – 20 ปี ③ ☐ 21 – 25 ปี ④ ☐ 25 – 30 ปี ⑤ ☐ มากกว่า 30 ปี ⑥	

ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินกิจกรรมในการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษา
ในประเทศกลุ่มประชาคมอาเซียน

คำแนะนำ กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

1. ด้านนโยบาย

โรงเรียนของท่านมีการสร้างความร่วมมือด้านนโยบายกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่ม
ประชาคมอาเซียน

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	หน่วยงานต้นสังกัดมีการกำหนดความร่วมมือด้านนโยบายในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน					
2	โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายความร่วมมือในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาในด้านต่างๆ เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน					
3	โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือในการกำหนดนโยบายกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน					
4	โรงเรียนมีการใช้นโยบายความร่วมมือด้านการศึกษาเป็นกรอบกำหนดแผนงานในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาในด้านต่างๆ สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา					
5	โรงเรียนใช้การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาองค์กรหลักของโรงเรียนในการกำหนดนโยบายและขับเคลื่อนการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน					
6	หน่วยงานต้นสังกัดมีการประเมินผลนโยบายความร่วมมือในการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน					

สภาพปัญหาที่พบของความร่วมมือด้านนโยบาย

.....
 .....

ความต้องการช่วยเหลือความร่วมมือด้านนโยบาย

2. ด้านหลักสูตร

โรงเรียนของท่านมีการสร้างความร่วมมือด้านหลักสูตรกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตรให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับหลักสูตรของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน					
2	โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตรกับโรงเรียนในประเทศกลุ่มประชาคมอาเซียน					
3	โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตรโดยการสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนเข้าไปบูรณาการในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้					
4	โรงเรียนมีการกำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องค่านิยมและมรดกร่วมทางวัฒนธรรมอาเซียนไว้ในหลักสูตร การเรียนการสอน					
5	โรงเรียนมีการขยายเครือข่ายการสร้างหลักสูตรอาเซียนไปยังกลุ่มโรงเรียน/สหวิทยาเขต					
6	โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลตามหลักสูตรที่ได้มีการดำเนินการร่วมกัน					

สภาพปัญหาที่พบของความร่วมมือด้านหลักสูตร

.....

.....

.....

.....

ความต้องการช่วยเหลือความร่วมมือด้านหลักสูตร

.....

.....

.....

.....

3. ด้านครู

โรงเรียนของท่านมีการสร้างความร่วมมือด้านครูผู้สอนกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่ม
ประชาคมอาเซียน

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
1	โรงเรียนมีนโยบายในการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน					
2	โรงเรียนมีแผนงาน โครงการพัฒนาครูให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน					
3	โรงเรียนมีการปรับปรุงแผนการพัฒนาครูให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน เช่น อบรมความรู้ด้านภาษาอาเซียน การศึกษาดูงาน					
4	ครูได้รับการพัฒนาและมีความสามารถในการจัดการเรียน การสอนเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนเป็นอย่างดี					
5	โรงเรียนมีการสร้างเครือข่ายกับกลุ่มโรงเรียน/สหวิทยาเขตหรือระดับ จังหวัดเพื่อพัฒนาครูให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน					
6	โรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนครูกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน					

สภาพปัญหาที่พบของความร่วมมือด้านครู

.....

.....

.....

.....

ความต้องการช่วยเหลือความร่วมมือด้านครู

.....

.....

.....

.....

4. ด้านสื่อ อุปกรณ์และเทคโนโลยีทางการศึกษา

โรงเรียนของท่านมีการสร้างความร่วมมือด้านสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	โรงเรียนมีแผนงาน โครงการพัฒนาเนื้อหาในสื่อการเรียนการสอน ให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน					
2	โรงเรียนมีแผนการพัฒนาอุปกรณ์ทางการศึกษาให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน					
3	โรงเรียนมีการจัดหาสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษา เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน					
4	โรงเรียนมีความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษาร่วมกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน					
5	โรงเรียนมีความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนและพัฒนาสื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีทางการศึกษา					

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ร่วมกับกลุ่ม โรงเรียน/สหวิทยาเขตในเขตพื้นที่หรือจังหวัด					
6	โรงเรียนมีการใช้ระบบเครือข่ายการเรียนรู้ไร้พรมแดนกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน					

สภาพปัญหาที่พบของความร่วมมือด้านสื่อและอุปกรณ์และเทคโนโลยีการศึกษา

.....

.....

.....

.....

ความต้องการช่วยเหลือความร่วมมือด้านสื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีทางการศึกษา

.....

.....

.....

.....

5. รูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอน

โรงเรียนของท่านมีการสร้างความร่วมมือด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอนกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	โรงเรียนมีแผนการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน					
2	โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรอาเซียนตามที่โรงเรียนได้มีการประสานงานและร่วมมือกันไว้					

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเสริมความรู้เพื่อความเข้าใจในด้านต่างๆของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน เช่น ภาษา ศาสนา การเมือง การปกครอง ศิลปวัฒนธรรม ASEAN Day					
4	โรงเรียนมีการจัดทัศนศึกษาเพื่อเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน					
5	โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือในการกำหนดรูปแบบการเรียนการสอน เช่น การจัดการเรียนการสอนผ่านทางไกล Connecting Classroom ,E-Learning					
6	โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือจัดกิจกรรมเสริมเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน เช่น ASEAN Day กับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน					

สภาพปัญหาที่พบของความร่วมมือด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความต้องการช่วยเหลือความร่วมมือด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

6. ผู้บริหารและบุคลากร

โรงเรียนของท่านมีการสร้างความร่วมมือด้านผู้บริหารและบุคลากรกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน					
2	ผู้บริหารเป็นผู้นำในการบริหารจัดการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
3	โรงเรียนมีแผนการพัฒนาผู้บริหารและบุคลากรให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน					
4	ผู้บริหารมีศักยภาพในการประสานภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน					
5	ผู้บริหารมีศักยภาพในการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน					
6	ผู้บริหารมีการประสานในการจัดหา ทรัพยากร และมีศักยภาพในการวิจัยพัฒนาการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน					

สภาพปัญหาที่พบของความร่วมมือด้านผู้บริหารและบุคลากร

.....

.....

.....

.....

ความต้องการช่วยเหลือความร่วมมือด้านผู้บริหารและบุคลากร

7. งบประมาณ

โรงเรียนของท่านมีการสร้างความร่วมมือด้านงบประมาณกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	โรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณตามแผนงานโครงการเพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน					
2	โรงเรียนมีการพัฒนาด้านงบประมาณให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน					
3	หน่วยงาน องค์กรหลักของโรงเรียน มีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็นในการจัดสรรงบประมาณ					
4	โรงเรียนได้รับการอุดหนุนงบประมาณจากหน่วยงานภายนอกในการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน					
5	โรงเรียนมีแผนงาน โครงการในการระดมงบประมาณเพื่อพัฒนาสถานศึกษาเพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน					
6	โรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณรองรับ นักเรียนทุน นักเรียนแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศ การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนรู้ และกีฬา					

สภาพปัญหาที่พบของความร่วมมือด้านงบประมาณ

.....

.....

.....

.....

ความต้องการช่วยเหลือความร่วมมือด้านงบประมาณ

.....

.....

.....

.....

8. บรรยากาศของสถานศึกษา

โรงเรียนของท่านมีการสร้างความร่วมมือด้านบรรยากาศของสถานศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	โรงเรียนมีแผนการพัฒนาด้านอาคารสถานศึกษาและการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน					
2	โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้อาเซียนศึกษา เช่น ป้ายนิเทศ ห้องหรือมุมอาเซียนศึกษาเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้					
3	โรงเรียนมีการพัฒนาเครือข่ายไร้พรมแดนเพื่อการสืบค้นข้อมูลด้านอาเซียนศึกษาอย่างเป็นระบบ					
4	โรงเรียนมีการสร้างเสริมบรรยากาศการทำงานให้เกิดวัฒนธรรมการเรียนรู้ ค่านิยมร่วมและ					

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	โรงเรียนมีแผนการพัฒนาด้านอาคาร สถานศึกษาและการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการ เรียนรู้ความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับ ประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน					
	มรดกวัฒนธรรมอาเซียน					
5	โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือกันในการจัด บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับอาเซียน ศึกษากับ โรงเรียนในประเทศ					
6	โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือกันในการจัด บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับอาเซียน ศึกษากับ โรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน					

สภาพปัญหาที่พบของความร่วมมือด้านบรรยากาศของสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

ความต้องการช่วยเหลือความร่วมมือด้านบรรยากาศของสถานศึกษา

.....

.....

.....

9. ด้านผู้เรียน

โรงเรียนของท่านมีการสร้างความร่วมมือด้านผู้เรียนกับ โรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	โรงเรียนมีแผนการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน					
2	นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของประเทศต่างๆ ในกลุ่มประชาคมอาเซียน					
3	นักเรียนมีความรู้และเข้าใจในผลดี ผลกระทบที่จะเกิดจากการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558					
4	นักเรียนได้รับการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารโดยใช้ภาษาของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน					
5	นักเรียนได้รับการพัฒนาและมีความพร้อมในการประกอบอาชีพเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)					
6	โรงเรียนมีการกำหนดเป้าหมาย จำนวนการแลกเปลี่ยนนักเรียน การศึกษาดูงานของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง กับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน					

สภาพปัญหาที่พบของความร่วมมือด้านผู้เรียน

.....

.....

.....

.....

ความต้องการช่วยเหลือความร่วมมือด้านผู้เรียน

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 สภาพและความต้องการของสถานศึกษาในการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศกลุ่มประชาคมอาเซียน

คำแนะนำ กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

1. โรงเรียนของท่านมีการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในต่างประเทศที่ไม่ใช่ประเทศในกลุ่มอาเซียนหรือไม่
  - ไม่มี(ข้ามไปตอบข้อที่ 3)
  - มี กรุณาระบุ.....
2. (เฉพาะตอบ มี) ท่านมีการสร้างข้อตกลงความร่วมมืออย่างไร
  - มีการบันทึกข้อตกลงความร่วมมืออย่างเป็นทางการ(MOU)
  - ไม่มีการบันทึกข้อตกลงความร่วมมืออย่างเป็นทางการ(MOU)
3. โรงเรียนของท่านมีการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศกลุ่มประชาคมอาเซียนหรือไม่
  - ไม่มี(ข้ามไปตอบข้อ 5)
  - มี จำนวน.....แห่ง ในประเทศ(กรุณาระบุ).....
4. (เฉพาะตอบ มี) ท่านมีการสร้างข้อตกลงความร่วมมืออย่างไร
  - มีการบันทึกข้อตกลงความร่วมมืออย่างเป็นทางการ(MOU)
  - ไม่มีการบันทึกข้อตกลงความร่วมมืออย่างเป็นทางการ(MOU)
5. ท่านเห็นว่าการร่วมมือด้านการศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในต่างประเทศเป็นการช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน
  - ไม่เป็นความจริง
  - ไม่แน่ใจ
  - เป็นความจริง

6. ท่านต้องการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนประเทศใดบ้าง เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย (ตอบได้มากกว่า 1 ประเทศ กรอกหมายเลข 1, 2, 3, ... จากลำดับความต้องการมากไปหาน้อย)

..... อินโดนีเซีย

.....บรูไน

..... มาเลเซีย

.....เวียดนาม

..... ฟิลิปปินส์

.....ลาว

..... สิงคโปร์

..... กัมพูชา

..... พม่า

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อประโยชน์ในการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศกลุ่มประชาคมอาเซียน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข
แบบสัมภาษณ์

แนวคำถามประกอบการสัมภาษณ์

เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาไทย
ในการดำเนินการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์เป็นการสัมภาษณ์ระหว่างผู้วิจัยกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญซึ่ง ได้แก่ ผู้บริหาร
โรงเรียนและบุคคลที่เกี่ยวข้อง

ประเด็นคำถามหลัก	ประเด็นคำถามย่อย	ประเด็นที่พบ
1. จุดเริ่มต้นของการ ดำเนินงานของ โรงเรียน	1. โรงเรียนเริ่มมีแนวคิดในการสร้างความร่วมมือ ทางการศึกษากับประเทศในกลุ่มประชาคม อาเซียนมาตั้งแต่เมื่อไหร่ 2. มีการดำเนินการอย่างไร	....
2. การปรับเปลี่ยน นโยบาย ยุทธศาสตร์ การบริหารโรงเรียน	1. มีการปรับเปลี่ยนกระบวนการดำเนินงานใน ด้านการบริหารอย่างไร 2. เปลี่ยนนโยบาย ยุทธศาสตร์อย่างไร 3. ระดมความร่วมมือจากหน่วยงาน องค์กรใด	....
3. การดำเนินการในด้าน ต่างๆ 9 ด้าน คือ 1) นโยบาย 2) หลักสูตร 3) ครูผู้สอน 4) สื่อ อุปกรณ์ทางการ ศึกษา 5) รูปแบบวิธีการจัดการ เรียน การสอน 6) ผู้บริหารและบุคลากร 7) งบประมาณ 8) บรรยากาศของ สถานศึกษา 9) ด้านผู้เรียน	1. มีวิธีการสร้างความร่วมมือในด้านต่างๆ อย่างไร 1) นโยบาย 2) หลักสูตร 3) ครูผู้สอน 4) สื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษา 5) รูปแบบวิธีการจัดการเรียน การสอน 6) ผู้บริหารและบุคลากร 7) งบประมาณ 8) บรรยากาศของสถานศึกษา 9) ด้านผู้เรียน	....
4. สิ่งใดที่เป็นปัจจัยหลัก ที่ทำให้การดำเนินงาน ประสบความสำเร็จ	1. การมีส่วนร่วม/ความเอาใจใส่ของผู้บริหาร ครู นักเรียน 2. การมีส่วนร่วม/ความเอาใจใส่ของชุมชน (กลุ่ม	....

ประเด็นคำถามหลัก	ประเด็นคำถามย่อย	ประเด็นที่พบ
	องค์กร หน่วยงานในชุมชน) 3. องค์กรประกอบอื่นๆ	.....
5. ปัญหาอุปสรรคและ ความต้องการในอนาคต	1. การพัฒนาศักยภาพของครู นักเรียน 2. การเครือข่ายที่มีประสิทธิภาพ 3. สิ่งใดเป็นปัจจัยเสริม	....

ภาคผนวก ค

ผลการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจากผู้เชี่ยวชาญ

ผลการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจากผู้เชี่ยวชาญ

เรื่อง

การพัฒนารูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทย
กับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

ชื่อเครื่องมือ	แบบสอบถามสภาพและปัญหาการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาและการ สร้างความร่วมมือด้านการศึกษา กับ โรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน
คำชี้แจง	กรุณาประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อความแต่ละข้อ กับนิยามศัพท์เฉพาะ และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนน โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้ + 1 หมายถึง ข้อความนั้น <u>สอดคล้อง</u> กับนิยามศัพท์ที่ระบุไว้ 0 หมายถึง <u>ไม่แน่ใจว่า</u> ข้อความข้อนั้นสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะที่ระบุไว้ -1 หมายถึง ข้อความนั้น <u>ไม่สอดคล้อง</u> กับนิยามศัพท์ที่ระบุไว้

หากข้อคำถาม / ข้อความข้อใดที่ท่านพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่มีความเหมาะสมหรือสมควร
ปรับปรุงแก้ไข ขอความกรุณาเสนอแนะไว้ข้างท้ายเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาเครื่องมือให้มี
ประสิทธิภาพต่อไป

นิยามศัพท์	ข้อที่	ข้อรายการ	IOC	ความเห็น
1. นโยบาย หมายถึงกรอบแนวคิดในการกำหนดแนวปฏิบัติเพื่อการบรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ และมีกระบวนการนโยบายความร่วมมือ คือ การกำหนดนโยบาย การนำนโยบายไปปฏิบัติและการประเมินผลนโยบาย	1	หน่วยงานต้นสังกัดมีการกำหนดความร่วมมือด้านนโยบายในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน	1	สอดคล้อง
	2	โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายความร่วมมือในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาในด้านต่างๆ เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน	1	สอดคล้อง
	3	โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือในการกำหนดนโยบายกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน	0.6	สอดคล้อง
	4	โรงเรียนมีการใช้นโยบายความร่วมมือด้านการศึกษาเป็นกรอบกำหนดแผนงานในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาในด้านต่างๆ สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา	1	สอดคล้อง
	5	โรงเรียนใช้การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา องค์กรหลักของโรงเรียนในการกำหนดนโยบายและขับเคลื่อนการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	1	สอดคล้อง
	6	หน่วยงานต้นสังกัดมีการประเมินผลนโยบายความร่วมมือในการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน	1	สอดคล้อง

นิยามศัพท์	ข้อที่	ข้อรายการ	IOC	ความเห็น
<p>2. หลักสูตร หมายถึงประมวลความรู้และประสบการณ์ที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน โดยมีกระบวนการพัฒนาหลักสูตรประกอบด้วย การกำหนดจุดมุ่งหมาย คุณสมบัติของผู้เรียน การกำหนดโครงสร้างของหลักสูตร การใช้หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลหลักสูตรเป็นข้อกำหนดและแนวทางในการจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้และนำไปพัฒนาคุณภาพชีวิตนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพสังคมและประเทศชาติ</p>	1	โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตรให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับหลักสูตรของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	1	สอดคล้อง
	2	โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตรกับโรงเรียนในประเทศกลุ่มประชาคมอาเซียน	1	สอดคล้อง
	3	โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตรโดยการสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนเข้าไปบูรณาการในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	1	สอดคล้อง
	4	โรงเรียนมีการกำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องค่านิยมและมรดกร่วมทางวัฒนธรรมอาเซียนไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอน	1	สอดคล้อง
	5	โรงเรียนมีการขยายเครือข่ายการสร้างหลักสูตรอาเซียนไปยังกลุ่มโรงเรียน/สหวิทยาเขต	0.8	สอดคล้อง
	6	โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลตามหลักสูตรที่ได้มีการดำเนินการร่วมกัน	1	สอดคล้อง

นิยามศัพท์	ข้อที่	ข้อรายการ	IOC	ความเห็น
3. ครูผู้สอน หมายถึง ครู ผู้รับผิดชอบ การจัดการ เรียนการสอน ในระดับ มัธยมศึกษา และเป็นผู้ที่มี บทบาทสำคัญ ในการจัดการ เรียนรู้และ อำนวยความสะดวก ในการ พัฒนาผู้เรียนสู่ ประชาคม อาเซียน	1	โรงเรียนมีนโยบายในการพัฒนาครูให้มีความรู้ ความเข้าใจในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	1	สอดคล้อง
	2	โรงเรียนมีแผนงาน โครงการพัฒนาครูให้มีความ พร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	1	สอดคล้อง
	3	โรงเรียนมีการปรับปรุงแผนการพัฒนาครูให้มีความ เป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศ ในกลุ่มประชาคมอาเซียน เช่น อบรมความรู้ ด้านภาษาอาเซียน การศึกษาดูงาน	0.8	สอดคล้อง
	4	ครูได้รับการพัฒนาและมีความสามารถในการ จัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน เป็นอย่างดี	1	สอดคล้อง
	5	โรงเรียนมีการสร้างเครือข่ายกับกลุ่ม โรงเรียน หรือระดับจังหวัดเพื่อพัฒนาครูให้มีความพร้อม ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	1	สอดคล้อง
	6	โรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนครูกับ โรงเรียนในกลุ่ม ประชาคมอาเซียน	1	สอดคล้อง

นิยามศัพท์	ข้อที่	ข้อรายการ	IOC	ความเห็น
<p>4. สื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีทางการศึกษา</p> <p>หมายถึง สิ่งต่างๆ ที่ใช้เป็นตัวกลางในกระบวนการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนนั้นดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตามจุดมุ่งหมาย โดยครูผู้สอนมีบทบาทในการเลือกใช้ให้เหมาะสมตามลักษณะวิชา คุณลักษณะของผู้เรียน ผู้ประชาคมอาเซียน</p>	1	โรงเรียนมีแผนงาน โครงการพัฒนาเนื้อหาในสื่อการเรียนการสอน ให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	1	สอดคล้อง
	2	โรงเรียนมีแผนการพัฒนา อุปกรณ์ทางการศึกษา ให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	1	สอดคล้อง
	3	โรงเรียนมีการจัดหาสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษา เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน	1	สอดคล้อง
	4	โรงเรียนมีความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษาร่วมกับ โรงเรียนในประเทศกลุ่มประชาคมอาเซียน	1	สอดคล้อง
	5	โรงเรียนมีความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนและ พัฒนาสื่อ อุปกรณ์และ เทคโนโลยี ทาง การศึกษาร่วมกับกลุ่ม โรงเรียนในเขตพื้นที่หรือ จังหวัด	1	สอดคล้อง
	6	โรงเรียนมีการใช้ระบบเครือข่ายการเรียนรู้ไร้พรมแดนกับ โรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน	1	สอดคล้อง

นิยามศัพท์	ข้อที่	ข้อรายการ	IOC	ความเห็น
<p>5. รูปแบบและวิธีการจัดการเรียนการสอน หมายถึง วิธีการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง เกิดทักษะ และสามารถนำความรู้ไปบูรณาการใช้ในวิถีประจำวัน และเพื่อการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แล(Child Centered)ะการการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Integrated Learning Management)</p>	1	โรงเรียนมีแผนการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	1	สอดคล้อง
	2	โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรอาเซียนตามที่โรงเรียนได้มีการประสานงานและร่วมมือกันไว้	1	สอดคล้อง
	3	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเสริมความรู้เพื่อความเข้าใจในด้านต่างๆของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน เช่น ภาษา ศาสนา การเมือง การปกครอง ศิลปวัฒนธรรม ASEAN Day	1	สอดคล้อง
	4	โรงเรียนมีการจัดทัศนศึกษาเพื่อเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน	1	สอดคล้อง
	5	โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือในการกำหนดรูปแบบการเรียนการสอน เช่น การจัดการเรียนการสอนผ่านทางไกล Connecting Classroom E-Learning	1	สอดคล้อง
	6	โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือจัดกิจกรรมเสริมเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน เช่น ASEAN Day กับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน	1	สอดคล้อง

นิยามศัพท์	ข้อที่	ข้อรายการ	IOC	ความเห็น
6. ผู้บริหารและบุคลากร ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการ โรงเรียน มัธยมศึกษา มี คุณลักษณะ ความเป็นผู้นำ มี วิสัยทัศน์ เป็น ผู้นำทางวิชาการ และเป็นนัก บริหารจัดการมี ศักยภาพในการ ประสานและ สร้าง ความสัมพันธ์ กับชุมชนเพื่อ ร่วมมือพัฒนา โรงเรียน บุคลากร หมายถึง เจ้าหน้าที่ ลูกจ้างประจำ ของโรงเรียนซึ่ง มีบทบาทในการ สนับสนุน ช่วยเหลือการ ทำงานของ ผู้บริหาร	1	ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	1	สอดคล้อง
	2	ผู้บริหารเป็นผู้นำในการบริหารจัดการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1	สอดคล้อง
	3	โรงเรียนมีแผนการพัฒนาผู้บริหารและบุคลากรให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	1	สอดคล้อง
	4	ผู้บริหารมีศักยภาพในการประสานภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน	1	สอดคล้อง
	5	ผู้บริหารมีศักยภาพในการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน	1	สอดคล้อง
	6	ผู้บริหารมีประสานในการจัดหา ทรัพยากรศักยภาพในการวิจัยพัฒนาการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน	1	สอดคล้อง

นิยามศัพท์	ข้อที่	ข้อรายการ	IOC	ความเห็น
7. งบประมาณ หมายถึง เงิน หรือทรัพยากร ทางการศึกษาที่ มีการวางแผนการใช้จ่าย ในอนาคตโดยมี การบริหาร งบประมาณ ประกอบด้วย การวางแผนทาง การเงิน ซึ่ง เกี่ยวกับการใช้ จ่ายและ แหล่งที่มาของ เงินทุน การ ดำเนินงานและ การควบคุม และ การติดตาม ประเมินผล เพื่อ พัฒนา สถานศึกษาเข้าสู่ สู่ประชาคม อาเซียน	1	โรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณตามแผนงาน โครงการเพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาสู่ ประชาคมอาเซียน	1	สอดคล้อง
	2	โรงเรียนมีการพัฒนาด้านงบประมาณให้มีความ เป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่ม ประชาคมอาเซียน	1	สอดคล้อง
	3	หน่วยงาน องค์กรต่างๆ มีส่วนร่วมในการให้ความ คิดเห็นในการจัดสรรงบประมาณ	0.8	สอดคล้อง
	4	โรงเรียนได้รับการอุดหนุนงบประมาณจาก หน่วยงานภายนอกในการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อ เข้าสู่ประชาคมอาเซียน	1	สอดคล้อง
	5	โรงเรียนมีแผนงาน โครงการในการระดม งบประมาณเพื่อพัฒนาสถานศึกษาเพื่อการเข้าสู่ ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน	1	สอดคล้อง
	6	โรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณรองรับ นักเรียน ทุน นักเรียนแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศ การจัด กิจกรรมแลกเปลี่ยนรู้ และกีฬา	1	สอดคล้อง

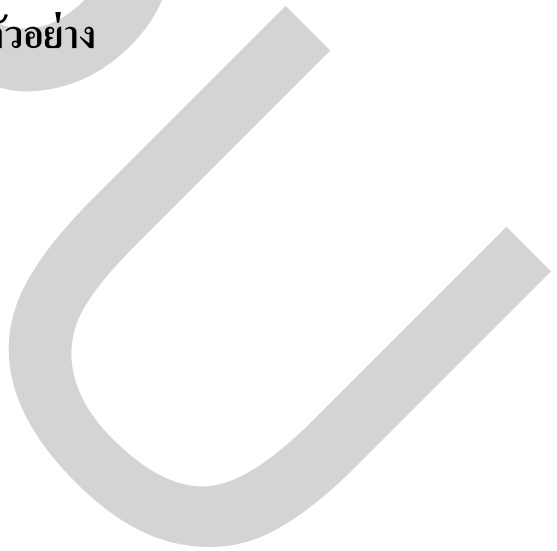
นิยามศัพท์	ข้อที่	ข้อรายการ	IOC	ความเห็น
8. บรรยากาศ ของสถานศึกษา หมายถึง อาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อม และการจัด บรรยากาศเพื่อ ส่งเสริมให้ นักเรียนเกิดการ เรียนรู้เกี่ยวกับ อาเซียนศึกษาผู้ ความเป็น ประชาคม อาเซียน	1	โรงเรียนมีแผนการพัฒนาด้านอาคารสถานที่ และ การจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ความเป็น สากล โดยมี การเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่ม ประชาคมอาเซียน	1	สอดคล้อง
	2	มีการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้อต่อ การเรียนรู้อาเซียนศึกษา เช่น ป้ายนิเทศ ห้องหรือ มุมอาเซียนศึกษาเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้	1	สอดคล้อง
	3	มีการพัฒนาเครือข่ายไร้พรมแดนเพื่อการสืบค้น ข้อมูลด้านอาเซียนศึกษาอย่างเป็นระบบ	0.8	สอดคล้อง
	4	โรงเรียนมีการสร้างเสริมบรรยากาศการทำงานให้ เกิดวัฒนธรรมการเรียน ค่านิยมร่วมและมรดก วัฒนธรรมอาเซียน	1	สอดคล้อง
	5	โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือกันในการจัด บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับอาเซียนศึกษา กับโรงเรียนในประเทศ	1	สอดคล้อง
	6	โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือกันในการจัด บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมกับอาเซียนศึกษากับ โรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียน	1	สอดคล้อง

นิยามศัพท์	ข้อที่	ข้อรายการ	IOC	ความเห็น
9. ผู้เรียน หมายถึง นักเรียนใน ระดับ มัธยมศึกษาที่	1	โรงเรียนมีแผนการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนให้ มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศ ในกลุ่มประชาคมอาเซียน	1	สอดคล้อง
	2	นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐาน ของประเทศต่างๆ ในกลุ่มประชาคมอาเซียน	1	สอดคล้อง
	3	นักเรียนมีความรู้และเข้าใจในผลดี ผลกระทบที่จะ เกิดจากการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558	0.8	สอดคล้อง
	4	นักเรียนได้รับการพัฒนาความสามารถในการ สื่อสารโดยใช้ภาษาของประเทศในกลุ่มประชาคม อาเซียน	1	สอดคล้อง
ได้รับการพัฒนา ให้มี ความสามารถ ทางวิชาการและ คุณลักษณะที่พึง ประสงค์ตาม หลักสูตร การศึกษาขั้น พื้นฐาน มี ศักยภาพและ ความพร้อมสู่ ประชาคม อาเซียน	5	นักเรียนได้รับการพัฒนาและมีความพร้อมในการ ประกอบอาชีพเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)	1	สอดคล้อง
	6	โรงเรียนมีการกำหนดเป้าหมาย จำนวนการ แลกเปลี่ยนนักเรียน ศึกษาดูงานของนักเรียนอย่าง ต่อเนื่อง กับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน	0.8	สอดคล้อง

ภาคผนวก ง
ตารางกลุ่มตัวอย่าง

ตารางกลุ่มตัวอย่าง เรื่อง การพัฒนารูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา
ของประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

จำนวนกลุ่มตัวอย่างของโรงเรียนในแต่ละสังกัด จำนวน 6 สังกัด ดังนี้

เขต	พื้นที่จังหวัด	กลุ่มตัวอย่าง					
		สพฐ.	สช.	อปท.	กอ.	กทม.	พช.
1	กรุงเทพมหานคร	44	3	-	1	10	2
2	กรุงเทพมหานคร	40	3	-	-	-	-
3	นนทบุรี พระนครศรีอยุธยา	3	4	1	1	-	1
4	ปทุมธานี สระบุรี	4	2	1	-	-	-
5	สิงห์บุรี ลพบุรี ชัยนาท อ่างทอง	7	4	1	-	-	1
6	ฉะเชิงเทรา สมุทรปราการ	4	2	1	-	-	-
7	ปราจีนบุรี นครนายก สระแก้ว	4	3	1	-	-	1
8	ราชบุรี กาญจนบุรี	4	2	1	-	-	1
9	สุพรรณบุรี นครปฐม	3	2	1	1	-	-
10	เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสงคราม สมุทรสาคร	5	4	1	1	-	-
11	สุราษฎร์ธานี ชุมพร	3	2	1	-	-	1
12	นครศรีธรรมราช พัทลุง	2	2	1	-	-	1
13	ตรัง กระบี่	2	2	1	-	-	1
14	พังงา ภูเก็ต ระนอง	4	5	1	-	-	-
15	นราธิวาส ปัตตานี ยะลา	3	3	1	1	-	-
16	สงขลา สตูล	2	4	1	-	-	1
17	จันทบุรี ตราด	2	2	1	-	-	-
18	ชลบุรี ระยอง	2	4	1	1	-	1
19	เลย หนองบัวลำภู	3	2	1	-	-	2
20	อุดรธานี	2	2	1	-	-	1
21	หนองคาย	2	1	1	-	-	1
22	นครพนม มุกดาหาร	2	4	1	-	-	-
23	สกลนคร	1	1	-	-	-	1
24	กาฬสินธุ์	1	1	-	1	-	1
25	ขอนแก่น	2	3	-	1	-	1
26	มหาสารคาม	1	1	-	1	-	1

เขต	พื้นที่จังหวัด	กลุ่มตัวอย่าง					
		สพฐ.	สช.	อปท.	กอ.	กทม.	พช.
27	ร้อยเอ็ด	1	1	-	-	-	1
28	ศรีสะเกษ โขโสธร	2	2	-	-	-	1
29	อุบลราชธานี อำนาจเจริญ	3	1	1	1	-	1
30	ชัยภูมิ	1	1	-	-	-	-
31	นครราชสีมา	1	1	1	-	-	1
32	บุรีรัมย์	1	1	-	1	-	-
33	สุรินทร์	1	1	-	-	-	1
34	เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน	4	4	1	1	-	2
35	ลำปาง ลำพูน	3	2	1	-	-	2
36	เชียงราย พะเยา	3	4	1	-	-	1
37	แพร่ น่าน	4	2	-	-	-	1
38	สุโขทัย ตาก	4	2	-	-	-	-
39	พิษณุโลก อุตรดิตถ์	3	4	1	-	-	1
40	เพชรบูรณ์	2	1	1	-	-	1
41	กำแพงเพชร พิจิตร	4	1	-	-	-	-
42	นครสวรรค์ อุทัยธานี	4	2	-	-	-	1
รวมจำนวน		193	103	27	10	20	33

ที่มา : สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ ปี 2554

ภาคผนวก จ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้บริหารโรงเรียน สนทนากลุ่ม

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ สันทนากลุ่ม
เรื่อง การพัฒนารูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทย
กับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน
วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2557 ณ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

1. ดร. เสรี ปรีดาศักดิ์	ผู้เชี่ยวชาญด้านมาตรฐาน สำนักงานส่งเสริมการศึกษาเอกชน
2. ดร. เกษม สดงาม	ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. ดร. เดชา พวงงาม	ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี
4. ดร. ระพีพรรณ เอกสุภาพันธุ์	อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัย
5. ดร. พิมพิไล เมษฐ์สุขใส	ที่ปรึกษา Inter NGO ข้าราชการบำนาญ
6. ดร. รั้งสรรค์ มณีเล็ก	ผู้เชี่ยวชาญ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
7. ดร. ดิเรก วรรณเชียร	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
8. ดร. ประสิทธิ์ เขียวศรี	ผู้อำนวยการสถาบันนานาชาติเพื่อพัฒนาผู้บริหารการศึกษา
9. ดร. อุดม พรหมพันธ์ใจ	ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานมัธยมศึกษาตอนปลาย
10. ดร. จำนงค์ แจ่มจันทรวงศ์	ที่ปรึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
11. ดร. อำนาจ บัวศิริ	ผู้อำนวยการกองศาสนศึกษา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
12. นายสังจา ศรีเจริญ	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2
13. ดร. เชิดศักดิ์ สุขโสภณ	ผู้อำนวยการ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย
14. นายบรรจง พงศ์ศาสตร์	นายกสมาคมกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแห่งประเทศไทย
15. ดร. บุญเรือง เกิดอรุณเดช	ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนสายน้ำผึ้ง ในพระอุปถัมภ์ฯ

รายนามผู้บริหารโรงเรียน สานทนากลุ่ม

เรื่อง การพัฒนารูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทย
กับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2557 ณ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

1. ดร. สุปราณี ไกรวัฒน์สุรณัฏ	ผู้อำนวยการ โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. นายนาวิ ชัยยืน	ผู้อำนวยการ โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. นายชลอ เขียวฉลว	ผู้อำนวยการ โรงเรียนมัธยมวัดเบญจมบพิตร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. นายขงศักดิ์ ศฤงคารนนท์	ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดทรงธรรม จังหวัดสมุทรปราการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
5. นายจิณณภัทร พิบูลวิทิตธารัง	ผู้อำนวยการ โรงเรียนนนทรีวิทยา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
6. นายสุรพงษ์ งามสม	โรงเรียนมัธยมวัดนายโรง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
7. นายสมศักดิ์ สิทธิวันชัย	โรงเรียนรุ่งเรืองอุปถัมภ์ สังกัดกรุงเทพมหานคร
8. นายไพรัชน์ แสงไพโรจน์	ผู้อำนวยการ โรงเรียนเทศบาล 7 (วัดแก่งขนุน) สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
9. ดร. สิริลักษณ์ เฟื่องกาญจน์	โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
10. ผศ. ชวลิต สูงใหญ่	โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒฝ่ายมัธยม สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

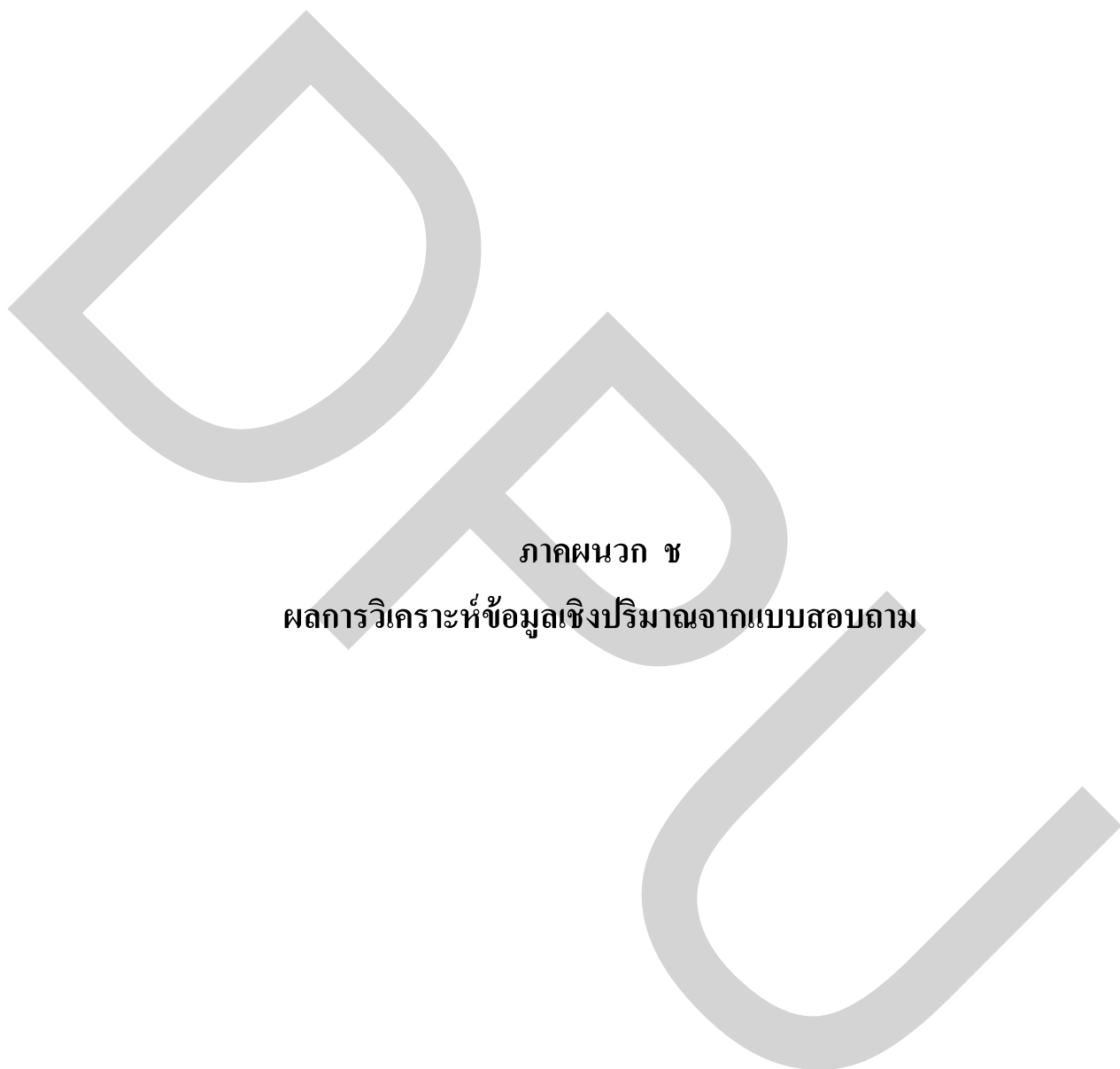
ภาคผนวก ฉ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
เรื่อง การพัฒนารูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทย
กับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

1. ดร. กมล รอดคล้าย	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ดร. อนันต์ ระวังทุกข์	ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
3. ดร. จันทน์ แจ่มจันทร์	ที่ปรึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. ดร. อุดม พรหมพันธ์ใจ	ผู้อำนวยการสำนักบริหารการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
5. นางศศิภา เอี้ยวเจริญ	ผู้อำนวยการกลุ่มงานนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

ภาคผนวก ช

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถาม เรื่อง การพัฒนารูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินกิจกรรมในการสร้างความร่วมมือด้านการศึกษา กับโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไทยกลุ่มประชาคมอาเซียน

1. ด้านนโยบาย

ตารางที่ 1.1 ค่าเฉลี่ยและ ค่า SD การสร้างความร่วมมือด้านนโยบายกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โดยรวม

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	หน่วยงานต้นสังกัดมีการกำหนดความร่วมมือด้านนโยบายในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน	3.95	0.63	มาก
2	โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายความร่วมมือในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาในด้านต่างๆ เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน	3.99	0.71	มาก
3	โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือในการกำหนดนโยบายกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.68	0.78	มาก
4	โรงเรียนมีการใช้นโยบายความร่วมมือด้านการศึกษาเป็นกรอบกำหนดแผนงานในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาในด้านต่างๆ สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา	3.96	0.71	มาก
5	โรงเรียนใช้การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาองค์กรหลักของโรงเรียนในการกำหนดนโยบายและขับเคลื่อนการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	4.07	0.73	มาก
6	หน่วยงานต้นสังกัดมีการประเมินผลนโยบายความร่วมมือในการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน	3.80	0.67	มาก
	รวมเฉลี่ย	3.91		

จากตารางที่ 1.1 ค่าเฉลี่ยการสร้างความร่วมมือด้านนโยบายกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนโดยรวม อยู่ในระดับมากทุกรายการ เมื่อพิจารณารายข้อในระดับมากเรียงตามลำดับพบว่า โรงเรียนใช้การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา องค์กรหลักของโรงเรียน ในการกำหนดนโยบายและขับเคลื่อนการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 4.07$) รองลงมาโรงเรียนมีการกำหนดนโยบายความร่วมมือในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาในด้านต่างๆ เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 3.99$) และน้อยที่สุดในระดับมาก คือ โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือในการกำหนดนโยบายกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.68$)

ตารางที่ 1.2 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือด้านนโยบายกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	หน่วยงานต้นสังกัดมีการกำหนดความร่วมมือด้านนโยบายในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน	4.03	0.54	มาก
2	โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายความร่วมมือในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาในด้านต่างๆ เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน	4.09	0.66	มาก
3	โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือในการกำหนดนโยบายกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.68	0.84	มาก
4	โรงเรียนมีการใช้นโยบายความร่วมมือด้านการศึกษาเป็นกรอบกำหนดแผนงานในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาในด้านต่างๆ สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา	4.06	0.70	มาก

ตารางที่ 1.2 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
5	โรงเรียนใช้การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา องค์กรหลักของโรงเรียนในการกำหนดนโยบายและขับเคลื่อนการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	4.09	0.60	มาก
6	หน่วยงานต้นสังกัดมีการประเมินผลนโยบายความร่วมมือในการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน	3.90	0.66	มาก
	รวมเฉลี่ย	3.97	0.71	

จากตารางที่ 1.2 ค่าเฉลี่ย การสร้างความร่วมมือด้านนโยบายกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมากทุกรายการ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับในระดับมากพบว่า โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายความร่วมมือในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาในด้านต่างๆ เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.09$) รองลงมาโรงเรียนใช้การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา องค์กรหลักของโรงเรียนในการกำหนดนโยบายและขับเคลื่อนการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 4.09$) และน้อยที่สุดในระดับมากคือ โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือในการกำหนดนโยบายกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.68$)

ตารางที่ 1.3 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือด้านนโยบายกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	หน่วยงานต้นสังกัดมีการกำหนดความร่วมมือด้านนโยบายในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน	3.99	0.63	มาก
2	โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายความร่วมมือในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาในด้านต่างๆ เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน	3.99	0.63	มาก
3	โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือในการกำหนดนโยบายกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.78	0.59	มาก
4	โรงเรียนมีการใช้นโยบายความร่วมมือด้านการศึกษาเป็นกรอบกำหนดแผนงานในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาในด้านต่างๆ สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา	3.96	0.50	มาก
5	โรงเรียนใช้การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา องค์กรหลักของโรงเรียนในการกำหนดนโยบายและขับเคลื่อนการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	4.42	0.74	มาก
6	หน่วยงานต้นสังกัดมีการประเมินผลนโยบายความร่วมมือในการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน	3.72	0.46	มาก
	รวมเฉลี่ย	3.98		

จากตารางที่ 1.3 ค่าเฉลี่ย การสร้างความร่วมมือด้านนโยบายกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อยู่ในระดับมากทุกรายการ เมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับพบว่าโรงเรียนใช้การมี

ส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา องค์กรหลักของโรงเรียนในการกำหนดนโยบายและขับเคลื่อนการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 4.42$) รองลงมาหน่วยงานต้นสังกัดมีการกำหนดความร่วมมือด้านนโยบายในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 3.99$) และน้อยที่สุดในระดับมากคือหน่วยงานต้นสังกัดมีการประเมินผลนโยบายความร่วมมือในการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.72$)

ตารางที่ 1.4 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือด้านนโยบายกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดองค์กรส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	หน่วยงานต้นสังกัดมีการกำหนดความร่วมมือด้านนโยบายในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน	3.92	0.72	มาก
2	โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายความร่วมมือในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาในด้านต่างๆ เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน	4.11	0.67	มาก
3	โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือในการกำหนดนโยบายกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.71	0.85	มาก
4	โรงเรียนมีการใช้นโยบายความร่วมมือด้านการศึกษาเป็นกรอบกำหนดแผนงานในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาในด้านต่างๆ สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา	4.13	0.65	มาก
5	โรงเรียนใช้การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา องค์กรหลักของโรงเรียนในการกำหนดนโยบายและขับเคลื่อนการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	4.06	0.65	มาก

ตารางที่ 1.4 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
6	หน่วยงานต้นสังกัดมีการประเมินผลนโยบายความร่วมมือในการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน	3.92	0.75	มาก
	รวมเฉลี่ย	3.98		

จากตารางที่ 1.4 ค่าเฉลี่ย การสร้างความร่วมมือด้านนโยบายกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดองค์กรส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น อยู่ในระดับมากทุกรายการ เมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับ พบว่าโรงเรียนมีการใช้นโยบายความร่วมมือด้านการศึกษาเป็นกรอบกำหนดแผนงานในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาในด้านต่างๆ สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.13$) รองลงมาโรงเรียนมีการกำหนดนโยบายความร่วมมือในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาในด้านต่างๆ เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.11$) และน้อยที่สุดในระดับมากพบว่าโรงเรียนมีการประสานและร่วมมือในการกำหนดนโยบายกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.71$)

ตารางที่ 1.5 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือด้านนโยบายกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	หน่วยงานต้นสังกัดมีการกำหนดความร่วมมือด้านนโยบายในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน	3.23	0.81	ปานกลาง
2	โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายความร่วมมือในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาในด้านต่างๆ เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน	2.93	1.20	ปานกลาง

ตารางที่ 1.5 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
3	โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือในการกำหนดนโยบายกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน	2.66	0.95	ปานกลาง
4	โรงเรียนมีการใช้นโยบายความร่วมมือด้านการศึกษาเป็นกรอบกำหนดแผนงานในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาในด้านต่างๆ สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา	2.93	0.82	ปานกลาง
5	โรงเรียนใช้การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา องค์กรหลักของโรงเรียนในการกำหนดนโยบายและขับเคลื่อนการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	2.86	0.93	ปานกลาง
6	หน่วยงานต้นสังกัดมีการประเมินผลนโยบายความร่วมมือในการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน	2.73	0.86	ปานกลาง
	รวมเฉลี่ย	2.89		

จากตารางที่ 1.5 ค่าเฉลี่ย การสร้างความร่วมมือด้านนโยบายกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา อยู่ในระดับปานกลางทุกรายการเมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับพบว่า หน่วยงานต้นสังกัดมีการกำหนดความร่วมมือด้านนโยบายในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 3.23$) รองลงมาโรงเรียนมีการกำหนดนโยบายความร่วมมือในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาในด้านต่างๆ เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 2.93$) และน้อยที่สุดในระดับปานกลาง พบว่าโรงเรียนมีการประสานและร่วมมือในการกำหนดนโยบายกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 2.63$)

ตารางที่ 1.6 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือด้านนโยบายกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	หน่วยงานต้นสังกัดมีการกำหนดความร่วมมือด้านนโยบายในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน	3.43	0.77	ปานกลาง
2	โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายความร่วมมือในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาในด้านต่างๆ เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน	3.66	0.75	มาก
3	โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือในการกำหนดนโยบายกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.33	0.60	ปานกลาง
4	โรงเรียนมีการใช้นโยบายความร่วมมือด้านการศึกษาเป็นกรอบกำหนดแผนงานในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาในด้านต่างๆ สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา	3.36	0.49	ปานกลาง
5	โรงเรียนใช้การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา องค์กรหลักของโรงเรียนในการกำหนดนโยบายและขับเคลื่อนการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	3.43	0.50	ปานกลาง
6	หน่วยงานต้นสังกัดมีการประเมินผลนโยบายความร่วมมือในการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน	3.60	0.77	มาก
	รวมเฉลี่ย	3.47		

จากตารางที่ 1.6 ค่าเฉลี่ย การสร้างความร่วมมือด้านนโยบายกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า โรงเรียนมีการ

กำหนดนโยบายความร่วมมือในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาในด้านต่างๆ เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 3.66$) หน่วยงานต้นสังกัดมีการประเมินผลนโยบายความร่วมมือในการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.60$) อยู่ในระดับมาก รองลงมาในระดับปานกลางเรียงตามลำดับ พบว่าหน่วยงานต้นสังกัดมีการกำหนดความร่วมมือด้านนโยบายในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 3.43$) โรงเรียนใช้การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา องค์กรหลักของโรงเรียนในการกำหนดนโยบายและขับเคลื่อนการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.43$) โรงเรียนใช้การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา องค์กรหลักของโรงเรียนในการกำหนดนโยบายและขับเคลื่อนการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.36$) และน้อยที่สุดในระดับปานกลางพบว่า โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือในการกำหนดนโยบายกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.33$)

ตารางที่ 1.7 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือด้านนโยบายกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	หน่วยงานต้นสังกัดมีการกำหนดความร่วมมือด้านนโยบายในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน	3.76	0.71	มาก
2	โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายความร่วมมือในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาในด้านต่างๆ เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน	3.75	0.71	มาก
3	โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือในการกำหนดนโยบายกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.78	0.59	มาก

ตารางที่ 1.7 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
4	โรงเรียนมีการใช้นโยบายความร่วมมือด้านการศึกษากำหนดแผนงานในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาในด้านต่างๆ สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา	3.74	0.86	มาก
5	โรงเรียนใช้การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา องค์กรหลักของโรงเรียนในการกำหนดนโยบายและขับเคลื่อนการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	3.47	0.57	ปานกลาง
6	หน่วยงานต้นสังกัดมีการประเมินผลนโยบายความร่วมมือในการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน	3.74	0.79	มาก
	รวมเฉลี่ย	3.71		

จากตารางที่ 1.7 ค่าเฉลี่ย การสร้างความร่วมมือด้านนโยบายกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ พบว่าโรงเรียนมีการประสานและร่วมมือในการกำหนดนโยบายกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.78$) หน่วยงานต้นสังกัดมีการกำหนดความร่วมมือด้านนโยบายในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 3.76$) โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายความร่วมมือในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาในด้านต่างๆ เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 3.75$) โรงเรียนมีการใช้นโยบายความร่วมมือด้านการศึกษากำหนดแผนงานในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาในด้านต่างๆ สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.74$) หน่วยงานต้นสังกัดมีการประเมินผลนโยบายความร่วมมือในการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.74$) อยู่ในระดับมาก รองลงมาโรงเรียนใช้การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา องค์กรหลักของโรงเรียนในการกำหนดนโยบายและ

ขับเคลื่อนการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.47$) อยู่ในระดับปานกลาง

2. ด้านหลักสูตร

ตารางที่ 2.1 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือ ด้านหลักสูตรกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนโดยรวม

ข้อ	รายการ	X	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตรให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับหลักสูตรของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.71	0.87	มาก
2	โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตรกับโรงเรียนในประเทศกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.53	0.92	มาก
3	โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตรโดยการสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนเข้าไปบูรณาการในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	3.86	0.74	มาก
4	โรงเรียนมีการกำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องค่านิยมและมรดกร่วมทางวัฒนธรรมอาเซียนไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอน	3.97	0.66	มาก
5	โรงเรียนมีการขยายเครือข่ายการสร้างหลักสูตรอาเซียนไปยังกลุ่มโรงเรียน/สหวิทยาเขต	3.60	0.85	มาก
6	โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลตามหลักสูตรที่ได้มีการดำเนินการร่วมกัน	3.69	0.77	มาก
	รวมเฉลี่ย	3.73	0.80	

จากตารางที่ 2.1 ค่าเฉลี่ย การสร้างความร่วมมือ ด้านหลักสูตรกับโรงเรียนมัธยมศึกษา ในกลุ่มประชาคมอาเซียนโดยรวม พบว่าอยู่ในระดับมากทุกรายการ เมื่อพิจารณารายชื่อเรียงตามลำดับพบว่า โรงเรียนมีการกำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องค่านิยมและมรดกร่วมทางวัฒนธรรมอาเซียนไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.97$) รองลงมาโรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตรโดยการสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนเข้าไปบูรณาการในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.86$) และน้อยที่สุดในระดับมากพบว่าโรงเรียนมีการประสานและร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตรกับโรงเรียนในประเทศกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.53$)

ตารางที่ 2.2 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือ ด้านหลักสูตรกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตรให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับหลักสูตรของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.77	0.97	มาก
2	โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตรกับโรงเรียนในประเทศกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.64	0.97	มาก
3	โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตรโดยการสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนเข้าไปบูรณาการในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	3.89	0.79	มาก
4	โรงเรียนมีการกำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องค่านิยมและมรดกร่วมทางวัฒนธรรมอาเซียนไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอน	4.02	0.67	มาก
5	โรงเรียนมีการขยายเครือข่ายการสร้างหลักสูตรอาเซียนไปยังกลุ่มโรงเรียน/สหวิทยาเขต	3.77	0.87	มาก

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
6	โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลตามหลักสูตรที่ได้มีการดำเนินการร่วมกัน	3.67	0.75	มาก
	รวมเฉลี่ย	3.79		

จากตารางที่ 2.2 ค่าเฉลี่ย การสร้างความร่วมมือ ด้านหลักสูตรกับ โรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับมากทุกรายการ เมื่อพิจารณารายข้อเรียงตามลำดับพบว่า โรงเรียนมีการกำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องค่านิยมและมรดกร่วมทางวัฒนธรรมอาเซียนไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.02$) รองลงมาโรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตรโดยการสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนเข้าไปบูรณาการในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.89$) และน้อยที่สุดในระดับมากพบว่าโรงเรียนมีการประสานและร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตรกับโรงเรียนในประเทศกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.64$)

ตารางที่ 2.3 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือ ด้านหลักสูตรกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตรให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับหลักสูตรของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.68	0.54	มาก
2	โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตรกับโรงเรียนในประเทศกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.45	0.68	ปานกลาง
3	โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตรโดยการสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนเข้าไปบูรณาการในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	3.87	0.39	มาก
4	โรงเรียนมีการกำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องค่านิยมและมรดกร่วมทางวัฒนธรรมอาเซียนไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอน	4.06	0.39	มาก
5	โรงเรียนมีการขยายเครือข่ายการสร้างหลักสูตรอาเซียนไปยังกลุ่มโรงเรียน/สหวิทยาเขต	3.56	0.59	มาก
6	โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลตามหลักสูตรที่ได้มีการดำเนินการร่วมกัน	3.85	0.60	มาก
	รวมเฉลี่ย	3.74		

จากตารางที่ 2.3 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือ ด้านหลักสูตรกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน พบว่า โรงเรียนมีการกำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องค่านิยมและมรดกร่วมทางวัฒนธรรมอาเซียนไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.06$)

โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตร โดยการสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนเข้าไปบูรณาการในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.87$) โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลตามหลักสูตรที่ได้มีการดำเนินการร่วมกัน ($\bar{X} = 3.85$) โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตรให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับหลักสูตรของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.68$) โรงเรียนมีการขยายเครือข่ายการสร้างหลักสูตรอาเซียนไปยังกลุ่มโรงเรียน/สหวิทยาเขต ($\bar{X} = 3.56$) อยู่ในระดับมาก รองลงมาโรงเรียนมีการประสานและร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตรกับโรงเรียนในประเทศกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.45$) อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 2.4 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือ ด้านหลักสูตรกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดองค์กรส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตรให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับหลักสูตรของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.54	1.08	มาก
2	โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตรกับโรงเรียนในประเทศกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.59	1.30	มาก
3	โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตร โดยการสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนเข้าไปบูรณาการในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.17	0.86	มาก
4	โรงเรียนมีการกำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องค่านิยมและมรดกร่วมทางวัฒนธรรมอาเซียนไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอน	4.11	0.80	มาก
5	โรงเรียนมีการขยายเครือข่ายการสร้างหลักสูตรอาเซียนไปยังกลุ่มโรงเรียน/สหวิทยาเขต	3.54	1.06	มาก

ตารางที่ 2.4 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
6	โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลตามหลักสูตรที่ได้มีการดำเนินการร่วมกัน	3.58	1.01	มาก
	รวมเฉลี่ย	3.76		

จากตารางที่ 2.4 ค่าเฉลี่ย การสร้างความร่วมมือ ด้านหลักสูตรกับ โรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดองค์กรส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่าอยู่ในระดับมากทุกรายการ เมื่อพิจารณารายชื่อเรียงตามลำดับพบว่าโรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตรโดยการสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนเข้าไปบูรณาการในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.17$) รองลงมาโรงเรียนมีการกำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องค่านิยมและมรดกร่วมทางวัฒนธรรมอาเซียนไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.11$) และน้อยที่สุดในระดับมากพบว่าโรงเรียนมีการขยายเครือข่ายการสร้างหลักสูตรอาเซียนไปยังกลุ่มโรงเรียน/สหวิทยาเขต ($\bar{X} = 3.54$)

ตารางที่ 2.5 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือ ด้านหลักสูตรกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตรให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับหลักสูตรของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.00	1.38	ปานกลาง
2	โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตรกับโรงเรียนในประเทศกลุ่มประชาคมอาเซียน	2.46	0.73	น้อย
3	โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตรโดยการสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนเข้าไปบูรณาการในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	3.30	1.20	ปานกลาง
4	โรงเรียนมีการกำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องค่านิยมและมรดกร่วมทางวัฒนธรรมอาเซียนไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอน	2.96	1.18	ปานกลาง
5	โรงเรียนมีการขยายเครือข่ายการสร้างหลักสูตรอาเซียนไปยังกลุ่มโรงเรียน/สหวิทยาเขต	2.23	0.43	น้อย
6	โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลตามหลักสูตรที่ได้มีการดำเนินการร่วมกัน	2.20	0.80	น้อย
	รวมเฉลี่ย	2.69		

จากตารางที่ 2.5 ค่าเฉลี่ย การสร้างความร่วมมือ ด้านหลักสูตรกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา พบว่า โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตรโดยการสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนเข้าไปบูรณาการในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.30$) โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตรให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับหลักสูตรของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.00$) โรงเรียน

มีการกำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องค่านิยมและมรดกร่วมทางวัฒนธรรมอาเซียนไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอน ($\bar{X} = 2.96$) อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาอยู่ในระดับน้อยเรียงตามลำดับ พบว่าโรงเรียนมีการประสานและร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตรกับโรงเรียนในประเทศกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 2.46$) โรงเรียนมีการขยายเครือข่ายการสร้างหลักสูตรอาเซียนไปยังกลุ่มโรงเรียน/สหวิทยาเขต ($\bar{X} = 2.23$) และน้อยที่สุดในระดับน้อยพบว่าโรงเรียนมีการประสานความร่วมมือในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลตามหลักสูตรที่ได้มีการดำเนินการร่วมกัน ($\bar{X} = 2.20$)

ตารางที่ 2.6 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือ ด้านหลักสูตรกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตรให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับหลักสูตรของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.56	0.67	มาก
2	โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตรกับโรงเรียนในประเทศกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.10	0.66	ปานกลาง
3	โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตรโดยการสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนเข้าไปบูรณาการในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	3.50	0.77	ปานกลาง
4	โรงเรียนมีการกำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องค่านิยมและมรดกร่วมทางวัฒนธรรมอาเซียนไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอน	3.73	0.44	มาก
5	โรงเรียนมีการขยายเครือข่ายการสร้างหลักสูตรอาเซียนไปยังกลุ่มโรงเรียน/สหวิทยาเขต	3.63	0.49	มาก
6	โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลตามหลักสูตรที่ได้มีการดำเนินการร่วมกัน	3.56	0.50	มาก
	รวมเฉลี่ย	3.51		

จากตารางที่ 2.6 ค่าเฉลี่ย การสร้างความร่วมมือ ด้านหลักสูตรกับโรงเรียนมัธยมศึกษา ในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าโรงเรียนมีการกำหนด เนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องค่านิยมและมรดกร่วมทางวัฒนธรรมอาเซียนไว้ใน หลักสูตรการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.73$) โรงเรียนมีการขยายเครือข่ายการสร้างหลักสูตรอาเซียนไปยังกลุ่มโรงเรียน/สหวิทยาเขต ($\bar{X} = 3.63$) โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตรให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับหลักสูตรของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.56$) โรงเรียนมีการ ประสานความร่วมมือในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลตามหลักสูตรที่ได้มีการ ดำเนินการร่วมกัน ($\bar{X} = 3.56$) อยู่ในระดับมาก รองลงมาโรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตรโดยการ สอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนเข้าไปบูรณาการในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.50$) โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตรกับโรงเรียนในประเทศกลุ่มประชาคม อาเซียน ($\bar{X} = 3.10$) อยู่ระดับปานกลาง

ตารางที่ 2.7 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือ ด้านหลักสูตรกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่ม ประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตรให้มีความเป็น สากล โดยมีการเทียบเคียงกับหลักสูตรของ ประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.90	0.60	มาก
2	โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือในการพัฒนา หลักสูตรกับโรงเรียนในประเทศกลุ่มประชาคม อาเซียน	3.51	0.81	มาก
3	โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตรโดยการสอดแทรก เนื้อหาเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนเข้าไปบูรณาการ ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	3.66	0.79	มาก
4	โรงเรียนมีการกำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรม การเรียนรู้เรื่องค่านิยมและมรดกร่วมทาง วัฒนธรรมอาเซียนไว้ในหลักสูตรการเรียนการ สอน	3.67	0.71	มาก

5	โรงเรียนมีการขยายเครือข่ายการสร้างหลักสูตรอาเซียนไปยังกลุ่มโรงเรียน/สหวิทยาเขต	3.24	0.84	ปานกลาง
6	โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลตามหลักสูตรที่ได้มีการดำเนินการร่วมกัน	3.85	0.71	มาก
	รวมเฉลี่ย	3.64		

จากตารางที่ 2.7 ค่าเฉลี่ยการสร้างความร่วมมือ ด้านหลักสูตรกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ พบว่าโรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตรให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับหลักสูตรของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.90$) โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลตามหลักสูตรที่ได้มีการดำเนินการร่วมกัน ($\bar{X} = 3.85$) โรงเรียนมีการกำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องค่านิยมและมรดกร่วมทางวัฒนธรรมอาเซียนไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.67$) โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตรโดยการสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนเข้าไปบูรณาการในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.66$) โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตรกับโรงเรียนในประเทศกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.51$) อยู่ในระดับมาก รองลงมาโรงเรียนมีการขยายเครือข่ายการสร้างหลักสูตรอาเซียนไปยังกลุ่มโรงเรียน/ สหวิทยาเขต ($\bar{X} = 3.24$) อยู่ในระดับปานกลาง

3. ด้านครู

ตารางที่ 3.1 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือ ด้านครูผู้สอนกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนโดยรวม

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	โรงเรียนมีนโยบายในการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	4.07	0.72	มาก
2	โรงเรียนมีแผนงาน โครงการพัฒนาครูให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	3.99	0.80	มาก
3	โรงเรียนมีการปรับปรุงแผนการพัฒนาครูให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน เช่น อบรมความรู้ด้านภาษาอาเซียน การศึกษาดูงาน	4.00	0.82	มาก
4	ครูได้รับการพัฒนาและมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนเป็นอย่างดี	3.99	0.75	มาก
5	โรงเรียนมีการสร้างเครือข่ายกับกลุ่มโรงเรียน/สภวิทยาเขตหรือระดับ จังหวัดเพื่อพัฒนาครูให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	3.80	0.84	มาก
6	โรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนครูกับ โรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.14	1.01	ปานกลาง
	รวมเฉลี่ย	3.84	0.82	

จากตารางที่ 3.1 ค่าเฉลี่ย การสร้างความร่วมมือ ด้านครูผู้สอนกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนโดยรวม พบว่า โรงเรียนมีนโยบายในการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 4.07$) โรงเรียนมีการปรับปรุงแผนการพัฒนาครูให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน เช่น อบรมความรู้ด้านภาษาอาเซียน การศึกษาดูงาน ($\bar{X} = 4.00$) โรงเรียนมีแผนงาน โครงการพัฒนาครูให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.99$) ครูได้รับการพัฒนาและมีความสามารถในการจัดการ

เรียนการสอนเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 3.99$) โรงเรียนมีการสร้างเครือข่ายกับกลุ่มโรงเรียน/สาขาเขตหรือระดับ จังหวัดเพื่อพัฒนาครูให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.80$) อยู่ในระดับมาก รองลงมา โรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนครูกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.14$) อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 3.2 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือ ด้านครูผู้สอนกับ โรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	โรงเรียนมีนโยบายในการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	4.24	0.67	มาก
2	โรงเรียนมีแผนงาน โครงการพัฒนาครูให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	4.15	0.83	มาก
3	โรงเรียนมีการปรับปรุงแผนการพัฒนาครูให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน เช่น อบรมความรู้ด้านภาษาอาเซียน การศึกษาดูงาน	3.98	0.75	มาก
4	ครูได้รับการพัฒนาและมีความสามารถในการจัดการเรียน การสอนเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนเป็นอย่างดี	4.02	0.65	มาก
5	โรงเรียนมีการสร้างเครือข่ายกับกลุ่มโรงเรียน/สาขาเขตหรือระดับ จังหวัดเพื่อพัฒนาครูให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	3.86	0.63	มาก
6	โรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนครูกับ โรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.34	1.03	ปานกลาง
	รวมเฉลี่ย	3.93		

จากตาราง 3.2 ค่าเฉลี่ย การสร้างความร่วมมือ ด้านครูผู้สอนกับ โรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โรงเรียนมีนโยบายในการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

($\bar{X} = 4.24$) โรงเรียนมีแผนงาน โครงการพัฒนาครูให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 4.15$) ครูได้รับการพัฒนาและมีความสามารถในการจัดการเรียน การสอนเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 4.02$) โรงเรียนมีการปรับปรุงแผนการพัฒนาครูให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน เช่น อบรมความรู้ด้านภาษาอาเซียน การศึกษาดูงาน ($\bar{X} = 3.98$) โรงเรียนมีการสร้างเครือข่ายกับกลุ่มโรงเรียน/สหวิทยาเขตหรือระดับจังหวัดเพื่อพัฒนาครูให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.86$) อยู่ในระดับมากรองลงมาโรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนครูกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.34$) อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 3.3 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือ ด้านครูผู้สอนกับ โรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	โรงเรียนมีนโยบายในการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	3.93	0.57	มาก
2	โรงเรียนมีแผนงาน โครงการพัฒนาครูให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	3.97	0.54	มาก
3	โรงเรียนมีการปรับปรุงแผนการพัฒนาครูให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน เช่น อบรมความรู้ด้านภาษาอาเซียน การศึกษาดูงาน	4.30	0.73	มาก
4	ครูได้รับการพัฒนาและมีความสามารถในการจัดการเรียน การสอนเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนเป็นอย่างดี	4.25	0.75	มาก
5	โรงเรียนมีการสร้างเครือข่ายกับกลุ่มโรงเรียน/สหวิทยาเขตหรือระดับ จังหวัดเพื่อพัฒนาครูให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	3.91	0.59	มาก
6	โรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนครูกับ โรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน	2.71	0.81	ปานกลาง
	รวมเฉลี่ย	3.85		

จากตารางที่ 3.3 ค่าเฉลี่ยการสร้างความร่วมมือ ด้านครูผู้สอนกับโรงเรียนมัธยมศึกษา ในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน พบว่าโรงเรียนมีการปรับปรุงแผนการพัฒนาคูให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน เช่น อบรมความรู้ด้านภาษาอาเซียน การศึกษาดูงาน ($\bar{X} = 4.30$) ครูได้รับการพัฒนาและมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 4.25$) โรงเรียนมีแผนงาน โครงการพัฒนาคูให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.97$) โรงเรียนมีนโยบายในการพัฒนาคูให้มีความรู้ความเข้าใจในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.93$) โรงเรียนมีการสร้างเครือข่ายกับกลุ่มโรงเรียน/สหวิทยาเขตหรือระดับ จังหวัดเพื่อพัฒนาคูให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.91$) อยู่ในระดับมากรองลงมาโรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนครูกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 2.71$) อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 3.4 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือ ด้านครูผู้สอนกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดองค์กรส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	โรงเรียนมีนโยบายในการพัฒนาคูให้มีความรู้ความเข้าใจในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	3.80	0.67	มาก
2	โรงเรียนมีแผนงาน โครงการพัฒนาคูให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	3.74	0.66	มาก
3	โรงเรียนมีการปรับปรุงแผนการพัฒนาคูให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน เช่น อบรมความรู้ด้านภาษาอาเซียน การศึกษาดูงาน	3.69	0.53	มาก
4	ครูได้รับการพัฒนาและมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนเป็นอย่างดี	3.45	0.69	ปานกลาง

ตารางที่ 3.4 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
5	โรงเรียนมีการสร้างเครือข่ายกับกลุ่มโรงเรียน/สหวิทยาเขตหรือระดับ จังหวัดเพื่อพัฒนาครูให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	3.32	0.90	ปานกลาง
6	โรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนครูกับ โรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.01	1.08	ปานกลาง
	รวมเฉลี่ย	3.50		

จากตารางที่ 3.4 ค่าเฉลี่ย การสร้างความร่วมมือ ด้านครูผู้สอนกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดองค์กรส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่าโรงเรียนมีนโยบายในการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.80$) โรงเรียนมีแผนงาน โครงการพัฒนาครูให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.74$) โรงเรียนมีการปรับปรุงแผนการพัฒนาครูให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน เช่น อบรมความรู้ด้านภาษาอาเซียน การศึกษาดูงาน ($\bar{X} = 3.69$) อยู่ในระดับมาก รองลงมา ครูได้รับการพัฒนาและมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 3.45$) โรงเรียนมีการสร้างเครือข่ายกับกลุ่มโรงเรียน/สหวิทยาเขตหรือระดับ จังหวัดเพื่อพัฒนาครูให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.32$) โรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนครูกับ โรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.01$) อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 3.5 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือ ด้านครูผู้สอนกับ โรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	โรงเรียนมีนโยบายในการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	3.06	1.33	ปานกลาง
2	โรงเรียนมีแผนงาน โครงการพัฒนาครูให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	3.10	1.34	ปานกลาง
3	โรงเรียนมีการปรับปรุงแผนการพัฒนาครูให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน เช่น อบรมความรู้ด้านภาษาอาเซียน การศึกษาดูงาน	2.80	1.47	ปานกลาง
4	ครูได้รับการพัฒนาและมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนเป็นอย่างดี	2.80	1.09	ปานกลาง
5	โรงเรียนมีการสร้างเครือข่ายกับกลุ่ม โรงเรียน/สหวิทยาเขตหรือระดับ จังหวัดเพื่อพัฒนาครูให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	2.50	1.07	น้อย
6	โรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนครูกับ โรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน	2.16	0.79	น้อย
	รวมเฉลี่ย	2.74		

จากตารางที่ 3.5 ค่าเฉลี่ย การสร้างความร่วมมือ ด้านครูผู้สอนกับ โรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา พบว่า โรงเรียนมีแผนงาน โครงการพัฒนาครูให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.10$) โรงเรียนมีนโยบายในการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.06$) โรงเรียนมีการปรับปรุงแผนการพัฒนาครูให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน เช่น อบรมความรู้ด้านภาษาอาเซียน การศึกษาดูงาน ($\bar{X} = 2.28$) ครูได้รับการพัฒนาและมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 2.80$) อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา โรงเรียนมีการสร้างเครือข่ายกับ

กลุ่มโรงเรียน/สหวิทยาเขตหรือระดับ จังหวัดเพื่อพัฒนาครูให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 2.50$) และโรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนครูกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 2.16$) อยู่ในระดับน้อย

ตารางที่ 3.6 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือ ด้านครูผู้สอนกับ โรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	โรงเรียนมีนโยบายในการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	4.20	0.66	มาก
2	โรงเรียนมีแผนงาน โครงการพัฒนาครูให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	4.20	0.71	มาก
3	โรงเรียนมีการปรับปรุงแผนการพัฒนาครูให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน เช่น อบรมความรู้ด้านภาษาอาเซียน การศึกษาดูงาน	4.13	0.77	มาก
4	ครูได้รับการพัฒนาและมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนเป็นอย่างดี	4.16	0.69	มาก
5	โรงเรียนมีการสร้างเครือข่ายกับกลุ่มโรงเรียน/สหวิทยาเขตหรือระดับ จังหวัดเพื่อพัฒนาครูให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	4.00	0.58	มาก
6	โรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนครูกับ โรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.90	0.75	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.10		

จากตารางที่ 3.6 ค่าเฉลี่ยการสร้างความร่วมมือ ด้านครูผู้สอนกับ โรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียนโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมากทุกรายการ เมื่อพิจารณารายข้อเรียงตามลำดับพบว่า โรงเรียนมีนโยบายในการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 4.20$) รองลงมาโรงเรียนมีแผนงาน โครงการพัฒนาครูให้มี

ความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 4.20$) และน้อยที่สุดในระดับมาก พบว่าโรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนครูกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.90$)

ตารางที่ 3.7 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือ ด้านครูผู้สอนกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	โรงเรียนมีนโยบายในการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	4.00	0.76	มาก
2	โรงเรียนมีแผนงาน โครงการพัฒนาครูให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	3.52	0.81	มาก
3	โรงเรียนมีการปรับปรุงแผนการพัฒนาครูให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน เช่น อบรมความรู้ด้านภาษาอาเซียน การศึกษาดูงาน	3.71	0.86	มาก
4	ครูได้รับการพัฒนาและมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนเป็นอย่างดี	3.74	0.67	มาก
5	โรงเรียนมีการสร้างเครือข่ายกับกลุ่มโรงเรียน/สหวิทยาเขตหรือระดับ จังหวัดเพื่อพัฒนาครูให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	3.84	1.70	มาก
6	โรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนครูกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.55	0.91	มาก
	รวมเฉลี่ย	3.73		

จากตารางที่ 3.7 ค่าเฉลี่ยการสร้างความร่วมมือ ด้านครูผู้สอนกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ อยู่ในระดับมากทุกรายการ เมื่อพิจารณารายข้อเรียงตามลำดับพบว่า โรงเรียนมีนโยบายในการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 4.00$) รองลงมาโรงเรียนมีการสร้างเครือข่ายกับกลุ่มโรงเรียน/สหวิทยาเขตหรือระดับ จังหวัดเพื่อพัฒนาครูให้มีความพร้อมในการเข้าสู่

ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.84$) และน้อยที่สุดในระดับมากพบว่าโรงเรียนมีแผนงาน โครงการ พัฒนาคู่มือให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.52$)

4. ด้านสื่อ อุปกรณ์และเทคโนโลยีทางการศึกษา

ตารางที่ 4.1 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือ ด้านสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษากับโรงเรียน มัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โดยรวม

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	โรงเรียนมีแผนงาน โครงการพัฒนาเนื้อหาในสื่อการเรียนการสอน ให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	3.88	0.64	มาก
2	โรงเรียนมีแผนการพัฒนาอุปกรณ์ทางการศึกษาให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.79	0.73	มาก
3	โรงเรียนมีการจัดหาสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน	3.88	0.65	มาก
4	โรงเรียนมีความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษาร่วมกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.27	1.01	ปานกลาง
5	โรงเรียนมีความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนและพัฒนาสื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีทางการศึกษา ร่วมกับกลุ่มโรงเรียน/สหวิทยาเขตในเขตพื้นที่หรือจังหวัด	3.48	0.95	ปานกลาง
6	โรงเรียนมีการใช้ระบบเครือข่ายการเรียนรู้ไร้พรมแดนกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.35	0.98	ปานกลาง
	รวมเฉลี่ย	3.61	0.83	

จากตารางที่ 4.1 ค่าเฉลี่ย การสร้างความร่วมมือ ด้านสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โดยรวม พบว่า โรงเรียนมีแผนงาน โครงการพัฒนาเนื้อหาในสื่อการเรียนการสอน ให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.88$)

โรงเรียนมีการจัดหาสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.88$) โรงเรียนมีแผนการพัฒนาอุปกรณ์ทางการศึกษาให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.79$) อยู่ในระดับมาก รองลงมา โรงเรียนมีความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนและพัฒนาสื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีทางการศึกษา ร่วมกับกลุ่มโรงเรียน/สหวิทยาเขตในเขตพื้นที่หรือจังหวัด ($\bar{X} = 3.48$) โรงเรียนมีการใช้ระบบเครือข่ายการเรียนรู้ไร้พรมแดนกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.35$) และโรงเรียนมีความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษาร่วมกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.27$) อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือ ด้านสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	โรงเรียนมีแผนงาน โครงการพัฒนาเนื้อหาในสื่อการเรียน การสอน ให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	3.96	0.61	มาก
2	โรงเรียนมีแผนการพัฒนาอุปกรณ์ทางการศึกษาให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.87	0.72	มาก
3	โรงเรียนมีการจัดหาสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน	3.97	0.59	มาก
4	โรงเรียนมีความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษาร่วมกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.54	1.06	มาก
5	โรงเรียนมีความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนและพัฒนาสื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีทางการศึกษา ร่วมกับกลุ่มโรงเรียน/สหวิทยาเขตในเขตพื้นที่หรือจังหวัด	3.78	0.84	มาก

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
6	โรงเรียนมีการใช้ระบบเครือข่ายการเรียนรู้ไร้พรมแดนกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.31	1.08	ปานกลาง
	รวมเฉลี่ย	3.74		

จากตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย การสร้างความร่วมมือ ด้านสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่า โรงเรียนมีการจัดหาสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.97$) โรงเรียนมีแผนงาน โครงการพัฒนาเนื้อหาในสื่อการเรียน การสอน ให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.96$) โรงเรียนมีแผนการพัฒนาอุปกรณ์ทางการศึกษาให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.87$) โรงเรียนมีความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนและพัฒนาสื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีทางการศึกษาร่วมกับกลุ่มโรงเรียน/สหวิทยาเขตในเขตพื้นที่หรือจังหวัด ($\bar{X} = 3.78$) และโรงเรียนมีความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษาร่วมกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.54$) อยู่ในระดับมาก รองลงมาโรงเรียนมีการใช้ระบบเครือข่ายการเรียนรู้ไร้พรมแดนกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.31$) อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือ ด้านสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	โรงเรียนมีแผนงาน โครงการพัฒนาเนื้อหาในสื่อการเรียน การสอน ให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	4.05	0.46	มาก
2	โรงเรียนมีแผนการพัฒนาอุปกรณ์ทางการศึกษาให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.81	0.65	มาก
3	โรงเรียนมีการจัดหาสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน	3.84	0.69	มาก
4	โรงเรียนมีความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษาร่วมกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน	2.76	0.70	ปานกลาง
5	โรงเรียนมีความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนและพัฒนาสื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีทางการศึกษา ร่วมกับกลุ่มโรงเรียน/สาขาเขตในเขตพื้นที่หรือจังหวัด	3.13	0.92	ปานกลาง
6	โรงเรียนมีการใช้ระบบเครือข่ายการเรียนรู้ไร้พรมแดนกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.37	0.83	ปานกลาง
	รวมเฉลี่ย	3.49		

จากตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย การสร้างความร่วมมือ ด้านสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน พบว่า โรงเรียนมีแผนงาน โครงการพัฒนาเนื้อหาในสื่อการเรียน การสอน ให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 4.05$) โรงเรียนมีการจัดหาสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.84$) และโรงเรียนมีแผนการพัฒนาอุปกรณ์ทางการศึกษาให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.81$) อยู่ในระดับมาก รองลงมาโรงเรียนมีการใช้ระบบเครือข่ายการเรียนรู้ไร้

พรมแดนกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.37$) โรงเรียนมีความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนและพัฒนาสื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีทางการศึกษา ร่วมกับกลุ่มโรงเรียน/สหวิทยาเขต ในเขตพื้นที่หรือจังหวัด ($\bar{X} = 3.13$) และโรงเรียนมีความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนสื่อ อุปกรณ์ ทางการศึกษาร่วมกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 2.76$) อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือ ด้านสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษา ในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดองค์กรส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	โรงเรียนมีแผนงาน โครงการพัฒนาเนื้อหาในสื่อการเรียน การสอน ให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	3.61	0.62	มาก
2	โรงเรียนมีแผนการพัฒนาอุปกรณ์ทางการศึกษาให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.75	0.51	มาก
3	โรงเรียนมีการจัดหาสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน	3.76	0.61	มาก
4	โรงเรียนมีความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษาร่วมกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.35	0.72	ปานกลาง
5	โรงเรียนมีความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนและพัฒนาสื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีทางการศึกษา ร่วมกับกลุ่มโรงเรียน/สหวิทยาเขตในเขตพื้นที่หรือจังหวัด	3.13	0.75	ปานกลาง
6	โรงเรียนมีการใช้ระบบเครือข่ายการเรียนรู้ไร้พรมแดนกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.25	0.87	ปานกลาง
	รวมเฉลี่ย	3.47		

จากตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย การสร้างความร่วมมือ ด้านสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดองค์กรส่งเสริมการ

ปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่าโรงเรียนมีการจัดหาสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.76$) โรงเรียนมีแผนการพัฒนาอุปกรณ์ทางการศึกษาให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.75$) และโรงเรียนมีแผนงานโครงการพัฒนาเนื้อหาในสื่อการเรียน การสอน ให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.61$) อยู่ในระดับมาก รองลงมาโรงเรียนมีความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษาร่วมกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.35$) โรงเรียนมีการใช้ระบบเครือข่ายการเรียนรู้ไร้พรมแดนกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.25$) โรงเรียนมีความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนและพัฒนาสื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีทางการศึกษาร่วมกับกลุ่มโรงเรียน/มหาวิทยาลัยในเขตพื้นที่หรือจังหวัด ($\bar{X} = 3.13$) อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือ ด้านสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	โรงเรียนมีแผนงาน โครงการพัฒนาเนื้อหาในสื่อการเรียน การสอน ให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	2.80	0.96	ปานกลาง
2	โรงเรียนมีแผนการพัฒนาอุปกรณ์ทางการศึกษาให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	2.80	0.76	ปานกลาง
3	โรงเรียนมีการจัดหาสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน	3.93	0.63	มาก
4	โรงเรียนมีความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษาร่วมกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน	2.16	0.94	น้อย
5	โรงเรียนมีความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนและพัฒนาสื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีทางการศึกษาร่วมกับกลุ่มโรงเรียน/มหาวิทยาลัยในเขตพื้นที่หรือจังหวัด	2.03	0.92	น้อย

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
6	โรงเรียนมีการใช้ระบบเครือข่ายการเรียนรู้ไร้พรมแดนกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน	2.56	0.85	ปานกลาง
	รวมเฉลี่ย	2.71		

จากตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย การสร้างความร่วมมือ ด้านสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา พบว่า โรงเรียนมีการจัดหาสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.93$) อยู่ในระดับมาก รองลงมาโรงเรียนมีแผนงาน โครงการพัฒนาเนื้อหาในสื่อการเรียน การสอน ให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 2.80$) โรงเรียนมีแผนการพัฒนาอุปกรณ์ทางการศึกษาให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 2.80$) และโรงเรียนมีการใช้ระบบเครือข่ายการเรียนรู้ไร้พรมแดนกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 2.56$) อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนโรงเรียนมีความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษาร่วมกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 2.16$) โรงเรียนมีความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนและพัฒนาสื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีทางการศึกษาร่วมกับกลุ่มโรงเรียน/สหวิทยาเขตในเขตพื้นที่หรือจังหวัด ($\bar{X} = 2.03$) อยู่ในระดับน้อย

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือ ด้านสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	โรงเรียนมีแผนงาน โครงการพัฒนาเนื้อหาในสื่อการเรียน การสอน ให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	3.73	0.73	มาก
2	โรงเรียนมีแผนการพัฒนาอุปกรณ์ทางการศึกษาให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.63	0.76	มาก
3	โรงเรียนมีการจัดหาสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน	3.63	0.80	มาก
4	โรงเรียนมีความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษาร่วมกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.50	0.90	ปานกลาง
5	โรงเรียนมีความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนและพัฒนาสื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีทางการศึกษา ร่วมกับกลุ่มโรงเรียน/มหาวิทยาลัยในเขตพื้นที่หรือจังหวัด	3.53	0.86	มาก
6	โรงเรียนมีการใช้ระบบเครือข่ายการเรียนรู้ไร้พรมแดนกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.66	0.75	มาก
	รวมเฉลี่ย	3.61		

จากตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยการสร้างความร่วมมือ ด้านสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าโรงเรียนมีแผนงาน โครงการพัฒนาเนื้อหาในสื่อการเรียน การสอน ให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.73$) โรงเรียนมีการใช้ระบบเครือข่ายการเรียนรู้ไร้พรมแดนกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.66$) โรงเรียนมีแผนการพัฒนาอุปกรณ์ทางการศึกษาให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.63$) โรงเรียนมีการจัดหาสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.63$) และโรงเรียนมีความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนและพัฒนาสื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีทางการศึกษา ร่วมกับกลุ่ม

โรงเรียน/สภวิทยาเขตในเขตพื้นที่หรือจังหวัด ($\bar{X} = 3.53$) อยู่ในระดับมาก รองลงมาโรงเรียนมีความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษาร่วมกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.50$) อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือ ด้านสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	โรงเรียนมีแผนงาน โครงการพัฒนาเนื้อหาในสื่อการเรียน การสอน ให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	3.43	0.62	ปานกลาง
2	โรงเรียนมีแผนการพัฒนาอุปกรณ์ทางการศึกษาให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.71	0.96	มาก
3	โรงเรียนมีการจัดหาสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน	3.66	0.78	มาก
4	โรงเรียนมีความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษาร่วมกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.45	0.96	ปานกลาง
5	โรงเรียนมีความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนและพัฒนาสื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีทางการศึกษา ร่วมกับกลุ่มโรงเรียน/สภวิทยาเขตในเขตพื้นที่หรือจังหวัด	3.50	0.97	ปานกลาง
6	โรงเรียนมีการใช้ระบบเครือข่ายการเรียนรู้ไร้พรมแดนกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.74	0.82	มาก
	รวมเฉลี่ย	3.58		

จากตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย การสร้างความร่วมมือ ด้านสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ พบว่าโรงเรียนมีการใช้ระบบเครือข่ายการเรียนรู้ไร้พรมแดนกับโรงเรียน

ในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.74$) โรงเรียนมีแผนการพัฒนาอุปกรณ์ทางการศึกษาให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.71$) โรงเรียนมีการจัดหาสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.66$) อยู่ในระดับมาก รองลงมาโรงเรียนมีความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนและพัฒนาสื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีทางการศึกษา ร่วมกับกลุ่มโรงเรียน/สหวิทยาเขตในเขตพื้นที่หรือจังหวัด ($\bar{X} = 3.50$) โรงเรียนมีความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษาร่วมกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.45$) และโรงเรียนมีแผนงาน โครงการพัฒนาเนื้อหาในสื่อการเรียน การสอน ให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.43$) อยู่ในระดับปานกลาง

5. รูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอน

ตารางที่ 5.1 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอนกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โดยรวม

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	โรงเรียนมีแผนการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.69	0.81	มาก
2	โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรอาเซียนตามที่โรงเรียนได้มีการประสานงานและร่วมมือกันไว้	3.73	0.84	มาก
3	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเสริมความรู้เพื่อความเข้าใจในด้านต่างๆของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน เช่น ภาษา ศาสนา การเมือง การปกครอง ศิลปวัฒนธรรม ASEAN Day	3.90	0.69	มาก
4	โรงเรียนมีการจัดทัศนศึกษาเพื่อเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน	3.50	0.86	ปานกลาง
5	โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือในการกำหนดรูปแบบการเรียนการสอน เช่น การจัดการเรียนการสอนผ่านทางไกล Connecting Classroom ,E-Learning	3.41	1.09	ปานกลาง

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
6	โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือจัดกิจกรรมเสริมเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน เช่น ASEAN Day กับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.47	1.04	ปานกลาง
	รวมเฉลี่ย	3.62	0.89	

จากตารางที่ 5.1 ค่าเฉลี่ยการสร้างความร่วมมือด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอนกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โดยรวม พบว่า โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเสริมความรู้เพื่อความเข้าใจในด้านต่างๆของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน เช่น ภาษา ศาสนา การเมือง การปกครอง ศิลปวัฒนธรรม ASEAN Day ($\bar{X} = 3.90$) โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรอาเซียนตามที่โรงเรียนได้มีการประสานงานและร่วมมือกันไว้ ($\bar{X} = 3.73$) โรงเรียนมีแผนการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมีการจัดทัศนศึกษาเพื่อเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.69$) อยู่ในระดับมาก รองลงมา โรงเรียนมีการจัดทัศนศึกษาเพื่อเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.50$) โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือจัดกิจกรรมเสริมเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน เช่น ASEAN Day กับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.47$) และโรงเรียนมีการประสานและร่วมมือในการกำหนดรูปแบบการเรียนการสอน เช่น การจัดการเรียนการสอนผ่านทางไกล Connecting Classroom ,E-Learning ($\bar{X} = 3.41$) อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 5.2 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอนกับ
โรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	โรงเรียนมีแผนการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.87	0.82	มาก
2	โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรอาเซียนตามที่โรงเรียนได้มีการประสานงานและร่วมมือกันไว้	3.98	0.73	มาก
3	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเสริมความรู้เพื่อความเข้าใจในด้านต่างๆของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน เช่น ภาษา ศาสนา การเมือง การปกครอง ศิลปวัฒนธรรม ASEAN Day	4.00	0.59	มาก
4	โรงเรียนมีการจัดทัศนศึกษาเพื่อเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน	3.63	0.88	มาก
5	โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือในการกำหนดรูปแบบการเรียนการสอน เช่น การจัดการเรียนการสอนผ่านทางไกล Connecting Classroom ,E-Learning	3.62	1.02	มาก
6	โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือจัดกิจกรรมเสริมเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน เช่น ASEAN Day กับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.73	1.12	มาก
	รวมเฉลี่ย	3.81		

จากตารางที่ 5.2 ค่าเฉลี่ย การสร้างความร่วมมือด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอนกับ
โรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน

อยู่ในระดับมากทุกรายการ เมื่อพิจารณารายเรียงตามลำดับ พบว่า โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเสริมความรู้เพื่อความเข้าใจในด้านต่างๆของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน เช่น ภาษา ศาสนา การเมือง การปกครอง ศิลปวัฒนธรรม ASEAN Day ($\bar{X} = 4.00$) รองลงมาโรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรอาเซียนตามที่โรงเรียนได้มีการประสานงานและร่วมมือกันไว้ ($\bar{X} = 3.98$) และน้อยที่สุดในระดับมากพบว่าโรงเรียนมีการประสานและร่วมมือในการกำหนดรูปแบบการเรียนการสอน เช่น การจัดการเรียนการสอนผ่านทางไกล Connecting Classroom ,E-Learning ($\bar{X} = 3.62$)

ตารางที่ 5.3 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอนกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	โรงเรียนมีแผนการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.58	0.77	มาก
2	โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรอาเซียนตามที่โรงเรียนได้มีการประสานงานและร่วมมือกันไว้	3.58	0.73	มาก
3	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเสริมความรู้เพื่อความเข้าใจในด้านต่างๆของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน เช่น ภาษา ศาสนา การเมือง การปกครอง ศิลปวัฒนธรรม ASEAN Day	3.97	0.56	มาก
4	โรงเรียนมีการจัดทัศนศึกษาเพื่อเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน	3.52	0.74	มาก
5	โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือในการกำหนดรูปแบบการเรียนการสอน เช่น การจัดการเรียนการสอนผ่านทางไกล Connecting Classroom ,E-Learning	3.30	1.16	ปานกลาง

ตารางที่ 5.3 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
6	โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือจัดกิจกรรมเสริมเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน เช่น ASEAN Day กับ โรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.28	0.73	ปานกลาง
	รวมเฉลี่ย	3.54		

จากตารางที่ 5.3 ค่าเฉลี่ยการสร้างความร่วมมือด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอนกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน พบว่า โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเสริมความรู้เพื่อความเข้าใจในด้านต่างๆของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน เช่น ภาษา ศาสนา การเมือง การปกครอง ศิลปวัฒนธรรม ASEAN Day ($\bar{X} = 3.97$) โรงเรียนมีแผนการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.58$) โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรอาเซียนตามที่โรงเรียนได้มีการประสานงานและร่วมมือกันไว้ ($\bar{X} = 3.58$) โรงเรียนมีการจัดทัศนศึกษาเพื่อเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.52$) อยู่ในระดับมาก รองลงมาโรงเรียนมีการประสานและร่วมมือในการกำหนดรูปแบบการเรียนการสอน เช่น การจัดการเรียนการสอนผ่านทางไกล Connecting Classroom ,E-Learning ($\bar{X} = 3.30$) และโรงเรียนมีการประสานและร่วมมือจัดกิจกรรมเสริมเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน เช่น ASEAN Day กับ โรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.28$) อยู่ระดับปานกลาง

ตารางที่ 5.4 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอนกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดองค์กรส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	โรงเรียนมีแผนการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.09	0.75	ปานกลาง
2	โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรอาเซียนตามที่โรงเรียนได้มีการประสานงานและร่วมมือกันไว้	3.20	0.87	ปานกลาง
3	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเสริมความรู้เพื่อความเข้าใจในด้านต่างๆของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน เช่น ภาษา ศาสนา การเมือง การปกครอง ศิลปวัฒนธรรม ASEAN Day	3.32	0.72	ปานกลาง
4	โรงเรียนมีการจัดทัศนศึกษาเพื่อเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน	3.23	0.71	ปานกลาง
5	โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือในการกำหนดรูปแบบการเรียนการสอน เช่น การจัดการเรียนการสอนผ่านทางไกล Connecting Classroom ,E-Learning	3.02	1.11	ปานกลาง
6	โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือจัดกิจกรรมเสริมเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน เช่น ASEAN Day กับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน	2.86	0.91	ปานกลาง
	รวมเฉลี่ย	3.12		

จากตารางที่ 5.4 ค่าเฉลี่ย การสร้างความร่วมมือด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอนกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดองค์กรส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น อยู่ในระดับปานกลางทุกรายการ เมื่อพิจารณารายข้อเรียงตามลำดับพบว่าโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเสริมความรู้เพื่อความเข้าใจในด้านต่างๆของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน เช่น ภาษา ศาสนา การเมือง การปกครอง ศิลปวัฒนธรรม ASEAN Day ($\bar{X} = 3.32$)

รองลงมาโรงเรียนมีการจัดทัศนศึกษาเพื่อเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.23$) และน้อยที่สุดในระดับปานกลางพบว่า โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือจัดกิจกรรมเสริมเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน เช่น ASEAN Day กับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 2.86$)

ตารางที่ 5.5 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอนกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	โรงเรียนมีแผนการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.46	0.89	มาก
2	โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรอาเซียนตามที่โรงเรียนได้มีการประสานงานและร่วมมือกันไว้	2.33	1.29	ปานกลาง
3	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเสริมความรู้เพื่อความเข้าใจในด้านต่างๆของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน เช่น ภาษา ศาสนา การเมือง การปกครอง ศิลปวัฒนธรรม ASEAN Day	3.20	0.99	ปานกลาง
4	โรงเรียนมีการจัดทัศนศึกษาเพื่อเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน	1.90	1.02	น้อย
5	โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือในการกำหนดรูปแบบการเรียนการสอน เช่น การจัดการเรียนการสอนผ่านทางไกล Connecting Classroom ,E-Learning	2.13	1.22	น้อย
6	โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือจัดกิจกรรมเสริมเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน เช่น ASEAN Day กับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน	1.96	0.92	น้อย
	รวมเฉลี่ย	2.50		

จากตารางที่ 5.5 ค่าเฉลี่ย การสร้างความร่วมมือด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอนกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา พบว่า โรงเรียนมีแผนการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.46$) อยู่ในระดับมากรองลงมาโรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรอาเซียนตามที่โรงเรียนได้มีการประสานงานและร่วมมือกันไว้ ($\bar{X} = 2.33$) และโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเสริมความรู้เพื่อความเข้าใจในด้านต่างๆของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน เช่น ภาษา ศาสนา การเมือง การปกครอง ศิลปวัฒนธรรม ASEAN Day ($\bar{X} = 3.20$) อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนโรงเรียนมีการประสานและร่วมมือในการกำหนดรูปแบบการเรียนการสอน เช่น การจัดการเรียนการสอนผ่านทางไกล Connecting Classroom ,E-Learning ($\bar{X} = 2.13$) โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือจัดกิจกรรมเสริมเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน เช่น ASEAN Day กับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 1.96$) อยู่ในระดับน้อยและน้อยที่สุดในระดับน้อยพบว่าโรงเรียนมีการจัดทัศนศึกษาเพื่อเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 1.90$)

ตารางที่ 5.6 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอนกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	โรงเรียนมีแผนการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.70	0.74	มาก
2	โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรอาเซียนตามที่โรงเรียนได้มีการประสานงานและร่วมมือกันไว้	3.66	0.75	มาก
3	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเสริมความรู้เพื่อความเข้าใจในด้านต่างๆของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน เช่น ภาษา ศาสนา การเมือง การปกครอง ศิลปวัฒนธรรม ASEAN Day	3.76	0.93	มาก
4	โรงเรียนมีการจัดทัศนศึกษาเพื่อเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน	3.33	0.47	ปานกลาง

ตารางที่ 5.6 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
5	โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือในการกำหนดรูปแบบการเรียนการสอน เช่น การจัดการเรียนการสอนผ่านทางไกล Connecting Classroom ,E-Learning	3.13	0.62	ปานกลาง
6	โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือจัดกิจกรรมเสริมเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน เช่น ASEAN Day กับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.26	0.44	ปานกลาง
	รวมเฉลี่ย	3.47		

จากตารางที่ 5.6 ค่าเฉลี่ย การสร้างความร่วมมือด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอนกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครพบว่า โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเสริมความรู้เพื่อความเข้าใจในด้านต่างๆ ของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน เช่น ภาษา ศาสนา การเมือง การปกครอง ศิลปวัฒนธรรม ASEAN Day ($\bar{X} = 3.76$) โรงเรียนมีแผนการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.70$) อยู่ในระดับมากรองลงมา โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรอาเซียนตามที่โรงเรียนได้มีการประสานงานและร่วมมือกันไว้ ($\bar{X} = 3.66$) โรงเรียนมีการจัดทัศนศึกษาเพื่อเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.33$) โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือจัดกิจกรรมเสริมเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน เช่น ASEAN Day กับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.26$) และโรงเรียนมีการประสานและร่วมมือในการกำหนดรูปแบบการเรียนการสอน เช่น การจัดการเรียนการสอนผ่านทางไกล Connecting Classroom, E-Learning ($\bar{X} = 3.13$) อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 5.7 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอนกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	โรงเรียนมีแผนการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.58	0.62	มาก
2	โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรอาเซียนตามที่โรงเรียนได้มีการประสานงานและร่วมมือกันไว้	3.56	0.79	มาก
3	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเสริมความรู้เพื่อความเข้าใจในด้านต่างๆของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน เช่น ภาษา ศาสนา การเมือง การปกครอง ศิลปวัฒนธรรม ASEAN Day	3.85	0.92	มาก
4	โรงเรียนมีการจัดทัศนศึกษาเพื่อเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน	3.38	0.65	ปานกลาง
5	โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือในการกำหนดรูปแบบการเรียนการสอน เช่น การจัดการเรียนการสอนผ่านทางไกล Connecting Classroom ,E-Learning	3.34	0.89	ปานกลาง
6	โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือจัดกิจกรรมเสริมเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน เช่น ASEAN Day กับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.55	0.92	มาก
	รวมเฉลี่ย	3.54		

จากตารางที่ 5.7 ค่าเฉลี่ย การสร้างความร่วมมือด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอนกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ พบว่า โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเสริมความรู้เพื่อความเข้าใจในด้านต่างๆของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน เช่น ภาษา ศาสนา การเมือง การปกครอง ศิลปวัฒนธรรม ASEAN Day ($\bar{X} = 3.85$) โรงเรียนมีแผนการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีความเป็นสากล

โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.58$) โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรอาเซียนตามที่โรงเรียนได้มีการประสานงานและร่วมมือกันไว้ ($\bar{X} = 3.56$) โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือจัดกิจกรรมเสริมเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน เช่น ASEAN Day กับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.55$) อยู่ในระดับมาก รองลงมาโรงเรียนมีการจัดทัศนศึกษาเพื่อเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.38$) และโรงเรียนมีการประสานและร่วมมือในการกำหนดรูปแบบการเรียนการสอน เช่น การจัดการเรียนการสอนผ่านทางไกล Connecting Classroom ,E-Learning ($\bar{X} = 3.34$) อยู่ระดับปานกลาง

6. ผู้บริหารและบุคลากร

ตารางที่ 6.1 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือด้านผู้บริหารและบุคลากรกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โดยรวม

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	4.06	0.74	มาก
2	ผู้บริหารเป็นผู้นำในการบริหารจัดการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.93	0.73	มาก
3	โรงเรียนมีแผนการพัฒนาผู้บริหารและบุคลากรให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.86	0.86	มาก
4	ผู้บริหารมีศักยภาพในการประสานภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน	3.92	0.84	มาก
5	ผู้บริหารมีศักยภาพในการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน	3.92	0.81	มาก

ตารางที่ 6.1 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
6	ผู้บริหารมีการประสานในการจัดหา ทรัพยากร และมีศักยภาพในการวิจัยพัฒนาการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา สู่ประชาคมอาเซียน	3.90	0.74	มาก
	รวมเฉลี่ย	3.93	0.79	

จากตารางที่ 6.1 ค่าเฉลี่ย การสร้างความร่วมมือด้านผู้บริหารและบุคลากรกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โดยรวม อยู่ในระดับมากทุกรายการ เมื่อพิจารณารายข้อเรียงตามลำดับพบว่า ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 4.06$) รองลงมาผู้บริหารเป็นผู้นำในการบริหารจัดการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.93$) และน้อยที่สุดในระดับมากพบว่าโรงเรียนมีแผนการพัฒนาผู้บริหารและบุคลากรให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.86$)

ตารางที่ 6.2 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือด้านผู้บริหารและบุคลากรกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อ	รายการ	X	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	4.09	0.71	มาก
2	ผู้บริหารเป็นผู้นำในการบริหารจัดการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.03	0.69	มาก

ตารางที่ 6.2 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	X	SD	ระดับการปฏิบัติ
3	โรงเรียนมีแผนการพัฒนาผู้บริหารและบุคลากรให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	4.01	0.85	มาก
4	ผู้บริหารมีศักยภาพในการประสานภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน	3.99	0.89	มาก
5	ผู้บริหารมีศักยภาพในการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน	4.01	0.86	มาก
6	ผู้บริหารมีการประสานในการจัดหา ทรัพยากร และมีศักยภาพในการวิจัยพัฒนาการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา สู่ประชาคมอาเซียน	3.90	0.74	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.01		

จากตารางที่ 6.2 ค่าเฉลี่ย การสร้างความร่วมมือด้านผู้บริหารและบุคลากรกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก ทุกรายการ เมื่อพิจารณารายชื่อเรียงตามลำดับพบว่าผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 4.09$) รองลงมาผู้บริหารเป็นผู้นำในการบริหารจัดการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.03$) และน้อยที่สุดในระดับมากผู้บริหารมีการประสานในการจัดหา ทรัพยากร และมีศักยภาพในการวิจัยพัฒนาการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา สู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.90$)

ตารางที่ 6.3 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือด้านผู้บริหารและบุคลากรกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	4.11	0.75	มาก
2	ผู้บริหารเป็นผู้นำในการบริหารจัดการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.00	0.61	มาก
3	โรงเรียนมีแผนการพัฒนาผู้บริหารและบุคลากรให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.93	0.76	มาก
4	ผู้บริหารมีศักยภาพในการประสานภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน	3.96	0.70	มาก
5	ผู้บริหารมีศักยภาพในการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน	3.91	0.73	มาก
6	ผู้บริหารมีการประสานในการจัดหา ทรัพยากร และมีศักยภาพในการวิจัยพัฒนาการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา สู่ประชาคมอาเซียน	3.96	0.70	มาก
	รวมเฉลี่ย	3.98		

จากตารางที่ 5.3 ค่าเฉลี่ย การสร้างความร่วมมือด้านผู้บริหารและบุคลากรกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อยู่ในระดับมากทุกรายการ เมื่อพิจารณารายข้อเรียงตามลำดับพบว่าผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 4.11$) รองลงมาผู้บริหารเป็นผู้นำในการบริหารจัดการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.00$) และน้อยที่สุดในระดับมากพบว่าผู้บริหารมี

ศักยภาพในการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.91$)

ตารางที่ 6.4 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือด้านผู้บริหารและบุคลากรกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดองค์กรส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อ	รายการ	X	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	3.79	0.70	มาก
2	ผู้บริหารเป็นผู้นำในการบริหารจัดการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.71	0.74	มาก
3	โรงเรียนมีแผนการพัฒนาผู้บริหารและบุคลากรให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.56	0.77	มาก
4	ผู้บริหารมีศักยภาพในการประสานภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน	3.54	0.85	มาก
5	ผู้บริหารมีศักยภาพในการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน	3.77	0.83	มาก
6	ผู้บริหารมีการประสานในการจัดหา ทรัพยากร และมีศักยภาพในการวิจัยพัฒนาการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา สู่ประชาคมอาเซียน	3.91	0.80	มาก
	รวมเฉลี่ย	3.71		

จากตารางที่ 6.4 ค่าเฉลี่ย การสร้างความร่วมมือด้านผู้บริหารและบุคลากรกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดองค์กรส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่ในระดับมากทุกรายการเมื่อพิจารณาเรียงตามลำดับพบว่า ผู้บริหารมีการ

ประสานในการจัดหา ทรัพยากร และมีศักยภาพในการวิจัยพัฒนาการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ผู้ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.91$) รองลงมาผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.79$) และน้อยที่สุดในระดับมากผู้บริหารมีศักยภาพในการประสานภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาผู้ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.54$)

ตารางที่ 6.5 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือด้านผู้บริหารและบุคลากรกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	4.10	0.80	มาก
2	ผู้บริหารเป็นผู้นำในการบริหารจัดการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.56	1.04	มาก
3	โรงเรียนมีแผนการพัฒนาผู้บริหารและบุคลากรให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	2.53	1.10	ปานกลาง
4	ผู้บริหารมีศักยภาพในการประสานภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาผู้ประชาคมอาเซียน	3.86	0.86	มาก
5	ผู้บริหารมีศักยภาพในการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาผู้ประชาคมอาเซียน	3.70	0.70	มาก
6	ผู้บริหารมีการประสานในการจัดหา ทรัพยากร และมีศักยภาพในการวิจัยพัฒนาการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ผู้ประชาคมอาเซียน	3.93	0.90	มาก
	รวมเฉลี่ย	3.61		

จากตารางที่ 6.5 ค่าเฉลี่ยการสร้างความร่วมมือด้านผู้บริหารและบุคลากรกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา พบว่า ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ($X = 4.10$) ผู้บริหารมีการประสานในการจัดหา ทรัพยากร และมีศักยภาพในการวิจัยพัฒนาการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ผู้ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.93$) ผู้บริหารมีศักยภาพในการประสานภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.86$) ผู้บริหารมีศักยภาพในการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.70$) ผู้บริหารเป็นผู้นำในการบริหารจัดการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.56$) อยู่ในระดับมาก รองลงมา โรงเรียนมีแผนการพัฒนาผู้บริหารและบุคลากรให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 2.53$) อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 6.6 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือด้านผู้บริหารและบุคลากรกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	3.83	0.91	มาก
2	ผู้บริหารเป็นผู้นำในการบริหารจัดการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.60	0.89	มาก
3	โรงเรียนมีแผนการพัฒนาผู้บริหารและบุคลากรให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.50	0.90	ปานกลาง
4	ผู้บริหารมีศักยภาพในการประสานภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน	3.76	0.93	มาก
5	ผู้บริหารมีศักยภาพในการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน	3.70	0.79	มาก

ตารางที่ 6.6 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
6	ผู้บริหารมีการประสานในการจัดหา ทรัพยากร และมีศักยภาพในการวิจัยพัฒนาการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา สู่ประชาคมอาเซียน	3.56	0.81	มาก
	รวมเฉลี่ย	3.66		

จากตาราง 6.6 ค่าเฉลี่ยการสร้างความร่วมมือด้านผู้บริหารและบุคลากรกับ โรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.83$) ผู้บริหารมีศักยภาพในการประสานภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.76$) ผู้บริหารมีศักยภาพในการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.70$) ผู้บริหารเป็นผู้นำในการบริหารจัดการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.60$) ผู้บริหารมีการประสานในการจัดหา ทรัพยากร และมีศักยภาพในการวิจัยพัฒนาการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา สู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.56$) อยู่ในระดับมาก รองลงมา โรงเรียนมีแผนการพัฒนาผู้บริหารและบุคลากรให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.50$) อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 6.7 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือด้านผู้บริหารและบุคลากรกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	4.05	0.71	มาก
2	ผู้บริหารเป็นผู้นำในการบริหารจัดการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.54	0.87	มาก
3	โรงเรียนมีแผนการพัฒนาผู้บริหารและบุคลากรให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.57	0.83	มาก
4	ผู้บริหารมีศักยภาพในการประสานภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน	3.80	0.84	มาก
5	ผู้บริหารมีศักยภาพในการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน	3.59	0.85	มาก
6	ผู้บริหารมีการประสานในการจัดหา ทรัพยากร และมีศักยภาพในการวิจัยพัฒนาการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา สู่ประชาคมอาเซียน	3.83	0.68	มาก
	รวมเฉลี่ย	3.73		

จากตารางที่ 6.7 ค่าเฉลี่ย การสร้างความร่วมมือด้านผู้บริหารและบุคลากรกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ อยู่ในระดับมากทุกรายการ เมื่อพิจารณารายข้อเรียงตามลำดับพบว่าผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 4.05$) รองลงมาผู้บริหารมีการประสานในการจัดหา ทรัพยากร และมีศักยภาพในการวิจัยพัฒนาการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา สู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.83$) และน้อยที่สุดในระดับมาก

ผู้บริหารเป็นผู้นำในการบริหารจัดการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.54$)

7. งบประมาณ

ตารางที่ 7.1 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือด้านงบประมาณกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โดยรวม

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	โรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณตามแผนงาน โครงการ เพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน	3.75	0.65	มาก
2	โรงเรียนมีการพัฒนาด้านงบประมาณให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.61	0.81	มาก
3	หน่วยงาน องค์กรหลักของโรงเรียน มีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็นในการจัดสรรงบประมาณ	3.61	0.87	มาก
4	โรงเรียนได้รับการอุดหนุนงบประมาณจากหน่วยงานภายนอกในการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	3.38	0.97	ปานกลาง
5	โรงเรียนมีแผนงาน โครงการในการระดมงบประมาณ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาเพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน	3.61	0.85	มาก
6	โรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณรองรับ นักเรียนทุนนักเรียนแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศ การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนรู้ และกีฬา	3.35	0.89	ปานกลาง
	รวมเฉลี่ย	3.55	0.84	

จากตารางที่ 7.1 ค่าเฉลี่ยการสร้างความร่วมมือด้านงบประมาณกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โดยรวม พบว่า โรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณตามแผนงาน โครงการ เพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.75$) โรงเรียนมีการพัฒนาด้านงบประมาณให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.61$) หน่วยงาน องค์กรหลักของโรงเรียน มีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็นในการจัดสรรงบประมาณ ($\bar{X} = 3.61$) โรงเรียนมีแผนงาน โครงการในการระดมงบประมาณเพื่อพัฒนาสถานศึกษาเพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 3.61$) อยู่ในระดับมาก รองลงมา โรงเรียนได้รับการอุดหนุนงบประมาณจากหน่วยงานภายนอกในการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.38$) และโรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณรองรับ นักเรียนทุน นักเรียนแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศ การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนผู้ และกีฬา ($\bar{X} = 3.35$) อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 7.2 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือด้านงบประมาณกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	โรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณตามแผนงาน โครงการ เพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน	3.85	0.55	มาก
2	โรงเรียนมีการพัฒนาด้านงบประมาณให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.59	0.87	มาก
3	หน่วยงาน องค์กรหลักของโรงเรียน มีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็นในการจัดสรรงบประมาณ	3.59	0.90	มาก
4	โรงเรียนได้รับการอุดหนุนงบประมาณจากหน่วยงานภายนอกในการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	3.48	0.95	ปานกลาง

ตารางที่ 7.2 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
5	โรงเรียนมีแผนงาน โครงการในการระดมงบประมาณเพื่อพัฒนาสถานศึกษาเพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน	3.78	0.80	มาก
6	โรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณรองรับ นักเรียนทุน นักเรียนแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศ การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนรู้ และกีฬา	3.43	0.87	ปานกลาง
	รวมเฉลี่ย	3.62		

จากตารางที่ 7.2 ค่าเฉลี่ย การสร้างความร่วมมือด้านงบประมาณกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าโรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณตามแผนงาน โครงการเพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.38$) โรงเรียนมีการพัฒนาด้านงบประมาณให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.59$) หน่วยงานองค์กรหลักของโรงเรียน มีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็นในการจัดสรรงบประมาณ ($\bar{X} = 3.59$) โรงเรียนมีแผนงาน โครงการในการระดมงบประมาณเพื่อพัฒนาสถานศึกษาเพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 3.78$) รองลงมาโรงเรียนได้รับการอุดหนุนงบประมาณจากหน่วยงานภายนอกในการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.48$) และโรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณรองรับ นักเรียนทุน นักเรียนแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศ การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนรู้ และกีฬา ($\bar{X} = 3.43$) อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 7.3 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือด้านงบประมาณกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	โรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณตามแผนงาน โครงการ เพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน	3.76	0.67	มาก
2	โรงเรียนมีการพัฒนาด้านงบประมาณให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.86	0.62	มาก
3	หน่วยงาน องค์กรหลักของโรงเรียน มีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็นในการจัดสรรงบประมาณ	3.76	0.72	มาก
4	โรงเรียนได้รับการอุดหนุนงบประมาณจากหน่วยงานภายนอกในการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	3.37	0.97	ปานกลาง
5	โรงเรียนมีแผนงาน โครงการในการระดมงบประมาณ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาเพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน	3.86	0.79	มาก
6	โรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณรองรับ นักเรียนทุนนักเรียนแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศ การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนรู้ และกีฬา	3.33	0.74	ปานกลาง
	รวมเฉลี่ย	3.66		

จากตารางที่ 7.3 ค่าเฉลี่ย การสร้างความร่วมมือด้านงบประมาณกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โดยรวม พบว่าโรงเรียนมีการพัฒนาด้านงบประมาณให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.86$) โรงเรียนมีแผนงานโครงการในการระดมงบประมาณเพื่อพัฒนาสถานศึกษาเพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน

($\bar{X} = 3.86$) โรงเรียนมีการพัฒนาด้านงบประมาณให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.76$) หน่วยงาน องค์กรหลักของโรงเรียน มีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็นในการจัดสรรงบประมาณ ($\bar{X} = 3.76$) อยู่ในระดับมาก รองลงมาโรงเรียนได้รับการอุดหนุนงบประมาณจากหน่วยงานภายนอกในการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.37$) และโรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณรองรับ นักเรียนทุน นักเรียนแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศ การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนรู้ และกีฬา ($\bar{X} = 3.33$) อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 7.4 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือด้านงบประมาณกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดองค์กรส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	โรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณตามแผนงาน โครงการ เพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน	3.58	0.60	มาก
2	โรงเรียนมีการพัฒนาด้านงบประมาณให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.35	0.67	ปานกลาง
3	หน่วยงาน องค์กรหลักของโรงเรียน มีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็นในการจัดสรรงบประมาณ	3.44	0.75	ปานกลาง
4	โรงเรียนได้รับการอุดหนุนงบประมาณจากหน่วยงานภายนอกในการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	3.20	1.08	ปานกลาง
5	โรงเรียนมีแผนงาน โครงการในการระดมงบประมาณ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาเพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน	3.37	0.90	ปานกลาง
6	โรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณรองรับ นักเรียนทุน นักเรียนแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศ การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนรู้ และกีฬา	3.03	1.10	ปานกลาง
	รวมเฉลี่ย	3.33		

จากตารางที่ 7.4 ค่าเฉลี่ยการสร้างความร่วมมือด้านงบประมาณกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดองค์กรส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวมพบว่าโรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณตามแผนงาน โครงการเพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$) รองลงมา หน่วยงาน องค์กรหลักของโรงเรียน มีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็นในการจัดสรรงบประมาณ ($\bar{X} = 3.44$) โรงเรียนมีแผนงาน โครงการในการระดมงบประมาณเพื่อพัฒนาสถานศึกษาเพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 3.37$) โรงเรียนมีการพัฒนาด้านงบประมาณให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.35$) โรงเรียนได้รับการอุดหนุนงบประมาณจากหน่วยงานภายนอกในการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.20$) และโรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณรองรับ นักเรียนทุน นักเรียนแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศ การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนรู้ และกีฬา ($\bar{X} = 3.03$)

ตารางที่ 7.5 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือด้านงบประมาณกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	โรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณตามแผนงาน โครงการเพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน	3.33	1.15	ปานกลาง
2	โรงเรียนมีการพัฒนาด้านงบประมาณให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.06	1.04	ปานกลาง
3	หน่วยงาน องค์กรหลักของโรงเรียน มีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็นในการจัดสรรงบประมาณ	2.53	1.27	ปานกลาง
4	โรงเรียนได้รับการอุดหนุนงบประมาณจากหน่วยงานภายนอกในการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	1.96	0.66	น้อย

ตารางที่ 7.5 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
5	โรงเรียนมีแผนงาน โครงการในการระดมงบประมาณเพื่อพัฒนาสถานศึกษาเพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน	2.06	1.17	น้อย
6	โรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณรองรับ นักเรียนทุน นักเรียนแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศ การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนรู้ และกีฬา	2.23	1.23	น้อย
	รวมเฉลี่ย	2.53		

จากตารางที่ 7.5 ค่าเฉลี่ยการสร้างความร่วมมือด้านงบประมาณกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยรวม พบว่า โรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณตามแผนงาน โครงการเพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.33$) โรงเรียนมีการพัฒนาด้านงบประมาณให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.06$) หน่วยงาน องค์กรหลักของโรงเรียน มีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็นในการจัดสรรงบประมาณ ($\bar{X} = 2.53$) อยู่ในระดับปานกลาง โรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณรองรับ นักเรียนทุน นักเรียนแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศ การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนรู้ และกีฬา ($\bar{X} = 2.23$) โรงเรียนมีแผนงาน โครงการในการระดมงบประมาณเพื่อพัฒนาสถานศึกษาเพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 2.06$) โรงเรียนได้รับการอุดหนุนงบประมาณจากหน่วยงานภายนอกในการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 1.96$)

ตารางที่ 7.6 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือด้านงบประมาณกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	โรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณตามแผนงาน โครงการ เพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน	3.20	0.40	ปานกลาง
2	โรงเรียนมีการพัฒนาด้านงบประมาณให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.26	0.44	ปานกลาง
3	หน่วยงาน องค์กรหลักของโรงเรียน มีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็นในการจัดสรรงบประมาณ	3.10	0.66	ปานกลาง
4	โรงเรียนได้รับการอุดหนุนงบประมาณจากหน่วยงานภายนอกในการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	3.10	0.30	ปานกลาง
5	โรงเรียนมีแผนงาน โครงการในการระดมงบประมาณ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาเพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน	3.36	0.85	ปานกลาง
6	โรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณรองรับ นักเรียนทุน นักเรียนแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศ การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนรู้ และกีฬา	3.46	0.77	ปานกลาง
	รวมเฉลี่ย	3.25		

ตารางที่ 7.6 ค่าเฉลี่ยการสร้างความร่วมมือด้านงบประมาณกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกรายการ เมื่อพิจารณารายข้อเรียงตามลำดับพบว่าโรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณรองรับนักเรียนทุน นักเรียนแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศ การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนรู้ และกีฬา ($\bar{X} = 3.46$) โรงเรียนมีแผนงาน โครงการในการระดมงบประมาณเพื่อพัฒนาสถานศึกษาเพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 3.36$) โรงเรียนมีการพัฒนาด้านงบประมาณให้มีความเป็นสากล โดยมี

การเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.20$) และน้อยที่สุดในระดับปานกลาง พบว่าหน่วยงาน องค์กรหลักของโรงเรียน มีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็นในการจัดสรรงบประมาณ ($\bar{X} = 3.10$) โรงเรียนได้รับการอุดหนุนงบประมาณจากหน่วยงานภายนอกในการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.10$)

ตารางที่ 7.7 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือด้านงบประมาณกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	โรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณตามแผนงาน โครงการ เพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน	3.60	0.83	มาก
2	โรงเรียนมีการพัฒนาด้านงบประมาณให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.45	0.87	ปานกลาง
3	หน่วยงาน องค์กรหลักของโรงเรียน มีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็นในการจัดสรรงบประมาณ	3.90	0.78	มาก
4	โรงเรียนได้รับการอุดหนุนงบประมาณจากหน่วยงานภายนอกในการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	3.55	0.88	มาก
5	โรงเรียนมีแผนงาน โครงการในการระดมงบประมาณ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาเพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน	3.60	0.69	มาก
6	โรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณรองรับ นักเรียนทุนนักเรียนแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศ การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนรู้ และกีฬา	3.53	0.90	มาก
	รวมเฉลี่ย	3.61		

จากตารางที่ 7.7 ค่าเฉลี่ย การสร้างความร่วมมือด้านงบประมาณกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ โดยรวมพบว่าหน่วยงาน องค์กรหลักของโรงเรียน มีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็นในการจัดสรรงบประมาณ ($\bar{X} = 3.90$) โรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณตามแผนงาน โครงการเพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.60$) โรงเรียนมีแผนงาน โครงการในการระดมงบประมาณเพื่อพัฒนาสถานศึกษาเพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 3.60$) โรงเรียนได้รับการอุดหนุนงบประมาณจากหน่วยงานภายนอกในการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน(3.55) โรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณรองรับ นักเรียนทุน นักเรียนแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศ การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนรู้ และกีฬา ($\bar{X} = 3.53$) โรงเรียนมีการพัฒนาด้านงบประมาณให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.45$)

8. บรรยากาศของสถานศึกษา

ตารางที่ 8.1 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือด้านบรรยากาศของสถานศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โดยรวม

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	โรงเรียนมีแผนการพัฒนาด้านอาคารสถานศึกษาและการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.68	0.84	มาก
2	โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้อาเซียนศึกษา เช่น ป้ายนิเทศ ห้องหรือมุมอาเซียนศึกษาเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้	4.01	0.70	มาก
3	โรงเรียนมีการพัฒนาเครือข่ายไร้พรมแดนเพื่อการสืบค้นข้อมูลด้านอาเซียนศึกษาอย่างเป็นระบบ	3.68	0.82	มาก
4	โรงเรียนมีการสร้างเสริมบรรยากาศการทำงานให้เกิดวัฒนธรรมการเรียนรู้ ค่านิยมร่วมและมรดกวัฒนธรรมอาเซียน	3.71	0.75	มาก

ตารางที่ 8.1 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
5	โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือกันในการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับอาเซียนศึกษากับโรงเรียนในประเทศ	3.55	0.81	มาก
6	โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือกันในการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับอาเซียนศึกษากับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.96	0.98	มาก
	รวมเฉลี่ย	3.77	0.82	

จากตารางที่ 8.1 ค่าเฉลี่ย การสร้างความร่วมมือด้านบรรยากาศของสถานศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โดยรวม พบว่าอยู่ในระดับมากทุกรายการ โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้อาเซียนศึกษา เช่น ป้ายนิเทศ ห้องหรือมุมอาเซียนศึกษาเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.01$) รองลงมาโรงเรียนมีการประสานและร่วมมือกันในการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับอาเซียนศึกษากับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.96$) และน้อยที่สุดในระดับมากพบว่าโรงเรียนมีการประสานและร่วมมือกันในการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.55$)

ตารางที่ 8.2 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือด้านบรรยากาศของสถานศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	โรงเรียนมีแผนการพัฒนาด้านอาคารสถานศึกษาและการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.74	0.84	มาก
2	โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้อาเซียนศึกษา เช่น ป้ายนิเทศ ห้องหรือมุมอาเซียนศึกษาเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้	4.11	0.52	มาก
3	โรงเรียนมีการพัฒนาเครือข่ายไร้พรมแดนเพื่อการสืบค้นข้อมูลด้านอาเซียนศึกษาอย่างเป็นระบบ	3.71	0.82	มาก
4	โรงเรียนมีการสร้างเสริมบรรยากาศการทำงานให้เกิดวัฒนธรรมการเรียนรู้ ค่านิยมร่วมและมรดกวัฒนธรรมอาเซียน	3.91	0.58	มาก
5	โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือกันในการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับอาเซียนศึกษากับโรงเรียนในประเทศ	3.76	0.71	มาก
6	โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือกันในการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับอาเซียนศึกษากับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน	4.56	6.76	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ย	3.97		

จากตารางที่ 8.2 ค่าเฉลี่ย การสร้างความร่วมมือด้านบรรยากาศของสถานศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวม พบว่าโรงเรียนมีการประสานและร่วมมือกันในการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับอาเซียนศึกษากับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 4.56$) มากที่สุด รองลงมา อยู่ในระดับมากทุกรายการ เมื่อพิจารณารายข้อเรียงตามลำดับพบว่า โรงเรียนมีการจัด

สภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้อาเซียนศึกษา เช่น ป้ายนิเทศ ห้องหรือมุมอาเซียนศึกษาเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.11$) รองลงมา โรงเรียนมีการสร้างเสริมบรรยากาศการทำงานให้เกิดวัฒนธรรมการเรียนรู้ ค่านิยมร่วมและมรดกวัฒนธรรมอาเซียน ($\bar{X} = 3.91$) และน้อยที่สุดในระดับมากพบว่าโรงเรียนมีการพัฒนาเครือข่ายไร้พรมแดนเพื่อการสืบค้นข้อมูลด้านอาเซียนศึกษาอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 3.71$)

ตารางที่ 8.3 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือด้านบรรยากาศของสถานศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	โรงเรียนมีแผนการพัฒนาด้านอาคารสถานศึกษาและการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.69	0.82	มาก
2	โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้อาเซียนศึกษา เช่น ป้ายนิเทศ ห้องหรือมุมอาเซียนศึกษาเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้	4.10	0.88	มาก
3	โรงเรียนมีการพัฒนาเครือข่ายไร้พรมแดนเพื่อการสืบค้นข้อมูลด้านอาเซียนศึกษาอย่างเป็นระบบ	3.74	0.75	มาก
4	โรงเรียนมีการสร้างเสริมบรรยากาศการทำงานให้เกิดวัฒนธรรมการเรียนรู้ ค่านิยมร่วมและมรดกวัฒนธรรมอาเซียน	3.47	0.77	ปานกลาง
5	โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือกันในการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับอาเซียนศึกษากับโรงเรียนในประเทศ	3.39	0.77	ปานกลาง
6	โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือกันในการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับอาเซียนศึกษากับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.22	0.80	ปานกลาง
	รวมเฉลี่ย	3.60		

จากตารางที่ 8.3 ค่าเฉลี่ย การสร้างความร่วมมือด้านบรรยากาศของสถานศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โดยรวมพบว่าโรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้อาเซียนศึกษา เช่น ป้ายนิเทศ ห้องหรือมุมอาเซียนศึกษาเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.10$) โรงเรียนมีการพัฒนาเครือข่ายไร้พรมแดนเพื่อการสืบค้นข้อมูลด้านอาเซียนศึกษาอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 3.74$) โรงเรียนมีแผนการพัฒนาด้านอาคารสถานศึกษาและการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.69$) โรงเรียนมีการสร้างเสริมบรรยากาศการทำงานให้เกิดวัฒนธรรมการเรียนรู้ค่านิยมร่วมและมรดกวัฒนธรรมอาเซียน ($\bar{X} = 3.47$) โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือกันในการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดลอมเกี่ยวกับอาเซียนศึกษากับโรงเรียนในประเทศ ($\bar{X} = 3.39$) โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือกันในการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดลอมเกี่ยวกับอาเซียนศึกษากับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.22$)

ตารางที่ 8.4 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือด้านบรรยากาศของสถานศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดองค์กรส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	โรงเรียนมีแผนการพัฒนาด้านอาคารสถานศึกษาและการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.56	0.77	มาก
2	โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้อาเซียนศึกษา เช่น ป้ายนิเทศ ห้องหรือมุมอาเซียนศึกษาเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้	3.75	0.73	มาก
3	โรงเรียนมีการพัฒนาเครือข่ายไร้พรมแดนเพื่อการสืบค้นข้อมูลด้านอาเซียนศึกษาอย่างเป็นระบบ	3.33	1.01	ปานกลาง

ตารางที่ 8.4 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
4	โรงเรียนมีการสร้างเสริมบรรยากาศการทำงานให้เกิดวัฒนธรรมการเรียนรู้ ค่านิยมร่วมและมรดกวัฒนธรรมอาเซียน	3.65	0.77	มาก
5	โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือกันในการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับอาเซียนศึกษากับโรงเรียนในประเทศ	3.37	0.87	ปานกลาง
6	โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือกันในการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับอาเซียนศึกษากับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.70	3.12	มาก
	รวมเฉลี่ย	3.56		

จากตารางที่ 8.4 ค่าเฉลี่ย การสร้างความร่วมมือด้านบรรยากาศของสถานศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดองค์กรส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวมพบว่าโรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้อาเซียนศึกษา เช่น ป้ายนิเทศ ห้องหรือมุมอาเซียนศึกษาเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.75$) โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือกันในการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับอาเซียนศึกษากับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.70$) โรงเรียนมีการสร้างเสริมบรรยากาศการทำงานให้เกิดวัฒนธรรมการเรียนรู้ ค่านิยมร่วมและมรดกวัฒนธรรมอาเซียน (3.65) โรงเรียนมีแผนการพัฒนาด้านอาคารสถานศึกษาและการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.56$) โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือกันในการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับอาเซียนศึกษากับโรงเรียนในประเทศ ($\bar{X} = 3.37$) โรงเรียนมีการพัฒนาเครือข่ายไร้พรมแดนเพื่อการสืบค้นข้อมูลด้านอาเซียนศึกษาอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 3.33$)

ตารางที่ 8.5 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือด้านบรรยากาศของสถานศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	โรงเรียนมีแผนการพัฒนาด้านอาคารสถานศึกษาและการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.10	1.53	ปานกลาง
2	โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้อาเซียนศึกษา เช่น ป้ายนิเทศ ห้องหรือมุมอาเซียนศึกษาเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้	3.60	0.85	มาก
3	โรงเรียนมีการพัฒนาเครือข่ายไร้พรมแดนเพื่อการสืบค้นข้อมูลด้านอาเซียนศึกษาอย่างเป็นระบบ	3.33	0.88	ปานกลาง
4	โรงเรียนมีการสร้างเสริมบรรยากาศการทำงานให้เกิดวัฒนธรรมการเรียนรู้ ค่านิยมร่วมและมรดกวัฒนธรรมอาเซียน	2.73	1.28	ปานกลาง
5	โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือกันในการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับอาเซียนศึกษากับโรงเรียนในประเทศ	2.43	1.25	น้อย
6	โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือกันในการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับอาเซียนศึกษากับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน	2.26	1.28	น้อย
	รวมเฉลี่ย	2.91		

จากตารางที่ 8.5 ค่าเฉลี่ย การสร้างความร่วมมือด้านบรรยากาศของสถานศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยรวมพบว่า โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้อาเซียนศึกษา เช่น ป้ายนิเทศ ห้องหรือมุมอาเซียนศึกษาเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ 3.60 โรงเรียนมีการพัฒนาเครือข่ายไร้พรมแดนเพื่อการสืบค้นข้อมูลด้านอาเซียนศึกษาอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 3.33$)

โรงเรียนมีแผนการพัฒนาด้านอาคารสถานศึกษาและการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.10$) โรงเรียนมีการสร้างเสริมบรรยากาศการทำงานให้เกิดวัฒนธรรมการเรียนรู้ ค่านิยมร่วมและมรดกวัฒนธรรมอาเซียน ($\bar{X} = 2.73$) รองลงมา โรงเรียนมีการพัฒนาเครือข่ายไร้พรมแดนเพื่อการสืบค้นข้อมูลด้านอาเซียนศึกษาอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 3.33$) และโรงเรียนมีการสร้างเสริมบรรยากาศการทำงานให้เกิดวัฒนธรรมการเรียนรู้ ค่านิยมร่วมและมรดกวัฒนธรรมอาเซียน ($\bar{X} = 2.73$) และระดับน้อย โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือกันในการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับอาเซียนศึกษากับโรงเรียนในประเทศ ($\bar{X} = 2.43$) และโรงเรียนมีการประสานและร่วมมือกันในการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับอาเซียนศึกษากับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 2.26$)

ตารางที่ 8.6 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือด้านบรรยากาศของสถานศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษา ในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	โรงเรียนมีแผนการพัฒนาด้านอาคารสถานศึกษาและการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.53	0.50	มาก
2	โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการเรียนรู้อาเซียนศึกษา เช่น ป้ายนิเทศ ห้องหรือมุมอาเซียนศึกษาเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้	3.50	0.50	ปานกลาง
3	โรงเรียนมีการพัฒนาเครือข่ายไร้พรมแดนเพื่อการสืบค้นข้อมูลด้านอาเซียนศึกษาอย่างเป็นระบบ	3.66	0.80	มาก
4	โรงเรียนมีการสร้างเสริมบรรยากาศการทำงานให้เกิดวัฒนธรรมการเรียนรู้ ค่านิยมร่วมและมรดกวัฒนธรรมอาเซียน	3.16	0.87	ปานกลาง
5	โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือกันในการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับอาเซียนศึกษากับโรงเรียนในประเทศ	3.43	0.85	ปานกลาง

ตารางที่ 8.6 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
6	โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือกันในการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับอาเซียนศึกษากับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.33	0.47	ปานกลาง
	รวมเฉลี่ย	3.44		

จากตารางที่ 8.6 ค่าเฉลี่ย การสร้างความร่วมมือด้านบรรยากาศของสถานศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมพบว่าโรงเรียนมีการพัฒนาเครือข่ายไร้พรมแดนเพื่อการสืบค้นข้อมูลด้านอาเซียนศึกษาอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 3.66$) โรงเรียนมีแผนการพัฒนาด้านอาคารสถานศึกษาและการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.53$) โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้อาเซียนศึกษา เช่น ป้ายนิเทศ ห้องหรือมุมอาเซียนศึกษาเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.50$) โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือกันในการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับอาเซียนศึกษากับโรงเรียนในประเทศ ($\bar{X} = 3.43$) โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือกันในการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับอาเซียนศึกษากับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.33$) โรงเรียนมีการสร้างเสริมบรรยากาศการทำงานให้เกิดวัฒนธรรมการเรียนรู้ ค่านิยมร่วมและมรดกวัฒนธรรมอาเซียน ($\bar{X} = 3.16$)

ตารางที่ 8.7 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือด้านบรรยากาศของสถานศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	โรงเรียนมีแผนการพัฒนาด้านอาคารสถานศึกษาและการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.63	0.70	มาก
2	โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้อาเซียนศึกษา เช่น ป้ายนิเทศ ห้องหรือมุมอาเซียนศึกษาเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้	3.68	0.76	มาก
3	โรงเรียนมีการพัฒนาเครือข่ายไร้พรมแดนเพื่อการสืบค้นข้อมูลด้านอาเซียนศึกษาอย่างเป็นระบบ	3.77	0.85	มาก
4	โรงเรียนมีการสร้างเสริมบรรยากาศการทำงานให้เกิดวัฒนธรรมการเรียนรู้ ค่านิยมร่วมและมรดกวัฒนธรรมอาเซียน	3.79	0.83	มาก
5	โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือกันในการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับอาเซียนศึกษากับโรงเรียนในประเทศ	3.37	0.81	ปานกลาง
6	โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือกันในการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับอาเซียนศึกษากับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.65	0.85	มาก
	รวมเฉลี่ย	3.65		

จากตารางที่ 8.7 ค่าเฉลี่ย การสร้างความร่วมมือด้านบรรยากาศของสถานศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ โดยรวมพบว่าโรงเรียนมีการประสานและร่วมมือกันในการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับอาเซียนศึกษากับโรงเรียนในประเทศ ($\bar{X} = 3.37$) โรงเรียนมีการสร้างเสริมบรรยากาศการทำงานให้เกิดวัฒนธรรมการเรียนรู้ ค่านิยมร่วมและมรดกวัฒนธรรม

อาเซียน ($\bar{X} = 3.79$) โรงเรียนมีการพัฒนาเครือข่ายไร้พรมแดนเพื่อการสืบค้นข้อมูลด้านอาเซียนศึกษาอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 3.77$) โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้อาเซียนศึกษา เช่น ป้ายนิเทศ ห้องหรือมุมอาเซียนศึกษาเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.68$) โรงเรียนมีการประสานและร่วมมือกันในการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับอาเซียนศึกษากับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.65$) โรงเรียนมีแผนการพัฒนาด้านอาคารสถานศึกษาและการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.63$)

9. ด้านผู้เรียน

ตารางที่ 9.1 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือด้านผู้เรียนกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โดยรวม

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	โรงเรียนมีแผนการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.63	0.79	มาก
2	นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของประเทศต่างๆ ในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.75	0.60	มาก
3	นักเรียนมีความรู้และเข้าใจในผลดี ผลกระทบที่จะเกิดจากการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558	3.64	0.66	มาก
4	นักเรียนได้รับการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารโดยใช้ภาษาของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.65	0.71	มาก
5	นักเรียนได้รับการพัฒนาและมีความพร้อมในการประกอบอาชีพเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)	3.54	0.77	มาก
6	โรงเรียนมีการกำหนดเป้าหมาย จำนวนการแลกเปลี่ยนนักเรียน การศึกษาครูงานของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง กับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.31	0.94	ปานกลาง
	รวมเฉลี่ย	3.59	0.75	

จากตารางที่ 9.1 ค่าเฉลี่ยการสร้างความร่วมมือด้านผู้เรียนกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โดยรวม พบว่า นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของประเทศต่างๆ ในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.75$) นักเรียนมีความรู้และเข้าใจในผลดี ผลกระทบที่จะเกิดจากการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ($\bar{X} = 3.64$) โรงเรียนมีแผนการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.63$) นักเรียนได้รับการพัฒนาและมีความพร้อมในการประกอบอาชีพเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ($\bar{X} = 3.54$) โรงเรียนมีการกำหนดเป้าหมาย จำนวนการแลกเปลี่ยนนักเรียน การศึกษาดูงานของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง กับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.31$)

จากตารางที่ 9.2 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือด้านผู้เรียนกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	โรงเรียนมีแผนการพัฒนาคูณลักษณะของผู้เรียนให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.58	0.82	มาก
2	นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของประเทศต่างๆ ในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.83	0.61	มาก
3	นักเรียนมีความรู้และเข้าใจในผลดี ผลกระทบที่จะเกิดจากการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558	3.61	0.59	มาก
4	นักเรียนได้รับการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารโดยใช้ภาษาของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.68	0.70	มาก
5	นักเรียนได้รับการพัฒนาและมีความพร้อมในการประกอบอาชีพเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)	3.59	0.76	มาก

จากตารางที่ 9.2 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
6	โรงเรียนมีการกำหนดเป้าหมาย จำนวนการแลกเปลี่ยนนักเรียน การศึกษาดูงานของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง กับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.42	0.96	ปานกลาง
	รวมเฉลี่ย	3.62		

จากตารางที่ 9.2 ค่าเฉลี่ย การสร้างความร่วมมือด้านผู้เรียนกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมพบว่านักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของประเทศต่างๆ ในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.83$) นักเรียนได้รับการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารโดยใช้ภาษาของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.68$) นักเรียนมีความรู้และเข้าใจในผลดี ผลกระทบที่จะเกิดจากการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 3.61 นักเรียนได้รับการพัฒนาและมีความพร้อมในการประกอบอาชีพเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ($\bar{X} = 3.59$) โรงเรียนมีแผนการพัฒนาคูณลักษณะของผู้เรียนให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.58$) อยู่ในระดับมาก รองลงมา โรงเรียนมีการกำหนดเป้าหมาย จำนวนการแลกเปลี่ยนนักเรียน การศึกษาดูงานของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง กับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.42$)

ตารางที่ 9.3 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือด้านผู้เรียนกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	โรงเรียนมีแผนการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.71	0.74	มาก
2	นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของประเทศต่างๆ ในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.80	0.44	มาก
3	นักเรียนมีความรู้และเข้าใจในผลดี ผลกระทบที่จะเกิดจากการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558	3.80	0.67	มาก
4	นักเรียนได้รับการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารโดยใช้ภาษาของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.72	0.53	มาก
5	นักเรียนได้รับการพัฒนาและมีความพร้อมในการประกอบอาชีพเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)	3.62	0.66	มาก
6	โรงเรียนมีการกำหนดเป้าหมาย จำนวนการแลกเปลี่ยนนักเรียน การศึกษาดูงานของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง กับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.17	0.75	ปานกลาง
	รวมเฉลี่ย	3.64		

จากตารางที่ 9.3 ค่าเฉลี่ย การสร้างความร่วมมือด้านผู้เรียนกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โดยรวมพบว่า นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของประเทศต่างๆ ในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.80$) นักเรียนมีความรู้และเข้าใจในผลดี ผลกระทบที่จะเกิดจากการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ($\bar{X} = 3.80$) นักเรียนได้รับการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารโดยใช้ภาษาของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.72$) โรงเรียนมีแผนการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับ

ประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.71$) นักเรียนได้รับการพัฒนาและมีความพร้อมในการประกอบอาชีพเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ($\bar{X} = 3.62$) อยู่ในระดับมากรองลงมา โรงเรียนมีการกำหนดเป้าหมาย จำนวนการแลกเปลี่ยนนักเรียน การศึกษาครูงานของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง กับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.17$) อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 9.4 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือด้านผู้เรียนกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดองค์กรส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	โรงเรียนมีแผนการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.50	0.80	ปานกลาง
2	นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของประเทศต่างๆ ในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.49	0.76	ปานกลาง
3	นักเรียนมีความรู้และเข้าใจในผลดี ผลกระทบที่จะเกิดจากการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558	3.49	0.52	ปานกลาง
4	นักเรียนได้รับการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารโดยใช้ภาษาของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.48	0.72	ปานกลาง
5	นักเรียนได้รับการพัฒนาและมีความพร้อมในการประกอบอาชีพเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)	3.41	0.66	ปานกลาง
6	โรงเรียนมีการกำหนดเป้าหมาย จำนวนการแลกเปลี่ยนนักเรียน การศึกษาครูงานของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง กับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.07	1.09	ปานกลาง
	รวมเฉลี่ย	3.41		

จากตารางที่ 9.4 ค่าเฉลี่ย การสร้างความร่วมมือด้านผู้เรียนกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดองค์กรส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวมพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกรายการ เมื่อพิจารณารายข้อเรียงตามลำดับพบว่า โรงเรียนมี

แผนการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.50$) รองลงมา นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของประเทศต่างๆ ในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.49$ และน้อยที่สุดในระดับปานกลางพบว่าโรงเรียนมีการกำหนดเป้าหมาย จำนวนการแลกเปลี่ยนนักเรียน การศึกษาดูงานของนักเรียนอย่างต่อเนื่องกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.07$)

ตารางที่ 9.5 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือด้านผู้เรียนกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	โรงเรียนมีแผนการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.36	0.80	ปานกลาง
2	นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของประเทศต่างๆ ในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.93	0.69	มาก
3	นักเรียนมีความรู้และเข้าใจในผลดี ผลกระทบที่จะเกิดจากการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558	3.46	0.93	ปานกลาง
4	นักเรียนได้รับการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารโดยใช้ภาษาของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	2.83	1.44	ปานกลาง
5	นักเรียนได้รับการพัฒนาและมีความพร้อมในการประกอบอาชีพเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)	2.73	1.52	ปานกลาง
6	โรงเรียนมีการกำหนดเป้าหมาย จำนวนการแลกเปลี่ยนนักเรียน การศึกษาดูงานของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง กับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน	2.33	1.32	น้อย
	รวมเฉลี่ย	3.11		

จากตารางที่ 9.5 ค่าเฉลี่ย การสร้างความร่วมมือด้านผู้เรียนกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

โดยรวมพบว่า นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของประเทศต่างๆ ในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.93$) โรงเรียนมีแผนการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.36$) นักเรียนมีความรู้และเข้าใจในผลดี ผลกระทบที่จะเกิดจากการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ.2558 ($\bar{X} = 3.46$) นักเรียนได้รับการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารโดยใช้ภาษาของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 2.83$) นักเรียนได้รับการพัฒนาและมีความพร้อมในการประกอบอาชีพเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ($\bar{X} = 2.73$) โรงเรียนมีการกำหนดเป้าหมาย จำนวนการแลกเปลี่ยนนักเรียน การศึกษาดูงานของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง กับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 2.33$)

ตารางที่ 9.6 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือด้านผู้เรียนกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	โรงเรียนมีแผนการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.43	0.50	ปานกลาง
2	นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของประเทศต่างๆ ในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.10	0.48	ปานกลาง
3	นักเรียนมีความรู้และเข้าใจในผลดี ผลกระทบที่จะเกิดจากการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558	3.26	0.44	ปานกลาง
4	นักเรียนได้รับการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารโดยใช้ภาษาของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.43	0.50	ปานกลาง
5	นักเรียนได้รับการพัฒนาและมีความพร้อมในการประกอบอาชีพเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)	3.10	0.66	ปานกลาง
6	โรงเรียนมีการกำหนดเป้าหมาย จำนวนการแลกเปลี่ยนนักเรียน การศึกษาดูงานของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง กับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.60	0.77	มาก
	รวมเฉลี่ย	3.32		

จากตารางที่ 9.6 ค่าเฉลี่ย การสร้างความร่วมมือด้านผู้เรียนกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมพบว่าโรงเรียนมีการกำหนดเป้าหมาย จำนวนการแลกเปลี่ยนนักเรียน การศึกษาครูงานของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง กับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.60$) อยู่ในระดับมาก รองลงมาอยู่ในระดับปานกลางทุกรายการ เมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับพบว่าโรงเรียนมีแผนการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.43$) นักเรียนได้รับการพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร โดยใช้ภาษาของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.43$) และน้อยที่สุดในระดับปานกลางพบว่านักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของประเทศต่างๆ ในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.10$) นักเรียนได้รับการพัฒนาและมีความพร้อมในการประกอบอาชีพเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ($\bar{X} = 3.10$)

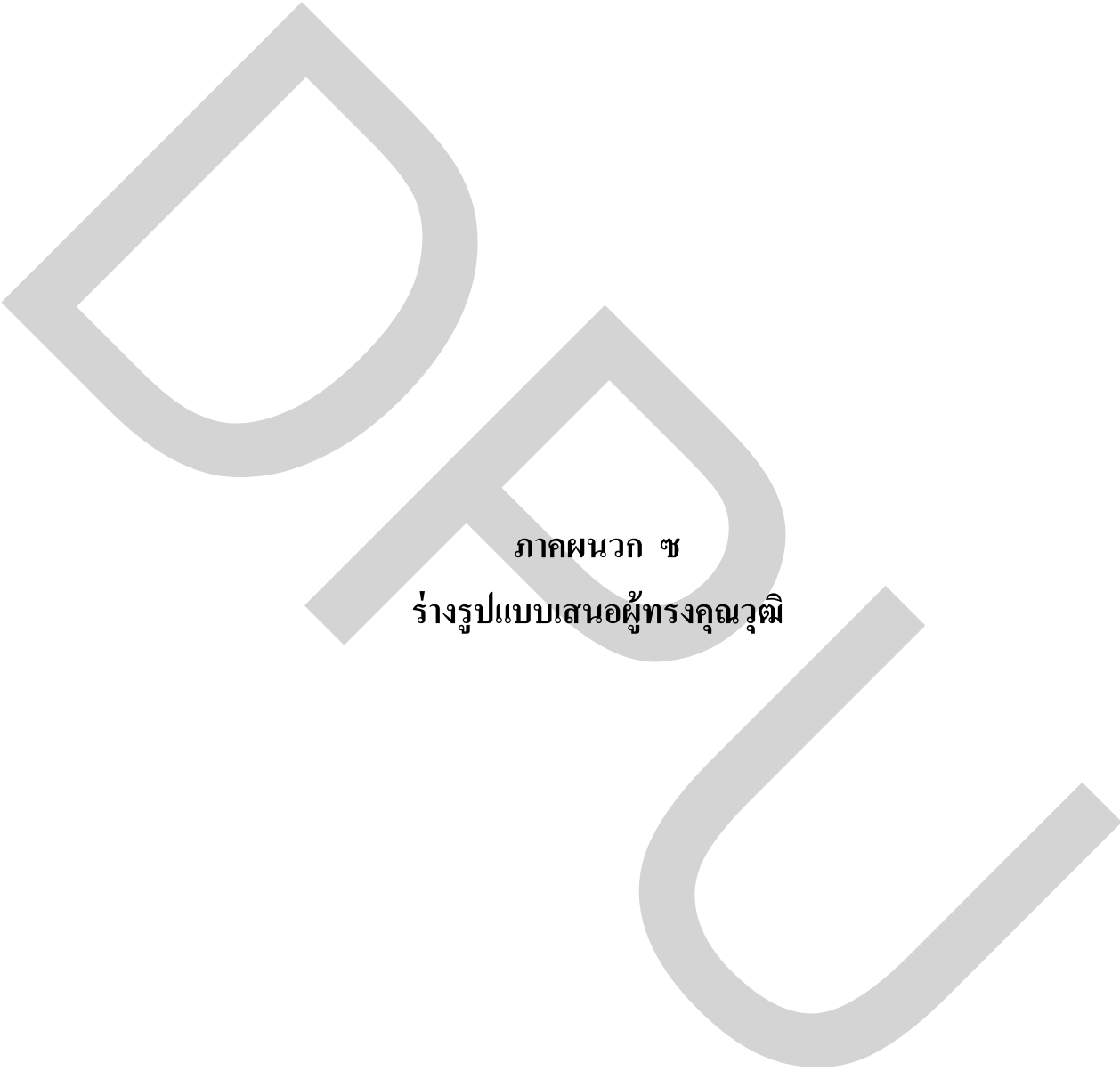
ตารางที่ 9.7 ค่าเฉลี่ยและ SD การสร้างความร่วมมือด้านผู้เรียนกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
1	โรงเรียนมีแผนการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.87	0.75	มาก
2	นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของประเทศต่างๆ ในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.54	0.61	มาก
3	นักเรียนมีความรู้และเข้าใจในผลดี ผลกระทบที่จะเกิดจากการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558	3.57	0.91	มาก
4	นักเรียนได้รับการพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร โดยใช้ภาษาของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.72	0.80	มาก
5	นักเรียนได้รับการพัฒนาและมีความพร้อมในการประกอบอาชีพเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)	3.45	0.70	ปานกลาง

ตารางที่ 9.7 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับการปฏิบัติ
6	โรงเรียนมีการกำหนดเป้าหมาย จำนวนการแลกเปลี่ยนนักเรียน การศึกษาดูงานของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง กับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน	3.56	0.88	มาก
	รวมเฉลี่ย	3.62		

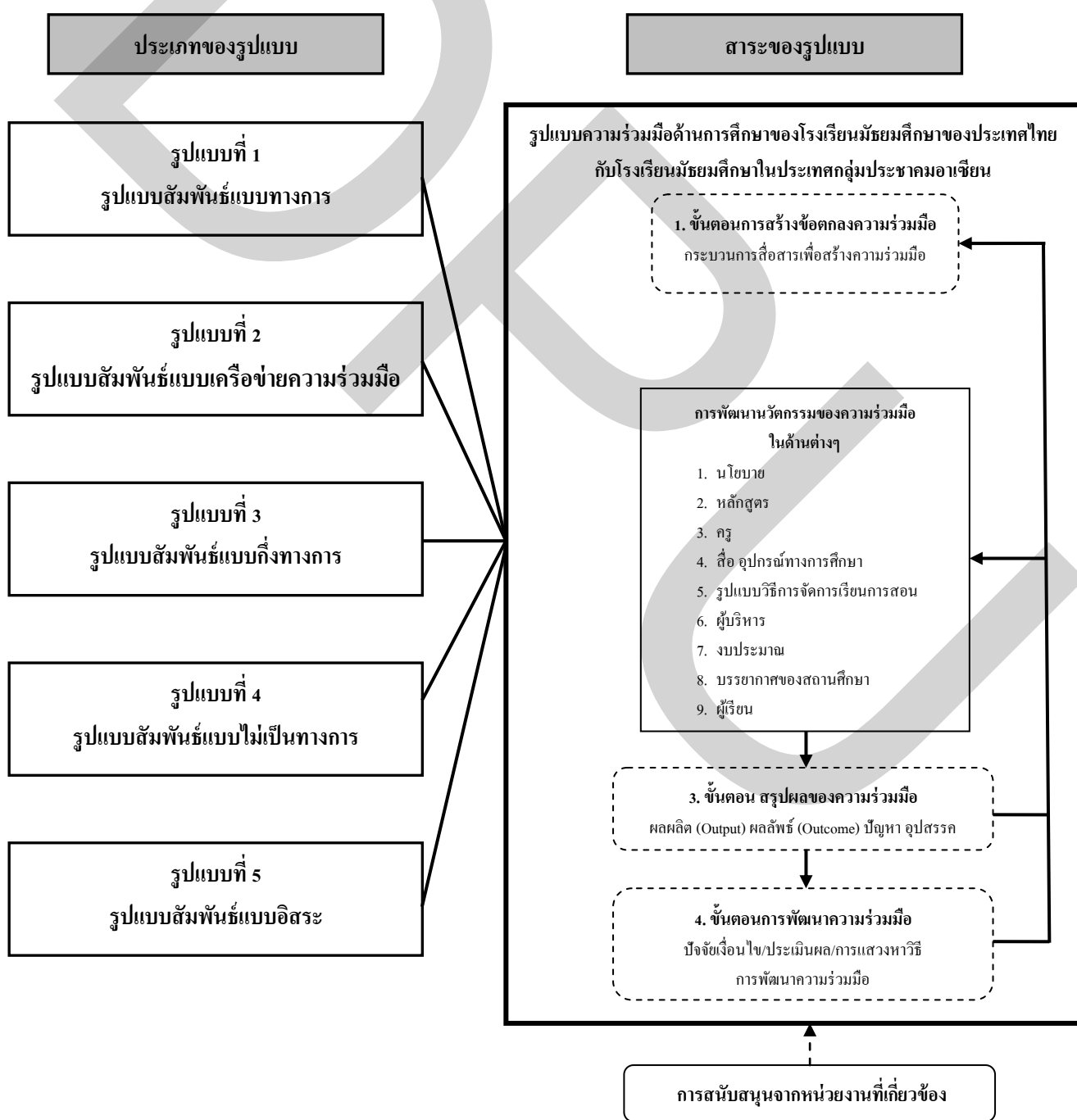
จากตารางที่ 9.7 ค่าเฉลี่ย การสร้างความร่วมมือด้านผู้เรียนกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ โดยรวมพบว่าโรงเรียนมีแผนการพัฒนาคูณลักษณะของผู้เรียนให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.87$) นักเรียนได้รับการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารโดยใช้ภาษาของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน 3.72 นักเรียนมีความรู้และเข้าใจในผลดีผลกระทบที่จะเกิดจากการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ($\bar{X} = 3.57$) โรงเรียนมีการกำหนดเป้าหมาย จำนวนการแลกเปลี่ยนนักเรียน การศึกษาดูงานของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง กับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.56$) นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของประเทศต่างๆ ในกลุ่มประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 3.54$) รองลงมานักเรียนได้รับการพัฒนาและมีความพร้อมในการประกอบอาชีพเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$)

ภาคผนวก ซ
ร่างรูปแบบเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ

ร่างรูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ การสัมภาษณ์ กรณีศึกษาเชิงลึก และการสังเคราะห์ ข้อมูล พบว่ารูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษา ในกลุ่มประชาคมอาเซียนที่เหมาะสม มีรูปแบบดังนี้

โดยที่มีความเหมาะสมตามสังกัด ขนาดและความพร้อมของสถานศึกษา ควรจำแนกเป็น 2 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มที่ 1 กลุ่มที่พัฒนาจากหน่วยงานต้นสังกัดกำหนดรูปแบบ 2)กลุ่มที่ 2 กลุ่มที่พัฒนาขึ้นจากความร่วมมือเดิม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มที่พัฒนาจากหน่วยงานต้นสังกัดกำหนดรูปแบบ ประกอบด้วย 2 กลุ่ม คือ

1.1 กลุ่มความร่วมมือด้านการศึกษาระบบความสัมพันธ์ทางการ

รูปแบบที่ 1 รูปแบบสัมพันธ์แบบทางการ

รูปแบบที่ 2 รูปแบบสัมพันธ์แบบเครือข่ายความร่วมมือ

1.2 กลุ่มความร่วมมือด้านการศึกษาระบบความสัมพันธ์กึ่งทางการ

รูปแบบที่ 3 รูปแบบสัมพันธ์แบบกึ่งทางการ

กลุ่มที่ 2 กลุ่มที่พัฒนาขึ้นจากความร่วมมือเดิม ประกอบด้วย 2 กลุ่ม คือ

รูปแบบที่ 4 รูปแบบสัมพันธ์แบบไม่เป็นทางการ

รูปแบบที่ 5 รูปแบบสัมพันธ์แบบอิสระ

มีรายละเอียด ดังนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มที่พัฒนาจากหน่วยงานต้นสังกัดกำหนดรูปแบบ ประกอบด้วย 2 กลุ่ม คือ

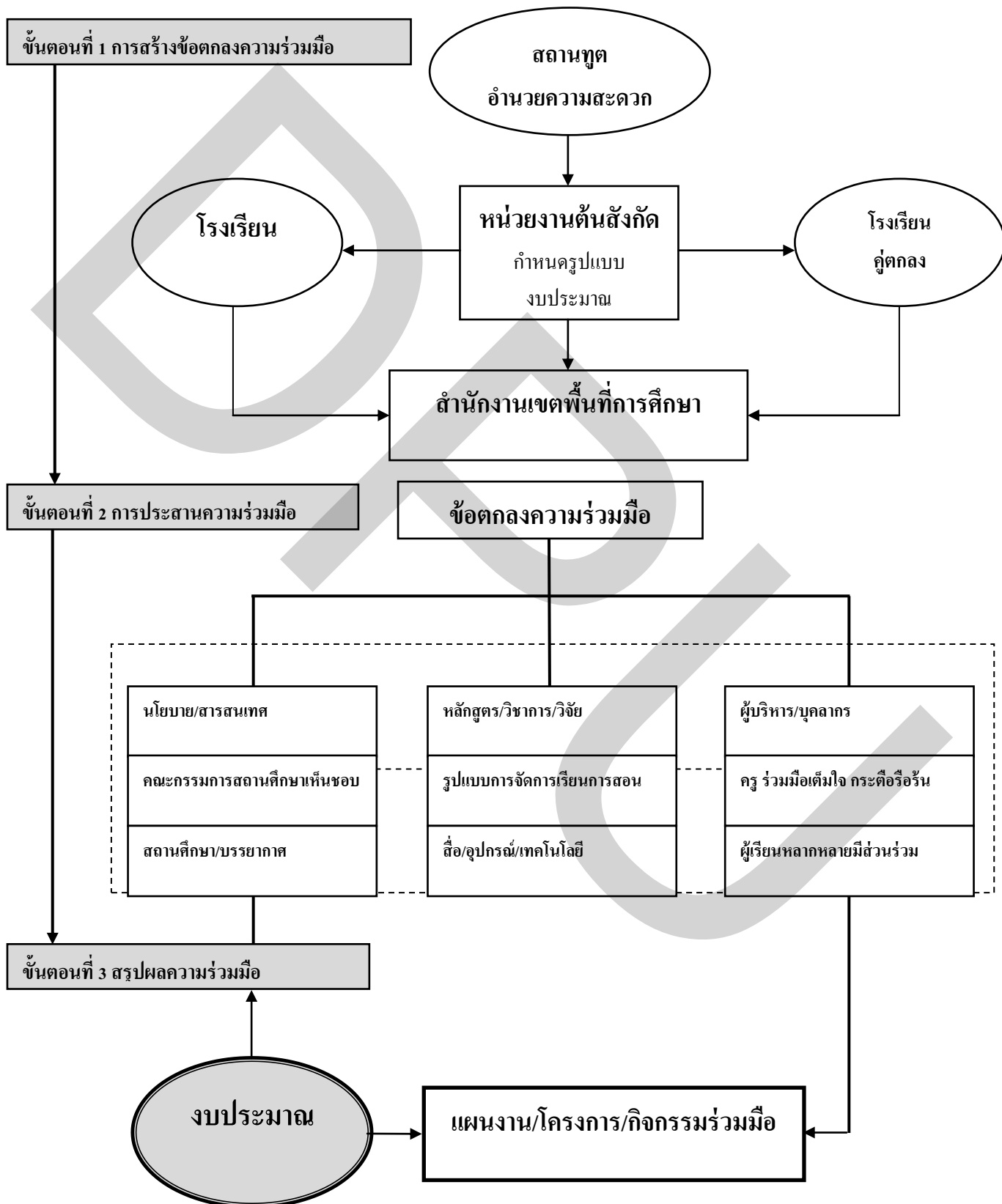
1.1 กลุ่มความร่วมมือด้านการศึกษาระบบความสัมพันธ์ทางการ

รูปแบบที่ 1 รูปแบบสัมพันธ์แบบทางการ

เป็นรูปแบบที่มีความร่วมมือด้านการศึกษาในลักษณะที่หน่วยงานต้นสังกัดในระดับกรมเป็นหลัก จัดทำโครงการและกำหนดรูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษา กำหนดคุณสมบัติของโรงเรียนที่จะเข้าร่วมโครงการและคัดเลือกโรงเรียนเข้าร่วมโครงการ

รูปแบบที่ 1 รูปแบบสัมพันธ์แบบทางการ

แนวคิด

1. สังคมปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านนโยบายทางด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมือง การเปิดเสรีทางการค้าและความรุดหน้าการจัดการศึกษาของต่างประเทศส่งผลต่อการจัดการศึกษาภายในประเทศที่จะต้องเร่งพัฒนาคุณภาพให้ทัดเทียมกับสถาบันการศึกษาของต่างประเทศ ดังนั้นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือหรือการสร้างพันธมิตรทางการศึกษาเพื่อพึ่งพาอาศัยกันและการพัฒนาร่วมกันจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง

2. ความร่วมมือ (Collaboration) เป็นกระบวนการอาศัยการมีส่วนร่วมของบุคคล กลุ่มองค์กร ในการทำงานร่วมกัน เพื่อให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ การเริ่มต้นในการสร้างความร่วมมือขึ้นเกิดจากปัจจัยหลายประการ เช่น การเผชิญปัญหาาร่วมกัน การแบ่งปันวิสัยทัศน์ร่วมกัน การมุ่งหวังในผลผลิตร่วมกัน

หลักการ

มุ่งเน้นหลักการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์และการบริหารจัดการโดยโรงเรียนเป็นฐาน มีการแบ่งปันทรัพยากร มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

วัตถุประสงค์

1. ส่งเสริมให้มีความร่วมมืออย่างจริงจัง และให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ระหว่างโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ด้านสังคม วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการบริหาร

2. สนับสนุนให้นักเรียนบุคลากรของโรงเรียนได้รับการพัฒนาขีดความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อให้สามารถติดต่อสารกันได้โดยตรง และสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมกับชุมชนนานาชาติ

3. ส่งเสริมการศึกษาเกี่ยวกับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างเยาวชนอาเซียน ตลอดจนปลูกสำนึกในความเป็นประชาคมอาเซียน

ซึ่งมีองค์ประกอบขั้นตอนการจัดการความร่วมมือด้านการศึกษา ประกอบด้วย

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างข้อตกลงความร่วมมือ

เป็นขั้นตอนที่หน่วยงานต้นสังกัดได้จัดทำโครงการ เพื่อสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างโรงเรียนในประเทศไทยกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาผ่านการเรียนรู้ร่วมกันด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (e-learning) และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ความรู้ วัฒนธรรมและค่านิยมระหว่างกันด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น วิธีการศึกษาทางไกล การแลกเปลี่ยนครูและนักเรียน การถ่ายโอนหน่วยกิต การอบรมครู ผู้บริหารการศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา ฯลฯ โดยเริ่มต้นดำเนินโครงการให้โรงเรียนในประเทศไทยได้ร่วมประชุมสัมมนา

กับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน เป็นต้น โดยจัดให้มีการจัดทำข้อตกลงความร่วมมือ ดำเนินการผ่านสถานทูตของประเทศของโรงเรียนที่ติดต่อความร่วมมือ เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในการทำงาน ผ่านความเห็นชอบของจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับรู้

ขั้นตอนที่ 2 ประสานความร่วมมือ (วิธีการ)

การประสานการสร้างความร่วมมือ มีการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. หน่วยงานต้นสังกัดคัดเลือกโรงเรียน/โรงเรียนที่มีศักยภาพสมัครใจเข้าร่วมโครงการ
2. จัดทำข้อตกลงความร่วมมือ ผ่านสถานทูตของประเทศที่จะสร้างความร่วมมือ โดยหน่วยงานต้นสังกัดเป็นเจ้าภาพ จัดให้มีการทำพันธะสัญญากันและเจ้าหน้าที่ของสถานทูตเป็นสักขีพยาน โดยความตระหนักถึงผลประโยชน์ร่วมกันของกิจกรรมที่ได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่าย ในการส่งเสริมข้อตกลงร่วมกันระหว่างประเทศ โรงเรียน มีข้อตกลงร่วมกันที่จะสำรวจความเป็นไปได้ ในการจัดตั้งกิจกรรมที่สามารถให้ความร่วมมือและการประสานงานสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้อง ด้านการศึกษา

3. การพัฒนานวัตกรรมความร่วมมือในองค์ประกอบของการจัดการศึกษา 9 ด้าน ดังนี้

- 3.1 ด้านนโยบาย โรงเรียนประสานงานเพื่อทบทวนกรอบปฏิบัติการร่วมกัน ใช้การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา องค์กรหลักของโรงเรียนในการกำหนดนโยบายและขับเคลื่อนการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กำหนดนโยบายความร่วมมือในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาในด้านต่างๆ และสร้างความร่วมมือด้านการศึกษา เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน และประสานงานกับโรงเรียนคู่ตกลงในต่างประเทศบันทึกความตกลง กำหนดกิจกรรมและแผนงานการดำเนินงานร่วมกัน

- 3.2 ด้านหลักสูตร โรงเรียนกำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องค่านิยมและมรดกร่วมทางวัฒนธรรมอาเซียนไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอนมีการพัฒนาหลักสูตร โดยการบูรณาการสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนกับทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมกำหนดหลักสูตร กิจกรรมตามหลักสูตร และเทียบเคียงหลักสูตรของโรงเรียนกับหลักสูตรสากลให้สามารถเทียบโอนหน่วยการเรียนรู้ได้ และโรงเรียนปรับกิจกรรมการเรียนการสอนโดยการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ เน้นการศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการสร้างกิจกรรมร่วมกันระหว่างโรงเรียนคู่ตกลง และมีการการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านวิชาการ สื่อการสอน

- 3.3 ด้านครู โรงเรียนมีนโยบายในการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โรงเรียนปรับปรุงแผนการพัฒนาครูให้มีทักษะความเป็นสากล โดยมีการ

เทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน เช่น อบรมความรู้ด้านภาษาอาเซียน การศึกษาคุณงาน มีแผนงาน โครงการพัฒนาครูให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ยกกระดับมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูให้ได้มาตรฐานสากลเป็นครูมืออาชีพ มีทักษะในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษและใช้เทคโนโลยีในการศึกษาค้นคว้า สื่อสารและจัดการเรียนการสอน ครูได้รับการพัฒนาและมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนเป็นอย่างดี โรงเรียนมีการสร้างเครือข่ายกับกลุ่มโรงเรียน/สหวิทยาเขตหรือระดับ จังหวัดเพื่อพัฒนาครูให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและส่งเสริมการแลกเปลี่ยนครูกับโรงเรียนคู่ตกลงในต่างประเทศหรือสถาบันการศึกษาระดับสูงกว่าภายในประเทศ และกำหนดความร่วมมือกันระหว่างในการทำกิจกรรมร่วมกันการแลกเปลี่ยนคณะครู สื่อการสอนและกิจกรรมวิจัย

3.4 ด้านสื่อ อุปกรณ์และเทคโนโลยีทางการศึกษา โรงเรียนมีกิจกรรมสร้างความร่วมมือ ด้านสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษากับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน มีแผนงาน โครงการพัฒนาเนื้อหาในสื่อการเรียนการสอน ให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โรงเรียนจัดหาสื่อ อุปกรณ์ทางการศึกษาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน โรงเรียนมีแผนการพัฒนาอุปกรณ์ทางการศึกษาให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน และโรงเรียนมีการใช้ระบบเครือข่ายการเรียนรู้ไร้พรมแดนกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนพัฒนา ICT ภายในโรงเรียนรองรับการทำงานของครู การติดต่อสื่อสารภายในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียนและการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนจัดผู้รับผิดชอบส่งเสริมให้นักเรียนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับนักเรียนในต่างประเทศ เช่น โครงการ Connecting Classroom และจัดหาหนังสือและสื่อจากต่างประเทศใช้ในการจัดการเรียนการสอน

3.5 รูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนจัดกิจกรรมเสริมความรู้เพื่อความเข้าใจในด้านต่างๆของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน เช่น ภาษา ศาสนา การเมือง การปกครอง ศิลปวัฒนธรรม ASEAN Day จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรอาเซียนตามที่โรงเรียนได้มีการประสานงานและร่วมมือกันไว้ มีแผนการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน และมีแผนการนำนักเรียนไปศึกษาดูงานทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ และจัดทัศนศึกษาเพื่อเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

3.6 ผู้บริหารและบุคลากร ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เป็นผู้นำในการบริหารจัดการ พัฒนาระบบบริหารจัดการสถานศึกษายุคใหม่ มุ่งเน้นการบริหาร โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรในโรงเรียน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง กับโรงเรียนและสังคมไทยทุกภาคส่วน ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้มีความภาคภูมิใจและจงรักภักดีต่อองค์กร ร่วมมือร่วมใจกันทำงานและเสริมแรงกัน สร้างความไว้

วางใจซึ่งกันและกัน ผู้บริหารมีภาวะผู้นำในการใช้ภาษาอังกฤษ การสร้างความสัมพันธ์กับผู้บริหารของโรงเรียนในต่างประเทศ มีแผนการพัฒนาผู้บริหารและบุคลากรให้มีความเป็นสากล สนับสนุนครูไทย ครูต่างชาติ และบุคลากรระดับเจ้าหน้าที่ไปศึกษาดูงานต่างประเทศ และผู้บริหารปรับปรุงระบบการกำกับ นิเทศติดตามผลและระบบประกันคุณภาพภายใน

3.7 งบประมาณ โรงเรียนจัดสรรงบประมาณตามแผนงาน โครงการเพื่อเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน พัฒนาด้านงบประมาณให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน หน่วยงาน องค์กรหลักของโรงเรียน มีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็นในการจัดสรรงบประมาณ จัดทำแผนงาน โครงการในการระดมงบประมาณ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาเพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยส่งเสริมผู้ปกครองและเครือข่ายผู้ปกครองให้มีส่วนร่วมสนับสนุนงบประมาณดำเนินการในการนำคณะครูและนักเรียนไปศึกษาดูงานต่างประเทศ ส่งเสริมให้นักเรียน ครูเข้าร่วมกิจกรรมโครงการแลกเปลี่ยน หรือเป็นครอบครัวอุปถัมภ์ให้แก่ักเรียนและครูต่างชาติที่มาตาม โครงการแลกเปลี่ยน

3.8 บรรยากาศของสถานศึกษา โรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้อาเซียนศึกษา เช่น ป้ายนิเทศ ห้องหรือมุมอาเซียนศึกษาเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ มีการประสานและร่วมมือกันในการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดลอมเกี่ยวกับอาเซียนกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน พัฒนาห้องเรียนและแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้มีความทันสมัย อำนวยความสะดวกด้านประปา ไฟฟ้า และระบบอินเทอร์เน็ต สร้างบรรยากาศ ส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษและภาษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่น

3.9 ด้านผู้เรียน นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของประเทศต่างๆ ในกลุ่มประชาคมอาเซียน นักเรียนมีความรู้และเข้าใจในผลดี ผลกระทบที่จะเกิดจากการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 มีแผนการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน นักเรียนได้รับการพัฒนาให้มีอุปนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน สามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำเสนอผลงานทางวิชาการหรือ โครงการงานได้ด้วยการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษและภาษาไทย พัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพด้านคุณลักษณะและสมรรถนะอันพึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานสากล และมีความพร้อมในการประกอบอาชีพเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน(AEC) และมีการกำหนดเป้าหมาย จำนวนการแลกเปลี่ยนนักเรียน การศึกษาดูงานของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง และจัดสรรเงินทุนการศึกษาสนับสนุนในการศึกษาต่อต่างประเทศทั้งระยะสั้นระยะยาวกับ โรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน

มีแผนปฏิบัติร่วมกันเพื่อนำไปสู่การจัดตั้งเป็นโรงเรียนร่วมพัฒนา ซึ่งโรงเรียนคู่ตกลง อาจร่วมกันกำหนดข้อตกลงเป็นพื้นฐานสำหรับทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น วัตถุประสงค์ เป้าหมาย การใช้ทรัพยากร บุคลากรที่เกี่ยวข้อง อื่น ๆ เมื่อถึงเวลาปฏิบัติกิจกรรม โรงเรียนร่วมพัฒนาอาจกำหนดเป็นข้อตกลงเพิ่มเติมสำหรับวัตถุประสงค์เฉพาะที่เข้าร่วมในภายหลังและได้รับอนุมัติโดยเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในแต่ละองค์กร และแต่ละองค์กรจะเสนอรายชื่อสมาชิกหลักซึ่งเป็นบุคคลรับผิดชอบต่อโครงการร่วมกัน แต่ละโครงการจะถูกลงแผนและควบคุมโดยตัวแทนจากทั้งสองฝ่ายภายใต้ความเข้าใจในข้อตกลงร่วมกัน

4. กำหนดระยะเวลาในบันทึกข้อตกลงจะมีผลเป็นระยะเวลา 1 ปี 2 ปี หรือ 3 ปีตามข้อตกลง นับจากวันแรกของการลงนาม และสามารถขยายระยะเวลา มีการเปลี่ยนแปลง หรือสิ้นสุดลง หากได้รับความยินยอมร่วมกันของทั้งสองฝ่าย ส่วนการสิ้นสุดของข้อตกลงอาจริเริ่มจากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งโดยต้องแจ้งให้อีกฝ่ายทราบเป็นลายลักษณ์อักษรล่วงหน้า กำหนดระยะเวลาเป็นเดือนก่อนการดำเนินการ

ขั้นตอนที่ 3 สรุปผลของความร่วมมือ

1. มีแผนงาน/กิจกรรมร่วมกัน โดยโรงเรียนร่วมพัฒนา กำหนดเป้าหมายร่วมในการเรียนรู้ร่วมกันกำหนดโครงการ กิจกรรมการเรียนรู้ที่จะสามารถดำเนินการ วิธีการปฏิบัติ การจัดทำสารสนเทศ เช่น การรวบรวมรายชื่อและที่อยู่ของผู้ที่ได้รับข่าวสารสำหรับครูอาจารย์ในโครงการ กำหนดผู้รับผิดชอบ และกำหนดกรอบระยะเวลา เช่น กำหนดการเขียนของผู้อำนวยการและคณะครู กำหนดการวัดประเมินผล โดยเจ้าหน้าที่ใช้เทคโนโลยีการติดต่อสื่อสารออนไลน์ทางบล็อกเพื่อติดตามผลความก้าวหน้าการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อการปฏิบัติตามแผนงาน

2. มีกิจกรรมการเรียนการสอน โดยกำหนดรูปแบบการจัดการผ่านการสื่อสารผ่านทางรายชื่อและที่อยู่ของผู้ที่ได้รับข่าวสารในการพัฒนาสื่อการสอน, การประเมินผล กำหนดวิธีการเรียนการสอนผ่านออนไลน์ การสื่อสารออนไลน์ทางบล็อก(สไกป์, Yahoo Messenger เป็นต้น) การใส่ข้อมูลสื่อการสอนเพื่อนการเรียนรู้ทางคอมพิวเตอร์ส่วนกลาง การเรียนทางไกลผ่านภาพและเสียงร่วมกัน อาจมีกรณีการวางแผน โอนหน่วยกิต (ขออนุญาตสำนักงานวิชาการและมาตรฐาน)

3. มีพันธะสัญญาร่วมกัน โดยจัดทำเป็นข้อตกลงความร่วมมือกัน มีการลงนามในสัญญา โดยผู้บริหาร 2 ฝ่าย โดยหน่วยงานต้นสังกัดเป็นเจ้าภาพในการจัดให้มีการจัดทำพันธะสัญญากันและเจ้าหน้าที่ของสถานทูตเป็นสักขีพยาน และอาจมี คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ยืนยันข้อตกลงร่วมกัน ในการแลกเปลี่ยนครูแลกเปลี่ยนนักเรียนสนับสนุนค่าใช้จ่าย และหรือให้ทุนการศึกษา(เป็นหน่วยจัดหาทุนให้)

4. หน่วยงานต้นสังกัดสนับสนุนงบประมาณให้ดำเนินการในระยะเริ่มแรก โดยกำหนดกรอบรูปแบบกิจกรรมและกำหนดระยะเวลาให้ดำเนินการ ซึ่งโรงเรียนอาจมีการดำเนินการมากกว่าที่กำหนดได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับศักยภาพของแต่ละโรงเรียน กำหนดกรอบการติดตามประเมินผลเป็นระยะและเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ

ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนาความร่วมมือ

ปัจจัย เงื่อนไข

1. โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ทุกสังกัด เนื่องจากโรงเรียนมีความพร้อมและศักยภาพในการบริหารจัดการ
2. หน่วยงานต้นสังกัดกำหนดนโยบาย ข้อตกลงและสนับสนุนงบประมาณอย่างต่อเนื่อง
3. หน่วยงานต้นสังกัดสามารถปรับเปลี่ยน กิจกรรมความร่วมมือแปรเปลี่ยนไปตามนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด
4. หน่วยงานต้นสังกัดมีแผนการนิเทศ ติดตามและกำกับดูแลให้กิจกรรมเป็นไปตามเป้าหมายและข้อตกลง

การประเมินผล

1. ความสอดคล้องกับหลักการ การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การแบ่งปันทรัพยากร การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการปฏิบัติตามนโยบายและข้อตกลงของหน่วยงานต้นสังกัด
2. ผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ ความร่วมมือและความช่วยเหลือซึ่งกันและกันอย่างหลากหลาย ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียน ครูและบุคลากรในโรงเรียน ความเข้าใจอันดีและการอยู่ร่วมกันระหว่างเยาวชนอาเซียน

การแสวงหาวิธีการพัฒนาความร่วมมือ

1. หน่วยงานต้นสังกัดสนับสนุนงบประมาณเบื้องต้นให้สถานศึกษาและเป็นกำลังในการอำนวยความสะดวก ทำให้สถานศึกษามีความมั่นใจในการดำเนินงาน
2. สถานศึกษาบริหารจัดการ การติดต่อสื่อสาร เป็นไปตามรูปแบบข้อตกลง
3. สถานศึกษาสามารถกำหนดรูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนบนพื้นฐานบริบทของโรงเรียนร่วมพัฒนาเพิ่มเติมจากที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนดได้
4. โรงเรียนคู่ตกลงสานความสัมพันธ์เป็นไปในรูปแบบทางการผสมกับกัลยาณมิตร มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันอย่างต่อเนื่อง

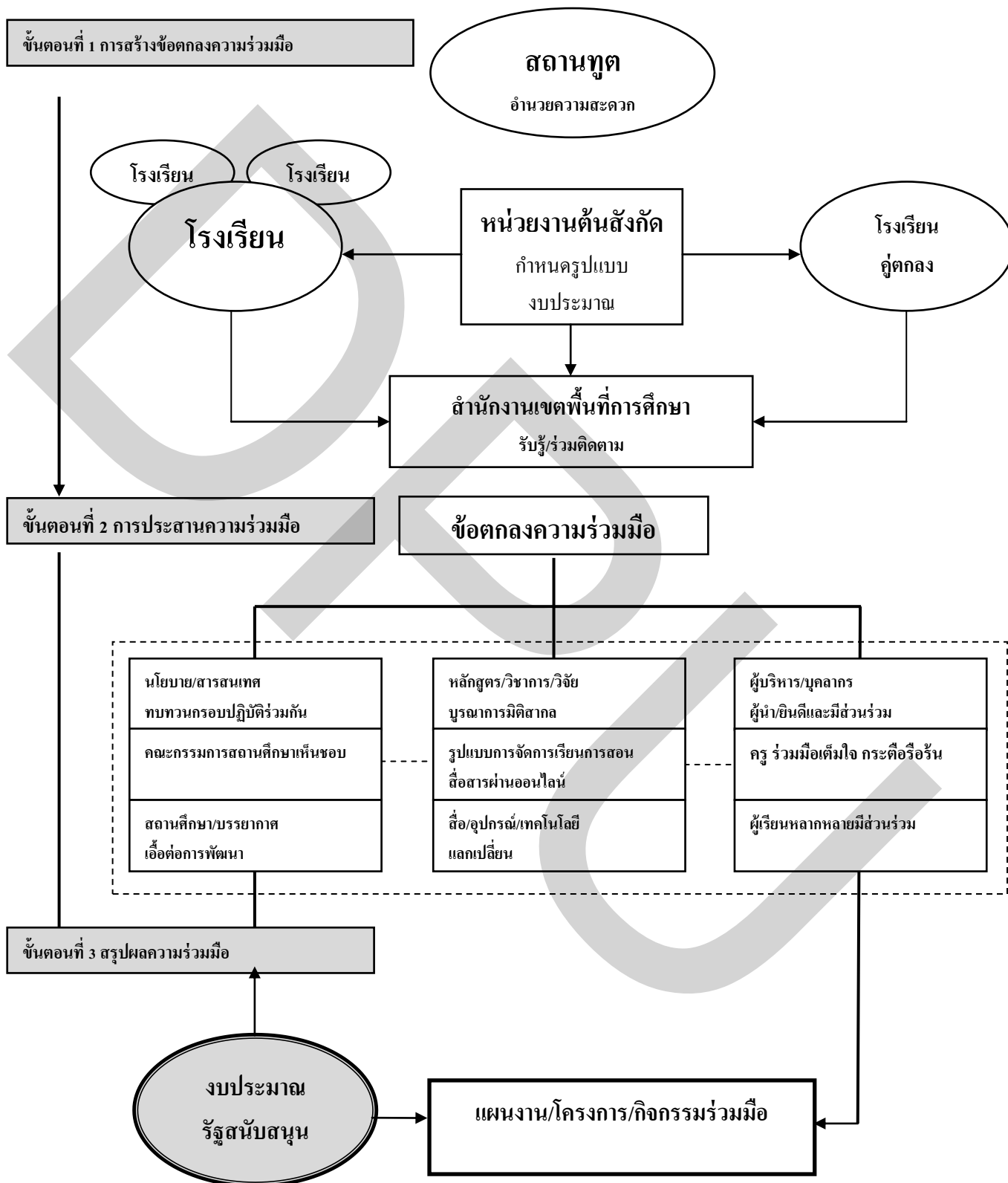
5. หน่วยงานต้นสังกัดมีการติดตามประเมินผลเป็นระยะและประเมินผลสัมฤทธิ์เมื่อเสร็จสิ้นโครงการ

รูปแบบที่ 2 รูปแบบสัมพันธแบบเครือข่ายความร่วมมือ

เป็นรูปแบบที่มีความร่วมมือด้านการศึกษาในลักษณะที่หน่วยงานต้นสังกัดในระดับกรมเป็นหลัก จัดทำเป็นโครงการและกำหนดรูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษา เหมือนรูปแบบที่ 1 เมื่อโรงเรียนร่วมพัฒนาไปได้ในระดับเกิดความต่อเนื่องแล้ว หน่วยงานต้นสังกัดให้โรงเรียนร่วมพัฒนาขยายเครือข่ายความร่วมมือ โดยให้โรงเรียนเครือข่ายเข้าร่วมกิจกรรมและขยายความร่วมมือพัฒนาไปยังโรงเรียนเครือข่ายร่วมพัฒนาด้วย

รูปแบบที่ 2 รูปแบบสัมพันธ์แบบเครือข่ายความร่วมมือ

แนวคิด

1. สังคมปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านนโยบายทางด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมือง การเปิดเสรีทางการค้าส่งผลกระทบต่อสถาบันการศึกษาของต่างประเทศที่เข้ามาทำกิจการด้านการศึกษา ส่งผลต่อการจัดการศึกษาภายในประเทศที่จะต้องเร่งพัฒนาคุณภาพให้ทัดเทียมกับสถาบันการศึกษาของต่างประเทศ ดังนั้นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือหรือการสร้างพันธมิตรทางการศึกษาเพื่อพึ่งพาอาศัยกันและการพัฒนาร่วมกันจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง

2. เครือข่ายความร่วมมือ เป็นการเชื่อมโยงระหว่างระบบปฏิบัติการหรือเชื่อมโยงบทบาทของกลุ่มบุคคล องค์กร หน่วยงานต่าง ๆ ที่เป็นหน่วยย่อยรวมตัวกันด้วยความสมัครใจภายใต้ความต้องการวัตถุประสงค์ร่วมกัน จัดโครงสร้างและรูปแบบการทำงานด้วยระบบใหม่ในลักษณะสร้างความร่วมมือประสานงานกันในแนวราบ โดยที่มีการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ผู้บริหารมีหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก สร้างวิสัยทัศน์ของกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน ทุกคนเป็นกำลังสำคัญของกลุ่ม มีส่วนร่วมอย่างแข็งขัน ระดมสรรพกำลัง สมาชิกได้ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ ร่วมติดตามประเมินผลและร่วมรับผลประโยชน์ เพื่อให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

หลักการ

มุ่งเน้นการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ การบริหารจัดการโดยโรงเรียนเป็นฐาน

การสร้างความเข้มแข็งในการบริหารจัดการแบบเครือข่าย การแบ่งปันทรัพยากรในกลุ่มเครือข่ายที่มีเป้าหมายเดียวกัน และการใช้ภาวะผู้นำของผู้บริหารในรูปแบบการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงาน

วัตถุประสงค์

1. ส่งเสริมให้มีความร่วมมืออย่างจริงจัง และให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ระหว่างโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ด้านสังคม วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการบริหาร

2. ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายทางการศึกษาและการเข้าถึงการศึกษาย่างเท่าเทียมกัน

3. เสริมสร้างหุ้นส่วนความร่วมมือและเครือข่ายทางการศึกษาในลักษณะร่วมแบ่งปันค่าใช้จ่ายร่วมกัน รวมถึงการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาร่วมกัน

ซึ่งมีองค์ประกอบขั้นตอนการจัดการความร่วมมือด้านการศึกษ ประกอบด้วย

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างข้อตกลงความร่วมมือ

เป็นขั้นตอนที่หน่วยงานต้นสังกัดได้จัดทำโครงการ เพื่อสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างโรงเรียนในประเทศไทยกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาผ่านการเรียนรู้ร่วมกันด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (e-learning) และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ความรู้ วัฒนธรรมและค่านิยมระหว่างกันด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น วิธีการศึกษาทางไกล การแลกเปลี่ยนครูและนักเรียน การถ่ายโอนหน่วยกิต การอบรมครู ผู้บริหารการศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา ฯลฯ โดยเริ่มต้นดำเนินโครงการให้โรงเรียนในประเทศไทยได้ร่วมประชุมสัมมนา กับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน เป็นต้น โดยจัดให้มีการจัดทำข้อตกลงความร่วมมือ ดำเนินการผ่านของประเทศของโรงเรียนที่ติดต่อความร่วมมือ เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในการทำงาน ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไว้ เมื่อโรงเรียนร่วมพัฒนาดำเนินไปได้ระยะต่อเนื่องแล้วโรงเรียนร่วมพัฒนาขยายเครือข่ายความร่วมมือโดยให้โรงเรียนเครือข่ายเข้าร่วมกิจกรรมและขยายความร่วมมือพัฒนาไปยังโรงเรียนเครือข่ายร่วมพัฒนาด้วย

ขั้นตอนที่ 2 ประสานความร่วมมือ (วิธีการ)

การประสานการสร้างความร่วมมือ มีการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. หน่วยงานต้นสังกัดคัดเลือกโรงเรียน/โรงเรียนที่มีศักยภาพสมัครใจเข้าร่วมโครงการ
2. จัดทำข้อตกลงความร่วมมือ ผ่านสถานทูตของประเทศที่จะสร้างความร่วมมือ โดยหน่วยงานต้นสังกัดเป็นเจ้าภาพ จัดให้มีการทำพันธะสัญญากันและเจ้าหน้าที่ของสถานทูตเป็นสักขีพยาน โดยความตระหนักถึงผลประโยชน์ร่วมกันของกิจกรรมที่ได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่าย ในการส่งเสริมข้อตกลงร่วมกันระหว่างประเทศ โรงเรียน มีข้อตกลงร่วมกันที่จะสำรวจความเป็นไปได้ ในการจัดตั้งกิจกรรมที่สามารถให้ความร่วมมือและการประสานงานสำหรับผู้สนใจด้านการศึกษา
3. การพัฒนานวัตกรรมความร่วมมือในองค์ประกอบของการจัดการศึกษา 9 ด้าน มีลักษณะการดำเนินการทุกด้านเหมือนรูปแบบที่ 1 โดยที่

โรงเรียนคู่ตกลง อาจร่วมกันกำหนดข้อตกลงเป็นพื้นฐานสำหรับทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น วัตถุประสงค์ เป้าหมาย การใช้ทรัพยากร บุคลากรที่เกี่ยวข้อง อื่น ๆ เมื่อถึงเวลาปฏิบัติกิจกรรม โรงเรียนร่วมพัฒนาอาจกำหนดเป็นข้อตกลงเพิ่มเติมสำหรับวัตถุประสงค์เฉพาะที่เข้าร่วมในภายหลังและได้รับอนุมัติโดยเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในแต่ละองค์การ และแต่ละองค์การจะเสนอ

รายชื่อสมาชิกหลักซึ่งเป็นบุคคลรับผิดชอบต่อโครงการร่วมกัน แต่ละโครงการจะถูกลงแผนและควบคุมโดยตัวแทนจากทั้งสองฝ่ายภายใต้ความเข้าใจในข้อตกลงร่วมกัน

4. กำหนดระยะเวลาในบันทึกข้อตกลงจะมีผลเป็นระยะเวลา 1 ปี 2 ปี หรือ 3 ปีตามข้อตกลง นับจากวันแรกของการลงนาม และสามารถขยายระยะเวลา มีการเปลี่ยนแปลง หรือ สิ้นสุดลง หากได้รับความยินยอมร่วมกันของทั้งสองฝ่าย ส่วนการสิ้นสุดของข้อตกลงอาจริเริ่มจากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งโดยต้องแจ้งให้อีกฝ่ายทราบเป็นลายลักษณ์อักษรล่วงหน้า กำหนดระยะเวลาเป็นเดือนก่อนการดำเนินการ

ขั้นตอนที่ 3 สรุปผลของความร่วมมือ

1. มีแผนงาน/กิจกรรมร่วมกัน โดยโรงเรียนร่วมพัฒนากำหนดเป้าหมายร่วมในการเรียนรู้ร่วมกันกำหนดโครงการ กิจกรรมการเรียนรู้ที่จะสามารถดำเนินการ วิธีการปฏิบัติ การจัดทำสารสนเทศ เช่น การรวบรวมรายชื่อและที่อยู่ของผู้ที่ได้รับข่าวสารสำหรับครูอาจารย์ในโครงการ กำหนดผู้รับผิดชอบ และกำหนดกรอบระยะเวลา เช่น กำหนดการเขียนของผู้อำนวยการและคณะครู กำหนดการวัดประเมินผล โดยเจ้าหน้าที่ใช้เทคโนโลยีการติดต่อสื่อสารออนไลน์ทางบล็อกเพื่อติดตามผลความก้าวหน้าการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อการปฏิบัติตามแผนงาน

2. มีกิจกรรมการเรียนการสอน โดยกำหนดรูปแบบการจัดการผ่านการสื่อสารผ่านทางรายชื่อและที่อยู่ของผู้ที่ได้รับข่าวสารในการพัฒนาสื่อการสอน, การประเมินผล กำหนดวิธีการเรียนการสอนผ่านออนไลน์ การสื่อสารออนไลน์ทางบล็อก(สไกป์, Yahoo Messenger เป็นต้น) การใส่ข้อมูลสื่อการสอนเพื่อการเรียนรู้ทางคอมพิวเตอร์ส่วนกลาง การเรียนทางไกลผ่านภาพและเสียงร่วมกัน อาจมีกรณีการวางแผนโอนหน่วยกิต (ขออนุญาตสำนักงานวิชาการและมาตรฐาน)

5. มีพันธะสัญญาร่วมกัน โดยจัดทำเป็นข้อตกลงความร่วมมือกัน มีการลงนามในสัญญา โดยผู้บริหาร 2 ฝ่าย โดยหน่วยงานต้นสังกัดเป็นเจ้าภาพในการจัดให้มีการจัดทำพันธะสัญญากันและเจ้าหน้าที่ของสถานทูตเป็นสักขีพยาน และอาจมี คณะกรรมการบริหาร โรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ยืนยันข้อตกลงร่วมกัน ในการแลกเปลี่ยนครู แลกเปลี่ยนนักเรียนสนับสนุนค่าใช้จ่าย และหรือให้ทุนการศึกษา(เป็นหน่วยจัดหาทุนให้)

6. หน่วยงานต้นสังกัดสนับสนุนงบประมาณให้ดำเนินการในระยะเริ่มแรก โดยกำหนดกรอบรูปแบบกิจกรรมและกำหนดระยะเวลาให้ดำเนินการ ซึ่งโรงเรียนอาจมีการดำเนินการมากกว่าที่กำหนดได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับศักยภาพของแต่ละโรงเรียน กำหนดกรอบการติดตามประเมินผลเป็นระยะและเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ

7. ให้โรงเรียนร่วมพัฒนาขยายเครือข่ายความร่วมมืออาจเป็น 1 ถึง 2 โรงเรียนเพื่อเพิ่มเครือข่ายความร่วมมือทั้งนี้ขึ้นอยู่กับศักยภาพของโรงเรียนร่วมพัฒนา โดยที่ใช้หลักการของการ

ทำงานแบบเครือข่ายความร่วมมือ ทุกฝ่ายมีเกียรติศักดิ์ศรี สิทธิและโอกาสที่เท่าเทียมกัน เป็นการ
ทำงานแบบแนวราบ ไม่มีการสั่งการจากฝ่ายใด เป็นกระบวนการเรียนรู้โดยผ่านการทำงานร่วมกัน

ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนาความร่วมมือ

ปัจจัย เงื่อนไข

1. โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ทุกสังกัด เนื่องจากโรงเรียนมีความพร้อมและ
ศักยภาพในการบริหารจัดการ
2. หน่วยงานต้นสังกัดกำหนดนโยบายและสนับสนุนงบประมาณอย่างต่อเนื่อง
3. หน่วยงานต้นสังกัดสามารถปรับเปลี่ยน กิจกรรมความร่วมมือแปรเปลี่ยนไปตาม
นโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด
4. โรงเรียนเครือข่ายเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก เนื่องจากมีความจำเป็นต้อง
อาศัยความช่วยเหลือทั้งในด้านงบประมาณและการประสานงานจากโรงเรียนคู่ตกลงเดิม

การประเมินผล

1. ความสอดคล้องกับหลักการ การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ การบริหารจัดการโดย
ใช้โรงเรียนเป็นฐาน การบริหารจัดการแบบเครือข่าย การใช้ภาวะผู้นำของผู้บริหาร และการแบ่งปัน
ทรัพยากร
2. ผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ ความร่วมมือและความช่วยเหลือซึ่งกันและกันอย่าง
หลากหลาย การสร้างเครือข่ายด้านการศึกษา ความเท่าเทียมกันด้านการศึกษา และการแบ่งปัน
ทรัพยากรทางการศึกษาและค่าใช้จ่ายร่วมกัน

การแสวงหาวิธีการพัฒนาความร่วมมือ

1. หน่วยงานต้นสังกัดสนับสนุนงบประมาณเบื้องต้นให้สถานศึกษาและเป็นกำลังใน
การอำนวยความสะดวก ทำให้สถานศึกษามีความมั่นใจในการดำเนินงาน
2. สถานศึกษาบริหารจัดการ การติดต่อสื่อสาร เป็นไปตามรูปแบบข้อตกลง
3. สถานศึกษาสามารถกำหนดรูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษา ด้านกิจกรรมการ
เรียนการสอนบนพื้นฐานบริบทของโรงเรียนร่วมพัฒนาเพิ่มเติมจากที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนดได้
4. โรงเรียนร่วมพัฒนาสานความสัมพันธ์เป็นไปในรูปแบบทางการผสมกับกัลยาณมิตร
มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและต่อเนื่อง
5. หน่วยงานต้นสังกัดมีการติดตามประเมินผลเป็นระยะและประเมินผลสัมฤทธิ์เมื่อ
เสร็จสิ้นโครงการ

6. สถานศึกษาสามารถสร้างรูปแบบกิจกรรมความร่วมมือได้อย่างสร้างสรรค์ และมีความเชื่อมั่น เนื่องจากมีการติดตามประเมินผลเป็นระยะและมีการประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการร่วมกัน

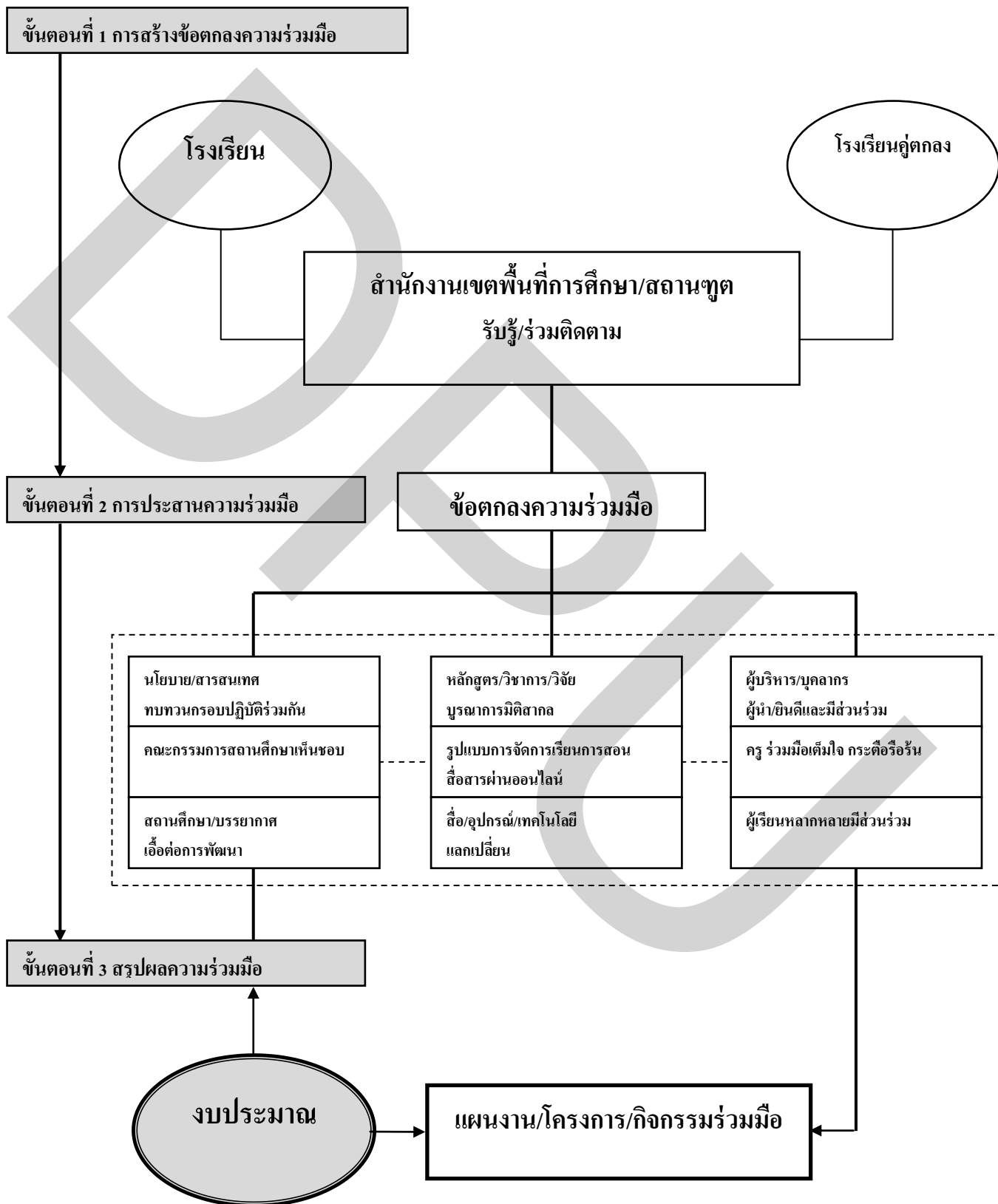
7. สถานศึกษาสร้างทุนทางสังคมให้กับประเทศ ทำให้มีแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้มากขึ้นยึดหยุ่นโดยอาศัยความชำนาญจากหลายฝ่ายและให้บริการแก่กลุ่มเป้าหมายได้ตรงความต้องการ

1.2 กลุ่มความร่วมมือด้านการศึกษาแบบความสัมพันธ์กึ่งทางการ

รูปแบบที่ 3 รูปแบบสัมพันธ์แบบกึ่งทางการ

เป็นรูปแบบที่มีความร่วมมือด้านการศึกษาในลักษณะที่โรงเรียนเป็นหลักในการประสานความร่วมมือด้านการศึกษา ผ่านหน่วยงานบังคับบัญชาเบื้องต้น และผ่านสถานทูตโรงเรียนที่ติดต่อความร่วมมือ

รูปแบบที่ 3 รูปแบบสัมพันธ์แบบกิ่งทางการ

1. สังคมปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านนโยบายทางด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมือง การเปิดเสรีทางการค้าส่งผลต่อสถาบันการศึกษาของต่างประเทศที่เข้ามาทำกิจการด้านการศึกษา ส่งผลต่อการจัดการศึกษาภายในประเทศที่จะต้องเร่งพัฒนาคุณภาพให้ทัดเทียมกับสถาบันการศึกษาของต่างประเทศ ดังนั้นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือหรือการสร้างพันธมิตรทางการศึกษาเพื่อพึ่งพาอาศัยกันและการพัฒนาร่วมกันจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง

2. ความร่วมมือที่ดีในการปฏิบัติงาน เป็นกระบวนการที่ไม่หยุดนิ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ประการ 1) การมีผู้นำที่สนับสนุนให้เกิดความร่วมมือ 2) การเตรียมความพร้อมเพื่อสร้างความร่วมมือ 3) การจัดให้มีทรัพยากรและบุคลากรที่เพียงพอ 4) การสร้างความมุ่งมั่นที่จะร่วมมือกันและ 5) การกำหนดความสัมพันธ์และขั้นตอนการสร้างความร่วมมือ

3. การพัฒนาความร่วมมือ เป็นการดำเนินงานที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะระหว่างองค์กรมุ่งเน้นความสำเร็จของงานตามข้อตกลง การแบ่งปันและการใช้ทรัพยากรระหว่างกลุ่มก่อนข้างมีแบบแผน

หลักการ

ยึดหลักการบริหารจัดการโดยโรงเรียนเป็นฐาน ภาวะผู้นำของผู้เน้นปรัชญาของความร่วมมือ และการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องอย่างชัดเจน

วัตถุประสงค์

1. สร้างความร่วมมือเพื่อการแลกเปลี่ยนทรัพยากร โดยการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ระหว่างองค์กรที่ร่วมมือกัน ช่วยให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างมีคุณค่า

2. ส่งเสริมความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในรูปแบบของการอำนวยความสะดวก การฝึกอบรม การแลกเปลี่ยนบุคลากร การวิจัยทางการด้านการศึกษา วิชาชีพ วิชาการและการบริหาร ซึ่งมีองค์ประกอบขั้นตอนการจัดการความร่วมมือด้านการศึกษา ประกอบด้วย

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างข้อตกลงความร่วมมือ

เป็นขั้นตอนที่โรงเรียนคู่ตกลง ได้ประสานงานกันในการที่สร้างความร่วมมือด้านการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาผ่านการเรียนรู้ร่วมกันด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (e-learning) และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ความรู้ วัฒนธรรมและค่านิยมระหว่างกันด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น วิธีการศึกษาทางไกล การแลกเปลี่ยนครูและนักเรียน การถ่ายโอนหน่วยกิต การอบรมครู ผู้บริหาร การศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา ฯลฯ โดยที่โรงเรียนเป็นหลักในการประสานความร่วมมือด้านการศึกษา ให้ความสำคัญต่อการผ่านหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องผ่านหน่วยงานบังคับบัญชา

เบื้องต้น และผ่านสถานทูตโรงเรียนที่ติดต่อความร่วมมือเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในการทำงาน ผ่านความเห็นชอบของจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน

ขั้นตอนที่ 2 การประสานความร่วมมือ

วิธีการสร้างความร่วมมือ มีการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. จัดทำข้อตกลงความร่วมมือ ผ่านสถานทูตของประเทศที่จะสร้างความร่วมมือ โดยโรงเรียนติดต่อโดยตรง ในการตระหนักถึงผลประโยชน์ร่วมกันของกิจกรรมที่ได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่ายในการส่งเสริมข้อตกลงร่วมกันระหว่างประเทศ โรงเรียน มีข้อตกลงร่วมกันที่จะสำรวจความเป็นไปได้ ในการจัดตั้งกิจกรรมที่สามารถให้ความร่วมมือและการประสานงานสำหรับผู้ที่สนใจด้านการศึกษา ซึ่งโรงเรียนอาจแจ้งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้รับทราบ

2. การพัฒนานวัตกรรมความร่วมมือในองค์ประกอบของการจัดการศึกษา 9 ด้านเหมือนรูปแบบที่ 1

โรงเรียนคู่ตกลง อาจร่วมกันกำหนดข้อตกลงเป็นพื้นฐานสำหรับทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น วัตถุประสงค์ เป้าหมาย การใช้ทรัพยากร บุคลากรที่เกี่ยวข้อง อื่น ๆ เมื่อถึงเวลาปฏิบัติกิจกรรม โรงเรียนร่วมพัฒนาอาจกำหนดเป็นข้อตกลงเพิ่มเติมสำหรับวัตถุประสงค์เฉพาะที่เข้าร่วมในภายหลัง และแต่ละองค์การจะเสนอรายชื่อสมาชิกหลักซึ่งเป็นบุคคลรับผิดชอบต่อโครงการร่วมกัน แต่ละโครงการจะถูกวางแผนและควบคุมโดยตัวแทนจากทั้งสองฝ่ายภายใต้ความเข้าใจในข้อตกลงร่วมกัน

3. กำหนดระยะเวลาในบันทึกข้อตกลงจะมีผลเป็นระยะเวลา 1 ปี 2 ปี หรือ 3 ปีตามข้อตกลง นับจากวันแรกของการลงนาม และสามารถขยายระยะเวลา มีการเปลี่ยนแปลง หรือสิ้นสุดลง หากได้รับความยินยอมร่วมกันของทั้งสองฝ่าย ส่วนการสิ้นสุดของข้อตกลงอาจริเริ่มจากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งโดยต้องแจ้งให้อีกฝ่ายทราบเป็นลายลักษณ์อักษรล่วงหน้า กำหนดระยะเวลาเป็นเดือนก่อนการดำเนินการ

ขั้นตอนที่ 3 สรุปผลของความร่วมมือ

1. มีแผนงาน/กิจกรรมร่วมกัน โดยโรงเรียนร่วมพัฒนากำหนดเป้าหมายร่วมในการเรียนรู้ร่วมกันกำหนดโครงการ กิจกรรมการเรียนรู้ที่จะสามารถดำเนินการ วิธีการปฏิบัติ การจัดทำสารสนเทศ เช่น การรวบรวมรายชื่อและที่อยู่ของผู้ที่ได้รับข่าวสารสำหรับครูอาจารย์ในโครงการ กำหนดผู้รับผิดชอบ และกำหนดกรอบระยะเวลา เช่น กำหนดการเขียนของผู้อำนวยการและคณะครู กำหนดการวัดประเมินผล โดยเจ้าหน้าที่ใช้เทคโนโลยีการติดต่อสื่อสารออนไลน์ทางบล็อกเพื่อติดตามผลความก้าวหน้าการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อการปฏิบัติตามแผนงาน

2. มีกิจกรรมการเรียนการสอน โดยกำหนดรูปแบบการจัดการผ่านการสื่อสารผ่านทาง รายชื่อและที่อยู่ของผู้ที่ได้รับข่าวสารในการพัฒนาสื่อการสอน, การประเมินผล กำหนดวิธีการเรียน การสอนผ่านออนไลน์ การสื่อสารออนไลน์ทางบล็อก (สไกป์, Yahoo Messenger เป็นต้น) การใส่ ข้อมูลสื่อการสอนเพื่อการเรียนรู้ทางคอมพิวเตอร์ส่วนกลาง การเรียนทางไกลผ่านภาพและเสียง ร่วมกัน อาจมีกรณีการวางแผนโอนหน่วยกิต (ขออนุญาตสำนักงานวิชาการและมาตรฐาน)

3. มีพันธสัญญาร่วมกัน โดยจัดทำเป็นข้อตกลงความร่วมมือกัน มีการลงนามในสัญญา โดยผู้บริหาร 2 ฝ่าย โดยหน่วยงานต้นสังกัดเป็นเจ้าภาพในการจัดให้มีการจัดทำพันธสัญญากัน และเจ้าหน้าที่ของสถานทูตเป็นสักขีพยาน และอาจมี คณะกรรมการบริหาร โรงเรียน คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ยืนยันข้อตกลงร่วมกัน ในการแลกเปลี่ยนครู แลกเปลี่ยนนักเรียนสนับสนุน ค่าใช้จ่าย และหรือให้ทุนการศึกษา(เป็นหน่วยจัดหาทุนให้)

ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนาความร่วมมือ

ปัจจัย เงื่อนไข

1. โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ทุกสังกัดที่มีความพร้อมและศักยภาพในการบริหาร
จัดการ

2. โรงเรียนที่มีผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์และภาวะผู้นำสูง
การประเมินผล

1. ความสอดคล้องกับหลักการ การบริหารจัดการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การใช้ภาวะ
ผู้นำของผู้บริหาร การกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้อง

2. ผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ ในความร่วมมือเพื่อการแลกเปลี่ยนทรัพยากร
การฝึกอบรมและการแลกเปลี่ยนบุคลากร การวิจัยด้านการศึกษาวิชาชีพ วิชาการและการบริหาร
การแสวงหาวิธีการพัฒนาความร่วมมือ

1. สถานศึกษาบริหารจัดการ การติดต่อสื่อสาร เป็นไปตามรูปแบบข้อตกลง

2. สถานศึกษาสามารถกำหนดรูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษา ด้านกิจกรรมการ
เรียนการสอนบนพื้นฐานบริบทของโรงเรียนร่วมพัฒนา

3. โรงเรียนร่วมพัฒนาสานความสัมพันธ์เป็นไปในรูปแบบทางการผสมกับกัลยณมิตร
มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันอย่างต่อเนื่อง

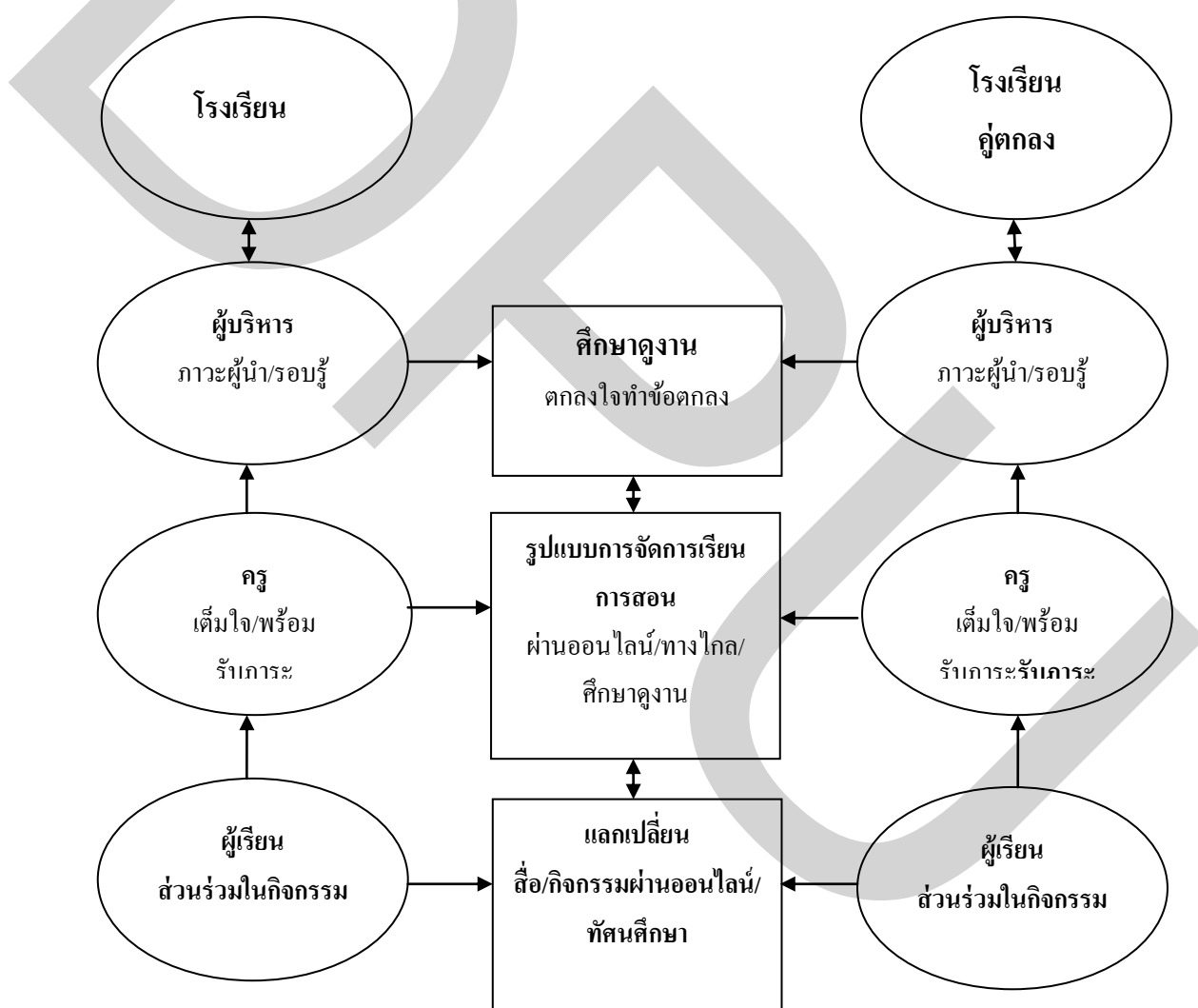
4. สถานศึกษาสามารถสร้างรูปแบบกิจกรรมความร่วมมือได้อย่างสร้างสรรค์ และมีความ
เชื่อมั่น

กลุ่มที่ 2 กลุ่มที่พัฒนาขึ้นจากความร่วมมือเดิม ประกอบด้วย 2 กลุ่ม คือ

รูปแบบที่ 4 รูปแบบสัมพันธ์แบบไม่เป็นทางการ

เป็นรูปแบบที่มีความร่วมมือด้านการศึกษาในลักษณะที่โรงเรียนเป็นหลักในการประสานความร่วมมือด้านการศึกษา มีอิสระในการสร้างข้อตกลงความร่วมมือ

รูปแบบที่ 4 รูปแบบสัมพันธ์แบบไม่เป็นทางการ

แนวคิด

1. สังคมปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านนโยบายทางด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมือง การเปิดเสรีทางการค้าส่งผลกระทบต่อสถาบันการศึกษาของต่างประเทศที่เข้ามาทำกิจการด้านการศึกษา ส่งผลต่อการจัดการศึกษาภายในประเทศที่จะต้องเร่งพัฒนาคุณภาพให้ทัดเทียมกับสถาบันการศึกษาของต่างประเทศ ดังนั้นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือหรือการสร้างพันธมิตรทางการศึกษาเพื่อพึ่งพาอาศัยกันและการพัฒนาร่วมกันจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง

2. ความร่วมมือที่ดีในการปฏิบัติงาน เป็นกระบวนการที่ไม่หยุดนิ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ประการ 1)การมีผู้นำที่สนับสนุนให้เกิดความร่วมมือ 2)การเตรียมความพร้อมเพื่อสร้างความร่วมมือ 3)การจัดให้มีทรัพยากรและบุคลากรที่เพียงพอ 4)การสร้างความมุ่งมั่นที่จะร่วมมือกัน และ5)การกำหนดความสัมพันธ์และขั้นตอนการสร้างความร่วมมือ

3. การพัฒนาความร่วมมือ เป็นไปตามความสนใจร่วมกันไม่ต้องมีพันธสัญญา

หลักการ

ยึดหลักการบริหารจัดการโดยโรงเรียนเป็นฐาน และปรัชญาของความร่วมมือ การกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องเป็นไปอย่างหลวม ๆ สามารถยืดหยุ่นได้ การติดต่อสื่อสารอย่างไม่เป็นทางการ

วัตถุประสงค์

1. การส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างกลมกลืนในสังคมเอื้ออาทร ตระหนักถึงความสำคัญของมรดกทางวัฒนธรรมที่มีร่วมกันและเชื่อมโยงกันในอัตลักษณ์ของภูมิภาค

2. เสริมสร้างขีดความสามารถการใช้ภาษาอังกฤษและภาษาเพื่อนบ้าน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและวิทยาการวิทยาศาสตร์เชิงประยุกต์

3. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้หลากหลาย เพื่อเสริมสร้างความเป็นอาเซียน ซึ่งมีองค์ประกอบขั้นตอนการจัดการความร่วมมือด้านการศึกษา ประกอบด้วย

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างข้อตกลงความร่วมมือ

โรงเรียนมีการติดต่อสัมพันธ์กับโรงเรียนคู่ตกลง โดยที่ไม่ผ่านหน่วยงานต้นสังกัด ไม่ผ่านสถานทูต เป็นอิสระในการสร้างข้อตกลงร่วมกันกับโรงเรียนคู่ตกลง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับศักยภาพความสามารถของแต่ละโรงเรียน อย่างไรก็ตามส่วนใหญ่ เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในการทำงาน โรงเรียนจะผ่านความเห็นชอบของจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน เป็นขั้นตอนที่โรงเรียนคู่ตกลง ได้ประสานงานกันในการที่สร้างความร่วมมือด้านการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาผ่านการเรียนรู้ร่วมกันด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (e-learning) และแลกเปลี่ยน

เรียนรู้ ความรู้ วัฒนธรรมและค่านิยมระหว่างกันด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่นวิธีการศึกษาทางไกล การแลกเปลี่ยนครูและนักเรียน การถ่ายโอนหน่วยกิต การอบรมครู ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา ฯลฯ

ขั้นตอนที่ 2 การประสานความร่วมมือ

การประสานการสร้างความร่วมมือ มีการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. โรงเรียนติดต่อโรงเรียนโดยตรง ในการตระหนักถึงผลประโยชน์ร่วมกันของกิจกรรมที่ได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่ายในการส่งเสริมข้อตกลงร่วมกันระหว่างประเทศ โดยโรงเรียน มีข้อตกลงร่วมกันที่จะสำรวจความเป็นไปได้ ในการจัดตั้งกิจกรรมที่สามารถให้ความร่วมมือและการประสานงานสำหรับผู้สนใจด้านการศึกษา ดังนี้

2. การพัฒนานวัตกรรมความร่วมมือในองค์ประกอบของการจัดการศึกษา 9 ด้านดังนี้

2.1 ด้านนโยบาย โรงเรียนกำหนดนโยบายความร่วมมือในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาในด้านต่างๆ และสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างชัดเจน และประสานงานกับโรงเรียนคู่ตกลงในต่างประเทศบันทึกความตกลง กำหนดกิจกรรมและแผนงานการดำเนินงานร่วมกัน

2.2 ด้านหลักสูตร โรงเรียนกำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องค่านิยมและมรดกร่วมทางวัฒนธรรมอาเซียนไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอนมีการพัฒนาหลักสูตรโดยการบูรณาการสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนกับทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมกำหนดหลักสูตร กิจกรรมตามหลักสูตร และเที่ยงเคียงหลักสูตรของโรงเรียนกับหลักสูตรสากลให้สามารถเทียบโอนหน่วยการเรียนรู้ได้ และโรงเรียนปรับกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ เน้นการศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการสร้างกิจกรรมร่วมกันระหว่างโรงเรียนคู่ตกลง และมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านวิชาการ สื่อการสอน

2.3 ด้านครู โรงเรียนกำหนดนโยบายในการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยยกระดับมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูให้ได้มาตรฐานสากลเป็นครูมืออาชีพ มีทักษะในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษและใช้เทคโนโลยีในการศึกษาค้นคว้า สื่อสารและจัดการเรียนการสอน ครูได้รับการพัฒนาและมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนเป็นอย่างดี โรงเรียนมีการสร้างเครือข่ายกับกลุ่มโรงเรียน/มหาวิทยาลัยหรือระดับจังหวัดเพื่อพัฒนาครูให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและส่งเสริมการแลกเปลี่ยนครูกับโรงเรียนคู่ตกลงในต่างประเทศหรือสถาบันการศึกษาระดับสูงกว่าภายในประเทศ และกำหนด

ความร่วมมือกันระหว่างในการทำกิจกรรมร่วมกันการแลกเปลี่ยนคณะครู สื่อการสอนและ กิจกรรมวิจัย

2.4 ด้านสื่อ อุปกรณ์และเทคโนโลยีทางการศึกษา โรงเรียนจัดหาสื่อ อุปกรณ์ ทางการศึกษาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน โรงเรียนมีแผนการพัฒนาอุปกรณ์ทางการศึกษาให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน และโรงเรียนมีการใช้ระบบเครือข่ายการเรียนรู้ไร้พรมแดนกับโรงเรียนในกลุ่มประชาคมอาเซียน โรงเรียนพัฒนา ICT ภายในโรงเรียนรองรับการทำงานของครู การติดต่อสื่อสารภายในโรงเรียน และภายนอกโรงเรียนและการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนจัดผู้รับผิดชอบ ส่งเสริมให้นักเรียนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับนักเรียนในต่างประเทศ เช่น โครงการ Connecting Classroom และจัดหา หนังสือและสื่อจากต่างประเทศใช้ในการจัดการเรียนการสอน

2.5 รูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนจัดกิจกรรมเสริมความรู้เพื่อความเข้าใจในด้านต่างๆของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน เช่น ภาษา ศาสนา การเมือง การปกครอง ศิลปวัฒนธรรม ASEAN Day พัฒนาคุณภาพการจัดการจัดการเรียนการสอนด้วยวิทยาการและเทคโนโลยีที่เป็นสากล เช่นการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ หรือ ICT ต่าง ๆ และมีแผนการนำนักเรียนไปศึกษาดูงานทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ และจัดทัศนศึกษาเพื่อเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

2.6 ผู้บริหารและบุคลากร ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เป็นผู้นำในการบริหารจัดการ พัฒนาระบบบริหารจัดการสถานศึกษายุคใหม่ มุ่งเน้นการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรในโรงเรียน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง กับโรงเรียนและสังคมไทยทุกภาคส่วน ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้ มีความภาคภูมิใจและจงรักภักดีต่อองค์กร ร่วมมือร่วมใจกันทำงานและเสริมแรงกัน สร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ผู้บริหารมีภาวะผู้นำในการใช้ภาษาอังกฤษ การสร้างความสัมพันธ์กับผู้บริหารของโรงเรียนในต่างประเทศ มีแผนการพัฒนาผู้บริหารและบุคลากรให้มีความเป็นสากล สนับสนุนครูไทย ครูต่างชาติ และบุคลากรระดับเจ้าหน้าที่ไปศึกษาดูงานต่างประเทศ และผู้บริหารปรับปรุงระบบการกำกับ นิเทศติดตามผลและระบบประกันคุณภาพภายใน

2.7 งบประมาณ โรงเรียนพัฒนาด้านงบประมาณให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน หน่วยงาน องค์กรหลักของโรงเรียน มีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็นในการจัดสรรงบประมาณ จัดทำแผนงาน โครงการในการระดมงบประมาณ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาเพื่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยส่งเสริมผู้ปกครองและเครือข่ายผู้ปกครองให้มีส่วนร่วมสนับสนุนงบประมาณดำเนินการในการนำคณะครูและนักเรียนไปศึกษาดู

งานต่างประเทศ ส่งเสริมให้นักเรียน ครูเข้าร่วมกิจกรรมโครงการแลกเปลี่ยน หรือเป็นครอบครัวอุปถัมภ์ให้แก่นักเรียนและครูต่างชาติที่มาตามโครงการแลกเปลี่ยน

2.8 บรรยากาศของสถานศึกษา โรงเรียนพัฒนาห้องเรียนและแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้มีความทันสมัย อำนวยความสะดวกด้านประปา ไฟฟ้า และระบบอินเทอร์เน็ต สร้างบรรยากาศ ส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษและภาษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่น

2.9 ด้านผู้เรียน นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของประเทศต่างๆ ในกลุ่มประชาคมอาเซียน นักเรียนมีความรู้และเข้าใจในผลดี ผลกระทบที่จะเกิดจากการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 มีแผนการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน นักเรียนได้รับการพัฒนาให้มีอุปนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน สามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำเสนอผลงานทางวิชาการหรือโครงการได้ด้วยวิธีการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษและภาษาไทย พัฒนาให้นักเรียนให้มีคุณภาพด้านคุณลักษณะและสมรรถนะอันพึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานสากล

โรงเรียนคู่ตกลง อาจารย์ร่วมกันกำหนดข้อตกลงเป็นพื้นฐานสำหรับทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น วัตถุประสงค์ เป้าหมาย การใช้ทรัพยากร บุคลากรที่เกี่ยวข้อง อื่น ๆ เมื่อถึงเวลาปฏิบัติกิจกรรม โรงเรียนร่วมพัฒนาอาจกำหนดเป็นข้อตกลงเพิ่มเติมสำหรับวัตถุประสงค์เฉพาะที่เข้าร่วมในภายหลัง และแต่ละองค์การจะเสนอรายชื่อสมาชิกหลักซึ่งเป็นบุคคลรับผิดชอบต่อโครงการร่วมกัน แต่ละโครงการจะถูกวางแผนและควบคุมโดยตัวแทนจากทั้งสองฝ่ายภายใต้ความเข้าใจในข้อตกลงร่วมกัน

3. กำหนดระยะเวลาในข้อตกลงจะมีผลเป็นระยะเวลา 1 ปี 2 ปีหรือ 3 ปีนับจากวันแรกของการลงนาม และสามารถขยายระยะเวลา มีการเปลี่ยนแปลง หรือสิ้นสุดลง หากได้รับความยินยอมร่วมกันของทั้งสองฝ่าย ส่วนการสิ้นสุดของข้อตกลงอาจริเริ่มจากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งโดยต้องแจ้งให้อีกฝ่ายทราบเป็นลายลักษณ์อักษรล่วงหน้า กำหนดระยะเวลาเป็นเดือนก่อนการดำเนินการ

ขั้นตอนที่ 3 สรุปผลของความร่วมมือ

1. มีแผนงาน/กิจกรรมร่วมกัน โดยโรงเรียนร่วมพัฒนากำหนดเป้าหมายร่วมในการเรียนรู้ร่วมกันกำหนดโครงการ กิจกรรมการเรียนรู้ที่จะสามารถดำเนินการ วิธีการปฏิบัติ การจัดทำสารสนเทศ เช่น การรวบรวมรายชื่อและที่อยู่ของผู้ที่ได้รับข่าวสารสำหรับครูอาจารย์ในโครงการ กำหนดผู้รับผิดชอบ และกำหนดกรอบระยะเวลา เช่น กำหนดการเขียนของผู้อำนวยการและคณะครู กำหนดการวัดประเมินผล โดยเจ้าหน้าที่ใช้เทคโนโลยีการติดต่อสื่อสารออนไลน์ทางบล็อกเพื่อติดตามผลความก้าวหน้าการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อการปฏิบัติตามแผนงาน

2. มีกิจกรรมการเรียนการสอน โดยกำหนดรูปแบบการจัดการผ่านการสื่อสารผ่านทาง รายชื่อและที่อยู่ของผู้ที่ได้รับข่าวสารในการพัฒนาสื่อการสอน, การประเมินผล กำหนดวิธีการเรียน การสอนผ่านออนไลน์ การสื่อสารออนไลน์ทางบล็อก(สไกป์, Yahoo Messenger เป็นต้น) การใส่ ข้อมูลสื่อการสอนเพื่อการเรียนรู้ทางคอมพิวเตอร์ส่วนกลาง การเรียนทางไกลผ่านภาพและเสียง ร่วมกัน อาจมีกรณีการวางแผนโอนหน่วยกิต (ขออนุญาตสำนักงานวิชาการและมาตรฐาน)

3. อาจมีพันธะสัญญาร่วมกันได้ โดยจัดทำเป็นข้อตกลงความร่วมมือกัน มีการลงนาม ในสัญญา โดยผู้บริหาร 2 ฝ่าย และอาจมี คณะกรรมการบริหาร โรงเรียน คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ยืนยันข้อตกลงร่วมกัน ในการแลกเปลี่ยนครู แลกเปลี่ยนนักเรียนสนับสนุน ค่าใช้จ่าย และหรือให้ทุนการศึกษา(เป็นหน่วยจัดหาทุนให้)

ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนาความร่วมมือ

ปัจจัย เงื่อนไข

1. โรงเรียนมัธยมศึกษาทุกขนาดทุกสังกัดที่ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ มีภาวะผู้นำในการใช้ ภาษาอังกฤษ การสร้างความสัมพันธ์กับผู้บริหารของโรงเรียนในต่างประเทศ

2. โรงเรียนมีความพร้อมและศักยภาพในการบริหารจัดการและมีครูมืออาชีพ ที่มี ทักษะในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษและใช้เทคโนโลยีในการศึกษาค้นคว้า สื่อสารและจัดการ เรียนการสอน

การประเมินผล

1. ความสอดคล้องกับหลักการ การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การใช้ภาวะ ผู้นำของผู้บริหาร และการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้อง

2. ผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ ความเข้าใจอันดีและการอยู่ร่วมกันระหว่างเยาวชน อาเซียน ความสามารถการใช้ภาษาอังกฤษ และภาษาต่างประเทศ ความสามารถที่ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและวิทยาการเชิงประยุกต์ และการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย

การแสวงหาวิธีการพัฒนาความร่วมมือ

1. สถานศึกษาบริหารจัดการ การติดต่อสื่อสาร เป็นไปตามรูปแบบข้อตกลงร่วมกัน

2. สถานศึกษาสามารถกำหนดรูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษา ด้านกิจกรรมการ เรียนการสอนบนพื้นฐานบริบทของโรงเรียนร่วมพัฒนา

3. โรงเรียนร่วมพัฒนาสานความสัมพันธ์เป็นไปในรูปแบบทางการผสมกับกัลยณมิตร มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันอย่างต่อเนื่อง

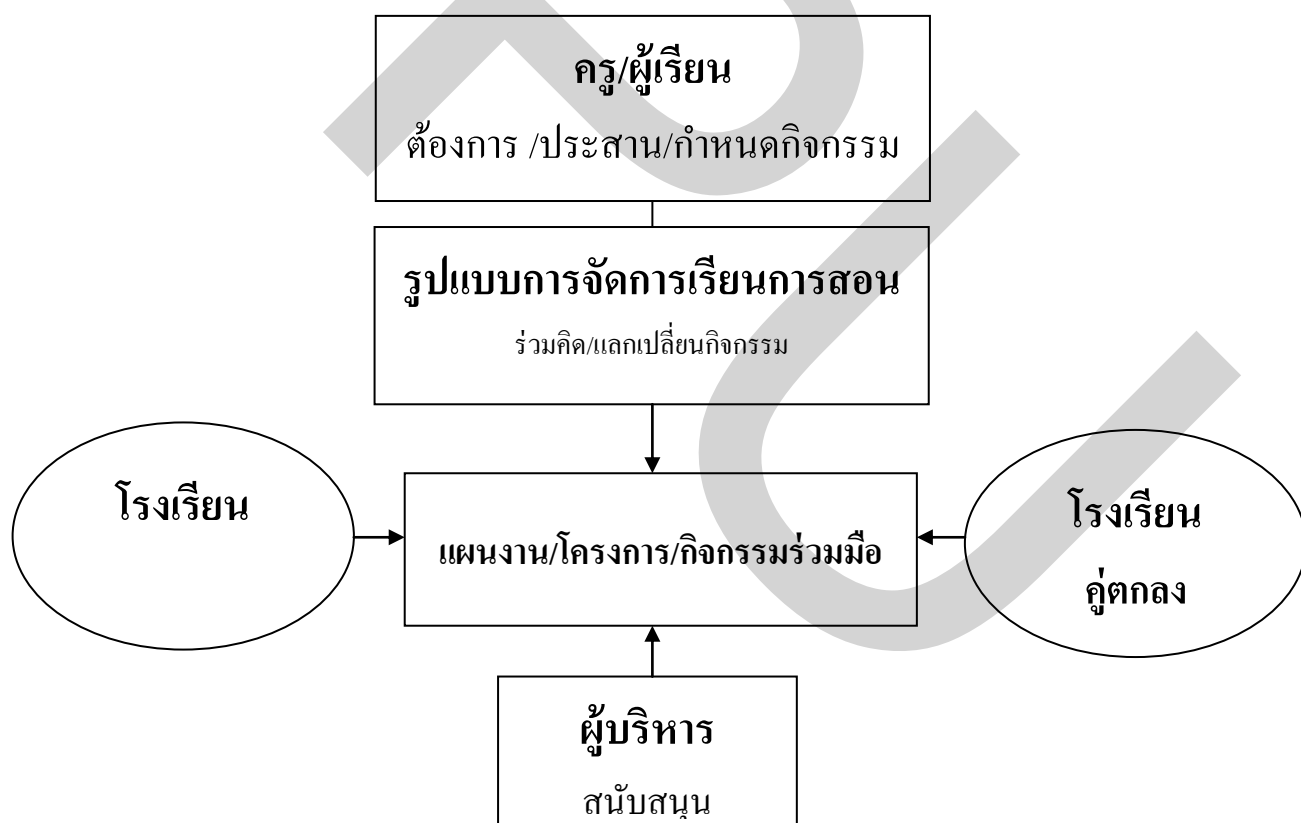
4. สามารถสร้างรูปแบบกิจกรรมความร่วมมือได้อย่างสร้างสรรค์ และมีความเชื่อมั่น

รูปแบบที่ 5 รูปแบบสัมพันธ์แบบอิสระ

เป็นรูปแบบที่มีความร่วมมือด้านการศึกษาในลักษณะที่โรงเรียนเป็นหลักในการประสานความร่วมมือด้านการศึกษา โดยที่มีจุดเริ่มต้นที่ครูภายในโรงเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนครูกับโรงเรียนในต่างประเทศ รูปแบบการติดต่อสัมพันธ์เป็นแบบไม่เป็นทางการ แต่มีกิจกรรมที่เกิดขึ้นจากการที่ครูสองโรงเรียนมีความต้องการที่จะดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกัน ซึ่งอาจเป็นรูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ง่าย ๆ ไม่มีค่าใช้จ่าย ในรูปแบบผ่านเครือข่ายออนไลน์ โดยใช้โปรแกรมต่าง ๆ ที่มีอยู่ในเว็บไซต์ หรืออาจผ่านหน่วยงานสาธารณะที่ให้บริการทางวิชาการ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับศักยภาพ ความสามารถ ของแต่ละโรงเรียนและค่อย ๆ พัฒนาขึ้นจนเป็นรูปแบบที่ชัดเจน จึงจะมีการจัดทำข้อตกลง

รูปแบบที่ 5 รูปแบบสัมพันธ์แบบอิสระ

แนวคิด

1. สังคมปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านนโยบายทางด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมือง การเปิดเสรีทางการค้าส่งผลกระทบต่อสถาบันการศึกษาของต่างประเทศที่เข้ามาทำกิจการด้านการศึกษา ส่งผลต่อการจัดการศึกษาภายในประเทศที่จะต้องเร่งพัฒนาคุณภาพให้ทัดเทียมกับสถาบันการศึกษาของต่างๆ ประเทศ ดังนั้นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือหรือการสร้างพันธมิตรทางการศึกษาเพื่อพึ่งพาอาศัยกันและการพัฒนาร่วมกันจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง

2. หลักพื้นฐาน 4 ประการของกระบวนการร่วมมือกันอย่างสร้างสรรค์ กล่าวคือ ทุกคนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มต้น ทำให้ทุกคนได้เห็นข้อมูลข่าวสารความเคลื่อนไหว และเป็นข้อมูลข่าวสารที่เคลื่อนไหวได้ โดยที่ทุกคนเพลินและสนุกกับการคิดและลงมือทำงานร่วมกัน โดยมีปัจจัย 5 ประการในการจัดการกระบวนการร่วมมือกันอย่างสร้างสรรค์ 1) มีจุดหมายร่วมกัน 2) สมาชิกมีอิสระ 3) เชื่อมโยงกันตามความสมัครใจ 4) มีผู้นำหลายคน และ 5) มีความสัมพันธ์ติดต่อกันทุกระดับ

หลักการ

ยึดหลักการบริหารจัดการโดยโรงเรียนเป็นฐาน ให้ความสำคัญต่อหน่วยงานย่อย สร้างสรรค์กิจกรรมเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้กล้าเผชิญหน้าสิ่งท้าทายในอนาคต

ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์และภาวะผู้นำสูง

ซึ่งมีองค์ประกอบขั้นตอนการจัดการความร่วมมือด้านการศึกษา ประกอบด้วย

วัตถุประสงค์

1. เสริมสร้างการประสานงานกับองค์กรระหว่างประเทศและองค์กรในกลุ่มประชาคมอาเซียนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาทั้งวิชาการและวิชาชีพ และเพิ่มขีดความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ

2. ส่งเสริมและลงทุนด้านการศึกษา การเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อเผชิญสิ่งท้าทายในอนาคต

3. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เรียนรู้ในสถานการณ์จริง ให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างกลมกลืนและการพัฒนาที่ยั่งยืน

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างข้อตกลงความร่วมมือ

เป็นขั้นตอนความร่วมมือด้านการศึกษาในลักษณะที่โรงเรียนเป็นหลักในการประสานความร่วมมือด้านการศึกษา โดยที่มีจุดเริ่มต้นที่ครูภายในโรงเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนครูกับโรงเรียนในต่างประเทศ รูปแบบการติดต่อสัมพันธ์เป็นแบบไม่เป็นทางการ แต่มีกิจกรรมที่เกิดขึ้นจากการที่ครูสองโรงเรียนมีความต้องการที่จะดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกัน ซึ่งอาจเป็น

รูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ง่าย ๆ ไม่มีค่าใช้จ่าย ในรูปแบบผ่านเครือข่ายออนไลน์โดยใช้โปรแกรมต่าง ๆ ที่มีอยู่ในเว็บไซต์ หรืออาจผ่านหน่วยงานสาธารณะที่ให้บริการทางวิชาการ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับศักยภาพ ความสามารถ ของแต่ละโรงเรียนและค้อย ๆ พัฒนาขึ้นจนเป็นรูปแบบที่ชัดเจน จึงจะมีการจัดทำข้อตกลง

ขั้นตอนที่ 2 การประสานความร่วมมือ

การประสานการสร้างความร่วมมือ มีการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ครูต่อครูติดต่อกันผ่านออนไลน์ หรือทำความรู้จักกันผ่านหน่วยงานสาธารณะที่ให้บริการวิชาการ และมีการประสานงานสำหรับผู้ที่สนใจด้านการศึกษา ซึ่งในการประสานงานกัน มี ดังนี้

1.1 ด้านหลักสูตร โรงเรียนพัฒนาหลักสูตรโดยการบูรณาการสอดคล้องเนื้อหาเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนกับทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม กำหนดหลักสูตร กิจกรรมตามหลักสูตร และเทียบเคียงหลักสูตรของโรงเรียนกับหลักสูตรสากลให้สามารถเทียบโอนหน่วยการเรียนรู้ได้ และโรงเรียนปรับกิจกรรมการเรียนการสอนโดยการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ เน้นการศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการสร้างกิจกรรมร่วมกันระหว่างโรงเรียนคู่ตกลง

1.2 ด้านครู โรงเรียน ยกย่องมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูให้ได้มาตรฐานสากลเป็นครูมืออาชีพ มีทักษะในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษและใช้เทคโนโลยีในการศึกษาค้นคว้า สื่อสารและจัดการเรียนการสอน

1.3 ด้านสื่อ อุปกรณ์และเทคโนโลยีทางการศึกษา โรงเรียนพัฒนา ICT ภายในโรงเรียนรองรับการทำงานของครู การติดต่อสื่อสารภายในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียนและการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนจัดผู้รับผิดชอบ ส่งเสริมให้นักเรียนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับนักเรียนในต่างประเทศ เช่น โครงการ Connecting Classroom และจัดหาหนังสือและสื่อจากต่างประเทศใช้ในการจัดการเรียนการสอน

1.4 รูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอน โรงเรียน มีแผนการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีความเป็นสากล โดยมีการเทียบเคียงกับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน และมีแผนการนำนักเรียนไปศึกษาดูงานทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ และจัดทัศนศึกษาเพื่อเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

1.5 ผู้บริหารและบุคลากร โรงเรียนส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้มีความภาคภูมิใจและจงรักภักดีต่อองค์กร ร่วมมือร่วมใจกันทำงานและเสริมแรงกัน สร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน

1.6 งบประมาณ โรงเรียนส่งเสริมผู้ปกครองและเครือข่ายผู้ปกครองให้มีส่วนร่วม สนับสนุนงบประมาณดำเนินการในการนำคณะครูและนักเรียนไปศึกษาดูงานต่างประเทศ

1.7 บรรยากาศของสถานศึกษา โรงเรียนพัฒนาห้องเรียนและแหล่งเรียนรู้ภายใน โรงเรียนให้มีความทันสมัย อำนวยความสะดวกด้านประปา ไฟฟ้า และระบบอินเทอร์เน็ต และ สร้างบรรยากาศ ส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษและภาษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน ผ่านภูมิปัญญาท้องถิ่น

1.8 ด้านผู้เรียน นักเรียนได้รับการพัฒนาให้มีอุปนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน สามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำเสนอผลงานทางวิชาการหรือโครงการ ได้ด้วยการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษและภาษาไทย พัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพด้านคุณลักษณะและ สมรรถนะอันพึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและ มาตรฐานสากล

2. การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านวิชาการ ข้อมูล และสื่อการสอน

3. ความร่วมมือกันระหว่างครูอาจารย์และนักเรียนในการทำกิจกรรมร่วมกัน

4. การพัฒนาสื่อการสอนและกิจกรรมวิจัยแผนปฏิบัติร่วมกัน

5. การแลกเปลี่ยนนักเรียนเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาเรียนรู้ร่วมกันของแต่ละ โรงเรียนโดยมีข้อกำหนดต่างๆ ราชจ่าย และอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการทำให้เกิดผลของข้อตกลงอย่างเป็นทางการซึ่งเป็นบุคคลรับผิดชอบต่อโครงการร่วมกัน แต่ละโครงการจะดูวางแผนและควบคุม โดยตัวแทนจากทั้งสองฝ่ายภายใต้ความเข้าใจในข้อตกลงร่วมกัน

การดำเนินการจะมีผลเป็นระยะเวลา 1 ปี 2 ปี ตามข้อตกลง อาจมีการเปลี่ยนแปลง หรือ สิ้นสุดลง หากได้รับความยินยอมร่วมกันของทั้งสองฝ่าย ส่วนการสิ้นสุดของการดำเนินการอาจ ริเริ่มจากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งโดยต้องแจ้งให้อีกฝ่ายทราบ โดยกำหนดระยะเวลาเป็นเดือนก่อนการ ดำเนินการ นอกจากนี้กลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการมีความเห็นชอบให้มีการปรึกษาหารือเป็นระยะ เกี่ยวกับสถานการณ์ของการสำรวจที่ได้กล่าวไว้และเรื่องอื่นๆที่เกี่ยวข้องในด้านประโยชน์ร่วมกัน

ขั้นตอนที่ 3 สรุปผลความร่วมมือ

1. มีแผนงาน/กิจกรรม สองโรงเรียนจะกำหนดเป้าหมายร่วมในการเรียนรู้ร่วมกัน กำหนดโครงการ กิจกรรมการเรียนรู้ที่จะสามารถดำเนินการ วิธีการปฏิบัติ การจัดทำสารสนเทศ เช่น การรวบรวมรายชื่อและที่อยู่ของผู้ที่ได้รับข่าวสารสำหรับครูอาจารย์ในโครงการ กำหนด ผู้รับผิดชอบ และกำหนดกรอบระยะเวลา เช่น กำหนดการเขียนของผู้อำนวยการและคณะครู กำหนดการวัดประเมินผลโดยเจ้าหน้าที่จัดทำบล็อกเพื่อติดตามผลความก้าวหน้าการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อการปฏิบัติตามแผนงาน

2. มีกิจกรรมการเรียนการสอน ผ่านการสื่อสารผ่านทางรายชื่อและที่อยู่ของผู้ที่ได้รับข่าวสารในการพัฒนาสื่อการสอน, การประเมินผล กำหนดวิธีการเรียนการสอนผ่านออนไลน์ การสื่อสารออนไลน์ทางบล็อก(สไกป์ Yahoo Messenger เป็นต้น) การใส่ข้อมูลสื่อการสอนเพื่อน การเรียนรู้ทางคอมพิวเตอร์ส่วนกลาง การเรียนทางไกลผ่านภาพและเสียงร่วมกัน อาจมีกรณีการวางแผนโอนหน่วยกิต (ขออนุญาตสำนักงานวิชาการและมาตรฐาน)

3. มีพันธะสัญญาร่วมกัน โดยอาจจัดทำเป็นข้อตกลงความร่วมมือกัน มีการลงนามในสัญญา โดยผู้บริหาร 2 ฝ่าย และอาจมี คณะกรรมการบริหาร โรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ขึ้นพื้นฐาน ยืนยันในข้อตกลงร่วมกัน ในการแลกเปลี่ยนครู แลกเปลี่ยนนักเรียนสนับสนุน ค่าใช้จ่าย และหรือให้ทุนการศึกษา(เป็นหน่วยจัดหาทุนให้)

ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนาความร่วมมือ

ปัจจัย เงื่อนไข

1. โรงเรียนมัธยมศึกษาทุกขนาดทุกสังกัดที่มีครูมีศักยภาพในการจัดกิจกรรมและเห็นความสำคัญในการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และเป็นกำลังในการขับเคลื่อนงาน

2. โรงเรียนมีความพร้อมและศักยภาพในการบริหารจัดการและงบประมาณ

การประเมินผล

1. ความสอดคล้องกับหลักการ การบริหารจัดการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การใช้ภาวะผู้นำของผู้บริหาร การใช้กิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย การแก้ปัญหาและมีทักษะดำรงชีวิต

2. ผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ การประสานงานกับองค์กรระหว่างประเทศ ในกลุ่มประชาคมอาเซียน การยกระดับคุณภาพการศึกษาทั้งวิชาการและวิชาชีพ ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษและภาษาประเทศเพื่อนบ้าน ความเข้าใจอันดีและการอยู่ร่วมกันระหว่างเยาวชนอาเซียน การลงทุนเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียนและสิ่งแวดล้อมด้วยวิธีการที่หลากหลาย

การแสวงหาวิธีการพัฒนาความร่วมมือ

1. สถานศึกษาสามารถกำหนดรูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนบนพื้นฐานบริบทของสถานศึกษาผู้ตกลง ดำเนินกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้นานาชาติ ทั่วทั้งโรงเรียน ทุกระดับชั้นและกลุ่มสาระวิชา รวมทั้งเป็นแรงบันดาลใจให้นักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนให้มีส่วนร่วมการพูดคุยกับผู้คนต่างวัฒนธรรมและยังสื่อถึงการสร้างความเท่าเทียมทางสังคมมากยิ่งขึ้นด้วย

2. บุคลากรของทั้งโรงเรียนเห็นความสำคัญ นักเรียนจะมีโอกาสเรียนรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิต นอกเหนือจากครอบครัว ชุมชนและประสบการณ์ที่คุ้นเคย

3. ความสัมพันธ์ของสถานศึกษาเป็นไปในรูปแบบของกัลยาณมิตรมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

4. สถานศึกษาร่วมพัฒนาสามารถสร้างรูปแบบกิจกรรมความร่วมมือได้อย่างสร้างสรรค์

5. การความสำเร็จในการทำงานร่วมกับโรงเรียนร่วมพัฒนาคือการมีความศรัทธาที่เหมือนกัน นักเรียนมีพัฒนาการเรียนรู้ ส่วนหนึ่งมาจากการวิเคราะห์ปัญหาของโลกและหาหนทางแก้ไขปัญหาเหล่านั้นร่วมกัน ช่วยให้นักเรียนมีความตระหนักรู้ถึงศักยภาพของตนเองและเรียนรู้เกี่ยวกับโลกภายนอก

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางวรรณดี นาคสุขปาน
ประวัติการศึกษา	บธบ. การจัดการทั่วไป มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช คบ. ศิลปศึกษา วิทยาลัยครูสวนดุสิต คม. บริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน	ผู้อำนวยการ โรงเรียนสายน้ำผึ้ง ในพระอุปถัมภ์ฯ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
ประสบการณ์ ผลงานทางวิชาการ รางวัล	- รางวัลข้าราชการพลเรือนดีเด่น ประจำปีพุทธศักราชการ 2553 กระทรวงศึกษาธิการ - รางวัลสถานศึกษารางวัลพระราชทาน ประจำปีการศึกษา 2553 โรงเรียนวัดน้อยนพคุณ - รางวัลสถานศึกษารางวัลพระราชทาน ประจำปีการศึกษา 2556 โรงเรียนสายน้ำผึ้ง ในพระอุปถัมภ์ฯ